

ספר

אֲשֶׁר בַּנַּחֲל

חלק ע"ה

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחֲל הַנּוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה יִסְדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאוֹת, עֲצוֹת יִקְרוֹת,
הַתְּחִיבוֹת וְהַתְּעוּרוֹת לְהַתְקַרֵּב אֶל מֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וְנִרְמָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִחְיֶה מִי שְׂיִחְיֶה.

בְּנוֹ וּמְסֻדָּה עַל שֵׁי דְבָרֵי חֲכָמֵנוּ הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲדָרְבָּי וְהַצִּפּוֹן
בּוֹצֵצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלֵהָ, אֲדָרְבָּנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְחֲכָמֵנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב

וְכוֹתוּ גַּם עֲלֵינוּ

וְעַל שֵׁי דְבָרֵי תַלְמוּדֵנוּ, מוֹרְנוּ הַנּוֹאֲזֵן הַקְדוּשׁ, אֲדָרְבָּי וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר
כָּל כֹּחַ לֹא אֵנִים לִי

רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלֵב

וְכוֹתוּ גַּם עֲלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּסֻסְיֵי תוֹרָה, גְּבִיאִים, בְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים מְנַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶה הַקְדוּשׁ

הוֹבֵא לְדַפּוּס עַל יְדֵי
מַסְרֵי בְּרֶסְלֵב
עִיר "ק" יְרוּשָׁלַם תּוֹכֵב"א

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh Kiryas Joel

8 Hayes Ct.

845-467-5299

מתיבתא היכל הקודש

Mesifta Heichal Hakodesh

1129-42nd Street

Brooklyn NY 11219

**מרכז היכל הקודש דחסידי ברסלב
וויליאמסבורג**

Heichal Hakodesh Williamsburg

287 Hewyard Street

347-563-4044

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh Williamsburg

27 Skillman Street

718-384-1652

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh Monsey

79 Decatur Avenue.

347-243-2992

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh Monsey

32 Dolson Rd.

347-733-7551

בארץ ישראל

מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב

שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"

בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א

רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225

טלפון רב קווי 04-6708356

פקס: 04-6708359

Visit Our Web Site: www.breslevcity.co.il

לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at:

amazon.com or at: mohorosh.com

To donate and/or sponsor one of our books please call: 845-481-3321

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", נִדְפְּסוּ כְּכֹר כִּמְהַ
פְּעָמִים בְּכִמְהַ מִּהְדוּרוֹת, וְנִתְּפַשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד
שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֻחִים וּמְחַזְּקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֵלֶּה, וְכָל
חַיּוֹתָם וְהִתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם,
וַיֵּמָּה גַּם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִוְקָחִים
מִסְפָּרִים אֵלֶּה, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדֶבֶר אִישׁ אֶל
רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק
בְּכָל כְּרוֹךְ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמְּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסִרִים
הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמְּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֵדֶר
אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", מִהַמְּכַתֵּב
הָרִאשׁוֹן שְׁנֵדֶפֶס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתֵּם בְּיוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים
אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן
הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיָדֵינוּ אַחֲר־כֵּן מְכַתֵּב יָד,
אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵין הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים
בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִלְפִּי, וְהַכְנֵסְנוּ
אֶת כָּל מֵרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תַמְצִית הַנוּשָׂאִים שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם בַּמִּכְתָּב.

וְלֵאחֶר עָמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֵתָה אֶת כָּרֶךְ עֵה, וּמִקְנִיִּים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרֶךְ אַחֵר כָּרֶךְ, וּבְלִבֵּנוּ תִקְנָה, שְׂכָל מִי שִׁיקְרָא בְּזֵה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מָאֵד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלוֹ הֵם אוֹצֵר כָּלִי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דֶּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאמְרֵי חז"ל הַקְדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמִדְרָשִׁים וּבִזְהַר הַקְדוּשׁ וְכו', וְגִלְיָיִם חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכֹמֶה לְבוּשִׁים מְלַבּוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד וְהַנֶּמֶךְ בִּיּוֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאֶפֶן נִפְלֵא וְנִעְלָה מָאֵד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן לְשְׁכָל תַּחְתּוֹן, מַעֲיֵלָא לְעָלוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שֶׁרְגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבִגְשָׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פְּרִטִּיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל.

אַשְׁרֵי מִי שִׁיתְמִיד בָּהֶם, וְאֵז וַיִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, ח' כָּלִים נִפְלוּ לָנוּ בִּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינֵי לֹא רִאֲתָהּ אֱלֻקִּים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֻאֲלָהּ שִׁלְמִ'ה', אָמֵן וְאָמֵן!
הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הקדמה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרפנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר שהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לגטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל בשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הַצַּדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אֲזִי יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים – הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְצֵאת מִשְׁגָּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִיּוֹתָיו, שֶׁנִּדְבָּקוּ בּוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עֵינִי שִׁיחֻת-הֶרֶן, סִימָן סז), כִּי הַצַּדִּיק הוּא מֵלֵא עֲצוֹת וְחִדּוּשִׁים נִזְרָאִים וְנִפְלְאִים מְגִדּוֹל וְעַד קָטָן, דְּרִי מַעֲלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצַּדִּיק בְּפִשּׁוּטָם וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכָלִים מְבִלִּים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹאמַר וּלְהַמְצִיא סִבְרוֹת בְּרִסְיוֹת וְכו', כִּי כָּל אֱלוֹ הַחֻלְקִים עַל הַצַּדִּיק, לְמוֹדֵם הוּא מִמוֹתָרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מַעֲקָל, וְלֹא דֵי שְׁאִינָם יְכוּלִים אֶפְלוּ לְהִנְהִיג אֶת עַצְמָן, מִכָּל שָׁכַן שְׁאִינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכו'.

וְעַל-כֵּן הָעֶקֶר לְשׁוּב עַל פָּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבַר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֶקֶר לְהַשִּׁיב דְּבָרֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל-יְדֵי שְׁזָה מִקְשָׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמִתְרַץ אֶת הַשְּׁאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הָרַבָּה סִפְרִים לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָרַב הָאֱמֶת, שֶׁהוּא שָׁכַל הַכּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכו'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ כַּמָּה סִפְרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לִהְיוֹת עוֹד כַּמָּה סִפְרִים, וְכָלֶם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאֲסוּר לְלַעֵג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשָׁלוֹם (עֵינִי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסִּפְרִים הַמִּדְּבָרִים מִחֻקֵּי צְרִיכִין לְהַרְחִיקָם בְּמִטְחָיו קִשְׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֲמֵץ וּשְׂאֹר וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכו', וְכו', וְרָאוּי לְגֹזֵר שְׁלֹא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכו', אֲבָל כָּל הַסִּפְרִים הַהוֹלְכִים בְּדִרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, בְּדִרְכָּה אֲבוֹתֵינוּ, בְּדִרְכָּה הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, בְּיִדָּאִי מִצְוָה גְּדוֹלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סִפְרִים בְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמִּדְּבַר מַעֲנִיגֵי תוֹרָה הֵן בְּדִרְכָּה פָּשׁוּט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רַמְזוֹ, אוֹ סוּד, אוֹ

פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלים בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שפבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמד זה הספר החדש, רק יבלו זמיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה זמיו עליה כראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעיין ולהביט בספרים הרבה מאוד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאוד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הכל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאוד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאוד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארך וטוב לעולמי עד ולנצח

נצחים?! והלא כִּמָּה תחבולות עושים וכִּמָּה ספרים לאלפים ולרבבות מחברים בשביל עסקי העולם הזה, קל וחמר בן בנו של קל וחמר כִּמָּה אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו' ספרים עד אין קץ, אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרונה לעולם הבא, כי אנו צריכים להכין לעצמנו צידה לדרךנו הרחוקה מאוד מאוד, וכבר נלכדו רבים מאוד מאוד בתאוות העולם הזה ובהבליו ובטעיותיו וכו', וכִּמָּה ספרים ותחבולות אין מספר אנו צריכים לחדש בכל יום, כדי למצא עצה ותחבולה להציל את נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו והתלויים בנו להציל כלם מני שחת, ולהחיותם על פני האדמה בחיים נצחיים, לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם כי העולם אומרים בשם הפעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכתב נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כִּמָּה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלה מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כִּמָּה וכִּמָּה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים ודיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שגלפדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כפאשר יראה הרוואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכו', וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכו', וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחביב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בענה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשפכנה אבגי קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן,

בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות פאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה בידעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: בפשיע בכתבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאוד מאוד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתי ונצחי, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתה יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר אֲשֶׁר בַּנְחַל כָּרָךְ עֵה

ט"ז קנג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, שבת חזון, ראש-חודש מנחם-אב
ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כבר כתבתי לך, שהאדם צריך להסתכל בכל יום על תכליתו
הנצחית, ויחשב על יום המות ועל שעת הקבורה, ועל אחר-כך
כשכבר שוכב בקבר וכו', וכשאדם חושב במחשבתו מחשבות
כאלו, לדעתי, כבר לא יעלה על לבו ועל דעתו איזה כבוד וכו', או
איזו תאנה של ממון וכו'. ומספרים, שפעם בשמחת תורה היו
הבחורים שמחים מאד, והגביהו על כתפיהם את רבם רבי יצחק
בלאזער ז"ל, שהיה מגדולי בעלי מוסר (תלמידו של רבי ישראל
סלאנטער ז"ל), וזה היה נגד רצונו. והיה לו מזה צער גדול —
למה נותנים לו כבוד כזה, ורוקדים עמו נגד רצונו על הכתפיהם.
ושמע תלמיד אחד איך שממלל לעצמו בשקט: "טראגט די גבלה,
טראגט די גבלה" (סחבו את הגבלה, סחבו את הגבלה), כי רצה
להוציא ממנו את התאנה של כבוד וישות, ולכן השפיל את עצמו.
ושמעתי פעם מפי צדיק אחד, שנתנו לו המון-עם כבוד גדול, והיה

ממלמל לעצמו: "אוי, אוי, תשמרו מאד שלא יפל הנפטר..." כי היתה אז דחיקות רבה מרב אנשים שדחקו עצמם לתן לו שלום, ודמה לעצמו, שמולכים את גופו לקבורה, וזו הלונה שלו, ולכן שר לעצמו: "תשמרו על הנפטר שלא להפילו", ואחר-כך שמעתי אחד מתלמידיו, ששאלו: "רבי, מה אתם חושבים עכשו, כשיש צפיפות כל-כך גדולה?" כי היו כמה אלפי אנשים, והיתה דחיקות גדולה וכו', וענה ואמר לו בשקט: "אני מציר לעצמי, שזו הלונה שלי, וכל הדחיקות שדוחקים זה את זה לגע בארון" וכו', כל-כך השפילו עצמם צדיקים, עד שיום המיתה לפני עיניהם תמיד. וכן שמע הרב הקדוש מספינקא זי"ע בעל "חקל יצחק", איך שאביו הרב הקדוש בעל ה"אמרי יוסף" זי"ע, בטרם התחיל את הזמירות בסעדה שלישית, והיה שם קהל גדול, אמר לעצמו בזו הלשון: "איך ליג שוין מיט די פוס צי דער טיר, און די שטוב איז פוהל מיט לעכט, און דער עולם איז צוזאם גקומען צו יציאת נשמה" [אני שוכב כבר עם רגלי אל הדלת, והחדר מלא גרות, ונתקבצו בני-אדם אל יציאת נשמה], כל-כך השפיל את עצמו. וכן שמעתי לומר, שהרב הקדוש הרש"ב מלויבאוויטש זי"ע אמר: "אם מנהיג ישנאל (רבי) אינו מציר בדעתו בעת שהולך לומר תורה, שהנה עומדים נערים, וזורקים עליו קלפות של תפוחי אדמה וכו', זה אינו מנהיג (רבי)". רואים מזה, איך צדיקים עקרו מעצמם כל מיני ישות וגאות, שלא תפגס בהם שום מחשבה של התנשאות על הזולת.

אין לתאר ולשער מעלת הצדיקים האמתיים, שהם בעיני עצמם כלא כלום ממש, בטלים ומבטלים לגמרי, וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קד.): צד"י כפופה וצד"י פשוטה [הינו אות צדיק יכולים לכתב את זה כפוף ופשוט], שזה מרמז על צדיק כפוף צדיק פשוט. ויש לומר, שזו מדרגת הצדיק, שהוא כפוף וכן פשוט, לא רואים אצלו שום דבר, ומתנהג בפשטות גמורה, אבל בתוך תוכו הוא כפוף לגמרי אליו יתברך, ושבור באלף אלפי רסיסים וכו', וזה אי אפשר להסביר לסתם אדם, כי הוא לא יבין את זאת בשום פנים ואופן — איך יכול להיות דבר כזה, שצדיק הדבוק רק בו יתברך,

אֲשֶׁר ט"ז קנר בַּנְחָל יג

רְאִינוּ רוֹאָה וְאִינוּ שׁוֹמֵעַ אֶלָּא אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא כָּלוּ רִוְחָנִי, עִם כָּל זֹאת יִהְיֶה צָדִיק פָּשׁוּט, מִתְנַהֵג כְּאָדָם פָּשׁוּט, צָדִיק וְיִהְיֶה בְּעֵינַי עֲצָמוֹ כְּלֹא כְּלוֹם וְכו', אֲשֶׁר עֵין רְאֵתָה זֹאת — צָדִיקִים כְּאֵלוֹ, שֶׁהֵם דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעִם כָּל זֹאת מִתְנַהֲגִים בְּפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וּבְטָלִים וּמְבֹטָלִים בְּעֵינַי עֲצָמָם לְגַמְרִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה וְטוֹבָתָה כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קנר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שַׁבַּת חֲזוֹן, רֹאשׁ-חֹדֶשׁ מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֲבֵרָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבָה.

אוֹדוֹת הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁאַתָּה סוֹבֵל וְכו', הַעֲצָה הִיא שֶׁתֵּק שֶׁתֵּק, וְאֵל תַּעֲנֶה לְמַחְרָפֶיךָ דָּבָר, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמְרוּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'): עָקֵר הַתְּשׁוּבָה — לְשִׁמְעַת בְּזִיוְנוֹ וְיָדָם וְיִשְׁתַּק, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְכַנִּיעַ אֶת הַדָּם שֶׁבְּחֻלָּל הַשְּׂמָאֵלִי. וְדַע לָךְ שֶׁצָּדִיקִים אָמְרוּ, שֶׁגִּדְּלָתוֹ שֶׁל אָדָם נִמְדָּדֶת כְּפִי מַה שְּׁזוֹכָה לָדָם וְלִשְׁתַּק לְמַחְרָפִי וְלִמְבֹזֵי נַפְשׁוֹ.

וּמִסְפָּר, שֶׁהָרַב הַקְּדוֹשׁ אִישׁ הָאֱלֹקִי הָרַמְ"ק זי"ע, הֵיךְ לוֹ שָׁכַן שֶׁהָצִיק לוֹ מְאֹד וְחָרְפוֹ וְקָלְלוֹ וְכו', אֲבָל הוּא שֶׁתֵּק וְלֹא עָנָה לוֹ, וּפַעַם הִחְצִיף הַשָּׁכֵן וְקָרָא לוֹ: "רָשָׁע", וְתִכְּף-וּמִידָּה רַץ אֵלָיו הָרַמְ"ק זי"ע, וְנָתַן לוֹ נְשִׁיקָה עַל מִצְחוֹ, וְאָמַר לוֹ: "זֶה בְּשִׁבִּיל שֶׁקָּרָאת אוֹתִי בְּלִשׁוֹן גִּנְאֵי כְּזָה". וְכֵן מִסְפָּר עַל הָרַמְ"ק מִפְּאֲנוֹ זי"ע, שֶׁהֵיךְ לוֹ בָּעַל פְּלוּגְתָּא בְּהִלְכָּה, עִם כָּל זֹאת הוּא לֹא חֲזַר בּוֹ, וְהַבָּעַל פְּלוּגְתָּא שָׁלוּ כְּתֹב עָלָיו דְּבָרִים חֲמוּרִים עַד מְאֹד וְכו', עָנָה וְאָמַר, שְׁמִי הוּא מְנַחֵם עֲזַרְיָה? רֹאשִׁי תְּבוּתָה: מְנַחֵם עֲזַרְיָה הוּא מוֹחֵל עַל פְּנוֹנוֹ מְעַבֵּר עֵוֹן, אֲנִי מוֹחֵל לוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קנה.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שַׁבַּת חֲזוֹן, ב' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנִּעְלָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לומר בְּכָל פַּעַם אֶת הַפֶּסוּק (אִיכָּה א, יח): "צִדִּיק הוּא הָיִי" כִּי פִיהוּ מְרִיתִי, כִּי כָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ הוּא מִחֲמַת שְׁהִמְרִיתָ אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, מִדּוּעַ לֹא תִזְכֹּר אֶת עֲוֹנוֹתֶיךָ הַמְרִבִּים? ! לָמָּה אַתָּה כּוֹתֵב לִי מִכְתָּב מְלֵא קִשְׁיוֹת וְסִפָּקוֹת וְעִקְמוּמִיּוֹת וְכוּ', עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? ! יוֹתֵר טוֹב שֶׁתִּזְכֹּר לְעֲצָמְךָ אֶת גְּרִיעוֹת מַעֲשֶׂיךָ הַמְרִבִּים שֶׁחֲטָאתָ בַּעֲוֹנוֹת חֲמוּרִים, וְעַכְשָׁיו אַתָּה מְקַבֵּל עֲוֹנֶיךָ, זְכוֹר גַּם תִּזְכֹּר, כִּי (תְּהִלִּים קמ"ה, יז): "צִדִּיק הָיִי" בְּכָל דְּרָכָיו וְחִסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו, וְהַכֹּל בְּחֶשְׁבֹּן צֶדֶק, וּמִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ יֵשׁ לָךְ רַק עֲצָה אַחַת — לַחֲזוֹר בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְהַכְנִיעַ אֶת עֲצָמְךָ לַפָּנִי יִתְבָּרֵךְ, וּבּוֹא תְּבּוֹא לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִשְׁפֹּף אֶת מֵר וּנְפֹשׁ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בַּתְּמִימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, וְתִתְּנֶנּוּ לַפָּנִי יִתְבָּרֵךְ בְּלֵב אֱמֶת, לֵב נָכוֹן, וְאֵז "וְסֵר עֲוֹנוֹתֶיךָ", וַיִּכְפֹּר לָךְ בְּלִי שׁוּם סִפֵּק, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (תּוֹרַת כֹּהֲנִים בְּחֻקֵּי): אָמֵר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמִיד שֶׁהֵם מְתוּדִים, מִיד אֲנִי מוֹחֵל לָהֶם; כִּי עָקֹר הַתְּשׁוּבָה הִיא וְדוּי דְּבָרִים, אֲשֶׁר הַרְמַב"ם ו"ל מְבִיא (פָּרָק א' מֵהַלְכוֹת תְּשׁוּבָה, הֵלָכָה א'): כָּל הַמְרִבָּה בּוֹדוּי, הָרִי זֶה מְשֻׁבָּח. וְרַבְּנֵי ו"ל אָמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאֵדָם חוּטָא, אֲזִי הַעֲוֹנוֹת נִחָקִים בְּתוֹךְ עֲצָמוֹתָיו, וְעוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם נוֹקְמִים בּוֹ, כִּי מְרַגֵּשׁ מְרִירוֹת דְּמִירוֹת וְכוּ', וְעַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים יוֹצֵאִים הַעֲוֹנוֹת מֵעֲצָמוֹתָיו וְכוּ', וְאֵז מִתְחִיל לְהַרְגִּישׁ אֶת עֲצָם עֲצָמִיּוֹת הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְלָכֵן לָמָּה שֶׁיְהִי לָךְ טַעֲנוֹת וּמַעֲנוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? ! הֲלֹא בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנֵי ו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו'): עַל-יְדֵי הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה מִתְּלַבְּשִׁים הַקְּלָפוֹת בְּכִנִּי-אָדָם, וְהֵם אֲשֶׁר מַצְעִרִים אוֹתוֹ, וְאִם-כֵּן הַצֶּעַר

וְהַעֲגַמְתָּ נַפֶּשׁ וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׂיֵשׁ לָךְ, זֶה רַק מִחֲמַת רַבּוֹי
עוֹנוֹתֶיךָ, וְלָכֵן מִי חַיֵּב לָךְ אִם לֹא אֶתָּה בַּעֲצָמְךָ, וְמָה אֶתָּה כָּל-כָּךְ
מִתְלוֹנֵן עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? ! תִּשְׁבֵּר אֶת הַנֶּאֱנוּה הַסְרוּיָה מִמֶּךָ,
וְתִתְנוּדָה לִפְנֵי יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל עוֹנוֹתֶיךָ הַמְרַבִּים, וְאִז "וְשָׁב וּרְפָא
לָךְ" בְּלִי שׁוּם סֶפֶק, כִּי (פְּסָחִים קִיט.): יָדוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
פְּרוּסָה לְקַבֵּל אֶת הַשָּׂבִים אֵלָיו.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קנו.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שַׁבַּת חֲזוֹן, ב' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אִם חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (אָבוֹת ד', יח): אֵל
תִּרְצֶה אֶת חֲבֵרְךָ בְּשַׁעַת כַּעֲסוֹ, סִימֵן שְׂפָךְ צָרִיכִים לְהַתְנַהֵג גַּם בַּעֲנִיָּן
שְׁלוֹם-בֵּית וְכו', הֵם עֲכָשׁוּ מְלֵאֵי כַּעַס וּרְצִיחָה עֲלֶיךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת
אֲשֶׁתָּךְ, וְלָכֵן הִמָּתֵן עַד שִׁיכָלָה הַכַּעַס, וְאִז תִּשְׁאַל הֵיכֵן הַכֶּסֶף וְכו',
כִּי אִם תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה עֲכָשׁוּ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּשְׁפֹּךְ שָׁמֶן לְמִדּוּרָה וְכו',
וְתוֹסִיף כַּעַס עַל הַכַּעַס, וּמֵאוּמָה לֹא יִהְיֶה לָךְ וְכו', רַק הִמָּתֵן עַד
יַעֲבֹר זֶעַם, וַיֵּבִין כָּךְ תִּתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר וְכו', וְתִרְאֶה אֶת הַנִּפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל מִכָּאֵן וְלִהְבֹּא תִזְכָּר עִם מִי יֵשׁ לָךְ עֶסֶק וְכו', וְתִשְׁמַר
מִמֶּנָּה מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּשַׁעַת כַּעֲסוֹ שֶׁל אָדָם, הוּא מִפְּלִיט דְּבוּרִים
מִפִּיּוֹ, אֲשֶׁר סוֹחֵב עִמּוֹ זְמַן רַב, וְדִי לְחִכְיָמָא.

אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעִן, אֲלֵא עַל אֲבֵינוּ בִּשְׁמַיִם.

הַמְבָרֵךְ אוֹתָךְ בְּכָל הַבְּרָכוֹת, וְתִצְלַח בְּכָל הַהַצְלָחוֹת...

ט"ז קנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שְׁבַת חֲזוֹן, ב' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ לֹא לְבַטֵּל אֶת הַזְמַן הַיָּקָר שֶׁלְּךָ, וּכְלָל זֶה תִּקְחַח בְּיָדֶיךָ — מָה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, יָבוֹא מִמִּילָא אֵלֶיךָ, וּמָה שֶׁאֵינְךָ צָרִיךְ לְדַעַת וְכו', מָה אֲכַפֵּת לְךָ?! וְלִכְּנָן מָה לְךָ לְהַכְנִיס עֲצָמְךָ בְּדְבָרִים שֶׁלֹּא שִׂיכִים אֵלֶיךָ כָּלֵל.

רַבְּנוֹ ז"ל סִפֵּר לָנוּ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יֵג, מִיּוֹם ב'), שֶׁהִבְעִטְלָעַר הַחֲרָשׁ הָיָה חַי חַיִּים טוֹבִים, כִּי לֹא שָׁמַע אֶת תְּחִירוֹנוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי כָּל מָה שֶׁשׁוֹמְעִים בְּזֶה הָעוֹלָם זֶהוּ רַק תְּחִירוֹנוֹת וְכו', וְלִכְּנָן מִי שְׁסוֹתָם אֲזַנְיוֹ מִכָּל הַכָּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים וְנִעִימִים.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! רָאָה לְחִטּוֹף בְּכָל יוֹם הַמּוֹן פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים זֶה מְאֹד חָשׁוּב, וּמִי שֶׁמְתַמִּיד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, מְקַרֵּב אֶת הַגָּאֹלָה, וְזוֹכֵה לְזַכֵּךְ אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּזִכּוּף רַב.

גַּם רָאָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שְׁבַת חֲזוֹן, ג' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנִּעְלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חִזּוֹק וְאַמֵּץ בְּבִטְחוֹן חִזּוֹק. וּמוֹבָא בְּשֵׁם צְדִיקִים גְּדוֹלִים,

ש'למד בכל יום בספר "חובת הלבבות", שער הבטחון, וכן הזהיר המלאך המגיד לבית יוסף, ש'למד בכל יום ויום "חובת הלבבות", וכן הרבי רבי אלימלך זי"ע הזהיר, ש'למדו בכל יום "חובת הלבבות", ונהיך"א מפליג מאד בשעורין בסדרן בספר "חובת הלבבות", וכן ה'חת"ם סופר' היה לומד בכל יום "חובת הלבבות" רבע שעה לפני הבחורים תלמידיו, והיו כלם בוכים מרב התרגשות, איך שלמד את זה, ואמר: יום שאינו לומד מוסר, מרגיש את זאת ביראת שמים שלו שמתקררת וכו', הרי שלך לפניך, איך צריכים ללמד בכל יום בספרי מוסר, ובפרט בספר "חובת הלבבות".

והנה רבנו ז"ל אמר: מי שלומד את ספרו, כבר אינו צריך ספר מוסר אחר, ואמר, שהספר שלו הוא כל מוסר. ורואים בחוש, מי שמרגיל עצמו ללמד בספרי רבנו ז"ל, נמשך לבבו ביותר אל הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קנט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, שבת חזון, ג' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא ראה ללמד בכל יום שלחן ערוך. הנה אתה מקרב אל רבנו ז"ל, ועובר עליך יום בלי למוד שלחן ערוך, מה אתה?! הלא רבנו ז"ל הזהירנו על למוד שלחן ערוך יותר מכל הלמודים, ואמר בפרוש (שיחות-הר"ן, סימן כט), שכל בר ישראל מחיב ללמד בכל יום הלכה בשלחן ערוך, אפלו שלא בסדר, הלכה מכרחים ללמד, ולבסוף אתה מזניח את למוד שלחן ערוך, בשעה שאי אפשר להיות יהודי בלי למוד "שלחן ערוך", ואפלו חדושי תורה אי אפשר לחדש, אלא על-ידי למוד פוסקים קדם החדוש ואחריו

(צ"ן לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יח), ויש לומר הפרוש בפשיטות, כי כשאדם מחדש איזה חדוש צריך להזהר שזה לא יצא מגדר השלחן, כי הדמיון של האדם יכול לחדש דברים נגד ההלכה, רחמנא לצלן, ולכן הזהיר רבנו ו"ל ללמד שלחן צרוף קדם החדוש ואחר החדוש.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קס.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, שבת חזון, ג' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי מכתבך הארוך, אשר בו אפה שופך את כל מר לבך ממה שעובר עליך בפגם-הברית וכו'.

ראה להתמיד בספרי רבנו ו"ל, וישם תמצא מרגוע לנפשך. והיה טוב מאד, שקדם תתמיד הרבה ב"שיחות-הר"ן" וב"חיי-מוהר"ן" אלו הן שיחותיו הקדושות של רבנו ו"ל, שבפרוש אמר (חיי-מוהר"ן, סימן שנח): עם כל שיחה ושיחה יכולים להיות איש כשר כמו שאני יודע מה זה איש כשר, ואחר-כך תעשה לעצמך שעור ב"לקוטי-מוהר"ן", שהספר הזה עמק עמק מי ימצאנו, כל הזהר והתקונים וכתבי האריז"ל וכו' כלולים בו, וטוב שתעין גם בפרושי "שפת הנחל", שזכני הקדוש-ברוך-הוא לפתח את עיני המעינים, ונתגלים דברים ועצות והתחזקות נפלאים בדברי רבנו ו"ל, וכן תעשה לעצמך שעור ב"לקוטי-הלכות", ומוהר"ן ו"ל לא יתן לה לפל. רק חזק ואמן מאד, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך. ואם תתמיד בספרי רבנו ו"ל, תרגיש נעימות בחיך.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שְׁבַת חֲזוֹן, ג' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק אֲמוּנָה בַּהֲקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזוֹ תִּהְיֶה הַהֲצִלָּה שְׁלֶךְ, כִּי כָּךְ אָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מְשָׁלִי כח, כ): "אִישׁ אֲמוּנָה רַב בְּרָכוֹת", עַל-יְדֵי אֲמוּנָה נִמְשְׁכוֹת בְּרָכוֹת, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-דֵּר"ן, סִימָן לג): אֶצֶל הָעוֹלָם אֲמוּנָה הוּא דָּבָר קָטָן, אָבֵל אֶצְלִי הָעֶקֶר הוּא אֲמוּנָה. וְצָרִיכִים לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע הַכֹּל לְכָל אִינוֹ נַעֲשֶׂה, אֲלֹא בַּהֲשֻׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, וּכְכֹל שְׁאָדָם מְכַנִּיס עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וּמִבְטֵל עֲצָמוֹ לְגִמְרֵי אֵל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ-כֵן נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר גָּדוֹל וְנוֹרָא עַד מָאד, אֲשֶׁרִי עֵין רְאֵתָה זֹאת.

מָה אָמַר לָךְ! בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְמַדְרָגוֹת כְּאֵלוֹ, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר רַק עַל-יְדֵי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה מִמַּשׁ זוֹכִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֹּא בְּזֶה הָעוֹלָם. הָאָדָם חִי עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְכֹל דָּבָר הוּא רַק מִסְתַּפֵּל עַל הַשֶּׁכֶל שֵׁשׁ בְּזֶה הַדָּבָר, זוֹהִי הַחַיּוּת אֱלֻקוֹת הַמְּחִיָּה אֶת זֶה הַדָּבָר (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), שֶׁזוֹ צָרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוּדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, יְהוּדֵי צָרִיף תָּמִיד לְהַסְתַּפֵּל בְּכָל דָּבָר — דּוֹמָם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר, עַל הַרוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת הַמְּסַתֶּרֶת בְּתוֹךְ זֶה הַדָּבָר, כִּי בְּאֲמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא. וּכְשֶׁמֶרְגִּילִים לְהַסְתַּפֵּל עַל הַרוּחָנִיּוֹת שֶׁבַּדָּבָר, אֲזַי כָּבֵר זוֹכִים לְרֹאוֹת וּלְהִבִּין אֶת הָרָמְזִים שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַמֵּז לָאָדָם (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד), הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַמֵּץ עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכֵלֶת, וּמְרַמֵּז לָאָדָם רָמְזִים אֵיךְ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם שׁוֹלַח לוֹ מַחֲשָׁבוֹת, דְּבוּרִים וְעֲשִׂיּוֹת אַחֲרוֹת, וְהַכֹּל כְּדֵי שֶׁיִּלְמַד מִזֶּה רָמְזִים אֵיךְ זוֹכִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו

יתברך, כי מכל דבר ודבר שרק חושבים ורואים ושומעים ומרגישים, צריכים להרגיש אלקות. ואמר רבנו ז"ל (שיחות הרה"ק, סימן נב): מכל הדברים צועק כבוד השם יתברך, לקרב את האדם אליו יתברך, שאלו הפרושים ששומעים הצדיקים הגדולים במעלה נוראה ונפלאה הדברים בו יתברך; כי באמת מי שהוא בטל ומבטל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ויודע בידיעה ברוכה, אשר הכל לכל דמיון אחד גדול, קלפה המסתרת את הפרי, כל פרט ופרט מדומם, צומח, חי, מדבר, זה רק לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, אזי כל החיים שלו כבר חיים אחרים, מאחר שמסתכל תמיד רק על הפנימיות של כל דבר, אזי שומע קולו יתברך, קול לו קול אליו, איך שבכל פסיעה ופסיעה יש גלוי אלקות, וכל הבריאה רק מגלה סודות ורזי דרוזין, גלוי אלקות במדרגה הכי עליונה, אף זה לעצת זה יש קלפה חזקה עד מאד מאד, שמעורת את העינים וסותמת את האזנים, ומטשטשת את השכל והדעת, שלא יחשב ולא יראה ולא ישמע אלקות, והקלפה הזאת היא תאות נאוף, כי דבר זה מטמם את הדעת ומעור את העינים, ומחריש את האזנים, וכל החושים שלו כבר מזוהמים בתכלית הזהמה וכו', כי מי שפוגם בברית, הכל נעשה אצלו שחר, אינו רואה ואינו שומע ואינו מרגיש כבר כלום, כי תאנה זו של נאוף הורסת את האדם לגמרי, עד שיש בני-אדם, שכל-כך נכנסו בשגעון הזה של נאוף, עד שכבר אבדו את כל החושים וכו', והם משגעים ממש (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו) עד שפשוטים אשה וכו' פשוט יורדים מדעתם, וזה משגע אותם לגמרי, וכמו שכתוב (דברים כח, לד): "והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה", כשאדם אינו שומר על עיניו, אלא על כל אשה העוברת ברחוב הוא צריך להסתכל וכו', אדם זה נעשה משגע ממש, מכל שכן מי שנפל כבר כל-כך, וצופה ומביט ומסתכל בתמונות תועבה וכו' להבעיר יצרו וכו', זה משגע ממש, פשוטו כמשמעו וכו', ורחמנות גדולה עליו, וזה אשר מביא אותו לידי כפירות ואפיקורסות וספקות באמונה, (שמות יז, ז): "היש הוי"ה בקרבנו אם אין", שזו קלפת עמלק, שנאמר בו (דברים כה): "ויזנב בך כל הנחשלים אחריך" וגו', אדם כזה שהוא מלא נאוף, כבר לא

יִרְאֶה אֱלֹקוֹת, וְלֹא יִשְׁמַע אֱלֹקוֹת, וּמִכָּל שָׁכֵן שְׁלֹא יִחַשְׁבֶּה אֱלֹקוֹת, כִּי כָל כְּלוֹ מִנְח בְּזֹכֵל תַּאֲוֹת נֶאֱוָה, וְעַל כָּל אֲשֶׁה שָׁרֵק עֹבְרֹת לְפָנָיו, הוּא צָרִיף לְהִסְתַּפֵּל וּלְרֹאוֹת, וְעַל כָּל תַּמּוּנַת תּוֹעֵבָה הוּא צוֹפֶה וּמִבִּיט וְכוּ' וּמִתְרֹמֵם וְכוּ', אֲזִי נַעֲשֶׂה פֶּשׁוּט מְשַׁעֵּ, וְלֹא בְּחֻמֹּם שֶׁהוּא חוֹלֵק עַל הַצַּדִּיקִים הַדְּבָקִים בָּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְהֵם בְּטָלִים וּמִבְטָלִים לְגַמְרִי בָּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, כִּי עִם מִח פָּגוּם וּמִלְכָּלָה, אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן לְהַשִּׁיג מַעֲלַת הַצַּדִּיקִים הַבְּטָלִים וּמִבְטָלִים בָּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא. וְלִכֵּן לֹא בְּחֻמֹּם שְׁאֵמֵר רַבֵּנוּ וְ"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן כ'): עַל-פִּי-רֹב הַנּוֹאֲפִים חוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיקִים, כִּי מֵאֵין יִבְיֵנוּ וַיִּשְׁפִּילוּ מַעֲלַת הַצַּדִּיקִים הַדְּבָקִים בָּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, מֵאַחֵר שֶׁהֵם כָּל-כָּף בְּטָלִים וּמִבְטָלִים בְּעֵינֵי עַצְמָם, כִּי אֵין לְפָנֵי מֵרָאָה עֵינֵיהֶם רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכֵּן הֵם מִתְנַהֲגִים בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוֹת, וְאֵין רוֹאִים אֲצֵלֶם שׁוּם תְּנוּעָה שֶׁל חֵן וְשֶׁל שְׁקָר (עֵין לְקוּשְׁטִי-מוֹחֲרִין, חֵלֶק א', סִימָן ס'), וְלִכֵּן לֹא בְּחֻמֹּם שְׁבָנֵי-אָדָם אֵינָם מִכְבָּדִים אוֹתָם וְכוּ', וְאֵינָם רוֹאִים וּמִרְגִּישִׁים אֶת גְּדֻלָּתָם, שֶׁהֵם כָּל-כָּף בְּטָלִים וּמִבְטָלִים בָּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, עַד שֶׁאֵין לָהֶם בְּחֵיָהֶם כָּלוּם, רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, וּבְדָבָר זֶה אֵין לְהַמּוֹן-עִם שׁוּם הַשְׁגָּה, מֵאַחֵר שֶׁהֲרֹאֵשׁ שֶׁלָּהֶם מְלֹא נֶאֱוָה וּכְפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת וְכוּ' וְכוּ', מֵה שֶׁאֵין בֶּן מִפְּרָסְמִים שֶׁל שְׁקָר, שֶׁכָּל הַלּוֹכִם בְּגִאָּוָה וּבְגִדְלוֹת וְכוּ', וּבְכָל מִינֵי הַזִּיווּת וְהַזִּיוּת וְכוּ', דְּמִיּוֹנוֹת וְהַבְּלִים וְכוּ', בְּזֶה יֵשׁ לְבָנֵי אָדָם הַשְׁגָּה וְכוּ', וְלִכֵּן רוֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם הַמּוֹן-עִם וְכוּ', וּבְאֻמַּת הַכָּל הֵבֵל וְרַעוּת-רוּחַ, וְאֵם הִזָּה הָאָדָם מִבְטָל עֲצָמוֹ לְגַמְרִי בָּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְהִזָּה מִרְגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עֲמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִחֲזֵק עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי כָּל הַחַיִּים שְׁלֹו כָּבֹר הֵיוּ הוֹלְכִים בְּצִוְרָה אַחֲרֵת לְגַמְרִי.

וְלִכֵּן רֹאֶה מֵה לְפָנֶיךָ! פִּגְמַת כָּבֹר בְּבִרִית, נִשְׁמָטְמוֹ לָךְ כָּל הַחוּשִׁים בְּתַאֲוֹת נֶאֱוָה וְכוּ', וְכָל מִתְּךָ וּמִחֲשָׁבוֹתֶיךָ הֵם רַק בְּהִרְהוּרֵי נֶאֱוָה, שְׁקוּץ, תַּעֲוִב, עֵרֹם וְזֵהוּם וְכוּ', רֹאֶה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל-כָּל-פָּנִים מַעֲכָשׁוֹ, וְעַקֵּר הַתִּשׁוּבָה זֶה עַל-יְדֵי תַּפְלָה וְהַתְּבוּדָּה, וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, וּוְהוּי דְּבָרִים לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז אִם תִּשְׁקֹד

בְּזֶה, תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁכָּל הַעֲוֹנוֹת הַחֲקוּקִים בְּתוֹךְ עֲצֻמוֹתֶיךָ יֵצְאוּ, וַיִּתְחִיל לְהֵאִיר לְךָ אוֹרוֹ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא (עֵין לְקוּי־מוֹחֶרֶן, חֶלֶק א', סִימָן ד'); וְלִכְן הַדָּבָר הֵרָאשׁוֹן בַּעֲסֵק הַתְּשׁוּבָה וּבַהֲתַקְרְבוֹת אֶל רַבְּנוֹ ז"ל — לַהֲיֹות רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרַךְ, וְלִבּוֹא בְּכָל פַּעַם לְפָנָיו יְתִבְרַךְ, וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבּוֹ אֵלָיו יְתִבְרַךְ.

וְאִךָ שֶׁבַּהֲתַחֲלָה יָבוֹא לוֹ דָּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה (עֵין לְקוּי־מוֹחֶרֶן, חֶלֶק א', סִימָן סב); כִּי בְּאֻמַּת אִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ בִּידְעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר מֵלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יְתִבְרַךְ נִמְצָא, וְאֵין בִּלְעֲדֵיו נִמְצָא, וְהוּא יְתִבְרַךְ שׁוֹקֵד עַל שְׁפָתָיו, בּוֹדֵאי הָיָה נִזְהָר מְאֹד עַל דְּבוּרוֹ, וְהָיָה מְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יְתִבְרַךְ. וּמִחֲמַת שֶׁהָאָדָם מֵלֹא קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת אַחֲרָיו יְתִבְרַךְ וְכו', בְּשִׁבְלֵי זֶה אֵינוֹ מְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרַךְ, וְאַדְרָבָּה, נִדְמָה לוֹ כְּאִלּוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרָגְזוֹ עָלָיו ... וּבְכַעַס עָלָיו... וְאֵינוֹ צָרִיךְ אוֹתוֹ... שֶׁכָּל אֵלֹהִים הֵם עֹצֵת וְדַבָּרִי הַסֵּם"ף-מ"ם, שֶׁמִּסִּית אֶת הָאָדָם לַהֲתַרְחֵק מִמֶּנּוּ יְתִבְרַךְ וְכו', אֲשֶׁר בְּאֻמַּת הַכָּל דְּמִיּוֹן אֶחָד גָּדוֹל, כִּי מַה שֶּׁיֵּךְ לַהֲיֹות רְחוֹק מִמֶּנּוּ יְתִבְרַךְ? ! מַה שֶּׁיֵּךְ לַחֲשֹׁב מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת בְּשָׁעָה שְׂאִין בִּלְעֲדֵיו יְתִבְרַךְ כָּלֵל, מִי הוֹלֵךְ בָּךְ? מִי מִסְתַּכֵּל בָּךְ? מִי מְדַבֵּר מִפִּיךָ? ! אִם לֹא מִלֶּךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר בִּלְעֲדֵיו יְתִבְרַךְ אֵין חֵיוֹת כָּלֵל! אֻמַּת אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּגִלּוֹת גָּדוֹלָה בֵּין הָעַמִּים וְכו', וְהוֹרְגִים וּמְמִיתִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִיתוֹת מְשֻׁנוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כִּי עָשׂוּ וַיִּשְׁמָעָל מְאֹד מְאֹד שׁוֹנָאִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהֵם מִתְּעַלְלִים בָּהֶם בְּכָל מִיָּנִי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאַכְזָרִיוֹת וְכו', זֶה דָּבָר שֶׁשֶּׁכָּל אֲנוּשֵׁי אֵינוֹ מִסְגֵּל לְהַבִּין, וְזֶה מְקִיף אֶת הַמַּחֲ (עֵין לְקוּי־מוֹחֶרֶן, חֶלֶק א', סִימָן כא), וְאִי אֶפְשָׁר לְהַבִּין אֶת זֶה בְּשִׁכּוֹל אֲנוּשֵׁי, כִּי הַבְּחִירָה זֶה דָּבָר אֶחָד, וְהִידְיָעָה הִיא דָּבָר שְׁנִי, וְאִי אֶפְשָׁר לְשִׁכּוֹל אֲנוּשֵׁי לְהַבִּין אִיךָ הִידְיָעָה וְהַבְּחִירָה הֵם אֶחָד, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לִבְחֹר בְּטוֹב שֶׁהִיא הִידְיָעָה שֶׁהַכָּל מִמֶּנּוּ יְתִבְרַךְ, וַיֵּשׁ בְּזֶה טַעֲמִים וְסוּדוֹת נִסְתָּרִים מִרְיֵי הַגִּלְגּוֹל וְכו', אֲזוּ כְּבָר הַכָּל מוֹבֵן, וְאֵין לוֹ שׁוּם קִשְׁיוֹת עָלָיו יְתִבְרַךְ, אִךָ שֶׁזֶה לֹא מְצַדִּיק אֶת אֲמוֹת הָעוֹלָם עָשׂוּ וַיִּשְׁמָעָל וַעֲמָלָק, כִּי יִשְׁלַם הַמַּבְעִיר אֶת הַבְּעִרָה, הֵם יִשְׁלְמוּ מִחִיר כְּבֹד עַל כָּל טַפַּת דָּם

שֶׁשָּׁפְכוּ מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל עָלִינוּ לְקַבֵּל עֲכָשׁוּ גִזְרֵת הַגָּלוּת וְכו', וְלֹא לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר לְהוֹרִיד מֵאֲתָנוּ אֶת עַל הַגָּלוּת וְכו', עַל-יְדֵי מַלְכוּת שֶׁל הַמִּינּוּת וְכו', הַכּוֹפְרִים לְגִמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְזַלְזְלִים וּמַתְלוֹצְצִים מִמִּצְוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ וְכו', אִיךָ יְכוּלָה לַצֵּאת מֵהֶם יְשׁוּעָה לַעַם יִשְׂרָאֵל?! וְלָכֵן עָלִינוּ רַק לְקָרֵב עֲצָמָנוּ בֵּיתָר שְׂאֵת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְהַכְנִיס עֲצָמָנוּ בְּאֻמּוֹנָה הַקְדוּשָׁה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאָדָם כִּזֶּה שׁוֹכֵף עֲצָמוֹ כְּבָר כָּל-כָּף בְּעֵינָיו וּבְאָזְנָיו, בַּחֲטָם וּבִפֶּה, הוּא רוֹאֶה אֱלֻקוֹת, שׁוֹמֵעַ אֱלֻקוֹת, נוֹשֵׂם אֱלֻקוֹת, וּמְדַבֵּר תָּמִיד רַק מֵאֲלֻקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר לֹא וְאֲשֶׁר מִי שֶׁקְרוּב אֵלָיו!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ תָּמִיד...

ט"ז קסב.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שַׁבַּת חֲזוֹן, ד' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאַמִּיץ, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ. דַּע לָךְ, שֶׁשׁוּם דָּבָר אֵינוֹ קוֹרֶה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא הַכֹּל מִשְׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלָכֵן כָּל מֶה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ, תִּבְקָשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

הַרְגֵּל עֲצָמָךְ לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנִּסִּים שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּךְ. כִּי כָף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (נִדָּה ל.): לְעוֹלָם אֲפִלּוּ בַּעַל הַנֶּסֶם אֵינוֹ מְכִיר בְּנֶסֶם; אִף אֲחֵד אֵינוֹ תוֹפֵס וְאֵינוֹ קוֹלֵט אֶת הַנִּסִּים נִגְלִים שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ, הָאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁכָּךְ צָרִיךְ לְהִיּוֹת, שֶׁתִּהְיֶה לוֹ אִשָּׁה בְּרִיאָה וְיִלְדִים בְּרִיאִים וּפְרִנְסָה טוֹבָה וְכו', וְאֵינוֹ תוֹפֵס וְקוֹלֵט, אֲשֶׁר הַכֹּל גַּם בְּתוֹךְ גֶּסֶם, כִּי כְּתִיב (קֹהֶלֶת ב, יג): "וַיִּתְרוֹן הָאֹר מִהַחֲשֵׁךְ",

אם אדם רואה את החשף, הינו בני אדם שחסרים מכל זה, ואין להם אשה, אין להם ילדים, אין להם פרנסה וכו', והם יותר חכמים ממנו וכו', אז יתחיל להרגיש את החסדים והרחמים גמורים שהקדוש-ברוך-הוא עושה עמו, ויהיה רגיל לתת תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, וכיון שיודה לפניו יתברך על כל הנסים והנפלאות והחסדים שעשה עמו עד עכשו, אז ימשיך לראות עוד ועוד נסים ונפלאות. ורבונו ו"ל גלה לנו נוראות ונפלאות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'): אמונה, תפלה ונסים תלויים זה בזה, אם יש לאדם אמונה בו יתברך, שהוא נמצא, ואין בלעדיו נמצא, אז תמיד יתפלל אליו יתברך, ויראה ויבין ויזכיר את גדל הנסים, שעשה ועושה עמו הקדוש-ברוך-הוא בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש. ולכן אל תמשך עצמך אל הצער, אדרבה ראה לחזק עצמך ביתר שאת וביתר עז להיות רק בשמחה, ותודה לו יתברך על החסדים ועל הנסים שעשה עמך עד עכשו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קסג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, שבת חזון, ד' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה, ותשואות חן לך על זה.

מה אמר לך! ראוי לך לחשב בכל יום ויום על התכלית הנצחית, כמובא בזהר (ויחי רכ'): ופאי חסידי קדמאי הנה מסתכלי בלביהו כאלו ההוא יומא מסתלקי מעלמא (חסידים הראשונים היו מסתכלים בכל יום כאלו היום הנה הוא האחרון שלכם, והולכים להסתלק מזה העולם). ובאמת מי שחי כך, אזי כל ימיו ימי תשובה, כמאמרם ו"ל (שבת סה:) רבי אלעזר אומר: שוב יום אחד לפני מיתתך. ושאלו תלמידיו: וכי אדם יודע מתי הוא יום

הָאֲחֵרוֹן שָׁלוֹ? אֵלָּא יָשׁוּב הַיּוֹם שְׁמָא יָמוֹת לְמַחֵר. נִמְצָא, כָּל יָמֵינוּ
הֵם בְּתִשְׁבּוּכָה. וְכֵן הֵיוּ נוֹהֲגִים חֲסִידֵים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה — תָּמִיד
לְחֹשֶׁב מֵהַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן. וְר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל (בַּעַל הַמַּחְבֵּר סֵפֶר
"בְּאוֹר הַלְקוּטִים" עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן), חִבֵּר קוֹנְטְרָס "שְׁשׁוֹן
וְשִׁמְחָה" בְּדֶרֶךְ תַּפְלָה, אִיךְ נִרְאִית הַגְּסִיסָה וְהַמִּיתָה וְהַקְּבוּרָה, עֵינֵינוּ
שֶׁם.

הָרֵב הַקְדוֹשׁ רַבִּי יוֹסֵף מֵאִיר מְסַפֵּינְקָא זי"ע, בַּעַל הַמַּחְבֵּר
"אֲמָרֵי יוֹסֵף", שְׁמָעוּ אוֹתוֹ בְּכָל פֶּעַם שֶׁהִיָּה נִכְנָס לְשִׁלְחָן שִׁבְתּוֹ, וְהִיָּה
שֶׁם צָבוּר גָּדוֹל, שֶׁר לַעֲצָמוֹ בְּשִׁקָּט בְּנִגּוּן זִידִיטְשׁוּיב: אִיךְ לִיג שׁוֹיֵן
מִיט פּוֹס צוּם טִיעֵר דָּעֵר צִימֶעֶר אִיז פּוֹל מִיט לַעֲכֹט, דָּעֵר עוֹלָם
הָאֵט זִיךְ פֶּאָרזאמְלֵט צוֹ יִצִּיאַת נְשָׁמָה וְאִנִּי שׁוֹכֵב עִם רַגְלֵי אֵל
הַדָּלֶת, וְהַחֲדָר מְלֵא אוֹר, וְהַצָּבוּר הַתֹּאסָפּוֹ לִיצִיאַת נְשָׁמָה]. וְכֵן
הַחֲדִיר בַּעֲצָמוֹ, שְׁלֵא יִתְפַּעֵל מִרְבּוּי הַקֶּהֱל שְׁבָאוֹ אֵל שִׁלְחָנוֹ הַטְּהוֹר,
כִּי בְּזֶה שְׁאָדָם מִזְכִּיר לַעֲצָמוֹ אֶת יוֹם הָאֲחֵרוֹן, אִיזֵי הַכָּל הוֹלֵךְ לוֹ
בְּכָר בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרֵי.

נָא וְנָא רְאֵה לַעֲשׂוֹת צִדְקָה וְחֶסֶד עִם עֲנִיִּים, וְתֵן לָהֶם לֶאֱכֹל,
כִּי צִדְקָה תַצִּיל מָמוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְאַרְיִכוֹת יָמִים. וְכֵן תַּעֲוֹרֵר
אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁבְּכָל שָׁבוּעַ יִזְכּוּ לַעֲבֹר עַל פְּרִשְׁתַּת הַשָּׁבוּעַ שְׁנֵי
מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגוּם, שֶׁזֶּה סִגְלָה לְאַרְיִכוֹת יָמִים, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּרִכוֹת
ח.): לַעֲוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצָּבוּר, שֶׁכָּל הַמְּשָׁלִים
פְּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצָּבוּר מְשָׁלִימִים לוֹ יָמָיו וְשִׁנּוּתָיו.

הַמֵּאֲחֹל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קסד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שִׁבְתַּת חֲזוֹן, ד' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

עליך לזכור, כי הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו, ולכן מה
 לך להפגש בלחץ? מה לך להבהל כל-כך מפל דבר? האם
 הדאגות שאתה דואג תעזרנה לך? הרי אתה הורס את בריאות
 גופך הגשמי, וכן הורס את נשמתך הרוחנית, כי כל מחשבה של
 ספקות באמונה וכו', עושה חור וכתם בנשמה, ולכן מה לך לדאג,
 "השלך על הנך"ה יהבך והוא יכלכלך" (תהלים נה, כג), תשים ותכניס
 את כל בטחונך רק בו יתברך, ואז תראה איך שהכל ישתנה לטובה,
 בשר ודם אין לו כלום רק תפלה, לבקש ולהתחנן לפניו יתברך כל
 מה שהוא צריך, אין עצה אחרת, חבל לדאג וחבל לאכל את הלב
 מהצער וכו', הכי טוב זה רק תפלה ובקשה, לבוא אליו יתברך מדי
 יום ביומו, ולבקש ממנו יתברך כל מה שהוא צריך, ואז ילך בטח
 דרכו בזה העולם העובר. רואים בחוש, הנה יום והנה לילה, הנה
 שביע, הנה חדש והנה שנה וכו', והכל פורח, יום בא ויום הולך,
 והאדם עובר את זה העולם רק בדרך מעבר, ומה נשאר ממנו? רק
 מצוותיו יתברך, שיהיו רצונו ותקמתו יתברך, שזו התורה הקדושה:
 מקרא, משנה, גמרא, [בבלי, ירושלמי, תוספתא], וכל המדרשים
 כלם, וספרי הזהר והתקונים, וכל כתבי האריז"ל, וכן כל ספרי
 ההלכה: הרי"ף והרא"ש, הרמב"ם, טור ושלחן ערוך וכל נושאי
 כליהם, אשר אין עוד טוב יותר מהם, כמאמרם ו"ל (אבות ו, ג): ואין
 טוב אלא תורה, שנאמר (משלי ד, ב): "כי לקח טוב נתתי לכם תורת
 אל תעזבו", ולכן כל-כך חבל על כל יום שעובר בלי שמחת
 המצוות וקיומן: ציצית, תפלין, מזוזה, פשרות וכו' וכן בלי למוד
 התורה הקדושה, שרק היא חכמתו יתברך.

רואים בחוש, אנשים מסתובבים בזה העולם כבעולם הדמיון
 וכו', ומאומה אין בידם, רצים אחר הפסד וכו', עובדים פמו
 חמורים וכו', ולבסוף הפסד געלם מבין ידיהם וכו', אין ברכה
 בכספם ונשארים עם דאגות, יש להם מנה רוצים מאתים, ולעולם
 לא תשבע עינם וכו', אינם שמחים כלל בפה שיש להם, ותמיד
 רוצים עוד ועוד, ובהם מבליים ימיהם הנעמיים, ולבסוף מאומה אין
 בידם.

לא-כן מי שמרגיל עצמו לחיות רק עם הקדוש-ברוך-הוא, ויודע אשר ארור הגבר אשר שם מבטחו בבשר ודם, ורק מחזק עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ורק חושב ממנו יתברך, הרי זה מוריד את העולם הבא בעולם הזה, רוחניות חיות אלקותו יתברך בזה העולם, וכל רגע ודקה שרק חושב ממנו יתברך, מקים בזה מצות עשה של יחוד הבורא יתברך, שבזה כלולות כבר כל המצוות, אשרי עין ראתה כל אלה, אל מה יכולים לזכות בזה העולם, אם לא יטעה את עצמו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קסה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, שבת חזון, ד' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריכים להחיות עצמו עם כל נקדה טובה שיש בו, שזה הלמוד העמק שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), לחפש ולבקש בעצמו נקודות טובות, ולדון עצמו לכף זכות, כי אין זו עצה להמשיך עצמו אל הצער, שזה יכול לבלבל אותך ביותר, ולהפילך בנוקבא דתהומא רבא, ורב בני-אדם שנפלו למקום שנפלו וכו', ונכשלו במה שנכשלו וכו', הכל היה מפני שנמשכו אחר העצבות והמרירות והדפאון, ועל-ידי-זה אבדו לגמרי משני העולמות. ובאמת אין זו מצוה ואין זו עבודה, תמיד להסתכל שחר פאלו אבד מנוס ותקנה ממנו וכו', זו עצת ה"צד, וזהו הסמ"ך-מ"ם בעצמו, שהוא עצם העצבות והמרירות והדפאון וכו', לא-כן הקדשה זוהי שמחה, כי (דברי-הימים-א' טז, כז): "עז וחדנה במקומו", אצלו שורה רק השמחה תמיד, וזהו סימן אם האדם חזר בתשובה שלמה —

אם הוא שש ושמה עם כל מצנה שעושה, ומרגיש בה טעם רוחני,
זה סימן שחזר בתשובה אמתית.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קסו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, שבת חזון, ד' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לברוך רק אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אין מנוס אחר, ומי
שחזר בתשובה בכל פעם, אזי ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות
ודבקות חדשה, ונמשכים עליו מחין חדשים בדבקות הבוֹרָא יתברך
שמו ויתעלה, שאין לתאר ולשער כלל, ולכן לא שיך לומר "חזרתי
בְּכָר בתשובה", אין דבר כזה, רק בכל פעם צריכים לחזר בתשובה
ולעשות תשובה על תשובה, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן,
חלק א', סימן ו'), ואפלו הצדיקים הדבקים בו יתברך, חוזרים בכל
פעם בתשובה על השגתם הראשונה, שדמו את אלקותו יתברך
כביכול, שחשבו שפבר השיגו מה שהשיגו וכו', ועדין הם רחוקים
לגמרי, על אחת כמה וכמה מי שמנח עדין בנוקבא דתהומא רבה,
בודאי צריך לחזר בתשובה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע על כל
מחשבה, דבור ומעשה שאינו פראוי. העקר לא לפל ביאוש, ולא
להפגס בלחץ, רק להיות רגיל לדבר עמו יתברך בכל פעם ולהודות,
שזה עקר התשובה — ודוי דברים, חרטה על העבר וקבלה על
להבא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, שְׁבַת חֲזוֹן, ד' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אם אֲתָה רוֹצֶה לְהַצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲתָה מִכְרָח לְהִתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַסִּבְלָנוּת, כִּי בְּלִי סִבְלָנוּת אֵי אֲפָשָׁר לְעֹבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם כָּלָל, וְעַקֵּר הַסִּבְלָנוּת צְרִיכִים קֶדֶם עַל עֲצָמוֹ, לֹא לְדַחֵק אֶת הַשָּׁעָה, רַק לְחַכּוֹת בַּסִּבְלָנוּת, וְאִף שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ שְׁאֲתָה לְחוּץ וּמִצְטָעֵר מְאֹד וְכו', וְכִמְעַט שְׁאֲתָה יוֹצֵא מִדַּעְתְּךָ מֵרֵב צֶעֶר וְעִגְמַת גִּפְשׁ שֵׁשׁ לָךְ וְכו' וְכו', עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְהִתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַסִּבְלָנוּת, כִּי לֹא תוּכַל שְׁאֵת אֶת הַמַּשָּׂא הַכָּבֵד מִמֶּךָ, וְלִכֵּן רַק חֲכָה בַּסִּבְלָנוּת, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר רַק הוּא יָכוֹל לְעֹזֵר לָךְ. וְדַע לָךְ, שְׁאֵפְלוֹ לֹא תוּכַל לְדַבֵּר רַק חֲמֵשׁ דְּקוֹת, זֶה גַּם-כֵּן טוֹב מְאֹד, כִּי לְמַעַלְהָ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב כָּל דְּבוּר שֶׁמִּדְּבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָדָם שֶׁנִּמְצָא בְּשֵׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתְחַתִּיו, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ מֵיָּאֵשׁ עֲצָמוֹ, רַק בּוֹרַח מִדֵּי פַעַם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה מְאֹד חָשׁוּב לְמַעַלְהָ, וּמוֹרִיד מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי דִינִים וְעֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים, וְאֵין עָלָיו שׁוֹם מְקַטְרָגִים.

וְכֵן צְרִיכִים סִבְלָנוּת עִם הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים, הָאִשָּׁה עֲצָבָנִית מְאֹד מְאֹד וְכו', וְלִכֵּן אֲתָה צָרִיף לִילָף עִמָּה בְּעֲדִינוּת, וְלֹא לְפַגֵּעַ בְּרִגְשׁוֹתֶיהָ וְכו', כִּי הִיא תִתְרַגֵּז יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלִכֵּן הַעֲצָה הַיְחִידָה לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמָּה בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּסָן, אִם הִיא תִשְׁאֵל אוֹתְךָ מִשְׁהוּ — תַּעֲנֶהּ לָהּ, וְאֵל תִּרְבֶּה שִׁיחָה עִמָּה, כִּי אִם הִיא כָּל-כָּף רְגִישָׁה, אֲשֶׁר כָּל דְּבָר קָטָן שְׁאֲתָה אוֹמֵר לָהּ הִיא נִפְגַּעַת, בְּכֵן אֵל תַּעֲשֶׂה עִמָּה עֶסֶק וְכו', כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לִהְיוֹת חֲכָם וְלֹא צוֹדֵק וְכו'.

רַק חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיף שְׁתַּדַּע בִּידִיעָה בְּרוּרָה וְחֻזְקָה, שְׁכָּל מַה שְׁקוּרָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, וְלִכֵּן מַה לָּךְ לִהְיוֹת כָּל-כָּף בְּעֲצָבוּת

ובדבאון, הרגל עצמך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, שתהלה לאל, אתה ע'ש'י'ר, יש לך ע'ינים, ש'נים, ג'דים, רגלים (מדרש שמואל). תאמין לי, היום עברו עלי הרבה צרות, ומן השמים סבבו עמי, שהצרכתי ללכת לאיזה מקום, וכשאני יוצא מהבגן, מה אני רואה? גוי שמוליכים אותו על כסא גלגלים עם רגל אחת, ותכף נתתי תודה להקדוש-ברוך-הוא, שתהלה לאל, יש לי שתי רגלים, ואני אני צריך שיוליכו אותי, רחמנא לצלן, בכסא גלגלים, ובאמת זו הברכה שאנו מברכים בכל יום להקדוש-ברוך-הוא: "המכין מצעדי גבר", שתהלה לאל, ברא לנו שתי רגלים ללכת בהן וכו'. והיתה סבה לנסע למקום ההוא, רק כדי לראות את המחזה הזה ולהתחזק, שלי יש, תהלה לאל, שתי רגלים, ובזה ראוי להחיות עצמו מאד מאד, שיש לו שתי רגלים וכו' וכו'.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קסח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, שבת חזון, ד' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין עוד מצוה יותר גדולה מלהיות שדכן, כי בזה ששונים לבני הנעורים להתחתן, זהו החסד הכי גדול, כי אין עוד רחמנות בזה העולם כמו על בחרור רוק או בחורה רוקה, ואף אחד בעולם אינו יודע ואינו מבין ואינו מרגיש את כאבם הגדול, ולכן אשרי מי שמשתדל לעזור לרוקים ולרוקות למצא את הזיווג, שהיא המצוה הכי גדולה, כי בונה על-ידי-זה עולמות חדשים, והלואי היו מנהיגי הדור מבינים את בני הנעורים, והיו עוזבים את כל עסקיהם, ורק עוסקים בשדוכים, לשדך את בני הנעורים, ואוי לאלו שמאחרים ומעכבים את בני הנעורים להתחתן, בתרוץ שהם צריכים עדין ללמד וכו', אין להם משג כלל מה שעובר על בני הנעורים בעתים

אֲשֶׁר ט"ז קסט בנחל לא

הָלָלוּ וְכו', וְלָכֵן הַדָּבָר הָרָאשׁוֹן — בַּחוּר צָרִיף לְהַתְחַתֵּן, וְחֻכְמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מִנְחוֹת קי.): לֹאֲמַד תּוֹרָה בְּטֶהְרָה — נוֹשֵׂא אִשָּׁה
וְאַחֲר־כֵּן לֹאֲמַד תּוֹרָה, וְאֵין שׁוֹם תְּרוּץ לְאַחַר חֲתָנָה לְבַחוּר, וְזוֹ
עֲבָרָה גְדוֹלָה לְמִי שֶׁמַּעֲכָב בַּחוּרִים לְהַתְחַתֵּן.

הַמַּצְפָּה לְשִׁמְעַע מִמֶּנּוּ הַטּוֹב תָּמִיד...

ט"ז קסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רָאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחִלָּה, שֶׁבַת נִחְמוּ, ז' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גִּרּוֹ זָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְחֻטֵּף בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, וּמוֹרִיד אֶז
דְּמָעוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתַּפְלוֹת שֶׁמִּתְפַּלְלִים עַל חֲרַבֵּן בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ, חֲרַבֵּן בֵּית הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ, מְאֹד מְקַבְּלוֹת בְּשָׁמַיִם. וְאִם הִנֵּה
הָאָדָם יוֹדֵעַ אֵיזוֹ עֵת רָצוֹן הִיא בְּשָׁמַיִם בְּעֵת חֲצוֹת, הִנֵּה נִזְקֵר בְּזֶה
מְאֹד. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמט) חֲצוֹת הוּא כְּמוֹ
פְּדִיּוֹן, הֵינּוּ בְּעֵת חֲצוֹת, אֶז פְּתוּחַ בֵּית הַדִּין הָעֲלִיּוֹן הַכּוֹלֵל תַּחְתּוֹ
כָּל הָעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתֵי דִינִים, וְאֵיזִי יְכוּלִים לַפְעֵל מַה שֶּׁאֵין
פוֹעֲלִים בְּשָׁאֵר שְׁעוֹת הַיּוֹם, הֵינּוּ כִּי שֵׁם אֲדֹנָיִי יֵשׁ בּוֹ עֲשָׂרִים
וְאַרְבָּעָה צְרוּפִים, וְשֵׁם זֶה הוּא בְּחִינַת דִּין, שְׁנֵה אֲדִי"ן, צְרוּף אֶחָד
מִשֵּׁם אֲדֹנָיִי, וְלָכֵן אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (רֹאשׁ הַשָּׁנָה טז.): אָדָם גִּדּוֹן
בְּכָל שָׁעָה, כִּי בְּכָל שָׁעָה מֵאִיר צְרוּף אֶחָד מִצְרוּפֵי שְׁמוֹת אֲדֹנָיִי,
וְזֶה בֵּית-דִין אֶחָד, אֲבָל בְּעֵת חֲצוֹת, אֶז נִפְתַּח הַבֵּית-דִין הָעֲלִיּוֹן,
שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל הָעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתֵי דִינִים, וְלָכֵן אֶז הוּא זְמַן גְּדוֹל
לַפְעֵל הַכֹּל, כָּל מַה שֶּׁרַק רוּצִים, וְכָל מַה שֶּׁרַק מְבַקְּשִׁים, וְזֶה אֶחָד
מֵהִיסוּדוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב, לֹאֲמַר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת,
וּלְאוּנָן וּלְקוֹנָן עַל חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל חֲרַבֵּן בֵּית הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ,
שֶׁגַם נִקְרָא בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הַפְּרָטִי שֶׁל הָאָדָם שֶׁחָרַב לְגִמְרִי, עַל-יְדֵי
פְּגָמֵי הַבְּרִית שְׁלוֹ, כִּי הַמַּח-מַחֲשָׁבָה שֵׁם מִשְׁכָּן הַשְׁכִּינָה, וְצָרִיף

תמיד רק לחשב ממנו יתברך, ולהתבטל לגמרי אליו יתברך, וכל מחשבותיו תהיינה תמיד דבוקות רק בו יתברך, ולא יכניס בדעתו שום מחשבה זרה ופסולה וכו' בכפירות ובנאוף, חס ושלום, וכן שלא יחשב משום בריה שבעולם, ולא ידין במחשבתו את אף אחד בעולם, כי המחשבה יש לה כח גדול לטוב או להפוך, ולכן דיקא בעת חצות, אז הוא הזמן לבקש ולהתחנן על קדשת וטהרת המחין, כדי שיהיה משפן לשכינת עזו יתברך, ויהיה בבחינת (שמות כה, ח): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בכיכול יהיה שורה אצלו תמיד, ואל דבר זה כל בר ישראל יכול לזכות, אם הוא רק ישמר על מחשבתו, ויהיה תמיד בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא. ואל כל זה זוכים בשמורידים דמעות בעת אמירת סדר תקון חצות, ובפרטיות כששופכים אז שיח ותפלה אליו יתברך, שאז הוא הזמן המבחר, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד), שבעת חצות, אז הוא הזמן הכי טוב להתבודד ולבקש על נפשו, והתפלות שמתפללים אז רצויות מאד בשמים, אשרי מי שמנצל אז את הזמן היקר בתפלה ובקשה — הן על עצמו והן על אחרים.

ומספרים, אשר בעת הטהרה של הגאון הצדיק רבי יהודה גרינוואלד זי"ע (שהיה רב בעיר סאטמאר), ראו החברא קדישא על מצחו כתם שחר, ופעשו כל מיני תחבולות להוריד את זה ולא צלח, ולא ידעו מה לעשות, כי זה בזיון המת, שיהיה עליו כתם שחר ושלחו אחר הבחור ששמשו בחייו, ושאלו אותו: מה זה? ענה ואמר להם: בכל לילה רבו שם על מצחו אפר חם בעת חצות, ומזה נעשה הכתם, ורבו רצה בכל ערב שבת להוריד את זה, אבל זה לא ירד, ולכן הניחתי כף, כי זה כבודו — כתם פז על ראשו, זהו סימן שערך כל לילה תקון חצות עם אפר על מצחו. רואים מזה השגה של צדיק וחכם, שערך כל לילה סדר תקון חצות עם אפר על מצחו, ובכה בכיות עצומות. ולכן זכה למה שזכה, שהעמיד הרבה תלמידים הגונים לומדים עצומים, במפרסם דבר זה בעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קע.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחָנָן, שַׁבַּת נַחְמוּ, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! הַחַיִּים אֵינָם קָלִים כָּלֵל וְעָקָר, וְעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגָלִים, שְׂאֵי אָפֶשֶׁר לְתָאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְעָקָר גְּדֵלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא מַחֲזִיק מִצְמֵד, וְאֵינוֹ מַתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן.

הַדְּבֵק עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע, כִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּצִדֵּק וּבִמְשָׁפֵט, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, אֵל תַּעֲשֶׂה שׁוּם הַשְׁתַּדְּלִיּוֹת וְכו', כָּל מִי שֶׁצָּרִיךְ לָךְ — יָבוֹא אֵלֶיךָ, אֵתָּה אֵל תִּלְךָ אֶל אֵף אֶחָד, אֵין לָךְ מָה לְדַאֵג, הַדְּבֵק עֲצָמָךְ רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יְנַהֵג אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, כְּפִי שְׂרֵשׁ נִשְׁמָתְךָ, וְאֶסוּר לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם.

הַרְגֵּל עֲצָמָךְ לַגֵּרֶם הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, שְׁמִטְהֵרוֹת אֶת נַפְשׁ הָאָדָם מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת לְמוּד מִשְׁנִיּוֹת, הֵייתָ גוֹרֵם בְּכָל יוֹם בָּהֶן.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קעא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַתְחָנָן, שַׁבַּת נַחְמוּ, ז' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רֹאֵה רַק לְמַסֵּר אֶת עֲצָמְךָ לְגִמְרֵי אֱלֹוֹי יִתְבָּרֵךְ, וְכָל מֶה שְּׁאַתָּה צָרִיךְ וְכוּ', וְכָל מִי שְּׁצָרִיךְ אוֹתָךְ וְכוּ', הַכֹּל בְּכָל מְכַל כָּל יְבוֹאוֹ אֵלֶיךָ, וְלֹא יִחְסֹר לְךָ שׁוּם דְּבָר בְּזָכוֹת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, שְׁתִּהְיֶה חֲזָק בְּזֶה תָּמִיד, כִּי הַמַּאֲמִין הָאֱמֵתִי, אֲשֶׁר בְּכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, כָּל חַיּוֹתָיו הֵיא חַיִּים אַחֲרִים לְגִמְרֵי (חֲבִיקוֹ ב, ד): "וְצִדִּיק בְּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה", כָּל הַחַיּוֹת שֶׁל הַצִּדִּיק הַדְּבּוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, זֶה רַק עַל-יְדֵי אֱמוּנָה פְּשוּטָה לְהַאֲמִין בְּחֵי עוֹלָמִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְקוּם בְּחֻצוֹת, וְלוֹמֵר סֵדֵר תְּקוּנָה חֻצוֹת, וְלֹהֵשֶׁתֶּפֶת אֲזוֹ בְּצַעֲרֵי הַשְּׂכִינָה שְׁמִקְוִנָּה עַל בְּזוּי וְהִרְיָגַת הַצִּדִּיקִים הַדְּבּוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל צַעֲרֵי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵהֲרָגִים וְנִשְׁחָטִים וְנִשְׁרָפִים וְנִחְנָקִים, עַל-יְדֵי רָשָׁעִי אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְעַל צַעֲרָם שֶׁל בַּחוּרֵי וּבַחוּרוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא מָצְאוּ זִוּוּגָם, אֲשֶׁר אֵין צַעֲרָם כְּצַעֲרָם הַקָּשָׁה, וְעַל גְּלוּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מַפְזְרִים בְּגוֹלָה, וְעַל חֲרָבֵן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל צַעֲרוֹ שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ שְׁרוּצָה לְבוֹא וּלְגַאֲלָנוּ.

הַמַּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וְאַתְחֲזֶנָּה, שְׁבֵת גִּחְמוֹ, ז' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מֵאֹד, גֵּר לְהַצִּדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זָכוֹתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ קִבְּלָתִי וּקְרָאתִיו בְּעֵינֵי וְכוּ'.

מֶה אָמַר לְךָ ! אִם אַתָּה רוֹצֶה לְחַיּוֹת חַיִּים נְצִחִיִּים, רֹאֵה לְשִׁכְחַ מִכָּל הָעֵבֶר וְכוּ', וַעֲשֵׂה הַתְּחִלָּה הַחֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַ מִמָּשׁ, וְזֶה הַלְמוּד הָעֵמֶק שְׁמֵלֶמֶד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל. אֲבָל עַל זֶה צָרִיכִים הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַ, כִּי מִי שְׁזוֹכָה לְהַתְּחִיל בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וְכוּ', עָלָיו מִתְגַּבֵּר מֵאֹד הַמְּדַבֵּר, וְהַסֵּמ"ך-מ"ם רוֹדֵף אוֹתוֹ לְהַפִּילוֹ בְּגִקְבֵּא דְתַהוֹמָא רַבָּה, כִּי אָדָם שִׁישׁ לוֹ כֶּחַ כְּזֶה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, בְּכַחֲרֵינָה (תְּהִלִּים קג,

אָשׁר ט"ז קעג בנחל לה

ה): "תתחדש בנשׁר נעורִיכִי", סימן שׁהוא כָּבֵר דְּבוּק בּוֹ יְתֵבֶרֶךְ, וּכְמוֹ שֶׁהוּא יְתֵבֶרֶךְ כְּבִיכּוֹל חֲדָשׁ בְּכָל שְׁנֵיהּ וְדָקָה, כְּמוֹ-כֵן מִי דְּבוּק בּוֹ יְתֵבֶרֶךְ גַּם הוּא מִתְחַדֵּשׁ, וּמִזֶּה הַסֵּמ"ך-י"מ"ם מִפְּחַד מָאד, כִּי הוּא מֶלֶךְ זָקֵן וְכִסִּיל, מְכַנִּיס בְּאָדָם תַּאֲוֹת הַגָּאוֹת וְהַיִּשּׁוֹת לְהִיּוֹת מֶלֶךְ — "אֲנֵא אֶמְלִךְ", שְׂאֵז נַעֲשֶׂה כִסִּיל, וְהַעֲקֹר שִׁיפֹל בְּזַקְנָה, כְּאֵלּוֹ כְּבֵר נִזְקֵן בְּמַעֲשָׁיו, וְכָבֵר אֵף פֶּעַם לֹא יוּכַל לְצֹאֵת מִזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמֻצֵּית אֶת רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קעג.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יְתֵבֶרֶךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וְאַתְחֲזֵן, שְׁבֶת נִחְמוּ, ח' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא אֵל תַּחֲיִי בְּרַרְנִית, וְאֵז כְּבֵר תִּמְצָאִי בֶּן זוּג הַשִּׁיף לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתְךָ. הַעֲקֹר לַחֲזוֹר בְּתִשּׁוּבָה, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתֵבֶרֶךְ בְּכָל יוֹם תְּפִלָּה זֹאת: "אֲנֵא מִמָּךְ, רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, סִלַּח לִי, מָחַל לִי, כִּפּוּר לִי, עַל חֲטָאִי שֶׁחֲטָאִיתִי עֲוִיתִי וּפִשְׁעֵתִי לְפָנֶיךָ, וְאֲנִי מִתְחַרְטֵת עַל כָּל הָרַע שֶׁעָשִׂיתִי בֵּין בְּשׁוּגֵג וּבֵין בְּמִזִּיד, כִּי הִפַּל בָּא מַחְסְרוֹן דַּעֲתִי, כִּי לֹא קַבַּלְתִּי חֲנוּף אֱמֶתִי, שֶׁאֲסוּר לַעֲשׂוֹת שְׁטִיּוֹת כְּאֵלּוֹ שֶׁעָשִׂיתִי, אֲנֵא מִמָּךְ, חוּס וְחִמַּל עָלַי, אֲנִי מִסְתַּוְּבֶכֶת בְּזֶה הָעוֹלָם כְּשֹׁכֶרֶת מְבַהֶלֶת וּמְבַלְבֶּלֶת, שֶׁלַּח לִי אֶת בֶּן זוּגִי הָאֱמֶתִי, הַשִּׁיף לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתִי, וְלֹא אֶהְיֶה בְּרַרְנִית כָּלֵל, וְלֹא אֶצְטָרֵךְ לְהַגִּיעַ לִידי נִסְיוֹן וְלִידי בְּזִיוֹן, אֲלֵא אֶת הַשְׁדּוּף שְׁלִי תִזְמִין לִי תִכְף-וּמִיד, וְאֲזַכֶּה לְהִתְחַתֵּן, וְלִכְנּוֹת בֵּית נֶאֱמָן בִּישְׂרָאֵל, וְתִשְׁרָה הַשְׁכִּינָה בְּתוֹךְ בֵּיתִי תָמִיד, וְאֲזַכֶּה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ תָּמִיד, וְאֶהְיֶה אִשָּׁה כְּשֶׁרָה, וְאֲזַכֶּה לְתַקֵּן בִּימֵי חַיֵּי הַבְּלִי אֶת כָּל מַה שֶׁעָשִׂיתִי הָרַע לְפָנֶיךָ, וְתִמְחַל וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר לִי עַל הַכָּל, וְאֲזַכֶּה תָּמִיד לְהִיּוֹת שְׂמִיחָה וְעֵלִיזָה, וְלַעֲשׂוֹת רַק אֶת הַטוֹב מִעֲתָה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סְלָה".

לו

אשר

ט"ז קעד

בנחל

תתפללי את התפלה הזאת בכל יום, עד שתזכי למצא את בן זוגך. רק תהיי שמחה ועליזה, ואל תפלי ביאוש ובדכאון, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ונוזקה לשמע אצלך רק טוב. נא ונא לא להתיאש, החזיקי מעמד, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קעד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, "מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך וכו', במוצאי-שבת-קדש הדבר הראשון צריכים ללמד "דף גמרא", וזו סגלה, שכל השבוע ילמדו הרבה דפים גמרא. וכן תשתדל מאד לטל ידיך לפת למלוג מלכה, כמובא בשלחן ערוך, סימן ש', שאפלו אינו יכול אלא כזית — יטל ידיו, ויאכל כל מיני מעדנים, ויהיה שמח, וישיר את הזמירות של מלוג מלכה. [וצריך שתדע, שלאשה מעברת זו סגלה ללדה קלה, אם היא נוטלת ידים ואוכלת פת במלוג מלכה].

ומה טוב אם יכולים לספר איזה ספור מהבצל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שזו סגלה גדולה על כל השבוע, ואחר-כך תעשה לעצמך שעור בתנא דבי אליהו, שזו סגלה גדולה ליראת שמים.

והעקר תהיה בשמחה, שזכית שעברה עליך שבת בזה העולם, וזכית לשמור שבת.

הדורש שלומך כל ימך...

ט"ז קעה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אף שאני יודע למה אתה שבור וכו', כי לא הולך לך כפי שרצית וכו', בענין מכירת הבית וכו', וקניית בית וכו', עם כל זאת עליך לזכור את מאמר התנא הקדוש (אבות ב, ד): "בטל רצונך לרצונו, כדי שיבטל רצון אחרים לרצונך", אין עצה אחרת, רק להחזיק מעמד, ולבקש ממנו יתברך תפלה אחר תפלה בכל יום ובכל שעה, ואף שזה לוקח זמן וכו', אבל בסוף תראה ישועה גדולה, שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, רק לא להתנאש בשום פנים ואופן.

גם עלי עובר מעין זה, וגם לי יש צער גדול ונורא מאוד מאוד וכו', עם כל זאת אני משתדל מאוד להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך ובבטחון חזק, שהוא יתברך לא יעזב אותי, וסוף כל סוף אראה מה שרציתי וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קעו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הבת שלך וכו', לדעתי, עליך לקחתה לאשפוז, כי חבל שהילדים יסבלו והאשה תסבל, וכל המשפחה תסבל וכו', היום יש

פדורים שעוֹזרים מאד מאד, וְלִכֵּן אַל תִּתְּבִישׁ לְקַחַת אוֹתָהּ אֶל רוּפֵא מִמָּחָה וְכוּ', וְלִפְנֵי-כֵן תִּלְמַד אֶת הַמֶּאֱמָר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ג', וְתֹאמַר אֶת הַתּוֹפֵלָה מִלִּקוּטֵי-תַפְלוּת עַל תּוֹרָה זוֹ, וְתִתֵּן עַל פְּדִיּוֹן, כַּמּוּבָא שָׁם, וְתִרְאֶה אֵילּוּ גִסִּים הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה עִמָּךְ, שְׂיַעֲזֹר לְבַתְּךָ, רַק אַל תִּהְיֶה לְתֵן לָהּ אֶת הַפְּדוּרִים, כִּי הִיא עוֹמֶדֶת לִפְנֵי שָׂכָר עֲצָבִים וְצָרִיכִים מְאֹד לְהַשְׁמֵר בְּדָבָר זֶה, כִּי זֶה יָכוֹל לְדַרְדֵּר יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ' אֶת הַמַּצָּב, וְעַל-כֵּן אַל תִּהְיֶה חָכֵם בְּעֵינֶיךָ, וְתַעֲשֶׂה מַה שְּׂאֲנִי מִבִּקְשׁ אוֹתְךָ, זֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת סוּדֵי וְכוּ', וְאַף אַחֲדֵי שֶׁלֹּא יֵדַע מִזֶּה, וְכָךְ הִצְלַתָּ אֶת בַּתְּךָ.

הַמַּצָּפָה לִשְׁמַעַ מִמָּךְ רַק טוֹב...

ט"ז קעז.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שַׁבַּת נְחֵמוֹ, י' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנֵּה אַתָּה בַּחוּר צָעִיר, וְעָלֶיךָ לִשְׁמֹר עַל עֲצֻמָּה מְאֹד מְאֹד לֹא לִפְלִ יוֹתֵר, וְזֶה תַּזְכָּה עַל-יְדֵי שְׁתַּתְּמִיד כָּל יוֹם בְּלִמּוּד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, שְׁזָהוּ יְסוֹד גָּדוֹל לְהַנְצִיל מִהַיָּצָר הָרַע הַבוֹעֵר בְּבַחוּר צָעִיר לְהַכְשִׁיל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה וְכוּ'. וְהַעֲקָר לִשְׁמֹר עַל הָעֵינַיִם, כִּי כָךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט בְּאָדָם, אֲלֹא עַל הָעֵינַיִם שְׂרוּאָה וְכוּ', וְאָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין מ.ה.): אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט, אֲלֹא בְּמַה שְּׂעִינִיו רֹאוֹת; וְלִכֵּן שְׁמֹר עַל עֵינֶיךָ, וְאִזּוּ יִקַּל לָךְ.

נָא וְנָא תִתְחִיל לְלַמֵּד שְׁעוֹר גִּמְרָא כְּסִדְרָן, הִינּוּ תִתְחִיל מִמַּסְכַּת בְּרָכוֹת, וְתִגְרַס דָּף אַחֵר דָּף, עַד שְׁתַּזְכָּה לְסֵיִם אֶת כָּל הַמַּסְכָּת, אַחֲרֵי-כֵן תִּרְאֶה לְהִתְחִיל מַסְכַּת שַׁבַּת, וּכְשֶׁתִּסֵּים תִתְחִיל מַסְכַּת עֲרוּבִין, וְכֵן מַסְכַּת אַחֵר מַסְכַּת, עַד שְׁתַּזְכָּה לְסֵיִם אֶת כָּל הַש"ס. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר: מִי שֶׁזָּכָה לְסֵיִם ש"ס, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו צֶלֶם

אֲשֶׁר ט"ז קעח בנחל לט

אַלְקִים, וְהָאֲרִיז"ל אָמַר: מִי שֵׁישׁ לוֹ צֶלֶם אֱלֹקִים, הַסְטָרָא אַחֲרָא
מִפְּחוּד מִמֶּנּוּ, וְעַל-כֵּן אַל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וּתְצִית.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז קעח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחָזָן, שַׁבַּת גִּחְמוֹ, י' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר ... גֵּרֹו יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֹזֶק וְאַמֶּץ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתַכְף-וּמְיָד בְּשִׁמְחָה,
אֲזִי יִתְרַחֵב לְבָבְךָ, וְתֵצֵא מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁלָּךְ. אִיעֲצֶךָ וִיְהִי
אֱלֹקִים עִמָּךְ, תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֻמָּצִים שֶׁבְּעוֹלָם לֹא לְדַבֵּר מֵאַחֲרֵים,
וְלֹא לְהַזְכִּיר שְׁמוֹתֵם כָּלֵל, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מְאֹד לֹא לְהַפְשִׁיל בְּאִסּוּר
הַחֲמוּר שֶׁל לְשׁוֹן-הָרַע וְאַבֶּק לְשׁוֹן-הָרַע, שֶׁכִּלְנוּ אֵין אָנוּ נִקְיִים מִזֶּה
כָּלֵל.

וְלִכֵּן עַל-יָדֵי שִׁמְחָה נִתְרַחֵב הַדַּעַת, וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁנִּתְרַחֲבַת
הַדַּעַת, כָּבֵר לֹא תִצְטָרֵךְ אֶת אַחֲרֵים כָּלֵל, רַק כָּל חִפְצֶךָ וּרְצוֹנֶךָ יִהְיֶה
הַקְדוּשָׁת-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, וְאִזּוֹ כָּבֵר לֹא תִדְבֹּר מֵאַחֲרֵים כָּלֵל, הֵן
לְטוֹב וְהֵן לְהַפֵּךְ, תּוֹצִיא מִדַּעְתְּךָ אַחֲרֵים. דַּע לָךְ, שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת
בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גִּמּוּר, וְלִכֵּן מָה אַתָּה צָרִיךְ לְדַבֵּר
מִהַזִּילַת, הַדְּבֵק עֲצָמְךָ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא תִרְצֶה שׁוֹם דְּבֵר רַק אוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ. וּמִיּוֹבָא מִהָאֲרִיז"ל [עֵין שְׁעַר הַפְּסוּקִים עַל הַפְּסוּק (יְשַׁעְיָה נב,
ה): "וְעַתָּה מֶה לִּי פֹה נֶאֱמַר הַיּוֹם כָּל הַיּוֹם שְׂמִי מְנַאֵץ", רֹאשִׁי
תְּבוֹת: מִשֶּׁה], וְהוּא עַל-פִּי מֶה שֶׁכְּתוּב בַּזֶּהָר (נִשְׂאָ קָחָה): דַּעְתִּיד מִשֶּׁה
לְאַתְגָּלְגָּלָא בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, וְהוּא מְנַאֵץ וְנִבְזָה בְּעֵינֵי הָעַרְב־רַב
הַמִּתְגָּלְגָּלִים גַּם-כֵּן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וְעַד שֶׁיִּכְלוּ גִלְגּוּלֵי הָעַרְב־רַב,
תָּמִיד הוּא מִשֶּׁה שֶׁבְּכָל דּוֹר מְנַאֵץ בְּתוֹכָם בְּגִלְיוֹתָא בְּתָרָא, וְעוֹשִׂים
מִמֶּנּוּ צָחוּק, וְהוּא מְזַלְזֵל בְּעֵינֵיהֶם.

וְלִכְנָן שְׁתַּק, שְׁתַּק, אֶהוּבִי, בְּנִי! שְׁפָךְ נִפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְכָל מִנְחָה יִהְיֶה רַק לְדַבֵּק עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְלִהְיוֹת בְּטֵל וּמִכְטָל אֶל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיִּיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ, וְתַעֲשֶׂה עֲצָמְךָ כְּעוֹר וּכְחֹרֶשׁ וּכְאֵלֶם מִכָּל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵל תְּדַבֵּר עִם אִף אֶחָד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, רַק תְּדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ וּמִהַצְדִּיק הָאֱמֶת, וּמִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּמִהָאֱמוּנָה שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה, וְיִתֵּר מִזֶּה אֵל תִּתְחִיל לְדַבֵּר, וְאִף שְׂבִין כֶּף תִּסָּבֵל עֲלֻבוֹנוֹת וּבְזִיוּנוֹת גַּם מֵאֲשַׁתְּךָ וְגַם מִלְדִּידְךָ, וְגַם מִשְׁאֵר בְּנֵי-אָדָם, אַתָּה שְׁתַּק, שְׁתַּק, וְתִקְבֵּל כָּל הַבָּא עֲלֶיךָ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ, וְהוּא יִתְבַּרְךָ יִפִּיל מִלְּפָנֶיךָ חֲלָלִים חֲלָלִים, כָּל שׁוֹנְאֵיךָ וְרוֹדְפֵיךָ יִפְלוּ תַּחְתֶּךָ, וַיִּמְלֵא מִשְׁאָלוֹת לְבָבְךָ לְטוֹבָה.

הַעֲקֹר הַרְגָּל עֲצָמְךָ לְגִרְסַת הַרְבֵּה דְּפִים זֶהר וְתַקוּנִים, שְׁנֵה זְכוּת הַנֶּפֶשׁ, וְהַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְדְפִים גְּמָרָא, שְׁנֵה חַיִּיּוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְעַל כָּלֶם הַרְבֵּה "שְׁלַחַן עֲרוּךְ", שְׁנֵה יָבִיא אוֹתָךְ לִירְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל' (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת יִרְאָה, חֶלֶק ב', סִימָן ג'): עַל-יְדֵי לַמּוֹד שְׁלַחַן עֲרוּךְ בָּאִים לִירְאָה.

חֲזוֹק וְאַמֵּץ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמְךָ תָּמִיד...

ט"ז קעט

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדֵּר וְאַתְחַנֵּן, שַׁבַּת נַחֲמוּ, י' מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... נִרוֹ יֵאִיר.

לִנְכוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

דַּע לָךְ, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְקוֹת עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט בְּחַיִּים, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁפָּרִים וְגִלִּים, וְאֲשֶׁרִי

מי שמתחזק מעמד, ואינו נשבר משום דבר שבעולם. וזה זוכים על-ידי תקף האמונה הקדושה, שצריכים להחזיר בעצמו אמונה פשוטה בו ותברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אשר אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, וצריכים לחזק על זה פעמים אין מספר, כי האמונה הקדושה אינה נקלטת, אלא על-ידי רבוי חזרה, שצריכים לחזר הרבה בעניני אמונה, כי כמו בלמוד, אי אפשר לידע את הלמוד, רק על-ידי רבוי חזרה, כמו-כן הוא באמונה הקדושה, אי אפשר להיות חזק באמונה, רק על-ידי רבוי חזרה, לחזר ביום ובלילה על האמונה הקדושה, וזה יעזר לך לעבר את כל המשברים והגלים שעוברים על כל אדם בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש, אשרי מי שיאחז בזה!

הדורש שלומך באהבה רבה...

ט"ז קפ.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר ואחתנן, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד, ואין אתה יכול לתאר ולשער מה עובר על הצדיקים הדבקים בו ותברך, זה אי אפשר להסביר כלל, חושבים שעל צדיקים גדולים לא עובר וכו', אף כבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז): ככל שזוכים לדעת יותר גדול, כמו-כן סובלים יותר, כמו שכתוב (קהלת א, יח): "יוסף דעת יוסיף מכאוב", אבל גדלת הצדיקים היא במה שיש להם התחזקות אחרת, אשר אין להמון-עם כלל, וזו גדלת הצדיקים הגדולים במעלה נפלאה, אף שעובר עליהם מה שעובר, עם כל זאת יש להם כחות עצומים בהתחזקות, ולא להשבר כלל. ובזה נמדדת גדלתם. ולכן אשרי הקטנים במעלה כמונו היום, שמשתדלים לחקות את

הצדיקים הגדולים הדבקים בו יתברך, ולהתחזק על-כל-פנים אפלו מעט דמעט כמו שהם מתחזקים.

זכר! העקר הוא התחזקות, התחזקות, התחזקות, רק בזה נמדד בר ישאל, והוא מאד מאד חשוב למעלה בשמים, שמהפך את החשך לאור, את העצבות לשמחה.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קפא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואסתנו, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! בחר בן ארבעים מכרח להתחתן וכו', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (קדושין כט:): בן עשרים ולא נשא אשה, כל ימיו בהרהור עברה וכו', והקדוש-ברוך-הוא אומר: תפח עצמותיו; וזה עד גיל עשרים ומכל שפן אתה, שהנעת כבד לגיל ארבעים וכו', וכבד עבר עליך מה שעבר וכו', ולכן הדבר הראשון אתה מכרח להתחתן בלי שום תרוצים כלל.

מה אמר לך! הנסיונות מאד קשים ומרים על כל אחד ואחד, ובפרטיות על רוקים וכו', ובפרטי פרטיות מי שהגיע כבד לגיל ארבעים, הוא מחיב להתחתן, מלבד מה שמבטל מצות פריה ורביה, עוד זאת הוא שקוע בחטאת נעורים, רחמנא לצלן. ולכן אין שום תרוץ ואין מה לשאל שאלת רב, כי זה דבר פשוט עד מאד.

המצפה לראות בישועתך...

ט"ז קפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחָנָן, שַׁבַּת נַחֲמוּ, י' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם שְׁלֵא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וּבְזֶה נִמְדָּדַת גְּדֻלָּתְךָ. וְעֲלִיךָ לְדַעַת, שְׁעוּבָר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוּבָר וְכו', בְּלִי יוֹצֵא מִן הַפֶּלֶל, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קיט), אֲבָל הַהִפְרָשׁ הוּא רַק כְּפִי הַהִתְחַזְקוֹת, אִיךָ שְׁזוּכִים לְהִתְחַזֵּק (וְוִי מְעַן דְּעַר הָאֵלֶּט זיך), כִּי הָעֶקֶר שְׁקוּרִין דְּעַר הָאֵלֶּטִין זיך, וְזֶה סוּד חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, זיך קַעֲנֵעַן דְּעַר הָאֵלֶּטִין פֻּון אֲלַע צְרוֹת (אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהִתְחַזֵּק מִכָּל צְרוּתֵיו), כִּי אָדָם לְעֻמָּל יוֹלֵד, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁעֻמָּלוּ בַּתוֹרָה.

זָכַר וְגַם זָכַר שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתְךָ, כְּמוֹ שְׁאַמֵּר רַבֵּנוּ ו"ל, שְׁבִין כָּף וּבִין כָּף אָנוּ וְקָרְאִים בָּנִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים יד, א): "בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה" אֱלֹקֵיכֶם", וְכְמוֹ שְׁבִין תָּמִיד יָכוֹל לַחְזוֹר אֶל אָבִיו, וְאָבִיו יִרְחַם עָלָיו, כִּי סֵתָם אָבָא מְרַחֵם עַל בְּרָא, כְּמוֹ-כֵן עִם יִשְׂרָאֵל יְכוּלִים תָּמִיד לַחְזוֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְהוּא יִקְבְּלֵנוּ, וְלָכֵן שְׁלֵא יִמְלָאוּ אֶת רֹאשְׁךָ כְּאֵלּוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכַעַס עָלֶיךָ וְכו', וְכֵאלּוּ הוֹצִיא אֶת כָּל חֲמָתוֹ עָלֶיךָ וְכו', אֵלּוּ הֵם דְּבָרֵי הַסֵּם"ף-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, שְׁרוּצָה לְהַחֲלִישׁ אֶת הָאָדָם מְלָשׁוֹב בַּתְּשׁוּבָה, דַּע לָךְ, שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵב הַרְחָמָן, רַק מְחַכָּה שְׁתַּסְפֵּר לוֹ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מֵה שְׁעוּבָר עָלֶיךָ, וּמִי הֵבִיא אוֹתְךָ לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים מְגַנִּים כְּאֵלּוּ וְכו' וְכו', כָּל זֶה הוּא רוּצָה לְשַׁמֵּעַ מִמֶּךָ, וְזֶה כָּל הַעֲנִנָן שֶׁל וְדוּי דְּבָרִים, שְׁזֶה עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה — לְהִתְדוּת עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵיו. וְאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תּוֹרַת כְּהִנִּים בְּחֻקֵּי): אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְהַתּוֹדוּ עֲוֹנוֹתָם, מִיָּד שֶׁהֵם מִתְּוָדִים, אֲנִי מוֹחֵל לָהֶם; וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּטֻלָּן!

חזק ואמץ דער האלט זיך בכל מחיר, כי הכל תלוי כפי מדת
ההתחזקות שתהיה בך, ואפלו שכל העולם כלו יהיו נגדך, אתה
חזק ואמץ בכל מחיר.

המצפה לראותך בקרוב...

ט"ז קפג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לזכור, שחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא בראשית, פרק ג'):
כבוד שבת כאלף תעניות, הינו אם אחד מכבד ומענג את השבת,
זה כמו שזכה להתענות אלף תעניות, אדם שחטא, צריך לפי תקוני
האריז"ל להתענות המון תעניות על כל חטא, וזוה שם כבד את
השבת ומענג אותה, הרי כאלו התענה אלף תעניות. עכשו אשאל
אותך: האם לא כדאי לשמח כל השבת, ולרקד מרב שמחה, ולצעק
שבת שבת וכו', ולאכל ולהתענג בענג שבת, מאשר להתענות אלף
ימים? ! והנה יש מחלקת בפוסקים, יש אומרים שענג שבת הוא מן
התורה, ויש אומרים שענג שבת מדברי סופרים, ויש אומרים שהיא
הלכה למשה מסיני, ולכן בא נסכם כמו כלם, הן שהוא מן התורה,
והן שהוא מן רבנן, והן שהוא מן הלכה למשה מסיני, מה יש
להפסיד בזה שהוא רוקד כל השבת ומתענג בענג שבת, ומכבד
בכבוד שבת, והוא רק שמח שהוא שומר שבת, שעל-ידי זה הוא
פוטר מעצמו אלף תעניות בכל שבת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קפר.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, אשר צדיקים הפליגו במעלת הספר הקדוש "נעם אלימלך", עד שהעיד בנו רבנו הרב הקדוש רבי אלעזר זי"ע, שהתורות בספר הם צואת שכיב מרע, שעשרים ושתים שנים אמר תורה במסירות נפש כזו, שהיה מוכן להוציא נשמתו בעת האמירה, וזו היתה צואת שכיב מרע. ועוד אמר, שבכל יום ויום היה אביו מצוה לו מחמת מותו, הינו שהיה חי במסירות נפש ממש, כי אין לה משג מה זה צדיק, שהוא כל-כך דבוק בו יתברך, עד שהוא מוכן ומזמן בכל עת ורגע להוציא את נשמתו אליו יתברך, ואם-כן איך שיהי, שבשר ודם, מלא זיהמה וצואה מחטאת נעורים שלו, יבין וישכיל גדלת הצדיק?! וכן פלא על גבי פלא, אשר גם הצדיק הדבוק בו יתברך, ומוכן למסור נפשו בכל יום ויום אליו יתברך, אינו מרגיש בעצמו שום מעלה יתרה, ומתנהג כיהודי פשוט, ועוד פלא בעיניו למה אנשים מכבדים אותו?! כי הרי מה מעלתו יותר מאחר?! ולכן הוא מתפלא למה לא נגשים לדבר עמו?! וכן מתפלא על ילדיו שאינם באים אליו, כי הוא מרב התבטלותו אל עצם עצמיות אלקותו יתברך, אינו יכול לתאר שיש בו איזו מעלה, וכן ילדיו כשרואים אותו מתנהג כל-כך פשוט, אביהם הצדיק אינו חשוב בעיניהם, כי הרי הוא מתנהג כאדם פשוט עד מאד; ואף אחד אין לו השגה בצדיק כזה, שמוכן ומזמן למסור את נפשו אליו יתברך בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, וזה היה הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע, ולכן החזיק את עצמו כלא כלום ממש, עד שהיה אומר, שהוא חי רק בזכות ילדיו, שיוכל להחזיק אותם וכו', מי שרק שומע דברים כאלו יכול להתפעל — אל איזה בטול צדיק אמת יכול לזכות, עד שיהיה נכלל לגמרי באור אין סוף ברוך הוא,

ואשרי מי שמתחבר אל צדיק כזה, שאז גם עליו יזרח אורו יתברך הגנוז מכל העולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קפה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י' מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! צדיקים חיים כל ימי חייהם רק במסירות נפש, והם מוכנים למסור את נפשם אליו יתברך על קדוש השם. וידוע, שהרב הקדוש רבי נחום מטשערנובל זי"ע, הכניסו אותו לבית סהר, ועשו כל הצדיקים כל מיני השתדלות להוציאו, ולא עלתה בידיהם, עד שהרב הקדוש רבי שלמה מקארלין זי"ע, עלתה בידו עם הרבה שחד להכניס אל תוך בית-הסהר לבקרו, ואמר לו בזו הלשון: "רבי, אני מבקש מכם, שתתפללו שתצאו מכאן, כי אני יודע שאתם לקחתם על עצמכם לישיב בבית-סהר, כדי להקל מהשכינה את צערה, ולפיכך לא מועילה שום תפלה ושום כסף שבעולם להוציא אתכם מכאן, ולכן תעשו בעצמכם שתצאו. ענה ואמר הרב הקדוש רבי נחום זי"ע: אם כן כבר נתגלה לכם, שאני לקחתי על עצמי את היסורים, ולא רציתי שידעו, אזי אני מבטל את רצוני לרצונכם, ואז עשה הרב הקדוש רבי שלמה מקארלין זי"ע מה שעשה, והוזיל גזמאות מכסף, כדי להוציאו מבית-הסהר, והצליח להוציאו, אבל אמר לרבי נחום זי"ע: כשאני אקבל עלי מסירות נפש, לא יוכל מי שיצילני וכו', וכך היה, שנהרג על קדוש השם על-ידי קאזאק אוקראיני רוצח, שינה בו ונתיסר כמה ימים ביסורים גדולים, ונפטר כ"ב בתמוז תקנ"א. רואים, שצדיקים מוסרים נפשם תמיד בעבור קונו.

רַבְנוּ ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עט): משה רבנו לפי שידע שפלות עצמו, כמו שכתוב (במדבר יב, ג): "והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה", בשביל זה היה יכול למסור נפשו בעבור כלל ישראל, ואמר (שמות לב, לב): "מחני נא מספרך"; הצדיקים האמתיים שהם באמת ענוים, והם בעיני עצמם כלא ממש, דיקא הם מוסרים נפשם בעבור כלל נשמות ישראל, ומתפללים בעבור כלם — זה שימצא זיוגו וכו', זה שתהיה לו בריאות וכו', זה שתהיה לו פרנסה וכו', זה שיהיו לו ילדים וכו', ודיקא על-ידי מסירות נפשם, שמוסרים נפשם בעבורו יתברך, הם זוכים להיות נעשים צנור להשפיע טוב בעבור כלל נשמות ישראל בכלליות, ובפרטיות לאלו שבאים אליהם.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קפו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק אל תפגס בלחץ בשום פנים ואפן, כי זה לא יביא אותך לשום תועלת ותקנה כלל, רק יעצבן אותך יותר ויותר, ולא תגיע לשום מקום על-ידי-זה, רק אל פי פחת, רחמנא לצלן.

ראה להרגיל עצמך לגרס הרבה פרקים משניות בסדרן, וזה יתן לך חשק לכל הלמודים, כי חבל על כל יום שעובר בלי למוד משניות, שזה מטהר את הנשמה מכל מיני חלדה.

אפה צריך לדעת, כי צריכים ללמד גם שעור בעיון על-כל-פנים, להבין את סדר הישיבה מה שלומדים עכשו מסכת גטין, שתקשיב להשעור, כי המגיד שעור או הראש הישיבה, פונתם ללמד את הבחורים איך ללמד גמרא, ולכן איני רואה למה לא

תקשיב אל השעור, ותחזור עם עוד בַּחור את הלמוד שלומדים
בישיבה מסכת גטין, עם רש"י על-כל-פנים, כדי שתבין פשוטן של
דברים, ואין זה סותר את סדר דרך הלמוד של רבנו ו"ל, כי גם
שם (שיחות-ה"ן, סימן עו) אומר רבנו ו"ל, שצריכים ללמוד שעור
בעיון, עין שם.

המצפה לראותך בקרוב...

ט"ז קפז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא אל תפגס בלחץ מכל מה שעובר עליך, כי תכל מאד
על כחך שהולך לריק וכו'. איצחק ויהי אלקים עמך, שתפגס באיזה
בית-מדרש, ותקח משניות, ותגדס הרבה פרקים בסדרן, וכן תקח
גמרא, ותגדס הרבה דפים בסדרן, וכן טור ושלחן ערוך תגדס סימן
אחר סימן, וכן זהר ותקונים, ובשתנפה לסיים — תתחיל עוד פעם
וכן עוד פעם וכו'. ותאמין לי, שזה המקום הכי בטוח לברח, ושם
לא תסתבך עם אף אחד, רק תהיה חזק מדי פעם בפעם לדבר עמו
יתברך, אשר זה חלקנו לנצח. ותאמין לי, שבגוי-אדם אינם יודעים
מיקרת הזמן, איך שכל רגע שעובר כבר לא יחזור להם. וכל רגע
שבא, הוא מתקדם למיתתו וכו', ומחמת קטנות הדעת, אין
בגוי-אדם מסגלים לחשב מזה וכו', פוחדים ורועדים וכו', אפלו
להכניס דבר זה במחשבתם, אבל זוהי המציאות. ורבנו ו"ל
כותב בפירו (הקדמת הלכות-מוה"ר"ן): "הזמן הולך והומה, והגוף
אפשר עכשו בא יומו", וזו לא סתם מליצה, זוהי מציאות. הלואי
שנזכר לישוב הדעת הזה!

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קפח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, כי אין עצה אחרת לתת לך — רק תפלה ושיחה בינך לבין קונך, שתרגיל עצמך לבוא למקום סתר, שאין שם בוגי-אדם, ותדבר עמו יתברך באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, בלי שום חכמות והשכלות כלל, ותשיח ותספר את כל אשר עם לבך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותהיה עקשן גדול על דבר זה, ואף שיעברו ימים ושבעות וחדשים ואפלו שנים וכו', שאתה לא רואה שום שנוי בעצמך וכו', אדרבה אתה נופל יותר וכו', ומתלכלך יותר וכו', אל תסתפל על זה, רק התמד ביותר בשיחה בינו לבין קונך, ולבסוף תראה איך שכל יתהפך לטובה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-עצות, אות התחזקות, סימן לו): יש עונן שנתהפך הכל לטובה, העקר שלא יהיה לך עסק עם אחרים כלל, רק ברח לך אליו יתברך, ותספר לו יתברך את כל אשר עם לבך בלי שום השכלות וחכמות, רק כמו יהודי פשוט המדבר לפניו יתברך, ואז אם תהיה עקשן על דבר זה, תראה לבסוף ישועות גדולות ונסים ושוודר הטבע, שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קפט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק תהיה תמיד בשמחה, ואל תהיה שבור מכל מה שעובר עליך.

תהיה לאל, יש לנו רבי גדול, שמוציא אותנו מהשואל תחתית שאליו נפלנו, וצריכים לעשות עכשו התעוררות גדולה בכל העולם כלו ממעלת הזוהר לבוא אל ציון רבנו ו"ל, אשר הבטיח הבטחה כל-כף חזקה, שכל מי שיתן פריטה לצדקה בעבורו, ויאמר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, יוציא אותו מהשואל תחתית ומתחתיו, ועכשו צריכים לעשות על זה תעמולה מאד מאד חזקה, כי חזקה על תעמולה, שאינה חוזרת ריקם (כף אמר ה'צמח צדק' מליובאוויטש זי"ע), ובפרטיות שכל הגאולה תלויה בזה — שיתרבו הבתים, כמוכא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח') הינו בתי התפלה, וזה שיך גם להביא מה שיותר אנשים אל ציון רבנו ו"ל, מאחר שעכשו כבר נפתחו הגבולות, תהיה לאל, בודאי העקר הוא לעשות תעמולה על ראש השנה, שאז הזהירונו ובקשנו, ומדוע לא נזכה את נשמות ישראל אל תקון גדול כזה?!

הכלל הוא לידע, שדבר רבנו ו"ל אינו מצמצם במקום אחד (כגון בהשוקל...) אלא רבנו ו"ל נמצא בכל מקום, ובפרטיות במקום שמדברים ממנו. העקר לשמר ממחלקת, כי מוהרנ"ת ו"ל אמר לאנשי שלומנו הרבה פעמים: יותר כוונת לי המחלקת מבפנים מהמחלקת בחוץ, ולכן צריכים לשמר מאד מאד, שלא תוצר מחלקת חדשה מבפנים וכו'.

רק אל תפנס בלחץ ובמתח, בטח בהשם יתברך שלא יעזב אותך וכו', וכל אלו הפחדים החששות והדאגות — זה מהסמ"ך-מ"ם, שרוצה לשבר אותך שיהיה בעצבות. תעשה כל מיני מאמצים שיהיה לך מצב רוח טוב, ותמיד שיראו חיוך ושמחה על פניך. אל תדאג כלל, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ובפרטיות שגם עכשו בתוך הרע, תברר שיהיה לך טוב, ואז תראה

אָשׁר ט"ז קצ בַּנְחָל נא

אֶת הַטּוֹב הַנִּגָּלָה, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ רַק טוֹב וּמִיטִיב לְכָל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(תהלים קמה, ט): "טוֹב הַיְּהוָה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז קצ.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחֲנֹן, שַׁבַּת גַּחְמוֹ, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּרּוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תַּעֲשֶׂה כָּל מִיגִי מֵאַמְצִים לוֹמַר בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים כְּסִדְרָן, וְתֹאמַר
מִזְמוֹר אַחֵר מִזְמוֹר, וְאַחֲר־כֵּן תֹּאמַר בְּאִידיש כָּל מָה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ,
וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁפְתֵי הָאֵם שְׁלֶךְ (אידיש), וְכֵן תַּעֲשֶׂה אַחֵר
כָּל מִזְמוֹר וּמִזְמוֹר, תְּבַקֵּשׁ כָּל מָה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מָה
שֶׁתִּפְּלֶה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבָר בַּעֲוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לִפְעֹל, וְאַפְלוּ שְׂדוּד
הַטֵּבַע מִמֶּשׁ, רַק תִּנְסֶה אֶת זֶה, וְאִז תִּרְאֶה גִסִּים נִגְלִים.

וְכֵן תִּתְמִיד בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת כְּסִדְרָן, וְזֶה יִנָּקֶה אוֹתָךְ מִכָּל מִיגִי
חֲלָדָה שֶׁנִּדְבָּקוּ בְּנִשְׁמָתְךָ, עַל-יְדֵי רַבּוֹי עוֹוֹנוֹתֶיךָ, שֶׁזֶה מְבִיא אוֹתָךְ
לְדַבְּאוֹן פְּגִימִי, עַד שֶׁאַתָּה מִתְיָאֵשׁ מִחֲיִיךָ וְכו', אֲשֶׁר זֶה הַדְּבָר הַכִּי
גָּרוּעַ, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר גָּרוּעַ בְּחַיֵּי הָאָדָם כְּמוֹ הַיָּאוּשׁ, כִּי כָּל
זְמַן שֵׁשׁ לָבַר יִשְׂרָאֵל תִּקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל, אֲזִי יִזְכֶּה לְתַקֵּן הַכֹּל, וְיִכּוֹל
לְבּוֹא לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, שָׂרָק בְּשָׂר וְדָם יָכוֹל לְהַשִּׁיג, מָה
שֶׁאֵין בֶּן אָם מִתְיָאֵשׁ מִחֲיָיו, יָכוֹל לְאַבֵּד אֶת עוֹלָמוֹ כְּרָגַע. וְלָכֵן צִיַּת
אֶת רַבִּינוֹ ז"ל, שֶׁצָּעַק בְּקוֹל עֲמֵק (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח): אֵין
שׁוֹם יָאוּשׁ בַּעֲוֹלָם כָּלָל, אֵין דְּבָר כְּזֶה כְּמוֹ יָאוּשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט״ז קצא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחָנָן, שַׁבַּת נַחֲמוּ, י״א מְנַחֵם-אָב ה'תש״ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

קִדְּם אֶתְּהָ צָרִיף לְלַמֵּד דְּבָר אֶחָד, אֲשֶׁר לִירָא וְלִפְחֹד — אֵין מָמָה, אֱלֹא לִירָא וְלִפְחֹד רַק מִהֲקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּעֲצָמוֹ, וְלֹא מִבְּשׂוֹר וְדָם, יְהִיָּה אֵיף שְׂיִהְיָה, וְיִהְיָה מָה שְׂיִהְיָה וְכוּ', מָה הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת לָךְ?! רַק לְהַרְג אוֹתְךָ וְכוּ', אָדָם צָרִיף תָּמִיד לְהִיּוֹת מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְמוֹת עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם, וּבְלִי הֲקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יָכוֹלִים לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוּם דְּבָר בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֶּן, וְעַל-כֵּן מָמָה יֵשׁ לָךְ לִפְחֹד?! מֵאַיְזָה בְּדִיוֹן?! אֲזַי מָה בְּכָךְ וְכוּ'?! וְאַם תַּחֲדִיר אֶת דְּבָר זֶה הֵיטֵב בְּלִבְךָ, אֲזַי כָּבֹד לֹא תִפְחֹד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם.

הֵייתִי מֵיַעֵץ לָךְ לְלַמֵּד וּלְעֵיִן וְלַחֲזוֹר אֶת כָּל אוֹת פִּחֹד מִ"סִּפְרֵי-הַמִּדּוֹת", וּתְקַיֵּם כָּל אֲשֶׁר נֶאֱמַר שָׁם, וְתִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂיַחֲוֶס וִירַחֵם עָלֶיךָ, שְׂתַזְכֶּה לְקַיֵּם כָּל הַנֶּאֱמַר שָׁם, וְאַז יִתְבַטֵּל מִמֶּךָ הַפִּחֹד, וְלֹא תִירָא וְלֹא תִפְחֹד רַק מִהֲקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּעֲצָמוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט״ז קצב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחָנָן, שַׁבַּת נַחֲמוּ, י״א מְנַחֵם-אָב ה'תש״ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

שָׁמַר מְאֹד עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלָךְ, וְאַל תִּסְגֹּף עֲצָמְךָ כָּלָל, כִּי זֶה הַפֶּךְ דַּעַת רַבָּנוּ ו"ל. רְאֵה לִישׁוֹן כְּמָה שְׂאֶתְהָ צָרִיף וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי

מעוט שנה, על-ידי-זה נתבלבל המלך ומזיק מאד להמלך, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנג), שפעוט שנה מזיק להמלך, ולכן שמר מאד על השנה, כי אין זו עצה להסתובב ער כמו סוס שממלט בשנה, אבל נשאר סוס, כמו-כן מי שזוכה לשמר על זמני השנה, יכול ללמד במחין ופין, וכן יוכל להרגיל עצמו לחשב מהשם יתברך, אשר אין דבר גדול מזה.

העקר תברח מעצבות ומרה שחורה, שזהו סם המוות.

שמר על הדבור שלך כמו ששומרים על זהב ויהלומים, כי על-ידי דבורי תפלה ושיחה בינו לבין קונו, יכול להגיע אל דבקות אמת בו יתברך.

המצפה לראותך בקרוב...

ט"ז קצג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד. וזכר (שמואל-א' טו, יז): "אם קטן אתה בעיניך, ראש שבטי ישראל אתה", אם אנשים באים אליך לקבל ברכות, אל תגרש אותם, אלא תברך אותם, הקדוש-ברוך-הוא אמר לאברהם (בראשית יב, ב): "ואברכה ואגדלה שמך, והיה ברכה" זאלסט זיין א בענטשער; ולכן כל מי שמבקש את ברכתך — ברוך אותו, ואל תדחה אותו בקש, כי בודאי שלח אותו הקדוש-ברוך-הוא אליך, כי יש בכתך תברך את נשמות ישראל.

ראה לחיות עם אמונה, לידע ולהודיע ולהודע, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם בהשגחה גדולה, דבר קטן ודבר גדול

נד אשר ט"ז קצד — ט"ז קצה בנחל

— הכל משגח ממנו יתברך; ולכן אם אחד בא אליך לבקש ברכה, סימן שלך יש כח לברך אותו, אחרת לא היה בא אליך.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קצד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

איני מבין למה את זורקת את כל האשמה על בעלך, מה הוא אשם?! הוא סובל בדיוק כפי שאף סובלת, אם לא יותר, כי את אוכלת את הלב שלו על לא דבר וכו', את תמיד מתחילה לריב עמו במקום לעזור לו וכו'. ולכן לדעתי, הגיע הזמן שפכר תפסיקי עם כל הרשעות שלך וכו', כי זה יביא לבסוף שתתגרשו וכו', אני מכרח לכתב לך את זאת כפי שאני רואה.

מה בעלך עושה לך כל-כך רע לפי דבורך, סך הכל פעם בשנה הוא נוסע לראש השנה לאומן, זה סוף העולם!! הלא הוא בעל נפלא עם מדות מצינות וכו', ולכן ראוי להתפייס עמו, ותתחילו להבין אחד את השני, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המברך אתכם בברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קצה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתתחיה את חייך עם ישוב הדעת, כל מה שאמרה עושה ורוצה לעשות שיהיה עם ישוב הדעת, לא להיות פזיז, ואמר החכם: "הפזיזות מביאה חרטה", הינו שעושה מעשיו בפזיזות בלי ישוב הדעת, זה יביא אותו לעשות מעשים שיתחרט אחר-כך עליהם, וחזרה אין, ולכן לפני כל דבר שרק רוצים לעשות, צריכים ישוב הדעת, וזה זוכים — על-ידי תפלה ושיחה בינו לבין קונו, שזו נקראת "התבודדות", הכלילה כבר מעשרה לשונות של תפלה ובקשה, חרטה, ודוי וכו', ומה גם, שזה מכניס באדם ישוב הדעת נורא ונפלא מאד.

והנה רבנו ו"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'): מה שבגוי-אדם רחוקים מהקדוש-ברוך-הוא, מפני שאין להם ישוב הדעת, ולמה אין להם ישוב הדעת? מפני שאינם בשמחה, ולמה אינם בשמחה? מפני שלא מוצאים בעצמם נקודות טובות מנקודת יהדות, להחיות עצמם עמהם. ולכן אל תהיה בטלן! חזק ואמץ מאד, ותחזק עצמך עם כל נקודה טובה שיש בך, והקדוש-ברוך-הוא יוליך אותך על הדרך הנכונה.

הדורש שלומך כל הימים...

ט"ז קצו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לא להשבר מכל מה שעובר עליך וכו', כי החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד, בודאי אין שני בגי-אדם שוין, ולא הרי זה כהרי זה וכו', את כל אחד מנסים

בנסיונות אחרים, והוא צריך לעמוד חזק בנקדתו, ולא להתפעל משום ברירה שבעולם.

ראה מה שעובר עלי ועל קהלתנו קהלת חסידי ברסלב ביבנאל, ה'רע המקומי' שהוא רשע מרשע, בנו של המתיר ממזרים הידוע וכו', עושה לנו צרות צרורות על כל פסיעה ופסיעה, מוסר את כל מי שרק יכול וכו', טמא ומטמא, עובר ישראל, וכל מה שאנחנו רק רוצים לעשות בשביל היהדות, הוא עומד כחומה בצורה למנע ולעכב, הוא השטן ממשי, מקנה לנשים הוא סגר וכו', תלמוד תורה ובית-ספר אינו מרשה לפתח, ואנחנו על דעת עצמנו שוכרים כמה דירות, כדי שיהיה מקום הן לבנים והן לבנות היכן ללמד, ובין כך הוא 'מוסר' וכו', כי הלא אסור ללמד בדיקה פרטית כמו בימי הקומוניסטים, הכל צריך ללכת בהתבא מפני מסירות המוסר, והוא נקרא "רב", ועוד הולך לבתי דינים ולאדמו"רים ולרבנים לבכות בכיות פתנין, שאנחנו רודפים אותו. אוי, רבוננו של עולם, עד מתי עזב בשבי, עד מתי יהיה לערב-רב האלו ה'רע-בנים' כח לשלט על עם דל?!

מה לעשות? זה מחקי הבחירה, שמסרו להסמ"ך-מ"ם כחות כאלו. וידוע הספור, שפעם בא ר' נחמן טולטשינער ו"ל אל מוהרנ"ת ו"ל, ומצאו את מוהרנ"ת ו"ל בוכה מאד, ושאל אותו: מה זה ועל מה זה שבוכה כל-כך? ענה לו מוהרנ"ת ו"ל: לך ותתאר לעצמך, שימסרו כל-כך הרבה כחות לסמ"ך-מ"ם; כי אז סבל מהמתנגד שלו, שהיה בעולם מאד מפרסם וכו'. רואים מזה, שלכל אחד שולחים מניעות ונסיונות.

הכלל, שצריכים להתחזק ולא לפל בדעתו כלל, רק להתמיד ביותר בלמוד פרקים משניות ודפים גמרא וסימנים בשלחן ערוך. וכן להתמיד בזהר ובתקונים, שזהו זכוה לגפש, והאריז"ל נתן תקון לבצל תשובה לומר בכל יום חמשה דפים זהר וחמשה דפים תקונים. ותאמין לי, שזה לא הרבה, ובגלל יכולים לגמור את זה, ויותר מזה, כי היום הדפיסו זהר ותקונים עם אותיות גדולות

אשר ט"ז קצז — ט"ז קצח בנחל נז

מאירות עינים ועם נקודות, וממש קל מאד לגרס כמה דפים תקונים וזהר, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו!

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קצז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום רב אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מבקש אותך, שתהיה זהיר בטבילת מקנה, ואל תחסיר יום מבלי לטבל במקנה פשר, כי כך הבטיח מוהרנ"ת ו"ל, ואמר: אם אדם יטבל בכל יום בשביל הקדוש-ברוך-הוא, אזי יש לו תקנה לתקן הכל. ורבנו ו"ל גלה לנו בפרוש, שמקנה אינו מזיק כלל, והרופא שאומר שמקנה מזיקת, אינו רופא כלל, אדרבה מקנה זה רפואה, כי יש נקבי זעה והם נסתמים, ועל-ידי מי המקנה נפתחים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קכג), ולכן אף רופא שלא יבלל אותך שמקנה מזיק, אדרבה, הלכלוך והזחמה של האדם זה מה שמחלה אותו. ולכן תעשה כל מיני מאמצים, שבכל יום תהיה במים, וזו טהרת הגוף בגשמיית וטהרת הנפש ברוחניות, וזכר גם זכר, בשעה שהאדם טובל כאן למטה, באותו רגע נשמתו טובלת למעלה, ולכן אשרי מי שנוהר בטבילת מקנה בכל יום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז קצח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם, ואין שום מציאות בלעדיו. יתברך כלל, ויכולים לחיות בזה העולם חיות רוחנית כדגמת עולם הבא ממש, אם יזכך את הד' יסודות שלו: אש, רוח, מים, עפר, שכל התאוות נמשכות משם: כעס ודברים בטלים, תאוות רעות ועצבות, ואף אחד אינו נקי מזה, כי אם היינו נקיים מכלם וקפדות ועצבנות, וכן מכל המדות רעות, הנה מאיר בנו אורו. יתברך בהארה נוראה ונפלאה, עד שהיינו מגיעים לבטול אמת אליו. יתברך, ועל זה צריכים הרבה להתנגע וכו'.

העקר ללמד הרבה ספרי רבנו ז"ל, ובפרטיות "לקוטי הלכות", שרק מזהרנו ת"ל הבין היטב את רבנו ז"ל בשלמות.

ההכרח לקצור.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז קצט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"א מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין וכו', הדבר הראשון של בר ישראל קדם שיוצא מפתח ביתו, יעמד אצל המזוזה, וישים ידו על המזוזה, ויבקש ממנו יתברך, שישמרהו בדרך, וכשם שיוצא בשלום, כך יחזור בשלום בגשמיות וברוחניות; כי בחוץ צריכים שמירה בין בגשמיות מרוצחים וכו', ובין ברוחניות, שלא יכשל בראיות אסורות וכו', והתפלה הזו מאד מאד נחוצה, כי בעוונותינו הרבים, כל הדרךים בחזקת סכנה, ואוי ואבוי למי שנופל ביד רוצחים בין בגשמיות ובין ברוחניות, כי להכשל בראיות אסורות, זה מאד מאד מסכן, כי

הַעֲיִן רוֹאָה, וְהַלֵּב חוֹמֵד, וְכָלִי הַמַּעֲשֶׂה גּוֹמְרִים. וְלִכְּנָן צְרִיכִים רַחֲמִים שְׁלֹא יֵרָאֶה וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם רַע, כִּי (סְנֵהֲדִין מֵה): 'אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֲלֹא בְמָה שְׁעִינִיו רוֹאוֹת'; וְלִכְּנָן מִתְחִיל אֶת הַסֵּפֶר הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן", שֶׁהוּא סִפְרוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ: "אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיף לְהִסְתַּכֵּל בְּהַשְׁכָּל שֵׁשׁ בְּכָל דְּבָר", הֵינּוּ לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת הַמְּחִיָּה וּמְתִנָּה אֶת זֶה הַדְּבָר, כִּי דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מַדְבָּר, זֶה לְבוּשׁ לְגַבִּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכְּנָן אֲשֶׁרִי מִי שִׁיִּסְתַּכֵּל רַק עַל הָרוּחָנִיּוֹת שֶׁבְּכָל דְּבָר, וְאִזּוֹ שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְהִזִּיק לוֹ — בֵּין בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁנִּזְקָר בְּזֶה!

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז ר.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחֲנֹן, שַׁבַּת נַחֲמוּ, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַתְּרוּמָה שֶׁתְּרַמֶּת לְהַדְפִּיס כָּרֵךְ אֶחָד שֶׁל שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְחָל". אֵין מַלִּים לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גִּדְל הַזִּכּוֹת שֶׁלָּךְ, כִּי כָּל מִי שֶׁיַּעֲזֹר לִי לְהַדְפִּיס כָּרֵךְ אֶחָד שֶׁל שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְחָל", תִּהְיֶה לוֹ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה בְּכָל מָה שֶׁהוּא צָרִיף, כִּי הַמַּכְתָּבִים נִכְתְּבוּ בִישׁוּעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי גִדְל הַכְּסוּפִים שֶׁל בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים וְכו' וְכו', שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מַה שֶׁעוֹבֵר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַזְמִין לִי דְבוּרִים לְכַתֵּב לָהֶם, אֲשֶׁר מִי שִׁיּוּדַע אֶת גִּדְל תִּלְאוֹתִי בְּצָרָכִי הָרַבִּים וְטִרְדוֹתִי הַעֲצוּמוֹת בַּעֲסֵק הָרַבִּים, לֹא יֵאָמֵן אִיךָ הִיָּה לִי וְאִיךָ יֵשׁ לִי זְמַן לְכַתֵּב, וְאַפְלוּ מַה שֶׁאֲנִי כָּבֵר כֵּן כּוֹתֵב, זֶה רַק אַחוּז אוֹ שְׁנַיִם כָּפִי רַבּוּי הַמַּכְתָּבִים שֶׁאֲנִי מְקַבֵּל, וְלִכְּנָן כָּל מָה שֶׁכְּתַבְתִּי זֶה יְשׁוּעָה מִן הַשָּׁמַיִם, וּמִמָּשׁ מֵהַשָּׁמַיִם הַכְּנִיסוּ בַּעֲטֵי יָט סוֹפֵר אֶת הַדְּבוּרִים, וְלִכְּנָן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיַּעֲזֹר לִי לְהַדְפִּיס אֶת כָּל

הַמִּכְתָּבִים שֶׁכָּתַבְתִּי אוֹתָם מִמֶּשׁ בְּדֶרֶךְ פֶּלֶא, אָשׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, אֲשֶׁרִי מִי שִׁיתִּמִּיד בָּהֶם, וְרַב טוֹב הַגִּנוּז יִמָּצֵא בָּהֶם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחֲנֹן, שַׁבַּת נְחֵמו, י"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גִּירו יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בַּעֲגִינֵן שְׁלוֹם-בֵּית שְׁלֹךְ וְכו', אֵל תִּזְרַק אֶת הָאֲשֵׁמָה עַל אֲשֶׁתְּךָ וְכו', לְדַעֲתִי אֶתָּה חַיֵּב, כִּי אִם הָיָה לָךְ דַּעַת וְשִׁכְל, הָיִיתָ וּתְרָן, מִי אוֹמֵר שֶׁאַתָּה צָרִיף לִהְיוֹת צוֹדֵק, "תִּהְיֶה חָכֵם וְלֹא צוֹדֵק", וְאֵינִי מִבִּין לָמָּה אַתָּה צָרִיף לִהְיוֹת רָשָׁע מְרָשָׁע כָּזֶה, וְלִהְגִּבִּיָּה יָדִים עַל אֲשֶׁתְּךָ, וְלִהְכוֹתָהּ בְּרָצִיחָה כָּזוֹ וְכו', הֲלֹא אַתָּה צָרִיף לִהְתְּאָשֵׁפוֹ בְּבֵית חוֹלֵי רוּחַ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, אֵינְךָ שׁוֹה לְזִכּוֹת לְאִשָּׁה כָּזוֹ, וְהִלּוּאִי שֶׁהִיְתָה מִתְפַּטֶּרֶת מִמֶּךָ בְּגִט, כִּי אֵיךְ יָכוֹל בַּעַל לִהְיוֹת אֲכֹזְרִי כָּל-כָּף? ! וְלִכֵּן אִם אַתָּה אֵינְךָ חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, סוֹפֶךְ יִהְיֶה מָר, כִּי הִיא תִפְנֶה אֵל הַמִּשְׁטָרָה, כִּי אַתָּה פְּשׁוּט רוֹצֵחַ, אָדָם נוֹתֵן מַכּוֹת לְאִשְׁתּוֹ כְּגוֹי עָרֵל טָמֵא, אֵין זֶה אֱלֹא הִנְאוּף שֶׁבֶשׂ אֶת דַּעֲתְךָ לְגַמְרִי.

הַמֵּאחַל לָךְ תִּשׁוּבָה שְׁלֵמָה...

ט"ז רב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחֲנֹן, שַׁבַּת נְחֵמו, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גִּירו יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזֹק וְאַמֵּץ, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשָׁה

ברוך-הוא, כי 'באתערוותא דלתתא איתער דלעילא' (זהר חלק א' פח.), איך שמתעוררים כאן למטה כף נתעוררת הקדשה לבוא מלמעלה, והכל תלוי כפי מדת ההתחזקות שיש לאדם, ואינו נשבר אפלו שעשה כבר מה שעשה וכו', עם התחזקות אמתית ממשיך על עצמו קדשה עליונה.

ואודות למוד התורה, צריכים רק לחזר ולחזר ועוד פעם לחזר ולחזר, ובפרטיות בשנות הנעורים, ואז נכנס בראש, ובלי חזרה זה לא ילך בשום פנים ואפן. ומספרים על הגאון המפלא רבי משה שיק זי"ע, שהיה תלמיד החת"ס-סופר זי"ע, שבתחלה לא הבין כלום וכו', רק חזר כל-כף הרבה פעמים, עד שנדבקה בנשמתו התורה הקדושה שלמד, ומצאו מסכת בבא קמא שנשארה ממנו, והיה רשום בדף הראשון, שחזר על מסכת זו מאה ועשרים פעמים [הגמרא עדין נמצאת אצל אחד מיורשיו], וזו רק מסכת בבא קמא, וכך היה עם כל מסכת, שחזר עליה המון פעמים, כי עקר ההצלחה להתקדם בלמוד התורה הקדושה, זו רק חזרה, לחזר הרבה פעמים, עד שנכנס בתוך הדם ממש, ויהיה רגיל בפיו לומר, שמה שאמרו חכמינו הקדושים (יומא לה:), שהלל מחיב את העניים, רבי אלעזר בן חרסום את העשירים, יוסף מחיב את הרשעים, אני — סיים המהר"ם שיק, אחיב את כל אלו שאומרים שהם קשיי הבנה, כי מיום מתן תורה עוד לא היה קשה הבנה כמוני, אבל על-ידי רבוי חזרה, זכיתי למה שזכיתי [ידוע ומפרסם ספרי השאלות ותשובות מהר"ם שיק שחבר, וכן חידושו על הרבה מסכתות, וכן חבור על תרי"ג מצוות ועל התורה ועל אבות]. ואל כל זה זכה על-ידי רבוי החזרה, שחזר על למודו המון פעמים. רואים מכל זה מה זו גדלת החזרה בלמוד התורה הקדושה.

מה אמר לך! אני רגיל לומר: אם תקח תספרת, ותשים את שערות ראשך על השלחן ותספר אותן.... כל-כף הרבה פעמים חזרתי במשך שנים על ה"לקוטי-מוהר"ן" וכו', ה"ש פלא שאני זוכר את זה?! וזה לא בא לי אלא מחמת רבוי החזרה, ובפרטיות בספרי "לקוטי-הלכות", שלמדתי בימי נעורי שלשים פעם ברציפות

כָּל חֲדָשׁ, וְזָכִיתִי לְסַיֵּם אֶת כָּל סִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּלִי הַפֶּסֶק יוֹם אַחֵד, וְכֵךְ זֶה נִכְנָס בְּתוֹךְ דְּמִי, וְזֶה מֵה שְׁמַחְזִיק אוֹתִי בַּעֲתֵים הַקָּשִׁים שֶׁסְּבִלְתִּי וְכו'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסִדֵּר וְאַתְחַנֵּן, שַׁבַּת נַחֲמוּ, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכו'.

מָה אָמַר לָךְ! רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹחֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קיב): כְּשֶׁאֲדָם מִחֲזִיק בְּאַמֶּת, אֲזִי יָאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ לְצֵאת מִחַחֲשֵׁךְ שֶׁנִּפְל לְשָׁם. אָבֵל הָאֶמֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת אֶמֶת לְאַמֶּתָּה, שֶׁלֹּא יִטְעָה אֶת עַצְמוֹ. וְהִנֵּה מוּבָא בְּשֵׁם צְדִיקִים, אֲשֶׁר רָשָׁע שְׂוִידֵעַ שֶׁהוּא רָשָׁע, הוּא מִחֲזִיק בְּאַמֶּת, מֵה שֶׁאֵין בֶּן צְדִיק שְׂוִידֵעַ שֶׁהוּא צְדִיק, הוּא רַחוּק מְאֹמֶת, כִּי כְּתִיב (קֹהֶלֶת ז, כ): "אֲשֶׁר אֵין צְדִיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הַטּוֹב וְלֹא יִחַטָּא", וְלָכֵן מֵאַחֵר שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב עַל עַצְמָךְ תְּאָרִים כְּאֵלוֹ וְכו', שֶׁאַתָּה רָשָׁע מְרָשָׁע וּמִנְאִץ וְכו', חֵס וְשְׁלוֹם, הֲרִי אַתָּה אוֹמֵר אֶת הָאֶמֶת, וּבְזֶה בַּעֲצָמוֹ רְאוּי לָךְ לְהַחֲיוֹת עַצְמָךְ, כִּי אוּי לוֹ לְמִי שֶׁמְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם. וּכְשֶׁאֲדָם יוֹדֵעַ אֶת מַצְבוֹ הָרַע, וּמְצַטְעֵר עַל זֶה, וּמִתְחַרֵּט מְאֹד עַל מַעֲשָׂיו הָרָעִים, נִמְצָא, שֶׁהוּא אוֹחֵז בְּאַמֶּת, עַל-יְדֵי-זֶה בַּעֲצָמוֹ יָאִיר לוֹ אוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְצֵאת מִחַחֲשֵׁךְ שֶׁנִּלְכַּד בּוֹ, אִם לֹא יִתְנַאֵשׁ. וְלָכֵן בְּזֶה בַּעֲצָמוֹ רְאוּי לָךְ לְהַחֲיוֹת עַצְמָךְ, שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה רָשָׁע.

חִזֵּק וְאַמֵּץ, וְתִחַזֵּק אֶת עַצְמָךְ בְּרַבֵּנוּ ו"ל, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבֵת נְחֻמוֹ, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֹזֶק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן שִׁיְהִיָּה
אֶצְלֶךָ כְּרֻגֵעַ, כִּי הַדְּבָר הַכִּי מְסֻכָּן לָאָדָם הוּא עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדְכָאוֹן
וְכוֹ'.

וְמָה שֶׁאַתָּה רוֹאֶה, שִׁישׁוּעָתְךָ כָּל-כָּף מִתְעַכֶּבֶת וְכוֹ', זֶה רַק
מִשְׁנֵי טַעֲמִים: א. אֵינְךָ מְרַבֵּה לְהַתְפַּלֵּל עַל זֶה בְּאַמֶּת. ב. עֲדִין בְּאִיזוֹ
פְּנֵה בְּלִבְךָ אֶתָּה בּוֹטֵחַ בָּאָדָם, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת "שׂוֹא" תְּשׁוּעַת אָדָם"
(תהלים ס, יג), שֶׁהוּא סוֹפֵי תְּבוּת: אֶ'מֵ'ת', הֵינּוּ הָאַמֶּת הִיא שׂוֹא
תְּשׁוּעַת אָדָם, וְאֶסוּר לְבִטָּח בְּשׁוֹם בֶּן אָדָם, צָרִיכִים רַק לְמַסֵּר אֶת
עַצְמוֹ לְגִמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא יוֹלִיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הָאַמֶּת, כִּי רַק
הוּא יִתְבָּרֵךְ יָכוֹל לַעֲזֹר לָךְ, וְזֶה אֲשֶׁר שׂוֹא תְּשׁוּעַת אָדָם, רֹאשִׁי
תְּבוּת: אֶ'שׂ'ת', אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יח), שֶׁהוּא
רֹאשִׁי תְּבוּת: אֶ'דְנִי שִׁפְתֵי תִפְתַּח, כִּי רַק לְפִתְחָ פִּי אֶל הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ, וְלֹא
לְבִטָּח בְּשׁוֹם בֶּן-אָדָם, אֲשֶׁר כָּלוּ שְׁקָר וְכֹזֵב, כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ
(תהלים קטז, יא): "אֲנִי אִמְרָתִי בְּחַפְזִי כָּל הָאָדָם כּוֹזֵב", הֲלוֹאִי שְׁתַּכְנִּיס
אֶת זֶה כְּבֹד בְּתוֹךְ לִבְךָ הַיָּטֵב.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַעֲלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, שְׁבֵת נְחֻמוֹ, י"ב מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, שאסור לסמוך על בשר ודם בשום פנים ואופן, כי כל אחד דורש רק לעצמו, ורק טובתו הפרטית הולך לו בחייו וכו', ולצערי הרב, למדתי את זאת על בשרי, שבגיי-אדם נצלו אותי עד לשד עצמותי, ואחר-כך יצאו נגדי ברציחה כזו, שלא שמעו רק אצל העמלקים, ימח שמים, וזה אני כותב לך בתור ידיד, כי אני רוצה שתעבר בחיך מה שאני עברתי וכו', בגיי-אדם יעשו ממך אחר-כך צחוק מכאיב, ובפרטיות ברגע שיגיעו שיכולים לחלב ממך כסף, יעשו את זאת בכל מיני תחבולות, כי בגיי-אדם שאין להם יראת שמים, אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז') הם חיות בצורת אדם, פשוטו כמשמעו, לך קפץ לתוך גן-החיות, ותסתובב בין האריות או בין הנמרים או הדבים וכו' וכו', האם תצא משם חי? כן הם בגיי-אדם בלי מוסר ובלי דרך ארץ, בלי אמונה ובלי יראת שמים, פשוטו כמשמעו. ולכן תהיה חכם בראש, כדי שלא תפנה בסוף וכו', אותי אמללו לא פעם אחת, ומי? אנשים שנחשבים בעולם כצדיקים ואנשי מעשה וכו'. ובאמת הם גרועים מחיות, כי חיה — כן ברא אותה הקדוש-ברוך-הוא עם תכונת הנפש כזו וכו', אבל אדם הוא מלשון (ישעיה יד, יד): "אדםא להליון", הוא צריך להיות למעלה מכל הבריאה, ובפרטיות אדם שנקרא אדם מו"ר וכו' או רב וכו' או צדיק וכו', שהוא יעשה עולות כאלו וכו', והו לצערנו הרב, הצרה הכי גדולה. ולכן הזהירנו רבנו ז"ל על זה מאד מאד (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא), שצריכים לשמר מאד לא להסמיך אותם, ולא לקרא להם רבי, ולא לתן להם שום תקף ועז וכו' וכו', עין שם.

והנה אנחנו אומרים בכל יום: הו"ה מלך, הו"ה מלך, הו"ה מלך וכו', לכאורה לפי דקדוק הלשון היו צריכים קדם לומר את העבר: הו"ה מלך, ואחר-כך את ההנה, ואחר-כך את העתיד? אלא אם לא מכניסים בעצמם, שהו"ה מלך עכשו בהנה, אזי אין עבר ואין עתיד. ולכן חזק ואמץ באמונה פשוטה בו: תברך, ובאמונה

ובבטחון, שהקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך, רק אל תפגס בלחץ, ואל תהיה שבור וכו', הדבק עצמך בו יתברך, ואז תראה איך שסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ואתחנן, שבת נחמו, י"ב מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אף שכבר כתבתי לך וכו', עם כל זאת אני חוזר ומזהיר אותך, שמר מבני-אדם שהם חיות בצורת אדם, וכמו שאדם שומר את עצמו מחיות רעות, כי לא יפגס בכלובם של זאבים רעבים, כמו-כן שלא יסתובב בין נוקלים ורמאים וצבועים וכו', כי הם יאמללו אותך לגמרי, ואף שדבר זה פואב לכתב, אבל כבר שמעתי מה שעבר עליך וכו' וכו', ולכן אמרתי לבוא בכתובים שניים, כדי לתזקק ולאמץ ולחצילך שלא יאמללו אותך שוב.

אתה ראה רק לעשות טובות, ואל תצפה לשום גמול חזרה, אתה עושה טובות, כי אתה נכלל במדותיו יתברך, שכתוב אצלו (תהלים קמה, ט): "טוב הני"ה לכל ורחמיו על כל מעשיו", והאדם ראוי שינדמה עצמו לקונו, וכמו שהוא יתברך נותן חיות וכל צרכיהם של עובדי רצונו וכו' וכו', כמו-כן צריך האדם להתנהג, לעשות רק את הטוב עם הזולת, ולא לצפות חזרה לכלום.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחָנָן, שְׁבֵת נְחֻמוֹ, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! כְּפִי שָׁאֲנִי מִתְבּוֹנֵן, רַב הַצְרוּת שְׁלֹךְ אֶתָּה בְּעֶצְמְךָ חֵיב וְכו', כָּבֵד כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים הִזְהַרְתִּיךָ לֹא לְדַבֵּר וְכו', וְלֹא לְגִלוֹת מַצְפוּנֵי לְבָבְךָ לְאַחֲרִים וְכו', אֶתָּה בְּעֶצְמְךָ מְסַתֵּבְךָ כָּךְ וְכו', הַיּוֹם אֲסוּר לְהֶאֱמִין לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂפָעוּלָם, כִּי בִשְׁרֹךְ וְדָם הוּא טְפָה סְרוּחָה וְכו', הַיּוֹם כָּאֵן וּלְמַחֵר בִּקְבָר, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ בְּפִירוּשׁ (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), אֲשֶׁר מִי שְׂאִינוּ דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא חֵיָה בְּדַמּוֹת אָדָם, וְלִכֵּן כְּמוֹ שְׂאֵדָם בַּעַל שָׁכַל, אָדָם נוֹרְמָלִי לֹא יִכְנֹס בְּכֻלּוֹב שֶׁל אַרְיָה אוֹ נֶמֶר אוֹ דֵּב וְכו', כִּי הוּא יוֹדֵעַ שְׂצָרִיכִים לְהִזְהַר, כִּי הֵהוּא יִטְרַפְנוּ, בְּדִיוֹק כָּךְ צָרִיכִים לְהִזְהַר וּלְהִשָּׁמֵר מִבְּנֵי-אָדָם הִרְחוּקִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר יִטְרַפוּ אוֹתְךָ לְגַמְרֵי וְכו', וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאֵסוּר לְהֶאֱמִין לָהֶם, וְלִילֵךְ וּלְגִלוֹתָם אֶת מַצְפוּנֵי לְבָבְךָ וְאֶת הַתְּכֵנִיּוֹת שְׁלֹךְ וְכו', צָרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד.

וְאוֹדוֹת וְכו', מָה לַעֲשׂוֹת, זֶה מַחֲקֵי הַבְּחִירָה, שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהִבִּין מָה זֶה בְּחִירָה וּמָה זֶה יְדִיעָה, כִּי הֵן סוֹתְרוֹת זֶה אֶת זֶה, וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יז'), אֲשֶׁר הַבְּחִירָה וְהַיְדִיעָה אַחַת הֵן, שְׂאִין אָנוּ יוֹדְעִים לְהַפְרִישׁ בֵּינֵיהֶם, עֵינֵי שֵׁם.

וּבִזְזָה נִבִּין מָה שְׂאֵמֵר צְדִיק קְדוֹשׁ אֶחָד: אִם הָיוּ לְאָדָם עֵינִים וּזְכוּת, הָיָה רוֹאֶה שְׂהָאָדָם בִּזְזָה הָעוֹלָם כְּמוֹ סוּס קָשׁוּר עִם חֶבֶל, וְהוֹלֵךְ לְמָקוֹם שְׂמוֹלִיכִים אוֹתוֹ [הֵינּוּ הַנִּשְׁמָה הִיא חֶלֶק אֱלֹהִים מִמֶּשׁ, וְהַגּוּף הוּא חֶמֶר גּוֹשׁ עֶפֶר כְּמוֹ סוּס, וְהַנִּשְׁמָה הוֹלֶכֶת לְכָאֵן אוֹ לְכָאֵן דֶּרֶךְ הַגּוּף, וּבּוֹדָאִי יֵשׁ כְּוָנָה עֲמָקָה וְעֲלִיּוֹנָה לְמָה צָרִיךְ לַעֲבֹר עַל הָאָדָם מָה שְׂיַעֲבֹר, זֶה בְּכָה וְזֶה בְּכָה, כִּי נִשְׁמָתוֹ צָרִיכָה לְהוֹצִיא אֶת

שְׁלִיחוּתָהּ בְּזֶה הָעוֹלָם, כָּל אֶחָד כָּפִי שָׁרְשׁוֹ, וְלִכְּנָן אֲסוּר לִפְלֵי בְּדַעְתּוֹ מִשּׁוּם דְּבָר, וְתַמִּיד לְדַעַת מָה שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אֵתָּה מֵאַמִּין שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל, תֵּאַמִּין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן; צָרִיכִים רַק לַחֲזוֹר בְּתַשׁוּבָה, וְזֶה מָה שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר'), שֶׁהַצְּדִיקִים תַּמִּיד בּוֹכִים וּמִבְכִּים שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְחוֹזְרִים בְּתַשׁוּבָה אֵף שֶׁהִשְׁיִגוּ כִּכָּר הַשְּׁגוֹת אֱלֻקוֹת, וְרוֹאִים וְשׂוֹמְעִים אֱלֻקוֹת וְכו', עִם כָּל זֹאת חוֹזְרִים בְּתַשׁוּבָה — פֶּן כִּבְיָכּוֹל גִּשְׁמוֹ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְכו', וְפֶן הֵם טוֹעִים וּמִטְעִים עֲצָמָם וְאַחֲרֵים וְכו', וְזֶה נִקְרָא תַשׁוּבָה, שֶׁתַּמִּיד עוֹשִׂים תַשׁוּבָה עַל תַשׁוּבָה, וְתַמִּיד מְרַגִּישִׁים שֶׁהֵם רְחוּקִים. וְלִכְּנָן צָרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא לְהִפָּנֵס בְּעֲצָבוֹת וּבְמַרִירוֹת וּבְדַפְאוֹן וְכו'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רח.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחִלָּה, שַׁבַּת נְחֻמוֹ, י"ב מְנַחֵם-אָב ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה אֵל ... גִּירוּ יֵאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, וְתַשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה. וְדַע לְךָ, שֶׁכָּל זְמַן שְׁאַחֲיָה, אֲדַפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאַפִּיִצֵּם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּפִירוּטוֹת מִמֶּשׁ, וְעַכְשָׁיו הַדְפַּסְתִּי עוֹד פַּעַם אֶת ה"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", "סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", "חֵי" מוֹהֲר"ן", "שִׁיחוֹת-הַר"ן", וְתַהֲלָה לָאֵל, זֶה מוֹפֵץ בְּכָל הַרְחוּבוֹת וְהַשְּׁוֹקִים, בְּכָל הַיְשִׁיבוֹת וּבְתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מִדְּרָשׁוֹת, וּבְכָל הַכּוֹלָלִים, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֶה רַק לְהַעֲלִים אֶת רַבֵּנוּ ו"ל מִהָעוֹלָם (עֵינִי סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ז' מִהַזְבוּב וְהַעֲפָבִישׁ), שֶׁהִבִּיא עִמּוֹ זֶקֶן וְכו', וְצִחְקוֹ וְכו', וְזֶה מָה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה, צִחּוֹק מְכַאִיב מִדְּבַר רַבֵּנוּ ו"ל [כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל ג' נ'ח' וְכו', זֶהוּ צִחּוֹק מְכַאִיב, שֶׁגּוֹרֵם שֶׁכָּל הָעוֹלָם יִתְרַחֲקוּ מִדַּעַת רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הֵכֵל הֶבֶל וְרַעוּת-רוּחַ, שֶׁהִמְצִיאוֹ הִמְצָאָה חֲדָשָׁה וְכו', אֲבָל מִי שִׂידַע אֶת הַשֶּׁרֶשׁ הַזֶּה, יוֹדַע

שָׁזוּ לִיצְנוּת אַחַת גְּדוֹלָה מְדַבֵּר רַבְּנוֹ ו"ל, וְלִרְחֹק בְּגִי-אָדָם מְרַבְּנוֹ ו"ל], וְלִכֵּן הָעֵקֶר לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְלֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב וְכו', רַק לְקַיֵּם כָּל שִׁיחָה וְשִׁיחָה מְרַבְּנוֹ ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, לְהִתְמִיד בְּשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְלְהִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לְהִיּוֹת בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: תַּנ"ךְ, שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, ש"ס, בְּבִלִי, יְרוּשָׁלָּמִי, תּוֹסֵפְתָא, וְכָל הַמְּדַרְשִׁים כָּלָם, וְסִפְרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים, וְכָל סִפְרֵי קְבֵלָה מִהָאָרִיז"ל וְהַרַמ"ק, וְכָל סִפְרֵי מוֹסֵר וְחִסְדוֹת וְכו', בּוֹדְאֵי צָרִיכִים לְזָכֹר, שְׂאֵי אִפְשָׁר לְגַמֹּר וּלְסַיֵּם בְּפֶעַם אַחַת, אֲלֹא בְּכָל יוֹם קָצַת וְעוֹד קָצַת וְכו', עַד שֶׁבְּמִשְׁוֹף יָמֵי חַיָּיו יִזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח, וְסִימָן עו); אֲסוּר לְהִסְתַּפֵּל עַל אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם, צָרִיכִים לְזָכֹר מַה שֶּׁאָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי ט, יב): "אִם חֲכָמָתָ לֶךְ, וְלִצְתָּ — לְבִדּוֹךְ תִּשָּׂא", אִם אֶתָּה חֶכֶם, וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֶתָּה מְטִיל בְּכָל חֻלְקֵיהָ, וּבְפִרְטוּת בְּסִפְרֵי הַפּוֹסְקִים, שֶׁעַל זֶה הִזְהִירָנוּ רַבְּנוֹ ו"ל יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), אֲזַי חֲכָמָתָ לֶךְ, אֶתָּה הַחֶכֶם הָאֲמִתִּי, כִּי רַק זֶה מַה שִׁישָׂאָר מִמֶּךָ, וְאִם לִצְתָּ, שֶׁאֶתָּה עוֹשֶׂה לִיצְנוּת מִכָּל זֶה, אֶתָּה עוֹשֶׂה לִיצְנוּת רַק מֵעֲצָמָךְ, כִּי כִשְׁתִּשָּׁכַב בְּקֶבֶר וְכו', אֲזִי כָבֹד תִּתְחַרֵּט לְמָה עָשִׂיתָ לִיצְנוּת מִכָּל אֵלּוּ הַדְּבוּרִים, אֲבָל כָּבֹד יִהְיֶה מְאַחֵר.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ד מְנַחֵם-אָב ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנִּעְלָה ... גִּרּוֹ יְאִיר.

לִנְכוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, שְׁפוּף כָּל סוּף זְכִיתָ לְהִתְחַתֵּן וְכו', וְעַכְשָׁו תִּזְכֶּה לְשִׁלְמוֹת תְּקוּן הַבְּרִית. וּמוֹבָא בַּזֵּהָר (לֶךְ-לָךְ צב.):

וְאִי זָכִי וְנָטִיר לִיָּה שְׁכִינְתָּא אֶתְפָּרַשׁ מִנִּי אֵימְתִי מִתְקַיָּמָא בֵּיה בְּד
 אֶתְנָסִיב, וְהָאִי אֶת עֵיל בְּאַתְרֵיהּ וְכוּ', עֵינֵן שָׁם. וְזֶה גִדְל מַעֲלַת
 הַפְּלָגַת הַשְּׁמִימָה, לְשִׁמְחָה חֲתָן וְכֵלָה, כִּי עֲכָשׁוּ הֵם יְכוּלִים לִבְנוֹת
 עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים וְכוּ', הֵינּוּ שְׂיָצְאוּ מֵהֶם דּוֹרוֹת וְדוֹרֵי דּוֹרוֹת לְהַמְשִׁיךְ
 נִשְׁמוֹת חֲדָשׁוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יִגְלוּ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכְן
 לֹא בָחֲנָם, שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרָכוֹת ו:): כָּל הַמְשִׁימָה חֲתָן
 וְכֵלָה זֹכֶה לְחַמְשָׁה קוֹלוֹת וְכוּ', שְׁנֵה סוּד ה', שְׁנֵה עֲלֵה וּמִתְאַחֲדָת
 עִם ו', וְנַעֲשֶׂה יְחִיד שְׁלָם ו'ה', וּבְיָחִיד מִמְשִׁיכִים אֶלְקוּתוֹ בְּעוֹלָם,
 שְׁנֵה סוּד שָׁם אֶל-י'ה' (אִיּוֹב יט): "וּמִבְּשָׂרִי אֶחָדָה אֶלֹהִים", שָׁם אֶל-י'ה'
 דִּיקָא, כִּי בְּשִׁמְתַּחֲבָרִים ו' עִם ה', עַל-יְדֵי-זֶה מִמְשִׁיכִים אֶת אֶלְקוּתוֹ
 יְתִבְרֵךְ, בְּסוּד (תְּהִלִּים כב, ג): "חֲסֹד אֵל כָּל הַיּוֹם", שְׁנֵה סוּד י"ם ו"ה,
 הֵינּוּ יָם הַחֲכָמָה שְׁנִפְתָּח לָהֶם הַמַּחֲיָן.

הַמְצָפָה לְרֵאוּתָךְ בְּקָרוֹב...

ט"ז רי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מִנְחָם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... נִרְוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר אֶת גִּדְל הַשְּׁמִימָה שְׁגִרְמָתָ בְּשָׂמִים
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן לְנִשְׁמָתְךָ, שְׁעִשִּׁיתָ שְׁלוֹם עִם אֲשִׁתְךָ, כִּי
 עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסה):
 לְמַעַלְה הַנִּשְׁמוֹת הֵם אֶחָד (הֵינּוּ הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), וּבְשִׁיּוּרֵידִים כָּאֵן
 לְמִטָּה הֵם מִתְפַּצְּלִין, חֵלֶק הַנִּשְׁמָה שֶׁל הָאִישׁ יוֹרֵד דֶּרֶךְ זוּג הַיּוֹרִים
 אֶחָד, וְחֵלֶק הַנִּשְׁמָה שֶׁל הָאִשָּׁה יוֹרֵד דֶּרֶךְ זוּג הַיּוֹרִים אֲחֵרִים, וְעַד
 שְׁמוּצָאִים זֶה אֶת זֶה חֲזָרָה, זֶה לּוֹקֵחַ זָמָן, וְעַל זֶה אֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין כב.): קָשָׁה זְוִיגוֹ שֶׁל אָדָם כִּקְרִיעַת יָם סוּף, כִּי שָׁם
 הָיוּ מִמָּשׁ גָּסִים גְּלוּיִים וְשִׁדּוּד הַטָּבַע מִמָּשׁ, לְהַפִּיךְ יָם לִיבֶשֶׁת, וְכֵן
 הָיוּ הִרְבֵּה קְטוּרִיגִים שְׁקֻטְרָגוּ וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּכָל שְׁדוּף.

וְלָכֵן אִם כָּבֵד מוֹצְאִים זֶה אֶת זֶה, רְאוּי לַחַיּוֹת בְּיַחַד תָּמִיד
בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה כְּמוֹ שֶׁהָיוּ לְמַעַלָּה — בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת אַחַת, אֲפֹ
הַסֵּמ"ף-הַמ"ם רוֹצֶה בַּקֹּדֶם לְהַפְרִיד בִּינֵיהֶם (עֵינִי שִׁיחוּת-הַר"ן, סִימָנִים: רסג,
רסד), וְלָכֵן עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת, שִׁיחָה רִיב בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, כְּדִי
לְפַלֵּג אֶת הַנִּשְׁמָה חֲזָרָה, וְרוֹצֶה לְהַפְרִיד בִּינֵיהֶם, כְּדִי שִׁיחָגְרוּ, כִּי
הַסֵּמ"ף-הַמ"ם הוּא מַעֲלָמָא דְּפִרוּדָא וְכוּ', כָּל הַכֹּחַ שֶׁל הַטְּמָאָה זֶה
בַּקֹּדֶם הַפְּרִד וּמִשָּׁל, וְעַל זֶה צָרִיכִים בְּנֵי הַזֶּה מְאֹד לְשָׁמֵר עַל שְׁלוֹם
בֵּיתָם, כִּי בְּרָגַע שֶׁנִּפְרְדוּ, אֲזִי זֶה שֶׁמִּחְתּוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ף-הַמ"ם.

וְלָכֵן רְאֵה לְשָׁמֵר עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָף מְאֹד, כִּי הַסֵּמ"ף-הַמ"ם
אוֹרֵב מְאֹד שִׁיחָה פְּרוּד בִּינֵיהֶם, כִּי בְּזֶה הוּא מְפָרִיד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא וְשְׁכִינְתָּהּ, וְגוֹרֵם עֲלֵמָא דְּפִרוּדָא, שֶׁזֶה עָקֵר הַחֲרָבָן, שְׁנֵתִיבֵשׁ
הַמַּעֲזֵן וְכוּ', וְלָכֵן בְּזֶה שֶׁכַּתְּבָתָּ שְׁחִזְרַת אֵלֶיךָ, וְנַעֲשֶׂה שְׁלוֹם-בֵּית,
אַתָּה גְּרַמְתָּ יַחֲוֹד וְשִׁמְחָה גְּדוּלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה
תִּשְׁמֹר לֹא לְהַתְּנִיחַ עִם אִשְׁתְּךָ וְלֹא לְרִיב עִמָּה וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא
לְהַתְּנִיחַ, כִּי בְּזֶה אַתָּה גּוֹרֵם קִלְקוּל גְּדוּל (וַיֵּשׁ עוֹד לְהַאֲרִיךְ בְּזֶה,
אֲפֹ הַהֲכָרֵם לְקַצֵּר מִפְּנֵי הַטְּרִדָּה).

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז ריא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשִׁון לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ד מִנְחָם-אָב ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, שֶׁדוּד הַמֶּלֶךְ כָּל יָמָיו הָיָה בְּסִכְנָה גְּדוּלָּה, כְּמוֹכָא הַרְבֵּה
מִזֶּה בִּזְהָר וּבְגִמְרָא וּבְמִדְרָשִׁים וּבְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן
בְּטַח בַּקֹּדֶם בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכַמְעַט כָּל הַמְּזֻמּוֹרִים שֶׁלוֹ הֵם בַּקֹּדֶם אֲמוּנָה
וְצִעֲקָה וּבְטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוֹ הָיְתָה כָּל עֲבוֹדָתוֹ כָּל יָמֵי חַיָּו, וְלָכֵן
אֵל תִּפְחֹד מִשּׁוֹם דְּבָר. וְדַע לָךְ, שֶׁהַכָּל בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, תִּחְדִּיר בְּעֶצְמָךְ

שאין טבע, מקרה ומזל כלל בשום פנים ואפן, יש רק קדשה והשגחה, אף זה לעצמת זה יש טמאה שמתלבשת בטבע, שמונעת ומעכבת כל דבר שבקדשה, והכל מפלאי ההשגחה העליונה. ומוהרנ"ת ז"ל אמר שאין דבר פלא כמו הבחירה, להפוך את הבחירה וכו'. ובאמת בזה רבים מתפקדים — פשראים צדיק ורע לו, רשע וטוב לו, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יג), ואסור לפל בדעתו מדברים פאלו בשום פנים ואפן, כי רבים רחמיו יתברך, כמו שפתוב (תהלים צב, ט): "ואתה מרום הני"ה", ופרש רש"י: 'לעולם ידך על העליונה'.

העקר רק לבקש תמיד על אמונה פשוטה בלי שום חכמות והשכלות של הכל כלל, ולא לחיות עם דמיונות וכו'. ולכן אפלו כשלומד כתבי האר"ז"ל, צריכים לשזר בזה רק אמונה באל חי אמת, ולא להפריד את הלמוד בלא אמונה וכו', שאז כל הלמוד הוא בחינת (משלי טז, כח): "ונרגז מפריד אלוף", שמפריד אלופו של עולם. וכבר ידעת, שהלמוד בקבלה צריך להיות רק בידיעה במציאות, אבל לא במהותו וכו', ולא כפי שנוהג היום, שכל טפש וכו' קורין אותו כבר בעל מקבל, מאחר שמדבר בלשון כזו, שהמון עם אינם מבינים... ונחשב כבר למקבל אלקי, אוי לאותה בוששה אוי לאותה חרפה וכו', אשר באמת מאמונה פשוטה הוא רחוק בתכלית הרחוק וכו', יכולים ללמד קבלה, ולהיות עם הארץ גמור וכו', ופוקר ואפיקורס גמור וכו', לך נא וראה איך שבאוניברסיטאות וכו' יש פרופסורין שיודעים היטב קבלה... ועשו גם חבורים בקבלה... האם הם יודעים קבלה?! בשעה שהם מחללים שבת בפרהסייה, ואוכלים טרפות ונבלות וכו', והם שקועים בנאות, ועוברים על עריות, רחמנא לצלן. ולכן דע לך, אשר בלא אמונה, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, והוא יתברך פה עומד עלינו, צופה ומביט על מעשינו, ושוקד על שפתינו, בלא זה הכל הבל ורעות-רוח. וידוע, אשר אפלו בנגלה צריכים ללמד עם אמונה, כמו שמספרים, ששמעו את הגאון האלקי רבי עקיבא איגר זי"ע ללמד גמרא: רבא אמר, הרצון של הקדוש-ברוך-הוא

הוא כן, אביי אמר, הרצון של הקדוש-ברוך-הוא כן. אצל כל תנא ואמורא הוסיף את הקדוש-ברוך-הוא, זו נקראת תורה לשמה, ואם חיים בצורה כזו, כבר יכולים לעבר את כל החיים בצורה אחרת לגמרי, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל! וכמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן נא): את זה תקבלו ממני, שלא יטעה אתכם העולם.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רבי.

בעצרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הרגל עצמך להוציא מלבך כל השנאות והקנאות וכו', שגדבקו בך, על-ידי עוונותיך, כי מי שחטא בפגם-הברית וכו', ועדין שקוע בתאנה זו, אזי עולה לו תמיד בלבו ובמחשבתו שנאה וקנאה על הזולת, וכל מהותו היא רק לחפש פבד ונכסף, ומדת הרציחה והכעס וכו' קשורין בו וכו', ולכן הרגל עצמך לדבר עמו יתברך, ולבקש תמיד, שתזכה להפיל באין סוף ברוך הוא, ותנקה את גופך המגשם מכל מיני מדות ותאוות רעות — שנאה, קנאה, פבד, כסף, כעס ורציחה וכו'. לזאת טוב ללמד הרבה ב"ספר-המדות" שחבר לנו רבנו ז"ל, ולהתמיד בזה מאד, ולבקש הרבה לקנות לעצמו מדות טובות, ועל-ידי-זה תזכה להיות נעשה כלי לקבל בו את אורו יתברך המאיר בכל העולם, כמו שפתיב (יחזקאל מג, ב): "והארץ האירה מכבודו".

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז ריג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד מנחם-אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל אהובי, ידידי היקר לי מאוד, גר להצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא ראה לחזק עצמך ביתר שאת וביתר עז בהתקרבות,
שאתה זוכה לדעת מרבי אמת פנה, רבי המחזק ומעודד ומשמח
אותנו כל-כך, ועוזר לנו לעבר את הגלות המרה הזו וכו', בכלליות
מה שעם ישראל סובלים מאמות העולם הרוצחים והמפקרים
והמזהמים בתאות נאוף וברציחה וכו', ובפרטיות מהגלות הפרטית
של כל אחד ואחד וכו', שעובר עליו מה שעובר וכו', כל אחד כפי
ענינו וכו', ירידותיו ונפילותיו וכו'.

רבנו ו"ל מאיר בנו "אשר אין שום יאוש בעולם כלל", והוא
מורה לנו במה לא להתיאש, במה להחזיק מעמד, במה לשמח, כי
הוא מנפח בנו רוח חיים חדשה בכל פעם מחדש.

וצריך שתדע, אשר היסוד מוסד אצל רבנו ו"ל, זה תקון
היסוד, כי אם אין יסוד — אין בנן, ולכן הוא מרבה כל-כך לדבר
מזה, כי המחין תלויין בברית, סלוקא דיסודא עד אבא ואמא,
היסוד נוגע במחין, וכשאחד פוגם ביסוד אות ברית-קדש, על-ידי-
זה המחין שלו מבהלים ומבלבלים וכו', והוא תמיד בלי ישוב
הדעת, והוא מנתק ממנו יתברך [כמובא הרבה בזהר (לך-לך צב, צג,
צד), המאמרים שאומרים בברית יצחק, עין שם].

מה אמר לך! רבנו ו"ל הוא הצדיק היחידי שמבין את הדור
הזה, והולך תכף-ומיד אל בעיה של כל אחד "תקון היסוד", כי אם
אין יסוד — אין בנן כלל. ולכן כל אלו המדברים על ספרי רבנו
ו"ל, הם בעצמם פגומים עד מאוד [ובפרטיות אלו אשר מדברים על

הספרים החדשים שזכיתי להוציא לאור, הנוגעים לכל אחד ואחד וכו', וכשאחד מדבר על זה, בזה הוא מראה, שהוא בעצמו פגום מאוד מאוד בנאוף, ומתבייש למה נכתב בספר דברים כאלו שהוא עובר, ולכן הוא מדבר על זה וכו', ולכן אסור להתפעל מכלבים שנובחים וכו', כי כלב הוא משקע ביותר בתאנות נאוף, ולכן נקרא בלשון שגל, לשון משגל (צ"ל לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ג'), ולכן הכלבים עזי נפש, ומי שהוא עז פנים, אמרו חכמינו הקדושים (תענית ז'): בידוע שעבר עברה; ולכן כמו שצריכים להשמר מכלב שלא ינשך אותו, כמו-כן צריכים להשמר מעז פנים, שלא יחליש את דעתו ולא ישבר אותו.

ובאמת צריכים להשמר מאוד מאוד מבני-אדם, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן פ', פא), אשר בני-אדם הם יותר מסכנים מהיצר הרע, כי לכל אחד נותנים יצר הרע כפי כחו, אבל אדם הכלול מכל העולמות וכו', ובודאי יוכל להפילו בשאול תחתית וכו', ולכן צריכים להשמר מאוד מבני-אדם, ואסור להאמין לשום ברירה שבעולם, יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה.

זכר גם זכר, אשר ענין רבנו ז"ל הוא "תקון היסוד", ומי שמדבר על רבנו ז"ל, שם נפגם היסוד, ולא יועיל שום דבר, זוהי עבדה ומציאות!

והנה כשבר ישראל זוכה לתקון היסוד, אזי מתחזקת אצלו האמונה הקדושה, כי ברית ואמונה תלויות זו בזו, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא) על הפסוק (תהלים פט, כט): "ובריתי נאמנת לו", ותכף-וימיד כשאדם חזק באמונה, הוא ידבר עמו יתברך, כי זה תלוי בזה, אמונה ותפלה ונסים, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), ואז כשהוא מרבה לדבר עמו יתברך, אזי נטהר מחו ומחשבתו, וזוכה לראות נסים נגלים שעושה עמו הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה הוא יכול אחר-כך להרבות בלמוד התורה הקדושה כסדרן: תנ"ך ומשניות, ש"ס בבלי ירושלמי

עה

בַּנְחַל

ט"ז ריד

אֲשֶׁר

תּוֹסַפֶּתָא, וְכָל הַמְדַּרְשִׁים, וְסִפְרֵי הַזֵּהר וְהַתְקוּנִים וְכוּ', וְכָל סִפְרֵי
הַפּוֹסְקִים רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשֵׁלַחַן עֲרוּךְ וְכוּ' וְכוּ'.

הַמְצַפָּה לִרְאוּתָךְ בְּקֶרֶב...

ט"ז ריד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ד מְנַחֵם-אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לְבְרוּחַ מַעֲתוּנִים וְשֹׁאֵר כָּלִי
מִשְׁחִית, כְּגוֹן: רִדְיוֹ טְלוֹיִזְיָה וְכוּ' וְכוּ', שֶׁהֵם אָבִי אֲבוֹת הַטְּמָאָה,
וּמְלָאִים כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת וְכוּ' וּמְלָאִי לִיצְנוּת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (מְדַרְשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים א, כא): נִכְנָסָה טָפָה שֶׁל לִיצְנוּת, יוֹצֵאת
נִגְדָה טָפָה שֶׁל תּוֹרָה; אֵינָךְ תּוֹפֵס אֵיךְ שְׂבָכָל פֶּעַם שְׂאֵתָה קוֹרָא
עֲתוֹן, אֲפִלּוּ שֶׁל הַחֲרָדִים וְכוּ', אֵתָה מִתְקַרֵּר מִיֵּרֶאת שָׁמַיִם שְׂנִכְנָסָה
בָּךְ, עַל-יְדֵי הַצִּדִּיק, וְכָךְ אֵתָה מִתְקַרֵּר לְאֵט לְאֵט וְכוּ', עַד שְׂאֵתָה
מִפְסִיק לְלַמֵּד, וּמִמֵּילָא נִכְנָסוֹת בָּךְ מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת
וְאַפִּיקוֹרְסוֹת וְכוּ' וְסִפְקוֹת רַבִּים בְּאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן,
שְׁזֵה שַׁעַר נ' שֶׁל הַטְּמָאָה, כִּי זֶה לְעֻמַּת זֶה כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל מִחֲדִיר
בְּעֻצְמוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, זֶהוּ שַׁעַר נ' דִּקְדוּשָׁה, וְלִזֵּה
זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוֹי תּוֹרָה, שְׂמֻזְכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְלִכֵּן מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה
שְׁמֹר מְאֹד לֹא לְקַרְא עֲתוּנִים וְכוּ', אֲפִלּוּ שֶׁל הַחֲרָדִים וְכוּ', כִּי הֵם
מְלָאִים לִיצְנוּת, וְכָל עֲדָה וְעֲדָה רַק מִתְפָּאֶרֶת, שֶׁהַמְנַהֵיג שְׁלָהּ הוּא
קֹדֶשׁ קְדוּשִׁים וְכוּ', בְּשַׁעֲה שֶׁהַכָּל לִיֵּצִי לִיצְנוּת.

וְכָלֵל זֶה תִּקְחַת בְּיָדְךָ, כָּל זְמַן שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּכוֹתֶרֶת בְּכָל יוֹם: "דְּעוּ
לָכֶם שִׁישׁ בּוֹרָא וּמְנַהֵיג לְבִירָה, וְשׁוּם דְּבָר אֵינּוּ מִתְנַהֵג לְבַד אֶלָּא
הַכָּל מְשֻׁנָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִיטִי פְּרִטִית בְּחֻשְׁבוֹן צִדִּיק", כָּל הָעֲתוֹן זֶהוּ

שָׁקֵר וְלִיצְנֻת אַחַת גְּדוֹלָה, וְרַק רוֹצִים לְהִרְאוֹת, שֶׁהַמְּנַהֵיג שֶׁלָּהֶם
הוא על הגִּבָּה וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! אָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְזַכֵּר שִׁפְלוּת עֲצָמוֹ וּגְדֻלַּת
הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן
סז), שֶׁהַצַּדִּיק פּוֹתֵחַ אֶת הָעֵינִים לְהִסְתַּפֵּל בְּגְדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ,
וּמִנִּיכָף אֶת הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת שֵׁשׁ בּוֹ, שֶׁהֵם: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר,
עַד שִׁיתְּהֶפְכוּ אֶצְלוֹ לְשֵׁם הַיְי"ה בְּרוּךְ הוּא, וְיִרְאֶה וְיִבִּין וְיִשְׁכִּיל,
אֲשֶׁר הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהָעֶקֶר לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ —
אֵיךְ אוֹחוֹז בְּמַדּוּתוֹ וְיִסּוּדוֹתָיו שֶׁעֲדִין לֹא נִתְבָּרְרוּ כָּלֵל, אֲלֹא הוּא
כְּעֶסֶן גְּדוֹל, שֶׁזֶה בָּא מִיְסוּד הָאֵשׁ, וְהוּא מְדַבֵּר וּמַפְטִיט, שֶׁזֶה בָּא
מִיְסוּד הָרוּחַ, וּמִתְאַוֶּה לְכָל דְּבַר רַע, שֶׁזֶה בָּא מִיְסוּד הַמַּיִם, וְהוּא
שְׂרוֹי בְּעֲצָבוֹת וּבִמְרִירוֹת, שֶׁזֶה בָּא מִיְסוּד הָעָפָר, וְזֶה מָה שֶׁהַצַּדִּיק
פּוֹתֵחַ לְאָדָם אֶת עֵינָיו. וְלִכֵּן רָאָה לְלַמֵּד מֵהַיּוֹם הַרְבֵּה אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ
ו"ל, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֵת שֶׁבִּדּוּר הַזֶּה. וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנִיו, שֶׁכָּלוּ וְנִשְׁמָתוֹ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַסֶּפֶר. וְלִכֵּן
כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד בְּכָל יוֹם אֶת סִפְרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא הַסֶּפֶר הַקְּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן" וּמִתְעַמֵּק בּוֹ, בָּנֶה הוּא מְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ו"ל,
כִּי נַעֲשֶׂה בְּעֵת לְמוֹדוֹ בְּחִינַת נְשִׁיקִין (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
יב), שֶׁמִּנְשֵׁק עֲצָמוֹ עִם הַצַּדִּיק, כִּי הַתּוֹרוֹת הֵן דְּבָרֵי פִּיו שֶׁל הַצַּדִּיק,
וּכְשֶׁהוּא אוֹמֵר דְּבָרֵי הַצַּדִּיק, הָרִי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת נְשִׁיקִין, שֶׁמִּנְשֵׁק
עֲצָמוֹ עִם דְּבָרֵי הַצַּדִּיק, פִּיו וּפִי הַצַּדִּיק מִתְחַבְּרִים, כִּי הָרִי הַצַּדִּיק
אָמַר אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינִי מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם. וְדַע לָךְ, שְׂזוֹ
תִּתְּנָה גְּדוֹלָה לְקִרְאָה עֲתוּנִים, וְחִתְּךָ-וּמִיד כְּשֶׁרַק מִתְחַבְּרִים אֶל זֶה,
עַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַרְרִים מִירְאַת שָׁמַיִם, וְהָאֱמוּנָה שֶׁלּוֹ רוֹפֶפֶת, רַחֲמָנָא
לְצַלָן, וְנִכְנָסִים בּוֹ קִשּׁוֹת וּסְפָקוֹת וְכוּ'. בְּכֵן רָאָה מָה לְפָנֶיךָ...

הַמְּצַפֶּה לְרִאוּתְךָ בְּקִרְוֹב...

ט"ז רטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ו בָּאָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרֹו יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאַל תִּקַּח כָּל דְּבָר קָטָן אֶל הַלֵּב וְכו', כִּי זֶה לֹא יוֹעִיל לָךְ מִמִּילָא, רק תִּפְגַּס יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּלִחָץ, וְזֶה יִפִּיל אוֹתְךָ וְכו'. עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד בְּנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, כָּל אֶחָד כְּפִי שְׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ וְכו', וְכָל אֶחָד כְּפִי פִגְמוֹ וְכו', צָרִיךְ לְהִתְנַפֵּף בְּיִסּוּרִים קָשִׁים וּמָרִים וְכו'.

וְלִכֵּן רְאֵה לְקַחַת הַכָּל בְּאַהֲבָה, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר מֶה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוּרְעוּתוֹ הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מַעֲיֵן עוֹלָם הַבָּא; כִּי עוֹלָם הַבָּא זֶה הַמְּשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְיִרְגִּישׁ אֶת אֲמִתּוֹת יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁזֶּה נִקְרָאת הַשְׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּשׁ אִיךָ שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה זֶה אֱלֻקוֹת, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגִבִּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי יֵדַע שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עָלָיו. וְדַבֵּר זֶה נֶעְלָם מַעֲיֵן כָּל חֵי, כִּי כֵךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים נד'): אֵין אָדָם יוֹדֵעַ מֶה בְּלָבוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, אֵין אָדָם יוֹדֵעַ בְּאִיזוֹ מַדְרָגָה חֲבֵרוֹ אוֹחֲזוֹ, וְלִכֵּן גְּדוּלֵי מַבְחָרֵי הַצְּדִיקִים מַעְלִימִים מַדְרָגוֹתָם מִכָּל הָעוֹלָם וְכו', וְאִדְרָבָה צְדִיק כְּזֶה, שֶׁכָּל-כֵּךְ דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁכָּבֵר אֵינוֹ רוֹאֶה וְאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְרַגֵּשׁ רק אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עָלָיו רוּאִים בְּדִיּוּק הַהַפּוּךְ וְכו', חוֹשְׁבִים שֶׁהוּא בַּעַל גְּאֻנָּה וְכו', וְעַם הָאָרֶץ וְכו', אֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוּם וְכו', וְעָלָיו מְדַבְּרִים כָּל דְּבָר אֲסוּר, כִּי מֵאַחֵר שֶׁהוּא כָל-כֵּךְ דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי נֶעֱשֶׂה כְּמוֹ רֹאִי, וְכָל חֲסָרוֹן שֵׁיִשׁ בּוֹ, רוֹאֶה אֶת זֶה בְּתוֹךְ הָרֹאִי, שֶׁקוֹרִין שְׂפִיגָעַל, שֶׁזֶה הַצְּדִיק הַדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, מֶה שֶׁאֵין כֵּן, אֶחָד בּוֹר וְעַם הָאָרֶץ מֵלֹא גְאוּת וְכו', מִפְּרָסָם שֶׁל שֶׁקֶר וְכו', עָלָיו רוּאִים עֲנֻנָּה צְדָקוֹת וְגִדְלוֹת, וְכָל מִיגֵי שְׂבָחִים

שְׁבַעֲעוֹלָם, וְכָךְ מְטַעִים אֶת הָעוֹלָם וְכו', וְכָכָר הַפְּלִיג רַבְּנוּ ז"ל לְדַבֵּר מִזֶּה עוֹד בְּיָמָיו, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה בַּדוֹר הַזֶּה הַמְּלֵא הַעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת וְכו', בּוֹדָאִי כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הֵקֵם בְּכָל לֵילָה בַּחֲצוֹת, וּמִתְבוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יְתִבְרָךְ, וּמִתְמִיד בַּתוֹרָה בְּהַסְתָּר וְכו', וְעוֹד סוֹבֵל עֲלֻבוֹנוֹת, בְּזִיוָנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, עָלָיו לְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְלֹא יִקַּח שׁוֹם דְּבָר אֶל הַלֵּב וְכו', אַדְרָבָה יֵדַע שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתוֹ, וְלִכְּנָן מְנַסָּה אוֹתוֹ כָּל-כֶּף, כָּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשָׁלִי ג, יב): "אֵת אֲשֶׁר יֵאָהֵב הַיְיָ"ה יוֹכִיחַ", שֶׁכָּל מִי שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חִפֵּץ בּוֹ — מְדַפְּאוּ בִּיסוּרִים (בִּרְכוֹת ה), וְעָלָיו לְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה.

בַּעֲנֵן הַתְּמַנּוֹת וְכו', כָּתַב הַחֵת"ם-סוֹפֵר בְּתוֹבוּתוֹ (אֵרַח חַיִּים, סִימָן יג), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "וְהוֹרִיתִי הֶלְכָה לְמַעֲשֶׂה, שָׂאִין קְדִימָה לְבֵן, אִם יֵשׁ אַחֵר טוֹב מִמֶּנּוּ, וְכָל שָׂכֵן שֶׁהַצְּבוּר חִפְצִים בְּאַחֵר וְכו', עֵינֵי שָׂם; וְנִרְאָה לִי לְהַסְמִיךְ אֶל זֶה מֵאַמְרָם ז"ל (עֲדִיּוֹת פָּרָק ה'), שֶׁאָמַר עַקְבִּיָּא בֶן מִהֶלֶל לֹאֵל לְבָנוּ, שֶׁבִקֵּשׁ מֵאֲבִיו: אָבִא, פֶּקֶד עָלַי לַחֲבִירֶךָ, אָמַר לוֹ: אֵינִי מִפְּקִיד, אָמַר לוֹ: שָׂמָא עוֹלָה מְצֹאֶת בִּי? אָמַר לוֹ: לֹא, מַעֲשִׂיךְ יִקְרְבוּךְ וּמַעֲשִׂיךְ יִרְחֲקוּךָ, עֵינֵי שָׂם; כִּי הַכֹּל תְּלוּי כִּפִּי מַעֲשֵׂי הָאָדָם. וּבְאַמֶּת כָּכָר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פ'), שֶׁצָּרִיכִים פִּיּוּס, שֶׁיִּבּוֹאוּ אֲנָשִׁים מַעֲצָמָם אֵלָיו, וְזוֹ הַשְּׁלָמוֹת, שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה וְכו' שֶׁיִּבּוֹאוּ אֵלָיו, אַדְרָבָה, יִנָּסֶה לְרַחֵק מִמֶּנּוּ, וְאִם אַף-עַל-פִּי-כֵן בָּאִים אֵלָיו, סִימָן שֶׁזֶה מִן הַשָּׂמִים.

רַק חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד, וְתַחֲזֹר עַל דְּבָרִים אֵלֵינוּ הַנֶּאֱמָרִים כֹּאן, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מְאֹד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בִּרְכָה וְהַעֲלֵמָה מִן הַשָּׂמִים...

ט"ז רטז.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, יוֹם שְׁנִי לְסֵדֶר עֲקֵב, ט"ו בְּאָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרֵי יֵאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

זכור וגם זכור את דברי רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'): העקר הוא האמונה, וצריך לחפש ולבקש בעצמו איך אחז באמונה, כי יש סובלי חללים, והכל בא מחמת חסרון האמונה. ובאמת מי שמתבונן מה שקורה בזה העולם, הכל בכל מכל כל מה שבגוי-אדם סובלים, ובפרט במחלת העצבים, זה בא מחמת חסרון אמונה, כי המאמין האמתי, שהכל ממנו יתברך, אזי הוא חזק ככפיר, ואינו מתפחד משום בריה שבעולם, ואינו מתפעל משום דבר כלל, ויש לו כח הגדל וכח הצומח, כמוכא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), אשר אמונה מכניסה באדם אריכת אפים, שהיא מדת הסבלנות, שהיא המדה חכי יפה שיש בזה העולם — לסבל כל העובר עליו, ולא להתפעל משום בריה שבעולם, כי יש בגוי-אדם, שמחמת חסרון אמונה, הם נרדפים מעצמם, וכל דבר קטן שרק עובר עליהם שובר אותם, מה שאין כן מי שחזק באמונה בו יתברך, אזי הוא עומד תקיף בזה העולם, אשרי לו!

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז ריז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו באב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות לפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימחקו ממך כל הדינים, על-ידי פלא עליון.

אם בית-דין קרא אותך כבד בפעם השלישית, אתה מכרח להתייצב, רק תטען את טענתך כפי שהיא באמת, כי האמת אהובה לכל, ואף שרוב העולם מולזלים במי שאומר אמת וכו', עם כל זאת חותמו של הקדוש-ברוך-הוא אמת (שבת נה.), ולכן מי שמחזיק

בְּאַמֶּת, אָף שֶׁעָכְשׁוּ צוֹחֲקִים מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמֶּת, סִימָן ל'): כָּפִי הִרְחוּק מִהָאַמֶּת, בֵּן מַחְזִיק אֶת הַסּוּר מֵרַע לְשׁוֹטָה, עֵינֵי שָׁם; עִם כָּל זֹאת הָאַמֶּת לְבִסּוֹף מִנְצַחַת, אָף שֶׁיְכוּלָה לַעֲבֹר תְּקוּפָה אַרְבָּה עַד שֶׁתִּגְלֶה הָאַמֶּת, עִם כָּל זֹאת לְבִסּוֹף הָאַמֶּת מִנְצַחַת, כְּדִגְמַת הַשָּׁמֶן, שֶׁאֶפְלוּ תִשְׁפּוֹף עָלָיו כָּל מִינֵי שׁוֹפְכִים וּמִים מְלַכְלָכִים, לְבִסּוֹף הַשָּׁמֶן צָף לְמַעְלָה, כְּמוֹ-כֵן מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּאַמֶּת עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְבִסּוֹף נִתְגַּלֶּה אֲמִתּוֹ וְצִדְקָתוֹ לְרַבִּים, וְאֵלּוּ הַחֲוִלָּקִים עָלָיו, נִשְׁאָר שָׁמָּה לְשִׁמְצָה לְדוּרֵי דוּרוֹת. וְאָף שֶׁבֵּין כּוֹף בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ סָבַל מִה שֶׁסָּבַל, אָבַל בִּסּוֹף מִתְהַפֵּף הַגִּלְגָּל לְגַמְרִי.

קַח לְדִגְמָא אֶת מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל, שֶׁכָּל יָמָיו סָבַל מִה שֶׁסָּבַל מִמִּתְנַגְּדִים רָשָׁעִים, וְהוּא בָּרַח רַק לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחָבַר סְפָרִים יְקָרִים הַמְקַרְבִּים בְּגִי-אָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, מִתּוֹךְ עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת גְּדוּלָה מְאֹד חָבַר אֶת סְפָרָיו הַקְדוּשִׁים, וְסָבַל עַלְבוּנוֹת וּבְזִיוּנוֹת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין כָּל יְמֵי חַיָּיו, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל, וְאֶפְלוּ מִתּוֹךְ אֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ תִלְמִידֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וּמָה קָרָה לְבִסּוֹף? כָּל אֵלּוּ שֶׁהִתְנַגְּדוּ עָלָיו, לֹא יוֹדְעִים אֶפְלוּ מִי הֵם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִהִמְתַּנַּגֵּד הַגְּדוֹל, שֶׁהִיָּה מְפָרֶסם בְּעוֹלָם מְאֹד מְאֹד עִם מֵאוֹת חֲסִידִים, מִי יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ הַיּוֹם?! מִי יוֹדֵעַ הֵיכָן טָמְנוּ אֶת עֲצָמוֹתָיו?! וְתִהְיֶה לָאֵל, מִמּוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל נִשְׁאָרוּ סְפָרִים קְדוּשִׁים הַמְּחַיִּים וּמַחְזִיקִים רַבְבוֹת נְשָׁמוֹת חַלּוּשׁוֹת, וּמַחְזִירִים אֲלֵפִים וְרַבְבוֹת בְּגִי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, וְנוֹסְעִים אֶל צִיוֹנוֹ הַקְדוּשׁ בְּעִיר בְּרֶסֶלֶב [אָף שֶׁצִּוְהָ בְּצוּאָתוֹ שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ אֶל קִבְרוֹ, כִּי הוּא יִהְיֶה אֲצֵל רַבֵּנוּ ו"ל, אָף-עַל-פִּי-כֵן כָּלָם נוֹסְעִים גַּם אֶל צִיוֹנוֹ, וְטוֹרְחִים בְּטָרְחוֹת גְּדוּלוֹת וּבָאִים שָׁם]. וְלִכֵּן הָאַמֶּת אֲהוּבָה מִהַכָּל, וְאֵם אוֹחֲזִים בְּאַמֶּת, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח מְלָאָכִים שֶׁל אַמֶּת שְׁשׁוּמְרִים אוֹתוֹ.

וְלִכֵּן אִתָּה הַחֲזִק רַק בְּאַמֶּת, וְאָף שֶׁיֵּצְאוּ נִגְדָּד וְכו', אַל תִּתְפַּעֵל מְלֹמַר אֶת הָאַמֶּת כְּמוֹ שֶׁאִתָּה יוֹדֵעַ, וּבָשׁוּם פָּנִים וְאָפֵן אֶל תִּכְפֹּף אֶת הָאַמֶּת בְּשִׁבִּיל הַשָּׁקֶר וְכו', וְתִמִּיד תִּזְכֹּר אֲשֶׁר אַמֶּת הִיא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָה י', י'): "וַיִּהְיֶה אֱלֹקִים אַמֶּת", וְלִכֵּן כָּל זְמַן שֶׁתִּחְזִיק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִתָּה אוֹחֵז בְּמִדַּת

אָשׁר ט"ז ריח בַּנְחֵל פּא

הָאָמֶת, וְאִין לָךְ בַּמָּה לִירָא וְלִפְחֹד מְלוּמֵר אֶת הָאָמֶת, וְלִבְסוּף
הָאָמֶת תִּנְצַח, וְאִף שְׁנֵתָקִים עֲכָשׁוּ (ישעיה נט, טו): "וְתִהְיֶה הָאָמֶת
נִעְדָּרֶת", וְדִרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סנהדרין צו): "מִלְמַד שֶׁהָאָמֶת
נִעֲשִׂית עֲדָרִים עֲדָרִים, וְכָל אֶחָד צוּעֵק, שְׁאֲצָלוּ הוּא הָאָמֶת, עִם כָּל
זֹאת לְבִסוּף יִקְרָם (תהלים פה, יב): "אָמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמַח", אִף שֶׁהָאָמֶת
מִנְחַת עֲכָשׁוּ בְּאֶרֶץ מִמֶּשׁ, עִם כָּל זֹאת אֵלֶּמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמַח, שְׁזוֹ
בְּעֶצְמָהּ אֵלֶּמֶת, שְׁסוּף כָּל סוּף הָאָמֶת תִּצָּא לְאוֹר, וְכָל אֵלֶּי שְׂרָדְפוּ
אֶת הָאָמֶת, תִּהְיֶה לָהֶם מִפְּלָה אַחֵר מִפְּלָה, וְיִעָקְרוּ מִהָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבֶתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז ריח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, ט"ו בָּאָב ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין דְּרַבְנֵנוּ תָּם בְּכָל יוֹם, כִּי כָּךְ הִזְהִיר רַבְנֵנוּ ז"ל,
שֶׁתִּכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁהִבְחֹר נַעֲשֶׂה בַּר מִצְוָה, אֲזִי צְרִיכִים לְהִתְחִיל
לְהַנִּיחַ, וְכָךְ נוֹהֲגִים כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וּבָאָמֶת גַּם בְּמִקְוֹמוֹת אַחֵרִים
מִקְפִּידִים עַל זֶה, כְּמוֹ הָרַב הַקְדוּשׁ מִקְאֲמִרְנָא זי"ע, שְׁאוּמֵר מְאֹד
מְאֹד חֲרִיף לְמִי שְׁאִינוּ מַנִּיחַ תְּפִלִּין דְּרַבְנֵנוּ תָּם, הֵגִי קִרְקִפְתָּא דְּלֹא
מַנִּיחַ תְּפִלִּין וְכו', עֵינִ בְּשִׁלְחֵן הַטְּהוֹר שְׁלוֹ, וְכֵן גַּם בְּחִסְדֵּיזוֹת אַחֵרוֹת
כְּמוֹ בְּחִב"ד, גַּם-כֵּן נוֹהֲגִים כָּךְ, לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם שְׁנֵי זִוְגוֹת תְּפִלִּין,
וְיִמְשְׁכוּ עֲלֵיהֶם מִחֵין עֲלֵאִין וּדְבִקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמְצָפָה לְרִאוּתְךָ בְּקִרְוֹב...

ט"ז ריט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו באב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח שאנחנו יודעים מרבי כזה, וכמו שאמר רבנו ו"ל (שיחות הר"ן, סימן קעז): ראוי לכם לשמח שיש לכם רבי כזה, ואתם יודעים מרבי כזה; ובאמת היה ראוי, שכל אנשי שלומנו יחזיקו עצמם ביחד, ויאהבו את עצמם באהבה גדולה מאד, מאחר שכלנו יודעים מרבי כזה, שמשיח צדקנו יגלהו בעולם, וילמד עם כלם את למודו הטוב וכו'. ומה עשה הסמ"ך-מ"ם? גורם מחלוקת ופרודים בין אנשי שלומנו ד"קא, כי הוא יודע, אשר אם היתה אהבה ואחדות בין אנשי שלומנו, בנקל היו יכולים לכבש את העולם, על-ידי דעת רבנו ו"ל. ואמר רבנו ו"ל (ספר המדות, אות צדיק, סימן קמט): המחלוקת שצל הצדיקים באה מהמחלוקת שבין הצדיקים, וזו כל עבודת הסמ"ך-מ"ם, שתהיה מחלוקת ופרודים בין אנשי שלומנו, ובזה הוא גורם חרבן נורא, כי ידועה אמרת מוהר"ן ו"ל: אם היו אנשי שלומנו מחזיקים עצמם ביחד, לא היתה דרגה בעולם, שרבנו ו"ל לא היה מביא אותנו אליה. ור' אברהם בר' נחמן טולטשינער ו"ל היה חוזר תמיד את האמרה הזו לתלמידיו, והיה מוסיף: למה וכו' תלמידי רבי שמעון בן יוחאי לקבל כל-כף הרבה מרבים: מפני שהיתה ביניהם אהבה גדולה מאד, אז היה רבים יכול להשפיע עליהם אורות צחצחות כאלו. והיה ר' אברהם ו"ל מרבה לדבר עם שומעי לקחו הרבה מעגן אהבה שתהיה ביניהם (ובאמת ראוי, שתלמידי ר' אברהם ו"ל אהבו זה את זה מאד, והיתה ביניהם אחדות גדולה, ולכן היתה להם השגה כל-כף בר' אברהם ו"ל, מה שאין בן אחרים היה בדיוק ההפוך, שהיו ביניהם מריבות ומחלוקת, אי הבנות וכו', חלוקי דעות וכו', ולא רק שלא היתה להם השגה בר' אברהם ו"ל,

אֲשֶׁר ט"ז רב בַּנְחֵל פג

אָלָא קָרְאוּ אוֹתוֹ 'מִשְׁגָּע', לֹא עָלִינוּ, כָּל זֶה שְׁמַעְתִּי כְּמָה פְּעָמִים מֵר' לִוי יִצְחָק ו"ל).

הַכָּלָל, שָׁאֲנוּ צָרִיכִים לִרְאוֹת, שְׁתַּהֲיָה אַהֲבָה גְּדוּלָּה בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלּוּ שְׁנוֹסְעִים לִרְאֵשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן, הֵם צָרִיכִים בְּיֹתֵר לְהַחְזִיק עֲצָמָם בְּאַחֲדוּת גְּדוּלָּה עַל אֲשֶׁר זָכִינוּ לְהַחְזִיק עֲצָמֵנוּ בַּשָּׂכָל הַכּוֹלֵל, בְּאַבֵּן הַשְּׁתִּיָּה (עֵין לְקוּשִׁי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא) בְּסוּד (מִשְׁלִי יג, ט): "אוֹר צְדִיקִים יִשְׁמַח".

הַמֵּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ו בְּאָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... יָרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה יְסוּד מוֹסֵד אֲצִל רַבֵּנוּ ו"ל. וְאָמַר (לְקוּשִׁי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ק') אֲשֶׁר גְּדוּלֵי הַצְדִּיקִים אָמְרוּ, שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְמִדְרַגָּתָם, אֲלָא עַל-יְדֵי רַבּוֹי תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת. וּבְאַמֶּת מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי, אֵיךְ שְׂיָמִי חֲיִינוּ הֵבֵל, וּכְצֵל עוֹף הַפּוֹרֵחַ יַעֲבִרוּ יָמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ, וְנִצְטָרֵךְ לְהַחְזִיר אֶת נִשְׁמָתֵנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַגּוֹף לְקַבּוּרָה יוֹבֵל, וְלֹא יוֹעִיל שׁוֹם דָּבָר, מִי שְׁמַכְנִים יְדִיעוֹת אֵלּוּ הֵיטֵב בְּלִבּוֹ, כָּל הַחַיִּים שָׁלוּ הוֹלְכִים כְּכֹר בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגִמְרִי, כִּי אִם בְּסוּף יִצְטָרֵךְ מִמֶּילָא לְהַפְרִיד אֶת הַגּוֹף מִהַנְּשָׁמָה, וְהַנְּשָׁמָה תַּעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה וְכוּ', וְהַגּוֹף לְקַבּוּרָה יוֹבֵל וְכוּ', לְכֵן כְּכֹר מְקַדִּימִים בְּחַיִּים חַיּוּתָם, שְׁמִפְרִידִים אֶת הַנְּשָׁמָה מִגּוֹפָם, עַל-יְדֵי שְׁמִדְבָּקִים אֶת עֲצָמָם בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְיַחְוּדִים קְדוּשִׁים, וְנִכְלָלִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ', וְאֵינָם דוֹאֲגִים כָּל-כָּף עַל תַּאֲוַת הַגּוֹף.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵין עֲצָה אַחֲרֵת, רַק תְּפִלָּה

והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, אֲשֶׁר זוּ הַמִּתְנָה הִכִּי יָפָה שְׁקִבְלָנוּ מִרְבָּנוּ ז"ל, לְהִיּוֹת רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְלִשְׁפּוֹךְ שֵׁיחַ וּתְפִלָּה כִּבְּן הַמִּתְחַטֵּא לִפְנֵי אָבִיו. תִּאֲמִין לִי, שְׂאִין עוֹד תַּעֲנוּג יוֹתֵר גָּדוֹל מִתַּעֲנוּג זֶה. אֲמַת שְׂבִהַתְחַלָּה תְּרַגֵּישׁ כְּאֵלּוּ אֵין שׁוֹמְעִים לָךְ וְכו', כְּאֵלּוּ לֹא מְתִיחִסִּים אֵלֶיךָ וְכו', זֶה רַק בְּהִתְחַלָּה, עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְהַכְרָה מִלֵּאָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל. וְאִזּוֹ לֹא תִפְסִיק מִלְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי תְּרַגֵּישׁ יְחִיד בֵּין הַיּוֹנִ"ה לְאֶדְנִי, בֵּין זַעִיר לְנוֹקְבִיָּה, הֵינּוּ מַלְכוּת הִיא הַתְּפִלָּה הָאֲמוּנָה, בְּחִינַת הַנִּקְבָּה הַעוֹלָה וּמִתְחַבֶּרֶת אֶל הַתְּפִאָרֶת, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה הַזֵּכֶר, וַיְהִיָּה יְחִיד עֲלִיּוֹן וְנוֹרָא מְאֹד, כִּי הַתּוֹרָה שְׁאֵדָם לּוֹמֵד, מְכַנִּיסָה בּוֹ דַּעַת, וְדַעַת מִתְחַבֶּרֶת אֶל אֲמוּנָה, וְאִזּוֹ נַעֲשֶׂה יְחִיד שְׁלָם, כִּי הָאֲמוּנָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת עִם דַּעַת, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה!

הדורש שלומך באהבה רבה...

ט"ז רכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵּר עֶקֶב, ט"ו בָּאב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּרּוֹ יְאִיר.

לְגִבּוֹן קִבְּלָתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֶנְיָן לְעוֹרֵר רַחֲמִים רַבִּים עָלֶיךָ וְכו', מַה טוֹב וּמָה נָּעִים, שֶׁתִּסַּע אֶל צִיּוֹן רַבָּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּתְעַקֵּשׁ בְּתְפִלָּה וְכו', וּלְעַת עֲתָה כְּשֶׁאַתָּה אֵינְךָ יָכוֹל, תִּקְבַּל עַל עַצְמְךָ לְנִסָּע אֶל הַצִּיּוֹן הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַתָּנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי בְּמֵרוֹן לִל"ג בְּעֶמְר, וּתְחַלֵּק בְּעַצְמְךָ ח"י בְּקִבּוּקֵי זֵין לְעֻלּוֹי נִשְׁמַת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְתִרְאֶה נְסִי נְסִים. וְרִאֲתִי לְהִבִּיא בְּשֵׁם צְדִיקִים: שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי עוֹלָה בְּדִיוֹק כְּמִסְפָּר מַחֲיָ"ה מַתִּי"ם. וְלִכְּן אֵל תִּשְׁאַל קְשִׁיוֹת, אֲלֵא תִשְׁתַּדַּל לְהִבִּיא עִמָּךְ ח"י בְּקִבּוּקֵי זֵין, וְאַתָּה בְּעַצְמְךָ תְּחַלֵּק לְכָל מִי שֶׁרַק יָבּוֹא וַיִּבְקֹשׁ, וְזֶה הַח"י רוֹיטֵל שְׁמוּבָא לְחֵלֶק, כִּי רוֹיטֵל זֶה מִדָּה מְסִימָת,

אֲשֶׁר ט"ז רכב בַּנְחֹל פה

וְלֹכֵן כְּדִי לַצֵּאת מִהַסְפָּקוֹת מַה זֶה רוּיטֵל, תִּקַּח בְּקִבּוּק מְלֵא יִינ, וְח"י בְּקִבּוּקִים יִהְיֶה ח"י רוּיטֵל, וְתִבְקֹשׁ בְּקִשְׁתְּךָ בְּזִכּוֹת הַתַּנָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְתִרְאֶה יִשׁוּעָה גְדוֹלָה.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין עוֹד טוֹב מִלְבָּקֵר אֲצֵל קַבְרֵי צַדִּיקִים, שְׁשָׁם הַתַּפְלוֹת מִתְקַבְּלוֹת בְּיוֹתֵר, כִּי הַצַּדִּיק שְׁנִטְמָן, בְּמָקוֹם מְנוּחָתוֹ נִפְשׁוּ נִמְצָאֵת, וְאִם יִכּוֹן וַיִּיחַד שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ הַמִּיחַדִּים לְהוֹרִיד אֶת רוּחַ הַצַּדִּיק, וְלִחְבְּרוֹ אֶל נִפְשׁוֹ, יָכוֹל מְאֹד לְהִיּוֹת שְׁגָם בְּחִינָה מְנַשְׁמָתוֹ תִּרְד, וְתוּכַל לְדַבֵּר עִם הַצַּדִּיק, וְתִשְׁמַע מִה שְּׁיֹאמַר לָךְ [כִּידוּעַ דְּבָר זֶה לְיוֹדְעִים].

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד הַרְבֵּה בְּסַפְרֵי הַזֶּהר וְהַתְקוּנִים, כָּל יוֹם תִּגְרַס הַרְבֵּה דְּפִים כְּסֻדְרָן (הַיּוֹם יֵשׁ סַפְרֵי זֶהר עִם נִקְדּוֹת וְעַם אוֹתִיּוֹת גְּדוֹלוֹת, אֲשֶׁר קָל מְאֹד לְגַרֵס בָּהֶם). וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שְׂרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי קִדַּשׁ כָּל-כֶּף אֶת לְשׁוֹן הַתְּרַגּוּם, עַד שֶׁהִלְשׁוֹן בְּעֶצְמָהּ שֶׁל הַזֶּהר, מְעוֹרֶרֶת מְאֹד בְּתִשׁוּבָה, וּמוֹשֶׁכֶת אֶת הַלֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְאִם אַתָּה נֹצֵרֵךְ כָּל-כֶּף לְיִשׁוּעָה, מַה טוֹב וּמַה נְּעִים שֶׁתִּקְבֵּל עַל עֶצְמָךְ לְעוֹרֵר בְּנֵי אָדָם עַל לְמוֹד זֶהר וְתְקוּנִים. וְהַזְכּוֹת הַזֹּאת גַּם-כֵּן תוֹעִיל לָךְ הַרְבֵּה כְּדִי לַפְעֵל יִשׁוּעָה גְדוֹלָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבְתְּךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרַ עֲקֵב, ט"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוֹ יֹאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! עֲקֹר הַיִּיחָדוֹת תְּלוּיָה בְּקַרְבַּת הַצַּדִּיקִים, כֶּף גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל בְּפִרוּשׁ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עב), כִּי בְּלִי

הַצַּדִּיק הָאָדָם חַי בְּדַמְיוֹנוֹת רַבִּים, וְהַצַּדִּיק הוּא הַמַּעֲוָרֵר אוֹתָנוּ מִהַשְׁגָּה (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), וְהוּא אֲשֶׁר נִכְנָס בְּתוֹךְ בֵּית הַבְּלִיעָה שֶׁל הַסֵּטְרָא אֲחָרָא, וְהוּא צָרִיךְ לְהִקְיָא אוֹתָנוּ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), בְּסוּד (אִיּוֹב כ, טו): "חֵיל בָּלַע וַיִּקְאֲנוּ", כִּי הַצַּדִּיק נִכְנָס בְּתוֹךְ הַצִּנּוֹר שֶׁל הַסֵּטְרָא אֲחָרָא, שֶׁבָּלַע אוֹתָנוּ, וְהוּא שׁוֹבֵר אֶת הַצִּנּוֹר (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח'), וְזוֹכִים לְזַכֵּךְ אֶת הַמַּדּוֹת שֶׁלָּנוּ הַבָּאוֹת מִהָאֲרַבְּעָה יְסוּדוֹת: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר, וְהָאֲרַבְּעָה יְסוּדוֹת כָּל-כֶּף נִזְדַּכְּכִים, עַד שֶׁמֵּאִירוֹת בָּנוּ הָאֲרַבְּעָה אוֹתִיּוֹת הַיְוִז"ה בְּרוּךְ הוּא, כִּי הָאֲרַבְּעָה יְסוּדוֹת נִמְשָׁכִים מִהָאֲרַבְּעָה יְסוּדוֹת (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), וְכִשְׁנִזְדַּכְּכִים הָאֲרַבְּעָה יְסוּדוֹת, אָזִי רוֹאֶה אֶת יָפִי וְהַחֵן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁהִיא נִשְׁמַת הַצַּדִּיק, וְזוֹכָה לְמֵאוּרֵי אוֹר, שֶׁמֵּאִיר בּוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִתְקַרֵּר אֲצִלוֹ הַמֵּאוּרֵי אֵשׁ, שֶׁמֶשֶׁם נִמְשָׁךְ אֵשׁ הַתְּאוּוֹת, אֵשׁ הַמַּחֲלָקָה.

וְלִכְּנֵן רָאֵה לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, שֶׁתִּזְכֶּה לִהְיוֹת מְקַנֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְלֹא תִטְעֶה אֶת עֵצְמְךָ כָּלֵל, כִּי בִּפְרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שֶׁלֹּא יִטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעֶה מְאֹד. וְעַקֵּר הַטְּעוּת, שֶׁכָּל אֶחָד חוֹשֵׁב, שֶׁמִּי יוֹדֵעַ מַה הוּא כָּבֵד וְכו', אֲשֶׁר בְּאֱמֶת לֹא יֵצֵא מִחֵל אֶל הַקִּדָּשׁ אֲפִלּוּ כַּחוּט הַשְּׁעָרָה.

נָא וְנָא הַחֲזוּק בְּרַבְּנּוּ ו"ל, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, נִקְדַּת הָאֱמֶת שֶׁבִּין כָּל הַצַּדִּיקִים (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סו), וְתוֹצִיא אֶת הַרְצוֹנוֹת מִפִּיד, הֵינּוּ כָּל דְּבָר טוֹב שֶׁאֵתָּה רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת, תוֹצִיא מִפִּיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּכִסּוּפִין גְּדוֹלִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רכג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדֵּר עֶקֶב, ט"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּרּוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִרְגַּל עֲצָמְךָ רַק לַעֲשׂוֹת טוֹב לְכָל בֶּר יִשְׂרָאֵל, כִּי אֵין עוֹד מַעֲלָה בַּשָּׁמַיִם כְּמִי שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד וְצִדְקָה וְטוֹבוֹת לְכָל בֶּר יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה שְׁנִפְתָּחִים לוֹ הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ד'), בְּסוּד (דְּבָרִים טו, ח): "פֶּתַח תִּפְתָּח", אִם תִּפְתָּח אֶת יָדְךָ (פֶּתַח אֶת יְדִיךָ) לַזּוּלָּת, אֲזִי תִפְתָּח שְׁעָרִים חֲדָשִׁים בַּשָּׁמַיִם. וְכֵן מוּבָא בַּשֵּׁם צִדִּיקִים, אֲזִי מֵעַן הָעַפְיָנִט אֲטִיר צוֹ דִּי גֵאס, עַפְיָנִט זִיף אִיהֶם אֶפְעַנְסְטֵעַר אֵין הֵימִיל (כְּשֶׁאֶחָד פֶּתַח דָּלַת לְרַחוּב, הֵינּוּ שֶׁמֶרְשָׁה לְכָל קָשָׁה יוֹם לְהַכְנִס אֶצְלוֹ, אֲזִי נִפְתָּח לוֹ חֲלוֹן בַּשָּׁמַיִם, שֶׁיֵּשׁ לוֹ דָּעָה בַּשָּׁמַיִם], וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים, שְׁכָל אֱלֹהֵי הַצִּדִּיקִים, שֶׁזָּכוּ לַעֲשׂוֹת מוֹפְתִים גְּדוּלִּים, וְהָיוּ פּוֹעֲלִים יְשׁוּעוֹת לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַקֵּר כַּחֵם הָיָה, שֶׁחֲלָקוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר הָיָה לָהֶם לַצִּדְקָה, וְהָיוּ מַאֲכִילִים עֲנִיִּים מְרוּדִים.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין עוֹד מִדָּה טוֹבָה כְּמוֹ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַזּוּלָּת, וְלֹא לְהִיּוֹת קִמְצָן וְכִילִי, שֶׁזֶּה בָּא מִקְטָנוּת הַדַּעַת וְהַשְׁכָּל, שֶׁמִּחְזִיק הַכָּל לַעֲצָמוֹ, וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְהִתְחַלֵּק עִם הַזּוּלָּת, לֹא-כֵן לְמִי שֶׁיֵּשׁ גְּדֻלוֹת הַמַּחֲזִין, הוּא תָמִיד יִתְחַלֵּק עִם הַזּוּלָּת, וְלֹא יִהְיֶה קִמְצָן וְכִילִי, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁעוֹזֵר לְכָל בֶּר יִשְׂרָאֵל. וְדָבָר זֶה רָאוּ תָמִיד בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, שֶׁהֵם הָיוּ הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁעָזְרוּ לַזּוּלָּת, הֵן עִם אֶכָּל, הֵן עִם מֵלֶה טוֹבָה, לְדָבָר עַל לֵב הַשְּׁבוּרִים וְהַרְצוּצִים, וְלֹא הִסְתַּכְּלוּ עַל עֲצָמָם כָּלֵל, רַק הִפְקִירוּ עֲצָמָם לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לַזּוּלָּת. כִּי רַבֵּנוּ ז"ל דִּבֶּר הַרְבֵּה מִמַּצּוֹת הַכְּנָסֶת אוֹרְחִים, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיַּעֲמֵד בָּזֶה!

הָיוּ שְׁנֵי חֲבָרִים מְאֹד טוֹבִים מְגִיל קְטָנוּת, וְאֶחָד עוֹר לִשְׁנֵי בָמָה שָׂרָק הָיָה יָכוֹל, וְכֵן חָיו אֶת חַיֵּיהֶם לַעֲזֹר אֶחָד לִשְׁנֵי בְּכָל פֶּרֶט וּפֶרֶט בַּחַיִּים, כְּשֶׁזָּנְקָנוּ עָשׂוּ תִּקְיַעַת כַּף אֶחָד לִשְׁנֵי, מִי שֶׁיִּהְיֶה נִפְטָר קָדָם, שֶׁיָּבֹא וְיִגְלֶה אֵיךְ עָבַר שָׁם וְכוּ'. וַיְהִי הַיּוֹם, אֶחָד מֵהֶם נִפְטָר, וְלִקַּח זְמַן עַד שֶׁבָּא בַּחֲלוּם לְחֲבֵרוֹ, וְאָמַר לוֹ: דַּע לָךְ, שֶׁהָיָה קָשָׁה לִי לִירֹד, כִּי אֵין אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת הַצֵּעַר שֶׁיֵּשׁ לְנַשְׁמָה שֶׁצָּרִיכָה לָרֶדֶת אֶל זֶה הָעוֹלָם, אֲךָ מִחֲמַת הַתִּקְיַעַת כַּף, הִכְרִיחוּ אוֹתִי לָרֶדֶת. וְלִכֵּן אָמַר לָךְ

רק דבר אחד, כי יותר מזה אסור לגלות מה קורה שם למעלה, והנה ממשיך החבר הנפטר לספר: אתה יודע שעסקתי תמיד לעזור לעניים ואביונים, וזה פתח לי את כל השערים למעלה, כי שם מאד מאד מתחשבים עם צדקה וחסד שאחד עושה עם השני. והנה ידוע לך, שהחיים שלי היו חיים פשוטים מאד, היו לי שלש מאות זהובים, שהרבה עמל וחסכון עמלתי עד שחסכתי את הסכום הזה, ואת זה שמרתי מאד מאד, קניתי סחורה בכסף זה, ומכרתי והרווחתי, וכך עשיתי כל ימי חיי, שמרתי מאד על הקרן, שלא יחסר מזה, ויהי היום, נסעתי לדרך לקנות עם השלש-מאות זהובים סחורה בדרך, ובאמצע היער הצרף הבעל עגלה לעצור, כדי להאכיל את הסוסים תבן וכו', וירדתי לטיל קצת, והנה לפני ארמון נפלא משהו מיחד במינו ביפיו, ואמרתי, שאלך ואפגס להסתפל ביפי הארמון. והנה תכף שאני נכנס, אני רואה לפני בת מסתובבת, והפרתי שהיא יהודיה, ושאלתי אותה: מה את עושה כאן? והחלה לבכות, שהאדון הפריץ לקחה מאביה למשכון, כי הוא חיב לו כסף, ועליה להיות פה משרתת, וכאן אין שבת ואין פשרות וכו', ובכתה במר נפשה, ונכמרו רחמי עליה, והלכתי לחפש אחר הפריץ, ומצאתיו יושב בכרסה וכו', ושאלתי אותו כמה כסף אתה רוצה כדי שאוכל לקחת את הבת היהודיה הזו? ענה ואמר הפריץ בגאנות ובגסות: אביה חיב לי שלש-מאות זהובים, ואין לו לשלם, ואני רוצה בעדה שלש-מאות זהובים, לא פחות ולא יותר. עניתי לו: אני אתן לך עשרים וחמשה זהובים, ותן לי אותה, הרי הוא לא ישלם לך את השלש-מאות. ענה ואמר בגסות: פרוטה אחת לא פחות וכו', ואני הוספתי חמשים, והוא לא רצה מאה, ולא רצה מאתים, רק שלש-מאות זהובים, ולקחתי את כל השלש-מאות זהובים שהיו לי, אשר שמרתי עליהם תמיד כבבת עיני לא לאבדם, ונתתי לו את כל כספי והוני. והוא נתן לי את בת ישראל, ופרדתי אותה, ועכשו חשבתי לעצמי, אין לי כבר כסף לקנות סחורה, אחר לבייתי. ומאד פחדתי מאשתי — מה אמר לה, היכן הכסף, ובין כף כשהגענו אל הכפר שגרתי, אזי השארתי את הבת אצל שכן, וכשבאתי אל ביתי, ואשתי הכינה לי אכל בכבוד גדול בדרךכה,

והחלה לדבר עמי מה קניתי: "איזו סחורה הבאת היום, ומה מכרת", והחלתי לספר לה את הספור מהפריץ, שמצאתי שם בת ישראל, ואיך שבכתה ורצתה שאוציאה וכו', אך לי לא היה כסף, רק השלש-מאות זהובים שאני שומר עליהם מאד, כי זהו הקרן של פרנסתי. החלה אשתי להתרגז ואמרה: "למה לא אמרת שאתה נותן לפחות עשרים וחמשה זהובים?" עניתי ואמרתי: "רציתי כן, אבל לא רצה". ושאלה: "למה לא נתת לו חמשים זהובים?" עניתי: "רציתי כן, ולא רצה". והיא באחת: "למה לא נתת מאה זהובים?" ועניתי: "רציתי, אך הוא לא רצה". ענתה בכעס: "היית צריך לתת לו את כל השלש-מאות זהובים". עניתי: "זאת עשיתי". ושאלה: "היכן הבת?" ועניתי: "פה אצל שכן". והלכנו יחד והבאנו אותה לביתנו, אני שמחתי שיש לי אשה צדקת, שלא הקפידה עלי, ואדרבה גדלנו את הבת, עד שלבסוף מצאנו את ההורים שלה באיזה כפר רחוק, והחזרנו אותה לביתה בריאה ושלמה. וסיים החבר לחברו: "דע לך, בשכר המצוה הגדולה הזו, שמסרתי את כל כלי בשביל הזולת, פתחו לי למעלה כל ההיכלות והפתחים להכל וכו', ויותר מזה אסור לי לספר לך, רק כל זה, כדי שתספור מעלת העושה צדקה וחסד עם הזולת".

מכל זה רואים מה זה לעשות צדקה וחסד עם הזולת.

הדורש שלומך וטובתך לטוב כל הימים...

ט"ז רכד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, ט"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה, אשר אין עוד צדקה וחסד יותר גדול מזו, כי כן אמרו חכמינו הקדושים (אבות ה, יח): כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו; מכאן ולהבא כבר לא יבוא חטא אליך, ומה שחטאת עד עכשו בעוונות כל-כך מגלים

בפגם-הברית וכו', יסלח הקדוש-ברוך-הוא בזכות הצדקה שאתה עושה למען זכות הרבים, שהוא דבר גדול מאד בשמים. ודע לך, שמוהרנ"ת ז"ל הזהירנו לפני הסתלקותו, שהעסק של אנשי שלומנו יהיה — פוצו מעינותיך חוצה, להדפיס ולהפיץ את ספרי רבנו ז"ל בעולם, ואמר: תהיו חזקים בממון ובטרח ובכח, ועל זה עלינו למסור את נפשנו — לגלות לעם סגלה את הסגלה הזו, הלאמר של רבנו ז"ל, ולכן אשריך ואשרי חלקך, שאתה עוזר לי להדפיס ספרי רבנו ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רכה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, ט"ז אב ה'תשנ"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להקפיד לעבר את פרשת השבוע מדי שבוע בשבוע 'שנים מקרא ואחד תרגום' עם פרוש רש"י, ואף שהאריז"ל אמר, שמצוה מן המבחר בערב שבת, אבל בזה אתה יכול להתנהג כמרן, שפסק בשלחן ערוך ארח חיים, סימן רפ"ה, סעיף ג': מיום ראשון ואילך נקרא עם הצבור. וכתב המשנה ברוך, שגם הגר"א ז"ל נהג כך. ולכן כפי שאני רואה, שרוב בני-אדם אינם מקפידים בזה, כי בערב שבת זה להם לעמס ולמשא, ולכן דוחין את זה, וכך עובר שבוע אחר שבוע שמתרשלים מהמצוה הנקרה הזו, שעליה אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ח.): לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור, מאריכין לו ימיו ושנותיו; ורואים מצוה מדרבנן, שיש בצדקה אריכות ימים, ומזלזלין בזה, ואחרי שאין יום, שלא נשמע שוד ושבר בגבולנו, אנשים צעירים נגדעים באבם, ולכן למה לא נקפיד על מצוה יקרה זו, שיש בצדקה אריכות ימים ושנים, וסגלה ליראת שמים. וידוע מה שאמר

צא

בַּנְחָל

ט"ז רכו

אָשׁר

הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מִרְדְּכַי מֵנֶאדְבוּרְנָה זי"ע: הִפְרָתִי גְדוּלֵי תוֹרָה, וְלֹא יָדְעוּ הֵיכָן הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָר, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיוּ נִזְהָרִים בְּמַצָּה זוֹ שֶׁל לַעֲבֹר אֶת פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ 'שָׁנִים מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגוּם'.

וְתֹאמִין לִי, אִם מִתְחִילִים מִיּוֹם רֵאשׁוֹן, כָּל הַשָּׁבוּעַ הוֹלֵךְ כָּבֹד בְּאַפֵּן אַחֵר, כִּי חַיִּים עִם פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, וַיִּתְּרָה מִזֹּו, בְּאֶשֶׁר לִוְמָדִים וּמַעֲיָנִים בְּכָל יוֹם קִצֵּת בְּ'אֹר הַחַיִּים' הַקָּדוֹשׁ וּבְרַמְבַּ"ן הַקָּדוֹשׁ, שֶׁאִז מְרַגִּישִׁים טַעַם אַחֵר בְּפְרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, וּמִכָּל שֶׁפֶן כְּשֶׁגַּם מַעֲיָנִים בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי חֲסִידוֹת עַל פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, אִזִּי מִמְּשִׁיכִים קִרְשֵׁת שִׁבְת לַשִּׁשִּׁת יָמֵי הַחֹל.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוּמָה וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רכו.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בַּעֲנֵן גְּלוּי אֱלֹהֵינוּ הַנָּבִיא בְּבְרִית וְכו', זֶה יָדוּעַ, כִּי אֲמוּנָה יוֹתֵר חֲזָקָה מֵרֵאָה גִּשְׁמִית, וְלָכֵן כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל מֵאֲמִין לְדִבְרֵי הַזֶּהֱרַק הַקָּדוֹשׁ, שֶׁאֱלֹהֵינוּ נִמְצָא בְּכָל בְּרִית, וּמִקְבֵּל עָלֵינוּ אֵימָה וְיִרְאָה עַל שֶׁאֱלֹהֵינוּ הַנָּבִיא נִמְצָא עֲכָשׁוּ בְּבְרִית, אִזִּי הוּא רוֹאֶה אוֹתוֹ מִפֶּשׁ בַּעֲיָנֵי הַשֵּׁכֶל, וְיָכוֹל אִז לְבַקֵּשׁ מֵאֱלֹהֵינוּ מַה שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּבִזְכוּת הָאֲמוּנָה שֶׁמֵּאֲמִין שֶׁאֱלֹהֵינוּ נִמְצָא עֲכָשׁוּ בַּעֲת הַבְּרִית, מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו. וּבַעֲנֵן אֱלֹהֵינוּ הַנָּבִיא בְּבְרִית כְּתֹב הַגָּאוֹן הַחִיד"א ו"ל, שֶׁהוּא בָּא רַק בְּנִצּוּץ, וְכֵן הוּא יָכוֹל לִהְיוֹת בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּכָל מְקוֹם, וַיֵּשׁ לוֹמַר, אֲשֶׁר דָּבָר רוֹחֲנִי אֵינִי תוֹפֵס מְקוֹם, הוּא יָכוֹל לִהְיוֹת בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּכָל מְקוֹם, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסב): דָּבָר רוֹחֲנִי אֵינִי תוֹפֵס מְקוֹם, וְיָכוֹל לִהְיוֹת הֵן בַּצָּפוֹן

והן בדרום וכו', עין שם; ולכן שיף שאליהו הנביא יהיה בבת אחת בכל מקום, ואין זו סתירה.

העקר צריכים לדעת, אשר מי שנמצא בברית, מוחלין לו אז את כל עוונותיו, אשרי מי שרץ להיות בברית, שאז יזכה למחילת עוונותיו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד....

ט"ז רכז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, ט"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, בלי תפלה לא יועיל שום דבר, וצריכים לבקש את הקדוש-ברוך-הוא על כל פרט ופרט מחיו הפרטיים. מספר על הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, ששלח את תלמידו רבי דוד ממקילאייב זי"ע אל מדינת מאלדאוויא שהיא רחוקה מאוקריינא, ושם גדלו הרבה ענבים, ובקש ממנו שיעשה לו יין מבחר שבמבחרים, ושיעמד בעת שמורידים את הענבים מהעץ ובעת שסוחטים וכו', עד שמכניסים בחבית. וכן עשה, ולקח לו זמן רב, עד שכבר הביאו הכל חזרה אל עיר מעז'בוז', ועל פתח העיר עמדו שוטרים שומרים לשמר שלא יכניסו איזו סחורה בלי מכס, והנה הם רואים תלמיד הבעל-שם-טוב זי"ע עם עגלה וכמה חביות, שאלו השוטרים את התלמיד: "מה יש בתוף החביות?" ענה ואמר בפחד גדול (שלא יגעו בהם): "יין". אמרו לו: "אולי יש שמה סחורה גנובה", ונגש שוטר, והיה בידו רובה ועליו חרב, ודקר בתוף החבית ועשה חור, וטעם דרך החרב, ואמר: "זה יין משבח". ונחשכו עיני התלמיד. והשוטר אמר: "סע הלאה הכל בסדר". והתלמיד מאד מאד בכה, כי סף הכל כבר היו כמה מאות מטרים מביתו של רבו הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, ודיקא פאן ינסכו את

היין גויים. וכשהגיע לבית רבו בכה מאד: מה זה ועל זה למה קרה לו מקרה מוזר כזה? ושאל אותו רבו הפעל-שם-טוב זי"ע: "הגד נא לי את האמת, האם מאז שנפרדת ממני התפללת פעם אחת, שהקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך וישמר את היין?" ענה: "לא, רק שמרתי את זה בעצמי כמו ששומרים על אישון עין" וכו', ענה ואמר לו רבו: "אתה רואה, כשאדם שם מבטחו על עצמו — מה קורה, אף אם היית מבקש ממנו יתברך, לא היה קורה לך שום דבר. ומפני שבטחת בעצמך כל-כך וכו', בשביל זה ארע לך דבר זה, להראות לך שהאדם בעצמו הוא שום דבר, בלי תפלה לא מגיעים לשום מקום, ומכל זה תלמד לעצמך דרך בעבודת השם יתברך, שעל כל דבר צריכים לבקש רק ממנו יתברך, דבר גדול ודבר קטן אין לאדם את אף אחד — רק את הקדוש-ברוך-הוא! אשרי מי שמציית את רבנו ז"ל שגלה לנו, שהעקר הוא התפלה שאדם מתפלל להקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רכח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, ט"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שרבנו ז"ל הוא מתנה לכלל נשמות ישראל, ולא שיך לומר: "זה בן מקרב וזה לא מקרב", כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (סימן מוה"ן, סימן רנא): "לא רק אתכם אני יכול להחזיר בתשובה, אלא את כלל נשמות ישראל וכו', ואפלו אמות העולם אני יכול להביא קרוב אל דת ישראל", ולכן רבנו ז"ל הוא מתנה לכלל נשמות ישראל ולכלל העולם כולו, ואשרי מי שיגלה אותו בעולם. עם כל זאת אמר רבנו ז"ל (סימן מוה"ן, סימן שיט): אני אעשה מכם כמות כמות, זאת אומרת, שגם ביננו יהיו כל מיני כמות, ולא שיך

שְׁאֶחָד נִגִּיד לִשְׁנֵי: "אֵתָּה לֹא מְקַרֵּב אֶל רֵבִנוּ ו"ל... זֶה לֹא עֲנִין רֵבִנוּ ו"ל... רק צְרִיכִים לְדַעַת, שֵׁישׁ הִרְבֵּה כְּתוּת אֶצֶל רֵבִנוּ ו"ל, אֲכַל רֵבִנוּ ו"ל לֹא אָמַר, שְׁכַתָּה אַחַת תַּחֲלֹק עַל הַכֶּתֶה הַשְּׁנִיָּה וְכו', וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא לְהַכּוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, אֲשֶׁר זֶה כָּבֵר מֵרָאָה שֶׁהוּא כָּלֵל אֵינוּ יְהוּדִי, וְהוּא מְזַרֵּעַ גּוֹיִים, כִּי הַמַּחְזִיק בַּמַּחֲלָקָה, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (קְדוּשִׁין ע.): זֶהוּ סִימָן פְּסוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָן, כִּד מִינְצִי בִי תְּרִי וְכו', עֵינִן שָׁם; כִּי מִי שֶׁרַב תְּמִיד עִם הַזּוֹלָת, מֵרָאָה בּוֹ סִימָן פְּסוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָן, שֶׁהוּא אֵינוּ מְזַרֵּעַ יִשְׂרָאֵל כָּלֵל, כִּי בְּמִשְׁךְ הַגְּלוּת הָאֲרָכָה וְהַמְּרָה הַזֶּה נִתְעַרְבוּ הַמְשַׁפְּחוֹת, וּמִי יוֹדֵעַ אִם הֵן לֹא הִתְעַרְבוּ עִם גּוֹיִים, וְלָכֵן הֵם כָּלֵל אֵינֶם יְהוּדִים, כִּי כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין נח:): הַמְּגַבִּיחַ יָדוֹ עַל חֲבֵרוֹ, אֶף-עַל-פִּי שֶׁלֹּא הִכָּהוּ וְנִקְרָא רָשָׁע, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁאֶחָד אֲכֹזֵר גְּדוֹל, בְּנוֹדָאֵי מֵרָאָה לְדַעַת, שֶׁזֶה בֹּא מְזַרֵּעַ גּוֹיִים, כִּי סִימָן יֵשׁ בְּעַם יִשְׂרָאֵל (יְבָמוֹת עט:): רַחֲמָנִים בִּישְׁנֵים וּגְזָמִי חֲסִדִּים, וְאִם יֵשׁ אֶחָד הַפֶּה מְזֵה, הוּא מְגַלֵּה שְׁאֵינוּ מְזַרֵּעַ יִשְׂרָאֵל כָּלֵל, אֲפִלּוֹ שְׁלוֹמֵד וְכו', כִּי הָעֶקֶר הוּא הַמַּדּוּת, וּבִשְׁבִיל זֶה חֲבֵר לָנוּ רֵבִנוּ ו"ל אֵת "סֵפֶר-הַמַּדּוּת", כְּדִי שֶׁנוּכַל לְקַנּוֹת לְעַצְמָנוּ מַדּוּת טוֹבוֹת, וּלְהִתְרַחֵק מִמַּדּוּת רָעוֹת. וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְמִיד הִרְבֵּה בְּלִמּוּד "סֵפֶר-הַמַּדּוּת". וְרֵבִנוּ ו"ל רָצָה שֶׁנִּדְפִּיס אֵת הַסֵּפֶר בַּמַּהְדוּרָה קִטְנָה (פּוֹרְמַט קֶטֶן) כְּדִי שִׁיְהִיָּה בְּכִיס תְּמִיד, כִּי בְּלִי מַדּוּת, הָאָדָם הוּא חַיָּה בְּצוּרַת אָדָם (עֵינִן לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב'), סִימָן ז'): בֵּינֵן הָאָדָם צָרִיף תְּמִיד רַק לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֵת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר רַק בִּשְׁבִיל זֶה בֹּא לְעוֹלָם, וְאֲשֶׁרִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל כָּל זֶה.

רַק חִזֹּק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְתִבְרַח מֵאֵלּוֹ הַמְּסִיתִים וּמַדִּיחִים בְּפָנִים מְזֵה עַל זֶה וְכו' וּבִפְרָט אֵלּוֹ הַחֲצוּפוֹים, שֶׁחַטָּאת נְעוּרֵיהֶם עֲדִין קְשׁוּרִים בָּהֶם, מַחְצִיפִים וּמַדְבְּרִים נִגְדִי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אֵלּוֹ שֶׁהָיוּ אֶצְלִי וְכו', וְאַחֲרֵי-כֵן בָּרַחוּ וְכו', מִפְּנֵי הַגָּאוּת שֶׁנִּכְנְסָה בָּהֶם, כִּי 'זָכָה נַעֲשֶׂה לוֹ סֵם חַיִּים, לֹא זָכָה — נַעֲשֶׂה לוֹ סֵם הַמָּוֶת' (יוֹמָא עב:), וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רֵבִנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לא), שֶׁזֶה שִׁיף גַּם אֶצֶל הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק, עֵינִן שָׁם.

אֲשֶׁר ט"ז רכט בַּנְחֵל צה

נא וְנָא בְּכָל מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ תִּלְמַד תֵּנָא דְּבִי אֱלִיהּ, וְכֵן תִּתְחִיל אֶת הַשְּׁבוּעָה. וְכֵן תֵּאמַר וְתִזְכֹּר הַרְבֵּה פְעָמִים אֶת אֱלִיהּ הַנָּבִיא, שֶׁיָּבֹא וַיְבַשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת טוֹבוֹת.

רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, וּמִי שֶׁמְרָגִיל עִצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הָכִי מְאֹשֶׁר בְּחַיִּים, אֲשֶׁרִי לוֹ! כִּי הַתְּפִלָּה וְהַשִּׁיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, מְטַהֶרֶת אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְחוּץ, וּמְכַנִּסָּה בּוֹ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת וְשׁוֹמַחַת הַחַיִּים וְאֲשֶׁר אֲמַתִּי, כִּי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הָכִי מְאֹשֶׁר, וְלֹא צְרִיכִים יוֹתֵר מִזֶּה, רַק לְזַכֵּר שֶׁאֵין בִּלְעָדֵינוּ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה, שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מְסַתֵּר, וְדוּמָם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר, זֶהוּ לְבוּשׁ לְגַבִּי הָאֵין סוּף, לֹא לְרֵאוֹת — רַק אֱלֻקוֹת, וְלֹא לְשִׁמְעַ — רַק אֱלֻקוֹת, לֹא לְנֶשֶׁם — רַק אֱלֻקוֹת, וְלֹא לְדַבֵּר — רַק אֱלֻקוֹת, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וְטוֹבָתָהּ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רכט.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקָב, ט"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסָה, וְתַשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁעוֹזֵר תָּמִיד לְהַדְפִּים סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁזֶה כָּל עֶסְקִי מִזֶּה חֲצִי יוֹבֵל שָׁנִים מִשְׁנַת תַּשְׁכ"ד, שֶׁאֲנִי מְדַפֵּס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן", "סִפְּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְּוּרֵי-הַמַּדּוֹת", "שִׁיחּוֹת-הַר"ן", "חֵי-מוֹהֲר"ן" וְכוּ' וְכוּ', וּמִפִּיץ אֶת זֶה בְּזוּל גָּדוֹל [אֲשֶׁר זֶה עָקֵר הַסֵּפֶה שֶׁהִתְחִילוּ אֲזַל לְחַלֵּק עָלַי, כִּי שִׁבְרָתִי אֶת הַשּׁוּק... כִּי עַד אֲזַע שֶׁשׁוּ מִסִּפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל פִּרְנָסָה, וְאֲנִי בָּאתִי לְעַקֵּר אֶת זֶה, כִּי רַבֵּנוּ ו"ל הוּא מִתְּנָה לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, וְהַדְפָּסָה וְהַפָּצָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת רַק לְשֵׁם שָׁמַיִם].

צו אשר ט"ז רל — ט"ז רלא בנחל

ראה לעסק הרבה במשניות, כי רבוי למוד משניות מוכר את הנפש מכל מיני חלדה שנדבקו בה, ואם היו בגי' אדם יודעים מה זה להרבות בלמוד משניות, אפלו בגרסה, אזי במקום לדבר שטיות עם בגי' אדם, ולבטל את הזמן היקר בשטיות ובפספוסים דברים בטלים, יותר כדאי לגרס עוד פרק משניות ועוד פרק משניות וכו' וכו'.

אשרי מי שמבילה את ימיו בטוב ובנעימים, ואינו מטעה את עצמו כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רל.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזקי ואמצי מאד, ולא לפחד וכו', אף שעברת מקרה לא נעים וכו', עם כל זאת רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן כח), שמדת השכחה היא מדה טובה, וצריכים לשכח מהעבר לגמרי וכו'; ולכן זאת עשי, תוציאי את הכל מהראש, ותעשי התחלה חדשה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך בכל מעשי ידיך, ותצליחי מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רלא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אָפּשׁר ט"ז רלב בנחל צז

בענין וכו', צריכים סיעתא דשמיא, ואל תפחד כי הכל יסתדר, ואף שפארים עליך באיומי סרק וכו', יקיים עליהם (שמות טו, טז): "תפל עליהם אימתה ופחד" וגו', ולכן אל תירא ואל תפחד כלל.

נא ונא ראה להקפיד להתפלל ערב ובקר במנין דיקא, ואז לא יוכלו לעשות לך שום דבר.

ראה לבקש ממנו יתברך שתהיה לך יראת שמים, ותיירא ותפחד רק ממנו יתברך, ובזכות היראה שלך, יפל על שונאיך פחד, ולא יהינו לעשות לך שום רע, חס ושלום. ברגע שיש לאדם פחד מהקדוש-ברוך-הוא, אזי נופל פחד על זה שרוצה להרע לו, ובשביל זה צדיקים גדולים שהיו דבוקים בו יתברך, והיתה להם יראה גדולה, אזי לא רק גויים פחדו מהם אלא אפילו חיות יראו מפניהם. וזו מעלת בעלי יראת שמים וכו'.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רלב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין וכו', זכר וגם זכר, שהחיים לא כל-כך קלים כמו שחושבים. על כלם עובר מה שעובר וכו', עם כל זאת למד אותנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצה) על הפסוק (תהלים ד, ב): "בצר הרחבת לי", שבתוך הצרות צריכים למצא הרחבות, ואם היית מקיים את זאת, לא היו לך שום בעיות כלל.

היום נסעתי בדרך, והרכב עצר ברמזור אדם, והנה הוציאו מאיזה מבנה [זה היה בית שמחזיקים שם ילדים פגועי מח, לא עלינו] כעשרה או יותר ילדים חולים, רחמנא לצלן, לשאף אוויר

צח וכו', ואמרת לי לעצמי: הנה בגי' אדם יש להם טענות על הקדוש-ברוך-הוא — למה אין להם כסף וכו', למה אין להם כבוד וכו', למה אין להם וכו', ולמה ולמה וכו' וכו', בשעה שאינם יודעים מה זה ילדים בריאים בנפשם ובשכלם. ולכן במקום להתלונן שאין להם וכו' וכו', שיסתכלו על הטוב שנתן להם הקדוש-ברוך-הוא ילדים בריאים, אשר זו המתנה הכי יפה, מה שאין בן הקללה הכי גדולה — כשיש לאדם ילדים בעלי מומים וכו', זהו הצער הכי קשה.

ולכן מה אתה מתלונן? מי אומר שלך מגיע ולאחרים לא? ! תרקד מרב שמחה שיש לך ילדים ממשמעים וכו', ילדים בריאים בנפשם ובשכלם וכו', הלא חנה בקשה מהקדוש-ברוך-הוא בן, ואמרה לעלי הכהן: אני צריכה גברא בין גוברין וכו', אדם ככל אנשים (עין ברכות לא:), הינו לא צריכים חכם יותר מדי, ולא טפש עין שם; ומכל שכן פשהקדוש-ברוך-הוא משפיע על האדם בן או בת חכמים גדולים, ומכל שכן בן גדול בתורה ויראה, איזו שמחה צריכים לשמח בזה, כי זו כבר המתנה הכי גדולה שרק יש, ואשרי לאדם שיש לו בן תלמיד-חכם וירא שמים.

ולכן מה אתה כל-כך ממרמר? ! תחשב לרגע, אדם שיש לו ילדים חולים וכו', איזו הרגשה יש לו? ! ולכן למה תדבר דבורי הבל וסרק, מה אתה מלא קשיות וספקות? ! מתי תפקח כבר את עיניך? !

ההכרח לקצר מרב צער.

המאחל לך כל טוב....

ט"ז רלג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא זכור תזכור, שהעבר שלך אינו כל-כך מזוהר וכו', פגמת בברית, רחמנא לצלן, באפן נורא ואים וכו', אזי מה אתה רוצה עכשו, ולמה תתלונן שאינך מבין כלום בגמרא? ! לזאת, ראה ללמד בסדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל (עין שיחות-הר"ן, סימן עו), שאמר, שהעקר הוא האמירה, וכן אמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה יט.): לעולם ליגרס אינש, אף-על-פי דלא ידע מאי קאמר.

ולכן ראה להתמיד בסדר-דרך-הלמוד הזה, ולבסוף התורה תטהר אותך מכל הזמה שנקנסה בך, ואין עצה אחרת, רק רבוי הלמוד, ללמד ולגרס בכל יום הרבה דפים גמרא, שזה יטהר אותך מהקלות. וכמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): תלמוד גימטריה הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית — לילי"ת, שמקנסת באדם יללה. ולכן ראה לגרס הרבה דפים גמרא, והרבה פרקים משניות, וכן הרבה דפים זחר ותקונים, וזו העצה היחידה שתטהר אותך מכל מיני כליוף וזמה שנדבקו בך, על-ידי פגם הברית שלך, ואף אחד בעולם שלא יגיד לך אחרת, כי אף אחד אינו יודע מה עבר עליך, ומה עובר עליך גם עכשו וכו'. ולכן זאת עשה, ובטח בכחו הגדול של רבנו ז"ל, שאמר (חיי-מוהר"ן, סימן שכב): "נצחתי ואנצח", ומי שרק מתקרב אליו ומקיים את עצותיו הקדושות, אזי בודאי יש לו תקון, אפלו שעשה כבר מה שעשה, כי אין שום יאוש בעולם כלל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עח): ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב): אם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן; לכן ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל בכל יום: "לקוטי-מוהר"ן", "ספרי-מ'עשיות", "ספר-המדות", שזה ה'ס'ל'ם לעלות אליו יתברך, כי עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל יכולות להוציא את האדם אפלו מהשואל תחתית ומתחתיו. העקר אל תהיה בטלן, כל יום תלמד את ספרי רבנו ז"ל, וזה יכניס בך תקנה לתקן הכל.

נָא וְנָא אַל תְּהִיָּה בְּטָלָן! בְּטַח בְּהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהַרְגֵּל עֲצֻמָּה
לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רלד.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֶר עֶקֶב, י"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סו), אֲשֶׁר
רַבּוּי אָמַת זֶה גַּם-בֶּן שְׁקָר, כִּי אָמַת זֶה אֶחָד בְּמוֹבָא (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן נא), וְלָכֵן כָּל אֶחָד צוֹעֵק תְּמִיד "אָמַת, אָמַת" וְכו', כָּאֵלוּ
הָאָמַת הִיא רַק אֶצְלוֹ, וְכַמֵּאֲמָרָם ו"ל (יִשְׁעִיָּהוּ נט, טו): "וַתְּהִי הָאָמַת
נַעֲדָרֶת", מִלְּמַד שֶׁהָאָמַת נַעֲשִׂית עֲדָרִים עֲדָרִים, וְכָל אֶחָד צוֹעֵק
שְׂאֶצְלוֹ הִיא הָאָמַת; וְאִם-בֶּן בְּאָמַת הֵיכָן הִיא הָאָמַת? אֵלָּא אָמַת זֶה
רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם תֹּאמַר: הֲרִי כָּל אֶחָד אוֹמֵר, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
רַק לְמַעַן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם בֶּן עוֹד פֶּעַם צָרִיכִים לְדַעַת בְּאָמַת
מָה הוּא אָמַת? אֵלָּא אָמַת הֵם אוֹתִיּוֹת א' מַת, הֵינּוּ אֶהְיָ מַת',
אִם אָדָם מְדַבֵּר מִיּוֹם הַמִּיתָה הֵינּוּ מִיּוֹם הָאֲחִירוֹן, וַיֵּשׁ לוֹ זְכָרוֹן
בְּעֶלְמָא דְּאֵתִי תְּמִיד, זֶה אוֹחֵז בְּאָמַת, כִּי רַב הָאֲנָשִׁים כְּשֶׁרַק שׁוֹמְעִים
מִיּוֹם הַמִּיתָה — מִתְּפַחְדִּים מְאֹד מְאֹד, וְאוֹמְרִים בְּפִתְחָהּ וּבְבִקְלָהּ:
אַל תְּדַבֵּר מִיּוֹם הַמִּיתָה וְכו', זֶה מִפְּחִיד אוֹתִי וְכו', זֶה מְכַנֵּס אוֹתִי
בְּעֲצָבוֹת וְכו'; וּפֹה רֹאִים מִי שֶׁבְּאָמַת אוֹחֵז בְּאָמַת, כִּי מִי שֶׁדְּבוּק
בוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁרַק הוּא אָמַת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָה י, י): "הֲוִי"ָּה אֱלֹקִים
אָמַת", הוּא אֵינוֹ מִפְּחֵד מִיּוֹם הַמִּיתָה, כִּי כִּף כְּתוּב בְּזִהָר (וִיחִי רכ):
וְכָאֵה קִדְמָאָה הָיִי מִסְתַּכֵּל בְּכָל יוֹם כָּאֵלוּ בְּהֵאֵי יוֹם אִסְתַּלְקוּ
[הַחֲסִידִים הָרַאשׁוֹנִים הָיוּ מִסְתַּכְּלִים בְּכָל יוֹם כָּאֵלוּ בַּיּוֹם הַזֶּה הָיוּ
מִסְתַּלְקִים מִזֶּה הָעוֹלָם], וְאִז כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם כְּבָר הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ וּבְאִפֻּן
אֲחֵר לְגַמְרִי, כִּי מִי שֶׁתְּמִיד זוֹכֵר בְּעֶלְמָא דְּאֵתִי, אִזִּי הָאָמַת שְׁלוֹ הִיא

אשר ט"ז רלה בנחל קא

אמת אחרת לגמרי. ור' אברהם בר' נחמן טולשטינער ז"ל מביא בקונטרס "ששון ושמחה", כי פעם היו אנשי שלומנו מדברים מזה פתוח, והיות שכבר לא מדברים מזה, אזי חבר כמה תפלות שם בלשון אידיש — איך יהיה עם האדם בעת הגסיסה והמיתה והקבורה וכו', עין שם באריכות; וזה נקרא אמת — פשטתפלים על היום אחרון וכו', אז כבר לא רוצים כסף וכבוד, וכבר לא רוצים שום דבר, רק את הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רלה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! רבנו ז"ל אמר "נאהר בטחון", רק בטחון, אין עצה אחרת רק לבטח בהשם, שהוא לא יעזב אותך, וחכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי ברכות, פרק ה'): לעולם אל יהא הפסוק הזה זו מפיך "הוי"ה צבאות אשרי אדם בוטח בך", כי בפסוק זה מחדירים בעצמם אמונה ובטחון חזק, שאין לנו על מי להשען אלא על אבינו בשמים.

אתה צריך לדעת, כי כשאדם פוגם בברית, נאבדת ממנו האמונה הקדושה, רחמנא לצלן, וכן הבטחון בו יתברך והבטחון העצמי, ולכן ראה לשוב בתשובה שלמה על חטאת געורים — פגם-הברית הוצאת זרע לבטלה. ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות נאוף, סימן מא): תקון לחטא הוצאת זרע לבטלה — להחזיר בני-אדם בתשובה; ולכן ראה לעסוק בזה תמיד כל ימי חייך.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רלו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אנו צריכים לזכור תמיד את גדל החסד שעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא, שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, ולתן לו יתברך תודה והודאה, ובפרטיות שאנו זוכים להיות שמשים אצל רבנו ז"ל, ולהפיץ את נעתו בעולם על-ידי הדפסת ספרי רבנו ז"ל, והעקר להפיץ בכל שכבות העם, ובזה אנו מקימים את רצון וצוואת מוהרנ"ת ז"ל, שאמר לאנשי שלומנו כמה ימים לפני ההסתלקות שלו: העבדה שלכם יהיה "פוצו מעינותיה חוצה", ואמר: "תהיו חזקים ברצון ובטרתה ובממון", שזה ראשי תבות: מ'ט'ר', וצריכים רחמים מרבים על כל פרט ופרט וכו' וכו'.

אשרי מי שפּיץ את אור רבנו ז"ל בכל יום ויום ולא נפסיק, וזה התקון הכי גדול שרק יש בעולם.

ההכרח לקצר מפני הטרדה שנכנסה לי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רלו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תרגיל עצמך לדון את הילדים שלך לכף זכות, כי סוף כל סוף

הם הילדים שלך וכו', ואף שהם מתחצפים נגדך וכו', דע לך, שכל זה מפגמך שפגמת הרבה במחשבתך, והכנסת בך הרהורים רעים, רחמנא לישזבן, וכך אמר הפעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: פשאדם פגם במחשבה — סובל מילדיו, וכשפגם בדבורו — סובל מאשתו, וכשפגם במעשיו — סובל מבני-אדם, ולכן תעשה כל מה שביכולתך לחזור בתשובה שלמה על מחשבה, דבור ומעשה שלך, ואז תראה שהכל יתהפך לטובה. וכל זמן שתסבל מילדיך או מאשתך או מבני-אדם, תדע שעדין לא חזרת בתשובה, ולא תקנות את המצות. וכפי הסבל שאתה סובל, דע לך, בן פגמת, רחמנא לצלן, ולכן אם אתה סובל עדין מהילדים, סימן שהכנסת במחשבתך כל מיני הרהורי גאווה ולכלוך ימים ושנים, ובשביל זה אתה סובל כל-כך מהם, ולכן ראה לדון אותם לכף זכות, כי הם לא חייבים רק אתה חייב.

ולכן חזר בתשובה על פגם המחשבה, כי רבנו ז"ל הרבה לדבר עמנו כל-כך הרבה בענין קדשת המחשבה, ואיך שצריכים לשמר את עצמו מהרהורים רעים, לא להכניס במח-מחשבתו שום הרהורי גאווה וכפירות וכו', ולא שום מחשבות זרות, כי העקר הוא קדשת המחשבה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן כא), במקום שאדם חושב — שם כל האדם; ולכן ראה לקדש ולטהר את מח מחשבתך, ומהרגע הזה רק תחשב מחשבות קדושות, איך שמלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמורה, והמחשבה הזו תביא אותך להיות דבוק בו יתברך. העקר תחשב טוב, ואז יהיה טוב, ואל תפחד משום ברירה שבעולם, רק הרגל עצמך לחזק את כל בר ישראל, והעקר את ילדיך, ותרחם עליהם, כי הם צריכים אותך, ואתה אביהם, ואליך הם מצפים ומיחלים, ולכן תהיה רחמן. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות בנים, סימן צו): מי שאין לו רחמנות על בניו, בידוע שאין לו חלק בשכל דקדשה; ולכן מהיום ראה לדון אותם לכף זכות, אף שאתה סובל מהם, כי הכל תלוי רק בך.

הדורש שלומך תמיד...

ט"ז רלח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ז אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה עַל נֶעֱם חֶלְקְךָ, שְׂזִכִּיתָ לְהַבְרָא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל וְלֹא נִוְלַדְתָּ גּוֹי, וְאָמַר שְׂרַבְנוּ ו'ל' (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), שֶׁעַל שְׂמִיחָה זוֹ לֹא יְכוּלִים הַקְּלָפוֹת לְהִתְאַחֵז בָּךְ, כִּי זֶה לֹא נִעְשָׂה מִמֶּךָ, אֲלֵא כָּךְ בָּרָא אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאִמְרָתִי פַּעַם טַעַם שְׂאוּמְרִים אֶת הַבִּרְכָּה בְּכָל יוֹם "שְׁלֹא עָשִׂנִי גּוֹי", בְּלִשׁוֹן שְׁלִילִית, לָמָּה לֹא אוֹמְרִים אֶת הַבִּרְכָּה בְּלִשׁוֹן חַיּוּבִית "שֶׁעָשִׂנִי יְהוּדִי"? אֲלֵא אִם הָיוּ אוֹמְרִים בִּרְכָּה "שֶׁעָשִׂנִי יְהוּדִי", הֲיָה הַסֵּמ"ך-מ"ם בָּא וְשׁוֹבֵר אוֹתְךָ וְאָמַר לָךְ: "זֶה נִקְרָא יְהוּדִי? כָּךְ צָרִיךְ לְהִיּוֹת יְהוּדִי? מָלֵא עֲבֻרוֹת, מָלֵא רַע וּפְגָמִים וְכו', אֲבָל כְּשֶׁאוֹמְרִים "שְׁלֹא עָשִׂנִי גּוֹי", הַקְּלָפוֹת וְהַסֵּמ"ך-מ"ם אֵינָם יְכוּלִים לְהִתְאַחֵז בּוֹ כָּלֵל, כִּי כָּךְ בִּרְאֵנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת יְהוּדִי, וְזוֹ הַשְׂמִיחָה הַכִּי גְדוֹלָה.

וְאִפְלוּ אִם הִגַּעְתָּ לְמַצֵּב שְׂאִיִן לָךְ בְּמָה לְשִׂמְחָה, כִּי אִתָּה שָׁבוֹר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁפָּר מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, דַּע לָךְ, כִּי הַכָּל דִּמְיוֹן גְּדוֹל, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכוֹת נז.): אִפְלוּ הִרִיקְנִי שֶׁבָּךְ מִלֵּאִים מַצּוֹת כְּרֵמוֹן; וְלִכְּנָן כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל אִפְלוּ הַכִּי רְחוּק וְכו', יֵשׁ בּוֹ הַרְבֵּה טוֹב וְצָרִיכִים לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, כִּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל' (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), שֶׁאִפְלוּ רָשָׁע גָּמֹר צָרִיכִים לְדוֹן לְכַף זְכוּת, כִּי אֵיךְ שִׁיְהִיָּה בּוֹדֵאֵי יֵשׁ אֲצִלוּ נִקְדוּת טוֹבוֹת שֶׁשֵּׁם אֵינוֹ רָשָׁע, וְלִכְּנָן גַּם אִתָּה תִּפְסִיק לְמַשֵּׁךְ אֶת עֲצָמְךָ אֶל הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּפֵאוֹן וְכו', וְתִמִּיד תִּלָּךְ עִם חֵיוֶךְ עַל פְּגִיבָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ לָךְ אֲנָפִין נְהוּרִין, שֶׁבְּפִגְיָךְ יֵרְאוּ אֶת פְּגִי רַבָּךְ (עֵיִן לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנג), הַעֲקֵר אֶל תַּעֲשֶׂה עֵסֶק עִם אֲחֵרִים כָּלֵל, אִתָּה לָךְ לְתַמָּךְ,

אשר ט"ז רלט בנחל קה
 ותתמיד בכל יום ביום במקרא, במשנה, בגמרא, במדרשים,
 ברמב"ם טור ושלחן ערוך, זהר וחקונים, אפלו קצת מכל הלמוד,
 ואז תרגיש נעם וערבות בחייה.
 ועל כלם — ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, שהם יחיו אותך.
 המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רלט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, י"ז אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ עם הנקודות טובות שיש בך, ובפרטיות תחיה
 עצמך, שאתה יודע מרבי אמת כזה, ומה היינו עושים בלי רבנו
 ז"ל, ואף ששאר בני אדם אינם יודעים מה זה להיות מקרב אל
 רבנו ז"ל, זה לא הענין שלנו וכו', אנחנו, תהלה לאל, יודעים היטב
 היטב אל איזה טוב אמתי ונצחי רבנו ז"ל מנפח אותנו, לכן עלינו
 לשמח עם ההתקרבות אליו.

העקר לצית את רבנו ז"ל, וכמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל לתלמידו
 ר' נחמן טולטשינער ז"ל: אם מאמינים ברבו ולא מציתים אותו,
 למה באים אליו?!

היסוד מוסד אצל רבנו ז"ל הוא דרך ארץ, ואמר רבנו ז"ל:
 "אם קיסרים ומלכים היו יודעים, איך אני מלמד את אנשי דרך
 ארץ, היו שולחים את בניהם אלי ללמד דרך ארץ", כי אצל רבנו
 ז"ל היה שקט מחלט ולא היה אף פעם דחיפות וכו', ואפלו שירים
 שהשאיר וכו', עבר כל אחד מאנשי שלומנו ולקח קצת, והניח גם
 לחברו.

וזה יסוד גדול בחנוכה, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות

בָּנִים, סִימָן סד): צָרִיף לְלַמֵּד אֶת הַתִּינוּק דָּרָף אֶרֶץ מְנוּעִירָיו, וּכְתִיב (וַיִּקְרָא כֹא, א'): "אָמַר וְאָמַרְתָּ", וּפֶרֶשׁ רַש"י: 'לְהַזְהִיר גְּדוּלִים עַל הַקְּטָנִים', כִּי בְּאֵמַת הַקְּטָנִים רוֹאִים וּמִסְתַּכְּלִים דְּגָמָא חִיָּה מִהַגְּדוּלִים, וּבִפְרָטִיּוֹת מֵאֲבָא וְאָמָא, וְלִכֵּן חֲנוּף מִתְחִיל בְּבֵית, הַיְלָדִים לִוְקָחִים דְּגָמָא מִהַהוּרִים, וְלִכֵּן כָּפִי שְׁתַּהוּרִים מִתְנַהֲגִים, כֵּן יִתְנַהֲגוּ הַיְלָדִים וּפִי אֵלֶּף יוֹתֵר גְּרוּעַ וְכוּ', וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הַהוּרִים שְׂזוּכִים לְהִתְנַהֵג בְּדָרָף אֶרֶץ, וְהֵם דְּגָמָא חִיָּה לִילְדֵיהֶם.

צָרִיכִים הָרַבָּה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ: "אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת", כִּי בְּלִי דַּעַת אֵין כָּלוּם, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (נְדָרִים מ.א.): אִם דַּעַת קִנִּיתָ — מָה חֲסִרְתָּ, וְאִם דַּעַת חֲסִרְתָּ — מָה קִנִּיתָ; כִּי הָעֵקֶר הוּא דַּעַת וְשֹׁכֵל.

אֲסוּר לְהַשְׁפִּיל יְלָדִים בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֹּן יִהְיֶה מָה שִׁיְהִיָּה, כִּי זֶה לֹא דָרָף כָּלֵל לְהַשְׁפִּיל יְלָדִים וְכוּ', וְזֶה גַם גּוֹבֵל בְּרַצִּיחָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְלִכֵּן תִּשְׁנֶה אֶת כָּל הַגִּישָׁה שְׁלָף, וּמִהִיּוֹם תִּקְרַב אוֹתָם.

רַצִּיתִי מְאֹד שֶׁתְּבוֹא אֵלַי, כִּי עָלִי לְדַבֵּר אִתָּךְ פָּנִים אֶל פָּנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רמ.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב, י"ח אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּרּוֹ יְאִיר.

לִנְכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשִׁמּוֹחַ עַל נִקְדַּת יְהוּדִיתְךָ, וּבִזָּה מְכַנִּיעִים אֶת קִלְפַת הַמֶּן-עֲמָלֵק, שֶׁהַכְּנִיס סִפְקוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַסְפְּקוֹת בְּאֵמוּנָה מְבִיאֹת אֶת הָאָדָם לַעֲצָבוֹת; כִּי הַמֶּאֱמִין הָאֱמֵתִי שֶׁהַכָּל בְּהַשְׁגָּחָה, הוּא תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְכַנֵּעַ אֶת הַמֶּן-עֲמָלֵק, וְאֵז נִתְגַּבְּרַת וְנִתְפַּשְּׁטַת הָאֵמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְצָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְׁמִיחָה עַל כָּל

השנה יום יום, שעה שעה, רגע רגע, צריכים לעבד על נקודת השמחה, שזו העבודה הכי קשה להגיע אליה, מחמת פגעי ומקרי הזמן מה שעובר על כל אחד ואחד משברים וגלים. כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט): בנראה שפאן הוא הגיהנום, כי אין עולם הזה כלל, או גן-עדן או גיהנום. ולכן אם אדם דבוק בו יתברך, אז יהיה תמיד בשמחה, ואם יעזב עצמו ממנו יתברך, על-ידי-זה טעם טעם גיהנום ממש בזה העולם, ויהיה תמיד עצוב ומדכא וכו', ולכן הבוחר יבחר.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רמא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתפסיק להיות איש רע ובליעל וכו', כי אשתך וכן הילדים מספרים לי, שאתה מכניס אימה יתרה בתוך ביתך וכו', וכלם רועדים ומפחדים ממך באפן מגזם, וזה מראה על אי שפיות דעתך וכו', בכך עליך לקחת כדורי הרגעה וכו', כי לא יתכן בדבר הזה, אשר איש רע ובליעל ועצבני וכו', שיוציא את כל העצבים על אשתך ברציחה כזו וכו', עד שמגביה ידים וכו', ומכל שכן את הפה אתה מנבל מאד בכל מיני קללות וכו', ונבול פה באפן גם שאינו מתאים ליהודי וכו'.

ולכן ראה לשנות את מעשיך, וחזק ואמץ לעשות התחלה חדשה, ותקבל על עצמך לא לחזור על השטיות שאתה עושה וכו', אשר זה בא מרב שעמום ובטלה וכו', אם היית הולך לעבד בכל

יום כִּמָּה שְׁעוֹת, זֶה הָיָה עוֹזֵר לָךְ מָאָד. וּבְכַפָּרֶט טוֹב מָאָד, שְׁלֹא תֵּשֶׁב בְּבֵית בָּלִי מַעֲשֶׂה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ בְּכָל פַּעַם קָצָר חֹדֶשׁ עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְחָבַל מָאָד שְׁבִיתְכֶם יִשְׁבֵּר.

הַמְצָפָה לְשִׁמְעַ רַק אֶת הַטוֹב מִמֶּךָ...

ט"ז רמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ח אָב ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַזֶּקֶר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַהֲכָרַח לומר לך, אִם אַתָּה רוֹצֶה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּי הַנְּשׂוּאִין, צָרִיכִים לִהְיוֹת וּתְרֵן לְגַבִּי הָאִשָּׁה, כַּמוֹכֵן לֹא עַל חֲשָׁבוֹן הַיְּהוּדוּת, עַל זֶה צָרִיכִים לִהְיוֹת עֹקֵשׁ, אֲבָל גַּם עֹקֵשׁנוֹת בְּעִנְיָנֵי יְהוּדוּת צָרִיכָה לִהְיוֹת עִם חֻכְמָה וְלֹא רֹאשׁ בְּרֹאשׁ, רַק בְּדֶרֶךְ אֲהָבָה וְהַבְּנָה הַדָּדִית וְכו', אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג שׁוּם דָּבָר בְּכַפְיָהּ וְכו', אֲלֹא בְּנִחָת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (קֹהֶלֶת ט, יז): "דְּבָרֵי חֻכְמִים בְּנִחָת נִשְׁמָעִים", וְאִם חַיִּים בְּיַחַד בְּאֲהָבָה וּבְהַבְּנָה הַדָּדִית, אֲנִי הַכֵּל מְסַתֵּדֵר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, רַק לְהַכְנִיס בְּבֵית אֲוִירָה שֶׁל שְׂמִיחָה וְשֶׁל רְגִיעָה וְכו', כִּי כֵּךְ אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (גִּטִּין ו:): אֲסוּר לְהַטִּיל אֵימָה יְתֵרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, אֲשֶׁר זֶה מְבִיא אַחֲרֵיכֶם לִיְדֵי קִלְקוּלִים גְּדוֹלִים וְכו', כִּי הִיא יְכוּלָה לְהַכְשִׁיל אֶת בַּעֲלָהּ וְכו', וְלָכֵן רַק בְּדֶרֶךְ אֲהָבָה וּתְרֵנוּת, אֲבָל תָּמִיד לְדַבֵּר מִיִּרְאַת שָׁמַיִם וְאֶמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְהַרְחִיק מִהַבִּית אֶת הַדַּעוֹת שֶׁל הַחוּץ, שֶׁזֶה אֲבִי אֲבוֹת הַטְּמֵאָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעָה אֶת עַצְמוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ וְטוֹבְתְּךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רמג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! אשרי מי שמסתפל תמיד רק על הטוב של הבריא, על היפי של הבריא וכו', כי באמת הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים, וכמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב הוי"ה לכל ורחמיו על כל מעשיו", ובודאי 'כל מה דעבד רחמנא לטב עבד' (ברכות ס.), רק אנוחנו צריכים את הזכות להסתפל על זה, כי מחמת עוונותינו המרבים וכו', נתערב אצלנו טוב ורע גם יחד, ואין אנו זוכים לראות רק את הטוב וכו', תמיד מסתכלים רק על הרע שפנו ושבתוף הבריא כלה. ועל זה צריכים לבקש רחמים מרבים, שיזכה להזדכך, עד שפכר נזכה לראות את הטוב של הבריא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רמד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

זכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג.): אין אדם עובר עברה, אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות. נמצא, שכל אחד כפי העברות שלו, כמו-כן יש בו רוח שטות וכו', ולכן לא בחנם שאתה משגע לגמרי. ואמרו חכמינו הקדושים (שבת קד:): אין מביאים ראיה מן השוטים; ועכשו אשאל אותך: מי שואל את דעתך

בְּכָל־ל? ! הֲרִי אֶתָּה עִם הָאָרֶץ גָּמֹור וְכוּ', עוֹד אֶף פַּעַם לֹא סִימַתְּ חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה [הֵינּוּ עוֹד לֹא הִיָּתָה שְׁנָה שְׁסִימַתְּ אֶת פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ — 'שָׁנִים מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגּוּם', עִם פְּרוּשׁ רַש"י], וּמִכָּל שָׁכָן שֶׁלֹּא פִתְחָתָ אֶף פַּעַם שֶׁשָּׂה סִדְרֵי מִשְׁנָה [כִּי הֲרִי לְדַבְרֶיךָ זֶה שֶׁיֵּךְ רַק לְזִקְנִים... שְׁלוּמִדִּים בֵּין מִנְחָה וְעֶרְבִית שְׁתֵּי מִשְׁנִיּוֹת...], וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁלֹּא סִימַתְּ אֶפְלוּ פָּרָק אֶחָד בַּגְּמָרָא, וּמִכָּל שָׁכָן מִסֵּכֶת אַחַת וְכוּ', וְעַל-כֵּן מָה אֶתָּה כָּל-כָּף נּוֹבַח כְּכֹלֵב שׁוּטָה וְכוּ', עַל בַּחוּרִים יִקְרִים הַזּוֹכִים לְסִיִּים בְּכָל שְׁבוּעַ 'שָׁנִים מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגּוּם' עִם פְּרוּשׁ רַש"י, וְזוֹכִים לְסִיִּים בְּכָל חֹדֶשׁ שֶׁשָּׂה סִדְרֵי מִשְׁנָה, וְלוּמִדִּים בְּכָל יוֹם בַּגְּרָסָה ח"י פָּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְכֵן מִתְמִידִים בַּגְּמָרָא, וְלוּמִדִּים בַּגְּרָסָא בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה דִּפְסִים גְּמָרָא, וַיֵּשׁ הַרְבֵּה שֶׁכָּבֹר זְכוּ לְסִיִּים פַּעַם וּפַעַמִּים אֶת כָּל הַש"ס, אֶף שֶׁהֵם עֲדִין בַּחוּרִים צָעִירִים, וְאַתָּה כָּבֹר סֵבָא לְנִכְדִּים וְכוּ', וְאַיִנְךָ מִתְבַּיֵּשׁ לְדַבֵּר נֶגֶד סִדְרֵי-דֶרֶךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל הַמוֹבָא בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו, מָה אֶתָּה חוֹשֵׁב שֶׁלְעוֹלָם תִּחְיֶה? ! פֶּתָאם תָּמוּת, וּמָה תֹאמַר לְשׁוֹמֵר הַפֶּתַח בְּשִׁעָה שֶׁיִּשְׁאַל? תֹּאמַר לוֹ: "דָּאס אִיז נִישְׁט דַּעַם רַבִּינ'ס זֶאך... דָּאס הָאט דַּעַר רַבִּי נִישְׁט גֶּעמִינֶט"... אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אוֹי לְאוֹתָהּ חֲרָפָה, זִקֵּן עִם הָאָרֶץ, כָּבֹר סֵבָא לְנִכְדִּים גְּדוֹלִים, וְעוֹד מַעֲט תִּהְיֶה כָּבֹר סֵבָא רַבָּא, וְאַתָּה אוֹמֵר לְבַחוּרִים מִתְמִידִים שְׂזוּ אֵינָה דֶּרֶךְ... מִי אֶתָּה לְגַמְרִי? ! אֶתָּה אֵינְךָ מִתְבַּיֵּשׁ, אָדָם מְבַגֵּר כְּמוֹךָ, שְׂאֵף פַּעַם לֹא חָלַמְתָּ לְסִיִּים פַּעַם אַחַת ש"ס וְאַרְבָּעָה חֲלָקִי שֶׁלֶחַן עֲרוּךְ וְכוּ', שֶׁתִּדְבֹּר כָּף אֶל בַּחוּרִים מִתְמִידִים, חָבֵל לִי עָלֶיךָ.

הַמְצָפָה שֶׁתָּשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה...

ט"ז רמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרַת עֲקֵב, י"ח אָב ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נא ונא ראה תמיד להזכיר לעצמך את הנסים שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, אז לא יפסק השפע להמשיך עליך עוד שפע; כי בזה שמכירים בנסים והנפלאות שהקדוש-ברוך-הוא עושה עם כל אחד ואחד, על-ידי-זה נותן כח בעליונים להמשיך את ההשפעה ביותר שאת וביתר עז, וככל שהוא מודה על כל החסדים והנסים שהקדוש-ברוך-הוא עושה, אזי נמשך יותר ויותר השפע ולא נפסק וכו', אבל תכף-ומיד שאין בעל הנס מכיר את נסו וכו', ועוד טוען שמעולם לא עשו לו נס, ואינו מכיר בטוב, אזי בא לו עצירות, שנעצר השפע מלבוא עוד אליו וכו', ונחשך לו הכל, ומרים ומרורים לו החיים. ולכן תעשה כל מה שביכולתך להיות רגיל לתן תמיד תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, ותכיר בנסיך, ואז לא יפסק השפע לעולם מעליך, ותראה עוד נסים נגלים.

הכותב וחותם למען המצוה...

ט"ז רמו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אף שבן-אדם מבזה אותך ברבים, שתק, שתק! כי הכל בשביל פפרת עוונות. ודע לך, שאין למעלה מלסבל בזיונות וחרופין וגדופין שבעולם, כי טבע של אדם שהוא צריך לענות לזולת וכו', הוא צריך להצדיק עצמו וכו', ולכן הוא אינו יכול לעצור בעדו, וזהו הדבר הכי קשה לאדם, ולכן לא בחנם שאמר התנא הקדוש (אבות, פרק ד'): 'איזהו גבור הכובש את יצרו', שנאמר: "טוב ארך אפים מגבור ומושל ברוחו מלכד עיר" ... ויען שלמד מפסוק זה דיקא, סימן שיצר הרע הזה סובב על כעס, לשמר שלא יהיה בכעס. ולכן ראה אתה לשחק בעת שמחרפים ומגדפים אותך, וזה עקר התשובה, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ו'):

עקר התשובה — לשמע בזיונו וידם וישתק. אשרי מי שיוכל לעמד בזה, וצדיק וחכם גדול יקרא.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רמז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תשנ"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

זכר מה דהנה וכו', ראה לשכח הכל, ותעשה התחלה חדשה וכו', הכי טוב למסר את עצמו לגמרי אל הקדוש-ברוך-הוא, ולהיות רגיל מאד לדבר עמו יתברך, שזה נקרא אצל רבנו ז"ל התבודדות, שאמר בפרוש (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה): ההתבודדות היא מעלה עליונה מהכל וכו'; ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ק'), שכל הצדיקים הגדולים במעלה עליונה, לא זכו להגיע אל מדרגתם, אלא על-ידי דרך זו — לשיח ולדבר הרבה עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכן ראה להסתתר מבני-אדם, וכך תנצל מבזיונות. וכך מובא בספר "בן ביתי" מהרב הקדוש רבי אליעזר צבי מקאמנא זי"ע ששמע מאמו: אז מ'יצט אונטער די מזוזה ווערט מען נישט מבוזה [אם יושבים תחת המזוזה אינו מתבזה]. ולכן לדעתי, אחר שקרה לך מה שקרה וכו', קבל על עצמך לא לילך לשום מקום צבורי, ורק תשב בד' אמות שלך, ותבודד עצמך הרבה עמו יתברך, ותתמיד בלמוד התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרשים, טור ושלחן ערוך, זהר ותקונים. ועל כלם — תלמד הרבה "לקוטי-מוהר"ן", והרבה "לקוטי-הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך.

העקר הוא התחזקות באמונה, לידע שהכל ממנו יתברך, ואין חכמה ואין תבונה נגד השם יתברך, כל מה שעושה הקדוש-ברוך-

אשר ט"ז רמה בנחל קיג

הוא — הכל לטובה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא. ולכן אסור להשבר משום דבר שבעולם, רק להחזיק מעמד, יהיה איך שיהיה, וסוף הכבוד לבוא, שתזכה להכלל בכבודו יתברך, אשר עליו נאמר (יחזקאל מג, ב): "והארץ האירה מכבודו וגו', אשרי מי שחזק בדעתו, ויהיה איך שיהיה את הקדוש-ברוך-הוא הוא לא יעזב בשום פנים ואופן.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רמה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר עקב, י"ט אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין הברית וכו', בודאי אתה צריך ללכת, כי סוף כל סוף זהו הגיס שלך, ולמה להחזיק במחלקת? ! ומכל שכן שלהיות בעת קיום מצות ברית מילה — זו כפרת עוונות, ואלהיו נמצא שם, ויכולים לפעל אצלו יתברך כל מה שרוצים, והוא עת רצון גדול בשמים, אשרי מי שזוכה להיות בעת קיום מצות מילה, כי אין לך עוד תקון כל-כך קל, רק על-ידי שנמצא בעת קיום מצות מילה, כבר מוחלים לו על כל עוונותיו. ולכן אשרי מי שמהדר להיות בעת קיום מצות מילה, ומבקש אז ממנו יתברך, שימחל לו כל עוונותיו.

נא ונא ראה לעשות שלום במשפחה וכו', ואל תסתכל על כבוד, אלא תעשה כל מיני מאמצים, שישרה השלום.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רמט.

בעצרת השם יתברך, יום ששי לסדר עקב, י"ט אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרז זאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה שעל השלחן שלך תהיה תמיד מצויה קפת צדקה לעלוי נשמת רבי מאיר בעל הגס, ותהיה רגיל להכניס בה מפעם לפעם כמה פרוטות, ותאמר כמה וכמה פעמים: "אלהא דרבי מאיר עגני", ותראה כבר נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. וידוע, אשר רבי מאיר קביר מעמד ועם מקלו בידו, שיהיה מוכן לקום בתחית המתים, ולקבל פני משיח צדקנו, כי הגאולה תתחיל מטבריה, וידוע אשר (ישעיה א, כז): "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה", הגאולה תהיה רק בזכות רבוי הצדקה, שנותנים עם ישראל לעלוי נשמת רבי מאיר בעל הגס.

הדורש שלומך לטוב כל הימים...

ט"ז רנ.

בעצרת השם יתברך, יום ששי לסדר עקב, י"ט אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאוד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרז זאיר.

מה אמר לך! "רק התחזקות", "רק התחזקות", תעזב עכשו הכל, ורק תתחזק, ואל תתבהל משום דבר ומשום פחדים וכו' וכו', "רק התחזקות", אשר בזה תלוייה כל הישגות, בזה תלוייה כל ההצלחה שבעולם, וזה היה מוהרנ"ת ו"ל, שהוא היה היחידי, אשר הבין מה רצון רבנו ו"ל, ודיקא על ידו נשארה ההשארה של רבנו ו"ל, כי לרבנו ו"ל היו עוד הרבה תלמידים בעלי מדרגה ובעלי

השגה, צדיקים נשגבים, שהוא הפליג במעלתם הגבוהה, עם כל זאת לא זכו לירד לסוף דעתו של רבנו ז"ל, כי אם מוהרנ"ת ז"ל, ורק על ידו נשארה ההשאה מרבנו ז"ל, כי האור של רבנו ז"ל, זהו אור כזה, שיורד אפלו להכי גרועים שבעולם, ומגביה אותם עד למעלה למעלה וכו', וזה עקר השלמות, שיכול הצדיק האמת, שהוא רבנו ז"ל לעשות, מה שלא עשתה עדין שום בריה. ולכן אשרי מי ששוקד על ספרי "לקוטי-הלכות", ושם ימצא מזור ותרופה לנפשו העיפה והשבורה, כי רק מוהרנ"ת ז"ל ירד לסוף דעתו של רבנו ז"ל. ומפרש את דבריו הקדושים כפי הדור וכו', וכפי הירידות והנפילות של כל אחד ואחד. והקדוש-ברוך-הוא זכני להתמיד הרבה בספרי "לקוטי-הלכות" ימים ושנים, עד שטעמתי מהדבש, והכנסתי את זה טפין טפין בכלים קטנים (שהם הקונטרסים הקדושים), עד שזה מחיה את כלם בלי יוצא מן הכלל מהגדול שבגדולים וכו', תלמידי חכמים ואנשי מעשה וכו', עד הקטן שבקטנים וכו', שעדין נמצא בזבל ובכלוה, במקומות המטופים וכו', ולכן אשרי מי שיזכה להדפיס את הקונטרסים, ופיצם בין נשמות ישראל, ואין רשות לשום בריה לומר "כל הזכויות שמורות", כי אני מוסר את זה לכל אחד ואחד, כל מי שרוצה להדפיס — תבוא עליו ברכה, והזכות הכי גדולה מגיעה אל ... גרו יאיר ואל אשתו ... תחיה, שהם ישבו יומם ולילה, ותתקו את הקונטרסים, וסדרו את זה לדפוס, אשריהם ואשרי חלקם, ויעזר להם הקדוש-ברוך-הוא בכל הענינים, וימלא השם יתברך את כל משאלות לבם לטובה, ויש להם זכות גדולה בשמים. אבל מהיום כבר יש רשות לכל אחד להדפיסם, והזכות גדולה למי שידפיס ויפיץ את כל הספרים שזכני הקדוש-ברוך-הוא לחידש בדברי רבנו ז"ל.

מה אמר לך! העקר רק לברח אליו יתברך, ולבטל עצמו בו יתברך, ואז יראה ישועות גדולות, כפי הבטול בו יתברך, כמו-כן נפתחים לו צנורות השפע האלקי, רק לא לבלבל עצמו משום בריה שבעולם. צריכים לדעת שהכל בהשגחה נוראה ונפלאה, ולזכר מה

קטז אָשׁר ט"ז רנא — ט"ז רנב בַּנְחֵל

שְׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תהלים קכז, א): "אִם הִנֵּי"ה לֹא יִבְנֶה בַּיִת, שָׁוֵא עֲמָלוֹ בּוֹנִיו, וְאִם הִנֵּי"ה לֹא יִשְׁמֹר עִיר, שָׁוֵא שָׁקֵד שׁוֹמְרֵהָ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנִּים אֶת זֶה בְּתוֹךְ לִבָּבוֹ וְדַעְתּוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רנא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ט אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לקוטי מוה"ר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יז), שְׁצַרִיף לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה בַּשַּׁבָּת קֹדֶשׁ, כִּי מַעֲלֵת קִדְּשֵׁת שַׁבָּת, זֶה אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּנְחוּמָא בְּרֵאשִׁית): כְּבוֹד שַׁבָּת כְּאֵלֶּף תַּעֲנִיּוֹת; אִם אָדָם מְכַבֵּד אֶת הַשַּׁבָּת וְשֹׁמֵחַ בַּשַּׁבָּת, זֶה חֲשׁוֹב כְּאֵלֶּף תַּעֲנִיּוֹת, וְלִכְּנֹן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְכַבֵּד אֶת הַשַּׁבָּת. וּמִסְפָּרִים עַל הַצַּדִּיק הַקְדוּשׁ רַבִּי מְנַחֵם מְעַנְדֵּל מוֹוִיטְבֶּסֶק זי"ע, שְׁאָצְלוֹ הִיָּתָה נִפְרֶת קִדְּשֵׁת שַׁבָּת בְּאֶפֶן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁכָּל שַׁבָּת הִיָּתָה אָצְלוֹ שַׁבָּת חֲדָשָׁה, כְּאֵלוֹ אֵף פַּעַם לֹא הִיָּתָה שַׁבָּת, וּכְאֵלוֹ אֵף פַּעַם כָּבֵד לֹא תִהְיֶה שַׁבָּת, כֹּל־כֵּךְ הָאִירָה אָצְלוֹ קִדְּשֵׁת שַׁבָּת. וְכֵן מִסְפָּרִים עַל הַרְבֵּה מְגֻדּוּלֵי הַצַּדִּיקִים, שֶׁהִפִּירוּ עֲלֵיהֶם קִדְּשֵׁת שַׁבָּת בְּאֶפֶן נִפְלָא עַד מְאֹד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם חֲדוּשֵׁי תוֹרָה הַרְבֵּה, שְׁאָמְרוּ בִּפְנֵי תַלְמִידֵיהֶם, אֲשֶׁרֵי הִמְכַבֵּד אֶת הַשַּׁבָּת!

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בִּרְכָּה וְהַצֵּלָתָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רנב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ט אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד להיות בשמחה תמיד, ותדע שהקדוש-
ברוך הוא נמצא תמיד אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ. ומוכא בזהר (וירא ק"ג):
כמה חביבותא דאברהם לגבי קדשא בריה הוא, דבכל אתר דהנה
אזיל לא הנה חיס על דיליה כלום אלא בגין לאתדבקא ביה בקדשא
בריה הוא (כמה חביב היה אברהם אבינו, שלא הסתפל על עצמו
כלל, אלא היכן שרק הלך, היה דבוק בו ?תברך), אברהם אבינו
תמיד חפש אחר הדבקות אחריו ?תברך.

ולכן אל תהיה בטלן! ראה למעט בדבור, ותהיה דבוק בו
?תברך, תמיד תחשב רק ממנו ?תברך, והגיעה העת שפכר תפסיק
לחשב רק מעצמך, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

ט"ז רנ"ג.

בעזרת השם ?תברך, יום ששי לסדר עקב, י"ט אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא מרירות וכו'.

מה אמר לך! אם בנך שהוא בשר מבשרך דם מדמך וכו' וכו',
עשה לך דבר כזה, מה אתה פכר מצפה מאחרים?!

ולכן פלך מבני-אדם, הדבק עצמך בו ?תברך, ותהיה רגיל
ללמד הרבה "עין יעקב", אשר גם רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל למדו
הרבה "עין יעקב", שהם אגדות חכמינו הקדושים, ומי יתן שאזכה
לחבר וללקט פרושים על מאמרם, זכרונם לברכה, שיש בין כל
החדושים שכתבתי במשך השנים.

הדורש שלומך כל הימים רק לטובה...

ט"ז רנ"ד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ט אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרֹו זְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לִהְיוֹת שְׂמֵחַ מְאֹד שְׂאֵתָה יְהוּדִי, אֲשֶׁר זֶה הַשְׂמֵחָה הַכִּי גְדוֹלָה שֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְשִׂמְחָה עִם זֶה, וְעַל זֶה אֶנְחֲנִי אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם בְּרִכָּה נִפְרָדָת: "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוִי", שֶׁהַשְׂמֵחָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַשְׂמֵחוֹת, כִּי אֵין עוֹד שְׂמֵחָה כְּשִׂמְחַת נִקְדַּת הַיְּהוּדִיּוֹת, שְׂאֵדָם שְׂמֵחַ שֶׁהוּא נִבְרָא יְהוּדִי, שֶׁעַל זֶה אֵין שׁוֹם קְטְרוּג מִפְּאֵת הַסִּמְךָ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, כִּי זֶה בָּא רַק מִמֶּנִּי יִתְבָּרֵךְ, וְלָכֵן אֵין עוֹד שְׂמֵחָה כְּשִׂמְחָה זֶה שֶׁהוּא נִכְנָס בְּתוֹךְ שְׂמֵחָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

רָאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פֶּרֶשֶׁת הַשָּׁבוּעַ חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י וְהַפְרָגוֹם, וְזֶה תִּקּוּן לִפְגָּם-הַבְּרִית.

הַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי, שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ עֲלֵיכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצֵּלָתָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רנה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ט אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דְּעִי, אֲשֶׁר רַבְּנוֹ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלַת תְּפִלַּת הַנְּשִׁים, וְאָמַר שֶׁיֵּשׁ לָהֶן כַּח מִיָּחָד בְּתַפְּלָה, כִּי אִשָּׁה הִיא בָּלֵב נִשְׁבֵּר וְכו',

אֲשֶׁר ט"ז רנו בְּנַחֵל קִיט

וְחִלַּשְׁת אֶפִי, וְקִרְוָה לְבָכוֹת וְכו', וְלִכֵּן הַתְּפִלוֹת שֶׁלָּה עוֹשׂוֹת רָשָׁם
גָּדוֹל בְּשָׁמַיִם.

חֲסִידִים מְסַפְּרִים, שֶׁפַּעַם אַחַת בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים שָׁמַע הָרַב
הַקָּדוֹשׁ בְּעַל הַ"צִּמְח צֶדֶק" מְלִיּוּבֵאוּיטֶשׁ זי"ע, נָשִׁים מְדַבְּרוֹת
וּמְתוֹכָחוֹת אַחַת עִם הַשְּׁנִיָּה, אֲשֶׁה אַחַת בִּרְכָּה אֶת חֲבֵרוֹתֶיהָ: "אֲנִי
מְאֹד מְקִיָּה שֶׁתְּפִלָּתִנִּי נִתְקַבְּלָה בְּשָׁמַיִם", וְצִעֲקָה עָלֶיהָ אֲשֶׁה אַחֶרֶת:
"מָה אֶת אוֹמֶרֶת אֲנִי מְקִיָּה שֶׁתְּפִלָּתִנִּי נִתְקַבְּלָה בְּשָׁמַיִם, הַתְּפִלוֹת
בְּיִדָּאִי נִתְקַבְּלוּ, כִּי אִם הִיא אָדָם עוֹמֵד לִפְנֵי גִזְלָן מַעֲת לַעֲת שְׁלָם,
וּמִתְחַנֵּן וּמִבְקֵשׁ עַל נַפְשׁוֹ, הִיא בְּיִדָּאִי שׁוֹמֵעַ וּמְקַבֵּל אֶת הַבְּקָשָׁה,
וּבְאֵין עֶרֶךְ אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם בְּיִדָּאִי אָב הַרְחֵמֵן, וְשָׁמַע כְּכֹר אֶת
תְּפִלָּתִנִּי, וְהַכֵּל נִתְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרִצּוֹן", וּמְאֹד נִהְיָה הָרַב הַקָּדוֹשׁ
בְּעַל הַ"צִּמְח צֶדֶק" זי"ע מִהִתְמִימוֹת שֶׁל הָאִשָּׁה שְׁאֻמְרָה, שֶׁבְּיִדָּאִי
נִתְקַבְּלוּ הַתְּפִלוֹת שֶׁלָּנוּ, וּמֵאֲזוּ בְּכֹל עָרֵב יוֹם הַכַּפּוּרִים, הִיא דוֹפֵק עַל
כָּל הַחֲלוֹנוֹת שֶׁל מִשְׁפָּחוֹת, וְהִיא מְכַרִּיז: "נָשִׁים, נָשִׁים, תְּתַפְּלִלְנָה
כָּל יוֹם הַכַּפּוּרִים בְּכוֹנָה גְּדוּלָּה, כִּי הַתְּפִלוֹת שֶׁלָּכֵן מִתְקַבְּלוֹת בְּשָׁמַיִם
לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן".

מִכָּל זֶה יְכוּלִים לִלְמַד, מָה זֶה תְּפִלָּה שֶׁל אִשָּׁה קָשֶׁת יוֹם וְכו',
וּבַעֲלַת לֵב נִשְׁפָּר וְכו', בְּיִדָּאִי תְּפִלָּתָהּ בּוֹקֶצֶת רְקִיעִים. וְלִכֵּן זֹאת
עָשִׂי, הַרְגִּילִי עֲצֻמָּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרֵךְ בְּשִׁפְהָ פְּשׁוּטָה, שְׂאֵת רְגִילָה
אֵלֶיהָ, וְחֲסִפְרִי לִפְנֵי יְתִבְרֵךְ אֶת לִבָּהּ הַשְּׁבוּר וְכו', וּבְיִדָּאִי הַתְּפִלוֹת
שֶׁלָּה עוֹלוֹת לְשָׁמַיִם, וְעוֹשׂוֹת רַעַשׁ גְּדוֹל בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת. וְלִכֵּן מִהַיּוֹם
כָּל מָה שְׂאֵת צְרִיכָה תְּבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יְתִבְרֵךְ בְּתִמְימוֹת וּבְפִשְׁטוּת
גְּמוּרָה, וְאֲזוּ תִרְאִי נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצֵּלָּה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רנו.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יְתִבְרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ט אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, אסור לך לחפזות אפילו יום אחד מבלי נשואין, כי חמר העוונות שאפה עובר, רחמנא לצלן, זה אין לתאר ולשער כלל. ולכן אפה מברח להתחמץ, ואין שום תרוץ על זה. ומהרנ"ת ו"ל אמר בפרוש, שעקר תקון הברית להתחמץ. ולכן אסור לך להיות ברגז, אחרי שעבר עליך כבר מה שעבר וכו'.

אני מקווה שתצית אותי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רנז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר עקב, י"ט אב ה'תש"ן.

שלום רב אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאוד, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

מאד מאד שמחתי, שהיית בברית שעשה גיסך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שאלהיו מלאך הברית, מלאך השלום, שיבוא ויעשה שלום-בית בין נשמות ישראל, ועל-ידי-זה נזכה לגאולה שתהיה רק בזכות שלום. ואמרו חכמינו הקדושים (עקצין, פרק ג'): לא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי המחזיק בברכה לישראל אלא השלום.

דע לך, שסנדיק הוא כמו מזבח, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (משניות מדות ג, ד) שעל המזבח אסור לשים ברזל, כמו שכתוב (דברים כז, ה): "לא תניף עליהם ברזל", ולכן גם לסנדיק בעת שמקנים את המצוה אסור. ואשרי לאדם שזוכה להיות סנדיק, ויהיה נהיר בדבר זה, אבל עליך לדעת שסנדיק צריך להרהר בתשובה, ולבכות הרבה אליו יתברך, שהתינוק שנמול על ברכו, יגדל צדיק, ויהיה

אֲשֶׁר ט"ז רנח בַּנְחָל קכא

נוֹטֵר הַבְּרִית כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְלִכְּן נִוְהָגִים לְקַחַת לְסַנְדֵּק אִישׁ יְרֵא שָׁמַיִם, וְזֶה מוֹעִיל לְהַצִּלָּתָהּ הַיָּלֵד.

בְּעֶנְיָן וְכו', עֲצַתִּי אֲמוּנָה — לְדָם וְלִשְׁתֵּק וְכו', כִּי בְּרִגְעַ שְׂרָק תַּעֲנֶה, הֵצֵד שְׂכַנְגָד אוֹחֵז בְּדִיוֹק אַחֲרֵת מִמֶּךָ וְכו', וְלִכְּן אֵף פַּעַם לֹא תוּכַל לְשַׁכְנֵעַ אֶת הַזּוּלָּת עַל צִדְקָה, כִּי כָּל מִי שֶׁבָּא לְהַתְּנֹכַח, רוֹצֶה לְהוֹכִיחַ שֶׁהוּא צוֹדֵק, כִּי אֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה לְהִיּוֹת מְנַצָּח וְכו', וְלִכְּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לה): מִי שֶׁעָצוּר בְּמַלְיָן לֹא יוּכַל לוֹ אָדָם; כִּי עֲקָר הַנִּצָּחֻן הוּא רַק לְאָדָם שִׁשּׁוּתָהּ, וְאֵינוֹ מְדַבֵּר, אֲזִי יִנָּצַח אֶת הַמִּלְחָמָה; וְלִכְּן זֹאת עָשָׂה, וַתִּקְרָא אֶת מֶה שֶׁאָמַר הַבַּעַטָּלִיר — אֲנִי נֹתֵן שְׁתִּיקָה אַחֲתָה, וְזֶה תְּרוּץ עַל הַכֹּל. וְזָכַר כָּלֵל זֶה: לֹא תִמְיֵד תִּהְיֶה צוֹדֵק, "תִּהְיֶה חֶכֶם וְלֹא צוֹדֵק", וְאֲזִי תִצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ. לֹא צָרִיכִים לְגַלּוֹת אֶת מַצֵּב בֵּיתְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

ט"ז רנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאֵה, כ"א אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ...
נִרְוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶץ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹבֵר אֶת לִבְךָ
וְכו' וְכו'.

מֶה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַקְדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹכֵן רַק בְּמָקוֹם שְׁיֵשׁ לֵב נִשְׁבֵּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים נא, יט): "לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֻקִּים לֹא תִבְזֶה", וְלִכְּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָהּ, וְאֵף שֶׁעוֹבֵר עָלֶיהָ מֶה שֶׁעוֹבֵר — מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָהּ, וְלִדְעַת כִּי דִיָּקָא בְּמָקוֹם שְׁיֵשׁ לֵב נִשְׁבֵּר, שֶׁם הַקְדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעְיָה נז, טו): "אֲשַׁכּוֹן אֶת דָּכָא", וְאוֹמְרִים עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְדּוּשִׁים (סוֹטָה ה.):

"אֲנִי אֶת דָּבָא", הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹרָה רַק אֶצֶל לֵב נִשְׁכָּר, וְלִכְן דִּיקָא בְּזֵה שְׂאֵתָה שׁוֹפֵךְ אֶת לִבָּהּ, וְנִדְמָה לָהּ כְּאִלוּ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּךָ וְכו', וְכו', תִּדַּע שְׁדִיקָא בְּמָקוֹם הַזֶּה הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה, וְלִכְן תִּתְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ וְתִצָּא מִקְטָנוּת הַדַּעַת שְׁלָךְ, אֵתָה שְׁבוּר כְּלִשׁוֹנֶךָ וְכו', וְכו', אֲדַרְבֵּה אֶל תַּתִּיאֵשׁ, כִּי דִיקָא בְּמָקוֹם שְׁבוּר — שֶׁם נִמְצָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכְן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׂתִתְחַזֵּק וְתִשְׁפֹּךְ אֶת נִפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִם הִייתָ יוֹדֵעַ מַה הַדְּבוּרִים שְׁלָךְ עוֹשִׂים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, בְּשַׁעֲה שְׂאֵתָה יוֹשֵׁב וּבּוֹכָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצוּעֵק וּמִתְחַנֵּן: 'רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! חוּס וְחַמֵּל עָלֵי, וְתוֹצִיא אוֹתִי מִהַחֲשֵׁךְ וְהַכּוּץ וְהַלְכוּף וְכו', וְכו', שְׁנַפְלִיתִי לְשֵׁם 'וְכו', וְכו', אֵין אֵתָה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת הַנִּחְתָּרוֹת שְׂאֵתָה גּוֹרֵם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְפָּאֵר אֵתָךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְאוֹמֵר לְמַלְאָכֵי מַעְלָה: רְאוּ שְׁלֵמֻטָּה בְּעֲמָקֵי עֲמָקִים בְּשִׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתְחַתִּיו, בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת מִמָּשׁ, נִמְצָאת נִשְׁמָה, וְאֵינוּ עוֹזֵב אֶת עֲצָמוֹ, אֶלָּא צוּעֵק אֵלַי: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲבִי, אֲבִי, אֲבִי שְׁבַשְׁמִים! חוּס וְחַמֵּל עָלֵי, וְתוֹצִיא אוֹתִי מִהַשְׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתְחַתִּיו", בְּזֵה אֵתָה גּוֹרֵם נִחְתָּרוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכְן דִּיקָא מִהֵלֵב נִשְׁכָּר שְׁלָךְ, אֵתָה צָרִיךְ לְשַׁמֵּחַ, שְׂתִהְלֶה לְאֵל, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹכֵן בְּךָ, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָךְ, אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! וּמַה שְׂאֵתָה שְׁבוּר, אֵתָה צָרִיךְ לִהְיוֹת חֲזָק מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר רֵאָה, כ"א אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אֵתָה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְּל הַמַּעְלָה שֶׁל הַפְּצַת מַעְיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רִבּוּנוּ ז"ל, וּכְדַאי לְנַסֵּעַ לְמִרְחָקִים,

כְּדִי לְתַפֵּס נִשְׁמָה אַחַת, וְהַכֵּל בְּהִשְׁגָּחָה פְּרִטִית. וְלִכְּנֹן אֲסוּר לְהִצְטַעַר
כְּשִׁמְתָגְלָגְלַת נִסְיָעָה שְׁלֹא תִכְנֹנֶת עָלֶיהָ, הֵינּוּ שְׂאֵתָה רְצִיתָ לְנִסְעַ
לְמָקוֹם אֶחָד, וּפְתָאֵם מִצָּאָתָּ אֶת עֲצָמָךְ בְּמָקוֹם שֵׁנִי. דַּע לָךְ שֶׁזֶּה מִן
הַשָּׁמַיִם, כְּדִי שֶׁתִּתַּפֵּס בְּדִיוֹק אֶת הַבְּחוּר אוֹ הָאֲבִירָה הַזֶּה, שֶׁהֵם
צָרִיכִים אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאוֹתָם צָרִיכִים לְקַרֵּב.

מִסְפָּר עַל הַגָּאוֹן רַבִּי חַיִּים עוֹזֵר ו"ל, שֶׁהִזָּה רַב בּוֹיְלָנָא, וּפַעַם
נִחַלָּה מָאָד, וְשָׁלַח אוֹתוֹ הָרוּפָא לְמָקוֹם גִּדָּח, שֵׁישׁ שָׁמָּה מַעֲנִנּוֹת שֶׁל
תְּרוּפָה, וְאָמַר לוֹ הָרוּפָא, שְׁשֵׁם יִתְרָפָא, כִּי הַמִּים שָׁמָּה מָאָד מָאָד
מִסְגָּלִים לְרַפּוּאָה לְמַחֲלָתוֹ, וְזֶה הָיָה בֵּימֵי הַנּוֹרָאִים, וּמִרַב מַחֲלָתוֹ
לֹא הִיָּתָה לוֹ בִּרְרָה, וְהָיָה צָרִיךְ לְנִסְעַ לָשָׁם, אָבֵל הִצְטַעַר מָאָד, שֶׁאִיךָ
הוּא יִבְלָה בְּאִיזָה מָקוֹם גִּדָּח בֵּימֵי הַנּוֹרָאִים, וְהִיָּתָה לוֹ עֲגָמַת נֶפֶשׁ
גְּדוּלָּה מָאָד מָאָד מְזֵה. וַיְהִי הַיּוֹם, בַּעַת שֶׁהָיָה מְטִיל בְּמָקוֹם הַמְרָפָא
לְצָרְכֵי רַפּוּאָתוֹ, וְהָיָה רוֹאֶה יְהוּדִי מְקַדְמוֹ בְּשָׁלוֹם, וְהַחֲזִיר לוֹ שְׁלוֹם,
וְשָׂאֵל אֶת הַיְּהוּדִי: "מֵאֵין אַתָּה?" עָנָה וְאָמַר, שְׂבָא מֵאַרְצוֹת-הַבְּרִית.
וְיִלְאֵן פָּנֶיךָ מוֹעֲדוֹת? עָנָה וְאָמַר: "אֲנִי נוֹסֵעַ לְפֶטֶרְבוּרְג, כִּי שָׁם
הָיָה לִי אֶחָ וְנִפְטָר, וְהִשְׁאִיר אֶלְמָנָה וִיתוּמִים רַבִּים, וְאֲנִי הוֹלֵךְ
לְהִתְחַתֵּן עִמָּה, כִּי חָבֵל שֶׁתִּתְחַתֵּן עִם אִיזָה זָרָה. וְכָךְ אֲנִי אֲגַדֵּל אֶת
הָאֲחֻיָּנִים שְׁלִי". וְנִבְהַל הַגָּאוֹן מָאָד, וְאָמַר: "אַתָּה יוֹדֵעַ עַל-פִּי
הַתּוֹרָה, שֶׁאֲסוּר לְקַחַת אוֹתָהּ כְּשֵׁישׁ לָהּ יְלָדִים, וְזֶה פָסוּק מִן
הַתּוֹרָה", עָנָה וְאָמַר הַיְּהוּדִי: אֲנִי אֵינִי שׁוֹמֵעַ אֶת אֵף אֶחָד, וְאֵינִי
נִכְפָּף אֶל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, הִחֲלַטְתִּי וְזֶה מֶה שֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת,
רַק אִם הַגָּאוֹן הָרַב הִרְאֵשִׁי מוֹיְלָנָא יִגִּיד לִי, אוֹתוֹ אֲנִי מַצִּית", עָנָה
וְאָמַר הַגָּאוֹן רַבִּי חַיִּים עוֹזֵר ו"ל: "אֲנִי הוּא הָרַב הִרְאֵשִׁי שֶׁל וִיְלָנָא,
(וְנִתֵּן לוֹ סִימָנִים), וְלִכְּנֹן אֲנִי עוֹזֵר עָלֶיךָ, שֶׁאֲסוּר עַל-פִּי דִין תּוֹרָה
לְהִתְחַתֵּן", וְהִשְׁתַּכְנֵעַ, וְאִזּוֹ רָאָה הַגָּאוֹן אֶת הִשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרִטִית שֶׁל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁסָּבַב שִׁיחֻלָּה, וַיִּצְטַרֵּךְ לְבָלוֹת אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר
בֵּימֵי הַנּוֹרָאִים בְּאִיזָה מָקוֹם גִּדָּח, שֶׁבִקְשִׁי הָיָה שָׁם מִנֵּן, וְהִצְטַעַר
בְּחִנּוּם לָמָּה הָיָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת שָׁמָּה, בְּשַׁעֲזָה שֶׁהִצִּיל יְהוּדִי מִלַּעֲבוֹר
עֲבָרָה.

רוֹאִים מְזֵה אֶת גְּדֻלַּת הִשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרִטִית שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

שלפּעמם מסבכים את האדם, אף שהוא רוצה לנסע לאיזה מקום, ופתאם הוא מוצא את עצמו במקום אחר ההפך לגמרי, ויש לו צער: "הרי רציתי לנסע לימין, והנה אני מוצא את עצמי בשמאל", אף אסור לו לפל בדעתו, כי סימן שאתה עכשו נמצא במקום הזה, כי אתה צריך למצא נשמות שהן שיכות אליך, והם נפלו בפח או במלכודת כזו, שרק אתה יכול להוציא אותם, ולתת להם ספרי רבנו ו"ל, ולכן כל אלו שהולכים להפיץ את ספרי רבנו ו"ל, צריכים להיות מאד שמחים ועליזים, ובאיזה מקום שרק הגיעו, הם צריכים להפיץ את אור רבנו ו"ל, כי מי יודע כמה נשמות הנלכדות בפח קוש וכו' וכו', הם יוציאו.

וידוע, שמוהרנ"ת ו"ל, בשהיה במצרים על הדרך לנסע לארץ ישראל, היה לו צער גדול מאד מאד, כי הרי התורה הקדושה הזהירה, שלא לחזור למצרים, אבל לא היתה לו ברירה, כי האניה עברה דרך אלכסנדריה שבמצרים, והפיץ שמה כמה ספרי רבנו ו"ל: "לקוטי מוהר"ן", אחד וכמה "ספר המדות", אזי התחיל לרקד מרב שמחה, אם לא באתי למצרים למקום רחוק כזה, אלא להשאיר שמה ספרי רבנו ו"ל, היה כבר כדאי, אף שעברו עליו שם בזיונות גדולים וצער ויסורים, כמובא באריכות בימי מוהרנ"ת, חלק ב', על-כל-פנים רואים מזה, שבענין הפצה צריכים מאד מאד לשמח, כי ימינו כצל עובר, וצריכים למלא את כל העולם כלו עם ספרי רבנו ו"ל, כי רבנו ו"ל הוא המתנה של הדור הזה, ורק הוא יכול לדבר אל כל העולם כלו, אפילו אל אמות העולם הוא יכול להביא אותם קרוב לדת ישראל, ולכן כל מי שהולך להפיץ את אור רבנו ו"ל, אסור לו להתיאש — "למה הגעתי למקום זה או למקום זה", כי אם הגעת למקום הזה, אתה צריך לדעת שזה המקום שלך, פה אתה צריך לתפס יהודים ולדבר אתם דבורי אמונה והשגחה פרטית, ולהציל אותם משאול תחתית ומתחפיו, ואין לה משג מה שאתה עושה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רס.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל הרב היקר לי מאוד, איש חי רב פעלים ... שליט"א.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

באמת צר לי לדבר מזה, ומכל שכן לכתב מזה, אך מפני כבודו אכתב בקצרה.

מאז שנבנסתי לגור ביבנאל, הרע המקומי, שהוא צריך להיות "הרב", הוא צורר גדול, הדבר הראשון שעשה, שסגר לנו את המקנה של הנשים, והן לא יכולות לטפל, והכל בתרופים שהוא צריך לשפץ את זה וכו', אוי לו ואוי לנפשו, ואני מוכן מכספי לשפץ את המקנה, אך הוא אינו רוצה מחמת רשעות וכו'. הדבר השני, שהוא אינו נותן לנו בשום פנים ואופן שגפחת את מוסדות החנוך, זהו רשע מרשע, טמא מטמא, אין לי משג מה שמוך ברשעות הזו, אף-על-פי-כן אנחנו מתעלמים ממנו, ושכחנו כמה דירות, שעולות לנו הון תועפות, ושם אנחנו מלמדים את הבנים והבנות, אף שיש צפיפות גדולה מאוד מאוד, וזו תרפה ובושה, שאחד צריך להיות "הרב", והוא המונע והוא המעכב, ואחר-כך הולך ומוסר, שאנחנו מלמדים ילדים בתנאים לא תנאים וכו', רשע מרשע, טמא מטמא, לא די שאפה שורף לנו את הפסיעות, ואינך עוזר לחנוך ילדי ישראל, עוד אפה מונע את החנוך מילדי ישראל, ועוד הולך למסור אותם, בשעה שישנם מבנים ריקים, ועל-ידי רשעות ואכזריות, הוא אינו רוצה לתת לנו, אלא הוא הביא ילדים מבחוץ, העקר שלנו לא יהיה, אין על זה שום הצדקה.

כן גם יש לנו כולל מפא"ר, ובכל יום באים פקחים לבדוק אם

באמת יש אברכים, בשעה שהאברכים לומדים בהתמדה גדולה ובעניות עצומה.

זו תמצית הדברים, אבל יש בזה עוד הרבה לדבר ולכתב, ומרב צער וכאב, אני לא יכול להאריך, כי חכמינו הקדושים כבר גלו לנו, שלשון-הרע מתקבלת.

ולכן עצתי, שתבואו בעצמכם פתאם, בשעה שאף אחד אינו יודע שאתם באים, ותבדקו בשטח אם זה לא כך, ותסתכלו באילו תנאים הילדים שלנו לומדים — שמונים בנות לומדות בדירה אחת, בשלשה חדרים, אשר בכל חדר יש מחיצה של סדין על חבל, וכמוכן שמחיצה של סדין, זו סתם ליצנות, כשחצי חדר ששם ישנה כפה אחת הלומדת, שומעים את הלמוד שלומדים בחצי החדר שהיא כפה שניה. ומפריעות אחת לשניה, וכך יש לנו בשלשה חדרים שש כפות, ויש רק שרותים אחד לשמונים בנות, אז כמוכן ההכרח לא יגנה, הן הולכות בחוץ אצל חצרות של שכנים, ואחר-כך באים להתלונן אלי וכו', ובצדק וכו', אבל מה נעשה, שיש כאן רשע מרשע, טמא מטמא, אשר אף שישנם פאן מבנים ריקים השיכים לממלכתי דתי, ואין בהם תלמידים, והוא מביא מבחוץ ילדים, העקר שלנו זה לא יהיה.

בואו ותראו את זה, כי אינה דומה שמיצה לראיה, ואז אם תראו במו עיניכם, איה שהילדים שלנו כל-כך סובלים, אני חושב שתשנו את כל הגישה שלכם.

וכבר אני מדבר בענין המקנה של הנשים, שהוא סגר אותו לחלוטין, ואנחנו צריכים עכשו לבנות מקנה במסירות נפש כמו שהיה ברוסיה הארוכה לפני שבעים שנה, לא נותנים לנו אשורים וכו', ולא נותנים התרים וכו', ואין ועד מקנאות וכו', הכל שקר וכזב, כלם הולכים אחר החליל של הטמא מטמא.

צר לי מאד לכתב דברים כאלו, אבל מפני כבודכם כתבתי את המעוט המחזיק המרבה, ומהמעוט תבינו איזו טמאה יש לנו פה,

אשר ט"ז רסא בנחל קבו

זה לעצמת זה, שהוא לוחם נגדנו ברשעות ובאכזריות, ועוד יתגלה קלוננו ברכים.

אני מאד מאד מבקש אתכם, שתבואו לעשות בקור פתע, כדי שתנכחו שאני איני מגזים כלום, אדרבה, עוד לא כתבתי את הכל, איך שמקפח פרנסות של אנשים, וכבר איני מספר את הגנבות והגזלות שלו וכו' וכו', בזה שתטפל בו הרשות, אשר גונב ממנה.

המצפה לראותכם בקרוב...

ט"ז רסא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד באמונה פשוטה בו יתברך, ותמיד תחשב רק ממנו יתברך, ואל תסית דעת ממנו יתברך, וכך צריכה להיות עבודת בר ישראל, תמיד רק לחשב מהקדוש-ברוך-הוא, ולהתבונן בבריאה שברא הקדוש-ברוך-הוא, שהיא כל-כך יפה, פי הרי מה שלמראה עינינו דומם, או צומח, או חי, או מדבר, זהו לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא. ולכן עלינו רק להתבונן מה שתחת הלבוש, שזו הארת האין סוף ברוך הוא, שמאיר מכל דבר. ורבונו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן א'), שאיש הישראלי צריך להסתפל תמיד בהשכל שיש בכל דבר, כי השכל הוא מאיר מאד, והשכל הזה זהו אורו יתברך, המסתתר בתוך הבריאה, וקורא את האדם לשוב אליו. אף על זה צריכים תמימות גדולה מאד, ולקיים (דברים יח, יט): "תמים תהיה עם הוי"ה אלקיך", ופרש רש"י: 'התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקר אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות, ואז תהיה עמו ולחלקו'.

וזה היסוד ביהדות, ומי שמחזיק אחרת מזה, הוא מין

וּאֶפִיקוֹרֶס, וְצָרִיכִים לְבָרַח מִמֶּנּוּ. וְלֹא בַחֲנָם שְׂרַבְנוּ ו"ל הַחֲדִיר בָּנוּ
אֶת עֲגִינְ הַתַּפְּלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׁאָדָם צָרִיף
לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף רָגִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁלֹּא יוּכַל
לְהַפְרֵד מִמֶּנּוּ, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא רַק בָּא וְהוֹלֵךְ, הוּא מוֹצֵא אֶת
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְרַגֵּשׁ שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלָעָדוֹ
נִמְצָא, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ אֹתוֹ, עֲמוּ וְאַצְלוּ, וְלִכְּנָן כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיף, הוּא
מִבְקֵשׁ מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְזֶהוּ הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל. וְלִכְּנָן לֹא בַחֲנָם שֵׁשׁ עָלִיו
כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מִחֻלָּקָת, כִּי רַב בְּגִי-אָדָם רְחוּקִים לְגַמְרֵי מִהַשְׁגָּה זוֹ.
וּכְבָּר אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (חֲיִי-מוֹתֵרֵן, סִימָן שְׁמָה): אֲנַחְנוּ אֵינָנו מִזֶּה הָעוֹלָם
כָּלֵל, וּבִשְׁבִיל זֶה לֹא יְכוּלִים לְסַבֵּל אוֹתָנוּ; הֵינּוּ רַבְּנוּ ו"ל הוֹצִיא אֶת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִחִיזוֹ דְּהָאֵי עֲלָמָא, וְכָל הַמַּח שֶׁלָּהֶם זָהוּ רַק לְחֻשָּׁב
מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי מִי שֶׁרָגִיל לְדַבֵּר תָּמִיד אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, סִימָן
שֶׁהוּא מְרַגֵּשׁ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא נִמְצָא עַל יָדוֹ, וְשׁוֹמֵעַ
כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּבְגִי-אָדָם אֲשֶׁר רְחוּקִים
מִזֶּה, נִדְמָה לָהֶם כְּאִלוּ מְדַבְּרִים אֶל הַקִּיר וְכו', אֲשֶׁר זֶה מַרְאֶה, שֶׁהֵם
מְלֵאִים כְּפִירוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹכֵן, כִּי אֲסוּר לְדַבֵּר כֶּף, כִּי סוּף כָּל סוּף
כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה זֶה אֱלֻקוֹת, אֲבָל מְלַבֵּשׁ בְּלָבוּשׁ כְּזֶה.

וְלִכְּנָן עֶקֶר עֲבוּדַת בַּר יִשְׂרָאֵל — תָּמִיד לְהַסְתַּכֵּל רַק עַל
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִבְטָח בּוֹ בְּבִשְׁחוֹן חֶזֶק, שְׁבוּדָאֵי לֹא יַעֲזוּב
אוֹתָנוּ. וְכָל זֶה תְּלוּי בְּרַבּוּי תַּפְּלָה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׁצָרִיכִים
לְהִיּוֹת כָּל כֶּף חֲזָקִים בְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יוּכַל לְחִיּוֹת בְּלִי שִׂיחָה בֵּינוּ
לְבֵין קוֹנוֹ. וְתֹאמִין לִי, שְׁמִי שְׁמֵרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, הוּא כָּבֵר אֵינּוּ צָרִיף אֶת אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל
אָדָם קָשָׁה לוֹ מְאֹד לְהִיּוֹת לְבַד, וְהוּא מְכַרֵּחַ אֵיזָה חֶבֶר לְדַבֵּר אֹתוֹ,
וּכְמֵאמָרָם ו"ל (תַּעֲנִית כג.): אוֹ חֲבֵרוֹתָא אוֹ מִיתוּתָא, אֲבָל מִי שְׁמֵרָגִיל
אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא כָּבֵר אֵינּוּ צָרִיף אֶת אִישׁ, כִּי יֵשׁ
לוֹ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקִבְעוֹת, וְהֵיכָן שָׂרַק הוֹלֵךְ, הוּא הוֹלֵךְ
עֲמוּ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁזֶּה הַמְדַּרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה שְׁאָדָם צָרִיף לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ
בְּזֶה הָעוֹלָם. וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (וַיִּקְרָא כו, יב): "וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהִיִּיתִי

לכם לאלקים, ואתם תהיו לי לעם", ופרש רש"י: 'אטיל עמכם בגן-עדן באחד מכם, ולא תהיו מזדעזעים ממני', שעוד בחיים חיותו הוא מטיל עם הקדוש-ברוך-הוא בגן-עדן, הינו שמהפך את העולם הזה שהוא הגיהנום, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט), ועושה מהעולם הזה גן-עדן, עד שמטיל בכיכול עם הקדוש-ברוך-הוא בגן-עדן, אשרי מי שמקרב באמת אל רבנו ז"ל, ואינו מתערב עם אחרים כלל, ואז אל רב טוב הצפון יזכה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רסב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו ויחדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך האריך.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז, ותצא מעצמך, ואל תהיה כל-כך בעצבות ובעצלות, שזה הורס אותך לגמרי.

תעשה כל מיני פעלות שבעולם להיות בשמחה, ועקר השמחה היא האמונה הקדושה, להאמין בהקדוש-ברוך-הוא, שהכל בהשגחה פרטית, ולידע ולהודיע ולהודע, שהכל ממנו יתברך, וסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ונזכה לראות במו עינינו ישועות ונסים שיעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא, כמו שעשה אתנו נסים ונפלאות עד עכשו, עוד יעשה אתנו נסים ונפלאות להבא.

אני מאד מבקש אותך, שתחזיק מעמד, ולא תשבר משום דבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ומה שאפה צריך, תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, והקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, והוא מנסה אותנו בכל מיני נסיונות, ורוצה לראות אל מי נפנה בעת צרה. ולכן תהיה חזק בעבודת התפלה, ואז טוב לה כל הימים.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתעשה לעצמך שעור באמירת זהר ובאמירת תקונים, כי האריז"ל נתן תקון לבצל תשובה, שיאמר בכל יום חמשה דפים זהר וחמשה דפים תקונים, והיום זה מאד מאד קל לקיים, כי הדפיסו זהר עם אותיות גדולות ונקודות, וכן תקוני זהר עם אותיות גדולות ונקודות, ויכולים לומר הרבה דפים זהר ותקונים בכל יום, וזה מזכך את הנפש מכל מיני חלדה.

דע לך, שגם אמירת גמרא זו סגולה להנשמה, ואף שבני-אדם צוחקים מזה, מה יש לך מאחרים?! תדע לך, כי אם תקח מסכת ברכות, ותתחיל לגרס דף אחר דף, דף אחר דף, עד שתזכה לסיים מסכת ברכות, ותתחיל מסכת שבת, ואחר-כך מסכת ערובין, ואחר-כך מסכת פסחים וכו' וכו', עד שתזכה לסיים את הש"ס, ואז יאיר עליך צלם אלקים, העקר תהיה חזק מאד בעבודה הקדושה הזו, ואז אף פעם לא תשבר.

אני מאד מבקש אותך, שתעשה כל מיני מאמצים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה זה היסוד ביהדות ובקיום האדם, אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא לראותך בקרוב, ואז נשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רסג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה חכמינו הקדושים אמרו (אבות פרק ב'): ויהי זהיר בגמלתן שלא תבנה, שנשיכתן נשיכת שועל, ועקיצתן עקיצת עקרב; ולכן צריכים מאד להזהר לא להתחיל עם צדיק הדבוק בו יתברך, כי לבסוף מקבלים את הענש שקרו משלם.

מספר על הרב הקדוש רבי יחזקאל שרגא משינאו זי"ע, שאחד החל לעשות ממנו צחוק, וקרא לו כל מיני שמות של גנאי, עד שפעם קראו בשם גנאי גדול מאד וכו', ענה ואמר הרב הקדוש: הרי כשנותנים שם לתינוק, נותנים למסבין זין שרף, כדי שיאמרו 'לחיים', נו, מגיע גם לאדם הזה שקרא לי שם חדש — זין שרף, והדבר יצא מפיו, והוא נעשה שכור כל ימיו, והתגלגל ברחובות בקיא ובצואה, שהיה מקיא ועושה צרכיו בתוך מלבושו, וכך שכב ברחוב, ולא הועיל שום דבר לגמל אותו מהשתיה במשך כל חייו, והיו בני המשפחה — אשתו והילדים, מתבישים בו מאד מאד, ולא הועיל שום דבר. ולכן צריכים מאד מאד לשמר לא לקרא שמות של גנאי או של צחוק לצדיק, כי לבסוף יקבל את ענשו, אשר לא תאר כלל.

אין לנו משג מה זה צדיק, שכל פלו דבוק רק בו יתברך, ומבחוץ לא רואים את זה כלל, כי נשמתו מלבשת בלבוש גשמי, אבל בפנימיותו הוא דבוק לגמרי באין סוף ברוך הוא, והוא בטל ומבטל בעצם עצמיות אלקותו יתברך. ולכן צריכים מאד מאד לשמר, לא להתחיל עם צדיק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רסד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

במה שאתה כותב בענין קברי צדיקים וכו', אני מאד מתפלל עליך, איה תדבר כה? ! הלא מובא בזהר (אחרי עא): אמר רבי ייסא, בשעתא דאצטריך עלמא למטרא, אמאי אולינן לגביהון דמיתא, והא כתיב (דברים יח, יא): "וידרש אל המתים", ואסיר. אמר ליה, עד

פֿען לאַ חמיתא גרפּא דציפּרא דערן, ודרש אַל המתים, אַל המתים
 דיִקא, דאִינון חיִבי עֲלֵמָא דאִינון מעמין עובדי עבודה זרה,
 דאשתפּחו תדיר מתים, אַבֵּל ישְׂרָאֵל דאִינון זכאי קשוט, שלמה קרא
 עליהו (קהלת ד, ב): "ושבַח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שְׁכָר מֵתוֹ", בזמן
 אחרא וְלֹא הִשְׁתָּא, שְׁכָר מֵתוֹ, וְהִשְׁתָּא אִינון חיי. ועוד, דשאר
 עמין פד אַתָּאן לַמַּתִּיהוֹן, אַתָּן בַּחֲרִשִּׁין, לַאֲתַעְרָא עֲלֵיהוּ זִינִין
 בִּישִׁין, וְכֵד ישְׂרָאֵל אַתָּאן לַמַּתִּיהוֹן, אַתִּין בְּכַמָּה תשובה לְקָמִי
 קדשא בריך הוא, בתבירו דלכא, בתעניתא לקבלה, וכלא בגין
 דנשמתין קדישין יבעון רחמי לְקָמִי קדשא בריך הוא עֲלֵיהוּ, וקדשא
 בריך הוא חַיִּס עַל עֲלֵמָא בְּגִינִיהוֹן, וְעַל דָּא תְּנִינֵן צִדִּיקָא, אַף עַל
 גב דאֲתַפְטֹר מֵהָאֵי עֲלֵמָא, לֹא אֶסְתַּלַּק וְלֹא אֲתַאבִּיד מִפְּלֵהוּ עֲלֵמִין,
 דְּהָא בְּכֻלָּהוּ עֲלֵמִין אֲשַׁתְּפַח יִתִּיר מַחֲיָיו, דְּבַחֲיָיו אֲשַׁתְּפַח בְּהָאֵי
 עֲלֵמָא בְּלַחֲדוּי, וּלְבַתֵּר אֲשַׁתְּפַח בְּתַלַּת עֲלֵמִין, וְזִמִּין לְגַבִּיָּהוּ, דְּכַתִּיב
 (שיר השירים א, ג): "עֲלָמוֹת אֶהְבֹּד", אַל תִּקְרִי עֲלָמוֹת אֶלָּא עוֹלָמוֹת,
 זכא חולקהוֹן [אמר רבי ייסא, בשעה שצריך העולם למטר, מדוע
 אנו הולכים אצל המתים, וקרי פתוב: "וְדִרְשׁ אֶל הַמֵּתִים", ואסור?
 אמר לו: עד עתה לא ראית פנף הצפור של עדן, ודרש אַל הַמֵּתִים,
 אַל הַמֵּתִים בְּדִיוֹק, שְׁהֵם רְשָׁעֵי הָעוֹלָם, שְׁהֵם מַעֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה
 זְרָה, שְׁנִמְצָאִים תָּמִיד מֵתִים, אַבֵּל ישְׂרָאֵל שְׁהֵם צִדִּיקֵי אֱמֶת, שְׁלֹמָה
 קרא עֲלֵיהֶם: "ושבַח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שְׁכָר מֵתוֹ", בזמן אחר, וְלֹא
 עכשו, שְׁכָר מֵתוֹ וְעַכְשׁוֹ הֵם חַיִּים. ועוד, ששאר עמים באשר באים
 בכשופים לעורר עֲלֵיהֶם מִינִים רָעִים, וְכַאֲשֶׁר ישְׂרָאֵל באים לַמַּתִּיהֶם,
 באים בְּכַמָּה תשובה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשָׁכַר הַלֵּב בְּתַעֲנִית
 כְּנֻגָּדוֹ. וְהַכֹּל כְּדִי שְׁנַשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת תִּבְקַשְׁנָה רַחֲמִים לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא עֲלֵיהֶם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵם עַל הָעוֹלָם בְּגֻלְגָּלָם.
 וְעַל-כֵּן שְׁנִינוּ, צִדִּיק אֶף-עַל-פִּי שְׁנַפְטֹר מִזֶּה הָעוֹלָם, לֹא מִסְתַּלַּק וְלֹא
 נֶאֱבָד מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, שְׁהָרִי בְּכָל הָעוֹלָמוֹת נִמְצָא יוֹתֵר מִבְּחִיּוֹ,
 שְׁבַחֲיָיו נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם בְּלִבּוֹ, וְאַחֲרֵיכֶּן נִמְצָא בְּשִׁלְשָׁה עוֹלָמוֹת
 וּמִזְמָן אֶצְלָם, שְׁכַתוֹב: עֲלָמוֹת אֶהְבֹּד, אַל תִּקְרָא עֲלָמוֹת אֶלָּא
 עוֹלָמוֹת, אֲשֶׁרִי חֲלָקָם]. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (ספר-הַמִּדּוֹת, אוֹת צִדִּיק, סִמָּן
 קעג): עַל-יְדֵי הַשְׁתַּטְחוֹת עַל קִבְרֵי הַצִּדִּיקִים, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

עושה לו טובות, אף-על-פי שאינו ראוי לכך. ולכן אף מלאך לבך
 לדבר כך וכו'. ומוכא בפרוש (דרשות הר"ן, דרוש ח'): בהמצא
 החכמים והחסידים בדורות, יהיה השפע שופע עליהם,
 ובאמצעותם אפשר שיהיה שופע על כל המוכנים מבני דורם, וכל
 שכן לאותם שהם מתקרבים אליהם ומשתתפים עמם, ולא בתייהם
 בלבד, כי גם אחרי מותם מקומות קברותיהם ראויים להמצא השפע
 שם בצד מן הצדדים, כי עצמותיהם אשר כבר היו כלים לחול
 עליהם השפע האלקי, עדין נשאר בהם מן המעלה והכבוד שייספיק
 לכיוצא בזה. ומפני זה אמרו חכמינו הקדושים (תענית כג:), שראוי
 להשתטח על קברי הצדיקים ולהתפלל שם, כי התפלה במקום
 שהוא תהיה רצויה יותר, להמצא שם גופות אשר חל עליהן כבר
 השפע האלקי וכו', עין שם; ולכן אני אני מבין למה תדבר בזה
 וכו'. ויש עוד להאריך מהמון מאמרי חכמינו הקדושים, מעלת
 הזוכה להשתטח על קברי צדיקים, אף אין הפנאי להעתיק לה
 עכשו, ועוד חזון למועד.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רסה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק תחדיר בעצמך אמונה בו יתברך, אשר דבר גדול ודבר קטן
 אינו נעשה מעצמו, אלא ממנו יתברך, וכמו שלמד אותנו הבעל-
 שם-טוב הקדוש זי"ע, שאפלו קש ותכן אינו נופל מהעגלה בלתי
 השגחתו הפרטית, ומכל שכן שאר הדברים שקורים בעולם, ואף
 שלמוד זה קשה מאד לקבל, כי כל אחד חושב, שהכל טבע ומקרה
 ומזל, עם כל זאת זו מציאות, וצריכים לחיות עם זה, והעקר לדם
 ולשתק, ולדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, ואשרי מי שיכול

לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל לְמוֹהֲרַנ"ת ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רעט): אִם עוֹבֵר עַל הָאָדָם מֵה שְׁעוֹבֵר וְכו', צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמִכְאוּבִים וְכו', צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ מוֹהֲרַנ"ת ו"ל: רַבִּי, מֵה נִקְרָא בְטוֹל? עָנָה וְאָמַר לוֹ רַבֵּנוּ ו"ל: בַּפְּשִׁיטוֹת סוּגָרִים אֶת הַפֶּה וְאֶת הָעֵינַיִם, וְזֶה בְטוֹל.

וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה אֲזִי גַם לִיחַד יְחוּדִים קְדוֹשִׁים, וּלְצַרְף שְׁמוֹתָיו יְתַבְרָךְ: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, ב"ן דב"ן, מ"ה דב"ן, ס"ג דב"ן, ע"ב דב"ן, וְכֵן הִלָּאָה, וְיִטַּיִל בְּעוֹלָמוֹת כְּמוֹ שֶׁמְטַיִל בְּגֵן נִפְלָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הָאֲרֶת זִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יְתַבְרָךְ, וְעוֹלָמוֹ יִרְאֶה בְּחַיּוֹ, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רסו.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רָאָה, כ"א אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נִרְוֵי יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ בִּיְתֵר שְׂאֵת וּבִיְתֵר עֲזִי בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יְתַבְרָךְ, וְתַדַּע אֲשֶׁר כָּל דָּקָה וְרִגַע שֶׁהָאָדָם רַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יְתַבְרָךְ, הוּא מְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וּלְדַבָּקָה בּוֹ". וְכַתֵּב הַכֹּהֵן גָּדוֹל ה'חֲפִצֵּי-חַיִּים' ו"ל בְּסִפְרוֹ גְּאוּר הִלְכָה (סִימָן א'), עַל מֵה שֶׁכַּתֵּב הַרַמ"א "שְׁוִיתִי הַיָּדִי" לְנִגְדֵי תַמִּיד", הוּא כָּלֵל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה וּבְמַעֲלוֹת הַצְדִּיקִים אֲשֶׁר הוֹלְכִים לִפְנֵי הָאֱלֹקִים, כִּי אֵין יְשִׁיבַת הָאָדָם וְתַנּוּעוֹתָיו וְעַסְקָיו וְהוּא לְבִדּוֹ בְּבִיתוֹ, כִּי־שִׁיבַתוֹ וְתַנּוּעוֹתָיו וְעַסְקָיו, וְהוּא לִפְנֵי מֶלֶךְ גָּדוֹל, וְלֹא דִבּוּרוֹ וְהִתְרַכַּת פִּי כְּרָצוֹנוֹ, וְהוּא עִם אֲנָשִׁי בֵּיתוֹ וּקְרוֹבָיו, כְּדִבּוּרוֹ בְּמוֹשֵׁב הַמֶּלֶךְ, כָּל שָׂפָן כְּשִׁישִׁים הָאָדָם אֵל לְבוֹ, שֶׁהַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, עוֹמֵד עָלָיו וְרוֹאֶה בְּמַעֲשָׁיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמְיָה כג, כד):

"אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה' ה' ה' מיד יגיע אליו היראה וההכנעה בפחד השם יתברך ובקשתו ממנו תמיד. יש שש מצוות חיוכן תמיד, לא יפסקו מעל האדם אפלו רגע אחד כל ימיו, וכל זמן וכל רגע שיתחשב בהן, קיים מצות עשה, ואין קץ למתן שכר המצוות, ואלו הן: (א) להאמין שיש אלוה אחד בעולם, שהמציא כל הנמצאות, ומתפצו ורצונו הוא כל מה שהוא עכשו, ושהיה ושהיה לעדי עד, ושהוא הוציאנו ממצרים, ונתן לנו התורה, וזוהי מצות עשה, דכתיב: "אנכי ה' ה' אלוקיך אשר הוצאתיך וגו', ופרוש: תדעו ותאמינו, שיש לעולם אלוה המשיג, שהרי הוצאתיך מארץ מצרים. (ב) שלא נאמין בשום אלהים זולתו, שנאמר: "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני", ואפלו מודה שהקדוש-ברוך-הוא שולט על הכל, רק שידמה בדעתו, שמסר הנהגת העולם למלאך או לכוזב, הרי זה מודה בעבודה זרה, ועובר על "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני", אלא נאמין, שהקדוש-ברוך-הוא בעצמו ובכבודו משיג בכל העולמות, ואין לשום נברא כח לעשות דבר בלתי רצונו, ולכן נקרא הקדוש-ברוך-הוא אלוה האלהים. (ג) ליחדו, שנאמר: "שמע ישראל ה' ה' אלהינו ה' אחד", ופרוש: שמע ישראל, ודע כי ה' ה' ה' ה' את הכל ברצונו, והוא אלהינו המשיג בכל העולמות, הוא ה' ה' ה' אחד בלי שום שתוף. (ד) לאהב המקום ברוך הוא, שנאמר: ואהבת את ה' ה' אלוקיך וגו', וכיצד יגיע האדם לאהבה? על-ידי התורה, וכדאיתא בספרי: לפי שנאמר "ואהבת", איני יודע כיצד לאהב את המקום? תלמוד לומר: "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך", שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם, כלומר שעל-ידי ההתבוננות בתורה יכיר את גדלותו של הקדוש-ברוך-הוא, שאין לו ערך ולא קץ, ותתישב האהבה בלבו בהכרח. וענין המצוה, שיראה האדם להשם כל מגמתו וכל מחשבתו אחר אהבת השם יתברך, ויעריך בלבו כי כל מה שיש בעולם מעשר ובענין וכבוד, הכל הוא כאין נגד אהבתו יתברך, ויגע תמיד בבקשת חכמת התורה, למען ישיג ידיעה בהשם יתברך. והקובע את מחשבתו בענינים הגשמיים ובהכלי העולם שלא לשם שמים, רק להתענג

וּלְהַשִּׁיג כְּבוֹד, בְּטֵל עֲשֵׂה זֶה, וְעֲנֵשׁוּ גְדוֹל. (ה) לִהְיוֹת יִרְאַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל פָּנָיו תָּמִיד לְבִלְתִּי יִחָטֵא. וְעַל זֶה נֶאֱמַר: "אֵת הַנִּי"ה אֱלֹהֶיךָ תִירָא", וּמִי שֶׁבָּא דָּבַר עֲבָרָה לְיָדוֹ, חַיִּב לְהַעֲזִיר רוּחוֹ, וּלְתַתּוֹ אֶל לְבוֹ בְּאוֹתוֹ הַפֶּרֶק שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁנֵּי בְּכָל מַעֲשֵׂי בְנֵי-אָדָם, אֲףֹ אִם יִהְיוּ בְּמַחְשָׁף מַעֲשִׂיהֶם, וְיִשְׁיֵב לָהֶם נֶקֶם לְפִי רֹעַ הַמַּעֲשֵׂה. וּכְדֹכְתִּיב: "אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמַסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נֶאֱמַר הַנִּי"ה" וְגו'. (ו) שְׁלֹא נִתּוּר אַחֵר מִחֻשְׁבֵּת הַלֵּב וּרְאִית הָעֵינַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶּם" וְגו'. וְאָמְרוּ חֲכָמִים: "אַחֲרֵי לְבַבְכֶּם" — זֶה אֶפִּיקוֹרְסוּת, "וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם" — זֶה זְנוּת, וּבְכָלֵל אֶפִּיקוֹרְסוּת הוּא כָּל מַחְשְׁבוֹת זְרוּת, שֶׁהֵן הַפֶּךְ דַּעַת הַתּוֹרָה, וּבְכָלֵל זְנוּת הוּא מִי שֶׁהוּא רוֹדֵף אַחֵר תַּאֲוֹת הָעוֹלָם מִכְּלִי שְׂיִכּוֹן בָּהֶם כָּלֵל לְכֻנְיָה טוֹבָה, כְּלוּמַר שְׁלֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָם כְּדִי שְׂעִימָד בְּרִיא, וְיִוָּכַל לְהַשְׁתַּדֵּל בְּעִבּוּדַת בּוֹרְאוֹ, רַק כְּוָנָתוֹ תָּמִיד לְהַרְבּוֹת תַּעֲנוּגִים גְּדוֹלִים לְנַפְשׁוֹ וְכו', עֵינֵי שֵׁם.

רואים מזה, כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל מְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ רַק אֵת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַדְבֵּק אֵת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָרִי זֶה מְקַיֵּם שֵׁשׁ מִצְוֹת תְּדִירִיּוֹת, וְאֵל רַב טוֹב הַגָּנוּז יִזְכֶּה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַהֲוִירִים, חֶלֶק ב', סִימָן טז): כְּשֶׁמְבַטֵּל הַרְהוּרֵי עֲבוּדָה זָרָה, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹחֲלִין לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו; הֵינּוּ שְׁלָכָל אָדָם עוֹלִים בְּכָל פַּעַם הַרְהוּרֵי עֲבוּדָה זָרָה וּסְפָקוֹת בְּאַמוּנָה מְרַב קִלְקוּל מַעֲשָׂיו, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁאָדָם מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ רַק אֵת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא מְבַטֵּל אֵת כָּל הַהֲרָהוּרִים שֶׁנִּכְנָסִים בּוֹ הַרְהוּרֵי עֲבוּדָה זָרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מוֹחֵל לוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שֵׁם, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָהּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיהָ; וְלָכֵן רָאָה תָּמִיד רַק לְחֹשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְדַע לָהּ, שֶׁהַרְגֵּל נַעֲשֶׂה טַבַּע, מִי שֶׁמְרַגֵּל אֵת עֲצָמוֹ תָּמִיד רַק לְחֹשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמְבַטֵּל מַעֲצָמוֹ אֵת כָּל הַהֲרָהוּרִים שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת וְכו' וְכו', רַק מִחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ שְׁאִין בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, עַל-יְדֵי-זֶה לְבִסּוֹף נַעֲשֶׂה אֲצֻלוֹ טַבַּע שְׁנִי, שֶׁתָּמִיד רַק חוֹשֵׁב מִזֶּה, שְׁאִין שׁוּם

מְצִיאוֹת בְּלֻעֲדֵיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר, עַד שְׁמֵרָגִישׁ שְׁהָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא מְסַבֵּב אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר. וְלִהְיֶיעַ לְמַדְרָגָה זוֹ, זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת שֶׁל אִישׁ יְהוּדִי, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מַגֵּלָה יג.): כָּל הַכּוֹפֵר בְּעִבּוּדָה וְרָה נִקְרָא יְהוּדִי; וְאֵין לָךְ עוֹד תַּעֲנוּג יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה שְׁאָדָם רַק חוֹשֵׁב תָּמִיד מֵאַמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ מְסַבֵּב אוֹתוֹ, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'): הָעֵקֶר הוּא אֱמוּנָה. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לַחֲפֹשׁ בְּעֵצְמוֹ וּלְחַזֵּק אֶת עֵצְמוֹ בְּאֱמוּנָה, כִּי יֵשׁ סוּבְלֵי חֲלָאִים, שְׂיֵשׁ לָהֶם מַכּוֹת מִפְּלָאוֹת, וְהֵם סוּבְלִים הַחֲלָאִים רַק בְּשִׁבְלֵי נִפִּילַת הָאֱמוּנָה; וְהַמַּכּוֹת וְהַמַּחֲלוֹת הָאֵלּוּ שְׁבָאִים לְאָדָם מִחֲמַת חֶסֶד אֱמוּנָה, הוּא מַחֲמַת הָעֵצָבִים, שְׁקוֹרִין נַעֲרוּעֵזִיקֵיט, שֶׁזֶּה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר שֶׁהוֹרֵס אֶת הָאָדָם כְּמוֹ מַחֲלַת הָעֵצָבִים, שֶׁהוּא תָּמִיד נִמְצָא בְּמַתַּח וּבִפְתָּחִים גָּדוֹלִים, וְהַכֵּל בָּא מִחֲמַת שְׁאֵין אֱמוּנָתוֹ שְׁלֵמָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי הַמַּאֲמִין הָאֱמֵתִי, אֲשֶׁר אֵין בְּלֻעֲדֵיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, הוּא תָּמִיד יִהְיֶה סְבֵלֵן, וְיֻכַּל לַעֲבֹר עַל הַכֵּל, וְלֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם דְּבַר, מֵאַחֵר שִׁיּוּדֵעַ שֶׁהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי דְבַר גָּדוֹל וְדְבַר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעֵצְמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנח), אֲשֶׁר עַל-יְדֵי אֱמוּנָה יֵשׁ לוֹ כַּחַ הַגָּדֹל וְכַח הַצּוֹמַח, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא יִכּוֹלָה לַעֲקֹר אוֹתוֹ.

וְלִכֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֵצְמוֹ בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְתָמִיד תַּחֲזֹר עַל שֵׁשׁ מִצְוֹת הַתְּדִירִיּוֹת הָאֵלּוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַכֵּלֵל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתַחֲזֶיהָ חַיִּים טוֹבִים וְנֹעִימִים. וְכֵמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחּוֹת-הַר"ן, סִימָן לב.): מִי שְׂיֵשׁ לוֹ אֱמוּנָה — תִּזְיוֹ חַיִּים; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוֹ אֵל רַב טוֹב הַגָּנוּז וְהַצִּפּוּן יִזְכֶּה. וְצָרִיכִים לְחֹזֶר בָּזֶה כָּל יוֹם וְיוֹם, וְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה, וְכָל רִגְעַ וְרִגְעַ, וְאִזּוֹ דִּיקָא יַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם הַמְּלֵא צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וּמִכְאוּבִים וְכוּ' וְכוּ' בְּשִׁלּוּם וּבְאַהֲבָה.

הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רסז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין אשר כתבת וכו', אתה צריך להזהיר את הנשים, שלא תסתנה את בעליהן לחלק על רבנו ז"ל ועל הנסיעה לאומן על ראש השנה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין קי.) על פסוק (משלי יד, א): "חכמות נשים בנתה ביתה" — זו אשתו של און בן פלת, "ואולת בידיה תהרסנו" — זו אשתו של קרח; כי אשתו של און בן פלת אמרה לו: מה אתה צריך להתערב במחלקת על משה וכו', אבל אשתו של קרח הסיתה אותו, שיחלק על משה, ועל ידי זה נעקרו כלם מן העולם. וכתב רבי מנחם עזריה מפאנו זי"ע (בספרו גלגולי נשמות): אשת קרח נתגלגלה באשת אחאב איזבל, שרדפה את אליהו הנביא שגלה את הקדוש-ברוך-הוא בעולם, ובטל את עובדי הבעל, ולכן איזבל היא היתה גלגול כזבי, שרדפה אחרי אליהו, שהוא פינחס, על שהרגה וכו', עין שם.

רואים מזה, כשאשה מסיתה את בעלה נגד הצדיק האמת, על ידי זה נתגלגלת בה איזבל אשת אחאב, שרדפה את אליהו הנביא, והיא היתה גלגול כזבי, שהרגה פינחס. ולכן אשרי האשה המסתזקת את בעלה להתקרב אל הצדיק האמת, ועוזרת לו לנסע על ראש השנה אל ציון רבנו ז"ל בעיר אומן, ואז אל רב טוב הגנוז והצפון תזכה גם היא, כי באמת כל הענין שנוסעים אל רבנו ז"ל לראש השנה, זה רק כדי לזכות לטהרת המחשבה, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ריא), שעל ידי שנוסעים לראש השנה אל הצדיק, זוכים לטהרת המחשבה, לחשב רק ממנו יתברך, ועל ידי זה נעשה המתקת הדינים, ונמשכת ברכה והצלחה בפית וכו'. ובאמת ראש השנה הוא יום הדין, שאז דנים את האדם על

כל השנה, וכותבים לו את התקציב כמה כסף יהיה לו על כל השנה, וכן מה יקרה עמו ועם אשתו ועם ילדיו וכו' כל השנה, ולצערו הרב, אנו שומעים בכל יום מקרים מוזעזעים אשר קורים עם בני-אדם, כל מיני מחלות ונחלאים רעים וכו', כל מיני תאונות דרכים וכו', כל מיני גזרות רעות וכו', כל מיני צניעות ודחקות וכו', ולכן פשוטם אל הצדיק האמת לראש השנה, הוא עורך הדין הכי גדול, והוא יכול להמתיק את כל הדינים, ולכן אשרי האשה שמפירה את האמת, אשר בראש השנה דנים כל המשפחה מה יקרה אתם וכו', וכמו שבגשמיות לפני גזר-דין חמור מאד, לוקחים את עורך-הדין הכי גדול, כדי שימתיק את הדין, והוא טוען עם השופט וכו', ומוציא את המשפט לאור וכו', על אחת כמה וכמה באין ערך, איך אנחנו צריכים את הצדיק הגדול והנורא, שאמר (חיי-מוהר"ן, סימן תה), שכל העולם תלוי בראש השנה שלו; ורצה מאד שנבוא אליו בראש השנה. ולכן אשרי מי שבא בראש השנה אל רבנו ז"ל בעיר אומן, ואשרי האשה העוזרת לבעלה לנסע אל ציון רבנו ז"ל בעיר אומן לראש השנה דיקא, ותתברך מפי עליון.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רסח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבור אותך. הן אמת, שעוברים עליך משברים וגלים קשים ומרים מאד וכו' וכו', עם כל זאת זכר גם זכר, אשר עקר גדלת בר ישראל, שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר, כי אין זו עצה להשבר, ואף שכוונת לך מאד מאד כל המרירות שעוברת עליך וכו', עם כל זאת עקר הגבורה היא להחזיק מעמד.

וּרְבֵנוּ ז"ל אָמַר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן סה): מַאִין יוֹדְעִים, שְׁקֵבֵל אֶת הַיִּסּוּרִים הַבָּאִים עָלָיו בְּאַהֲבָה? אִם זֹכִים אַחֲרֶיךָ לַחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, זֶה סִימָן שְׁקֵבֵל אֶת הַיִּסּוּרִים בְּאַהֲבָה. וְרוֹאִים, שֶׁהֵיוּ הַמּוֹן צַדִּיקִים, שֶׁחֲדָשׁוּ הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה, וְכָתְבוּ גְזֻמּוֹת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, הָרִי זֶה סִימָן שֶׁעָבַר עֲלֵיהֶם מֶה שֶׁעָבַר, וְלֹא הָיָה לָהֶם לְהִיכָן לְבָרַח, אֲלָא לַתּוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. וּמוֹכָא (תָּנָא דְּבִי אֱלֵהוּ רַבָּה, פֶּרֶק י'): אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְחַדָּשִׁים דְּבָרֵי תּוֹרָה עַל פִּיו, וְכָל מִי שֶׁמִּתְחַדָּשִׁים דְּבָרֵי תּוֹרָה עַל פִּיו, דּוּמָה כְּמִי שֶׁמִּשְׁמִיעִין אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, וְאוֹמֵר לוֹ: כֶּף אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּנִי, בְּנֵה לִי בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, שֶׁשָּׂכַר הַגָּדוֹל שֶׁיֵּשׁ לִי בְּאוֹצְרֵי — שְׁלֹךְ הוּא, וּבִשְׂבִילָךְ אָנִי מְצִיל אֶת יִשְׂרָאֵל. כִּי בְּזֶה שְׂאֵדָם מִחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, וּבִפְרָט חֲדוּשִׁים כְּאֵלוֹ שֶׁמְצִילִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִרְדַּת שְׁחַת, הֵינּוּ שְׁכָל חֲדוּשָׁיו הֵם — אֵיךְ לְהַחֲיוֹת נֶפֶשׁ כָּל חַי, בְּזֶה הוּא בּוֹנֵה בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, כִּי כָל מִי שֶׁמַּעֲיֵן בְּחֲדוּשָׁיו שֶׁחֲדָשׁ בַּתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, זֶה מִמֶּשׁ כְּמוֹ שֶׁנִּכְנָס בַּתּוֹךְ בֵּית-הַמִּדְרָשׁ. וְנִמְצָא, שֶׁזֶה שֶׁמַּעֲיֵן בְּחֲדוּשָׁיו, הוּא נִמְצָא בַּתּוֹךְ בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְנִצּוֹל מִכָּל רָע. וְלִכֵּן חֲדוּשִׁים שֶׁמִּתְחַדָּשִׁים כְּדִי לְהַצִּיל אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הֵם מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבִים בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ.

וּמוֹכָא בַּזֹּהַר (הַקְדָּמָה ד'): רַבִּי שֶׁמַּעֲוֹן פֶּתַח (וְשַׁעֲיָה נָא, טז): "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ", כַּמָּה אֵיךְ לִי לְבַר נֶשׁ לְאֲשַׁתְּדֵּלָא בְּאוֹרֵיתָא יִמָּא וְלִילֵיא, בְּגִין דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא צִיַּת לְקַלְהוֹן דְּאֵינּוֹן דְּמַתְעַסְקִי בְּאוֹרֵיתָא, וּבְכָל מְלָה דְּאֲתַחֲדָשׁ בְּאוֹרֵיתָא עַל יָדָא דֶּהֱהוּא דְּאֲשַׁתְּדֵּל בְּאוֹרֵיתָא, עָבִיד רְקִיעָא חָדָא. תָּנִן בְּהֵיא שְׁעָתָא דְּמְלָה דְּאוֹרֵיתָא אֲתַחֲדָשׁת מְפּוּמִּיה דְּבִר נֶשׁ, הֵיא מְלָה סְלָקָא וְאֲתַחֲדָשׁת קַמִּיה דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיל לְהֵיא מְלָה וְנָשִׁיק לָהּ, וְעָטַר לָהּ בְּשַׁבְעִין עֶטְרִין גְּלִיפִין וּמַחֲקָקוֹן, וּמְלָה דְּחִכְמָתָא דְּאֲתַחֲדָשׁא, סְלָקָא וְיִתְבָּא עַל רִישָׁא דְּצַדִּיק חַי עַלְמִין, וְטָסָא מִתְּפָן וְשָׁטָא בְּשַׁבְעִין אֱלֹף עַלְמִין, וְסְלִיקַת לְגַבִּי עֲתִיק יוֹמִין, וְכָל מְלִין דְּעֲתִיק יוֹמִין מְלִין דְּחִכְמָתָא אֵינּוֹן, בְּרִזִּין סְתִימִין עֲלָאִין. וְהֵיא מְלָה סְתִימָא דְּחִכְמָתָא דְּאֲתַחֲדָשׁת הָכָא, כֹּד סְלָקָא, אֲתַחֲבַרַת בְּאֵינּוֹן מְלִין דְּעֲתִיק יוֹמִין, וְסְלָקָא וְנִחַתָּא בְּהַדִּיהוּ, וְעָלַת בְּתַמְנִיסָר עַלְמִין גְּנִיזִין

(ישעיה סד, ג): "עין לא ראתה אלקים זולתך", נפקי מתמן, ושאתן ואתין מליאן ושלמין, ואתעתדו קמי עתיק יומין, בההיא שעתא ארח עתיק יומין בההיא מלה, וניחא קמיה מכלא, נטיל לההיא מלה, ואעטר לה בתלת מאה ושבעין אלף עטרין, וההיא מלה טסת וסלקא ונחתא, ואתעבידא רקיעא חדא, וכן כל מלה ומלה דחכמתא אתעבדין רקיעין, קימין בקיומא שלים קמי עתיק יומין, והוא קרי לון שמים חדשים, שמים מחדשים סתימין דרזין דחכמתא עלאה. וכל אינון שאר מלין דאורייתא דמתחדשין קימין קמי קדשא בריך הוא וסלקין ואתעבידו ארצות חיים ונחתין ומתעטרין לגבי ארץ חד ואתחדש ואתעביד כלא ארץ חדשה, מההיא מלה דאתחדש באורייתא, ועל דא כתיב (ישעיה סו, כב): "כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עמדים לפני" וגו', עשיתי לא כתיב אלא עושה, דעביד תדיר מאינון חדושין ורזין דאורייתא, ועל דא כתיב (ישעיה נא, טז): "ואשם דברי בפיה ובצל ידי פסיתיה, לנטע שמים וליסד ארץ" וכו' וכו'.

מי שזוכה לחדש חדושי תורה הקדוש-ברוך-הוא לוקח את החדושים האלו, ובונה מזה עולמות חדשים, ומתפאר עם החדושים האלו מאד מאד בכל העולמות. וכמוכן שאלו צריכים להיות חדושים באלו העומדים על בסיסים חזקים, הינו על יסודות חזקים, ומכל שכן וכל שכן כשאדם זוכה לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי חדושיו, הרי זה מאד מאד חשוב אצלו יתברך, כי להציל בגי-אדם מליד לטמיון וכו', אין למעלה מחדושים באלו, בודאי כל חדוש וחדוש שאדם מחדש — הן בפשט והן ברמז והן בדרך והן בסוד, זה חשוב מאד למעלה, עם כל זאת חדושים שמצילים את נשמות ישראל בפעל ממש, ומוציאים אותם משאול תחתית ומתחפיו, ונופחים בהם ריח חיים חדשה, אלו החדושים עולים על הכל.

וזה בית-המדרש שאדם נוטע בזה העולם, וישאר אפלו לאחר הסתלקותו, כי הספרים שזכה לחבר, ומגלים את אמתת מציאותו יתברך, ומחזקים ומעודדים את נשמות ישראל, זה נשאר לדורי

דורות, וזה התענוג הכי גדול להנשמה כשהיא כבר למעלה, וזה מה שפקש דוד המלך (תהלים סא): "אגודה באהלך עולמים". ואמרו על זה חכמינו הקדושים (קמחות צו): רב יהודה אמר רב מאי דכתיב: "אגודה באהלך עולמים", וכי אפשר לו לאדם לגור בשני עולמים? אלא אמר דוד לפני הקדוש-ברוך-הוא: רבנו של עולם, יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפי בעולם הזה, דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי, כל תלמיד חכם שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה, שפתותיו דוכבות בקבר. אמר רבי יצחק בן זעירא ואתימא שמעון נזירא מאי קראה (שיר השירים ז'): "ותחבק כנין הטוב, הולך לדודי למישרים דוכב שפתי ישנים", כפמר של ענבים, מה פמר של ענבים כיון שמוניח אדם אצבעו עליו — מיד דוכב, אף תלמידי חכמים, כיון שאומרים דבר שמועה מפיהם בעולם הזה — שפתותיהם דוכבות בקבר.

הרי שלך לפניך מעלת הזוכה לחדש חדושי תורה, ובפרט מי שסובל צרות ויסורים ומרידות ומכאובים, ובזרע אליו יתברך, וכשחוזר הוא בא עם חדושי תורה, זה סימן שקבל את היסורים באהבה, ובהחדושי תורה האלו הם מתוקים ומעודדים ומשמחים ומצילים את נשמות ישראל. וזה שאנחנו רואים, שדוד המלך סבל כל ימיו צרות ויסורים ומכאובים, מחלקת ומריבות ורדיפות מבית ומבחוץ וכו' וכו', על-ידי-זה זכה לחבר את ספר התהלים, שכל פר ישראל מוצא את עצמו בהם, כמו-כן מי שבורח תמיד אליו יתברך, ונקלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ומכל היסורים והמרירות שעובר עליו, הוא בורח רק אליו יתברך, על-ידי-זה גם החדושים שלו נשארים לנצח. וכל מי ששבור, ימצא את עצמו בתוך החדושים שלו.

ולכן אל תפיל בדעתך כלל, וכל מה שעובר עליך ברח לך רק אליו יתברך, ואז אל רב טוב הגנוז תזכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רֵאָה לַחֲזוֹק אֶת עֲצָמְךָ בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עַז וְשׁוֹם דָּבָר בְּעוֹלָם
לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ, וְתִרְאָה לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמְךָ מִהַדְמִיוֹן, אֲשֶׁר
הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וְצָרִיכִים הָרַבָּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי כָּל זְמַן שְׂאָדָם בְּשִׁמְחָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא
יְכוּל לְהוֹלִיךְ אֶת מַח-מַחֲשָׁבָתוֹ כִּפִּי שֶׁהוּא רוֹצֶה, לֹא-כֵן כְּשֶׁאָדָם
מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, אֲזִי הוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ אִיךָ לְהִתְנַהֵג, כִּי הִרְעִינוֹת
וְהַדְמִינוֹת שֶׁל הָאָדָם הוֹרֵסִים אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְהוּא תָּמִיד מָלֵא פְחָדִים
וְכוֹ', וְחוֹשֵׁב מָה אַחֲרִים חוֹשְׁבִים מִמֶּנּוּ, וּמְרִים לוֹ מָאֵד הַחַיִּים וְכוֹ'.
וְלִכֵּן הָעֵקֶר הוּא רַק שִׁמְחָה, שֶׁמִּרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, עַד שְׁאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל
עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבָעוֹלָם, וְאֵינוֹ מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוֹם אָדָם בְּעוֹלָם,
וְהוּא חֵי בְּכַטְחוֹן. וְזוֹ הַשְּׁלֵמוֹת — שֶׁתָּמִיד יִחַשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
וְלֹא יִתְיַאֵשׁ מִהַחַיִּים שְׁלוֹ, וְצָרִיכִים הָרַבָּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׂיִתְּנָה אֶת הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְאֵף אֶחָד שְׁלֹא יִדְרִיךְ אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ
עֲקָלָנוּת וְכוֹ', אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בָּזֶה תָּמִיד! וְאֵל מִדְּרָגָה זוֹ רִבְּנוּ ו"ל
רוֹצֶה לְהַבִּיא אוֹתָנוּ, שְׁלֹא נִתְבַּהֵל וְנִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבָעוֹלָם,
יְהִיָּה מִה שְׂיִתְּנָה וְיִתְּנָה אִיךָ שְׂיִתְּנָה, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶת הָעוֹלָם
שְׁלוֹ וְאֶת הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְאֶסוּר לוֹ לְתַת שְׂאֲחֵרִים יְחִיו אֶת חַיָּיו,
וְיִפְחִידוּ אוֹתוֹ וְכוֹ', אוֹ יִשְׁתַּלְטוּ עָלָיו וְכוֹ'. וְזֶה הַסּוּד שֶׁל תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת שְׁגָלָה לָנוּ רִבְּנוּ ו"ל — לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאֵף אֶחָד, רַק
מִה שְׁמִלְחִיץ אוֹתוֹ שְׂיִתְּבוּדָה אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וַיְדַבֵּר אֵלָיו.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כְּסִדְרָן הָרַבָּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת,
שְׁמוֹנְכּוֹת אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וְאִם בְּנֵי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מִה
זֶה לַמּוֹד מִשְׁנֵיּוֹת, לֹא הָיוּ מִפְּסִיקִים מִלְּמוֹד זֶה, כִּי מִשְׁנֵי"ה אוֹתִיּוֹת

נשמ"ה, ומצלת את האדם מחבוט הקבר, ומי שלומד הרבה משניות ורגיל בהם כל ימי חייו, אזי שום משחית לא יכול לגעת בו וכו', והתולעים ועכברי השדה וכו' אינם נגשים אל גופו, כי בגוף שיש שם הרבה משניות, כלם בורחים מרוב פחד. ולכן אשרי מי שזוכה ללמד בעצמו הרבה פרקים משניות בכל יום, ואם יזכה ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות — אין למעלה מזה, ואשרי ואשרי מי שיוכל להחזיר את ההנהגה הזו בבני הנעורים, כי רבם ככלם נכשלים בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, רק מחמת השעמום שבא מבטלה, ואז יש כח להסטרא אחרא והקלפות להתאחז בו, אבל אם היה בחור גורס הרבה פרקים משניות בכל יום, היה נצול מהתאונה הזו תאונה נאוף. והיו בחורים בישיבתי, שהיו מסימים כל שבוע ששה סדרי משנה, והאירו פניהם באור גדול מאד. ולכן ראה לחזק את עצמו ביתר שאת וביתר עז, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, כי אם תהיה חזק בלמוד משניות בגרסא, על ידי זה תנצל מכל רע. ומעלת האדם שמזכה גם את אחרים ללמוד משניות, אין לתאר ואין לשער. ודע לך, שלמוד משניות זהו קרוב הגאולה, כמאמרם ו"ל (ויקרא רבה, פרשה ז', סימן ג'): אין כל הגליות הללו מתכנסות אלא בזכות משניות; ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל. ואמר רבנו ו"ל (שיחות הר"ן, סימן נא): את זה תקבלו ממני, שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז ער.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ו"ל חזק אותנו מאד מאד במדת הבטחון, ואמר

אָפּשׁר ט"ז רעא בִּנְחָל קמח

(ח"י-מוהר"ן, סימן תקא): פֿרִינְסֶה רַק בִּטְחוֹן; וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עו): כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִסְתַּכֵּל רַק אֱלֹוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּע עָלָיו פֿרִינְסֶה בְּנִקְל וּבְזָמָן, בְּסוּד (תהלים קמה): "עֵינֵי כָל אֱלֹוֹ יִשְׁבְּרוּ וְאֶתָּה נִתָּן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ", כִּי אִם אָדָם מִסְתַּכֵּל רַק אֱלֹוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ עָלָיו פֿרִינְסֶה בְּשִׁפְע. וְדַע לָךְ, קִדָּם שְׂבָאִים לְבִטְחוֹן אֲמִתִּי, מְנַסִּים אֶת הָאָדָם אִם כּוֹנֵנוֹ בְּאַמֶּת. וְרַבֵּנוּ ו"ל הִרְבֵּה לְדַבֵּר אֶתָּנוּ מַעֲנִין בִּטְחוֹן, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוֹם דְּבָר, רַק כָּל דְּבָר שֶׁהוּא צָרִיךְ יָבוֹא וַיִּבְקֹשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם תִּהְיֶה חֲזָק בָּזֶה, אֲזִי אֶל רַב טוֹב הִגָּנוּז וְהַצָּפוֹן תִּזְכֶּה.

וְהִגָּאוֹן רַבִּי אַבְרָהָם בֶּן הָאִישׁ הָאֱלָקִי הַגָּדוֹל א ו"ל, אָמַר בְּשֵׁם אָבִיו, שֶׁפִּרְשׁ אֶת הַפְּסוּק (תהלים יג, ו): "וְאֲנִי בַחֲסִדֶּךָ בְּטַחֲתִי יִגַּל לְבִי בִישׁוּעָתֶךָ, אֲשִׁירָה לָהּ" כִּי גָמַל עָלַי", שְׁלֵמוֹת הַבִּטְחוֹן הִיא כְּאֶשֶׁר יִמָּצֵא בְּשִׁלְשָׁה זְמָנִים אֵלּוּ: א. כְּאֶשֶׁר הוּא בְּעֵת צָרָה, אֱלֹוֹ יֵשֵׁא אֶת נַפְשׁוֹ. ב. כְּאֶשֶׁר תָּבוֹא לוֹ הִישׁוּעָה, לֹא יִבְקֹשׁ יִשׁוּעָה מִבְּנֵי-אָדָם רַק מֵאֵת ה'. ג. כְּאֶשֶׁר יוֹשִׁיעַ לוֹ ה', בַּיּוֹם הַהוּא יִשִּׁיר לָהּ, וְלֹא יִשְׂכַּח יִשׁוּעָתוֹ. אֲזִי הוּא הַבִּטְחוֹן בְּשִׁלְמוֹת בָּלָב וְלָב. לָכֵן אָמַר: וְאֲנִי בַיּוֹם צָרָתִי, בַּה' בְּטַחֲתִי וְלֹא בְּזוּלָתוֹ, גַּם בַּיּוֹם יִשׁוּעָתוֹ, יִגַּל לְבִי בִישׁוּעָתֶךָ, כִּי לֹא בַקְשָׁתִי מִזּוּלָתִנּוּ, אֲשִׁירָה לָהּ" כְּאֶשֶׁר תּוֹשִׁיעַ לִי זְרוּעוֹ וְיָרוּם יְמִינִי, אֲשִׁירָה לוֹ כִּי גָמַל עָלַי.

אֲשִׁרֵי מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בָּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל, וְהוּא שֶׁשׁ וּבּוֹטָח תָּמִיד עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֲזִי יִשְׁפִּיעַ עָלָיו הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר רָאָה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גִּדּוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי יֵאָרְצִיט (יוֹם הַשָּׁנָה) עַל אָבִיו וְעַל אִמּוֹ, עַל הַבֵּן לְהַקְפִּיד מְאֹד לִדְמֹד אֶת כָּל הַקְדִּישִׁים בְּשֵׁלשׁ הַתְּפִלוֹת: עֲרֵבִית, שְׁחֲרִית, מִנְחָה, אִם יוּכַל לְהַתְּפַלֵּל לְפָנַי הָעֲמוּד לְהִיּוֹת שְׁלִיחַ צָבוּר — מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, אָבֵל אִם יוֹצֵאת מִזֶּה אֵיזוֹ מַחְלָקָת, כְּדָאִי לִוְתֹּר עַל כֶּךָ, כִּי יֵשׁ לְהִנְשָׁמוֹת צָעֵר גָּדוֹל מְאֹד כְּשֶׁבָנָם רַב וְעוֹשֶׂה מַחְלָקָת.

מְקוֹר הַלְמוּד לְיוֹם זֶה הוּא (יְבָמוֹת קכב.), שְׁמַכִּיא רַש"י מִתְּשׁוּבַת הַגָּאוֹנִים "כָּל הַנֶּהָר רִיגְלֵי דְאַמּוֹרָאִי", הֵינּוּ יוֹם שְׁמַת בּוֹ אָדָם גָּדוֹל קוֹבְעִים אוֹתוֹ לְכַבּוֹדוֹ, וּמִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה כְּשֶׁמֶגִּיעַ אוֹתוֹ יוֹם מִתְּקַבְּצִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מִכָּל סְבִיבּוֹ וּבָאִים עַל קִבְרוֹ עִם שְׁאָר הָעָם לְהוֹשִׁיב יְשִׁיבָה שָׁם, עֵינַי שָׁם.

נוֹהֲגִים לְלַמֵּד פֶּרֶק מִשְׁנֵיּוֹת בְּיוֹם הַיֵּאָרְצִיט, וּמוֹכָא מִהֲרַב הַקְדוּשׁ מְקַאמְרָנָא זי"ע: קִבְלָנוּ מִרְבוּתֵינוּ שְׁקִבְלוּ מִרְבֵּן וּרְבֵן מֵאֲלֵהוּ הַנְּבִיא, שְׁפָרַק ז' דְּמִקְנָאוֹת מֵעֲלִין הַנְּשָׁמָה שֶׁל הַנֶּפֶטָר לְמִקְוֵמוֹ, כִּי הָרֵאשִׁי תְּבוּת שֶׁל הַמִּשְׁנּוֹת שֶׁל פֶּרֶק זֶה הֵם: אִי"ה נִשְׁמָה, וְיִכּוֹן בְּלְמוּד מִשְׁנֵיּוֹת אֵלּוּ לְהַעֲלוֹת הַנְּשָׁמָה לְמִזְלֵי הָעֲלִיּוֹן, הַנֶּקְרָא אִי"ה, וְאַחֲרֵי-כֵן יֹאמְרוּ קִדִּישׁ דְּרַבְּנָן, וְזֶה מְאֹד מְסֻגָּל לְעֲלִית הַנְּשָׁמָה.

מִי שֶׁיְּכֻל לְסַיֵּם מִסְכָּתָא בְּיוֹם הַיֵּאָרְצִיט — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וּבִפְרָט אִם יַעֲשֶׂה אַחֲרֵי-כֵן סְעֵדָה לְבְנֵי תוֹרָה, שֶׁזֶּהוּ תְּקוּנָה גָּדוֹל מְאֹד לְהַנְשָׁמָה, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת שְׁמִבְרָכִים אֵלּוּ שְׁמִשְׁתַּתְּפִים בְּסְעֵדָה, מוֹעִילוֹת מְאֹד לְנִשְׁמַת הַנֶּפֶטָר.

בְּעֵינַי לְקַחַת עַל עֲצָמוֹ יוֹם צוֹם בְּיֵאָרְצִיט, הָאַחֲרוֹנִים הִקְלוּ בָּזֶה מְאֹד, כִּי תַכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁמְקַבְּלִים עַל עֲצָמָם קִבְלָה חֲזָקָה כְּזוֹ, אֲזִי צָרִיכִים לְחַזְזִיק בָּזֶה כָּל יְמֵי חַיָּו, וּמִי יוֹדֵעַ אִם יוּכַל לַעֲמֹד בָּזֶה וְכו', וְזֶהוּ גִדֵּר שְׂאִין לוֹ הַתְּרָה, וְלָכֵן כְּדָאִי לֹא לְהַתְּחִיל לְצוֹם, וּבְשָׁבִיל זֶה חֲסִידִים נוֹהֲגִים בְּיוֹם יֵאָרְצִיט שֶׁל אָבָא אוֹ אִמָּא לְתַת

תקון הינו מזונות ומשקה, ובני אדם אומרים ברכות ומברכים לחיים, ושתיה עלית נשמה להנפטר, וזה מאד מאד חשוב בשמים.

מוכא בספר קב הישר (פרק לה): אם הוא בעל תורה, יראה לחדש בו איזו תורה, שזו תועלת גדולה לאביו ולאמו, כי כשהבן מחדש בדברי תורה מעטרין את הנשמה למעלה בעטרת נפלאה, ויש להם תענוג גדול מזה.

אשרי מי שהולך לקבר אביו או אמו ביום היארצייט (יום השנה) עם מנין אנשים, ואומר שם תהלים, ואחר-כך קדיש יתום, וזו סגולה גדולה מאד הן להנפטר שיש לו יארצייט אחריו, והן להבין שהנפטר מעורר רחמים עליו, כי יש בכח נפטר לעורר רחמי שמים על הבן.

נוהגים להדליק נר נשמה ביום היארצייט, ויהיה של שעה דיקא, כי שעה"ה ראשי תבות (ישעה כו, יט): ה'קיצו ו'רגנו ש'וכני ע'פר, וכוונאי יזכו לקום בתחית המתים.

העקר לעשות הרבה צדקה וחסד ביום היארצייט, ולומר בעת נתינת הצדקה ועשיית החסד, שהיא לטובת הנשמה וכו' (יפרט את שם הנפטר או הנפטרת).

העקר להתעורר בתשובה, כי למעלה בשמים מאד חשוב כל הרהור תשובה, ואם היו בני אדם יודעים מה זה הרהור תשובה למעלה בשמים, היו מהרהרים בתשובה כל היום, וכך אמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי): גדול כחה של תשובה, שבינן שאדם מהרהר בלבד לעשות תשובה, מיד הוא עולה לא עד עשרה מילין ולא עד עשרים מילין, ולא עד מאה מילין, אלא מהלך חמש-מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני וכו', אלא שהיא עומדת לפני פסא הכבוד, וכל זה רק מהרהור תשובה, ומכל שכן וכל שכן כשבר ישראל עושה תשובה, אין לתאר ואין לשער זכותו בשמים, כי אצלו יתברך מאד מאד תשובה תשובה. ועקר התשובה היא חרטה על העבר ונקבלה על להבא, ולהתנדות בפה מלא לפניו יתברך על

כָּל מָה שֶׁהוּא עֹשֶׂה, וְכָל הַמְרָבָה בְּיָדָיו, הִרִי זֶה מִשְׁבַּח, כִּי עַל-יָדֵי
יְדוּי דְּבָרִים אָמַר רַבֵּנוּ ו'ל' (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד') יוֹצְאִים
הַעֲוֹנוֹת שֶׁנֶּחֱקְקוּ בַּעֲצָמוֹתָיו, וְזוֹכָה לְהַעֲשׂוֹת כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ
אוֹר זֵיו חַיִּית וּדְבָקוֹת, עַד שֶׁבָּא אֶל בְּטוֹל אֲמָתִי לְהִיּוֹת בְּטֹל וּמִבְטָל
בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז ערב.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר רָאָה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נִרְוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בַּעֲגִיזָה חֲנוּךְ צָרִיכִים לְהִיּוֹת דִּגְמָא חֲזָה לְהִילָדִים, וּמִצִּיגוֹ בְּכֵן
סוֹרֵר וּמוֹרָה, שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כא, יח): "אֵינְנוּ שׁוֹמְעֵי בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל
אִמּוֹ", וְדָרְשׁוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין ע"א): אִם אֵין אִמּוֹ
שׁוֹנָה לְאָבִיו בְּקוֹל, אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרָה, וְהַפְּרוּשׁ הוּא, אִם
אָבִיו וְאִמּוֹ אֵינָם מְשֻׁתָּוִים בְּדְבָרֵיהֶם, זֶה אוֹמֵר יָמִין וְזֶה אוֹמֵר שְׂמָאל,
וְהַבֵּן שׁוֹמֵעַ אֶת הַמְּרִיבוֹת בֵּין הַהוֹרִים, אֲזִי לֹא מִגִּיעַ לוֹ עֲנֹשׁ מִיָּתָהּ
כִּשֶׁהוּא בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרָה, כִּי הוּא אֵינוֹ חַיֵּב בְּדִבְרֵי, כִּי כָּךְ לִמַּד
מִהַהוֹרִים. וְלָכֵן כָּלֵל גְּדוֹל בְּחֲנוּךְ, שֶׁהַהוֹרִים צָרִיכִים לְהִיּוֹת דִּגְמָא
חֲזָה לְיִלְדֵיהֶם, וְיִתְנַהֲגוּ בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וּבִצְנִיעוּת וְכו', וְלֹא יִנְבְּלוּ אֶת
פִּיהֶם בְּקִלְלוֹת וְכו', וְלֹא יִרְיְכוּ בִּינֵיהֶם וְכו', וְכָךְ כּוֹלֵי הָאִי וְאוֹלֵי
הַיִּלָּדִים יִלְמְדוּ מִהַהוֹרִים, כִּי הַיִּלָּדִים מְחַקִּים אֶת הַהוֹרִים.

וּחִסְדֵּי מְסֻפָּרִים, שֶׁפַּעַם בָּא יְהוּדִי לְבַקֵּשׁ בְּרָכָה מִהֶרֶב הַקְדוּשׁ
מִקְאָצֵק זִי"ע, שֶׁבָּנוּ יִלְמַד טוֹב, עָנָה וְאָמַר לוֹ הֶרֶב הַקְדוּשׁ: אִם אַתָּה
בָּא לְבַקֵּשׁ בְּרָכָה עַל בְּנֶךָ שֶׁיִּלְמַד, אֲזִי גַם הוּא יָבוֹא אֶל צְדִיק וְיִבְקֹשׁ
בְּרָכָה עַל בְּנוֹ שֶׁיִּלְמַד טוֹב, אֲבָל אִם אַתָּה תִּקַּח גְּמָרָא, וְתִתְמַיֵּד

אֲשֶׁר ט"ז רעג בַּנְחֵל קמט

בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, אֲזִי בִנְךָ יִחְקֶה אוֹתְךָ, וְגַם-כֵּן יִקַּח גְּמָרָא,
וְיִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

הַכָּלֵל בַּחֲנוּךְ, שֶׁהַהוֹרִים צְרִיכִים לְהִיּוֹת דִּגְמָא חֲזִיה לְהִילָדִים,
וּבְיָדָיו תְּפִלַּת הַהוֹרִים עַל הַיְלָדִים מוֹעֵלֶת מְאֹד מְאֹד. וְרַבְּנוּ ז"ל
הַקָּפִיד לֹא לְהַכּוֹת אֶת הַיְלָדִים, אֲלָא לְדַבֵּר אִתָּם בְּנִיחָא, וְיִסְבִּיר לָהֶם
כְּמוֹ שֶׁמְסַבִּירִים לַמְּבֹרָר.

הַעֲקָר תִּדְעַ, שֶׁצְרִיכִים לְשַׁפֹּךְ הַרְבֵּה דְמַעֲוֹת, שְׂיִזְכֶּה שְׂיִהְיוּ לוֹ
יְלָדִים טוֹבִים, וְאֲסוּר לְהַתְנַאֵשׁ מִתְּפִלָּה, אֲדַרְבֵּה כָּכָל שְׂיִרְבֶּה בְּתִפְלָה,
יִרְאֶה יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְאֶפְלוּ שְׂיִכּוֹל לְקַחַת יָמִים וְשָׁנִים שְׂאִינֹ
רוֹאֶה שׁוּם שְׁנוּי, עִם כָּל זֹאת לְבִסּוֹף עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה שֶׁמִּתְפַּלְלִים
עַל הַיְלָדִים, יִרְאֶה נִסִּים גְּדוֹלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא,

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

צְרִיף שֶׁתִּדְעַ, שֶׁבֶן אֲסוּר לוֹ לְסַפֵּר וּלְגַלֵּחַ אֶת אָבִיו בְּשׁוּם פָּנִים
וְאָפֶן, כִּי אִם יוֹצִיא לְאָבִיו דָּם בְּעֵת שֶׁמְסַפֵּר וּמְגַלֵּחַ אוֹתוֹ, הוּא חֲזִיב
מִיָּתָה, וְלִכֵּן אֲסוּר לְהַכְנִס בְּסֶפֶק בְּזָה, וְעַל-כֵּן בֵּן לֹא יִגְלַח אֶת אָבִיו
בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן, וְאֶפְלוּ שְׂאֲבִיו מְסַכִּים וּמוֹחֵל, לֹא שִׁיף בְּשׁוּם פָּנִים
וְאָפֶן, כִּי הוּא אֲסוּר חֲמוּר מְאֹד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רעד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה חסדי השם יתברך, שראש השנה הקדוש מתקרב ובא. וידוע, אשר רבנו ז"ל רצה מאד שנעשה כרוז, שכל מי שמאמין בו, שיבוא אצלו על ראש השנה איש בל יעדר, כי כל הענין שלו הוא רק ראש השנה (עין חיי-מוהר"ן, סימן תג), ולכן צריכים לעשות את הפרסום הכי גדול עכשו בעולם, שיבואו על ראש השנה אל רבנו ז"ל בעיר אומן. ואני יודע, שיהיו הרבה אנשים שישיתו לא לבוא בראש השנה לאומן, כי זה לא שיף אחר הסתלקותו וכו', ובאמת מי שמדבר כך אין לו שום אמונת חכמים, כי בפרוש גלה לנו מוהרנ"ת ז"ל (חיי-מוהר"ן, סימן תו): מכלל דבריו הקדושים שדבר אז עמנו למדנו כמה דברים. למדנו עוד פעם עצם גדל החיוב להיות אצלו על ראש-השנה. כי אף-על-פי שידענו זאת מכבר, אף-על-פי-כן מרבוי דבריו הקדושים אז בזה, ומתנועותיו הנוראות אז הבנו עצם החיוב יותר ויותר, שאי אפשר לבאר זאת בכתב. וגם אז למדנו, שרצונו חזק להיות אצלו באומן על ראש-השנה תמיד לאחר הסתלקותו, ושאין דבר גדול מזה. וגם למדנו כמה צריכין לחזק לשבר המניעות מדבר שבקדשה, בפרט המניעות מלהיות על ראש-השנה, שצריכים לשכרם ביותר, ולהיות דיקא על ראש-השנה, עד שאפלו אם הוא בעצמו מצוה ומסכים לכלי להיות אצלו על ראש-השנה, חלילה להסתפל על זה, וצריכין להזהר מאד לכלי לשאל אותו שום שאלה על זה, כי הוא ישיב בנדאי לכלי להיות, ואף-על-פי-כן בנקדת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא, וכן הוא נוהג לדורות.

וענין זה נוגע למה שאמרו חכמינו הקדושים (מכות י): 'בדרך

שְׁאָדָם רוֹצֶה לִילֹךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ, כְּמוֹ שְׁפָרֵשׁ רֶשׁ"י. וְהוּא מְדַבְּרִי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים עַל פֶּסוּק (בַּמִּדְבָּר כב, לה): "לֹךְ עִם הָאֲנָשִׁים". וְכֵן בְּשִׁלּוּחַ מְרַגְלִים, שֶׁהִכְרַח מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּעֶצְמוֹ לְשַׁלְּחָם, אֶף-עַל-פִּי שְׂבָאָמַת רְצוֹנוֹ לֹא הָיָה כָּלֵל בְּזָה. וְעַנָּן זֶה רָאִינוּ מִרַבֵּנוּ ו"ל כִּמְהַ פְּעָמִים, בַּפֶּרֶט בְּעַנָּן רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, שֶׁהָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ לָהֶם מְנִיעוֹת מִלְּהִיּוֹת אָצְלוֹ עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה. וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ בְּעֶצְמוֹ, וְהָשִׁיב לָהֶם, שְׁלֹא יִהְיוּ עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה. וְהִתְחִילוּ לְהִתְעַקֵּשׁ, הֲלֹא שָׂמְעֵנוּ מִכֶּם גִּדְּל הָאֲזִקְהָה לְהִיּוֹת אָצְלָכֶם עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, וְעָשָׂה עֲצָמוֹ כְּמִקְפִּיד עֲלֵיהֶם, וְגָעַר בָּהֶם שְׁלֹא יִדְּבֵרוּ יוֹתֵר, וְכֵן עָשׂוּ וְלֹא בָּאוּ עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה. וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲנַחְנוּ זְכִינוּ לְהִיּוֹת רְגִילִים לַעֲמֹד לִפְנֵינוּ. שָׂמְעֵנוּ וְהִבְנוּ בְּרָמָז וּבְפֶרוּשׁ, שֶׁפְּנִימִיּוֹת רְצוֹנוֹ אֵינוֹ נוֹחָה בְּזָה כָּלֵל, רַק הוּא מְכַרַח לוֹמַר לָהֶם כֹּף, מִחֲמַת שְׁשׂוֹאֲלִים אוֹתוֹ עַל זֶה, עֲנִן שָׁם.

וְלָכֵן אֵיךְ יְכוּלִים לָקוּם אֲנָשִׁים שְׁקוֹרִין אֶת עֲצָמָם חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, וְעוֹד מַחֲזִיקִים אוֹתָם לְמִנְהִיגִים, לוֹמַר אַחֲרַת מְהַ שְׂמוֹהֶרֶן"ת ו"ל אָמַר?! הֲרִי רַק מוֹהֶרֶן"ת ו"ל הֵבִין אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ו"ל יוֹתֵר מִכָּל הַתְּלַמִּידִים, וְזֶה עוֹד הָיָה בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, עַל אַחַת כְּמֶה וְכִמְהַ אֵיךְ בְּדוֹר הַזֶּה יְכוּל לָקוּם אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם וְכו', שֶׁשְׂשׂוֹט סוֹבְלִים עַל הָעֲצָבִים, וַיֵּשׁ לָהֶם פֶּחַד גְּבָהִים וּמִפְחָדִים לְטוֹס וְכו', שִׁיּוּצִיאוּ כְּרוֹז שְׁלֹא צָרִיכִים לְנִסֵּעַ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן, זֶה בָּא מִגֵּאוֹת וְכו', וְאֵין לָהֶם אֲמוּנָה חֲכָמִים כָּלֵל וְכו', וְלֹא צָרִיכִים לְהִתְבַּיֵּשׁ לְפָרְסָם אֶת זֶה, מִי שֶׁמְדַבֵּר נֶגֶד הַנְּסִיעָה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן הוּא כָּלֵל אֵינוֹ שִׁיךְ לְאֲנָשִׁי שְׁלוּמָנוּ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, מִיֵּלֵא אֶחָד הוּא אָנוּס וְכו' וְאֵינוֹ יְכוּל לְנִסֵּעַ וְכו', יְכוּלִים לְהֵבִין אוֹתוֹ, אָבֵל לְדַרְשׁ בְּרַבִּים, שֶׁהַיּוֹם לֹא שִׁיךְ כָּל הָעַנָּן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְנִסֵּעַ לְאוּמָן אֲלֵא לְהִשָּׂאֵר בְּשׁוּל... זֶה בָּא מִרְשָׁעוֹת וּמִגֵּאוֹת וּטְפָשׁוֹת וְכו' וְכו', כִּי אֲנַחְנוּ מְחַכִּים לְנִסִּיעָה זֹאת כְּבָר קָרוֹב לְחַמְשִׁים שָׁנָה שִׁיפְתַּח הַגְּבוּל, וְהִנֵּה זְכִינוּ, שֶׁעָכָשׁ נִפְתַּח הַגְּבוּל, וְכֻלָּם יְכוּלִים לְנִסֵּעַ, אַזְ אֵיךְ יְכוּל לְהַעֲזִיז אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם לְדַבֵּר נֶגֶד הַנְּסִיעָה הַקְדוּשָׁה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶל רַבֵּנוּ ו"ל בְּאוּמָן, הֲרִי אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (חֲיִי-מוֹהֶרֶן, סִימָן תו), שֶׁצָּרִיכִין לְהִיּוֹת

אָצלוּ עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה דִּיקָא, וְאָמַר, שְׂיִכּוּלִין אָז אָנָּשִׁים לְקַבֵּל
תְּקוּנִים אֲשֶׁר בְּכָל הַשָּׁנָה לֹא הָיָה בְּאִפְשָׁר שְׂיִהְיֶה לָהֶם תְּקוּן בְּשׁוּם
אָפֶן, אַף-עַל-פִּי-כֵן בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה יְכוּלִים אָפְלוּ הֵם לְקַבֵּל תְּקוּן.
אַךְ-עַל-פִּי שְׁבָכָל הַשָּׁנָה אָפְלוּ הוּא בַּעֲצָמוֹ לֹא הָיָה יָכוֹל לְתַקְנָם,
אָבָל בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה גַּם הֵם יְכוּלִים לְקַבֵּל תְּקוּנִים. כִּי אָמַר, שֶׁהוּא
עוֹשֶׂה בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה עֲנִינִים וְתְּקוּנִים אֲשֶׁר בְּכָל הַשָּׁנָה גַּם הוּא אֵינוֹ
יָכוֹל לַעֲשׂוֹת. וְלָכֵן אֲשֶׁר מִי שְׁמוּסָר אֶת נַפְשׁוֹ וּמִפְּרָסָם לְכָלֵל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל אֶת גָּדֹל הָעֲנָן לְנִסְעַ אֶל רַבְּנוֹ ו"ל בְּעִיר אֹמֶן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה,
וְלֹא לְהַתְּבִישׁ מִפְּנֵי הַמַּלְעִיגִים, וְלֹא יִפְחַד מִהַחֲצוּפִים וְהַעֲזִי פָנִים
(שֶׁהֵם גְּלוּלִים מִהַמְּתַנַּגְדִּים עַל רַבְּנוֹ ו"ל וּמִוִּהַרְנִ"ת ו"ל, שְׁבִמְקוֹם
שְׂיִתְקִנוּ מֵהַ שְׁפָגְמוֹ פֶּעַם, שְׁמָנְעוּ אָנָּשִׁים מִלְּנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ו"ל
לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּעִיר אֹמֶן, עוֹד יָרְדוּ לָזֶה הָעוֹלָם עוֹד פֶּעַם, וּמִקְלָקְלִים
יֹתֵר וְיֹתֵר, כִּי מוֹנְעִים רַבּוּי אָנָּשִׁים, שְׁלֹא יִסְעוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה
לְאֹמֶן).

רְאֵה אֵתָּה לְבוֹא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶל רַבְּנוֹ ו"ל בְּעִיר אֹמֶן,
וְתִבִּיא אֵתָּךְ לְכָל הַפְּחוֹת עוֹד מִנֵּן יְהוּדִים, וְכֵן יַעֲשֶׂה כָּל אֶחָד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִשְׁתַּדֵּל לְשַׁדֵּל עוֹד מִנֵּן אָנָּשִׁים שְׂיִבּוֹאוּ, וְכֵן
יִתְרַבּוּ הַבְּתִים, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן
ח'), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְקַרֵּב אֶת הַגָּאֲלָה, כִּי בְּפִירוּשׁ גְּלָה לָנוּ
מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד שְׂיִבּוֹא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאֹמֶן הוּא
מְקַרֵּב אֶת הַגָּאֲלָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה...

ט"ז ערה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר רֵאָה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רק חזק ואמץ מאד להחזיק את עצמך ביחד עם אנשי שלומנו
היְקָרִים, ותברח ממחלוקת כמו שבורחים מאש, כי כך אמרו חכמינו
הקדושים (במדבר ובה, פרשה יח, סימן ד'): אמר רבי ברכיה, כמה קשה
המחלוקת, שבית-דין של מעלה אין קונסים אלא מבין עשרים שנה
ומעלה, ובית-דין של מטה מבין י"ג, במחלוקתו של קרח תינוקות
בני יומן נשרפו ונבלעו בפשול תחתית, דכתיב (במדבר טז, כז):
"וינשיהם וביניהם וטפם וכו' ויגדו הם וכל אשר להם חיים שאלה";
ולכן צריכים מאד מאד להזהר ממחלוקת לא להתערב עם שום
בריה, יאחז כל אחד את דרכו, ואנחנו נברח רק אל הקדוש-ברוך-
הוא, ולהרבות בתפלה ובקשה יומם ולילה, שגנבה להכלל לגמרי
באין סוף ברוך הוא, אשר זו התכלית מכל התכליתין, להכלל בעצם
עצמיות אלקותו ותברך, ולהמשיך על עצמו ערכות נעימות ידידות
זיו שכינת עזו ותברך, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם
כלל, ואינו מתערב בשום פוליטיקה של שקר, אלא יושב ולומד
בכל יום שעורין בסדרן במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש, בהלכה
ואגדה וכו' וכו', ומדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, על-ידי
שמות ויחודים ושיחה בינו לבין קונו, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רעו.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תש"ן.

שלום אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק מאד, ותשתדל שיהיה לך שלום-בית, אשר זה יסוד
ביהדות, כי על-ידי קלקול שלום-בית, בנגל יכולים לבוא לידי
פגם-הברית, שזהו עון חמור מאד, והסמ"ך-מ"ם מסית את האדם
וכו', ומלביש את עצמו במצוות, העקר שתהיה מחלוקת בינו לבין
אשתו וכו', כדי להפריד ביניהם וכו', ועל-ידי-זה הוא מכשיל אותם

בַּעֲוֹנוֹת חַמּוּרִים, וְרַבְּנוּ ו"ל הַקָּפִיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וּמִי שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ שְׁלוֹם-בַּיִת גָּרְשׁוּ מֵעַל פָּנָיו, כִּידוּעַ אֲצִלְנוּ כַּמָּה סְפוּרִים, שֶׁרַבְּנוּ ו"ל לֹא הָיָה יָכוֹל לִסְבֹּל אָדָם שֶׁהָיָה בְּמִרְיבוֹת עִם אִשְׁתּוֹ וְכו', וְלִכְן אִם אַתָּה נִקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, אַתָּה מְכַרַּח לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בַּיִת, וְלִהְיוֹת וּתְרֵן בַּבַּיִת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תַּהֲלִים קא): אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי, צָרִיף אָדָם לִהְיוֹת עֲלוּב בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ; וְלִכְן אִם אַתָּה רוֹצֶה שֶׁיְהִיָּה לָךְ שְׁלוֹם-בַּיִת, שְׁתַּק, שְׁתַּק, עַל הַחֲרוּפִין וְהַגְדוּפִין שֶׁאַתָּה סוֹבֵל מֵאַשְׁתָּךְ, כִּי הַכֹּל הוּא מַחֲמַת עֲוֹנוֹתֶיךָ הַמְרַבִּים, כִּי הֵיא עֵצָם מַעֲצָמֶיךָ וְכו', וְאִם אַתָּה תַּחֲזֹר בְּתַשׁוּבָה, הֵיא מִמִּילָא תַּפְסִיק לַצַּעַר אוֹתָךְ, וְזֶה בְּרוּר כִּשְׁמֶשׁ. וְלִכְן רֵאֵה לְהַשְׁלִים עִם אִשְׁתָּךְ בְּכָל מַחֲזִיר, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחָל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רעז.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר רֵאֵה, כ"ב אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוּ זָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הִנֵּה, תַּהֲלָה לְאֵל, זְכִינוּ שְׁעַכְשׁוּ נִפְתָּחָה הַדֶּרֶךְ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְלִכְן תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שֶׁבִּיכָלְתָּךְ לְהַצְטָרֵךְ אֶל הַקְּבוּץ הַקְדוּשׁ שֶׁלָנוּ בְּאוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְתַמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ פֶּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמְעוֹ לְבוֹא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְיָדָאִי תִזְכֶּה לַפֻּעַל אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שֶׁאַתָּה צָרִיף אֲצִל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי הוּא מְאֹד בִּקְשׁ אוֹתָנוּ לְבוֹא אֵלָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאָמַר (תַּיִ"מוֹהֲר"ן, סִימָן קנו): 'אַף שֶׁצַּדִּיקִים אַחֲרִים לֹא אוֹמְרִים כֵּךְ (הֵינּוּ שֶׁלֹּא הַקָּפִידוּ שֶׁיְבוֹאוּ אֵלֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה דִּיקָא), אֲזִי 'עוֹד קָשִׁיא', הֵינּוּ כִּי מִמִּילָא כָּבֹד שׁוֹאֲלִים עֲלֵיו הַרְבֵּה

קנה

בנחל

ט"ז רעח

אָשׁר

קשיות, אז תהיה עוד קשיא, אבל אנחנו צריכים לקיים את דבריו
בתמימות ובפשיטות, ולהיות שם על ראש השנה הזה, אקנה
לראותך שם.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ט"ז רעח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תש"ן.

שלום אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך

צריך שתדע, אשר צריכים להשמר מאד מכל מיני רמאים
וצבועים וכו', ואיך יכולים לדעת מי הוא רמאי וצבוע? אם הוא
אינו מעורר את האנשים שתחתיו ללמוד התורה הקדושה, שיהיו
חזקים ללמד בכל יום תורה, צריכים לדעת שזהו שר'ץ' – ש'קרן,
ר'מאי, צ'בוע, וצריכים לברח ממנו כמו שבורחים מאש, אפלו
שהולך בבגדי לבן... כי בלי תורה הכל שקר, הכל הבלים, ואף
אחד שלא יספר ספורים של מופתים וכו', כי בלי תורה הכל דמיון
אחד גדול מאד, ולא כפי שקורה היום, שכל ריק ופוחז, ששלוש
עבר על כל התורה כלה, רחמנא לישזבן, ואכל טרפות ונבלות,
חמץ בפסח, ולא צם ביום הכפורים, וחלל שבת, ובא על כל
העצירות, רחמנא לצלן, ואתמול חזר בתשובה, והיום הוא כבר עף
בשמים ונותן תקונים... האם זה לא מצחיק?! על מי הם עובדים?!
ולצערנו הרב, המון עם רצים אחר שקרנים, רמאים, צבועים כאלו.
וכבר אמר הצדיק הקדוש רבי אפרים מסדילקוב זי"ע בספרו "דגל
מחנה אפרים" (פרשת נח) על הפסוק: "ויהי כל הארץ שפה אחת
ודברים אחדים". יש לומר בזה על דרך הלצה, וגם כל הענין מקדם,
"ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה וגו', ונשרפה לשרפה וגו',
ונעשה לנו שם" וגו', הנה התורה מרמזת כאן על פת שקרנים,

ומתדמים לשלומי אמוני ישראל, ולבסוף אין להם קיום, והם כלים מאליהם, כי שקרא לא קאי (שבת קד.), והוא מרמז בפסוק, כי בתחלה "ויהי כל הארץ שפה אחת", הינו דבוקים בשכינה גימטריה שפ"ה, "ודברים אחדים", הינו מחמת שהיו דבוקים בהשם, היתה ביניהם אחדות גדולה, ולא היו מדברים אחד בפפה ואחד בלב, רק הפה והלב היה אחד, אבל "ויהי בנסעם מקדם", הינו מקדמונו של עולם, כמאמר חכמינו הקדושים (בראשית ופה, פרשה לת, סימן ז'): "וימצאו בקעה" וגו', הינו שתעו ונפלו בבור עמק וחשך, ועוד להם שמראים עצמם כצדיקים, והוא שאמרו "ונלבנה לבנים", הינו נלבש בגדים לבנים כדמיון הצדיקים הטהורים, "ונשרפה לשרפה", להכות כף אל כף בהתלהבות, והכל הוא כדי "לעשות לנו שם" כפשוטו, "ונבנה לנו עיר" לכבש עירות תחת ידם, וסופם "ותהי להם הלבנה לאבן", הינו בגדי לבנים שהיו לובשים היו להם לאבן נגף ולמכשול, "והחמר" ראשי תבות: ח'כם מ'פלא ור'ב רבנן (זהר שופטים ערה.), שהיו מחזיקים ומראים בעצמם היה לחמר כפשוטו לטבע ולפל בתוכו, "ויפץ השם אותם משם, כי שם בלל", הינו בעוונותינו הרבים נתעוררה על ידם קטטה ומריבה ושאנאת חנם, ונבללה שפתם, שאין אחד יודע מה השני מדבר וכו', עין שם. רואים מזה, שכל אלו השקרנים, הרמאים והצבועים, שכל מגמתם היא רק להוציא מבני אדם כספים וכו', והם נותנים תקונים וכו', בורים ועמי ארצים וכו', לבסוף נתגלה קלונם ברבים.

ולכן תקח את הפלל הזה בידיך, אם אין לאדם הזה תורה, ומכל שכן שאינו מעורר את האנשים השומעים לקחו, שיתמידו בלמוד התורה הקדושה מדי יום ביומו, צריכים לדעת שהכל הבל ורעות רוח ושקר גדול, ואפלו שילך עם בגדי צדיק בגדים לבנים וכו' וכו', הכל שקר וכזב, כי בלי תורה, הכל הבל הבלים, אשרי מי שבורח מהצבועים והרמאים האלו, ומי שמתמיד בכל יום בתורה הקדושה, אזי לא יכולים להטעות אותו בשום פנים ואופן, ובפרט מי שבקי בשלחן ערוך, עליו לא יכולים לעבד ולשקר, ולכן

קנז

בַּנְחָל

ט"ז רעט

אָשׁר

הַזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ו'ל מָאד עַל לַמּוֹד שְׁלַחַן עָרוּךְ יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים,
כִּי עָקֵר הַיְּהוּדִית תְּלוּי רַק בְּקִיּוֹם הַשְּׁלַחַן עָרוּךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רָאָה, כ"ג אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם אֶל הַיָּקָר לִי מָאד ... גִּירו יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֹז, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת
הָעֲצָבוֹת שֶׁתִּפְגַּס בְּגוּף, כִּי הָעֲצָבוֹת זֶה הַסֵּטְרָא אַחֲרָא, וְלִכְּנָן תִּשְׁמֹר
מָאד מָאד לֹא לֵהִיּוֹת עֲצוֹב, אַדְרַבָּה תִּמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ לֵהִיּוֹת רַק
בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. וְרַבֵּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד): מִצְוָה
גְּדוּלָּה לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, הוּא אֵינוֹ נוֹתֵן עֲצָה לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
אֲלֹא הוּא אוֹמֵר שֶׁזֶּה "מִצְוָה גְּדוּלָּה לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה", כִּי שְׁלֵמוֹת בֵּר
יִשְׂרָאֵל, כִּשֶּׁהוּא תָּמִיד שְׂמֵחַ, וּבְזֶה מְגַלֶּה אֶת פְּנִימִיּוֹת לִבּוֹ שֶׁהוּא
מֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעוֹשֶׂה אֶת כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה בְּשִׂמְחָה,
כִּי הוּא מְקִיָּם אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת
שְׂמֻחָה, סִימָן א'): כִּשְׂאֲדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלִּבּוֹ שְׁלֵם
לֹא לִקְיוֹ. וְלִכְּנָן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשְׂמֵחַ תָּמִיד בְּנִקְדַּת יְהוּדִיתוֹ, בְּזֶה מְגַלֶּה אֶת
לִבּוֹ הַטָּהוֹר. וְאָמַר מוֹהֲרַנ"ת ו'ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, גְּפִילַת אִפִּים, הַלְכָה ד',
אוֹת ד'): מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בּוֹדֵאי רְאוּי לְשִׂמְחָה
תָּמִיד בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה הַדְּבָר אֵי אֲפָשָׁר לִבְאֹר בְּכַתֵּב, כִּי הוּא לְכָל
חַד כְּפוּם מֵה דְמִשְׁעָר בְּלִבִּיה, וְכֵן לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַת הַמִּצְוֹת, שֶׁזֶה
(תְּהִלִּים יט, ט): "פְּקוּדֵי הַשֵּׁם יִשְׂרָיִם מְשִׁמְחֵי לֵב", כִּי בּוֹדֵאי אֵין
שְׂמֻחָה בְּעוֹלָם כִּשְׂמֻחָה זֶה שֶׁל מִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, כִּי זֶה כָּל אָדָם יָכוֹל
לְהַבִּין, שֶׁבְּעוֹלָם הַזֶּה אֵין שׁוּם שְׂמֻחָה, כִּי "מֵה יִתְרוֹן לוֹ לְאָדָם בְּכָל
עֲמָלוֹ שֶׁעָמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ" (קֹהֶלֶת א, ג), "וַיִּמְיֵנוּ כָּצֵל עוֹבֵר" (תְּהִלִּים
קמד, ד), "וְאַחֲרִיתָהּ שְׂמֻחָה תּוֹגָה" (מִשְׁלֵי יד, יג), וְעַל-כֵּן בְּאַמַּת

המחקרים והכופרים והאפיקורסים, שכופרים בכל, רחמנא לצלן, אין להם שום שמחה אמתית כלל, וכל ימיהם הם מלאים עצבות ויגון ואנחה, כי מאחר שכופרים בתורתו הקדושה ובעשית מצוותיו יתברך, ובודים מלבם טעמים של הבל ושטות על עשית המצוות כאלו הן נמוסיות, חס ושלום, אם בן מהיכן יקבלו חיות ושמחה. ועל-כן עקר הקטרוג וההתגרות של הסטרא אחרא שמתגריין בישראל, העקר הוא בשמחה של המצוות, כי על גוף המצוה הם יכולין לומר שהיא נמוסיות, חס ושלום, כשאר נמוסים מנמוסי העמים, חס ושלום, אף כשרואים שישראל שמחים כל-כך בעשית המצוות ומוסרין נפשם עליהן, על זה הם מתקנאים ומתגרים בנו מאוד, ועל-כן עקר הכנעת הסטרא אחרא היא דיקא על-ידי עשית המצוה בשמחה. ולכן אל תהיה בטלן, ותשמח בכל יום עם המצוות שאתה מקיים: ציצית, תפלין, מזוזה, תורה, תפלה, שבת, פשרות וכו' וכו', ותראה לברח לגמרי מהמרידות והדבאון שתופסים אותך בכל פעם, כי זה בעצמו הסטרא אחרא, ולכן אשרי מי ששומר על עצמו, ואינו נמשך אחר העצבות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רפ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תש"ן.

שלום אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין כבוד אב ואם, עליך לדעת, שצריכים מאוד מאוד להקפיד על זה, כי היא חמורה שבחמורות (דברים רבה, פרשה ו', סימן ב'), עם כל זאת נפסק באחרונים, אם הורי הבעל אומרים לו שלא יכבד את אשתו, או שהורי האשה אומרים לה שלא תכבד את בעלה, אין צריך לשמע להם, כי יקלקלו לו את השלום-בית, ויכול לבוא לידי גרושין, חס ושלום, ועל זה אסור לו לצית אותם, ובזה הוא אינו

מפר את מצות כבוד אב ואם, אדרבה בזה שלא יצית אותם מקנים מצות כבוד אב ואם. ופסק הרמב"ם (פרק ט"ו מהלכות אישות, הלכה יט, כ): צו חכמים, שיהיה אדם מכבד את אשתו יותר מגופו, ואוהבה כגופו, ואם יש לו ממון — מרבה בטובתה כפי הממון, ולא יטיל עליה אימה יתרה, ויהיה דבורו עמה בנחת, ולא יהיה עצב ולא רוגז, וכן צו חכמים על האשה, שתהיה מכבדת את בעלה ביותר מדי, ויהיה לו עליה מורא, ותעשה כל מעשה על פיו, ויהיה בעיניה כמו שר או מלך מהלכת בתאות לבו, ומרחקת כל שישנא, וזה הוא דרך בנות ישראל ובני ישראל הקדושים והטהורים בזווגן, ובדרכים אלו יהיה ישובן נאה ומשבח.

ולכן אם אבא ואמא מתעורבים לו בשלום-הבית, הוא אינו צריך לציית אותם, אבל כמובן לא לצאת כנגדם, אלא להתחמק מהם, כי סוף כל סוף אבא ואמא נשארים אבא ואמא, וצריכים לכבד אותם, ואם הם מדברים נגד האשה שלקח או נגד הבעל שלקחה וכו', אזי צריכים להתחמק מהם בכל מיני אפנים, העקר שלא יפגעו מצד אחד, אבל מצד שני צריכים לשמר מאד על השלום-בית, ובפרט שלא יבואו לידי גרושין, חס ושלום, שזה פשוט קללה. ולכן תהיו שניים פקחים, ואל תעשו טעות חמורה בחיכם, לא מתגרשים כל-כך מהר, כי זכור תזכר כמה שנים וכו' חכית עד שהתחתנת, ועכשו בשביל קנאה ושבנאה וכו' וכו' תתגרשו! ?

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רפא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, שבזה העולם צריכים הרבה לסבל, ואין עוד דבר המנצח כמו מדת הסבלנות, כי הסבלן הוא המנצח, מי שיש לו עצבים יותר חזקים, הוא יכול לסבל יותר, ולכן הוא המנצח במלחמה, ואמר החכם: "מבחר כלי הנשק בעת התלאות הוא הסבל", אבל אתה עליך לדעת, שאי אפשר להגיע אל מדת הסבלנות, אלא על-ידי תקף האמונה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), שעל-ידי אמונה יש לו כח הגדל וכח הצומח, כי המאמין האמתי, שמאמין שדבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, אזי יסבל את כל העובר עליו.

כי עליך לדעת, שממנו יתברך אי אפשר להתחמק, ואם נגזר על האדם איזה צער, חס ושלום, אזי אין יכולים להתחמק, אלא על-ידי שיברח אל תוך התורה הקדושה, כמאמר ז"ל (תנא דבי אליהו רבה, פ"ק ו'): אם ראית שיסורין משמשין ובאין עליך, רוצ לחדרי תורה, ומיד היסורין בורחין ממך, כי אין עוד מקום היכן לברח כמו אל התורה הקדושה, אבל גם שם צריכים הרבה סבלנות, כי אדם רוצה לגמר את כל התורה ביום אחד, וזה לא הולך, כמאמר ז"ל (במדבר רבה, פרשה יב, סימן יא): למה נמשלה תורה בתאנה? שהתאנה נקלטת מעט מעט, וכך התורה — היום לומד מעט וילמד הרבה, לפי שאינה מתלמדת לא בשנה ולא בשנים וכו', עין שם; וצריכים לקחת משניות ולגרס פירק אחר פירק, עד שיזכה לסיים מסכתא וכן עוד מסכתא, עד שיזכה לסיים ששה סדרי משנה. וכן לקחת גמרא, ולגרס דף אחר דף, עד שיזכה לסיים פירק, ואחר-כך עוד פירק, עד שיסיים מסכתא, וכן מסכתא אחר מסכתא, עד שיזכה לסיים את כל הש"ס, וזה לוקח הרבה זמן, וצריכים להתחזק ביותר שאת וביתר עז במדת הסבלנות, לא לרצות לסיים את כל התורה ביום אחד, שזה לא הולך, ולכן כל הצרות והיסורים שעוברים עליך, הם רק מחמת שאין לך מדת הסבלנות, ואתה פזיז, וזה מה שהורס לך את כל החיים, כי יסוד מוסד בחיים, לקנות לעצמו מדת הסבלנות, אשרי מי שקונה לעצמו מדת

קסא

בנחל

ט"ז רפב

אשר

הסבִּלְנוּת; וְרֹאיוֹי לָךְ לְלַמֵּד וּלְעִיֵּן הַרְבֵּה בַּסֵּפֶר "אֶרֶץ אֲפִים", שְׂזוּכְנֵי
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן בַּסֵּפֶר "אוֹצֵר-הַסְּבִלְנוּת", וְאִזּוֹ אֶל רַב טוֹב
הַצִּפּוֹן תִּזְכֶּה.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רפב.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ג אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבִיר הַיָּקָר ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַפְּחָדִים שֶׁבָּאִים אֵלַיךְ וְכו', הִיָּה טוֹב מְאֹד שֶׁתִּלְמַד
בַּסֵּפֶר-הַמְּדוּת, אוֹת פֶּחַד, וְתִקְּנִים אֶת כָּל מַה שֶּׁנֶּאֱמַר שָׁם, וְזֶה יִבְטֹל
מִמֶּךָ אֶת הַפֶּחַד, וְזֶה בְּדוּק וּמִנְסָה, כִּי כָּל דְּבוּר שֶׁל רִבְנֵי ו"ל
בַּסֵּפֶר-הַמְּדוּת הֵם הַשְּׁגוֹת עֲלִיוֹנוֹת, וְיִמִּי שֶׁמְקִיָּמָם בְּשִׁלְמוֹת — יִרְאֶה
יְשׁוּעָה. וְצָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְקַיֵּם אֶת כָּל
אוֹת וְאוֹת שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם.

וְרֹאיתִי לְהִבִּיא מִהֶרֶב הַקְדוּשׁ רַבִּי יוֹאֵל מִסַּאטְמָאָר זי"ע כְּשֶׁבָּא
אֵלָיו אָדָם שֶׁסָּבַל עַל הַעֲצָבִים, וּפְחַד פְּחָדִים שֶׁעָלוּ בְּדַמְיוֹנוֹ אֲרוּעִים
וּמִקְרִים נוֹרָאִים שֶׁרָאָה בְּעֵינָיו וְכו', וְאֵין בִּיכָלְתוֹ לְהַשְׁפִּיחוֹ מִזְכְּרוֹנוֹ,
לְקַח גֵּר פָּשׁוּט וְכָתַב עָלָיו לְשׁוֹן הַתּוֹסֵפוֹת (סֵפֶה ו:): "וְסֵפֶה תִּהְיֶה
לְצֹל", בִּירוּשְׁלָמִי אֲמִרִינֵן טַעְמָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן מִן הֲדָא קְרִיָּה,
"וְהַסֵּפֶה תִּהְיֶה לְצֹל יוֹמָם מְחוּרָב" — הָרִי אַחַת, "לְמַכְסָה
וּלְמִסְתוֹר" — הָרִי שְׁנַיִם, "מִזְרָם וּמִמְּטָר" — שְׁנַיִם, וְרִבְנֵן אֲמִרִי:
"מִזְרָם וּמִמְּטָר" — אַחַת, וּמִסֵּר לוֹ זֹאת לְשִׁאת אֶצְלוֹ בְּכִיסוֹ
לְשִׁמְרָה לְהַעֲבִיר מִמֶּנּוּ אֶת הַפֶּחַד, וְכֵן הִיָּה שְׁהוּעִיל, וְהִדְבֵּר פֶּלֶא
עַל גְּבִי פֶּלֶא.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רפג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויחדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין מה שעובר עליך בשמירת העינים וכו', ראוי לך ללמד כל יום ערב ובקר את המאמר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמב, ולומר עליו את התפלה מלקוטי-תפלות, ויועיל לך מאד. העקר לבקש הרבה ממנו יתברך, שתזכה לשמירת העינים, כי מי שמפקיר את עיניו נעשה משגע ממש, כמו שכתוב (דברים כח, לד): "והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה", כי זו קללה מהתוכחה, שאדם צריך להסתפל על כל אשה שעוברת, ועל-ידי-זה הוא יוצא מדעתו, פשוטו כמשמעו, כמו שרואים בני-אדם ההולכים ברחובות, ומסתכלים על נשים ממש כמו משגעים ומטרפים וכו' וכו', וזה אסור חמור מאד, כמאמרם ז"ל (במדבר רבה, פרק י', סימן ו'): מה ראה הקדוש-ברוך-הוא לשאל מישאל הלב והעינים שיהיו אתרו? לפי שהעברה תלויה בהם, העינים רואות את הזונה והלב מהרהר אחריה וכו', ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה): אין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות; ולכן צריכים מאד מאד לשמר על העינים, לא להסתפל על כל אשה העוברת ברחוב, שזה משגע אותו לגמרי. וראיתי דבר פלא בספר "דרך אמונה" (פרשת שלח): דמות האדם בתמונתו כמו בית מפאר, ועניו של אדם הם חלונות הבית, והפה של אדם דומה לפתח הבית, והנראה לעין שיותר מצוי דרך הגנב שיבוא דרך החלונות, כמו שאמר הכתוב (יואל ב, ט): "בעד החלונות יבואו כננב", כי על הפתח האדם נזהר כל לילה לנעלו, אבל החלונות דרכו להניחם סתום אבל לא לנעל; כן הענין בבית האדם, שבפה בני ישראל נזהרים לנעלו מלדבר נבול פה ומלטמא את פיהם, אבל בעיניהם אינם נזהרים כל-כך לנעלם היטב,

וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵין אָדָם נִצּוֹל מִהֶרְהוּרֵי עֲבָרָה בְּכָל יוֹם, אִם לֹא מִי שְׂאֵהֶבֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֲשֶׁר תּוֹקֵד בְּקִרְבּוֹ, לְהִזְהַר מִלְּהִסְתַּכֵּל בְּנָשִׁים, לְשׁוּם מַנְעוּל שֶׁל בְּרוֹזַל עַל הַחֲלוּנוֹת, כְּמֵאִמֶּר הַחֲכָם: "גִּדֹּר מִפְּלֹא עֲצִימַת הָעֵין", וְלִכֵּן תִּשְׁמֹר מְאֹד עַל הָעֵינַיִם שְׁלֶךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצָּחִי.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רפד.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ג אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּרּוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רֵאָה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי אִם אֲתָה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲסוּר לָךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, כִּי אִם תִּסְתַּכֵּל תִּמְיֵד מִה שְׁבָנֵי אָדָם אוֹמְרִים עֲלֶיךָ, אֲזִי תִהְיֶה כְּשִׁלּוֹן בַּחַיִּים. וְכִבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן מו) לְאַחַד, שֶׁהִתְאַוָּה לְהִיּוֹת מְפָרָס, וְאָמַר לוֹ: הֲלֹא לֹא תוּכַל אֲפֹלוּ לְבָרֵךְ בְּרֶכֶת-הַמְּזוֹן בְּאַמֶּת, כִּי תִצְטָרֵךְ בְּכָל מַעֲשֶׂיךָ לְבִנּוֹן שִׁיתְקַבְּלוּ מַעֲשֶׂיךָ בְּעֵינֵי בְנֵי-אָדָם, וְלֹא תוּכַל לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֲבוּדָה קְלָה לְשֵׁם שָׁמַיִם; וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סו), שְׁשִׁלְמוֹת מְדֻרְגֶּת הָאָדָם הִיא, שְׁלֹא יִהְיֶה נֹצֵרֵךְ לְבְרִיּוֹת, לֹא רַק שְׁלֹא יִצְטָרֵךְ כֶּסֶף מֵאַחֵר, אֲלֹא אֲפֹלוּ לֹא יִצְטָרֵךְ שׁוּם תְּשׁוּמַת-לֵב מֵאַחֲרִים, וְזֶה שְׁלְמוֹת הָאֱמֶת, שְׁלֹא מַעֲנִין אוֹתוֹ שׁוּם דְּבַר שְׂאֲחָרִים אוֹמְרִים עָלָיו, וְהוּא יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל בְּרַבִּים, כְּמוֹ שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּחִדְרוֹ, הֵינּוּ שְׂאִינוֹ עוֹשֶׂה עָלָיו רֶשֶׁם שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְזֶה זֹכִים רַק עַל-יְדֵי שְׁמִדְבִּיקִים אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִינוֹ חִפֵּץ פְּלוֹם בַּחַיִּי, רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָאָדָם הַזֶּה הוּא הַכִּי מְאֹשֶׁר בַּחַיִּים, כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁחוּלִים אַחֵר פְּרִסְמֶת וְכוּ', וְתִמְיֵד רוֹצִים לַדַּעַת מִה אַחֲרִים אוֹמְרִים עֲלֵיהֶם וְכוּ', וְאִם מִחֲזִיקִים מֵהֶם וְכוּ', וְאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ חֲיִיָּהֶם

אינם חיים, כי תמיד תפצים לדעת מה שהזולת חושב עליו וכו', מה שאין כן אם האדם מכניס בדעתו את אמתת מציאותו ותברך, ותמיד חושב רק ממנו ותברך אף שאין בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא מסבב באור האין סוף ברוך הוא, אדם הזה חי חיים טובים ונעימים, ושום דבר בעולם לא יכול לשבר אותו, אשרי מי שזוכה להגיע לזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רפה.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"ג אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

יש דבור מרבנו ז"ל שאמר: מי שמפיר אותי יעיד, שאין בי אפלו תנועה אחת של גוטער יוד (צדיק מפרסם), כי אצל רבנו ז"ל לא ראו שום תנועות משנות וכו', וכו', והיה מתנהג מאד בפשטות, עד שמי שהסתכל עליו במבט ראשון, חשב שזה אדם פשוט, כל-כך היה נחבא מכל העולם. ובאמת הפליג רבנו ז"ל מאד מאד במעלת התמימות והפשיטות (שיחות-הר"ן, סימן קנד), שעקר מה שהגיע למדרגתו, היה רק על-ידי ענין פראסטיק (פשיטות), שהיה מוֹדֵר הרבה ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות, ועל-ידי-זה דיקא הגיע למה שהגיע. ואמר בפרוש: אם הייתי יודע שהשם ותברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש כזה, הייתי עושה ביום אחד מה שעשיתי בשנה כלה (כלומר שהיה מוֹדֵר כל-כך בעבודתו עד שמה שהיה עושה ועובד השם ותברך בשנה כלה, היה עושה ביום אחד), והיה מתגעגע מאד אחר מעלת העבודה, בבחינת פראסטיק באמת, ואמר: אי אי פראסטיק. גם אמר שדבר עם כמה צדיקים גדולים, ואמרו גם-כן שלא הגיעו

לַמְדַּרְגָּתָם כִּי אִם עַל-יְדֵי עֲנִין פְּרָאסְטִיק, שְׁעָסְקוּ בַּעֲבוּדָתָם בַּפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בַּהֲתַבּוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי-זֶה הִגִּיעוּ לְמָה שֶׁהִגִּיעוּ, אֲשֶׁרֵי לָהֶם !

הַכֵּלֶל, שֶׁעַל אִישׁ כָּשֶׁר בְּאֻמַּת לֹא רוֹאִים מִבְּחוּץ שׁוֹם דָּבָר, אֲדוּרָבָה בַּתְּכִלִּית הַהֶפֶךְ רוֹאִים עָלָיו, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמג): דַּע, שֶׁיֵּשׁ צָדִיק גָּדוֹל מְאֹד, שֶׁאֵין הָעוֹלָם יָכוֹל לְסַבֵּל קִדְשָׁתוֹ, עַל-כֵּן הוּא מִתְּעַלֵּם מְאֹד, וְאֵין רוֹאִים מִמֶּנּוּ שׁוֹם קִדְשָׁה וּפְרִישׁוֹת יְתֵרָה, זֶה מִחֲמַת גָּדֹל קִדְשָׁתוֹ מְאֹד. וְזֶה בַּחֲנִינוּת (נִדִּים פָּרָק ג'): 'כָּל הַכְּתוּבִים קִדְשׁ וְשִׁיר הַשִּׁירִים קִדְשׁ קִדְשִׁים', נִמְצָא שֶׁשִּׁיר הַשִּׁירִים הוּא קְדוֹשׁ מְאֹד הִרְבֵּה יוֹתֵר מִכָּל הַסְּפָרִים; וְהִנֵּה מְצִינוּ, שֶׁשְּׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ חִבֵּר שְׁלֹשָׁה סְפָרִים: מְשָׁלִי, קִהְלָת, וְשִׁיר הַשִּׁירִים; וּבְאֻמַּת מְשָׁלִי וְקִהְלָת הֵם כָּלֵם מְלָאִים מוֹסֵר וְיִרְאָת שָׁמַיִם מְאֹד. וּמְצִינוּ בָּהֶם תְּבוּת קִדְשָׁה וְטַהֲרָה כְּמָה פְּעָמִים, אָבֵל בְּשִׁיר הַשִּׁירִים אֵינוֹ נִמְצָא תְּבוּת קִדְשָׁה וְטַהֲרָה כָּלֵל, כִּי בְּכָל סֵפֶר שִׁיר הַשִּׁירִים אֵין נִמְצָא שׁוֹם תְּבוּת קְדוֹשׁ וְטַהוֹר, וְזֶה מִחֲמַת גָּדֹל עֲצָם קִדְשָׁתוֹ, אֵינָם רוֹאִים שֵׁם שׁוֹם קִדְשָׁה. (וְיֵשׁ הִרְבֵּה בְּגִי-אָדָם אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, שֶׁאֵינָם מְבִינִים אֶת גָּדֹל הַסּוּדוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, עַד שֶׁחוֹשְׁבִים כְּאִלוֹ זֶה סֵתֵם וְכוּ'), וּבְאֻמַּת מִחֲמַת גָּדֹל קִדְשָׁתוֹ, עַד שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שֵׁם), שֶׁאֵין כָּל הָעוֹלָם כֵּלּוֹ כְּדָאִי כְּיוֹם שֶׁנִּתֵּן בּוֹ שִׁיר הַשִּׁירִים לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל הַכְּתוּבִים קִדְשׁ, וְשִׁיר הַשִּׁירִים קִדְשׁ קִדְשִׁים; וְלָכֵן עַל גְּדוּלֵי מְפָלְגֵי הַצְּדִיקִים לֹא רוֹאִים אֲצֵלֶם שׁוֹם שְׁנוּי, כִּי יָכוּלִים לְהַחֲבִיא אֶת עֲצָמָם מְאֹד מִבְּגִי-אָדָם.

הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יִצְחָק דְּרָאבִּיטְשֶׁעַר זי"ע, הִיָּתָה דִּרְכּוֹ לֹא לומר תּוֹרָה, וְהָיוּ אֲנָשִׁיו מְאֹד חֲפָצִים לִשְׁמַע מִמֶּנּוּ דְּבָרֵי תּוֹרָה. פְּעַם הִתְחַבְּאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בְּאֶרֶץ שְׁבַחֲדָרוֹ, וְשָׁמְעוּ אֵיךְ שְׁלוֹמֵד עִם בְּנוֹ הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יִחִיאֵל מִיכָל מִזְלָאטְשׁוֹב זי"ע, שֶׁהָיָה עוֹד יָלֵד קֶטֶן, וְהִיָּתָה אֹז פְּרִשְׁת וַיֵּרָא, וּכְשֶׁהִגִּיעַ אֶל פְּסוּק: "וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיךְ שָׁרָה אֲשֶׁתְּךָ, וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל", וְהִסְבִּיר לָבְנוֹ, שֶׁהִנֵּה הַמְּלָאכִים שָׁמְעוּ בְּשָׁמַיִם רַעַשׁ גָּדוֹל עַל חֲשִׁיבוֹת וּמְדַרְגָּת אַבְרָהָם אַבְרָהָם, עַד שֶׁהוּא רָגַל מִהֶמְרָכָבָה, וְהִנֵּה עֲכָשׁוּ כְּשֶׁהָיוּ בְּבֵיתוֹ, לֹא רָאוּ אֲצֵלוֹ שׁוֹם דָּבָר,

כּי הִסְתִּיר דְּרָכָיו וּמַעֲשָׂיו מְאֹד. וְלִכְּנָן שְׁאַלוּ אוֹתוֹ עַל שְׂרָה אִשְׁתּוֹ
אֵיזָה הִיא, כּי אוֹלֵי עַל יָדָהּ יוֹכְלוּ לְהוֹדֵעַ מַמְעָשָׂיו הַנִּפְלְאִים. וְהַשִּׁיב
לָהֶם אֲבָרְהָם אָבִינוּ: הִנֵּה בְּאֵהָל, וּפֶרֶשׁ רָשׁ"י: צְנוּעָה הִיא, הִינוּ שְׁגָם
מִמֶּנָּה לֹא תִדְעוּ שׁוֹם דְּבָר (כּי אֲבָרְהָם אָבִינוּ כָּל-כֶּף הִסְתִּיר אֶת
עֲצָמוֹ, עַד שְׁגָם אִשְׁתּוֹ לֹא יָדְעָה מְדַרְגָּתוֹ, כּי הִיא הִיָּתָה צְנוּעָה מְאֹד,
וְלִכְּנָן לֹא הִסְתַּכְּלָה וְהִבִּינָה מִגִּדָּל מְדַרְגָּת בַּעֲלָהּ).

וְלִכְּנָן אֲשָׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם,
וְאִינוּ חִפְץ בְּשׁוֹם כְּבוֹד וּפְרָסוֹם, אֲלֵא מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּחֵי הַחַיִּים
בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ד אָב ה'תשנ"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ... גִּרֹּי יְאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רֵאָה לְהַרְבּוֹת בְּצִדְקָה, אֲשֶׁר אֵין מַעֲלָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו.
וּחִכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים הִפְלִיגוּ מְאֹד בְּמַעֲלַת הָאָדָם הַנוֹתֵן צִדְקָה, וְרֵאִוִי
לָךְ לְלַמֵּד עֲכָשׁוֹ טוֹר בֵּית יוֹסֵף עִם הַשְּׁלֵחַן עָרוּף וְהַמִּגְנִים וְכו',
הַלְכוֹת צִדְקָה, וְשֵׁם תִּרְאָה מַעֲלַת הָאָדָם הַנוֹתֵן צִדְקָה, וְזֶה מְקַרֵּב אֶת
הַגָּאֹלָה. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ד'), שְׁצַרִּיכִים
לְשַׁבֵּר אֶת הָאֲכֻזִּירוֹת שֵׁשׁ בּוֹ, כּי בְּכָל אָדָם יֵשׁ אֲכֻזִּירוֹת לֹא לְתַת
צִדְקָה מֵאִיזוֹ סִבָּה שָׂרָק תִּהְיֶה, וְאָדָם צָרִיף לְשַׁבֵּר אֶת הָאֲכֻזִּירוֹת שְׁלוֹ
וְלְתַת צִדְקָה, וּבְזֶה פּוֹתֵחַ לְעֲצָמוֹ פְּתָחִים חֲדָשִׁים בְּעוֹלָמוֹת
הָעֲלִיּוֹנִים. וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַצִּדְקָה הוּא לְתַת אֶכָּל לְרַעֲבִים, אֲשֶׁר
הַצִּדְקָה הַזֹּו עוֹלָה עַל כָּל הַצִּדְקוֹת, כּי בְּכָל צִדְקָה יְכוּלִים לַעֲבֹד עַל
בְּנֵי-אָדָם, לְהַגִּיד שְׁאֵין לוֹ בְּגֵד לְלִבָּשׁ וְכו', אוֹ צָרִיף לְרַפּוֹאָה וְכו',
כּי צָרִיכִים מְאֹד לְשֹׁמֵר מַצְבּוּעִים וְרַמָּאִים וְכו', אֲבָל כְּשֶׁאֶחָד

אָשֶׁר ט"ז רפז בַּנְחֵל קסז

מִבְקֵשׁ אֲכָל, רוֹאִים תִּכְף־וּמִיד אִם הוּא יָכוֹל לֶאֱכֹל אוֹ לֹא וְכו', וְלִכְּן
אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַנְדָּב צִדְקָה לְבֵית הַתְּבַשִּׁיל, שֶׁשָּׁם מְבַשְּׁלִים אֲכָל
לְרַעֲבִים וְכו', לְעֻנְיִים שְׂאִינָם יְכוּלִים לִקְנוֹת אֲכָל וְכו', וְהַצִּדְקָה הַזֹּאת
עוֹלָה עַל כָּל הַצִּדְקוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רָאָה, כ"ד אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבִיר הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גִּירוּ יֵאִיר.

לִנְכוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מֵה שֶׁשָּׂאֵלָתָּ בְּעֻנְיִן בְּגָדִים לְבָנִים וְכו', דַּע לָךְ, שְׂאִין לְמַעַלָּה
מִזֶּה. וְיָדוּעַ, שֶׁהֵרֵב הַקְדוֹשׁ רַבִּי יִצְחָק מִדֶּרֶהאֲבִיטֵשׁ זי"ע אָמַר: אִם
כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הָיוּ הוֹלְכִים בְּשִׁבְתָּ בְּבָגְדִים לְבָנִים, הָיוּ נִגְאָלִים
כָּבֵד, וְהָיָה נוֹסֵעַ מַעִיר לְעִיר לְעוֹרֵר אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּלְבְּשׁוּ
בְּגָדִים לְבָנִים בְּשִׁבְתָּ. וְכֹא הַסֵּמ"ךְ־מ"ם וְאָמַר שֶׁיַּעֲקֹר אוֹתוֹ, אִם לֹא
יִפְסִיק לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרוֹרוֹת עַל זֶה, כִּי זֶהוּ קְרוֹב הַגָּאָלָה. וְנִפְחַד מֵאֵד,
וְהִבְטִיחַ לוֹ שְׁלֹא יִסַּע יוֹתֵר לְעוֹרֵר בְּגִי־אָדָם לְלַכֵּת בְּבָגְדִים לְבָנִים
בְּשִׁבְתָּ.

וּבִאֲמַת קִשָּׁה מֵאֵד לְהַכְנִיס אֶת זֶה בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּלֵם
הוֹלְכִים בְּבָגְדֵי שְׁחוּרִים בְּשִׁבְתָּ, כִּי מִטַּעַם הַגָּלוּת שֶׁגָּלִינוּ מֵאֲרָצְנוּ,
וְכָל אֶחָד הִגִּיעַ לְמִדִּינָה אַחֲרָת, שֶׁשָּׁם לֹא הוֹלְכִים בְּבָגְדִים לְבָנִים
בְּשִׁבְתָּ, וְלִכְּן יִרְאֶה כִּמוֹ חֶתֶן בֵּין אֲבִלִים וְכו', וַיַּעַן שְׁנִכְנִסְתִּי לְגוֹר
בִּיבְנֵאֵל, אֲשֶׁר אָנִי מֵאֵד מְקוּמָה לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁזֶּה יִהְיֶה לְבִסּוּף
"עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְיִגְוֵרוּ שָׁם הַמֶּזֶן מִשְׁפָּחוֹת שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְשָׁם
גַּם אָנִי הוֹלֵךְ בְּבָגְדִים לְבָנִים, וּמַעוֹרֵר לְכָלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁיִּלְכוּ
כֹּף, כִּמוֹ שֶׁהִלֵּךְ רַבֵּנוּ ז"ל בְּשִׁבְתָּ בְּבָגְדִים לְבָנִים, וְאוֹלֵי בִשְׁבִיל זֶה

הסמ"ך-מ"ם משתגע שמה ומתפרע, ומוסר ומלשין וכו' וכו' (מי יתן שונאה כבר במפלתו, שיתבטל לגמרי).

על-כל-פנים איך שהוא ביבנאל אשרי מי שילך בבגדים לבנים, וזהו קרוב הגאלה, ולך נא וראה מה שכתב הרב הקדוש מקאמנא זי"ע (שלחן השהור, סימן רסג) מפעלת האדם הלוכלב בגדים לבנים בשבת, אשר מוחלין לו על כל עוונותיו, ונצול מכל העברות ומיצר הרע, ומאש של גיהנום, ומקרב את הגאלה, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רפח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לברח מכל מיני מחלקת שנמצאת עכשו בין אנשי שלומנו וכו', כי הכל הבל ורעות רוח וכו', ולא כדאי אפלו להתערב בזה וכו', כי כל המחלקת היא רק מי בראש וכו', כל אחד יש לו תאנה להיות ראש ומנהיג וכו', וכל אחד צועק על השני שהוא מפרסם של שקר וכו'. וידוע מה שפרשו המפרשים: "רשע מה הוא אומר" — כל אחד מה שהוא — אומר על אחרים וכו', ולכן תברח מכל מיני מחלקת, ולבל תהיה לך שום שיכות אל אלו הקלים והריקים וכו', כי בפרוש גלה לנו רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נט), שהצדיק בונה "היכל-הקדש", וצריכים מאד מאד לשמר, שהרע של אלו המתקרבים — לא יתאחז בו, ועקר הרע שלהם זו תאנת הפרסום וכו', ולכן בכל פעם יש פרודים ביניהם וכו', ופותרים בית-הכנסת חדש וכו', והכל רק מחלקת של מי בראש וכו', וידוע,

שָׁכַל מִי שְׁרוּצָה אִיזוּ הַתְּנַשְׁאוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, לְבִסּוֹף הוּא מִתְבַּטֵּל
 לְגַמְרִי וְכוּ', וְלִכְּנֵן כָּלֵךְ מַעֲדַת הַטְּפָשִׁים הָאֵלּוּ וְכוּ', שְׁקוֹרְאִים אֶת
 עֲצָמָם 'עוֹבְדִים' וְכוּ', הֵם עוֹבְדִים אֶת עֲצָמָם, וְלֹא אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא... וְזֶה בְּרוּר; כִּי בְּאֵמַת מִי שְׁרוּצָה רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 וְתוֹרָתוֹ הַקְדוֹשָׁה, הוּא אֵינוֹ מִתְעַרֵּב בְּשׁוּם מַחְלָקָה, וְאֵין לוֹ שׁוּם
 שְׂכִיחוֹת אֶל כָּל הַשְׁטִיּוֹת וְכוּ'. רַבְּנוּ ז"ל מְכַנִּים בָּנוּ אֵמַת אַחֲרֵת
 לְגַמְרִי, שֶׁהֶעֱקָר נִזְכָּה לְחֹשֶׁב עַל תְּכַלִּיתָנוּ הַנִּצְחִית, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד
 אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲזֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְחָבֵל מְאֹד עַל כָּל יוֹם וְעַל כָּל
 שָׁעָה וְעַל כָּל רִגְעַ, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מֵהִרְגַע שְׁפוּתָח אֶת הָעֵינַיִם עַד שֶׁהוֹלֵךְ לִישֹׁן, כָּל
 הַיּוֹם רַק מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר הָאִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל
 אָבִיו, וּבִתְוֹף הַהִתְבּוֹדָדוֹת הוּא מִתְפַּלֵּל אֶת הַשָּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת,
 וְכֵן בְּתוֹף הַהִתְבּוֹדָדוֹת הוּא לוֹמֵד אֶת הַלְמוּדִים שָׁלוּ, וּבִתְוֹף
 הַהִתְבּוֹדָדוֹת הוּא אוֹכֵל וְשׁוֹתָהּ, וּבִתְוֹף הַהִתְבּוֹדָדוֹת שָׁלוּ הוּא עוֹסֵק
 בְּפִרְנָסָתוֹ. הַכָּלָל הוּא, שְׁאֵדָם צָרִיף לַהֲיוֹת כָּל-כָּף דְּבוּק בַּהִקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהַפְרֵד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְתִמִּיד רַק יְדַבֵּר אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ, וְזוֹ נִקְרְאָה שְׁלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל.

וּמִי לָנוּ גָדוֹל מִמּוֹהֲרֵנוּ ז"ל, שֶׁעָבְרוּ עָלָיו כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוּת
 מִבְּחוּץ, שֶׁרָדְפוּ אוֹתוֹ עַד חֲרָמָה וְכוּ', וְגַם מִבְּפָנִים מִתְלַמִּידֵי רַבְּנוּ
 ז"ל הִיָּתָה עָלָיו הַרְבֵּה מַחְלָקָה, וְהוּא אָף פָּעַם לֹא עָנָה לָאָף אֶחָד,
 אֲלֹא הִמָּשִׁיף בְּדִרְכוֹ, וְרַק כָּף הִצְלִיחַ לְהַשְׁאִיר אֶת הַהִשְׁאָרָה מִרַבְּנוּ
 ז"ל. וּפָעַם אַחַת אָמַר, שְׁרוּאִים אֵינָה מְכַנָּה בּוֹעֵר בָּאֵשׁ, וְכֻלָּם
 עֲסוּקִים בְּלִכְבוֹתוֹ, זֶה בָּכָה וְזֶה בָּכָה, וְאַחֲרֵ-כֵן מְדַבְּרִים אִיף מְכַבִּים
 אֶת זֶה, וְאִיף צְרִיכִים לְכַבּוֹת אֶת זֶה, וְאִיף כִּבּוּ אֶת זֶה, וְאָף אֶחָד
 אֵינוֹ שֵׁם לֵב, שֶׁבִּתְוֹף הַבִּיט וְהַמְכַנָּה הַבּוֹעֵר, תּוֹלָה שְׁעוֹן, שֶׁהָאֵשׁ לֹא
 נִגְעָה בּוֹ, וּבֵינָן כָּף הַמְּחוּגִים נָעִים. וְסֵיִם: כְּמוֹ-כֵן בּוֹעֵר בָּאֵדָם אֵשׁ
 הַפֶּעַס וְכוּ', אֵשׁ הַכְּבוֹד וְכוּ', אֵשׁ הַתְּאוּוֹת וְכוּ', וְכָל אֶחָד מְדַבֵּר אִיף
 יְכוּלִים לְכַבּוֹת אֶת זֶה וּמִתְנַכְּחִים, וְאָף אֶחָד אֵינוֹ שֵׁם לֵב, שֶׁהִשְׁעוֹן
 תְּלוּי עַל הַקִּיר, וְהַמְּחוּגִים הוֹלְכִים, הֵינּוּ חָבֵל עַל הַזְּמַן לְהַעֲבִירוֹ
 בְּהִבָּל וְרִיק.

במוֹכֵן עֲכָשׁוּ, שְׁנַעֲשֶׂה עֲנִין, שְׁכַל אֶחָד חוֹלֵק עַל הַשְּׁנִי, וּפּוֹתַח בֵּית־הַכֶּנֶסֶת, וְצוֹעֵק שָׂרֵק הוּא מְכוֹן אֶל הָאֵמֶת וְלֹא הַשְּׁנִי וְכוּ', הוּא אֵינוֹ קוֹלֵט, שְׂיָמִינוּ כָּצֵל עוֹבֵר, וְהִנֵּה כָּבֵד יִקְרָאוּ אוֹתוֹ לְמַעַלָּה, וְמָה יִגִּיד לְשׁוֹלְחוֹ?! וְלָכֵן רָאָה, שְׁלָף לֹא יִהְיֶה שׁוּם עֶסֶק עִם בַּעֲלֵי מַחֲלָקָת, בַּקִּי תַתְּמִיד בְּכָל יוֹם בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, שְׁזָה מְטַהֵר אֶת הַנֶּשְׁמָה מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וּמְדַבֵּק אוֹתָהּ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְאִם הָיוּ בְּנֵי־אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַזִּזְכָּה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, הָיוּ מִתְּמִידִים בְּזֶה מְאֹד. וְשִׁמְעֵתִי מִר' ל״וֹי יִצְחָק ו"ל, שֶׁהוּא הִפִּיר אֶת הַנֶּכֶד שֶׁל בָּתּוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל חֲנָה צִירֵל, עָלֶיהָ הַשְּׁלוֹם, אִיךָ שֶׁלָּמַד כָּל יוֹם אַחֵר הַתּוֹפֵלָה ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וּמִסְתַּמָּא קִבֵּל אֶת זֶה מִהַסְּבָא מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל, כַּמּוּבָא (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קפ"ה), שֶׁרַבְּנוֹ ו"ל נָתַן תְּקוּנָה לְמוֹהֲרֵנ"ת ו"ל וּלְעוֹד כַּמָּה מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיגְרָסוּ בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רפט.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רָאָה, כ"ד אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ... נִרְוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ! כְּדִי לְהַרְגִישׁ טַעַם שַׁבָּת, צְרִיכִים לְהִתְחִיל מִיּוֹם רֵאשׁוֹן, לְהַשְׁתַּוְּקָק מְאֹד אַחֵר הַשַּׁבָּת הַקָּדוּשָׁה, שְׁזָה מָה שְׁאֲנַחֲנוּ סוֹפְרִים אֶת הַיָּמִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְאוֹמְרִים: "הַיּוֹם יוֹם רֵאשׁוֹן בְּשַׁבָּת" וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֲנַחֲנוּ מְכִינִים אֶת עַצְמָנוּ לְשַׁבָּת, וְכַפִּי הַהֲכָנָה, בֵּן זֻכִּים לְהִמָּשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ קִדְשַׁת שַׁבָּת, כִּי כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל מִשְׁתַּוְּקָק כָּל הַשְּׁבוּעָה אַחֵר שַׁבָּת, וּמִתְבַּדֵּד הַרְפָּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִזְכֶּה שְׂיִאִיר עָלָיו אוֹר הַשַּׁבָּת, מְרַגֵּשׁ טַעַם אַחֵר בְּשַׁבָּת. וְהַרְבֵּה הַקָּדוֹשׁ רַבִּי צְבִי בֶּן הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, פָּרַשׁ אֶת

הפסוק (שמות טז, ה): "וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי, וְהָכִינוּ אֶת אֲשֶׁר יֵבִיאוּ", שצריך האדם לעשות הקנות כל השבוע לכבוד שבת-קדש, ואז פשמייע ערב שבת, כבר יכולים להרגיש טעם שבת אחר. וידוע, אשר אצל הרבי רבי אלימלך זי"ע, הרגישו בערב שבת אור גדול מקדשת שבת, עד שכל אלו שהכינו את המאכלים לשבת, הינו המבשלות, היתה ביניהן התעוררות גדולה מאד, ובקשו סליחה אחת מהשניה, כמו בערב יום כפור, כי היתה שורה בביתו פחד גדול בכל ערב שבת, מרב אור השבת שפבר החל להאיר אז. ואל כל זה זכה על-ידי שהשתוקק ששבת ימי החל אל קדשת שבת, אשרי מי שמבקש ממנו יתברך כל יום ויום, שיאיר לו אור השבת, ויהיה כלי לקבל בו מקדשת השבת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תאמין לי, אם היית מסלק ממך את כל המחשבות זרות של הבלי העולם הזה, והיית מדבק את מוח שבתך רק באין סוף ברוך הוא, ולא היית רוצה שום דבר מהבלי העולם הזה, היית זוכה להגיע למדרגות עליונות מאד, כי עקר המגיעה לאדם להגיע למה שהוא צריך להגיע, רק בזה שחושב תמיד מענייני הבלי העולם הזה, מכסף, מכבוד, מתאוות, מהתנשאות וכו' וכו', אבל אם האדם היה מבטל את עצמו וכל פלו אל האין סוף ברוך הוא, אזי היה זוכה לראות מה קורה בעולמות העליונים, והיה מסתובב שם באחד שמסתובב בזה העולם. ואמר הרב הקדוש רבי נחמן מהורודנקא זי"ע: העולם מתמיהים, שצדיקים יודעים מה שיש למעלה ובכל

העולמות, ומה שנגזר, חס ושלום, אדרבה, אם אדם אינו יודע — הוא חדוש, דהא האדם הוא כולל כל העולמות, ואיך לא ידע?! הינו פיון שהאדם זוכה על-ידי התורה והמצוות להשיג שרש נשמתו, ובכל אדם שזוכה לנשמה, יש בו גם-כן השראת השכינה, וכמו שמבאר בספר "חסד לאברהם", וכיון שבא לעולם הנשמות, שחצובות מתחת פסא הכבוד, ומתנדבק להתורה ולהקדוש-ברוך-הוא, ומוריד אור שפע חיות פנימיות התורה לכל העולמות שלמטה, בודאי יודע מה שיש בכל העולמות.

ולכן אל תהיה בטלן! תעזב את כל השטיות של הבלי העולם הזה, ותדביק את מוח ממשבתך רק באין סוף ברוך הוא, ותרגיל את עצמך רק לחשב משמות ויחודים, ועל-ידי-זה יאיר עליך מלך הכבוד בעצמו, ותהיה הכי מאשר בחייה. העקר תהיה בשמחה, ולא תניח אצלך העצבות והעצלות כרגע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תהיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם את רוצה שיהיו לך חיים טובים, עליך להיות ותרגית עם בעלך וכו', כי טבע של בעל שהוא אוהב להשתלט וכו', ואם מתחזקים באמונה פשוטה בו יתברך, ולא עונים על העלבונות, החרופים והגדופים שמנת חלקך וכו', אזי לבסוף הכל יתהפך. ולכן אל תעני לבעלך אף שהוא צועק כמטרף וכו' וכו', צאי בחוץ להתאורר וכו', העקר לא לענות לו, ואז תראי שיתחרט וכו'. ועקר החסרון של הבית תלוי באשה, כי האשה נבראה מעצם, כמו שכתוב (בראשית ב, כג): "עצם מעצמי", ולכן בדרך כלל אשה אינה

אָשׁר ט"ז רצב בַּנַּחַל קעג

יכולה להתפייס, כי הטבע שלה, שבאה ממקום קשה פּעֶצֶם וכו', מה שאין פן הבעל בא מבושר, עפר מאדמה וכו', ולכן הטבע של גבר, שהוא פן יכול להתרצות וכו', ולכן הוי פקחית, ואל תעני לבעלך בשעה שהוא מבזה אותך, ואף שאני יודע שזה מאד כואב לך, אבל אם רצונך להיות חיים טובים ונעימים, ושיהיה לך שלום-בית אמתי, והילדים יהיו מצלחים וכו' וכו', אל תעני לו בשעה שמתפרץ כחיה טורפת וכו', ואז תראי שלבסוף הוא יתהפך לגמרי. ונדעת לנכון, שאין לך היכן לברח — רק אל הקדוש-ברוך-הוא, ותשפכי דמעות פנים לפניו יתברך, שיהפך את לבו הקשה וכו', וכבר יפסיק להשתולל ולקלל, לחרף ולבזות וכו' וכו', ותאמיני לי, שאין מקום היכן לברח רק אליו יתברך, כי חבל מאד שתדברי עם בעלך וכו', למה הוא עושה לך את זה וכו', כי עם וכוחים לא מגיעים אל שום מקום, אדרבה הוא יתעצבן יותר וכו', ולכן זאת עשי, אם יש לך בעל כל-כּף קשה וכו', אל תעני לו וכו', רק תברחי אליו יתברך, ואז תראי שהכל יתהפך לטובה, ויהיה לך שלום-בית אמתי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל היקר לי מאד, גר להצדיק נחל גובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בִּיתָר שאת ובִּיתָר עז להיות בשמחה תמיד, כי העקר הוא שמחה, ובזה תלוייה כל ההתחזקות של כל בר ישראל.

בענין להפגס בופוחים עם אדם שהוא מצהיר שהוא אפיקורס וכו', לא כדאי כלל, כי מי שמדבר פתוח נגדו יתברך, לא כדאי לעמד ליד הד' אמות שלו, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מג), שההבל פה של רשע כזה מוליד נאוף בהשומע דבריו וכו', כי הדבורים של רשע מולידים נאוף למי ששומע את דבריו; ולכן לא כדאי להפגס כלל בופוחים עם אחד שמצהיר שהוא אפיקורס. ושמעתי בשם אחד מאנשי שלומנו, שפרש את המשנה (אבות, פרק ב'): ודע מה שתשיב לאפיקורס, הינו שתשיב לאפיקורס "מה"?! מלשון שאלה, ועל כל מה שהוא אומר, אתה תגיד לו — "מה"?! כאומר שאין לי מה לדבר עמך, מאחר שאתה אפיקורס, ואיני רוצה שום שיכות אתך, שזה מה שהתנא מזהיר: כשבא אליך איזה אפיקורס להפגס אתך בופוחים, תשיב לו — "מה"?! עד שיראה שאתה עושה צחוק ממנו, ויעזב אותך, כי אסור להפגס אתם בטוען ונטען, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות נאוף, סימן י'): לא תפגס עם פתוויך בטוען ונטען; ולכן מה אתה צריך את זה?! וכבר ידוע מה שאמר מוהרנ"ת ז"ל: עם ופוחים לא מגיעים לשום דבר; ולכן אשרי מי שאינו נכנס בופוחים, אלא מדבר בודאות, שזה מה שאנחנו אומרים בכל יום בתפלה: "ויברך דוד א' י' לעיני כל הקהל", ומובא מהאריז"ל לכוון ראשי תבות: ו'ד'א"י, הינו דוד המלך ברוך את הקדוש ברוך הוא לעיני כלל ישראל בלשון ודאית: דעו לכם, שיש הוג'ה אלקים, והוא מלך, ומלכותו בכל משלה. ודבר את זה בודאות בלי שום ופוחים, ורק ככה הצלית. ולכן אסור להפגס בופוחים עם אף אחד, ומכל שכן לא עם אפיקורס, שאומר בפרוש שהוא אפיקורס.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשס"ן.

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שכתוב (תהלים קכז, א): "אם הוֹי"ה לא יבנה בית שוא עמלו בונוי בו, אם הוֹי"ה לא ישמר עיר שוא שקד שומר", ולכן בלי הקדוש-ברוך-הוא לא ילך שום דבר, אם אתה צריך לבנות בית, אתה מוכרח לפנות אל הקדוש-ברוך-הוא, אם אתה צריך לשמר את העיר מגנבים, צריכים את הקדוש-ברוך-הוא, כי בלעדיו יתברך לא יועיל שום דבר, ולכן העצה היעוצה לבוא אליו יתברך, ולהתחנן לפניו, ולבקש ממנו יתברך שיחוס וירחם עליו, ויאמר סוף לצרותיו, שיזכה לבנות בית וכו', וכבר לא יבואו גנבים אליו. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות גנבה וגזלה, חלק ב', סימן ה'): על-ידי אמירת תקון חצות נצול מגנבים; ולכן תרגיל את עצמך לומר בכל לילה סדר תקון חצות, ותבכה אז על גלות השכינה ועל צרות ישראל, וזה ישמר אותך, שלא יביא אותך עוד פעם למצבים כאלו שיגנבו אצלך.

העקר הוא תפלה, לבקש את הקדוש-ברוך-הוא על כל דבר, ואת זה קבלנו מרבנו ז"ל. וזכר דבר זה מאד, כי זה היסוד בהתקרבות אל רבנו ז"ל, כי בלי שאדם מתבודד עמו יתברך, כל ההתקרבות היא דמיון אחד גדול. וזכר את זאת, כי תצטרך לזה לימים הבאים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תש"ן.

שלום אל האברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שְׁבִלִי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא לא יועיל שום דָּבָר. וכמו שְׁאָמַר מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל: "הַעוֹלָם אוֹמֵר, אִם אֶעֱשֶׂה בְּשִׁבִּיל פְּרִנְסָה, הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא יַעֲזֹר לִי, וְאֲנִי אוֹמֵר בְּדִיּוּק הַהֶפֶךְ: אִם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא יַעֲזֹר לִי, תִּהְיֶה לִי פְּרִנְסָה", כִּי תַמִּיד צְרִיכִים קֶדֶם לְקַחַת אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא בְּעֶצְמוֹ. וְכֵן יֵשׁ דְּבוּר מְרַבֵּנוּ ז"ל שְׁאָמַר: "בְּנֵי-אָדָם כְּשֵׁרוּאִים שֶׁכָּבֹר לֹא מוֹעִיל שׁוּם הַשְׁתַּדְּלוּת, אֲזִי לּוֹקְחִים אֶת הַתְּהִלִּים, וּבּוֹכִים לִפְנֵי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, וְאֲנִי אוֹמֵר, שֶׁקֶדֶם צְרִיכִים לְקַחַת אֶת הַתְּהִלִּים, וְלִבְכוּת אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, וְאַחֲרֵי-כֵן לַעֲשׂוֹת הַשְׁתַּדְּלוּת". וְתַכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה הֵיטֵב בְּלִבְךָ, כִּי תַצְטַרֵּךְ אֶת זֶה לַיָּמִים הַבָּאִים. וְכֵן אָמַר הַרֵב הַקְדוֹשׁ רַבִּי אַבְרָהָם דִּבּ מַחֲמַעַלְנִיק זי"ע: כָּל הַעוֹלָם מְדַבְּרִים מְאֻמָּנָה, וְאוֹמְרִים: הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְנַהִיג אֶת הַעוֹלָם, וְזֶה אוֹמְרִים אַחֵר שֶׁעָשׂוּ כָּל הַהַשְׁתַּדְּלוּת בַּעוֹלָם, וְלֹא הוֹעִיל, אֲזִי כְּדֵי לְנַחֵם אֶת עֶצְמָם אוֹמְרִים: הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְנַהִיג אֶת הַעוֹלָם, אָבֵל אֲנִי אוֹמֵר כָּבֹד בַּהֲתַחֲלָה: אָדָם צְרִיךְ לְדַעַת וּלְהַכְנִיס הֵיטֵב בְּמַחוּ וּבְדַעְתּוֹ, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא מְנַהִיג אֶת הַעוֹלָם, וְלִכֵּן כָּבֹד צְרִיכִים לְרוּץ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא לְחַכּוֹת כְּשֶׁזֶה לֹא מַצְלִיחַ לוֹ.

וְהַכֵּלֵל, שֶׁצְרִיכִים לִהְיוֹת חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד בְּאֻמָּנָה פְּשוּטָה בּו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא מְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצִדֵּק וּבְמִשְׁפָּט, וְאֲזִי שׁוּם דָּבָר בַּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, מֵאַחֵר שִׁיּוּדֵעַ שֶׁהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ מְשַׁגַּח בַּהֲשֻׁגָּה פְּרִטִּית (חֲלִין ז): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה, אֶלָּא אִם בֵּן מַכְרִיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה; וְכֵן (יוֹמָא לַח): בְּשִׁמְךָ יִקְרְאוּךָ וּבְמִקוֹמְךָ יוֹשִׁיבוּךָ, אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שֶׁמוּכָן לְחַבְרוֹ, וְאֵין מַלְכוּת נוֹגֵעַת בְּמַלְכוּת חִבְרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלֶא נִימָה; וּבִידְיעוֹת אֵלֶּה תּוּכַל לְשַׁבֵּת בְּשִׁלְוָה וּבְנַחַת, בְּלִי שׁוּם בְּלִבּוּלִים כָּלֵל.

הַעֲקָר הַרְגֵּל אֶת עֶצְמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר הָאִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו, וְזוֹ הַמַּתְנֶה הַכִּי יָפָה שֶׁקִּבְּלֵנוּ מְרַבֵּנוּ ז"ל, וְאֵין לָךְ מָה לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, אֵין לָנוּ אֶלָּא אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁבְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵנ"ן, חֶלֶק ב',

קעז

בנחל

ט"ז רצה

אשר

סימן ק), שכל הצדיקים לא הגיעו למדרגתם, אלא על ידי תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו, אשרי מי שמקיים את זה!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מוהרנ"ת ו"ל אמר, שבספר הנשרף היו כתובים שם הרבה סודות מענין הכנסת אורחים, ובפרט להציע את המטה לאורח, ומאז היו אנשי שלומנו נזהרים במצוה זו מאד מאד, עד שבא אורח לבית המדרש בהקלויז באומן, והיו אנשי שלומנו רבים ביניהם מי יקח ומי יזכה בו, כל-כך שמחו עם האורח. והיתה דרכם להשחית את הסכינים כמו שמצוי להשחית את הסכין לכבוד שבת, וכן נתנו לאורח את הכי טוב שרק היה בבית, ור' מיכלי בן ר' יצחק בן מוהרנ"ת ו"ל, היה נזהר במצות הכנסת אורחים באופן יוצא מן הכלל, והיה לו ארון מיוחד עם סדינים וכריות וכו' רק בשביל האורחים, ולעת זקנתו שהיה חלש מאד, עם כל זאת כשבא אורח, היה הוא בעצמו מציץ את המטה, ואף שלקח לו הרבה זמן, ובניו רצו לעזר לו, הוא לא הניחם. וכששאלו אותו: למה אינו מניח שיעזרו לו? ענה ואמר: מה אתם חושבים שאני מציץ לו את המטה? אני מציץ בשבילי את המטה, כאומר שהזכות הזו שמציץ את המטה לאורח, זה אשר יעמד לו.

וכעין הספור הזה ראיתי מובא בספר בשם הרב הקדוש רבי ליבער מבארדיטשוב זי"ע, שפעם אחת בלילה מאחר, אחר היירד שהיה בבארדיטשוב, דפק על חלונו איזה יהודי סוחר, כי ראה ששם עדין יש אור, ובקשו אם הוא יכול לעשות עמו חסד ולתן

לו לילה אחד לישן, כי בחוץ היה קור עז, באשר היה זה אמצע החורף, והשילג ירד בעצמה רבה, וכמוכן שהרב הקדוש קבלו בסבר פנים יפות, והציע לו בעצמו את המטה, והסוחר מאד התבייש, ושאל: למה לכם להטריח עצמכם, אני אסדר לעצמי את המטה. על זה השיב לו הרב הקדוש זי"ע: מה אתה חושב, שאני מציע לך את המטה?! אני מציע לי את המטה (הינו את הזכות הזו הוא רוצה לקחת עמו בעולם הבא).

והייתי פעם בלונה של רבנית, אשה מאד חשוכה, ושמעתי את ההספד עליה, שספר המספיד, שאביה של הרבנית היה בעל מכנים אורח גדול מאד, ופעם כשהיא הייתה עוד צעירה בגיל חמש-עשרה, הביא אביה איזה אורח בזוי הביתה, שהיה מלכלך ומלא פנים וכו', רחמנא לצלן, והוריד ממנו את החלצה שהייתה מלאה פנים, ונתן אותה לבתו, שתרחץ את זה, ובין כך לקח את האורח למקוה, כדי לנקות את גופו וכו', ולבת היה קשה מאד לרחץ את החלצה, אשר עוררה בה שאט נפש וכו', ולא רצתה בשום פנים ואופן, ואמרה לאביה שהיא אינה יכולה וכו', על זה אמר לה אביה: דעי לך בתי, בשכר זה שאת תרחצי לעני הנזה את החלצה, שלא יהיו בה פנים יותר וכו', אני מבטיח לך, שכל גופך יהיה שלם בקבר, ואף שרצים וכנים וכו', לא יוכלו לגשת אליך. והיה זה שהספיד מזכיר עכשו בלונה את הספור הנזה, והכריו בקול: אל תפחד, ההבטחה של אביו הצדיק תעמד לך, ותשכבי רגועה בקבר. ומאד מאד נתעוררתי מהספור הנזה, איו שצריכים לקיים מצות הכנסת אורחים. ולכן אל תסתכל על שום דבר וכו' וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ה אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, ואף שעובר עליך כל מיני צרות ויסורים, עם כל זאת גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עח), שהצדיק לוקח מאוצר מתנת חנם, וממשיך את זה על כל הירודים והנפולים, הינו שיש אוצר למעלה בשמים, שהקדוש-ברוך-הוא חונן את נשמות ישראל, והצדיק שמתנגע ביגיעות ובטרחות כל ימי חייו להשיג יותר ויותר את רחמיו יתברך, הוא זוכה להפגס אל האוצר היקר הזה, ומשם מוציא מתנת חנם לכל אלו שירדו ונפלו ונשלכו בתאוותיהם המגנות, כי הצדיק דן לכף זכות את כל בר ישראל, והוא סניגורן שלהם, ולכן יש לו כח להמשיך שמחה לכל המקרבים אליו, וזה אשר א'ש'מ'ח' — ראשי תבות: אוצר ש'ל מ'תנת ח'נם, כי בזה שמשמח את נשמות ישראל, ובפרט כל אלו שנפלו ונשלכו בנוקבא דתהומא רבה, והצדיק מוציאם משם, הוא ממשיך עליהם שמחה, כי משמח ומברך את כל השבורים, עד שמתחזיר אותם בתשובה, כי הוא מוצא אצל כל אחד נקדה טובה, כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), אשר הצדיק הוא החזן, שמתפלל עם הנקדות טובות שמוצא אצל כל בר ישראל, והוא מלמד זכות עליהם. וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים, פרשה ה', סימן ג'), שאומר הקדוש-ברוך-הוא, פתחו לי פתח כפתחו של מחט, ואני אפתח לכם כפתחו של אולם; הינו על-ידי שהצדיק מוצא אפלו נקדה אחת קטנה כחור של מחט אצל כל בר ישראל, הינו שיש לו נקדה זעירתא, נקדה קטנה, שמשתוקקת לחזור בתשובה, כבר מוריד עליהם הצדיק מאוצר מתנת חנם אור גדול כזה כפתחו של אולם.

וזה שנצטוונו (דברים טז, טו): "והיית אף שמח", שאדם צריך להיות תמיד בשמחה, יהיה אף שיהיה ויהיה מה שיהיה, על-ידי-זה ירד עליו אור גדול מלמעלה, כי חדנא דבר נש משיך חדנא עלאה (זהר ב' קפד:), הינו כשאדם שמח פאן למטה, הוא ממשיך עליו שמחה גדולה מלמעלה, וזה א'ף' ש'מ'ח' — ראשי תבות: אפלו כ'פתחו ש'ל מ'ח'ט, ואם בני-אדם היו יודעים מעלת

הָאָדָם הַזֹּכֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, לֹא הָיוּ עוֹזְבִים אוֹתוֹ בְּשׁוּם פְּנִים וְאָפֶן, אֶךְ הַסֵּם "ד-מ"ם מְאֹד מְפַחַד מְרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁיְּכוֹל לְהַחְזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בַתְּשׁוּבָה, וְלַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין כָּל הָאָמוֹת בְּכָל־לִיּוֹת, וּבֵין כָּל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּפִרְטִיּוֹת, וְלִכֵּן הוּא עוֹשֶׂה כָּל מַה שֶׁבִּיכָלְתּוֹ לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת הַצַּדִּיק הַזֶּה מִן הָעוֹלָם. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזֹּכֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל וּלְפָרְסְמוֹ לְכָל־ם. וְאֵין לוֹ מַה לְּפַחַד מִהַסֵּם "ד-מ"ם, כִּי תַהֲלֶה לֹאֵל, כִּחַ רַבְּנוּ ו"ל גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם!

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רָאָה, כ"ה אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבִיר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַפֶּלֶא מְרִירוֹת, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְצֻטָּעַר עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכו', וְכו'.

וְהִנֵּה בַתּוֹכְחָה כְּתוּב (דְּבָרִים כח, מז): "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת הַזָּנוּה אֱלֹקֶיךָ בְּשִׁמְחָה", לְכַאוֹרָה אֵיךְ בָּא הַפְּסוּק הַזֶּה בַּתּוֹךְ כָּל הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְּרִירוֹת וְהַמְּכַאוּבִים וְהַקְּלָלוֹת וְכו', וְכו', הַמוֹבָאִים בַּתּוֹכְחָה, שֶׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם מַה שֶׁעוֹבֵר וְכו', וְכו', אֲלֹא הַתְּרוּץ הוּא, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו הַכֹּל לְטוֹבָתוֹ, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (בְּרָכוֹת ס): כָּל מֶאֱן דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב הוּא דְּעָבִיד; וְכִמּוֹ שֶׁכְּתוּב (אֵיכָה ג'): "מִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא תֵצֵא הַרְעוֹת וְהַטּוֹב", וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוֹרְעוּתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מַעֲיֵן עוֹלָם הַבָּא; כִּי אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו זֶה רַק לְטוֹבָתוֹ, כִּי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ לֹא יוֹצֵא שׁוּם רַע, וְהַכֹּל לְטוֹבָה, אֶךְ לְאָדָם מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְקַבֵּל אֶת זֶה, עַל-כֵּן הוּא בֹעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת וּבְדִכְאוֹן, וְאֵז בְּאַמֶּת עוֹבְרַת

עָלִיו הַקִּלְלָה שֶׁל הַתּוֹכְחָה. וְלִכְּנָן דִּיקָא בְּתוּף כָּל הַצְּרוּת וְהִיסוּרִים שֶׁבָּאִים עַל הָאָדָם, נֶאֱמַר פֶּסוּק זֶה (דְּבָרִים נח, מז): "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת הוֹי"ה אֱלֹקֶיךָ בְּשִׁמְחָה", כִּי תִרְגֹּשׁ אֶת הַצְּרוּת וְהִיסוּרִים דִּיקָא כְּשֶׁאַתָּה לֹא בְּשִׁמְחָה, אֲזִי מִרְגִּישׁ צְרוּת וְיִסוּרִים וּמְרִירוֹת וּמִכְאוּבִים וְכוּ' וְכוּ', אָבֵל אִם אָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּדִּי לְמַרְק עֲוֹנוֹתָיו, אֲזִי בְּשִׁמְחָה הִיא מְקַבֵּל אֶת הִיסוּרִים, כִּי הִיא יוֹדֵעַ מַה שֶׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ה.): כָּל שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָפֵץ בּוֹ מִדְּכָאוּ בִּיסוּרִים, וְאִם קִבֵּלְם, יִרְאֶה זֶרַע יִצְרִיף יָמִים; וְלִכְּנָן אֵל תִּתְּלוֹנָן עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְשֶׁלֹּא יִהְיֶה לָּךְ שׁוּם קִשְׁיוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא תִכְנַס שׁוּם עֲקָמִיּוֹת בְּלִבְךָ עָלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ זֶה תִּקְוִינִים גְּדוּלִּים, וְזֶה לֹא לְנֶקֶם בָּךְ, אֲדַרְבֵּה רַחֲמָנוּת גְּדוּלָּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לְהוֹרִיד מִמֶּךָ זִהְמַת הַנֶּחֱשׁ, וּלְהֹאִיר עָלֶיךָ אוֹר הָעֲלִיוֹן, שֶׁתִּזְכֶּה לַחַזוֹת בְּנֶעֱם הוֹי"ה, וְלִכְּנָן צְרִיכִים לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם מַה שֶׁרַק יְכוּלִּים בְּתַקְּףָה הַצְּרוּת וְהִיסוּרִים שֶׁבָּאִים עָלָיו, וְיִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבּוֹ רַק לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי רַק הוּא יְכוּל לַעֲזוֹר לָךְ וְלֹא בְּגִי-אָדָם. וּמוֹכָא בְּחוֹבַת הַלִּבּוֹת (שְׁעַר אֶהְבַּת הַשֵּׁם, פָּרָק א'): מַעֲשֵׂה בְּחִסֵּיד אֶחָד, שֶׁהָיָה קָם בְּחֻצֵי הַלֵּילָה, וְאָמַר: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הִרְעִבְתָּנִי וְעָרַם עֲזִבְתָּנִי וּבִמְחָשְׁפִי לֵילָה הוֹשְׁבְתָּנִי, וְאֶפְלוּ אִם תִּשְׁרַפְּנִי בְּאֵשׁ, לֹא תוֹסִיף וְלֹא תִפְעַל בִּי, כִּי אִם שְׁעוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֶהְבֵּ אֹתְךָ, וְאֶשְׁמַח בָּךְ וְכוּ', עֵינַי שָׁם; כִּי הַחֲסִיד הַזֶּה הִשִּׁיג, אֲשֶׁר כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו יִסוּרִים וּמְרִירוֹת, זֶה רַק לְזַכֵּךְ אֶת גְּשָׁמִיּוֹת גּוֹפּוֹ, וְלִכְּנָן רָאָה לְמַצָּא בְּעֶצְמָךְ הִרְחִיבוּת, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִרְחִיב לָךְ בְּתוּף צְרִיכָה, כִּמוֹ שֶׁאִמְרַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן קצח) עַל פֶּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): "בִּצְרֵר הִרְחַבְתָּ לִּי", שֶׁבְּתוּף הַצְּרוּת מוֹצֵאִים הִרְחִיבוּת. תִּתְּאֵר לְעֶצְמָךְ מַה שֶׁעוֹבֵר עַל דְּוִד הַמֶּלֶךְ — צְרוּת וְיִסוּרִים וּמִכְאוּבִים, כָּל יָמֵי חַיָּיו הָיוּ שֶׁרִשְׁרֵת שֶׁל יִסוּרִים, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הִחֲזִיק מֵעַמָּד, וְחִבֵּר אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, כִּי מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, בָּרַח רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשֶׁר לְפָנָיו פֶּסוּק אֶחָד וְכָךְ מִפֶּסוּק לְפֶסוּק נִעֲשֶׂה מְזֻמּוֹר אֶחָד, שֶׁהִיא אוֹמֵר בְּעֵת צְרָתוֹ, עַד שֶׁבִמְשָׁף חַיָּיו הַקְדוּשִׁים שֶׁל שְׁבָעִים שָׁנָה, חִבֵּר אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים,

כי ראה תמיד נסים והרחבות שעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח): קרבן התודה שהיה בא, על הגס היה בא; אמר הקדוש-ברוך-הוא: חביב עלי קרבן תודה מכל הקרבנות, ואף דוד אמר: זובח תודה יכבדני אינו אומר, אלא יכבדני ב' פעמים — בעולם הזה ובעולם הבא; כי בזה שאדם נותן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל מה שעובר עליו, זוכה להשרות עליו שכינה בעולם הזה ובעולם הבא; ולכן אסור לה לפל בדתהך אף שעובר עליך מה שעובר — צרות ויסורים, אלא תמן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא בלב שלם, ואז ימתקו ממך כל הדינים.

רואים בן-אדם, שבנו יחידו שנולד לו אחר הרבה שנים מעת נשואיו, פתאם, רחמנא לישזבן, נתעורר, והילד בוכה וצועק: "אבא, אני לא יכול לראות" וכו' וכו', וגדל הצער שיש לאבא אי אפשר לתאר ולשער כלל, עד שזכה שיהיה לו בן יחיד, והנה פתאם ביום בהיר נחשף מאור עינים מהבן, והילד מתחנן: "אבא, אני רוצה לראות ואני יכול", את הצער הזה אי אפשר להסביר, והנה אחד אמר לאביו: "אתה יודע, אני מכיר רופא ממחה עולמי לעינים, אבל עולה אצלו נתיח חצי מליון דולר, והוא נמצא בסוף העולם באוסטרליה, מה לא יעשה האב לרפואת בנו? ! הוא מוכר כל מה שיש לו, ולזה הרבה הלוואות, כדי לגייס חצי מליון דולר, ונוסע נסיעה ארצה מאד, עד אוסטרליה הרחוקה, כדי לרפא את עיני בנו, והנה מגיע עם הפסח אל הרופא, והרופא קדם כל לוקח את הפסח, כי אחרת הוא אפילו אינו רוצה לדבר איתו, ואחר-כך מתחיל לטפל בבן, והאב עומד בפחד — "מה יהיה עם בני? !" ומתחיל לבכות מאד, שהולכים לעשות נתיח מסבך מאד לבנו, ושואל את הרופא: "מה יהיה עם בני, האם הוא יראה אי פעם?" והרופא אומר לו בקרירות רוח: "אין אני יודע, וכי אלקים אנכי? ! יכול להיות שלא יצליח הנתות, וכו', ויהיה יותר גרוע מעכשו, כי יסבל יסורים כל ימי חייו מעיניו" וכו' וכו', והאב עומד ומשתאה, וחוכך בידעתו — האם בשביל זה הצרכתי לבוא כל-כך רחוק, ולשלם חצי מליון דולר, ועוד יאמר לי הרופא: אני יודע, וכי אלקים אני? ! אבל הכל

בְּכַר מֵאַחֵר, הוּא שְׁלֵם אֶת הַכֶּסֶף, וּבְכַר גִּסְעָה נִסְיָעָה כָּל-כֶּף אֲרָכָה,
עַל סֶפֶק סְפִיקָא וְכוּ' וְכוּ'.

וְהִנֵּה בְּכַל יוֹם וַיּוֹם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים בְּבִקְרָא אֶת הַבְּרָכָה: "פּוֹקֵחַ
עוֹרִים", הֵאֵם אֲנַחְנוּ מְכֻנִּים אֶל מָה שְׁאֲנַחְנוּ אוֹמְרִים?! הֲלֹא אֵין
אֲנוּ צְרִיכִים לְגִסְעָה עַד אוֹסְטְרָלְיָה הֶרְחוּקָה, אֶל רוֹפֵא גּוֹי, וְלִשְׁלֵם לוֹ
חֲצִי מִלִּיּוֹן דּוֹלָר עַל גִּתּוֹת מִסְבָּךְ, וְאַחֲר־כֵּן זֶה יֹאמַר לִי: "וְכִי אֵלֶּקִים
אֲנִי? אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מָה יִהְיֶה, וְאוּלַי יִהְיֶה יוֹתֵר גְּרוֹעַ". רוֹאִים מִזֶּה,
שֵׁישׁ לָנוּ בְּרָכָה כָּל-כֶּף יִקְרָה לוֹמַר וּלְבָרֵךְ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּכַל יוֹם, אֲשֶׁר נוֹתֵן לָנוּ כַּח הָרְאוּת לְרְאוּת, וּלְבִסּוּף אֵין אֲנוּ שְׂמֵחִים
בַּעֲת אֲמִירַת הַבְּרָכָה, כִּי הַכֹּל קַל וּפָשׁוּט בְּעֵינֵינוּ, וְכִי אֵין זֶה
מִצְחִיק?! וְלָכֵן לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ כָּל-כֶּף לְהִתְלוֹנֵן עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרִט
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, תִּמְצָא אֶת הַטּוֹב שֵׁישׁ בָּךְ; תִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לְךָ עֵינַיִם
לְרְאוּת, וְאַזְנוֹת לְשִׁמְעַ, וּפִה לְדַבֵּר, וְחֹטֵם לְנִשֵּׁם, וְרִגְלִים לְלַכֵּת וְכוּ'
וְכוּ', וְלָכֵן בְּמָקוֹם שֶׁתִּתְלוֹנֵן יוֹמָם וְלַיְלָה, תִּתְחִיל לְתַת תּוֹדָה
לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹמָם וְלַיְלָה עַל כָּל הַחֲסָדִים שְׁעוֹשֶׂה עִמָּךְ, וְאַז
תִּרְגֵּשׁ אַחֲרֵית לִגְמָרִי, תִּכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ בְּתוֹךְ תּוֹךְ לְבָבְךָ, וְאַז
בְּכַר לֹא תִשָּׁרָה בְּדַפְאוֹן וּבַעֲצָבוֹת וּבְמִירוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז רחצ.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדֵּר רֵאָה, כ"ה אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבִיר הַיָּקָר לִי מֵאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׂרַבְנוּ ו' ל' בְּהִתְגַּלּוּת תּוֹרָתוֹ הַקְדוּשָׁה שְׁבִסְפָּר
הַקְדוּשׁ "לְקוּטִי-מוֹהֲר" וּבְשִׁיחוּתָיו הַקְדוּשׁוֹת וּבְסִפּוּרָיו הַנִּפְלְאִים,
פֶּתַח לָנוּ דַּעַת חֲדָשָׁה לְהַבִּין בְּכָל הַסְפָּרִים שְׁבַע עוֹלָם, וּבְכָל שִׁיחוֹת
הָעוֹלָם, הֵינּוּ כִּי בּוֹדֵאֵי מָה שְׁאָדָם שׁוֹמֵעַ אֶת הַזִּוּלָּה לְדַבֵּר, מְלַבְּשִׁים

בְּזֶה סוּדוֹת גְּדוּלִים, כִּי לָמָּה הָיָה צָרִיךְ לְשִׁמְעַע עֲכָשׁוֹ אֶת הַדְּבֹר הַזֶּה, אֲפֹלוּ דְבֹר מֵאִילוֹ אֲמוֹת הָעוֹלָם וְכוּ', כִּי בְּאֶמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְדְבֹר גְּדוּל וְדְבֹר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן. נִמְצָא, אִם בָּא אֵלָיו עֲכָשׁוֹ אֵיזָה סְפוּר מִפְּלוּנִי אוֹ אֶלְמוּנִי, אוֹ אֲפֹלוּ אֵיזָה סְפוּר מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם, בְּוֹדָאֵי מְרָמִזִּים לוֹ פֶּה אֵיזָה רָמֵז, וְרַק צְדִיקִים גְּמוּרִים הַדְּבֹקִים לְגִמְרֵי בָּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הֵם יְכוּלִים לְהוֹצִיא סוּדוֹת וְרִזִּין דְּרִזִּין מֵאלוֹ הַשִּׁיחוֹת וְהַסְּפוּרִים. אֲבָל סֶתֶם בֵּין אָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לְשִׁמְאָלוֹ. מַה שָּׂאֵין בֵּין, אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רד), שְׁמִי שְׂבָקִי הֵיטֵב בְּתוֹרָתוֹ וּבְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת דִּהְיָנוּ בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, רָאוּי לוֹ לְמַצֵּא כָּל שִׁיחוֹת הָעוֹלָם בְּתוֹךְ תוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה. וְאֵין שׁוּם שִׁיחָה וְעִנְיָן בְּעוֹלָם, שְׁלֹא יוּכַל הַשָּׁלֵם בְּדַעְתּוֹ לְמַצֵּא בְּתוֹךְ תוֹרָתוֹ (פְּרוּשׁ, כִּי בְּוֹדָאֵי בְּאֶמֶת בְּכָל הַדְּבֹרִים וּשִׁיחוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, בְּוֹדָאֵי יֵשׁ בָּהֶם תוֹרָה בְּהֶעֱלֵם, אֲבָל אֵין מִי שִׁיזְכֶּה לְגִלּוֹת זֹאת, לִידַע הַנִּסְתָּרוֹת שֶׁנֶּעְלָמוּ בְּשִׁיחוֹת בְּנֵי-אָדָם, כִּי אִם אֲנָשִׁים גְּדוּלִים בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד, אֲבָל עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת תוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרְאָה שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, מִי שְׂבָקִי בְּסִפְרֵיו הֵיטֵב הֵיטֵב, וַיֵּשׁ לוֹ שְׁכָל קָצֵת, יוּכַל לְמַצֵּא בְּכָל שִׁיחוֹת הָעוֹלָם רְמִזִּים בְּהַתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲפֹלוּ אִם לֹא יִהְיֶה גְּדוּל בְּמַעֲלָה בְּיֹתֵר); מִכָּל שֶׁבֵּן וְקָל וְחָמֵר שֶׁבְּהַקְדָּמָתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל יְכוּלִים לְהִבִּין בְּכָל הַסְּפָרִים שֶׁבְּעוֹלָם.

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁכָל צְדִיק שֶׁחִבֵּר סֵפֶר, חִבֵּר אוֹתוֹ כְּפִי מִדְּרָגָתוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ הָעֲלִיּוֹנָה, כָּל אֶחָד כְּפִי יִגִּיעָתוֹ וְטִרְחָתוֹ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן יְכוּלִים לִרְאוֹת הַרְבֵּה סְפָרִים מְצִדִּיקִים גְּדוּלִים וְאֲנָשִׁי מַעֲלָה, שֵׁשׁ שֵׁם חֲדוּשִׁים, אֲשֶׁר לְכַאוּרָה נִרְאִים בְּדְבָרִים פְּשׁוּטִים וְכוּ', אוֹ יֵשׁ דְּבָרִים שְׂאִינָם מוּבָנִים וְכוּ', צָרִיכִים לְדַעַת שְׁלִפִי קֶצֶר דַּעְתָּנוּ וְשִׁכְלָנוּ, דְּבָרֵי הַצְּדִיק הֵם פְּשׁוּטִים וְכוּ', אוֹ אֵינָם מוּבָנִים וְכוּ', אֲבָל הַצְּדִיק כְּפִי עֹמֵק שִׁכְלוֹ וְחֻכְמָתוֹ וְדְבִקּוֹתוֹ שֶׁדְּבֹק בָּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לֹא הָיָה יְכוּל לְהוֹרִיד אֶת זֶה בְּכֻתָּב בְּצוּרָה כְּזוֹ, שְׁכָל אֶחָד יִבִּין אֶת דְּבָרֵיו הַקְּדוּשִׁים, אֲבָל עִם הַהַקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת שֶׁל

רבנו ו"ל, יכולים להבין בכל הספרים שבעולם, ואדרבה להחיות את דבריהם, ולהביאם קרוב לדעת המון-עם. ולכן ראה להתמיד הרבה בספרי רבנו ו"ל, וזה יפתח לך את העינים להבין בכל הספרים שבעולם. וכבר אמר רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן כח): ראוי לאדם שייעבר וילך בזה העולם בכל הספרים הקדושים וללמד כלם, כדי שיהיה בכל מקום, כמו שנמצא השרים הגדולים, שהולכים ועוברים במדינות, ומוציאים הוצאות רבות על זה, כדי שיוכלו אחר פן להתפאר ולומר שהיו במדינות, כמו שדרך השרים להתפאר ולומר: הייתי בורשא וכיוצא בזה. כמו-כן ראוי שיהיה האדם בעולם הזה בכל המקומות הקדושים של התורה, כדי שיוכל להתפאר בעולם הבא, שהיה בכל מקום, דהינו בכל הספרים הקדושים, ולעתיד בעולם הבא מזכירין אותו כל מה שלמד בעולם הזה; הינו שלא יחשש שמעין בכל-כף הרבה ספרים ושוכח וכו', אדרבה, אל ישים לב לזה, כי בשמים יזכירו לו את כל מה שלמד, ומכל שכן וכל שכן פשיחד בספרים על-פי ההקדמות הנוראות של רבנו ו"ל, הוא עוד יזכר את זה בזה העולם. ולכן התמיד בספרי רבנו ו"ל, ועל-ידי הקדמותיו תבין בכל הספרים שבעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז רצט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ה אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם את רוצה שיהיו לך חיים טובים בחיי גשואיך, את צריכה לכבד את בעלך, ולא לזלזל בו, וזה הכלל הראשון בשלום-בית: בעל אפלו הכי קשוח וכו', אם אשתו מכבדת אותו, ואף פעם אינה רבה אתו, יכולה לשנותו בנקל מאד, כי טבע של גבר שהוא גאותן גדול, והוא צריך את הכבוד שלו, ואם אשתו חכמה ונותנת לו את

הכבוד וכו', היא שובה את לבו וכו', ולכן ה"י פקחית, ותראי לכבוד את בעלך, ולהשתדל מאוד לדוננו לכף זכות וכו', כי מה את יודעת אילו השפלות יש לו בעבודה אשר הוא עובד, ואיזה בעל-בית קשוח יש לו, אשר משפילו וצוּעק עליו וכו', ולכן הוא שב הביתה עצבני כל-כף, ואם היית פקחית, ומקבלת את פניו בסבר פנים יפות, אז הכל היה מתהפך וכו', אף דא עקא, שאת עושה בדיוק ההפוך, כשבא חזרה מיום עבודה עמוס תלאות וכו', אחר שצעקות והשפלות וכו' היו מנת חלקו, ועל-ידי-זה הוא במצב-רוח מאוד ירוד, במקום שימצא אשה שמבינה אותו ומחייכת אליו וכו', עוד מקבל ממנה צעקות וצרחות, קללות והשפלות וכו' וכו', אז מה את רוצה, שהבעל לא יגיב?!

ולכן עליך להיות חכמה ופקחית, ולקבל את בעלך בשמחה, ואז תראי איזה בעל גפלא יש לך.

העקר הרגילי את עצמך לבקש ממנו יתברך כל מה שאת צריכה, כי הוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא, והוא יתברך שומע תפלת כל פה, וזכרי היטב מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל, ולכן תחיי עם תפלה.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז ש.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ה אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאוד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע, שכל הצרות הבאות לאדם הן רק מתמת שמבטל את הזמן היקר שלו, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (פחבות נט.): הבטלה

מביאה לידי שעמום ולידי זמא; כי אם אדם עסוק תמיד, אזי לא יבוא לשום צער וצרות וכו' וכו', או שצריכים לעבד, או ללמד תורה, או שניהם, כמו שאמר התנא הקדוש (אבות ב, ב): יפה תלמוד תורה עם דרך-ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון, וכל תורה שאין עמה מלאכה, סופה בטלה וגוררת עון; ואמר הרב הקדוש מטשעהרין ז"ל: משפחת היא מלשון שכחה, הינו כשאדם טרוד בלמוד התורה הקדושה, וכן הוא עסוק באיזו מלאכה, אזי הוא שוכח לחטא, ודברי פי חכם חזן. ורובנו עובדיה מברטנורא פרש, שיגיעת שניהם משפחת עון, שהתורה מתשת כחו של אדם, והמלאכה מפרקת ומשברת את הגוף, ומתוך כך יצר הרע בטל ממנו; ולכן העקר אל תסתובב בטל בלא כלום, שזה היסוד של כל הצרות והיסורים והמרירות והדפאון שבאים לאדם, ומשם באות כל המחלקת והמריבות וכו', בבית אין לו מה לעשות, אזי לוקח את עצמו על אשתו, ועל כל דבר קטן שהיא עושה הוא עורף בקרת וכו', בחוץ אין לו מה לעשות, אזי הוא לוקח את עצמו פעם על פלוני, ופעם על אלמוני, וכמוכן שהם אינם טומנים ידם בצלחת... ומחזירים לו מנה אחת אפים, וכך הוא מסתכסך תמיד עם מריבות וכו', לא-כן מי שונכנס לבית-המדרש ויושב בפנה, ולוקח משניות וגורס פרק אחר פרק, עד שמסיים מסכת אחר מסכת, וכן לוקח גמרא וגורס דף אחר דף, עד שמסיים פרק ואחר-כך עוד פרק, עד שמסיים מסכת אחר מסכת, אז לא רק שמתפטר מכל הצרות שיש בעולם, אלא ירגיש ספוק נפשי וכו', וכן ירגיש אדם אחר לגמרי, וכלם יכבדו אותו, כי בני-אדם אוהבים אדם שקט, אשר מתמיד בלמוד, ומעריכים את האדם הזה מאד.

ולכן אל תהיה בטלן! תצית מה שאני מבקש אותך, במקום להסתובב ולא לעשות כלום וכו', תכנס לבית-המדרש ותשב בפנה, ותלמד משניות בסדרן, וכן גמרא, וכן שלחן ערוך, וסוף הכבוד לבוא, שיהיה לך גם פרנסה על-ידי-זה וכו', כי התורה מעשרת גם בגשמיות.

נא ונא ראה לצית אותי, ולא תתחרט לא בעולם הזה, ומכל שכן לא בעולם הבא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ה אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, כי עקר הצרות שיש לאדם הן מהקנאה שאוכלת אותו, כי אין עוד קללה כמו מדת הקנאה, כשרואה שגם הזולת מצליח וכו', זה אוכל אותו וכו', ונחכמינו הקדושים אמרו (שבת קנב): כל מי שיש לו קנאה בלבו — עצמותיו מרקיבים; וזה שיך עוד בחיים חיותו, יש בנאי-אדם שאין להם עין טובה וצרה עינם בטובת השני, וזה אוכל אותם, עד שממש עצמותיהם נרקבין. ואמר התנא (אבות, פרק ד'), שהקנאה מוציאה את האדם מהעולם. ופרשו המפרשים הינו מעולמו, מעולם של עצמו, הוא כבר אינו מסגל לחשב ישר, והכל מחמת קנאה, מה כבר יהיה שעוד אחד יעשה כמוני, למי זה מפריע?! ולא בחנם שאמר משה רבנו ליהושע בן-נון (במדבר יא, כט): "המקנא אתה לי, ומי יתן כל עם הוי"ה נביאים, כי יתן הוי"ה את רוחו עליהם"; רואים, שמשה רבנו רצה שכלם יגיעו למדרגה שלו. והנה אתה רואה שאחד רק מחקה אותך, וכבר אתה יוצא מדעתך לגמרי.

ואמר מוהרנ"ת ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קיט), ששמע בפרוש מרבנו ז"ל, שאמר: כשאוחזין בזה שהוא מרצה ונפץ ומשתוקק מאד, שחברו יהיה איש פשר וצדיק, אף-על-פי שהוא לא יהיה, חס ושלום, זוהי מעלה גדולה מאד. ולא עוד, אלא שהוא מרצה אף-על-פי שאני איני זוכה, חס ושלום, לעבד את השם יתברך,

על-כל-פנים יעבד ישראל השני את השם יתברך, וזהו דבר גדול מאד כשאוחזין בזה. ואמר אז מוהרנ"ת ז"ל, שלא הבנתי את דברי רבנו ז"ל, כי לפי דעתי נדמה לי, שזהו דבר פשוט מאד. כי בודאי אני רוצה וחספץ מאד, ומשתוקק ומתגעגע מאד, שיהיו כל ישראל כשרים וצדיקים אמתיים, אפלו אם לא אזכה אני לזה, על-כל-פנים יהיו חברי בני גילי וכל ישראל צדיקים נוראים אמתיים.

כי זה עקר האהבה והרחמנות שצריכין לרחם אחד על חברו ועל כל ישראל, שיזכה לתכלית האמתי, להיות כרצונו הטוב באמת, שזהו עקר טובתן של ישראל. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), שעקר הרחמנות להגביה את כלם, ולהחזיר אותם בתשובה, אבל אחר-כך התבוננתי היטב, וראיתי וגם ידעתי, שיש בני-אדם שכשהם נופלים, חס ושלום, מעבודת השם יתברך, מכל שכן וכל שכן אותן שנכשלין באיזו תאוה רעה או בעברה, חס ושלום, הם שונאים ומתגרים במי שעוסק בעבודת השם יתברך, ורוצים להפילו, חס ושלום, ומחלישים את דעתו מאד, ומבזים אותו בכמה לשונות. וגם אומרים לו, שגם הוא יפל כמו שנפל הוא, רחמנא לצלן. וכמו שראיתי כמה מהחסידים של עכשו, שלפני כמה שנים התחילו קצת בעבודת השם יתברך, ואחר-כך נפלו למה שנפלו, כל אחד לפי נפילתו, רחמנא לצלן. ואחר-כך כשראו בני הנעורים הרבים בשנים כשנתעוררו בעבודת השם יתברך, והתחילו להתפלל בהתלהבות בלב שלם, ולהתמיד בלמודם וכו', באשר מצוי עכשו כמה בני הנעורים הכשרים, המשתוקקים מאד מאד להשם יתברך, ומתחילים להתפלל בכל לב בכונה גדולה וכו', וכשרואים אלו החסידים הנפולים, הם שותקים מאד מהם, ומבזים אותם, ומחלישים את דעתם מאד מאד, ואומרים להם שאין ממש בעבודתם וכו'. כל זה מחמת קנאה, מחמת שהם נפלו, והם רוצים, חס ושלום, שגם השאר יהיו כמוהם, רחמנא לצלן. ובאמת צריך שיהיה ההפך, שכל אחד יהיה חפץ בטובתו של השני, ולא יקנא בו וכו', עיין שם. ולכן אני לא יודע למה אתה צריך לקנא בשני !

וזה שיה גם בהתפצת ספרי רבנו ז"ל, מי יתן, שכל אנשי
שולמנו ידפיסו את ספרי רבנו ז"ל. ומה רואים בין כה, שאף אחד
אינו מענין להשקיע אגורה שחוקה בהתפצת וכו', ועוד אומר דעות
בהסידות ברסלב — מי בן חסיד ברסלב ומי לא חסיד ברסלב וכו'
וכו', הוי טפש שפמוה, שאפה אינה משקיע אגורה שחוקה בענין
רבנו ז"ל, ולא אכפת לה מכל העולם כלו, למה שהם לא ידעו
מרבנו ז"ל, ואפה עוד אומר דעות!?

ולכן לא צריכים להתפעל משום בריה שפעולם, ואדרבה
צריכים להיות חזקים בדבר זה — לעודד את כל אלו שרוצים
להדפיס, ומי יתן שיירבו כמותם, כי יש, תהלה לאל, מליונים
מאחינו בני ישראל, שעדיין לא יודעים מהאור הגנוז הזה, ומי יתן
שנוכל לקרב גם אותם, כי מה ישאר מאתנו, רק זה שזכינו לקרב
רחוקים. ולכן כלל ממצת הקנאה, ותפסיק כבר להתגרות במי שפן
מדפיס, אדרבה תעשה אפה יותר יפה ויותר זול, ואז ידפיסו גם
אצלה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים, כ"ח אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ להיות בשמחה תמיד, ותהיה זהיר לברך
ברכת-המזון מתוך הסדור דיקא, שזו סגולה לעשירות, כמו שאיתא
בזהר הקדוש (ויקהל ריח): דברכת מזונא חביבא קמי קדשא בריך
הוא; ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אכילה, חלק ב', סימן ג'): על-ידי
ברכת-המזון נתודע השם יתברך בעולם; כל-כך חשוב אצלו יתברך
ברכת-המזון, שעל-ידי-זה מורידים את השכינה בעולם, וכלם

אָשֶׁר ט"ז שג בַּנְחָל קצא

יודעים ממנו יתברך. ולכן תזהר מאד מאד בברכת-המזון שהיא דאורייתא, ובזכות זה תזכה לכל טוב אמת ונצחי. ומוכא מהמהרש"א דבר חדוש (נזיר סו), שיש לאדם מקטרגים אם לתת לו מזונות, ואלו הברכות שמברך ברכת-המזון, הם המליצים ישר וסגורים טובים נגד המקטרגים שלו. ולכן תהיה נזהר מאד בלברך ברכת-המזון מלה במלה ומתוך הסדור דיקא, והקדוש-ברוך-הוא ישפיע עליך בזכות זה עשירות נפלאה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים, כ"ח אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקשית לשאל אותי שאלה כל-כך חשובה וחמורה וכו' וכו', הלא זה ידוע, שכבוד אב ואם מצות עשה היא דאורייתא. ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי): חמורה שבחמורות כבוד את אביו; ואמרו (תנא דבי אליהו רבה, פרק כז): כל העולם כלו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא מבקש מן האדם רק שיכבד אב ואם, ולכן צריכים מאד מאד להזהר בכבוד אב ואם, אבל מצד שני רבו שמלמדו חכמה, ורב חכמתו קבל ממנו, אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא לג.): אבדת אביו ואבדת רבו — של רבו קודמת, שאביו הביאו לעולם הזה, ורבו שלמדו חכמה, מביאו לחיי העולם הבא; ולכן כל הענין של ההתקרבות אל רבנו ז"ל, הרי זה רבו שלמדו חכמה ותורה, ולא עוד אלא שרב חכמתו קבל ממנו, כי סוף כל סוף תצטרך להתחתן ולהנהיג בית וכו', וכן תצטרך לעבור, בעזרתו יתברך שמו, חיים ארפים וכו', ולא יודעים מה החיים יכולים להביא, ואף אחד אינו יודע מה המחר מביא וכו', ולכן צריכים את

העצות של רבנו ו"ל, שזה רבו, שכל חכמתו מקבל ממנו, והאב מתנגד מאד להיות מקרב אל רבנו ו"ל, אזי את מי מציתים?!

עלי לומר לך, שכל המחלקת על רבנו ו"ל זו עבודת הסמ"ך-מ"ם, שמאד מפחד שרבנו ו"ל יתגלה בעולם, כי אם האור של רבנו ו"ל ועצותיו הקדושות מתגלה בעולם, אין כבר לסמ"ך-מ"ם מה לעשות, ולזאת נתנו לו רשות שישלח את השליחים שלו בכל דור ודור, שהם ימציאו כל מיני שקרים על דבר רבנו ו"ל וכו' (עפ"א לפומיהו מה שמדברים על רבנו ו"ל ועל האנשים האמתיים הדבקים באין סוף ברוך הוא). ולכן אין ראיה מזה שאביה, גרו יאיר, חולק, כי הוא שמע ודאי מהלשון-הרע הזה, כאלו מי יודע מה זו חסידות ברסלב וכו', ולכן בצדק הוא מונע את הבן שלו לא להתקרב אל רבנו ו"ל. כל אבא רוצה שהבן שלו ילמד תורה בהתמדה רבה, ויתנהג בדרך ארץ גדול, ויהיה ירא שמים אמתי, אבל כנראה שמלאו לו וכדומה לו את הראש, כאלו מי יודע אילו למודים מלמדים בחסידות ברסלב, ולכן הוא מתנגד וכו'. ורואים, שכל ההתנגדות שלו היא מחמת טעות וכו' (בשעה שיש מפרסמים של שקר בעלי דמיון, בלי שכל, שוטים, פשוטו כמשמעו, ואין מפסיקים להכתירם בשם: כבוד קדשת הגאון הקדוש וכו' וכו', בשעה שאינם יודעים מימינם ומשמאלם, וגם שלא מדברים, כי כך לא יודעים מי הם, כי אם היו פותחים את פיהם, היו רואים שמסכנים, אינם יודעים כלום. עם כל זאת רואים, שהמונעם רץ אחריהם, ואין פוצה פה ומצפצף, ואין שום מחלקת, האם אין זה מצחיק?!). על-כל-פנים איך שהוא מרבנו ו"ל אל תלך בשום פנים ואפן, אלא תתמיד ביתר שאת וביתר עז בספרי רבנו ו"ל, כי רק בזה תלוינה ההתקרבות אל רבנו ו"ל, כי כך אמר בפרוש (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב): פניו, שכלו ונשמתו נמצאים בתוך הספר. ולכן מי שרוצה להיות מקרב באמת אל רבנו ו"ל, שיתמיד הרבה ב"לקוטי-מוהר"ן" ובשיחותיו הקדושות שב"חיי-מוהר"ן" וב"שיחות-הר"ן", ואת זה אפה יכול ללמד בכל מקום ובהעלם ובהסתתר, אף אחד אינו צריך לדעת, ובזה תוריד מעצמך את

הַמַּחֲלָקֶת — הֵן מִחֲבִירָהּ וּמִכָּל שָׁכֵן מֵאַבִּיָּהּ, כִּי מִי אוֹמֵר שְׁאֵתָה צָרִיךְ לְפָרֶסֶם שְׁאֵתָה מִקְרָב אֶל רֵבִנוּ ו"ל, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי־זֶה אֵתָה מִצְעֵר אֶת אַבִּיָּהּ. וְאִי שְׁמָאז שְׁהִתְקַרְבַּת אֶל רֵבִנוּ ו"ל אֵתָה לֹאמֵד בְּהִתְמַדָּה רַבָּה מִקְרָא, מִשְׁנָה, גִּמְרָא, מִדְּרָשׁ, הִלְכָּה וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר אִי פַעַם לֹא לְמִדָּתָהּ, וְאִם אַבִּיָּהּ הָיָה יוֹדֵעַ לְמָה זָכִיתָ בְּשָׁנָתִים אֵלֹה, הָיָה שָׁם אוֹתָךְ עַל טַס שֶׁל זָהָב, וְיִמְכִּיא אוֹתָךְ אֶל רֵבִנוּ ו"ל, אִי מָה לַעֲשׂוֹת?! הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב מְאֹד וְהַשְׁטֵן לָעֵת עֵתָה מְנַצֵּחַ וְכוּ', וְלָכֵן צָרִיכִים חֻכְמָה עֲצוּמָה לֹא לְגִלּוֹת אֶת כָּל עֲנִיָּן הִתְקַרְבוּת, כְּדִי שְׁלֹא תִרְבֶּה עָלָיו הַמַּחֲלָקֶת, וְאִם יְכוּלִים לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת הִתְקַרְבוּת אֶל רֵבִנוּ ו"ל — אִין יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה, וְכִי אֵתָה מוֹנֵעַ מִמֶּךָ הִרְבָּה צָעֵר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ, וְכֵן מוֹנֵעַ מֵאַבִּיָּה צָעֵר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ, אִי שְׁנֵה מִצְחִיק, כִּי מָה סֵף הַכָּל אֵתָה עוֹשֶׂה?! גּוֹרֵם פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת וְדַפִּים גִּמְרָא וְסִימָנִים שֶׁלֹּחַן עֲרוּךְ, בְּשִׁבִּיל זֶה מַגִּיעַ לְךָ סְקִילָה?! וְלִדְרֹךְ אוֹתָךְ?! עִם כָּל זֹאת לְמַעַן הַשְׁלוֹם, תִּרְאֶה לְהַעֲלִים אֶת כָּל הִתְקַרְבוּת שְׁלֹךְ, וְכִי תוּכַל לְלַמֵּד בְּהִתְמַדָּה רַבָּה מְאֹד, וּלְהִתְבּוֹרֵד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שְׂיַחֲסוּ וִירַחֲסוּ עָלֶיךָ, שְׁאַבִּיָּה לֹא יִרְדֹּף אוֹתָךְ בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפֵּן, אֲלֵא שְׂיִסְתַּכֵּל עַל הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בְּךָ שְׁאֵתָה לֹאמֵד וּמִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ-אֲרִיץ וּמִתְפַּלֵּל בְּכוֹנָה וְכוּ' וְכוּ', וְלָכֵן עֲצִיתִי אֲמוּנָה, שְׁלֹא תַעֲנֶה לְאַבִּיָּה שׁוּם דְּבָר, וְאֵל תִּפְגֹּס בְּנוֹכַחַיִם, וְכָל הַבְּזִיּוֹנוֹת שְׁאֵתָה סוֹבֵל עֲכָשׁוּ וְכוּ', תִּקְבֵּל בְּאַהֲבָה לְכַפֵּרֶת עוֹנוֹת, רַק תִּמְשִׁיךְ לְהִתְפַּלֵּל שְׁאַבִּיָּה לֹא יִרְדֹּף אוֹתָךְ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף מָה אֵתָה עוֹשֶׂה? הֲרִי אֵתָה לֹאמֵד וּמִתְפַּלֵּל וְכוּ' וְכוּ', וּמִתְחַמֵּת שְׁמֵלָאוּ לוֹ אֶת הָרֹאשׁ עַל הִתְנַגְדוֹת שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְכוּ', אֵתָה לֹא אֲשֶׁם בְּזֶה, וְגַם הוּא מִסְכֵּן לֹא אֲשֶׁם בְּזֶה שֶׁהוּא חוֹלֵק.

כִּי כָּךְ הוּא עֲנִיָּן רֵבִנוּ ו"ל, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יוֹצֵא נֶגֶד כָּל אֶחָד וְאֶחָד הִרְוָצָה לְהִתְקַרֵּב אֶל דַּעַת רֵבִנוּ ו"ל, וְכַמוּכָא כָּל הַסְפּוֹר בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת (מַעֲשֶׂה ז' מִהַזְבוּב וְהַעֲבִישׁ), אִיךְ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הָיָה רֵץ וּמִתְרוֹצֵץ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת קֹדֶם שֶׁיִּרְדֶּה נִשְׁמָתוֹ שֶׁל רֵבִנוּ ו"ל, וְצָעַק אִם הַנִּשְׁמָה הַזֶּה תִּרְדַּד אִין לִי כְּבָר מָה לַעֲשׂוֹת, וְאָמְרוּ לוֹ: הַנִּשְׁמָה הַזֶּה צָרִיכָה לְרַדֵּת, וְאֵתָה צָא וְתִמְצָא לַעֲצֹמֶךָ עֲצָה וְכוּ' וְכוּ', עֵינֵי שָׁם;

וידוע, שְׁהַעֲצָה שְׁמַצָּא לַעֲצָמוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הִיָּה, שְׁפָל דְּבַר רַבְּנוּ
 ז"ל יְהִיָּה לְלַעַג וּלְקָלָס בְּעֵינֵי הָעוֹלָם וְכוּ', וּבְכָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְדוּשִׁים (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה י"א, סִימָן ו'): מִלֵּאָף סֵמ"ךְ-מ"ם הִרְשָׁע
 רֹאשׁ כָּל הַשְּׁטָנִים אֵין לָךְ רָשָׁע בְּכָל הַשְּׁטָנִים כִּלְזַן כְּסֵמ"ךְ-מ"ם וְכוּ',
 עֵין שָׁם; וְלִכֵּן לֹא צָרִיכִים לְהַתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, צָרִיכִים
 לְדַעַת, כְּשֶׁהִנָּקְדָה הַתַּחֲתוּנָה, שָׁנָה נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל צָרִיכָה לְקַבֵּל
 מִהִנָּקְדָה הָעֲלִיוֹנָה שָׁנָה הַצְדִּיק, עָלִיו לַעֲבֹר בְּזִיוָנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים,
 כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), וְאַשְׁרֵי מִי
 שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וּבִפְרָט בְּדוֹר הַזֶּה שֶׁנִּשְׁאַרְנוּ יְתוּמִים וְכוּ',
 וְאֵין מְנַהֲיָגִים אֲמִתִּיִּים אֲלָא בּוֹדְדִים וְכוּ', וְהַכֹּל לִיצִי לִיצָנוֹת, שְׁפָל
 אֲבָרָךְ רִיק וּפּוֹחַז קוֹרָא אֶת עֲצָמוּ אֲדָמוֹר, וּבְכָר יָכוֹל לְדַבֵּר עַל רַבְּנוּ
 ז"ל בְּלִי שׁוּם בּוֹשָׁה, בְּשָׁעָה שֶׁהוּא בַּעֲצָמוּ בּוֹר וְעַם הָאָרֶץ וְכוּ' וְכוּ',
 מַה לַּעֲשׂוֹת? הַכֹּל בְּשִׁבִּיל הַבְּחִירָה, לָנוּ אֵין אֲלָא לְקַיֵּם אֶת דִּבְרֵי
 רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת, וּלְהַרְבּוֹת בְּהַתְּבוּדוֹת, וְדַבֵּר זֶה
 יְכוּלִים בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ.

בַּעֲנֵן רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ', בּוֹדָאִי אֵין לְמַעֲלָה מְזָה, מַלְבּוֹא אֶל
 צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ בְּעִיר אוֹמֵן, אֲבָל עַל זֶה
 אַתָּה צָרִיךְ לְהַתְפַּלֵּל כָּל הַשָּׁנָה יוֹם יוֹם, שְׁאַבִּיךָ, גֵּרוֹ יְאִיר, יִתֵּן לָךְ
 רְשׁוּת לְנִסְעָ, וְאַל תַּתִּיאֵשׁ מִתְּפִלָּה, כִּי מַה שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת שׁוּם דְּבַר
 בְּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז דש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוּפְטִים, כ"ח אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאַל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצָמְךָ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם,

אֲשֶׁר ט"ז שֶׁה בַּנַּחֲל קִצָּה

אֵלָּא לֹךְ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת וְהַפְּשׁוּט שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, וְתַתְּמִיד בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת כְּסִדְרָן, שְׁזֵה מִזְבֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְתַתְּפַלֵּל הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הֵן שְׁתַּרְבֵּה בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְהֵן שְׁתַּחֲבִיא אֶת עֲצָמָךְ בְּמָקוֹם פָּנוּי, שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתַשִּׁיחַ וְתַסְפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבְךָ, כְּאֲשֶׁר יִדְבֹר הָאִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו. וְעֲלִיף לְדַעַת וּלְהַאֲמִין, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ — זֶה הַצִּלָּחָה נִצָּחִית, הַצִּלָּחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְכֵן תַּתְּפַלֵּל אֶת הַשֵּׁלֶשׁ תַּפְלוֹת: שְׁחִירִית, מְנַחָה, עֶרְבִית מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, בְּכוֹנֶה וּבִפְרוּשׁ הַמְּלוֹת, וְאִם תַּתְּמִיד בַּתְּפִלָּה, תִּרְאֶה שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-עֲצוֹת, אוֹת הַתְּחִזְקוֹת, סִימָן לו'): יֵשׁ עֲנִיֵּן שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁעוֹסֵק הַרְבֵּה בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה בְּכָל יוֹם יוֹם. וְרַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת עַל מַעֲלַת תְּפִלָּה שֶׁל בֶּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁעוֹשֶׂה רָשָׁם גְּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, אֲשֶׁרִי מִי שִׂיאֲחֻז בָּזָה!

הַמֵּאֲחֵל לֹךְ בִּרְכָּה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שֶׁה.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדְרַת שׁוּפְטִים, כ"ח אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גִּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאִה לְהַתְּמִיד הַרְבֵּה בְּ"לְקוּטִי-הִלְכוֹת", כִּי רַק מוֹהֲרָנִי ת"ו ו"ל הֵבִין אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל, וְלָכֵן אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ מֵאַף בִּרְיָה שֶׁבְּעוֹלָם, חֲדָשִׁים מְקֻרֹב בָּאוּ, אֵף אֶחָד אֵינּוּ יָכוֹל לְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, אֵלָּא אִם הַתְּמִיד יָמִים וְשָׁנִים בְּסִפְרֵי "לְקוּטִי-הִלְכוֹת", וְזֶה בְּרוּר. וְלָכֵן תִּלְמַד הַרְבֵּה "לְקוּטִי-הִלְכוֹת", וְשָׁם תִּרְאֶה מַה זֶה דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל, וּמָה רַבְּנוּ ו"ל רוֹצֶה מֵאַתָּנוּ, וְיִהְיֶה לֹךְ לְמוֹדִים אִיךָ לְהַתְּחַזֵּק בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר. וְכָל אֵלּוֹ מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהַתְּמִידוֹ

ב"לקוטי-הלכות", ושגורים על פיהם דברי מוהרנ"ת ז"ל, רק הם יודעים את דעת רבנו ז"ל. ולכן גם אתה תתחיל להתמיד בספרי "לקוטי-הלכות", ואז לא תצטרך את אף אחד בעולם, כי מוהרנ"ת ז"ל נמצא בתוך ספרי "לקוטי-הלכות", ומי שרגיל בהם, יש לו חיות, אשרי לו ואשרי חלקו!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים, כ"ט אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתראי לכבד את בעלך, כי הוא סבל בחיים כל-כך הרבה סבל, נתיתם פשהיה קטן וכו', ומה שסבל מאביו החורג וכו', רק הקדוש-ברוך-הוא יודע, והנה סוף כל סוף שהתחתן, למה שאת לא תרחמי עליו? ! הרי סוף כל סוף זה בעלך, ואבי הילדים שלך, האם זו דרך — לחרך ולבזות ולהשפיל את הבעל בפני הילדים? ! הרי זהו עון חמור מאד. ולכן תחזרי בתשובה, ותבקשי ממנו סליחה, ותראי לכבד אותו מאד. ואם לא, דעי לך, שסוף כל סוף, חס ושלום, תבואו לגרושין וכו', ואז תתחילי לסבל סבל שלא תארת כלל, תצטרכי להתחתן עם גרוש, שביא אתו חמשה ילדים או יותר, ואת תהיי מכרחה לטפל בהם, והם יתחצפו נגדך וכו', ויריבו ויתנו מכות לשלשה ילדים שלך, וחייהם יתהפכו לגיהנום וכו' וכו', תתישבי בדעתך — האם זה משתלם להתגרש? ! הלא מה שאני מבקש אותך זהו רק, שתורידי את הראש ואת הגאווה הסרוחה, ותכבדי את בעלך, אשר הוא באמת אברהם נפלא, שיושב ולומד תורה מתוך הדחק, ואף פעם לא יגביה את הקול וכו' וכו', בשביל זה מגיע לו עלבונות, בזיונות ושפיכות דמים, חרופים וגדופים? ! לדעתי, חזרי בך מהחלטתך... כי אני

אֲשֶׁר ט"ז שז בנחל קצז

יודע מי נותן לך את העצות הרעות האלו, ולבסוף יתקיים מה שאני אמרתי, שתקחי גרוש עם כמה ילדים, ואז הסכל יתחיל לחגג, ותתחרטי מאוד על הצעד הפזיז שאת רוצה לעשות.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים, כ"ט אב ה'תש"ן.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאוד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להחזיר בעצמך אמונה פשוטה בו יתברך, ולידע, שדבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, והוא יתברך לא יעזב אותך, אם אתה לא תעזב אותו, תראה שהשגחתו תאיר עליך בדרך פלאית, רק תבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך, ותבקש רחמים ותחנונים, ואל תדחק את השעה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ', וסימן קצו), שצריכים לבקש רק ברחמים ובתחנונים, ולא לדחק את השעה, אלא אם יתן — יתן, ואם לאו — לאו. ודע לך, ככל שאדם מבטל את עצמו אליו יתברך בתפלה, כך השגחתו הפרטי פרטיות מאירה עליו ביותר שאת וביתר עז. ולכן אל תפחד משום בריה שבעולם, אם תתחבא בסתר צל כנפיו יתברך, אז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, שהסמ"ך-מ"ם לא יוכל לשלט עליך, כי הרי הוא גם-כן בריה טמאה, שברא הקדוש-ברוך-הוא להסית את הבריות שיעזבו את הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אתה צריך להיות חזק באמונה פשוטה בו יתברך, אשר דומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, כי אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל

אֶלְקוֹת גָּמוּר הוּא, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְעַל
זֶה צָרִיכִים לַחֲזוֹר הִרְבָּה, עַד שֶׁתִּפְגַּס בְּךָ הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה בְּשִׁלְמוֹת.

רַק חֶזֶק וְאַמֶּץ, וְיִזְכֹּר, אֲשֶׁר עִם הָאֱמוּנָה, לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לְךָ
שׁוּם דָּבָר, כִּי מִי שֶׁחֶזֶק בְּאֱמוּנָה, נִכְנָסֶת בּוֹ עֲזוּת וְעִקְשָׁנוּת דִּקְדָּשָׁה,
וְהוּא אֵינוֹ מִפְתָּח מֵאֵף אֶחָד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שח.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵּר שׁוּפְטִים, כ"ט אָב ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תֵּאֱמִין לִי, מֶה שֶׁשׁוֹמְעִים אֲצִלָּנוּ בַּשַּׁבָּת אַחַת, מִסְפִּיק לְכָל
הַחַיִּים וְכו', אֵךְ הַבְּחִירָה מְאֹד מְאֹד חֲזָקָה, וְחֶכֶם-וּמָחָד כְּשִׁיזְצֵאִים
— שׁוֹכְחִים הַכֹּל, כְּאִלוּ לֹא שָׁמְעוּ שׁוּם דָּבָר. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ
אוֹתְךָ, אֲתָה בְּחוּר צָעִיר, תִּכְנִים בְּלִבְךָ הֵיטֵב הֵיטֵב מֶה שֶׁדִּבַּרְנוּ,
וְאֵינְךָ צָרִיךְ שׁוּם מְשָׁגִית שִׁישְׁגִית עֲלֶיךָ, כִּי כָּךְ אָמַר הַחֶכֶם מְכַל
הָאֲדָם (שִׁיר הַשִּׁירִים ב'): הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחֵר כְּתִלְנוּ מְשָׁגִית מִן
הַחֲלוּנוֹת, מִצִּיץ מִן הַחֲרָכִים, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשָׁגִית עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ, וְאִם תִּכְנִים אֶת זֶה הֵיטֵב הֵיטֵב בְּלִבְךָ, שֶׁהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְשָׁגִית עֲלֶיךָ, אֲזִי לֹא תִצְטָרֵךְ שְׁאֶחָד יִשְׁגִית עֲלֶיךָ, אֲלֹא
אֲתָה תִשְׁגִית עַל עֲצָמְךָ.

פַּעַם שָׁמְעוּ אֶת הָרַב הַקְדוּשׁ בַּעַל הַתִּנְיָא זי"ע, שֶׁשָּׁר לַעֲצָמוֹ
בְּנִגּוֹן דְּבָקוֹת גָּדוֹל: "הִנֵּה זֶה עוֹמֵד", הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד פֹּה,
"אַחֵר" — אִם תֹּאמַר זֶה אַחֵר, זֶה לֹא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, "כְּתִלְנוּ"
— עֲשִׂינוּ כְּתִל בִּינָנוּ לְבִינוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי עַל-יָדֵי שְׂאָדָם חוּטָא, הוּא

אֲשֶׁר ט"ז שט בַּנְחַל קצט

עוֹשֶׂה מְחִיצָה בֵּינוּ לְבֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יִשְׁעִיָּה נט, ב): "כִּי אִם עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מְבַדְּלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם, וְחַטֹּאתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִכֶּם". וְלָכֵן תִּזְכֹּר, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתְּכָל עָלֶיךָ בְּקִבְעוֹת, וְאִם תִּחְשַׁב מְזֶה, אַף פֶּעַם לֹא תִצְטָרֵךְ שְׂאֵחַד יִשְׁגִּית עָלֶיךָ, כִּי אִתָּה תִשְׁגִּית עַל עֲצָמְךָ, וְתִהְיֶה לָךְ יִרְאָת שָׁמַיִם, וְתִתְמִיד בְּלִמּוּד, וּבְכָל יוֹם תִּלְמַד חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, וְהַמּוֹן פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, אִם תִּזְכֶּה ח"י פְּרָקִים בְּכָל יוֹם — אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶיךָ חֲלָקָה, וְאִם תִּזְכֶּה יוֹתֵר — אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶיךָ חֲלָקָה. וְכֵן תִּרְבֶּה בְּלִמּוּד גְּמָרָא, שְׂזֶה מְכַנִּיעַ אֶת הַיֶּצֶר הָרָע. וְעַל כָּלֵם — אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּלְמַד אֶת הַדָּרַךְ הַיּוֹמִי בְּכָל יוֹם בְּהִתְמַדָּה רַבָּה, וְתִחְזֹר עַל זֶה, כִּי יֵשׁ דְּפִים מְאֹד קָשִׁים, וְצָרִיכִים לְחֹזֶר עֲלֵיהֶם, וְחֻבָּל אִם לֹא חוֹזְרִים.

תִּרְאֶה לְשֹׁמֵר עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלָךְ, תִּלָּךְ לִישׁוֹן בְּזִמְנֵי מְקַדֵּם, כְּדִי שֶׁתּוּכַל לָקוּם מְקַדֵּם, וְכֵן תִּשְׁמֹר עַל הַנִּקְיוֹן, כִּי חֵס וְשָׁלוֹם, אִם לֹא שׁוֹמְרִים עַל הַנִּקְיוֹן, יְכוּלִים לְקַבֵּל כָּל מִינֵי מַחְלוֹת וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל כָּלֵם תִּשְׁמֹר עַל הָאֲכָל שְׂאִתָּה אוֹכֵל וְכוּ', וְצָרִיכִים לְאָכַל מְאֻכָּלִים בְּרִיאִים, וְתִבְרָךְ בְּרֶכֶת-הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסְדוּר דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה עֲשִׂיר גְּדוֹל. אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתַּצִּית אוֹתִי, וְלֹא תִתְחַרֵּט — לֹא בַּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִכָּל שָׁכָן לֹא בַּעוֹלָם הַבָּא.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שט.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדֵּר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֵלוּל ה'תשנ"ן.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמָּאָה וְחֲמִשִּׁים דּוֹלָר לְפָדְיוֹן גִּפְשׁ בַּעֲבוּר כָּל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל,

ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שיהיה לכם רק טוב בחיים, וימתקו מכם כל הדינים, ותזכו להמשיך עליכם ערבות ידידות חיות וזיו שכינת עזו יתברך, ותהיה לכם פרנסה בשפע ונחת מהילדים, ויהיה שלום ושלווה בתוך ביתכם תמיד.

ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, כי אין זו עצה לפל בדתו, אף שקורה עמכם מה שקורה, עם כל זאת ראוי לחזק את עצמכם, כי ההתחזקות היא היסוד להצלחת החיים, ועל-כן האשה צריכה לחזק תמיד את בעלה, וכן הבעל צריך תמיד לחזק את אשתו, ואז יצליחו בחייהם.

מה טוב ומה נעים, אם אתם יכולים לעבר לגור ליבנאל "עיר ברסלב", ושם ישפע עליכם שפע גדול בין ברוחניות ובין בגשמיות.

אודות חנוך הילדים, צריכים להתחיל עם עצמו, הינו לחנך את עצמו, לראות שלא יהיו שום מריבות בבית, ועל-ידי-זה תזכו לילדים מצלחים.

אודות פאה נכרית וכו', עליך לדעת, כי היתה הקדוש מאד מחמיר על שערות באשה, ועל-כן מנהגנו לגלח את השערות לגמרי, כי כן מנהג האשכנזים, שהנשים מגלחות את שערות ראשן, אף כדי שלא תתגננה, הן חובשות פאה נכרית, ואין בזה שום אסור, אדרבה, האסור הוא כשמתגלות השערות וזה ברור. ואני רוצה עכשו להפגס בדבר הלכה, כי יאריך האגרת, אבל אין שום אסור ללכת עם פאה, ולהפך — יש אסור גדול כשרואים את השער מבחוץ.

אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא לשמע מכם בשורות משמחות.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שי.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים, א' דראש-חדש אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך. אף באמת טמון לי צער גדול, שלא ראיתיך, כי זה אתמול חזרתי מארצנו הקדושה, והייתי שלש שבועות שם ביבנאל, הינו בשבתות: "נאתחנן, עקב, ראה", ומאד מאד השתוקקתי לראותך, ולא זכיתי לזה, אקנה לראותך בעזרת השם, בראש השנה ביבנאל, אשר השנה איני נוסע לאומן מפני כמה סבות, ואחת מהן, שאני חושש שתהיה שם מחלקת גדולה, והיכן שיש מחלקת, אני בורח מזה, כי במקום מחלקת — שם הסטרא אחרא.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם על אף שעוברים עליך כל מיני משברים וגלים, עם כל זאת עקר גדלת האדם — כשזוכה לחזק את עצמו.

איני יודע מה קרה עם ההצעה שלך וכו', ראה לכתב לי יותר בפרטיות.

ראה להמשיך ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, כי הלאמוד הזה הורג את היצר הרע, אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להתבודד עצמך בכל יום אליו יתברך, ואז טוב לך כל הימים, כי אין לנו בזה העולם רק מה שאנו חוטפים בכל יום — תורה ותפלה, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל.

ראה לכתב לי מכתב בכל שבוע, כי ממש חיים חדשים תנפח בי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה הוּא פְּשׁוּט מִחֻלָּה שֶׁל שְׁגָעוֹן, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּרָא אִישׁ וְאִשָּׁה, כְּדִי לַפְרוֹת וּלְרַבּוֹת וּלְהַבְיָא יְלָדִים בְּעוֹלָם, לְגַלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ בְּעוֹלָם, וְדוֹר לְדוֹר יִמְשִׁיכּוּ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, אֲבָל בְּאִפְּן וּבִצְוֶרָה כְּזוֹ זוֹ סֵתֶם מִחֻלָּה שֶׁל שְׁגָעוֹן וְכו', וְאִךְ שְׁאַתָּה אֵינְךָ יָכוֹל לְהִבִּין אֶת זֶה, כִּי הָרִי גִכְנִסְתָּ כָּל-כֶּף, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹכֵן, בְּמִשְׁכָּב וְזָכַר, עַד שְׁנִדְמָה לָךְ שְׁאִין טוֹב מְזֶה, מְלַבֵּד שְׁזָהוּ עוֹן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וּמִי יוֹדֵעַ אִם כָּל הַשּׁוֹאָה לֹא בָּאָה רַק בְּשִׁבִּיל אֱלֹה הַמִּתְעַבִּים בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל מִשְׁכָּב וְזָכַר, שֶׁהַתּוֹרָה הַעִידָה, שְׁיִבּוֹאוּ עַל זֶה עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים, מְלַבֵּד זֹאת זוֹ מִחֻלָּה שֶׁל שְׁגָעוֹן, כִּי זֶהוּ דָּבָר לֹא נוֹרָמָלִי וְכו', עַל-כֵּן אִם אַתָּה יָכוֹל לְהִתְרַפֵּא עַל-יְדֵי רוּפְאִים הַמִּתְמַצְאִים בְּזֶה — מָה טוֹב וּמָה נָעִים.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחָמָן, וּמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו, וְאִם תָּשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּיָדָאִי יִמְחַל לָךְ, וְעַקֵּר הַתַּשׁוּבָה הִיא לְבָלִי לַעֲשׂוֹת עוֹד דָּבָר זֶה.

רָאֵה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְתֹאמַר עֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תְּקוּן הַכֶּלֶל', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי, וְיִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתִצְלִיחַ לְצֹאת מִן הַפֶּחַ יְקוֹשׁ שְׁנִפְלֵת בְּזֶה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצֵּלָה מִן הַשָּׁמַיִם...

שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ וְרַכֶּךָ, וְתִשְׁמִיעֵנִי תָמִיד
בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

רָאָה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַפִּיץ אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִכְנֹס לְךָ שֹׁפֵעַ גָּדוֹל דִּקְדֻשָּׁה. וְהִעָקֵר — אֵל תִּפְחַד כָּלָל, כִּי סוּף כָּל
סוּף תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכֶּה לַעֲבֹד לְגֹוֵר בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב".

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שׁוּפְטִים, ב' דְּרָאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יֵאִיר.

מָה אֶמֶר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַת מְאֹד שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים
מִרַבְּנוּ ו"ל, כִּי הַשְׁמִיחָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַשְׁמִיחוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף
מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל?? וְלָכֵן רָאָה לְשִׁמְחַת מְאֹד, שְׁזָכִיתָ
לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְאִתָּה הֵייתָ מִהַנְּחֻשׁוֹנִים שֶׁנִּכְנַסְתָּם לְגֹוֵר
בְּ"עִיר בְּרִסְלָב", וְעַל-כֵּן רָאָה לְחַזֵּק עִצְמָךְ בְּעֻקְשָׁנוֹת וּבְעֻזּוֹת
דִּקְדֻשָּׁה, כִּי אֲנִי רוֹאָה, שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם אוֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, וְעַם
כָּל זֹאת אֵינִי מִתְפַּחַד מִמֶּנּוּ כָּלָל. וְלָכֵן רָאָה לַעֲזֹרֵר מְאֹד אֶת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ לְהִתְחַזֵּק בְּשִׁמְחָה, וְלִהְיוֹת תָּמִיד שְׂמֵחִים וְעֹלִיזִים, כִּי זֶה
הַיְסוֹד בְּדֶרֶכִי רַבְּנוּ ו"ל, וְעַל-יְדֵי שִׁמְחָה יְכוּלִים לַעֲבֹד עַל הַכָּל.

נָא וְנָא רָאָה לַעֲשׂוֹת מָה שֶׁבִקְשָׁתִי אוֹתָךְ בְּעֶזְרַת הַשְּׁחִיטָה, שְׁאֲנִי
רוֹצֶה שְׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֵאָכְלוּ רַק אֶת הַשְּׁחִיטָה שְׁלָךְ, וְאֲנִי מוֹכֵן אֶפְלוּ
לְסִבְסָד אֶת זֶה, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתְּצִיֵּת אוֹתִי לִפְתֹּחַ "אֶטְלִיז בְּרִסְלָב", וְשֵׁם
יִהְיֶה רַק בְּשֵׁר מִהַשְּׁחִיטָה שְׁלָךְ. וְיִדְוֹעַ אִיךָ שֶׁרַבְּנוּ ו"ל הַקָּפִיד מְאֹד
מְאֹד עַל כְּשָׁרוֹת הַשׁוּחָטִים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו'), וְגִדָּל
הַמַּעֲלָה שֶׁל שׁוּחָט יֵרָא שָׁמַיִם, וְעַל-כֵּן עָשָׂה זֹאת, אֲהוּבִי, יְדִידִי

אָשׁוּר ט"ז שיד בנחל רה

הַיָּקָר! וְתַחֲמִיל עוֹד מַעֲכָשׁוּ, וְהַקְדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי יִצְלִיחַ אֶת
דְּרָכָהּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שיד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שׁוּפְטִים, ב' דְּרָא-שִׁחֲדָשׁ אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדּוּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמֶּךָ, אִיךְ שְׂאֵתָהּ מִחֲזֹק אֶת עֲצָמֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין בְּפִי מַלִּים לְסַפֵּר לָךְ אֶת גְּדֹל
הַשְּׂמִיחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׂזָכִיתָ לְגִיּוֹר בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", רָאָה לְהַתְחַזֵּק
שָׁם, וְתַחֲזֹק אֶת אִשְׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, וְהַקְדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַהֲיָה
לָךְ דִּינָה מְשֻׁלָּה, וְלֹא תִצְטָרֶךְ לְגִיּוֹר בַּשְּׂכֵנוּת.

נָא וְנָא רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַף שְׂאֵי אֶפְשָׁר
לְהַשִּׁיג אֶת גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כִּי הָאָדָם מַצְמִיץ בְּצִמְצוּם
עַב וְגַם, אִף אֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְחַיֵּב לְטָרַח לְהַשִּׁיג
הַשְּׂגוּת אֱלֹקוֹת כְּפִי מִדְּרָגָתוֹ וְכְפִי בְּחִינָתוֹ, עַד שְׂיִזְכֶּה לְהַשִּׁיגוֹ,
בְּבְחִינַת 'מְטִי וְלֹא מְטִי'. כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מִוֵּהר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן כד); וְהִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאָדָם כָּל
יְמֵי חַיָּיו יִכּוֹל לְהַשִּׁיג הַקְדָּשָׁה יוֹתֵר בְּכָל רִגְעַת, עַל-יְדֵי תַקְוָה יִגִּיעָתוֹ
וְחַפּוּשׁוֹ שְׂמַחְפֶּשׁ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂכָל זֶה הוּא בְּחִינַת פָּנִים, שְׂמַשְׁגִּי
בְּכָל פֶּעַם אֶת פְּנִימִיּוֹת הַדְּבָר. וְזֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּכָל פֶּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר,
וְיִמָּה שְׂהַשִּׁיג כְּבֹר מִקֵּדָם, זֶה נִקְרָא כְּבֹר בְּחִינַת אַחֲוִיר, כִּי זֶה כְּבֹר
הַשִּׁיג, וְזֶה כְּבֹר מֵאַחֲוִירָיו. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהַתְעַלּוֹת בְּכָל פֶּעַם
מֵעֵלָה מֵעֵלָה, לְהַשִּׁיג בְּכָל פֶּעַם יוֹתֵר אֶת הַשְּׂגָת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ
הוּא, וּבְכָל פֶּעַם לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַהַשְׁגָּה לְאַחֲוִירָיו, הֵינּוּ לְהַשְׁתַּוְקָק

לְהַגִּיעַ אֶל בְּחִינַת פָּנִים, וְזֶה סוּד מַה שֶּׁכָּתוּב (שְׁמוֹת לג, כג): "וַיֵּרְאוּ אֶת אַחֲרֵי, וּפָנֵי לֹא יֵרְאוּ", כִּי צָרִיכִים לְהִתְעַלּוֹת כָּל-כָּף בְּהַשְׁגַּת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁתִּמְיֵד יִרְאֶה בַּק בְּחִינַת אַחֲרִים, הֵינּוּ שְׁרוּצָה כָּל-כָּף לְהִתְעַלּוֹת וּלְהַשִּׁיג הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁאֵינּוּ זוֹכֶה לִרְאוֹת אֶת הַפָּנִים, כִּי בְּכָל פַּעַם נַעֲשֶׂה מִבְּחִינַת פָּנִים אַחֲרֵי, כִּי גִדְּלָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ אֵין סוּף; אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל מִדְּרָגָה זוֹ, שֶׁתִּמְיֵד מִשְׁתוֹקֵק אֶל הַשְׁגַּת הַפָּנִים, לְהַשִּׁיג אֶת פְּנִימִיּוֹת הָאֱלֻקוֹת שֶׁבְּכָל דְּבָר, עַד שֶׁכָּבֹד נַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ הַשְׁגָּה יִשְׁנָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת אַחֲרִים, שְׂאֵז עוֹד פַּעַם יִשְׁיג בְּחִינַת פָּנִים וְכֵן לְעוֹלָם. וְזֶה "וַיֵּרְאוּ אֶת אַחֲרֵי", תִּמְיֵד לִרְאוֹת אֶת הָאֲחֲרִים, הֵינּוּ אֶת מַה שֶּׁכָּבֹד וְזֶה לְהַשִּׁיג, "וּפָנֵי לֹא יֵרְאוּ", שֶׁיִּדַּע שֶׁעֲדִין לֹא הִשִּׁיג כָּלָל. וְצָרִיכִים עַל זֶה הַתַּחֲזָקוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד, שֶׁלֹּא יֵאמָר אָדָם: "מַה לִּי לִטְרַח בְּחֻנָּם, שֶׁאֵינּוּ אֶפְשָׁרִי לְהַשִּׁיג הָאֵין סוּף, כִּי כֵן הוּא בְּהַשְׁגַּת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁצָּרִיכִים תִּמְיֵד לְהִתְעַלּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר. אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל הַשְׁגָּה זוֹ!

רְאֵה לְקַבֵּעַ עֲתִים לַתּוֹרָה, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שטו.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שׁוּפְטִים, ב' דְּרָא-שִׁחַדֵּשׁ אֱלֹהִים ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶיךָ מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הַצְּנִיעוּת, כִּי אֵין לָךְ יָפֶה לְאִשָּׁה כְּמוֹ מִדַּת הַצְּנִיעוּת, וְאֶצְלוֹ יִתְבַּרֵּךְ מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּבָה מְדָה זוֹ אֶצְלָהּ הָאִשָּׁה, וּמִזְכָּה לָהּ לְבָנִים כְּשֶׁרִים וְיִרְאֵי הַשֵּׁם.

מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, אִם אַתָּה יְכוּלָה לְהוֹצִיא מִהַכֶּחָ אֶל הַפַּעַל לַעֲבֹד בְּבֵית-הַחֹלִים הַתְּרִדִי כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ, כִּי בְּנִקְלָה לְהַכְשִׁיל, חֵם

וְשָׁלוֹם, אָפִלוּ בַּעֲבוּדָה כְּזוֹ וְכוּ', וְעַל-כֵּן עָלִיךָ לְשָׁמֵר עַל כְּבוֹדְךָ מְאֹד מְאֹד, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד תִּזְכִּי לְמִצָּא בֶּן זֶה הַמִּתְאִים לָךְ, וְיִהְיֶה לָךְ כָּל טוֹב בְּחַיִּיךָ.

רְאֵי לְהַמְשִׁיךְ לֹמֵר בְּכָל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁגָּלָה רַבֵּנוּ ז"ל, וְזֶהוּ תַקּוּן עַל הַכֹּל, וְזֶה גַם יִמְשִׁיךְ לָךְ נְסִים נִגְלִים; אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לֹמֵר בְּכָל יוֹם עֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז שטו.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוּפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיִּכָּל-הַקֹּדֶשׁ" דִּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הוֹי"ה עָלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הִנֵּה אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים עִכְשָׁו בִּימֵי אֱלוֹל הַקְדוּשִׁים, לָכֵן רָאוּ לְקַחַת אֶת עֲצָמְכֶם בִּידֵיכֶם, וְאֵל תִּטְעוּ אֶת עֲצָמְכֶם כָּלֵל, כִּי חָבֵל עַל כָּל יוֹם וְיוֹם שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ בְּלִי קִיּוֹם עֲצוּתוֹ הַקְדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְמָה טוֹב וְמָה נָּעִים, אִם תִּרְגְּלוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְלַעֲשׂוֹת חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ הֵיכָן אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים?! וְמָה עָשִׂינוּ בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנָה?! וּבְאַפֵּן הִזָּה נִזְכָּה לְהַתְּעַלּוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה. וּבְאַמֶּת בְּזֶה תְלוּיָה עֵקֶר הַצִּלְחַת הָאָדָם — כְּשִׁזְזוּכָה לַעֲשׂוֹת חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ בְּכָל פַּעַם מָה הוּא עוֹשֶׂה, כִּי בְּלִי חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ, הָאָדָם יְכוֹל לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרִי. וְזֶה כָּל עֲנָן הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל.

וְעַל-כֵּן רָאוּ לַחֲזֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מִינֵי אִפְגִּים לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל שׁוֹם בְּרָיָה שְׁאוּמְרָת אַחֲרֶת, כִּי אֵין דְּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל מִתְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל הִקְפִּיד עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד עַל

דָּבָר זֶה, וְרָצָה מְאֹד שְׁנִתְּבוּדָּה בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְּבָרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעֵר כָּלֵל.
וּכְבָּר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר כָּל יוֹם יֵשׁ לוֹ הַשְׁפָּע שְׁלֹ; כִּי בְּאֵמֶת
בְּכָל יוֹם נִשְׁפָּעִים חֲסִדִּים חֲדָשִׁים, אֵיךְ צָרִיךְ כָּלִי רְאוּי לְקַבֵּל, כִּי
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יוֹרְדִים חֲסִדִּים מְלַמְּעֵלָה לְהַשְׁפִּיעַ טוֹב לְעוֹלָם הַזֶּה,
אֵיךְ צָרִיךְ לְמַטָּה לְהִיּוֹת כָּלִי רְאוּי וְנִכּוֹן לְקַבֵּל. וְעַקֵּר הַכָּלִי הוּא
הַדְּבוּר (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לר).

וְעַל-כֵּן רְאוּ, אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר,
וּלְהִתְבוּדָּה הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְּבָרֵךְ, וְאִזּו תִּרְאוּ נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה
עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאוּ לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת וּבִפְרָט בְּבִית, כִּי
תִּכְפֹּר-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְדוֹן אֶת זְוִלְתּוֹ לְכַף זְכוּת, עַל-יְדֵי-זֶה
נִפְתָּחִים לוֹ כָּל הַשְּׁעָרִים שֶׁל הַמַּחֲיָן, לֹא-כֵן כְּשֶׁאָדָם דֵּן אֶת כָּל אֶחָד
לְכַף חוֹב, עַל-יְדֵי-זֶה מַחֲזִיז נַעֲשֶׂה מַצְמָצָם. וְעַל-כֵּן רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל
מִיגֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְדוֹן אֶת כָּל בְּרִיָּה לְכַף זְכוּת, וְאַל תִּסְתַּכְּלוּ
עַל הָרַע שֶׁבּו, אֲלֵא עַל הַטּוֹב שֶׁבּו כִּי בְּיָדָי יֵשׁ לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל
טוֹב.

נָא וְנָא תִּשְׁמְרוּ מְאֹד עַל פְּשׁוּת הַמַּאֲכָלִים, כִּי בְּנִקְל לְהַכְשִׁיל
בְּעוֹן טְרָפוֹת וּנְבִלוֹת וּפְרוֹת וַיִּרְקוֹת בְּלִתֵּי מַעֲשָׂרִים, חֶסֶם וְשִׁלּוּם, אֲשֶׁר
מְאֹד מְאֹד מְטַמְּטִים אֶת הַנֶּפֶשׁ. וְלִכֵּן רְאוּ לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל
קִדְשׁ הָאֲכִילָה, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לֶאֱכֹל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל, וְתִדְקְדְּקוּ לְלַמֵּד
אֵיזָה שְׁעוֹר עַל הַשְּׁלֶחֶן, אֲשֶׁר הִזְהִיר הַקְדוֹשׁ (זִכָּר חֶלֶק ב' קנר): מִפְּלִיג
מְאֹד בְּמִי שֶׁזֹּכֶה לְלַמֵּד אֵיזָה שְׁעוֹר בַּעֲת הָאֲכִילָה, כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם
אוֹמֵר תּוֹרָה בַּעֲת הָאֲכִילָה, יוֹצֵא פְּרוֹז מִלִּפְנֵי יִתְּבָרֵךְ: "זֶה הַשְּׁלֶחֶן
אֲשֶׁר לִפְנֵי הַיְי"ה", וְגוֹרֵם שֶׁעָשׂוּעַ גְּדוּל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת (יִחְזַקְאֵל מֵא,
כב).

וְעַל-כֵּן רְאוּ, אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לֹאֵר אֵיזָה דְּבָר תּוֹרָה בַּעֲת
הָאֲכִילָה, וּבְזֶה תִּחְדִּירוּ יִרְאֵת שָׁמַיִם בְּבִיתְכֶם, כִּי הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים

ישמעו איזה דבר תורה או ספורי צדיקים, ועל-ידי-זה באמת יזכו להתעלות בכל פעם; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו!

נא ונא ראו להיות שמחים ועליזים, אשר, תהלה לאל, אנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ועלינו לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! ועל-כן ראו למסר את נפשכם מאד ללמד בכל יום בספריו הקדושים, ושם תראו עצות נוראות ונפלאות איך לעבור על הכל. כי העולם הזה מלא נסיונות קשים ומרים, ובלי ספרי רבנו ז"ל אי אפשר לעבור עליהם בשום פנים ואופן, ואף שרואים שבני-אדם חיים בלי ספרי רבנו ז"ל, עם כל זאת מי שיתבונן באמת מה רבנו ז"ל רוצה מאתנו וכו', שנוזפה להיות דבקים תמיד בו יתברך, אז יבין וישפיל, אשר אי אפשר להגיע אל זה, כי אם על-ידי התמדה רבה בספרי רבנו ז"ל. ועל-כן אל יטעה אתכם יצרכם, כאלו כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל היא למותר, אדרבה, מה הייתם עושים בלי רבנו ז"ל?! ולכן ראוי לכם לשמח מאד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו כל ימי חייכם, ויהיה לכם טוב כל הימים.

המאחל לכם כתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שיז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים, ב' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, כי כל העצבנות והמרירות והשגעונות שעוברים על האדם, הם רק מחמת העצבות והעצלות שנדבקו בו. ועל-כן עליך לעבד מאד על נקדת השמחה, כי השמחה היא היסוד והעקר בחיים, ועל-כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה תמיד, ואז תצליח דרכך.

עליך לדעת, כי העצבנות הורסת את האדם לגמרי, ועל-כן ראה לשמר את עצמך מאד מאד לא לפל בפח הזה של עצבנות, כי זה יעקר אותך משני העולמות. עליך להשתדל בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשלום עם אשתך, כי כל הצרות והיסורים בביתו של האדם הם רק כשרב עם אשתו, ואף שיש בני אדם, שיש להם סבה לריב עם נשותיהם, עם כל זאת כבר אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): אוקירו לנשיכו, כי היכי דתתעתרו; ועל-כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה תמיד, ותדון תמיד את אשתך לכף זכות.

ראה לבדק את התפלין שלך וכן את מזוזות ביתך.

ראה לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל בשביל תקון לפגם-הברית, כי החטא הזה של הוצאת זרע לבטלה, מביא את האדם שיהיה תמיד בכעס, ועל-כן צריכים לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים כל ימי חייו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בערך, שתצא מהפח קדוש שנפלת אליו, ותזכה להתחדש תמיד בעבודת השם יתברך, וכבר לא תהיה כעסן.

היה טוב מאד, שתקנה ספר "שיחות-הר"ן", ושם תמצא מרגוע לנפשך.

המאחל לך כתיבה וחתומה טובה...

ט״ז שיח.

בעצרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים, ב' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיגעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, שאתה משתוקק לחזור בתשובה אמיתית.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין עוד דבר גדול אצלו יתברך מהאדם הזוכה לחזור בתשובה.

עליך לדעת, כי חיי האדם מלאים צרות והרפתקאות, ועל-כן מי שיש לו רק קצת ישוב הדעת יודע, אשר אין מקום לפנות בזה העולם רק אליו יתברך, ועל-כן עשה זאת, אהובי, ידידי היקר! ותחזור בתשובה שלמה אליו יתברך, ואז תראה נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה למצא את זיווגך האמיתי.

ראה לבדק את התפללין שלך אם הן כשרות.

המאחל לך בתיבה וחתומה טובה...

ט״ז שיח.

בעצרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים, ב' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיגעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, ורבינו ז"ל הזהירנו מאד מאד על מדת השמחה, וכל החלאים

בַּנְחַל

ט"ז שב

אֲשֶׁר

ריב

רעים שְׂבָאִים לָאָדָם, הֵם רַק מַחֲמַת חֲסֵרוֹן הַשְּׁמִימָה. וְעַל-כֵּן עָשָׂה
כָּל מִינֵי פְעֻלּוֹת שְׂבָעוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׁמִימָה תַעְזוֹר
לָךְ — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתַּפְלָל בַּעֲדָךְ, שֶׁתַּצְלִיחַ בַּחֲיִיךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּפִשְׁרוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאִי לְבִדּוֹק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּפִשְׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל
אִיזָה דָּלֶת מְזוּזָה.

תִּשְׁתַּדְּלִי שְׂבָעֶלְךָ יָנִיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי כָּל הַמַּגִּיחַ תְּפִלִּין —
זוֹכָה לְחַיִּים (מִנְחוֹת מר.).

רְאִי לְהַדְלִיק לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה גְרוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי
גְרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבָעֵת הַדְּלָקַת גְרוֹת לְבִקְשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה
שְׁאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתַּפְלָה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת גְרוֹת, מְאֹד
מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

רְאִי לְדוֹן אֶת בַּעֲלֶךָ לְכַף זְכוּת, כִּי הוּא אֵינוֹ אִשָּׁם בְּכָל מַה
שֶׁעָבַר עָלָיו וְכו', כִּי מְרַב צְרוּתָיו לֹא הִיָּתָה לוֹ דֶּרֶךְ אַחֲרֵת, וְעַל-כֵּן
רְאִי לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כּוֹנֵן יוֹצֵא אֶתְכֶם
מִכָּל צְרוּתֵיכֶם. הַעֲקֹר הוּא לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאחַל כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שְׁכָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוּפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְהִתְחִיל לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, כִּי כָּל הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנֵנוּ ו"ל נִמְדָּדָת רַק כְּפִי שְׁמַתְמִיד בְּסִפְרוֹ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, אֲשֶׁר כָּל הַרְזִין וְסִתְרֵי תוֹרָה גְּנוּזִים שָׁם, וְעַם הַקְּדָמוֹתֵיו שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל יְכוּלִים לְפָרֵשׁ אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, עַל-יְדֵי הַקְּדָמוֹתֵיו יְכוּלִים לְהִבִּין בְּכָל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל, וְהַזֵּהר וְהַתְּקוּנִים, כִּי לֹא הַמְדָּרֵשׁ עָקֵר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה, וְעַל-יְדֵי הַקְּדָמוֹתֵיו שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל יְכוּלִים לְהִבִּין מַה מוֹצִיאִים מִה'עֵץ חַיִּים' וְה'פָּרִי עֵץ חַיִּים' וְהַשְׁמוּנָה שְׁעָרִים לְעִבְדָּה וּלְמַעֲשֶׂה עֲצוּתוֹ נוֹרְאוֹתֵיו נִפְלְאוֹת, וּבְכָר אָמַר פַּעַם רַבְּנֵנוּ ו"ל שֶׁסֶפֶר מוֹסֵר שְׁלוֹ זֶה הַתַּנ"ךְ. וְכֵן אָמַר פַּעַם, שֶׁסֶפֶר "עֵץ חַיִּים", הוּא סֶפֶר מוֹסֵר לְהַפְּלִיא, וְהַכֹּל עַל-יְדֵי הַקְּדָמוֹתֵיו הַקָּדוֹשׁוֹת שֶׁבְּסִפְרוֹ "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, וּבְכָרוֹשׁ אָמַר הַסֶּפֶר "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגֵאֲלָה, וְרָצָה מְאֹד שְׁנַתְמִיד בָּזֶה, עַד שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל פִּינוֹ, וְיְכוּלִים לְהַעֲשׂוֹת עַל-יְדֵי סֶפֶר זֶה בְּעַל תְּשׁוּבָה גָּדוֹל וּבְעַל מַח נִפְלָא.

וְדַע לָךְ, שֶׁכָּל מַה שֶׁעָלָה רַבְּנֵנוּ ו"ל מַעֲלָה מַעֲלָה בֶּן הַמָּשִׁיף אֶת רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עֲלֵינוּ, וְלָכֵן יֵשׁ בְּכַחוֹ לְהַגְבִּיָּה אֶת כָּל הַיְּרֻדִים וְהַנְּפִילִים וְהַמְשָׁלְכִים בְּתַאוּתֵיהֶם וְכו', וְיְכוּל לְהַעֲלוֹת אֶת כָּל אֵלּוֹ שֶׁכְּבָר מִזְמַן הַתִּיַּאֲשׁוּ מַחֲיֵיהֶם וּמִבְקָשֵׁים רַק לְמוֹת וְכו'.

וְאָמַר רַבְּנֵנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רטו), אֲשֶׁר מְסַפֵּר מִשְׁ"ה עוֹמֵד בֵּין שְׁמ"ד וּבֵין רְצוֹ"ן, הֵינּוּ פְּשׁוּטוֹת מִשְׁה עוֹלָה 345, שְׁמ"ד עוֹלָה 344, רְצוֹ"ן עוֹלָה 346, וְהַכּוֹנֵנָה הִיא שְׁמִשְׁה הַצִּדִּיק

הָאָמֶת גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ בְּכַחוֹ לָרֶדֶת אֶל אָדָם, שְׂרַחֲמָנָא לְצִלָּן, הִגִּיעַ
 כָּבֵד לַמְדֻרְגָה הַכִּי יְרוּדָה וּפְחוּתָה שֶׁהִיא שְׂמ"ד, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, שִׁיָּצָא
 כָּבֵד לַגְּמָרִי מִכָּלל יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲלָהּ אֶל הַמְדֻרְגָה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא
 רִצּוֹן רַעְיוֹן דְּרַעְיוֹן, שִׁישְׁתּוֹקֵק תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְזוֹ הֶרַחֲמָנוּת
 שֶׁל הַצַּדִּיק לְהוֹצִיא אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵעוֹנוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן,
 חֶלֶק ב', סִימָן ז'), כִּי הַצַּדִּיק הָאָמֶת הוּא הֶרַחֲמָן הָאֱמֵתִי, וְעַקֵּר
 הֶרַחֲמָנוּת לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעוֹנוֹת, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַתְמִיד בַּסֵּפֶר
 "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן" עַד שֶׁשָּׁגוּר עַל פִּיו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז שכב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוּפְטִים, ב' אָלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַחֲמִשִּׁים דּוֹלָר לְפִדְיוֹן-נֶפֶשׁ, יַעֲזֹר
 הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁימְתִּקּוֹ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְתִזְכֶּה לְהַכְנִס לְגוּר
 בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וַיְהִיָּה לְךָ רַק טוֹב בְּחַיִּיהָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְחַת מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֶךָ, עַל אֲשֶׁר בִּנְחַל שָׁם
 חֶלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ, וּמָה הָיְתָה עוֹשָׂה בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל. וּבִאֲמַת רְאוּי לָנוּ
 לְשִׁמְחַת עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צָרוֹת וְיִסּוּרִים,
 מְרִירוֹת וְעֲגָמַת נֶפֶשׁ קָשִׁים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

רְאֵה לְשִׁמְחַת מְאֹד עֲכָשׁוּ, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת עֲצָמְךָ כְּרָגַע, כִּי בָּזָה
 הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם.

נָא וְנָא רְאֵה לְעֶסֶק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, לְהַפִּיץ אֶת
 הַקּוֹנְטְרַסִּים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לְךָ

אָשׁר ט"ז שבג בַּנְחֵל רטו

עוד תקון בחיים יותר גדול מהפצת מעינות החכמה חוצה; כי בזה שמוזקים את עם ישראל להתקרב אליו יתברך, זה מאד חשוב אצלו יתברך, כי סוף כל סוף הם בניו, וכמו שהאבא פשנאבד ממנו הבן הוא מאד מצטער, כמו-כן באין ערך כלל הקדוש-ברוך-הוא מצטער בשבניו רחוקים ממנו, ואשרי מי שמחזיר את הבן אל אביו. ועל-כן בשכר זה שהאדם הולך להפיץ אור רבנו ו"ל בעולם, ולקרב אחרים אל דעתו — אין למעלה מזה. על-כן ראה להמשיך בעבודה הקדושה הזו, ואז תראה נראות נפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שבג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים, ב' אלול ה'תש"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הספור שכתבת מאד מצער, אף עליך לדעת, כי יש בני-אדם אשר מגיעים לגיל כזה, נדבקים בהם כל מיני שגעונות. וכנראה שזה אחד מהשגעונות שלו וכו' וכו', ואי אפשר לרפא דבר זה, רק מה שאתם צריכים לעשות הוא — לחזק את האמא, ולשמחה ולעודדה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעד כל משפחתכם, שיהיה לכם רק חסד וטוב בחיכם.

המאחל פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שכד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים, ב' אלול ה'תש"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך. ראי לדון את בעלך לכף זכות, ותשתדלי לחזק אותו מאד מאד, ואז תראי שכל המצב בביתכם ישתנה, כי בזה שאת מתעצבנת עליו, לא די שלא יוצא מזה טוב, אלא את גורמת לעצמך עוד צרות ויסורים יותר גדולים, ועל-כן ראי לכבד מאד את בעלך, ועל-ידי-זה תראי איה כל המצב בביתכם ישתנה לטובה.

נא ונא תעשי כל מיני מאמצים להשיג מזוזות על כל דלת, כי מזוזות אותיות זז-מנות (זהר חלק ג' ש.), בבית שיש מזוזה, זו משם המנות ורוחות רעים, ועל-כן תשתדלו לקנות מזוזות פשוטות, ואפלו בהלנאה, ובזכות מצות מזוזה תזכו לשלום-בית ולאריכות ימים.

נא ונא אל תתפראי על בעלך, תשתדלי להחזיק מעמד, והכל יתהפך לטובה.

המאחל כתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שכה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים, ב' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמח את עצמך מאד מאד, שאתה זוכה לדעת מרבנו ז"ל, ומה היית עושה בלי רבנו ז"ל.

וּבִאֲמַת עֲלִינוּ לְשִׁמְחָה בְּכָל יוֹם עַל נַעַם חֶלְקֵנוּ, אֶשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ.

רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַפְיֵן אֶת אֹרֶר רַבֵּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְזֶה יִכְנִיס לְךָ גַּם פְּרִנְסָה בְּשַׁפֵּעַ, וְתִזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל הַחֻבּוֹת, וּבְזִכּוֹת הַבְּזִיוּנוֹת שֶׁתִּקְבֹּל, יִכְפְּרוּ כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ.

הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתַּפְלָל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַכְנִס לְגֹר בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּתִיבָה וּבְחִימָה טוֹבָה...

ט"ז שְׁכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרְוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְגִדֵּל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמָּךְ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאַל תִּתְּפַעַל מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, הַעֲקֹר רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׁתַּדֵּל לְרַחֵם עַל יְלָדֶיךָ. וּבִאֲמַת מִרְחֻמָּנוֹתָיִךְ שֶׁל הָאָדָם עַל בְּנָיו יִלְמַד לְרַחֵם עַל הַשְּׂכִינָה, שֶׁזֶּה סוֹד שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים בְּתַפְלָה תָּמִיד (תְּהִלִּים קג, יג): "כִּרְחֹם אָב עַל בְּנִים", כִּי כֵן עֲנִין הִרְחֻמָּנוֹתָיִךְ שֶׁל הָאָדָם עַל בְּנָיו, כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם מְרַחֵם עַל בְּנָיו כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהֵם נִמְצְאִים בְּאִיזוֹ צָרָה, אֶשֶׁר זֶה הַטֵּבַע שֶׁל הָאָדָם, מִזֶּה הָאָדָם יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר בְּרַחֲמָנוֹתָיִךְ עַל הַשְּׂכִינָה הַקְדוּשָׁה, אֶשֶׁר הִיא בְּגִלּוֹת, וּמִצְטַעֶרֶת בְּצַעֲרָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּה כָּל עֲנִין תִּקּוֹן חֲצוֹת לֹאֲמַר בְּכָל לַיְלָה, וּלְבַקֵּשׁ עַל צַעַר הַשְּׂכִינָה, שֶׁמִּצְטַעֶרֶת בְּצַרְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אֶשְׂרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מִעֲמָד, וּלְבַקֵּשׁ עַל הַשְּׂכִינָה, וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי יִזְכֶּה גַּם-כֵּן לְצֵאת מִגְּלוּתוֹ.

רְאֵה לְעוֹרֵר אֶת חֲבֵרֶיךָ וַיְדִינֶיךָ לֹמֵר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים',
וְלִסִּים בְּכָל שְׁבוּעַ סֵפֶר תְּהִלִּים, כִּי כָּל הַנָּסִים בָּאִים לְאָדָם רַק בְּזָכוֹת
אֲמִירַת תְּהִלִּים, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזָזְכָה לִסִּים בְּכָל שְׁבוּעַ אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים.
הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שְׁכֹז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוּפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה
מְשֻׁמַּחַת, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם, וְתִלְדִּי
בְּנִקָּל.

רְאֵי לֹמֵר בְּכָל יוֹם עֲשֶׂה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁגָּלָה רַבְּנוּ ז"ל,
שֶׁהוּא תְקוּנָה עַל הַכֹּל וּמִסְגָּל לְרִפּוּאָה. וְכֵן תֹּאמְרִי בְּכָל יוֹם שְׁמוֹת
הַצְּדִיקִים, וּמִלְכָּד זֹאת תִּתְּפֶלְלִי תִפְלָה, שֶׁתַּחֲבִּיר מִדַּעְתָּךְ בְּכָל יוֹם
תִּפְלָה חֲדָשָׁה, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתִּהְיֶי בְּרִיאָה, וְהַעֲבֹר יִהְיֶה
בְּרִיא, וּבַעֲלֶיךָ יִהְיֶה בְּרִיא, וְהִבֵּן יִהְיֶה בְּרִיא, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מָאֵד הִפְלִיג
בְּתִפְלַת הַנָּשִׁים, וְאָמַר, שְׁבַשְׁמִים הִיא מָאֵד מְקַבֶּלֶת.

מָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְרִאוֹת אֶת בַּעֲלֶיךָ אֶצְלִי בְּשִׁפְתַּי שֶׁעָבְרָה, וְאֶף
שֶׁלֹּא יָצָא לִי לְדַבֵּר עִמּוֹ, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
כִּי חֲזַק עֲצֻמוֹ אֶצְלָנוּ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי
שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל בַּעֲדָכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שכח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים, ב' אלול ה'תש"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך עם בעלך וכו', עם כל זאת עלי לומר ולהסביר לך, אשר כל חיי האדם מלאים נסיונות קשים ומרים, ואל תחשבי כי אצל אחר יותר טוב ממך, כי זה טבע של האדם, שהוא תמיד אומר שאצל אחר יותר טוב, או במקום אחר יהיה לי יותר טוב, ובאמת זו טעות גדולה. חסדי השם יתברך, שזכית למצא בעל מצין במדות טובות, ולכן ראוי לך לשמח מאד מאד, ובנדאי עוד תזכי לראות נחת בחיך, והקדוש-ברוך-הוא יתן לך בנים חיים וקיימים, ופרנסה בשפע ובית משלכם, ולא תצטרכו לגור אצל אחרים.

ועל-כן ראוי להתחזק מאד להיות בשמחה ובשלום, באהבה, אחזה ורעות עם בעלך, כי סוף כל סוף הכל ישפנה לטובה, והעקר אל תעזבי את עצמך לרגע.

האמיני לי, שאת ובעלך מאד צמודים בתוף לבי, כי, תהלה לאל, הייתי שליח טוב לגמר את השדוך בכי טוב והתחתנותם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שאזכה לראות מכם רב נחת.

נא ונא ראו להתחזק העקר במדת השמחה, כי השמחה היא היסוד בכל, ועל-ידי מדת השמחה עוברים על הכל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שיהיה תמיד שלום שרוי בביתכם.

המאחל לכם בתיבה וחתומה טובה...

ט"ז שכת.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים, ב' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתשתדל לשמר בכבוד אשתך, אשר היא ממש כמו בתי, ותראה לכבדה ולקרה מאד מאד, כי היא נשמה טהורה, תשתדל לשמחה ולחזקה ולאמצה, ובזכות זה יהיו לך בנים צדיקים, חיים וקיימים.

הרגל את עצמך לומר בכל יום 'יום תהלים', באפן שתזכה לסיים בכל שבוע את כל ספר התהלים (פי ספר התהלים נחלק לשבעה ימי השבוע), ועל-כן ראה לגמר בכל שבוע ספר התהלים, ומלבד זאת ראה ללמד הלכות בכל יום, כי 'כל השונה הלכות בכל יום, מביטח לו שהוא בן עולם הבא' (גדה עג.), ועל-כן תשתדל ללמד בכל יום בספר הנפלא "בן איש חי" מפרשת השבוע, באפן שתהיה בקי בהלכה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחו כל ימי חייכם.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז של.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים, ב' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי הקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, כי אפה חקוק בפנימיות לבבי לטוב כל הימים.

אֲשֶׁר ט"ז שלא בַּנְחֵל רכא

נא וְנֹא רֵאֵה לְשִׁמְחָה אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְשִׁיחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד, כִּי זֶה הִיסוּד בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁנִּזְכָּה לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמָנוּ בְּיַחַד, כִּי בְּאַמֶּת בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַגָּאֻלָּה, שֶׁנִּחֲזִיק אֶת עֲצָמָנוּ בְּיַחַד, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִתְחַזֵּק בְּאַחֲדוּת יִשְׂרָאֵל, כִּי עַל-יְדֵי שְׁהֲאָדָם הוּא בְּאַחֲדוּת עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵין לְהִסְטָרָא אַחֲרָא שְׁלִיטָה עַל עֲבוּדָתוֹ, כִּי עֶקֶר הָעֲבוּדָה בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הִיא הָעֲרֻבוּת בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוּ הוּא בְּשִׁלְמוֹת שְׂאִין בּוֹ שׁוֹם אַחֲזִיזָה לְהִסְטָרָא אַחֲרָא כָּלֵל, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים קיט, קכב): "עֲרַב עֲבָדְךָ לְטוֹב, אֵל יַעֲשֶׂקֵנִי יְדִים", הִינּוּ מִי שֶׁהוּא בְּבַחֲזִינַת עֲרַב, הִינּוּ "עֲרַב עֲבָדְךָ לְטוֹב", אִזִּי "אֵל יַעֲשֶׂקֵנִי יְדִים", שְׁלִסְטָרָא אַחֲרָא אֵין לָהֶם שׁוֹם שְׁלִיטָה עַל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת שְׁלוֹ, כִּי כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵד עֲבוּדָתוֹ בְּהִתְקַשְׁרוּת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַק עַל-יְדֵי-זֶה אֵין לָהֶם שׁוֹם שְׁלִיטָה עָלָיו, כִּי מֵאַחֵר שְׂאִין כּוֹנֵנֵתוֹ בְּעֲבוּדָתוֹ לְעֲצָמוֹ, רַק הוּא עֲרַב בְּעֵד חֲבֵרוֹ לְהַמְשִׁיךְ כָּל טוֹב בְּעֲבוּרוֹ, כְּמוֹ הָעֲרַב, שְׂאֵחֵד עֲרַב לְחֲבֵרוֹ, וְעַל-כֵּן מִצְוַת אֲהַבֵּת יִשְׂרָאֵל, לְאַהֲבָה וּלְחֻזֵּק אֶת עִם יִשְׂרָאֵל, הִיא עוֹלָה עַל הַכָּל, כִּי זֶה בְּחִינַת עֲרֻבוּת, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁנִּכְלָל בְּעֲרֻבוּת הַזֶּה, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נא וְנֹא רֵאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן רֵאֵה לְהַפְיִץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְהַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעָה, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבִרְיאוֹת כָּלֵל, רַק תִּגְלֶה וּתְפָרֵס אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל הָעוֹלָם כָּלֵל.

הַמֵּאחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שלא.

בְּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלֹהִים הִתְשַׁנָּן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך
משום דבר, העקר ראה להיות חזק ואמץ באמונה הקדושה, וכן
תחדיר אמונה בנשמות ישראל, אשר זהו תקון העולה על כל
התקונים, כי בזה שמכניסים ביהודי אמונה, מחדירים בו את
הקדוש-ברוך-הוא, ונעשה פסא להשכינה, אשרי מי שזוכה לעסק
בזה.

וכן ראה להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, ואז טוב לך כל
הימים.

נא ונא ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, והקדוש-
ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתך, ותזכה להגיע
לכל מה שאתה חפץ.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שלב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא, ה' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו ויחדפו אל ידי העקר לי
מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתחזיק את הגן ילדים, ושלא יחזור
בשום פנים אל וכו', מאחר שכל-כף יגענו, עד שזכינו לפתח את
הגן, ובא לנו דבר זה במסירות נפש, אז למה יפל עכשו בידו וכו'.
ולכן תעשה כל מיני מאמצים שתחזיק בגנה, ואל תלך עם המורה
בתקיפות, רק ראה לעזור לה, כי סוף כל סוף היא מנשות אנשי
שלומו, וכל הנשים מאד מרצות ממנה, ועל-כן תן לה מה שמגיע
לה, ואם יהיה לך קשה לנהלה, אזי תמסר את זה לאחד מאנשי
שלומו, אבל לא אל וכו', כי את הגן הזה פתחנו ממש במסירות
נפש, בידוע לך מה שסבלנו העקר להקים את הגן הזה, אשר כבר
אמרו חכמינו הקדושים (שבת קיט:): כל עיר שאין בה תינוקות של

בית רבן מחריבין אותה; ואנו מסרנו את נפשנו תכף-ומיד בכניסתנו לעירה הזו על-כל-פנים להעמיד גן לתינוקות של בית רבן, כדי שתהיה עיר ואם בישראל. וכודאי כל זמן שאין לנו עדין תלמוד-תורה לבנים ובית-ספר לבנות, עוד לא עשינו שום דבר, אבל על-כל-פנים ההתחלה זה כבר דבר גדול מאד מאד, ועל-פן אין לנו בשום פנים ואופן למסור את זה אל ... וכו', ותשתדל להסתדר עם המורה בכל מיני אפנים שבעולם, וכדאי אפילו להוסיף לה קצת, העקר שתהיה מרצה.

מה אמר לך, ידידי היקר! אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתראה את העתון "חדשות יבנאל", שעמלים עכשו כמה אברכים להוציאו לאור, ותתפעל ממנו מאד, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד נזכה להרבות המון עמודים, עד שיהיה עתון בשלמות, אשר יגלה תמיד כל החדשות התלויות באמונה הקדושה ודברי תורה ויראת שמים, וכל מה שתלוי בעירתנו יבנאל ובקהלתנו.

ראה לא להיות בטלן, אלא כל מה שעובר אליך ראה לספר את הכל אליו יתברך, ועליך לדעת, כי כל נשמה שיוֹרֶדֶת לעולם הנה משביעים אותה שתעסק ביחוד הו"ה לאוקמי שכינתא מעפרא, וחכמינו הקדושים אמרו (אבות א, יב): "הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום ומקרבן לתורה", ובאמת יש לדקדק — למה תלה הענין הנה באהרן דוקא, ולא אמר סתם להיות אוהב שלום ורודף שלום; הן אמת, כי זו הייתה מדתו של אהרן, אבל היו צריכים רק להזכיר: "הוי אוהב שלום ורודף שלום ומקרבן את הבריות לתורה"? אף מובא בזהר הקדוש (ח"ג נג:), כי אהרן היא שושבינא דמטרוניתא, שהוא תמיד מקרב את השכינה אליו יתברך, כי משה הנה בעלה דמטרוניתא, אבל אהרן הנה שושבינא דמטרוניתא; הינו כי משה רבנו הנה דבוק לגמרי בו יתברך, עד שלא היה שום הפרש בינו לבין ישראל, כמו שהתורה הקדושה העידה, "כי פה אל פה אדבר בו" (במדבר יב, ח), שזכה לגלוי אספקלריה המאירה, ועל-פן הנה בעלה דמטרוניתא, והנה תמיד מיחד עם השכינה, אבל אהרן הנה שושבינין של השכינה,

שָׁפַל מִה שֶׁלָּמַד מִשָּׁה לַמֶּד אֶהְרֶן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים:
נִכְנַס מִשָּׁה וַיֵּצֵא וַלָּמַד עִם אֶהְרֶן, נִכְנַס אֶהְרֶן, וַיֵּצֵא וַלָּמַד עִם יִשְׂרָאֵל,
כִּי אֶהְרֶן הָיָה עוֹסֵק בְּהַשְׁכֵּנַת שְׁלוֹם בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן הוּא
נִקְרָא דִּיקָא שׁוֹשְׁבֵינִין דְּמִטְרוֹנִיתָא, כְּמוֹ הַשׁוֹשְׁבֵינִין שְׁמוּלִיכִין אֶת
הַכֶּלֶה אֶל הַחֹפֶה, כִּי מִשָּׁה הוּא הַחֹתָן, כִּי אֶהְרֶן הִכְהֵן כָּל מַעֲשָׂיו
וְכָל עֲבוֹדָתוֹ הָיְתָה רַק כְּוָנָה אַחַת — לַעֲשׂוֹת הַיְחוד הַשְּׁלָם בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת לְאוֹקְמֵי שְׁכִינְתָא מַעֲפָרָא, וּלְקַרְבָּה אֶל דּוּדָה, שְׁנָה עֲנִין
הַקְרָבָנוֹת. וְעַל-כֵּן דִּיקָא אֶהְרֶן הִכְהֵן הָיָה מְקַרֵּב אֶת הַקְרָבָנוֹת, כִּי
הוּא הָיָה מְקַרֵּב אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַתּוֹרָה, שֶׁגָּלָה מִשָּׁה רַבְּנוּ
שֶׁשָּׁמַע מִפִּי הַגְּבוּרָה. וְעַל-כֵּן הָיָה תָּמִיד מְצַפֶּה שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בֵּין
יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים. וְעַל-כֵּן בְּרַכַּת הַכֹּהֲנִים הִיא תָּמִיד
בְּשְׁלוֹם, וְדָבָר זֶה צָרִיף כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת. עַל-כָּל-פָּנִים כִּשְׁהוּא
אֵינוֹ זוֹכֶה לְהִיּוֹת בַּעֲלָה דְּמִטְרוֹנִיתָא, עַל-כָּל-פָּנִים יִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת
שׁוֹשְׁבֵינָא דְּמִטְרוֹנִיתָא, שִׁיעֲזֹר שְׁבִגֵי-אָדָם יִתְקַרְבוּ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, שְׁאִין
לְמַעַלָּה מִזֶּה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לומר בְּכָל
לֵילָה סֵדֶר תְּקוּנַת חֲצוֹת, וּתְבַקֵּשׁ אֶז הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל־לַיְלָה
וּבְפִרְטִיּוֹת וּבְפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, שְׁנִזְכֶּה כָּבֹד לְבָנִין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וּבָנִין
בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְקַבּוּץ גָּלִיּוֹת, וְנִזְכֶּה כָּבֹד לְבוֹא לְגוֹר בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה,
וְתִזְכֶּר גַּם אוֹתִי בְּתַפִּלָּתְךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיָּה תָּמִיד שְׁלוֹם בֵּין אָנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִה שֶׁעוֹבֵר, פִּדּוּעַ לָךְ, וְעַלֵּינוּ
לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּד פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת
שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הֵן בְּקִנְיַת הַבָּנִין, שִׁיְהִיָּה כָּבֹד
לְגַמְרֵי שְׁלָךְ, וְהֵן בְּהַקְמַת קְהִלָּתָנוּ. וּמָה טוֹב וּמָה נָּעִים, אִם גַּם אַתָּה
תַּעֲזֹר בְּהוֹצָאת הָעֵתוֹן, הַעֲקֹר שִׁיְהִיָּה סוֹכֵב עַל גְּלוּי אֱלֻקוֹת וְעֲנִין
רַבְּנוּ ז"ל, וּמִקְשָׁר אֶל יִבְנָאֵל.

הַמֵּאחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

אֲשֶׁר ט"ז שלג — ט"ז שלד בַּנַּחַל רַכָּה

ט"ז שלג.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם ראשון לַסֵּדֶר פִּי תִצָּא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאֵד מָאֵד אֲנִי מִבְקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּהְיֶה חֲזָק וְאַמִּיץ בַּעֲנִין כּוֹלֵל
”שׁוֹמְרִים לְבַקֵּר”, ”נוֹצֵר תֵּאֲנֶה יֹאכֵל פְּרִיָּה”, שְׁתַּמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ,
שְׁיַמְשֹׁךְ בְּכָל בֶּקֶר שְׁעָה לִפְנֵי הַתַּפְלָה הַלְמוּד, בְּאַפֵּן שְׁיִהְיֶה לְנוּ מִגֵּן
קְבוּעַ בְּכָל יוֹם בְּשַׁעַה שְׁמוֹנֶה, וּמַעֲלַת זְכוּת הַרְבִּים — אֵין לְתֹאֵר
וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה שְׁיִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּזְכוּת הַרְבִּים.

רְאֵה לְהִבִּין אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאַל תִּלְךָ אִתָּהּ בְּמַדַּת הַדִּין, אֲלֹא תִדּוֹן
אוֹתָהּ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, כִּי כָּבֵד סֵבְלָה הַרְבֵּה. אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוֹב תִּגְמֹר אֶת בֵּיתְךָ לְגִמְרִי, וַיִּהְיֶה בֵּיתְךָ בֵּית וַעַד
לְחֻכְמִים, וְתַכְנִיס אוֹרְחִים, וּבִפְרֹט עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְזְכוּת הַכִּנְסַת
אוֹרְחִים, תִּשְׁרֶה הַשְׂכִּינָה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְכָל יְלָדֶיךָ יִהְיוּ בְּרִיאִים, חַיִּים
וְקַיָּמִים, וְתִזְכֶּה לְצֹאת מִכָּל חוֹבוֹתֶיךָ, וְתִשְׁמִיעֵנוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת,
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּתִיבָה וּבְחִימָה טוֹבָה...

ט"ז שלד.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם ראשון לַסֵּדֶר פִּי תִצָּא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רִבְנוּ ו'ל.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד תראה נראות נפלאות, שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, העקר ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה, אשר האמונה היא היסוד ביהדות. ורבנו ז"ל גלה לנו, אשר האדם צריך להאמין בו תברך, וכן צריך להאמין בעצמו, כי יש הרבה פעמים שהאדם אין לו אמונה בעצמו, ועל-ידי-זה הוא נשבר. ובאמת שרש האמונה — להאמין שהשם יתברך חפץ בעבודת האדם, כי בשביל זה ברא אותו, ודיקא על-ידי בני-אדם נתגדל ונתקדש, כביכול, הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי המצוות ומעשים טובים שלהם, הם פועלים יחיד וקדשה בכל העולמות עד אין סוף ברוך הוא. וכשיש לאדם אמונה בעצמו, שכל תנועה ותנועה שהוא עושה, עושה רשם למעלה, על-ידי-זה ממשיך על עצמו ערבות נעימות ידידות זיו חיות שכינת עזו יתברך, שזה עקר השלמות, שהאדם יהיה מקשר ומשלב תמיד עמו יתברך, וכל דבר קטן וגדול שיעשה, ידע שעושה בפעל למעלה בכל העולמות, אשרי מי שזוכה להחזיר בעצמו אמונה פשוטה כזו, שידע שהוא אחד עמו יתברך, ואין עוד מעלה יותר גדולה מזו.

מה אמר לך, ידידי היקר! אל כל זה יכולים לזכות דיקא בעזרתנו הנפלאה יבנאל, כי שם מקשרים שמים וארץ יחד. לכן ראה למצא את כל הרמזים ראשי תבות וסופי תבות שבכל ספר תנ"ך, היכן שמרמזת יבנאל, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא להדפיסו בעזרתו יתברך, ובפרט עכשו, שפמה אברכים מוציאים לאור עתון חדשי בשם: "חדשות יבנאל", טוב שנכניס את זה שם. ועל-כן ראה להתחיל לרשם לעצמך זאת בסדר אמירתך את כל התנ"ך כרצון רבנו ז"ל, אשר רצה, שאנשי שלומנו יאמרו בימי אלול את התנ"ך, ותוציא משם את הראשי תבות וסופי תבות ואמצעי תבות, היכן שמרמזת יבנאל.

נא ונא ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, כי אין טוב מזה.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק לְתַת שְׁעוּרִים לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּכָל שָׁבוּעַ, וְתִשְׁתַּדְּלִי לְקַבֵּצַם יַחַד עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם אַחַת בַּשָּׁבוּעַ, וְתִלְמְדוּ יַחַד טְהֵרַת הַמִּשְׁפָּחָה, וְתוֹסִיפִי עוֹד שְׂכָנִים, וְכֵן תִּלְמְדִי עוֹד כַּמָּה דְּבָרִים, וְתִסְפְּרִי לְעֶצְמָכֶם סְפוּרֵי צְדִיקִים, וְזֶה מְאֹד יָקָר לְמַעַן קָרוֹב הַלְבָבוֹת בֵּין נִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ.

כָּאֵן הִתְעוֹרְרוּ כַּמָּה אַבְרָכִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ לְהוֹצִיא עֵתוֹן חֲדָשִׁי בַשֵּׁם: "חֲדָשׁוֹת בְּרִסְלָב", וְהֵייתִי מְאֹד רוֹצָה שְׁגֹם אֶת תִּשְׁתַּתְּפִי לְכַתֵּב שֵׁם מֵאֲמָרִים וְחֲדָשׁוֹת כָּל מָה שֶׁתְּלוֹי בִּיבְנָאֵל, וּמִקָּשָׁר אֶל דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל, וְתַעֲוֹרְרִי אֶת כָּל נִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, שֶׁכָּל אַחַת וְאַחַת תִּכְתֵּב אֵיזָה סְפוּר וְאֵיזָה מֵאֲמָר, וְהַכֵּל שְׂיִהְיָה מִקָּשָׁר וּמִשְׁלָב וּמִסֵּב עַל נִקְדָּה אַחַת: "יִבְנָאֵל", "בְּרִסְלָב", בְּאֶפֶן שֶׁנִּחְדָּר בְּתוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם, שֶׁיִּבְנָאֵל הִיא "עִיר בְּרִסְלָב", וְכֵן שְׂיִתְגַּלֶּה וְיִתְוַדַּע בְּעוֹלָם, שֶׁיִּבְנָאֵל הִיא "עִיר בְּרִסְלָב", כִּי מֵאַחֵר שְׁרוּצִים לְשֹׁבֵר אוֹתָנוּ כָּל-כָּף, וּמִכְנִיסִים בְּעִירָה זָרִים וְכו', וְהַכֵּל — כְּדִי לְשֹׁבֵר אוֹתָנוּ. לְזֹאת, אָנוּ מְחִיבִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוֹלָם, לְהִגֵּן עַל עֲצָמָנוּ, וּלְהִרְאוֹת לְכֻלָּם, שֶׁיִּבְנָאֵל הִיא "עִיר בְּרִסְלָב", וְתִהְיֶה לָאֵל, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ קִהְלָה חֲרָדִית, וְאֵין אֲנַחְנוּ צְרִיכִים אֶת אֶף אֶחָד, עַל-כֵּן רְאֵי גַם-כֵּן לַעֲוֹר אֶת כָּל נִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, שְׁגֹם הֵן תִּשְׁתַּתְּפָנָה בְּעִבּוּדָה הַזֶּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, שְׂאֵנִי מִבִּקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדָּךְ, שֶׁתַּצְלִיחִי בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ, וְתִזְכְּנִי

בנחל

ט"ז שלו

אשר

רכה

להרבות תורה ויראת שמים בין נשות אנשי שלומנו, ותרוי רב נחת מהילדים.

המאחל פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שלו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא, ו' אלול ה'תש"ן.

לכבוד הועד הארצי למען טהרת המשפחה בישראל.

שלום רב!

זה שלש שנים שנכנסנו לגור בעירת יבנאל בגליל, ומאז התחילו להכנס עוד ועוד משפחות חרדיות, עד שעכשו אנחנו מונים כבר למעלה מחמשים וחמש משפחות, כן ירבו.

כשבאנו מציאנו את המקנה המקומית מאד מזנחת, הן מבחינה סניטרית והנקיון, והן מצד ההשגחה, והן מצד חלופי המים וכו' וכו', אשר לב' או ג' משפחות היינו יכולים להסתדר עם זה, אבל עכשו כשיש לנו כבר, בלי עין הרע, קבוצ גדול של משפחות, ולא עוד אלא שהמשפחות החרדיות משפיעות על השכנים, שהם לעת עתה בבחינת תינוקות שנשבו, שגם הם ישמרו טהרת המשפחה, אבל דא עקא כשבאים למקנה, ומוציאים מים מכלכלים וחרקים וכו' וכו' צפים על פני המים, והאמבטיות לא נקו מזה כמה שבועות וכו', וגם אין השגחה כמו שצריכה להיות, וכבר בקשנו והזדהנו, ונפלו בקשותינו על אנשים אטומות, והתרוץ הכי פשוט וקל להתחמק הוא: "אין תקציב", בשעה שאנו יודעים במציאות, שהועדה הממנה קבלה תקציב גדול על שפור ותקון המקנה, וכמו-כן אני אישית יודע, שעשו התרמות בעבור הענין, וזה כבר יותר משנה, ועדיין לא נעשה דבר.

לזאת באתי לבקש אתכם מאד בכל לשון של בקשה, יען שהדבר תלוי בטהרת בנות ישראל, ובפרט עכשו, שנכנסות

אשר ט"ז שלו בנחל רכט

משפחות חרדיות בקצב גדול, בלי עין הרע, וכן פועלים הרבה אצל נשות אנשי המקום, שעדיין רחוקות מהיהדות, שגם הן תשמרנה טהרת המשפחה, אך הבציה היא המקנה, בכך תראו מה יש ביכלתכם לעשות לתקן או להשפיע או לשלח איזה שליח, שיבוא ויבדק את נכונות דברינו.

אננה להקדוש-ברוך-הוא, שמגלגלים זכות על ידי זכאי, היות שאתם עוסקים בתקון ושכלול ובניית מקנאות בארצנו הקדושה, לזאת ראו לעשות כל שביכלתכם, אם אפשר להשיב לי תשובה במכתב חוזר.

המאחל לכם פתיחה וחתומה טובה...

ט"ז שלו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא, ו' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אנשי שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם להחזיק מעמד בכל מה שעובר עליכם. העקר ראו שיהיה שלום ואהבה, אחנה ורעות ביניכם, כי מאד הזהירנו רבנו ז"ל על אהבת חברים, וקנה אחד יכולים לשבור, אבל הרבה קנים ביחד אי אפשר בשום פנים ואפן לשברם. ולכן אשרי מי שזוכה שיהיה לו חלק, שעל ידו יתאחדו אנשי שלומנו באהבה גדולה, כי הבעל-דבר אורב עלינו מאד מאד לשברנו ולנתקנו מרבנו ז"ל, באשר אתם רואים בעצמכם, איך שהוא בא בנכלי ערממיות וחותר תחתנו. ולכן ראו אתם לשמר מאד מאד על צביון קהלתנו, שנזכה להיות קהלה מאחדת ומיחדת, ולבנות ביחד את "עיר ברסלב" על שם רבנו ז"ל, וכמוכא (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז): בשנתגלה זה הצדיק, שהוא החן והיפי של העולם, כל מי שנתקרב ונכלל בזה החן האמת, נפתחות

עֲנִינוּ וְרוּאָה וּמִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ, אִיף הוּא אוֹחוֹז בְּכָל הַמַּדּוֹת וְכו'. וְזוֹ כָּל עֲבוֹדָתָנוּ, שְׁנוּזָה לַעֲבֹד אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּעֲיָרָה הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת יִבְנֶאל, בְּלִי שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב כָּלֵל, כִּי הַמָּקוֹם הוּא מָקוֹם נִפְלָא בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, מָקוֹם שֶׁקֵּט שְׂיֻכּוּלִים לְלַמֵּד שֶׁם תּוֹרָה, וְהוּא בֵּין הָרִים גְּבוּהִים, שְׂיֻכּוּלִים לְהִתְבּוֹדֵד שֶׁם, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִתְאַחֵד יַחַד, וְלִשְׁמֹר מְאֹד, שְׂיִהְיֶה שׁוֹרָה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּין אָנָּשִׁי שְׁלוֹמָנוּ, וּבִפְרֻט עֲכָשׁוּ, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, הַמְּשַׁפְּחוֹת מִתְּרַבּוּת, וְנִכְנָסוֹת לְגוֹר שֶׁם מְשַׁפְּחָה אַחֵר מְשַׁפְּחָה, עָלֵיכֶם לְקַבֵּעַ לַעֲצָמְכֶם שְׁעוּרִים בַּתּוֹרָה, כְּדִי לִזְכֹּר אֶת הַמָּקוֹם, וְכֵן תִּרְבּוּ בַּתְּהִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, שְׁנוּזָה בְּאַמֻּת, שֶׁתְּהִיָּה עֲיָרָה הַזֹּאת "עִיר בְּרֶסֶלֶב".

נָא וְנָא רְאוּ לְמִסֹּר אֶת נַפְשְׁכֶם, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּינֵיכֶם, וְתִדְוִנוּ אִישׁ אֶת רַעְהוּ לְכַף זְכוּת, וְאַף שְׁזֵה קִשָּׁה מְאֹד, כִּי כָשֶׁם שֶׁפְּרָצוּפִיָּהֶם שׁוֹנִים כֵּן דַּעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת (עַיֵן בְּרִכּוֹת נח.), עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁמְחַזְּקִים בְּאַחֲדוּת הַפְּשׁוּט, אֲזִי אֶפְלוּ פְעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת יְכוּלוֹת אֶפְלוּ לְהַשְׁתַּוּת יַחַד (לְקוּטִי-מִוֵּהר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'); וְלִכֵּן רְאוּ שֶׁכָּל מִגְמָתָנוּ תִּהְיֶה רַק עַל נִקְדָּה אַחַת — לְקַדֵּשׁ שֶׁם שָׁמַיִם עַל-יְדֵי בְּנֵי "עִיר בְּרֶסֶלֶב". וְאַף שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ עָלֵינוּ כָּל מִינֵי מִתְחָרִים וּמִתְנַגְּדִים וְכו', וְחוֹתְרִים תַּחְתָּנוּ וְכו', כִּכָּר לֹא יוֹעִיל לָהֶם שׁוּם דְּבָר, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: "נִצְחָתִי וְאַנְצָח" כִּי מִדָּתוֹ נִצָּח. וּבּוֹדָאִי בְּכַחוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל נִזְכָּה לְנִצָּח, וִיקָיִם דִּידֵן נִצָּח (וִיקָרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה כד, סִימָן ג').

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר כִּי תִצָּא, ו' אֱלוּל ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גִּירוּ יְאִיר.

אָשׁר ט"ז שלט בנחל רלא

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך בכל מה שעובר עליך.

עליך לדעת, כי בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר — משברים וגלים, ועקר מעלת בר ישראל — כשזוכה להחזיק מעמד. וזו מדרגת הצדיקים, ועקר שמחת הצדיקים היא הדבקות, שדבקים תמיד בו יתברך, במסירות נפש כל ימיהם, ואינם אדוקים כלל בעניני עולם הזה, שהם מדבקים עצמם תמיד רק אליו יתברך, ועל-ידי-זה ממשיכים על עצמם ערבות נעימות ידידות זיו חיות אלקותו יתברך בכל פעם מחדש. ולכן הצדיקים מוכנים תמיד למסור את נפשם בעבורו יתברך, ועל-ידי-זה נמשך עליהם אור וחיות ודעת, וזה עקר התחזקותם. אשרי מי שנכלל בצדיקים כאלו, ואז טוב לו כל הימים.

ראה להתבודד עצמך בכל לילה אפלו קצת בין הקרים, אשר מאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל על זה.

המאחל לך בתיבה וחתומה טובה...

ט"ז שלט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא, וי אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הנקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

ראה לחזק את כל אנשי שלומנו להיות שמחים ועליזים, ותמסר את נפשך מאד על דבר זה, שיהיה שלום ואהבה בין אנשי שלומנו, ותשמרו מאד מאד, שלא יהיה איזה ריב ומחלוקת או וכוזים ביניהם, וכמו-כן תשמרו מאד לא לעורר מדנים ומחלוקת ומריבות בין תושבי יבנאל, כי אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא להחזיר את כל העירה בתשובה. ולכן ראה לשמר מאד מאד על

בְּבוֹד כָּל אֶחָד, וְאֵל תִּפְגַּע בְּאִישׁ, כִּי הֵם כֻּלָּם אָנָּשִׁים טוֹבִים וִיקָרִים מְאֹד.

הַעֲקֹר רְאֵה לְרֹשֶׁם כָּל מִינֵי חֲדָשׁוֹת שְׁקוּרָה בִּיבְנָאֵל, לְמַעַן יִדְפֹּס בְּעֵתוֹן "חֲדָשׁוֹת בְּרֶסֶלֶב", וּבְאַפֵּן הַזֶּה נִזְכָּה לְאַחַד אֶת כָּל הַתּוֹשָׁבִים, וְלִקְרָבָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַכָּפֶל הַדָּבָר, שֶׁתִּשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִסְתַּכְסֵּף עִם אֵף תּוֹשָׁב בִּיבְנָאֵל, כִּי הַבַּעַל-דָּבָר אוֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, לְשֹׁבֵר אוֹתָנוּ מְכֹל הַכּוֹוֹנִים, וְאֲנִי מְקוּוֹה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁלֹּא יוּכַל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: "נִצְחָתִי וְאֲנִצְחִי" וּמִדָּתוֹ נִצָּח.

הַמֶּאֱחָל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שמ

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵּר כִּי תֵצֵא, ו' אֱלוֹל ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמִּחָתִי לְשִׁמְעַ בְּשׁוּרָה מְשֻׁמָּחַת, שְׁנִכְנִסְתָּם לְדִירָה הַחֲדָשָׁה, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכּוּ לַעֲשׂוֹת שָׁם הַרְבֵּה שְׁמֵחוֹת, וַיְהִי בֵּיתְכֶם בֵּית וַעֲד לְחֲכָמִים, וְתִכְנִסוּ הַרְבֵּה אוֹרְחִים תְּלָמִידֵי חֲכָמִים בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמּוֹר מְאֹד בְּכָבוֹד אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כָל הַצִּלְחָתְךָ תִּלְוֶיָה רַק בְּכָבוֹד אֲשֶׁתְּךָ, כְּמֶאֱמָר ז"ל (בְּבֹא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְגִשְׁיְכוּ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ [תִּכְבְּדוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדֵי שֶׁתִּתְעַשְׁרוּ].

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ בְּדִירָה הַחֲדָשָׁה.

הַמֶּאֱחָל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שמא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא, ו' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מאד מאד אני שמח, שאתה נכנס לגור ביבנאל "עיר ברסלב",
יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה פה להתחזק, ויתהפך מזלך
לטוב, ותהיה לך פרנסה בשפע, ולא תצטרך לעבד קשה.

ראה מאד מאד לשמר עצמך לא להיות בכעס ובקפדות, כי
הכעס והקפדות הורסים את האדם לגמרי, וכל הצרות והבעיות
שיש לאדם, הן רק מחמת שהוא בכעס ובעצבות, בעצלות,
במרירות ובדכאון.

חסדי השם יתברך, הקדוש-ברוך-הוא זכה אותך עם אשה
יקרה, אשת חיל, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתרוה רב נחת מכל
הילדים, ותהיה לך פרנסה בשפע.

ראה להשתתף עם אנשי שלומנו היקרים, וביחד תתחזק
עמכם, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליח בדרךך, ובכל אשר
תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך בתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שמב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא, ו' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מסתדר ביבנאל "עיר ברסלב". ואף שעדיין קשה וכבד לך, עם כל זאת בכחו של רבנו ו"ל תזכה לכל טוב אמתי ונצחי, וכן תזכה לחזר בתשובה אמיתית אליו יתברך, וכן תזכה להחזיר אחרים בתשובה, כי בכחו של הצדיק יכולים להחזיר את בני ישראל בתשובה שלמה אליו יתברך. וזה היה פסופו ורצונו של משה רבנו — איך זוכים להחזיר את כל עם ישראל בתשובה. ורבנו ו"ל אמר (לקויט-מוהר"ן, חלק ב', סימן כו), אשר משה רבנו הוא אצל כל בר ישראל, ובכל איבר ואיבר יש בו חלק ממשה רבנו. ועל-כן כל בר ישראל יכול להחזיר את כל עם ישראל בתשובה, אשרי מי שיש לו פסופים טובים לזה, ואז טוב לו כל הימים!

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שמג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא, ו' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

ראה לשמר מאד מאד על כבוד אשתך, כי כל העשירות של האדם היא בזכות אשתו, כמאמרם ו"ל (בבא מציעא נט.): אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעטרו; תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כדי שתתעשרו.

ראה לקבץ עתים בתורה, ואל יחסר לך יום אחד מבלי למוד הלכה, אשר מאד הזהירנו רבנו ו"ל על דבר זה. ומה טוב ומה נעים, אם תמצא לעצמך איזה חבר טוב ללמד עמו בכל יום איזה שעור ביחד, כי טובים השנים מן האחד. וכן ראה ללמד בכל יום חמש ורש"י מפרשת השבוע, ומדרש רבה ו'עין יעקב', וזה יועיל

אֲשֶׁר ט"ז שדמ בַּנְחַל רלה

לך הרבה מאד ליראת שמים. ועל כלם — ראה להתבודד עצמך בכל יום אליו, ותפרש את כל שיחתך אליו יתברך, באשר ידבר האיש אל רעהו והבן אל אביו על-כל-פנים עשרים דקות ביום, ודבר זה צריך להיות לך חק ולא יעבר, בכל יום ויום להתבודד עצמך עמו יתברך, ואז באמת תזכה להתעלות ברוחניות ובגשמיות.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שדמ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא, ו' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך לילך בדרךכי רבנו ז"ל.

תעשה כל מיני מאמצים להיות בשמחה, כי העקר בזה העולם להיות בשמחה, ואפלו שנופלים מתחת לאדמה וכו', הינו בשאול מתחיות ומתחיתו, גם שם צריכים להתחזק ולהיות תמיד בשמחה.

נא ונא תעשה כל מיני מאמצים להתחתן מה שיותר מהר, והעקר תחתון לשם שמים, ואז תצליח דרכך. וזו צריכה להיות כל כוננתך בחתונה — להתחתן לשם שמים.

ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, ותספור לו יתברך כל מה שעובר עליך בפרטיות ברוחניות ובגשמיות, כי הדבור שמדברים אליו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שמה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא, ו' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר
והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות גנבת המכתבים, איני יודע מה לומר לך, אבל תכתב לי
אם קבלת את מכתבי זה, ואז אדע אם חסרים לך מכתבים.

בענין הצרות שעוברות עליך בביתך וכו', זו בעיה רצינית,
אבל לא יכולים הרבה לעשות, כי סוף כל סוף זו אמא של אשתך,
ומאד קשה לשלח אותה.

ואודות ההלואה, שאחד עשה על שמך, לדעתי, הכל הבל, כי
כל זמן שאתה לא חתמת על ההלואה, אין לזה שום תקף, כי אף
אחד אינו יכול לחייב אותך, כי אתה לא חתמת על זה. ועל-כן אין
לך מה לירא ולפחד כלל.

עליך לדעת, כי כל החיים של האדם בזה העולם מלאים
נסיונות קשים ומרורים, הנה האדם עולה למעלה למעלה, ומתלהב
אל הקדוש-ברוך-הוא, והנה הוא יורד למטה למטה, רחמנא לצלן,
ונופל לנקבא דתהומא רבא. ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד,
והעקר להיות למעלה וגם למטה, הינו שאף פעם לא יפל בדעתו,
ואפלו במצבים הכי קשים שבעולם, אסור להתיאש כלל, רק
לעשות בכל פעם התחלה, ובזה תלוייה גדלת בר ישראל. אשרי מי
שזוכה לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ושוכח את העבר שלו,
ואז טוב לו כל הימים!

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי

אֲשֶׁר ט"ז שמו – ט"ז שמו בַּנְחֵל רלז

שְׁאֲנִי מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּזְכֶּה לְרוּחַת רַב נַחַת מְכַל הַיְלָדִים,
וְתַזְכֶּה לְחַתָּנִים בְּנֵקֶל, וְלִמְצָא לָהֶם זְוִיגִים טוֹבִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ט' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לֹא לְהִתְפַּלֵּל מִשּׁוּם דְּבָר שְׂבָעוֹלָם, כִּי הַבְּלָבוּלִים הוֹרְסִים
אֶת הָאָדָם לְגִמְרִי, בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַפְטֹר
מִכָּל זֶה אֲלֹא עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת, שְׂיִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר תָּמִיד
עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי כָּל תַפְלָה מֵהַשְׁלֵשׁ תַפְלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחֶה,
מַעֲרִיב, חֲצוֹת, יֵשׁ לָהּ זְמַן קְבוּעַ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשַׁנּוֹת אֶת הַזְמַנִּים, מֵהַ
שְׁאֵין בֶּן תַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, עַל זֶה אֵין זְמַן
קְבוּעַ, אֲלֹא הָאָדָם בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה יִטְהַר אֶת מַחוֹ וְיַדְעֵתוֹ
מִכָּל מִינֵי בְלָבוּלִים וּמִכָּל מִינֵי שְׂגֵעוֹנוֹת, וְעַל-כֵּן אֲשָׁרִי מִי שֶׁמִּתְבּוֹדֵד
בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוּלָּה, שָׂאֻז יִזְכֶּה לְהִיּוֹת בֶּן חוֹרִין
אַמְתִּי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ט' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי

מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מאד הצטערתי שלא התוועדנו על-כל-פנים בשבת אחת מהשלש שבתות ששהייתי בארצנו הקדושה, אף אני מבין את גדל המגיעות והעכובים שהיו לך מבית ומבחוץ.

אנשי שלומנו מספרים, שפעם אחת נסע מוהרנ"ת ז"ל על הדרך עם עגלה גדולה, וישבו עמו אז הרבה מאנשי שלומנו וגם על המדרגות מזה ומזה עמדו פמה אנשי שלומנו, והוא ז"ל דבר אז דבורים נוראים ונפלאים מאד מרבנו ז"ל בהתלהבות גדולה, והיתה אז התעוררות גדולה בין אנשי שלומנו, ושתו בצמא דבריו הקדושים בתשוקה עצומה, ופתאם נשברו שני גלגלים מהעגלה, וכמעט שנהפכה, והיו להם נסים גדולים, ובין כך נתבלבלה כל השיחה, כי הצרכו לרדת פמוכן, והתחילו לעזר לבצל עגלה לתקן את הגלגלים, וגם הרימו סוס אחד שנפל וכו', אז ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל, שהסמ"ך-מ"ם קנא שדברנו שיחה נאה כזו מרבנו ז"ל, ונתעוררנו כל-כך אליו יתברך, ועל-כן בא בעצמו, וגרם את כל זאת. ודבר זה רואים בחוש, אשר להתקבץ עם אנשי שלומנו ביחד, זהו הדבר הכי קשה.

ובפרט בעירת יבנאל, שתהלה לאל, כבר נכנסו לגור שם שלשים וחמש משפחות, ולאט לאט קורמת עור וגידים, שתהיה נעשית "עיר ברסלב", אזי בודאי שלא ינוח ולא ישקט הסמ"ך-מ"ם בעצמו, וימנע מלהתקבץ שם יחד. אף כבר אמר רבנו ז"ל: "נצחתו ואנצח" כי מדתו נצח, אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא לראותך בפעם הבאה.

מה אמר לך, ידידי היקר! הנסיונות של האדם בזה העולם קשים ומרים מאד מאד, ובפרט מי שרוצה להכניס בעצמו אמונה פשוטה, עד שירגיש את אמתת מציאותו יתברך, ויחיה עמו יתברך, הינו שלא יעשה שום דבר קדם שיתיעץ בינו לבין קונו, ובכלל, שכל הנהגותיו תהיינה תחת השגחתו יתברך, אל דבר זה צריכים

התחזקות יוצאת מן הכלל, כי הבעל-דבר יניח את הכל, אבל לא להחזיק ברגליו ו"ל הרוצה להחזיר בנו את ידיעות אלו, שגזקה להפך מגשמיות לרוחניות ומרוחניות לגשמיות; הינו כי אצל העולם רוחניות היא לחוד וגשמיות היא לחוד, ומי שהוא איש גשמי, אינו יכול להיות רוחני, ומי שהוא איש רוחני, אינו יכול להיות איש גשמי, והלמוד של רגליו ו"ל הוא בדיוק ההפוך, שמראה לדעת איך שגשמי יכול להיות רוחני, ויכול לנצל את הכחות הגשמיים שלו לרוחניות, והרוחניות לגשמיות, הינו את כחות הרוחניים שלו הוא יכול לנצל את זה לגשמיות, אף מאחר שבני-אדם אינם מבינים דבר זה, על-ידי-זה יש כל מיני נגודים ואי הבנות, עד שבאים ועולים על דעת האדם קשיות וספקות — האם באמת האדם הזה הוא האדם שהאמנתי בו? ... כי הוא ודבורו הם שני ענינים... ומכל שכן הוא וספריו רחוקים מרחוק למערב... ובאמת זה עקר החכמה האלקית — להיות למעלה, לחיות בדבקות באין סוף ברוך הוא, ולהיות למטה לחיות עם בני-אדם ביום יום ולהסתר מעמם, ודבר זה הוא נפלאות תמים דעים, ואי אפשר להסביר את זה לאדם, שעדין נמצא בתכלית הגשמיות ועביות, ורוצה בבוד וכסף, כי להגיע אל מדרגה זו, צריכים להיות לגמרי מזכך, עד שלא יהיה בו שום ישות לגמרי, ויהיה נכלל באין סוף ברוך הוא, אשרי מי שזוכה להכניס בעצמו ידיעות אלו, ואשרי ואשרי מי שזוכה להיות מקרב אל צדיקים האוחזים בדברים אלו.

נא ונא עכשו בא ראש השנה הקדוש והנורא, ראה להמשיך את עצמך יותר אל רוחניות, כי תהלה לאל, אפה מסגל לזה מאד, אף אפה צריך את הדחיפה הנכונה.

מה אמר לך! עוברת עלי הרבה חלישות הדעת ועגמת נפש ביבנאל מגורמים שונים ששמים לי רגל על כל פסיעה ופסיעה, אף אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שכלם יפלו בבור שחפרו לעצמם, ולאחרונה התארגנו כמה אברכים לארגן קהלת החרדים לדבר ה' חסידי ברסלב ביבנאל, שנהיה קהלה נפרדת עם המוסדות שלנו תלמוד תורה ובית ספר וחוגים לילדינו וחנויות, כגון: אטלז לבשר

גִּלְאֵט כָּשֶׁר, וְצָרְכֵנִיָּה שְׁתַּמְכֵּר בְּחֲצֵי מַחִיר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
לָנוּ לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל לְבָנוֹת אֶת עֵיר בְּרִסְלָב בְּאַרְצֵנוּ
הַקְדוּשָׁה.

הַמֵּאחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ט' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרּוֹ יֵאִיר.

מֵה מְאֹד גָּדְלָה שְׂמֻחָתִי, שְׁנִכְנִסְתָּ בְּפַעֲלִיּוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וַיַּעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ וּלְהַחֲדִיר בֵּין אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ תוֹרָה וַיֵּרָאֵת שָׁמַיִם, וַיִּלְעוֹרְרֵם וּלְחַזְקֵם בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל,
אֲשֶׁר זֶה הָעֵקֶר; כִּי בְּאֵמֶת כָּל הַלְמוּדִים שֶׁרַבְּנוּ ז"ל לומֵד אֶתְנוּ הֵם
— אֵיךְ לְזַכּוֹת לְקֹדֶשׁ וּלְטַהֵר אֶת עַצְמֵנוּ לְהִיּוֹת נֹעֲשֶׂה כְּלִי לְהַמְשִׁכַת
הַשְּׂכִינָה, כִּי אָדָם הַמְקֻדָּשׁ אֶת עַצְמוֹ, הוּא כְּדִגְמַת בֵּית-הַמְקֻדָּשׁ, כִּי
כְּשֶׁאָדָם מְקֻדָּשׁ וּמְטַהֵר אֶת כָּל בְּנֵי רַמ"ח אֵיבָרָיו וְשֵׁס"ה גִּידָיו, הוּא
כְּדִגְמַת בֵּית-הַמְקֻדָּשׁ, וּמִמָּשִׁיךְ עָלָיו הַשְּׂרָאָה הַשְּׂכִינָה כְּמוֹ שֶׁהִיָּה
בְּבֵית-הַמְקֻדָּשׁ, כִּי הֵלָא גַם בְּבֵית-הַמְקֻדָּשׁ הִיָּה עֵקֶר הַשְּׂרָאָה הַשְּׂכִינָה
עַל-יְדֵי עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם הַמְשִׁיכִים אֶת הַשְּׂכִינָה שָׁם, וְכִמוֹ-כֵן כָּל בֵּר
יִשְׂרָאֵל הוּא בֵּית-מְקֻדָּשׁ פָּרָטִי, וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עַצְמוֹ כְּלִי לְהַמְשִׁכַת
הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת כה, ח): "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי
בְּתוֹכְכֶם", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאַמִּיץ מְאֹד בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה —
לְהַחֲדִיר אֶת לְמוּדֵי רַבְּנוּ ז"ל בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הָעֵקֶר שֶׁיִּחְזָקוּ אֶת
עַצְמָם בַּיָּחֵד, וְאֵז נַצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכֵינוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

אשר ט"ז שמט — ט"ז שנ בנחל רמא
ט"ז שמט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר כי תצא, י"א אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי ה'קדש לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איך
שאפה מחזק את עצמך להפיץ את אור רבנו ו"ל בעולם — אין
לתאר ואין לשער כלל, כי סוף כל סוף לא ישאר מאתנו רק זה,
שאנו זוכים למסור את נפשנו להפיץ את אור רבנו ו"ל בעולם.

נא ונא ראה רק להתחזק, ותהלה לאל, בנך עושה חיל אצלנו
מאד, ואקנה להקדוש-ברוך-הוא, שלא תכירוהו עוד, כי נשתנה
לגמרי מההפך אל ההפך.

חסדי השם יתברך, שעד כה עזרנו.

נא ונא ראה לחטף בכל יום איזה זמן להתבודד עמו יתברך,
ותפרש את כל שיחתך אליו יתברך, כי סוף כל סוף לא ישאר
מאתנו רק זה שאנו זוכים לדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, אשרי מי
שזוכה לדבר בכל יום אליו יתברך, ואז יצליח דרכו.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שנ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר כי תצא, י"א אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך להתבודד בכל יום אליו יתברך, כי סוף
כל סוף תגיע אל מדרגות גבוהות בעבודת השם יתברך, אם לא
תניח את מקומך, ואפלו שעובר עליך מה שעובר, ראה להחזיק
מעמד, ואז תראה נפלאות נפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

פה תקבל רצוף חבילה ספרים וקונטרסים שתפיצם, וזה הכל בשבילך, ואננה להביא לך עוד כמה קפסאות קונטרסים מתנה, והקדוש-ברוך-הוא יזמין לך פרנסה בנקל.

העקר ראה לא לקמץ לאשתך, ותתן לה השפעה מרבה, ובשכר זה יחזיר לך הקדוש-ברוך-הוא כהנה וכהנה.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שנה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר כי תצא, י"א אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לך פרנסה בשפע ביבנאל "עיר ברסלב", על-ידי האטליז שנוזפה לפתח.

מאד מאד רציתי, שתשחט עגל, ותתן לכל אחד מאנשי שלומנו עשרה קילו בשר בחנם, ותאמר להם, שאני שלחתי את זה להם לכבוד החג, וכשאבוא, בעזרת השם יתברך, אשלם לך בעבור כל הבשר.

אננה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד נראה שמחות רבות ביבנאל, ונראה נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, העקר ראה לחזק את כל אנשי שלומנו, ובפרט את ... והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכנו.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתרוה רב נחת מכל ילדיך.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שֵׁנִי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְּבֹא, י"ב אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַנֶּקֶד לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנֶּחֱל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שָׂאָתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ.

רָאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי מֵאֲמָצִים לִהְיוֹת תָּמִיד שְׂמַח, כִּי הַשְׂמָחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי שְׂמָחָה זֹכִים לִהְיוֹת בֶּן חוֹרִין מִמָּשׁ, כִּי הַשְׂמָחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת וְהַמַּח, וַיִּוָּדְעִים לִתֵּן עֲצָה לַעֲצָמוֹ בְּכָל דִּבְרַר, כִּי עֲקָר בְּלִבּוֹל הַדַּעַת שֶׁל הָאָדָם, עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לִתֵּן עֲצָה לַעֲצָמוֹ, הוּא עַל-יְדֵי חֲסָרוֹן הַשְׂמָחָה, הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם בְּעֲצָבוֹת וּבְכָמָה שְׁחוּרָה, וְנוֹפֵל בְּדָאָגוֹת וּבְכַפָּחִדִּים, וְאִזּוֹ אֵינּוּ מְסַגֵּל לַחֲשֵׁב יֵשֶׁר, אֲבָל עַל-יְדֵי הַשְׂמָחָה, הָאָדָם נַעֲשֶׂה בֶּן חוֹרִין מִמָּשׁ, וְזוֹכֶה לַחֲשֵׁב הַיָּטִב אֵיךְ לַצָּאָת מִכָּל הַבְּעִיּוֹת. וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לִהְיוֹת בְּשְׂמָחָה, וְתַשְׁמַח אֶת אִשְׁתְּךָ וַיִּלְדִּיךָ וְאֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִזּוֹ תִּרְאֶה שְׁנוֹי לְטוֹבָה בְּכָל הַמַּצָּבִים.

הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ דִּירָה מְשֻׁלָּה, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגוֹר אֲצֵל אֲחֵרִים, וְתִזְכֶּה לְפָרְנָסָה בְּשִׁפְעַע, וְתִרְוֶה רֵב נַחַת מִיִּלְדִּיךָ. הַמֵּאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שֵׁנִי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְּבֹא, י"ב אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׁיִחִיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

מאד מאד רציתי, שתעשו בכל ראש-חודש סעדת ראש-חודש, כי מזהרנ"ת ו"ל ספר בשם רבנו ו"ל, שסעדת ראש-חודש מסגלת לילדים, הינו מי שאין לו עדין ילדים, שיעשה סעדת ראש-חודש, ויקבץ את כל העניים, ויתן להם אכל בשפע. וכדאי המצוה שתגן, ולזכות על-ידי-זה לילדים חיים וקיימים.

נא ונא ראו להיות תמיד שמחים ועליזים, ולכבד אחד את השני, ואחד שיעזר לזולתו, וכזה תצליחו תמיד.

המאחל לכם כתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שנה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וינדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות תמיד בשמחה, ותשמח את אשתך ואת כל אנשי שלומנו. ובכלל אתה צריך לראות למלא את עצמך כל-כף הרבה עם שמחה, עד שתעבר את הגבול, וישפך גם על זולתך. וזה היה רצונו של רבנו ו"ל, שנהיה כל-כף שמחים ועליזים, עד שמרב שמחה ישפיע גם על זולתנו.

הרגל את עצמך להתבודד בכל לילה עמו יתברך על-כל-פנים עשרים דקות, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, כי התפלה שאדם מתפלל בשדה ובהר חוץ לישוב, מאד מקבלת ומרצה בשמים, כמו שגלה לנו רבנו ו"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב).

ועל כלם — ראה לגלות ולפרסם את דעת רבנו ו"ל בעולם,

אֲשֶׁר ט"ז שנה בַּנְחַל רמה

וְאֵל תִּפְחַד מִשּׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבִזְכוּת
זֶה שֶׁתִּשְׁמַשׁ אֶת רַבְּנוּ וְ"ל, יִשְׁפַע עָלֶיךָ שְׁפַע גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת, שֶׁתִּהְיֶה
לְךָ פְּרֻנְסָה, וְעוֹד תִּזְכֶּה לְדִירָה שֶׁל עֲצָמָךְ, וִילֵה מִמֶּשׁ, עִם חֲדָרִים
לְאֵין סֹפֶר, שֶׁתּוּכַל לְהַכְנִיס אוֹרְחִים, וְיִהְיֶה בֵּיתְךָ בֵּית וַעַד לְחֻכָּמִים,
וְתַעֲשֶׂה שְׂמֵחוֹת בְּבֵיתְךָ תָּמִיד.

הַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבִּקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתִּזְכֶּה כָּבֹד לְדִירָה מִשָּׁל עֲצָמָךְ, וְלֹא
תִצְטָרֵךְ לְגוֹר בְּשִׁכְנוּת, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְתִזְכֶּה לְגִדְלוֹת
הַמִּחִין תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שנה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְּבֹא, י"ב אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידִי הַיָּקָר לִי
מָאֵד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמֵחָתִי לְרֹאוֹת אֶת
תְּשׁוּקַת לְבָבְךָ אַחֵר הַתְּכָלִית הַנִּצָּחִית לְזָכוּת לְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! מִי הָאָמִין, שֶׁאֶחָד אֲשֶׁר עוֹבֵד
בְּמִשְׁרָה מְמַשְׁלֵתִית, יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל מִדְּרָגָה כְּזוֹ, שִׁיְהִיו לוֹ כָּל
הַרְצוֹנוֹת וְהַכְסוּפִים רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה רַק לְהַתְעַלּוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת
חַיּוֹת אֱלֻקִּיתוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה בַּעֲצָמוֹ גַּם גְּדוֹל מִהַשְׁמַיִם. וְרָאוּי לְךָ לְשַׂמֵּחַ
כְּזֶה מָאֵד מָאֵד, שֶׁתִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לְךָ כְּסוּפִים רַק אֵל הַקְדָּשָׁה, וּמָה
הָיִיתָ עוֹשֶׂה אִם, חֵס וְשְׁלוֹם, לֹא הָיִיתָ יוֹדֵעַ מִרְבֵּנוּ וְ"ל?! וְעַל-כֵּן
רָאוּי לְךָ לְשַׂמֵּחַ מָאֵד מָאֵד כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ, שֶׁזִּכִּיתָ "אֲשֶׁר בַּנְחַל" שֶׁם
חִלְקָךְ וְגוֹרְלָךְ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ מִרְבִּי אֱמֶת, רַבִּי נִפְלֵא כְּזֶה.

רְאֵה לְשִׁמְר מָאֵד מָאֵד, שֶׁלֹּא יִבְלָבְלוּ לְךָ אֶת דַּעְתְּךָ, כִּי

הבעל-דבר אורב עלינו מאד מאד מכל הפוננים, אף אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שכבר לא יועיל לו שום דבר, ואף שהוא מנסה אודות מזלו ... אבל בזה שנתלקטו כל אנשי שלומנו יחד תחת קהלה אחת נפרדת, נזכה להתאחד ברבנו ז"ל, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותנו. הן אמת שעוברים עלינו הרבה צרות וסורים ועגמת נפש, עם כל זאת על-ידי שנתאחד יחד, לא יוכלו לנו בשום פנים ואפן.

ראה להתבודד עצמך בכל לילה על-כל-פנים עשרים דקות בחוץ בשדה ובהר, אשר מעלת דבר זה עולה על הכל, כמוכא (לקוטי-מור"ן, חלק א', סימן נב), כי התפלה שאדם מתפלל בלילה בחוץ, מאד מקבלת ומרצה בשמים, ויכולים לקיים מה ששר לו דוד המלך (תהלים ח, ד): "כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך, ירח וכוכבים אשר כוננת", ואין לך עוד טוב ונעם וערכות ונעימות כרגעים האלו, אשרנו מה טוב חלקנו!

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדך, שעוד תזכה לקנות בית ודירה משלך, ולא תצטרך לגור בשכנות, ותהיה לך פרנסה בשפע, ותעורר את חבריך וידידיך לבוא ולגור ביבנאל "עיר ברסלב", ולהוסיף דברים לעיתנו הנפלאה.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שנו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידי הוקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

רמז

בנחל

ט"ז שנו

אשר

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
איה שאתה משתוקק לילך בדרךי רבנו ו"ל.

העקר ראה להרגיל את עצמך לדבר רק מהקדוש-ברוך-הוא,
כי באמת אין לנו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, וכל
מה שנכניס בעצמנו ידיעות אלו, על-ידי-זה נצליח, כי אין לך עוד
הצלחה יותר גדולה מזו, שאדם מתחבא בצל כנפיו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתכנס לחפה בשעה טובה ומצלחת,
ותתחתן ותבנה בית נאמן בישראל, ותזכה לגור תמיד ביבנאל "עיר
ברסלב", ותעזר לנו להתפתחות העירה.

המאחל לך פתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שנו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיענו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ואף שעוברים עליך
צרות ויסורים, קטנות ומרירות — בין בבית ובין בחוץ, ראה
להמשיך לומר בכל יום תהלים, באשר אתה נוהג לגמור בכל יום
פסמים ספר תהלים, אשר זה עולה כמנזן כפ"ר, הינו שתי פסמים
ק"ן מזמורים שיש בתהלים עולה כמנזן כפ"ר, והקדוש-ברוך-הוא
יכפר לך על הכל, ותזכה עוד לרוות הרבה נחת מילדיך.

היה אחד מאנשי שלומנו הרב החסיד ר' שמואל הורביץ ו"ל,
אשר היה אחד מבני עליה, והיתה לו הרבה עגמת נפש מכמה
מילדיו, ואחד הדרדר עד שחתך את פאותיו וכו', ונכנס לשרת וכו',
ושם נתקלקל יותר ויותר וכו' וכו', ולאביו היתה עגמת נפש גדולה

מאד, אבל הוא ידע, שאין לו שום עצה אחרת — רק תפלה, לבקש ולהתפלל ולהתחנן אליו יתברך, שיחוס וירחם עליו. וכן עשה, וכלה ימים ושבועות אצל ציון התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי במרון, עד שפעם אחת בא הבן חזרה אליו, ואמר: "אבא, אני מתחרט על כל מה שעשיתי, ואני רוצה לצאת משם, אבל מה עושים?! " ענה ואמר לו אביו בסבלנות גדולה: "בני, אם אתה רוצה באמת לחזור בתשובה, ולצאת משם, תראה את הנסים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא". ולא לקח הרבה זמן, ונעשתה איזו גנבה במטבח המקום ההוא, ולא ידעו מי הגנב, אף כמה הצביעו עליו, ומחמת שלא היו שום הוכחות עליו, לזאת נספם לסלק אותו לגמרי מהמקום, כי הוא אינו מתאים אליהם, וכך נפטר משם, וחזר בתשובה שלמה. והיום יש לו זקן ופאות וילדים גדולים. ואני זוכר את הספור כמו שזה היה היום.

ועל-כן גם אתה ראה לומר בכל יום פעמים את ספר התהלים, ותבקש הרבה ממנו יתברך על הצלחתך — בין בגשמיות ובין ברוחניות ועל הצלחת הילדים, ועוד תראה הרבה נחת מהם.

המאחל לך בתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שנה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי ה' יקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי עקר הצלחת האדם תלויה רק כפי מידת השמחה שלו, וכל אלו שזכו לשמח ביותר — הצליחו ביותר בחיים, ואף שעברו עליהם משברים וגלים, עד שנדמה להם כאלו אבד מנוס ותקוה, אבל על-ידי תקף השמחה, שזכו לשמח כל-כך, עד שהתמלאו בשמחה,

וְעָבַר גַּם עַל זִוְלָתָם, כִּי כָּךְ צָרִיף לְהִיּוֹת, שְׁאָדָם יִהְיֶה כָּל-כָּךְ שְׁמַח
לְמַלֵּא אֶת עַצְמוֹ כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה עִם שְׁמָחָה, עַד שֶׁתִּשְׁפֹּף הַשְׁמָחָה גַּם
עַל זִוְלָתוֹ, וְעַל-יָדֵי תַקְףָּה הַשְׁמָחָה הַזֶּה, יִזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל הַמַּצָּרִים
וְהַגְּבוּלוֹת וְהַצְמָצוּמִים, אֲשֶׁר־מִי שְׁנִמְצָא אֲצֵל רַבְּנוֹ ו"ל, וְשְׁמַח
תָּמִיד שְׁאִין עוֹד דְּבַר יָקָר מִשְׁמָחָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְצֵאת בְּכָל לַיְלָה לְקַיִם דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְתַטִּיל בֵּין הַהָרִים, וְתַתְּבוּדָד עַצְמָךְ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁאֵז
הִיא שְׁלֵמוֹת הַתְּבוּדָדוֹת, כַּמּוּבָא (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב),
שִׁיכוּלִים לְהַגִּיעַ אֶז לְבָטוּל אֶמֶת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

גַּם רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעַצְמָךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁלֶחֶן עָרוּךְ, אֲשֶׁר רַבְּנוֹ
ו"ל מֵאֵד הִזְהִירָנוּ עַל לְמוּדִים אֵלּוּ יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים, כִּי אָדָם
צָרִיף לְהִיּוֹת בָּקִי בַּחֲלָקָה, לִידַע אִיךָ לְהַתְנַהֵג בְּזֶה הָעוֹלָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְּבוּא, י"ב אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גִּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עַצְמָךְ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׁמָחָה וּבְדִבְקוּת בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְתַדַּע כִּי הַשְׁמָחָה מֵרַחֲבֵת אֶת הַדַּעַת וְהַמַּחֲזִין לְהַשִּׁיג בָּהֶם
אוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁר־מִי שֶׁשְׁמַח תָּמִיד, וְאֵז טוֹב
לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, וְתַצֵּא בְּכָל לַיְלָה לְשֹׁדָה
וְלָהָר, לְקַיִם דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב): טוֹב

לִצְאָת מַחוּץ לְעִיר וּלְהַתְּבוּדָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁיִזְכֶּה לְהַפְלִיל
בְּמַחֲזֵיב הַמְּצִיאוֹת, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד נֶעֱם וְעֶרְבוּת יוֹתֵר מִזֶּה, אֲשֶׁר־נּוּ
מָה טוֹב חֲלָקֵנוּ, שְׁאֵנוּ זֹכִים לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, שֶׁשֶּׁם בְּנָקֵל לְקַיֵּם זֹאת,
לַעֲשׂוֹת מִהַר שְׂדֵה, וּמִשְׂדֵּה בֵּית, כַּמּוּבָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
...).

רְאֵה לְהַתְּמִיד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאַל יַחְסֹר לָךְ יוֹם
מִבְּלִי לִמּוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, אִפְלוּ קִצָּת דְּקִצָּת, הַעֲקָר
שֶׁלְּבַל יַחְסֹר לָךְ יוֹם אֶחָד, וְזֶה מְאֹד יָקָר אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ, כְּשֶׁלּוֹמְדִים
כְּסֻדָּרָן, וְאֵין מַחְסִירִים יוֹם אֶחָד.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי
שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתּוֹכָה לְפָרְנָסָה בְּשִׁפְעָה, וְלֹא תִצְטָרֶךְ
לְבְרִיּוֹת, וְתוֹכָה עוֹד לְהַשְׁפִּיעַ לְזוּלָתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֻדָּר כִּי תְּבוּא, י"ב אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צִמּוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הַשְׁמָחָה, וְאַף פַּעַם אֶל
תִּסְתַּכֵּל לְאַחֲרִיךָ, הִינּוּ תַעֲשֶׂה בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּבִזְזָה
תִּצְלִיחַ תְּמִיד. כִּי בִזְזָה תְּלוּיָה הַצְלָחַת כָּל אָדָם, שֶׁיִּשְׁכַּח מִהָעֶבֶר,
וַיַּעֲשֶׂה בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְזֶה יִכְנִיס בּוֹ תְּשׁוּקָה חֲדָשָׁה אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי שְׁשׁוּכָחִים אֶת הָעֶבֶר, עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת
בְּנָקֵל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְבוּדָּר עֲצָמָךְ בְּכָל לַיְלָה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל-כָּל-
פָּנִים עֲשָׂרִים דְּקוֹת חוּץ לְיִשׁוּב בֵּין הַהָרִים, אֲשֶׁר מְאֹד רָצָה רַבְּנוּ
ז"ל, שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְבוּדְדוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת, וַיִּפְרְשׁוּ אֶת כָּל
שִׁיתָתָם וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוּ הוּא עֵת רְצוֹן גָּדוֹל
מְאֹד בְּשָׁמַיִם, כִּי רוֹאִים אֶת הַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים אֵיךְ שְׂמִשְׁבָּחִים
וּמְהַלְלִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמִכְנִים אֶת רֹאשׁוֹ
בִּיגִיָּהֶם, וְגַם-כֵּן מְהַלֵּל וּמְשַׁבַּח וּמְפָאֵר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
וְתִהְיֶה לָאֵל, יֵשׁ לָנוּ עַל מֶה לְפָאֵר וּלְשַׁבַּח וּלְהַלֵּל אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ
שְׁמוֹ עַל כָּל הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֱמֶת
כְּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כְּזֶה, וְאֲנוּ זֹכִים לְדַעַת מִיבְּנָאֵל, שְׂאִין לָךְ מְקוֹם יוֹתֵר
יָפָה בְּעוֹלָם כְּמוֹ יִבְנָאֵל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בַּעֲדָךְ, שִׁיתְרַחֵב לָךְ בְּפִרְנֶסְתָּךְ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ
לְבִרְיוֹת, וְיִהְיֶה לָךְ שְׂפַע גָּדוֹל — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחִנִּי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְּבוּא, י"ב אֱלוֹל ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאִי לְשִׁמְח מְאֹד, וְאֵל תְּפִלִּי, חַס וְשְׁלוֹם, בְּיָאוּשׁ, כִּי גָדוֹל
אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאִי נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל תַּהֲיִי בְּצַעַר, כִּי אֵינִי שׁוֹכַח מִכֶּם כָּלֵל, וְאֲנִי תָּמִיד
מִתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרְכֶם, שִׁיְהִיָּה לָכֶם כָּל טוֹב בְּחַיֵּיכֶם, וְתִזְכּוּ לְזֶרַע שֶׁל
קִימָא, בָּנִים חַיִּים וְקִימִים.

אוֹדוֹת תְּפִלָּה, עֲלִיךְ לְדַעַת, כִּי אֲשֶׁה פְּטוּרָה מִלְּהַתְפַּלֵּל הַשֵּׁלֶשׁ
תְּפִלוֹת, רַק בְּרֶכֶת-הַמְּזוֹן הִיא דְּאוּרִיתָא, וְצָרִיכָה לְהִזְהָר בְּזֶה מְאֹד,

יותר מכן אין לך מה לדאג כלל, רק לומר את הברכות וקריאת שמע בכל יום ולא יותר.

ועל כלם — אם את יכולה לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבך בלשון שאת רגילה בה — אין למעלה מזה, כי דבר זה האשה יכולה יותר מגבר, כי האשה מאד קרובה אליו יתברך, ולבה שבור אצלה תמיד, על-כן פשהיא מפרשת שיחתה, מאד מקבלת התפלה בשמים. ועל-כן ראי לשיח ולספר בכל יום אליו יתברך, ותבקשי כל מה שאת צריכה אפלו דברים קטנים, כי צריכים להיות כל-כך רגילים לדבר אליו יתברך, עד ששום דבר לא ימנע אותו ממנו יתברך.

ראי לחזק את חברתך ... ותהיי עמה תמיד, והיא תחזק אותך, ושתיכן תתחזקנה ביחד.

המאחל פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שסב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

כפי הנראה בנגד לא יבוא לחגים, ולדעתי, זה טוב מאד, כי ראוי לו עוד להתפגור, ועל-כן אל תדחק עליו שיחזור הביתה, כי הוא בעצמו אינו מעגן עדין, ועל-כן לא כדאי להלחץ אותו, אדרבה שישאר פה עוד זמן מה, ועל-ידי-זה יתפגור, ועוד תרוה ממנו רב נחת.

ראה להיות תמיד בשמחה, ולשמח את עצמך בכל מיני אפנים

אָשׁר ט״ז שסג — ט״ז שסד בנחל רנג

שבעולם. והיות שאשתך ילידת יבנאל, ראה שתכתב מזכרונותיה מעיר יבנאל, וינדפסו את זה, בעזרת השם.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ט״ז שסג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י״ב אלול ה'תש״ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לכבד מאד את אשתך, כי מאד הזהירנו רבנו ז״ל על דבר זה (שיחות הר״ן, סימן רסג, רסד), ותחזקה ותשמחה בכל מיני אפנים שבעולם, כי בזה תזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

ועל כלם — ראה לקבץ לעצמך שעורים קבועים בתורה הקדושה. וראוי ונכון לך לקחת איזה חבר טוב, וללמד עמו בכל יום, כי טובים השנים מן האחד (קהלת ד, ט).

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ט״ז שסד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י״ב אלול ה'תש״ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להגביר את כל הפעולות החברתיות ביבנאל הכרוכות בחנוכה — הן עם הילדים,

והן עם אנשי שלומנו, ומה טוב ומה נעים, אם תעשה איזה שיעור פעם או פעמים בשבוע ב'עין יעקב' בסדרן ובהלכה, ותקבץ כמה מאנשי שלומנו, ותלמד עמם ביחד, כי הוא דבר מאוד נחוץ, כי טובים השנים מן האחד (קהלת ד, ט).

ראה להתבודד עצמך בכל לילה עמו יתברך על-כל-פנים עשרים דקות בחוץ תחת כפת השמים, ותקים מה שאמר דוד המלך (תהלים ח, ד): "כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננת", ותכלל את עצמך עמם, ותשיר ותהלל את הקדוש-ברוך-הוא אז, כי הוא הזמן המבחר להתבודד עצמו עמו יתברך, כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב).

נא ונא אל תהיה בטלן, ולבל תהיה לך חלישות הדעת כרגע, רק תתאמץ בכל מיני אמצע להיות איש חיל, כי במקום שאין אנשים השתדל להיות איש (אבות ב, ה), מאחר שאמה מאוד מצלח, על-כן תראה לקחת את הענינים בידך, ותקבע עתים לתורה עם אנשי שלומנו, ואפלו שהשתחלה לא תהיה רק עם שנים או שלשה אנשים, גם-כן טוב, כי סוף כל סוף יצטרפו מניין או שני מנינים וכו' וכו', והאברכים יפרסמו את זה "בחדשות ברסלב", שיצא לאור בעזרתו יתברך בכל חודש.

ועל כלם — ראה לשמח מאוד, כי העקר הוא שמחה, וצריכים להיות כל-כף שמח, עד שתעבר השמחה על כל גדולתו, ותמשך גם על זולתו, כי האדם צריך למלא את עצמו כל-כף הרבה עם שמחה, עד שתצא גם על זולתו. וזה העקר והיסוד בדרך רבנו ו"ל, אפלו שאדם נפל במקום שנפל, אסור לו לפל בעצבות ובמרה שחורה, יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, והעקר להיות תמיד בשמחה.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תבוא, י"ב אֱלוֹל ה'תשנ"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רָאָה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמָחָה הִיא
הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבֵּנוּ ז"ל, וְתִשְׁתַּדֵּל לְשִׂמַּח אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְתִדְבֹּר עַל לִבָּם לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמִיחִים וְעֹלִיזִים, כִּי אֵין לָךְ טוֹב יוֹתֵר
מִשְׂמָחָה, וְאַדָּם צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף בְּשִׂמְחָה, עַד שְׂיַעֲבֹר כָּל
הַגְּבוּלוֹת, וְתִמְשָׁךְ שְׂמָחָה עַל זִוְלָתוֹ, הֵינּוּ כְּמוֹ כְּלִי שְׂמֵמֶלֶאִים אוֹתוֹ
עִם מַיִם, וְנִתְמַלֵּא עַל כָּל גְּדוּלָּתוֹ, עַד שְׁנִשְׁפָּךְ לַחוּץ, כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ
כָּל אָדָם לְמַלֵּא עֲצָמוֹ עִם שְׂמָחָה, עַד שְׂתִצָּא לַחוּץ גַּם עַל זִוְלָתוֹ.

רָאָה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמְךָ בְּכָל לַיְלָה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִכְנִיֵּס אֶת רֹאשְׁךָ
בֵּין הַפּוֹכְכִים הַשָּׁרִים שִׁירוֹת וְזִמְרֵירוֹת אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִבְקֶשׁ וְתִתְפַּלֵּל
אֲזִי הַרְבֵּה עַל כָּל פָּרִט וּפָרִט שְׂאֵתָה צָרִיךְ, כִּי אֵין לָךְ דְּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל
מִתְפַּלָּה בְּלִילָה, לְצֵאת בַּחוּץ חוּץ לִישׁוֹב בְּשָׂדֶה וּבְהָרָה, שְׂאֲזִי זֻכִּים
לְהַכֵּל לְגִמְרֵי בָּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְקַיֵּם
בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִוֵּהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב),
שְׁפָרַשׁ לָנוּ אֶת הַמִּשְׁנָה (אֲבוֹת ג', ד): "הַנֶּעֱזֹר בְּלִילָה וְהִמָּהֵלֶךְ בַּדֶּרֶךְ
יְחִידִי, הָרִי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ" — בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת גְּמוּרָה,
שְׁזוֹכָה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ בְּלִילָה, וְלִילָה בַּדֶּרֶךְ יְחִידִי, עַד שְׂיִהְיֶה נִכְלָל
בְּמִחְיָב הַמְּצִיאוֹת, אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֶה וְאַשְׁרֵי לוֹ בְּבָא! כִּי לֹא יִשְׁאָר
מֵאֲתָנוּ שׁוֹם דְּבָר, רַק כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁנִדְבֹּר אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא
כְּלִי לְהַמְשִׁכַת הַשְׂכִּינָה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמִתְבּוֹדֵד

עצמו בליזה, שאז עקר זמן ההתבודדות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב).

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרךך, ותזכה לצאת מכל
הצמצומים שלך, ולהיות נכלל בחי החיים.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שסו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע את
הבשורה משמחת, שזכית להיות על ציון רבנו ז"ל, ובודאי תפלתך
תתקבל.

מה אמר לך! אין בעל הנס מכיר בנסו (שומר טוב תהלים קלו),
תחשבי קצת חזרה, גרף בשכנות, ועכשו יש לכם דירה שלכם, אשר
לא תארתם ושערתם כלל, זכית את וכן בעלך כבר להיות על ציון
רבנו ז"ל, דבר שאף פעם לא חלמתם, ועכשו אתם מתכוננים
להוסיף עוד קומה תחת הבנין ואף שנראה חלום, אני מאמין ויודע
שהחלום יתגשם, העקר ראי לשמח ולשמח את בעלך, ואז תהיה
לכם הצלחה גדולה; כי עקר ההצלחה תלוי רק כפי מדת השמחה
באדם, כי טבע של אדם להמשיך אל העצבות והמרירות, ועל-כן
עשי כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה ואז תצליחי.

נא ונא ראי לשמח את נשות אנשי שלומנו, ותשתדלי
שתחזקנה את עצמן ביחד, ואז נצליח.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שיתרחב לכם, ותזכו לשלם את כל

אשר ט"ז שסז — ט"ז שסח בנחל רנז

החובות הנשמיות והרוחניות, ויהיה לכם כל טוב, ותרוו רב נחת מהילדים.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שסז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום רב אל ... היקר והנעלה.

לנכון קבלתי את מכתבך וגם המאמרים, וכבר מסרתי את זה לאברכים המתעסקים ב"חדשות ברסלב", ונדפס בעזרתו יתברך, וטוב מאד שתעזר את כל אנשי שלומנו, שיכתבו מאמרים לכל הנוגע ליבנאל ולברסלב, ויבטאו בהם יותר "אמונה" "ברסלב" "הצדיק" "יבנאל", ועל נקדות אלו יסתובבו כל המאמרים והשירים, באפן שנגלה לכל העולם פלו, שיבנאל עם ברסלב הם דבר אחד, וברסלב והצדיק ואמונה הם דבר אחד. אני מקנה, שאתה מבין לכונתי, ועל קטב הזה להרבות את הכתובים. ומכל שכן לכתב איזו ברפת "מזל טוב" על חתונה, או על הולדת בן או בת, ועל שאר שמחה, הכל להודיע לאברכים, באפן שנאחד את כל התושבים יחד, ואף שבהתחלה יהיה קשה, אף אנו כבר יודעים את הכלל: 'כל ההתחלות קשות'.

ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיצא סוף כל סוף בזהדור ובפאר לשמחת כל אנשי שלומנו וכל תושבי יבנאל.

המאחל פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שסח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום רב אל ... שיחיו.

ראו להתחזק מאוד למען פתיחת הצרכניה, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתוכלו למכור שם עוד הרבה דברים, כמו: בשר ודגים ומוצרים חלביים, ובזה תרויחו.

נא ונא ראו להתחזק ביחד להיות בשמחה, ולא לריב אחד עם השני, ראו את שתי המתנות שאני מביא לכם, והם: הילדים ... עם ... אשר הם נעשו ממשי יהלומים אצלנו, כאשר תראו בעצמכם, ויש לכם מה להתגאות עמם, ועל-פן עשו למענם, שיהיה ביניכם תמיד שלום ואהבה, ואחד יעזר לשני, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכם תמיד.

המאחל לך פתיחה וחתימה טובה...

ט"ז שסט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כל נשות אנשי שלומנו תושבי "בנאל עיר ברסלב", הוי"ה עליהן ישרה שכינתו תמיד, ותזכנה לרוות רב נחת מהילדים, ותפתכנה בספר החיים לשנה טובה ומתוקה.

ראו להתבונן על מה שעבר עלינו בקיץ הזה, שצערו אותנו מאוד בענין תלמוד תורה, אשר דבר זה כואב לי מאוד מאוד עד היום, ואני יכול לקרר את לבי מרב כאב, כי חבל חבל, היה יכול להיות לנו תלמוד תורה לילדים ובית-ספר לבנות, ולא נצטרך לטלטל אותם בטלטול הקשה לעיר טבריה, וכן עבר הקיץ, ולילדינו לא הייתה קיטנה, ודבר זה כואב לי מאוד מאוד, אשר רק הקדוש-ברוך-הוא יודע את העגמת נפש והצער והשפיכות דמים שהיה לי מזה.

לזאת אחר ישיבה שישבתי יחד עם כמה אברכים, וספרתי להם את גדל ההפקרות שנעשה שם וכו', ועושים מאתנו מה שרוצים

וכו', ואין לנו שום דרך ואפן איך להתבטא ולצעק את כאבנו וכו', לזאת נספם ביניהם להוציא בכל חדש חדשון "חדשות ברסלב", ובו ישתתפו כל אנשי שלומנו בכלליות, ואנשי שלומנו תושבי יבנאל בפרטיות, וכן כל נשות אנשי שלומנו תושבי יבנאל, ובמשך הזמן נמשיך גם את כל תושבי יבנאל בכלליות, שכל אחד יכתב ויפרסם שם מאמר או כתבה או ספור או מארע, כל מה שרק נוגע ליבנאל, ובאפן הזה נלבד יחד את כל אנשי שלומנו תושבי יבנאל, וקבר לא תהיה הפקרות שייעשו עמנו מה שרוצים.

ולכן באתי לבקש אתכן, קדם ראיה שיהיה ביניכן תמיד אהבה אחנה ורעות, ותתמדה להתועד אחת עם השניה, ולעורר ולחזק, כי כשבאים למקום כזה, שעדין רחוק מהיהדות, צריכים התחזקות יוצאת מן הכלל, וביחד תחשכנה עצות ואפנים איך להגדיל ולהרחיב את החדשון "חדשות יבנאל", הן שכל אחת ואחת מן תשתתף באיזו כתבה ומאמר או ספור הנוגע ל"יבנאל", "ברסלב", "הצדיק", "אמונה", כי רק על קטב זה תכתבנה, וכן תרשמנה מה שנואה לכן שצריך עדין תקוה, ושתהיינה הפתרונות פתרונות בצורה רצינית, כי אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שידיפס מזה יותר ממאה אלף עתקים, וישלחו את זה לכל נושאי המשרות ולכל הרבנים בארץ ולכל אישי הצבור ולכל המוסדות הצבוריים, באפן שכלם ידעו מה קורה בעירתנו הנפלאה יבנאל, שתתהפף ל"עיר ברסלב".

אף עליכן לדעת, כי הכל תלוי בידיכן, כי אם אתן תחזקנה את עצמכן יחד, ותקיימנה את כל מה שאתן כותבות ומפרסמות ברבים, ותחזקנה בזה חזק, אזי נצליח להקים עיר על שם רבנו ז"ל, ותהיה עיר למופת בתורה ובתפלה ובצדקה ובחסד ובאהבה, כי כשמתאחדים יחד לקהלה, אזי כבר אף אחד אינו יכול לשבור אותנו, וקבר הגיע הזמן, שנתקהל יחד לקהלה חרדית "חסידי ברסלב", תושבי יבנאל, ולא נצטרך לטובות מזולתנו, אלא נבקש את הזכויות המגיעות לנו בתור אזרחים ותושבים.

הַכָּפַל הַדָּבָר, נָא וְנָא רְאוּ לַעְזוֹר בְּהַצְלַחַת הַחֲדָשׁוֹן "חֲדָשׁוֹת בְּרֶסֶלֶב", וְכָל מְאָרֵעַ וְכָל סִפּוּר שָׂרָק קוֹרֶה בִּיבְנָאֵל רְאוּ לַפְרָסָם אֶת זֶה, וְדַעַת לְנִבּוֹן, שֶׁהַכָּל יִהְיֶה בְּצוּרָה וּבִגּוֹן חַיּוּבִי, וּבִזְוָה נִצְלִיחַ דְּרַפְנוֹ, וְכֵן תַּעֲוִרְנָה אֶת בְּעָלֵיכֶן, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִתֵּן יָד וְכַתֵּף לְהַצְלַחַת הָעֲנִיָּן, וְכָל שְׂמִיחָה שָׂרָק קוֹרִית אֶצֶל אֶחָד מֵהַתּוֹשָׁבִים, לְהוֹדִיעַ מִזֶּה בְּאֶפֶן שִׁיבְרָכוּ אוֹתָם בְּכִרְכַּת "מִזֵּל טוֹב", וּבִדְרֹךְ זֶה שֶׁל אֲהָבָה וְקָרוֹב לְכַבּוֹת, נִזְכָּה לְהַחֲזִיר אֶת כָּלָם בְּתִשׁוּבָה, כִּי עָלֵינוּ נִפְל הַחֹב. וּמֵאַחֵר שֶׁאַנְחֵנוּ רוֹאִים, שֶׁלֹּא עוֹשִׂים בְּשִׁבְלֵנוּ שׁוּם דָּבָר, הֵן בְּשִׁבְלִי שְׁכָלוֹל וְשִׁפּוּץ הַמְקֻנָּה, וְהֵן בְּעֲנִין הַחֲנוּפָה, לְזֹאת עָלֵינוּ לְקַחַת אֶת עֲצָמֵנוּ בִּידֵינוּ, וְנַעֲשֶׂה אֶת זֶה בְּעֲצָמֵנוּ, וּבְדֹאֵי בְּעֲזָרָתוֹ יִתְבָּרֵךְ וּבִזְכוּת רַבָּנוּ ו"ל — נִצְלִיחַ.

רְאוּ לְשַׁלַּח אֶת בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם רַק אֶל הַחוּגִים שֶׁלָנוּ, אֲשֶׁר שֵׁם יִחְדִּירוּ בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּמִדּוֹת טוֹבוֹת וַיֵּרָאֵת שְׁמִים, וַיִּדְּבְרוּ מִרַפְנוֹ ו"ל בְּרִישׁ גָּלִי, וְאֵל תְּשַׁלְּחוּ אוֹתָם לְחוּגִים אֲחֵרִים כָּלֵל, וְאִם יֵשׁ לְמִישָׁהוּ מִכֶּם אִיזוֹ טַעֲנָה וְכוּ', לְהַשְׁתַּדֵּל לְפָתוֹר אֶת זֶה בִּינָנוּ.

אַקְנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקְיָמוּ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים, וְאִזּוֹ נִצְלִיחַ לְהַקִּים קִהְלָה חֲרָדִית עַל שֵׁם רַבָּנוּ ו"ל — יִבְנָאֵל, וַיִּתְוַסְפוּ עוֹד מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיִּהְיֶה לָנוּ כַּח גְּדוֹל לְהַרְבּוֹת קִדְשָׁה וְטַהֲרָה בְּעִירָה הַנִּפְלְאָה יִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב".

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּזְכְּנוּ לְרוֹת רַב נַחַת מֵהִילָדִים, וְנִזְכָּה עוֹד לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים יָפִים מְאֹד בִּיבְנָאֵל, כִּי אֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפָתוֹחַ צִרְכֵּנִי "עֶזֶר שְׁבֵת", שִׁימְכְרוּ שֵׁם בְּחֲצִי מַחִיר, בְּאֶפֶן שֶׁלֹּא יִחְסֹר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ פְּרִנְסָה, וַיִּוָּכְלוּ לְשִׁבְתָּה וּלְלִמַּד תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּרֹאשׁ שְׁקֵט, וְאֲנִי מְקַנָּה שִׁלְמָדוֹ בְּחִבְרוּתוֹת בְּבֵית מִדְרָשָׁנוּ, וְנִשְׁמַע קוֹל תּוֹרָה מִכְתְּלֵי בֵית מִדְרָשָׁנוּ.

הַמֵּאחַל כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שע.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וינדפו אל ידי ה'קדוש לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מאד מאד שמחתי לשמע את הבשורה משמחת, שאשתך הרה
וגם ילדה בן למזל טוב, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה
להכניסו בביתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו, ותרוה רב נחת
ממנו ומכל הילדים, ויהיה אליהו מלאך הברית מצוי בביתך תמיד.

ראה לעשות כל מיני מאמצים ש... ואחיו ... ואפלו ... שיכתבו
איזה מאמר או פתבה מענין המועצה הדתית, ותמסר את זה
לאברכים המשתדלים עכשו להוציא חדשון "חדשות ברסלב", ואני
מקוה להקדוש-ברוך-הוא, שפבר לא יהיה הפקר, שיעשו עמנו מה
שרוצים, אלא יפרסמו את זה בריש גלי את הצביעות והשקר
שלם, ובפרט זה אשר ממנה על המועצה הדתית שהוא נכס פרטי
שלו, לדעתי, סבלנו כבר מספיק שלש שנים, והגיע הזמן שנוזקה
לעשות לעצמנו קהלה חרדית נפרדת, ועל-ידי שנתחזק את עצמנו
ביחד, נזכה להצליח דרכנו, ואף אחד לא יוכל לנו, וטוב לשתף
פעלה עם עוד תושבים ותיקים, שגם הם יכתבו את חות דעתם,
ובפרט הנזכרים לעיל, שיש להם ידיעה רחבה מה מתרחש בדיוק
במועצה הדתית, שיכתבו את זה, ויפרסמו את הדברים, ונראה שאין
אנו נתונים למשיסה וכו', ואין אנוחנו עזים... או מרחפים... או
פאראזיטים... ואף שידמה לך הדבר הזה למיתר וכו', תאמין לי, כי
אני רואה את הענינים מרחוק, וצריכים פעם ולתמיד לשבר את
המונופול של המועצה הדתית, וזה לא יהיה יותר נכס פרטי, ולא
נהיה ללעג ולבוז ולקלס בעיניו, כי במשך הזמן יש להם תכנית
להדפיס מאה אלף עתקים מהחדשון "חדשות ברסלב", וישלחו את

זֶה לְכָל אִישִׁי הַצָּבוּר וּלְכָל הַרְבָּנִים בְּאֶרֶץ וּלְכָל אִישִׁי צָבוּר וּלְכָל הַמוֹסְדוֹת, וְאֶקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂנֵצְלִית. עַל-פֶּן רְאֵה לְעוֹרֵר אֶת הַנֶּ"ל שִׁיכְתָּבוּ וְיִתְבַּטְּאוּ עַל הַפֶּתַח כָּל מֶה שֵׁיִשׁ לָהֶם לְהַגִּיד, וְכָל זְמַן שֶׁלֹּא כוֹתְבִים שָׁם, אֵין מֶה לְפָחוֹד כָּלֵל, כִּי זֶהוּ הַחֹק.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂנֵצְפֶה בְּאַמֶּת לְהַקִּים קֹהֵלָה חֲרָדִית גִּפְרֻדֶּת, וּלְהַקִּים שָׁם תַּלְמוּד תּוֹרָה לְבָנִים, וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וַיִּשְׁיֹכֶה לְבַחֲוִירִים וְכו', וּמִקְוֶה טְהוֹרָה, וְאִיטְלִיז בְּשֶׁר, וְחֲנִיּוֹת שִׁמְכֻרוֹ אֶת כָּל הַמַּצְרָכִים הַכְּשָׁרִים עִם הַשְּׁגָחוֹת הַכִּי מַעֲלוֹת.

וְכֵן רְאֵה לְהַחְזִיק קָשֶׁר עִם הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ... וְתַגִּיד לוֹ, שֶׁקָּרָאנוּ אֶת חֻבְרַת תְּהִלִּים עַל שְׁמוֹ: "בְּנוֹר דָּוִד", וּבְזָכוֹת אֲמִירַת תְּהִלִּים שֶׁל תִּינוּקוֹת, שֶׁלֹּא טַעְמוֹ טַעַם חֹטָא, יִזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּכָל מַפְעָלָיו, וּלְבָנוֹת לָנוּ אֶת הַתַּלְמוּד-תּוֹרָה וְאֶת בֵּית-סֵפֶר וְכו', וּמֶה גַם שְׁכוּן דִּירוֹת וְכו', כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, הוּא אֲבִרָה מְאֹד רְצִינִי וּבַעַל כְּשָׁרוֹן. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לוֹ בְּכָל דְּרָכָיו.

הַכָּפַל הַדָּבָר, רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל שִׁיֵּצֵא מִהַכֹּחַ אֶל הַפַּעַל כָּל הַנֶּ"ל, כִּי יֵשׁ לִי רְאִיָּה מִרְחוֹק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂנֵצְפֶה לְהַקִּים פֶּה קֹהֵלָה חֲרָדִית, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב תּוֹשְׁבֵי יִבְנָאֵל, אֲשֶׁר תִּהְיֶה תּוֹעֵלַת לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ.

הַמֶּאֱחָל לָךְ כְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שעא

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר כִּי תְבוּא, י"ב אֱלוּל ה'תשנ"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֲל נִוְבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף אֶת כָּל הַחֲמֹר, וּנְקוּהָ שְׁתַּבִּין הַכֹּל, וּמֶה שֶׁלֹּא תַבִּין — תִּשְׁאֵל אוֹתִי וְאֶסְבִּיר לָךְ. אֶקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל

יֵצֵא בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְיֵשׁ בְּדַעְתָּם בְּסוֹף הַשָּׁנָה לְהַדְפִּיסוֹ מִחֲדָשׁ בְּכַרְךָ אֶחָד, הִינּוּ אֶת הַחֲדָשׁוֹן "חֲדָשׁוֹת בְּרֶסֶלֶב" יִחְזְרוּ וְיַדְפִּיסוּ בְּכַרְךָ מִיָּחָד, וְכֵן בְּכָל שָׁנָה, אִם יִתֵּן הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים. וְעַל-כֵּן אֵל תֵּאָבֵד אֶת הַפְּלָטוֹת, כִּי תִצְטָרֵךְ אוֹתָן לְסוֹף הַשָּׁנָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תְבוֹא, ט"ו אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּשְׁמֹר שְׁלֵא יֵצֵא עַל יָדְךָ חֲלוּל הַשֵּׁם בִּיבְנָאֵל, וְאֵל תָּרִיב עִם אֵף אֶחָד בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן.

נָא וְנָא רְאֵה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמָּךְ מַחֲבֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְשֵׁלֶם לְכָל מִי שֶׁאֵתָּה חָיֵב לוֹ, וְתִתְחִיל לְשֵׁלֶם קֶצֶת כְּמוֹ שֶׁדִּבַּרְתִּי מִזֶּה כְּבָר הַרְבֵּה פַעַמִּים, וּבְאָפֶן הַזֶּה תֵּצֵא מַחֲבֹתֶיךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה מִפְקָר בְּעִנְיָנֵי כֶסֶפִּים, וְתִשְׁמֹר מָאד שְׁלֵא יֵצֵא חֲלוּל הַשֵּׁם וְחֲלוּל שְׁמִי עַל-יְדֵי-זֶה.

עֲכָשׁוּ הוֹצִיאוּ דְגָלִים לְכַבּוֹד שְׂמִיחַת תּוֹרָה, אִם תִּתְאַמֵּץ אַחֵר יוֹם הַכַּפּוּרִים לְהִשְׁתַּדֵּל לְמַכְרֶם, אֵתָּה יָכוֹל לְהַרְוִיחַ שְׁפַע גָּדוֹל, וְהַעֲקֹר שְׁלֵא תִהְיֶה עֲצָלָן.

וְעַל הַכֹּל — אֵל תִּשְׁכַּח מִנְשִׁמְתָּךְ, וְחֻטֶּף בְּכָל יוֹם דָּךְ גִּמְרָא חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה מֶה שִׁיְהִיָּה, תֵּאֲמַר עַל-כָּל-פָּנִים דָּךְ גִּמְרָא בְּלִי רִשׁ"י וְתוֹסְפוֹת, וְאֵל יַחֲסֹר לָךְ דָּךְ גִּמְרָא, שְׁנֵה יִצְיִלְךָ מִכָּל רַע, וְכֵן תִּתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל-כָּל-פָּנִים עֲשָׂרִים דִּקּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט״ז שעג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תבוא, ט״ו אֱלֹוֹל ה'תש״ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף שְׁנֵי קוֹנְטֵרֶסִים, קוֹנְטֵרֶס "שָׁנָה טוֹבָה" וְקוֹנְטֵרֶס
"לָמָּה תִתְאַבֵּד", וְתִרְאֶה לְהִדְפִּיסָם תַּכְףּ-וּמִיד.

הַיָּקָר רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה, וְתִרְאֶה
יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט״ז שעד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תבוא, ט״ו אֱלֹוֹל ה'תש״ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, צְמוּד לְפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוּתָה מִימֵי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שֶׁמִּחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמָּךְ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ.

אַקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּמְיֵד תַּחֲזִיק מַעֲמַד, כִּי בָּזָה
הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת, וְעַקֵּר הַצִּלָּחַת הָאָדָם —
כְּשֶׁאִינוֹ מְסַתְּכָל לֹא עַל הָעֲלִיּוֹת וְלֹא עַל הִירִידוֹת, אֲלָא הוּא רוֹצֶה
רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּעֲצָמוֹ, וְאִזּוֹ הוּא תִמְיֵד יַחֲזִיק מַעֲמַד,
מֵאַחֵר שֶׁאִינוֹ רוֹצֶה לֹא עֲלִיָּה וְלֹא יְרִידָה, רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רסה

בנחל

ט"ז שעה

אשר

אזי אף אחד אינו יכול לשבר אותו, אשרי מי שמחזק את עצמו
תמיד, ואז טוב לו כל הימים.

אקנה לראותך בראש השנה ביבנאל בקבוץ הקדוש שלנו.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שעה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תבוא, ט"ו אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיענו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עוד ביבנאל, וגדל שמחתי לראות
על-פל-פנים פתיכת ירך — אין לתאר ואין לשער כלל, ומאד מאד
התאכזבתי שלא ראיתך, ומי יתן, שתתפלל עמנו בראש השנה
ביבנאל, ואז נכון לך יהיה בטוח, שתהיה לך שנה טובה ומתוקה,
שנה של הרחבה, שנה של פרנסה, שנה של ישועות ורפואות, ואני
ערב בעד דברי אלו.

נא ונא ראה להתבודד עצמך בכל יום אליו יתברך, אשר כל
דבור ודבור שמדברים אליו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה
כזו שאין לתאר ואין לשער כלל, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו,
ומדבר אפלו רק קצת דקצת אליו יתברך, אשר דבר זה הוא כלי
להמשכת השכינה בעולם.

ראה לקבץ לעצמך ללמד בכל יום "עין יעקב" בסדרן, כי
הלמוד הזה מחדיר באדם יראת שמים, ומה טוב ומה נעים, אם
תוכל לצרף אל זה גם הפרושים של רבנו איש האלקים החיד"א,
ושל רבנו הגאון הקדוש ר' יוסף חיים זי"ע, ואז תרגיש חיים
חדשים וטעם חדש בכל מאמר חז"ל.

הכפל הדבר, תשתדל להתפלל עמנו יחד בראש השנה, ואם אתה צריך אכסניה — תתאכסן בביתי.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שער.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבוא, ט"ו אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

באתי לברך אותך ברפת "מזל טוב" על הלדת בתך, וחכמינו הקדושים אמרו (בבא בתרא קמא.): בתי תחלה סימן יפה לבנים.

מה אמר לך! גדל שמחתי אין לתאר ואין לשער כלל, והרגשתי כמו שזו שמחתי ממש. ועכשו תראה, שלא מפסידים בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, ואפלו דבר שהוא למעלה מדרך הטבע ולמעלה משכל האנושי, גם זה יכול רבנו ז"ל להראות, ותהלה לאל, מי שהדפיס איזה ספר מספרינו, ראה ישועה גדולה.

ראה להתבודד עצמך בכל יום אליו יתברך, ותדע שכל דבור ודבור שאדם מדבר עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם.

מה טוב ומה נעים, אם תלמד בכל יום כמה פרקים משניות בסדרן, וכן כמה דפים גמרא אפלו בגרסא בסדרן, וכן ראה ללמד בכל יום פרשה חמש ורש"י, באפן שתזכה לסיים בכל שבוע את פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י, אשר מאוד מסגל ליראת שמים, ובזכות למוד בכל יום מקרא, משנה, תלמוד (העולה ראשי תבות ת"פ), תזכה להכניע את הקלפה אשר שמה

אֲשֶׁר ט"ז שעז — ט"ז שעח בַּנְחַל רסז

עוֹלָה ת"פ, וּמִי יִתֵּן, שְׁתַּזְכֶּה לְהַפְיץ בְּכָל יוֹם ת"פ קוֹנְטְרָסִים, וְאִם
לֹא, עַל-כָּל-פָּנִים בְּמִשְׁךְ הַשְּׁבוּעַ שִׁיחָהּ מִסְפָּר זֶה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שעז.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תבוא, ט"ז אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִהְיֶה סִבְלָן גָּדוֹל עַל כָּל מֶה
שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִשְׁמֹר אֶת עֲצֻמָּךְ מִכַּעַס וּקְפָדוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם "עֵין יַעֲקֹב", כִּי
לְמוֹד "עֵין יַעֲקֹב" הוּא סִגְלָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה לִירֵאת שְׁמַיִם, וְכֵן
תִּשְׁתַּדֵּל לְחֻזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִזְכֶּה לְהַפְיץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ
ז"ל בְּעוֹלָם.

רְאֵה לְהַתְבוֹדֵד עֲצֻמָּךְ בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעֵר,
אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּפְרֹשׁ אֶת שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שעח.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תבוא, ט"ז אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲנִיָּה.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִכֶּם, אֵיךְ שְׂאֵת מִתְחַזְקֶת וּמִתְחַזְקֶת אַחֲרַיִם, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׂזוּכִית לְהוֹצִיא מִהַפֶּחַ אֶל הַפֶּעַל לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

רְאִי לְשִׁמְחָה מָאֵד עַל נֶעֱם חֶלְקְךָ, שְׂאֵת זוֹכָה לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, וְתִשְׁתַּדְּלִי לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמְךָ בְּיַחַד עִם נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמִי יִתֵּן שְׂתִכְתְּבִי אִיזוֹ כְּתָבָה יָפָה אֵיךְ אֶת רוֹאָה אֶת יִבְנָאֵל, וּבוֹ תִּצְרָפִי גַם אֶת סֵדֶר נְסִיעָתְךָ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל וְהַנָּסִים שֶׁקָּרוּ לָךְ, כִּי זֶה יַעֲזוֹר אֶת שְׂאֵר הַנָּשִׁים, וְזִכּוֹת הַרְבֵּים תִּהְיֶה תְלוּיָה בָּךְ.

נָא וְנָא רְאִי לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמַחָה וְעֲלִיזָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנוֹדָאֵי יַעֲזוֹר לָכֶם שְׂתִצְלִיחוּ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וּמִפְּעַם לְפַעַם רְאִי לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת רְצוֹן, מָאֵד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשִׂמְיָם.

רְאִי לְכַתֵּב בְּכָל פַּעַם מִכְתָּב, וְאֵל תִּהְסָסִי.

הַמֵּאחֵל כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תְּבוֹא, ט"ז אֱלוּל ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מָאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִדֵּי כְּתָבִי מִכְתָּב לְאַשְׁתְּךָ, אֲמַרְתִּי לְרוּץ בְּמִכְתָּב גַּם אֵלַיךְ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּמִדַּת הַשְׂמֻחָה, וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, שְׂצָרִיכִים לְהַכְנִים אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כֶּךָ בְּשִׂמְחָה, עַד שֶׁשּׁוֹם דָּבָר שְׂבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, כִּי הַשְׂמֻחָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל-כֶּךָ חֲזָקָה, שְׂתַעֲבֹר עַל כָּל הַגְּבִילוֹת, וּלְשִׁמְחָה גַם אֶת אַחֲרַיִם, וְעַל-כֵּן בְּכָל מְקוֹם שְׂאֵתָה בָּא,

רָאָה לְשִׁמּוֹחַ אֲנָשִׁים, וּבִזְכוּת הַשְׂמֵחָה שֶׁתְּשִׂימָה אֶת אַחֲרִים, תֹּאִיר גַּם בְּךָ שְׂמֵחָה.

נָא וְנָא רָאָה לְכַבֵּד מְאֹד אֶת אִשְׁתְּךָ, וּבִיחַד תְּשִׂימָהוּ עַל נַעַם חִלְקֶכֶם, שְׂזֻכִּיתֶם לְגִוּר בִּיבְנָאֵל, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּתְרַמּוּ גַם-כֵּן בְּאִיזוֹ פִּתְּכָה בְּעֵתוֹן "חֲדָשׁוֹת יִבְנָאֵל", כִּי זֶה יֵאָחֵד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיחַד, כָּל רַעֲיוֹן טוֹב שֶׁיֵּשׁ לָךְ, כָּל עֲצָה לְפִתּוּחַ קִהְלָתֵנוּ, רָאָה לְכַתֵּב, וְהַמְעַרְכֶת תִּדְפִּיס אֶת זֶה.

וְעַל כָּלֵם — אַל תִּשְׁכַּח לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ אֲפִלּוּ חֲמֵשׁ דַּקּוֹת, וּתְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ פְּתִיכָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שפּ.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תְּבֹא אֶל הַקְּבוּצָה, י"ז אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמִי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שֶׁמִּחָתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ.

וְהִנֵּה אֹדוֹת בְּעֵנֶיךָ הֵתִיק שֶׁל מִשְׁפַּחַת ... שֶׁהוֹדַעְתָּ לִי אֶת כָּל הַפְּרָטִים, טוֹב מְאֹד עֲשִׂיתָ, כִּי תִכְףּ-וּמִיד כְּתִבְתִּי לָהֶם מִכְתָּב הַרְצוּף, כִּי הֵם סִפְרוּ לִי רַק חֲצֵי סְפּוֹר, וְאֲנִי תָּמִיד אוֹמֵר לְכָלֵם שֶׁאֶסוּר לְשַׁלֵּם עַד גָּמַר הָעֲבוּדָה, וְהִנֵּרְאָה שְׁמוּצִיאִים מִדְּבָרֵי רַק אֶת מַה שְּׁרוּצִים...

מַה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! כָּל אֶחָד שֶׁיֵּשׁ לוֹ אִיזוֹ בְּעֵינָה, אוֹ אִיזוֹ צָרָה, אוֹ אִיזוֹ מְרִירוֹת, אִיזוֹ מַחְלָקָת וְאִיזָה רִיב בְּבִיתוֹ, הוּא מְכַנֵּס אוֹתִי, וְזֶה מִתֵּן שְׂכָרִי בְּצַדִּי, שֶׁאֲנִי מְקַבֵּל בְּזִכּוֹת עֶסֶק הַרְבִּים,

שאני מוסר את נפשי בו יומם ולילה, והנראה, שכן רוצים מן השמים...

ומספר, שפעם אחת התלונן ה"צמח צדק" אל בנו המהר"ש, מה רוצים ממני האנשים, סתם מבטלים אותי מתורה ומתפלה, אין לי כח כבר לשמע את תלונותיהם, אז נגש בנו המהר"ש אל ארון כתבי יד ופתחו, והיו שם מדפים שלמים חבורים של כתבי-יד של ה"צמח צדק", ענה ואמר לו בזה הלשון: "אבא, בזכות אלו האנשים המבלבלים אותך, קבלת מתנה זו", וחיו ה"צמח צדק", ונשקו על ראשו, ואמר לו: נצחתני בני, והנראה שהדברים סובבים גם עלי, כי מי יודע אם הייתי יכול פעם לחבר כל-כך הרבה ספרים, לולי טרדותי וצרותי ויגיעותי עם אנשים...

מה אמר לך, ידידי הקר! גם עכשו יש לי צער גדול בענין המקנה ביבנאל, שכל נשות אנשי שלומנו באים אלי בטענות, שהמקנה מלכלך וכו', והצבע מתקלף מהתקרה ונופל לתוך המים וכו', וזה לי כבר שנה, שאני מבקש ממי שאחראי על זה שיתקנו, ועושה ממני צחוק, עד שראיתי שאיני פועל שום דבר, וכואב לי מאוד מאוד דבר זה, כי הרי הוא ענין של כריתות, וזה כבר יותר חמור מחנוך ילדים, ואין על זה שום תרוץ להתחמק מזה, כי שלם ישלם המבעיר את הבצרה וכו', וכשספרתי זאת בכאב לב לכמה אברכים מתלמידי, שזה כבר שלש שנים, שאנחנו ביבנאל וסובלים תמיד — הן מהמועצה המקומית, והן מהמועצה הדתית, שעושים לנו כל מיני עול, לזאת נספם ביניהם להוציא בכל חדש חדשון "חדשות ברסלב", וזה יהיה השופר של קהלתנו להוקיע את כל המעשים רעים והצרות וכו', וגם בזה יש לי המון עגמת נפש, עם כל זאת אני מחזק את עצמי, כי אני רואה שמי שיש לו עסק עם אנשים, בהכרח שישל את סבלם, ובפרט דבר כזה — מקנה טהרה, אין על זה שום הצטדקות, כי הדבר כרוך בכריתות, רחמנא לצלן.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא עוד לבנות מקנה חדשה עם כל

השכלולים, ועל אף שגם על בנין בית-המדרש אני סובל כבר כל-כף הרבה בלף ושוב, ששמים לי רגלים, עם כל זאת אני נחוש בדעתי, שסוף כל סוף אבנה את בית-המדרש, ואבנה את המקנה, ואבנה תלמוד-תורה לבנים ובית-ספר לבנות על טהרת הקדש, ואני עקשן גדול בנקדתי, וכשיוצאים למלחמה, ההכרח שיפלו ראשים...

ראה לחזק את עצמך בענייך, ואל תהיה שבור מכל מה שעובר עליך ברוחניות וגשמיות, ראה רק לדבק את עצמך בו יתברך, ותכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך צרותיך ובלבוליך, ואז תוכל להחזיק מעמד, ואדם בלי הקדוש-ברוך-הוא הוא כמו גוף בלי נשמה, ועל-כך אשרי מי שזוכה להכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך ענייניו, ומרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך ולספר לו יתברך את כל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, שפזזה יהיו לו כחות עלאיים לסבל את הכל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בעדך ובעד אשתך, שתהיו בריאים, ויעבר הכל בשלום ותלד בנקל ותרוו רב נחת מהילדים.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

דרך אגב עלי להדגיש לך, כי את החסד שעשית עם הזוג, שלא לקחת מהם הרבה כסף עשית צדקה וחסד גדול, כי הם עניים מאוד, ממש מחסרי לחם בלי שום גזמא, ומה גם שהם בטלנים גדולים, ומה שרק עושים לא הולך להם, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שיגמר כבר כל העסק בשלמות, ויהיה נכתב ונרשם הטאבו על שמם, כי אחרת ההורים שלהם אינם רוצים לתת להם כסף, דברתי עם אבי האשה, וכן אמר לי במפרש, ועל-כך למצוה רבה יחשב לגמר את מה שהתחיל.

ט"ז שפא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר כי תבוא אל הקבוץ, י"ז אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה אל ... שיתיו.

פה תקבלו העתק מהתיק שלכם שקבלתי מעורף-הדין, וכפי שאני רואה, הוא עשה בשבילכם עבודה טובה ורצינית מאד, וגם בזול גדול, ועכשו אין הדבר תלוי בו, כי מחכים לתגובת הנתבע, כי הרי עקלו לו את הכל, ודבר זה צריך לקחת זמן, ואתם לא ספרתם לי את כל זאת, ועל-כן מה שמגיע לשלם צריכים לשלם על העבודה, ומה שצריך לחפזות, אין שום ברה אחרת, רק תפלה — לבקש ממנו יתברך, כי זו הדרך שלנו להרגיל עצמנו להתפלל להקדוש-ברוך-הוא על כל דבר, וכמאמר החכם מכל אדם (משלי כא, פא): "סוס מוכן ליום מלחמה וְלֹה' הַתְּשׁוּעָה", שאדם צריך לעשות כל מה שבכחו בדרך מלחמה ומשפט וברוך הטבע, ולבקש ממנו יתברך שיצליח דרכו. ועל-כן רק זה אני יכול ליעץ לכם שתעשו, שתשתדלו שתהיה לכם סבלנות, ותבקשו הרבה ממנו יתברך שיגמר לכם כל הענין מה שיותר מהר ובנקל, בלי משפטים ודינים. וכפי הנראה האדם צריך לסבל את כל אלו העגמת נפש והאי נעימות והיסורים בשביל חטאותיו ועוונותיו ופשעיו, כי הקדוש-ברוך-הוא רוצה להאיר לכל אחד את אמתת מציאותו יתברך, אף הוא צריך להיות נעשה כלי לקבל את כל זה, ועד שנעשים כלי, צריכים לעבור הרבה זכוכים להזדבף.

המאחל לכם כתיבה וחתומה טובה...

ט"ז שבט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ואל תפל בדעתך כלל
משום דבר שבעולם, יהיה מה שיהיה, ויהיה איך שיהיה.

בענין כל הבלבולים שעוברים עליך מאימתא דצבנא, תדע
שדבר זה הוא רגיל אצל הרבה בני-אדם, ובפרט מי שאין לו בטחון
עצמי וכו', הוא בא לידי דבר כזה שמחביש מאחרים. ובאמת
צריכים להכניס בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, כי הלא הוא
יתברך מחיה וממיתה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח,
חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך; ועל-כן מה שיך
להתפחד או להתבייש ממישהו, וכל מה שמכניסים בדעתו ידיעות
אלו, אזי כל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת לגמרי, אשרי
מי שאינו מטעה את עצמו כלל!

נא ונא ראה להרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, אפלו חמש
דקות ביום, ועל-ידי-זה תזכה לצאת מעצמך, שזה יסוד גדול
בחיים, כי אחרת תמיד תחביש מבני-אדם. ובאמת מה יש לך
להתבייש מבני-אדם?! כי מה יעשה לך אדם.

אני מקנה להיות בראש השנה ביבנאל, ומי יתן, שאזכה
לראותך גם-כן שם.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שפג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע בשורות משמחות, שאת עוזרת לאנשי שלומנו.

מה אמר לך! אין עוד דבר גדול מזה, הינו מלעזר לזולתו, כי בזכות זה שעוזרים לאחרים, הקדוש-ברוך-הוא עוזר גם לו. ואשרי מי שזוכה תמיד להשתדל לעזר לזולתו, ואז יראה נסים נגלים שייעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא, כי כמו שהקדוש-ברוך-הוא עוזר לאחרים, כך עוזרים לו מן השמים.

אני מקווה לפניו יתברך לפתח צרכניה "עזר שבת" למען יהיה לכל אנשי שלומנו שפע בגשמיות, ושיוכלו ללמד. ומי יתן, שבעלך יעשה את הכולל על-כל-פנים חצי יום, ואז יהיה קדוש שם שמים.

מה טוב ומה נעים, אם תכתבי פתבה אודות יבנאל, ושיהיה רק חיובי, והאברכים ידפיסו את זה בתוך "חדשות יבנאל".

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, וכמו שלא תארת ושערת על הנסים נגלים שכבר עשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, שבנית בית נפלא ביבנאל, כן אין את חולמת עוד על הישועות שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, רק ראי להתחזק מעמד, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך, ויהיה לכם מזוג ורכב, וכל מה שאתם צריכים בגשמיות וברוחניות, כי בודאי מי שזוכה לשמש את רבנו ז"ל, רבנו ז"ל משלם לו כפל כפלים.

העקר ראי להשתדל שיהיה שלום בין נשות אנשי שלומנו, כי

ערה

בנחל

ט"ז שפד

אשר

הפעל-דבר אורב על זה מאד מאד, ואנחנו צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה רק שלום ביניהם.

המאחל פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שפד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

תשואות חן לך על הטרחה והגיעה שטרחת ויגעת בעדי בעבור התפלין של בני, גרו יאיר.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך. ועקר הדבקות גלה לנו רבנו ו"ל, היא תפלין (עין לקוטי-מותרין, חלק א', סימן לח), הינו שצריכים להרגיל את עצמו תמיד לפשפש אם הוא דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, והסימן לדבקות הוא תפלין, וכמו שבתפלין אסור להסיח דעת ממנו, כמו-כן אסור להסיח דעת ממנו יתברך, ואשרי מי שזוכה להכניס בעצמו ידיעות אלו, ותמיד הוא רק חושב ממנו יתברך, ואין לו מחשבות אחרות, רק לחשב מהקדוש-ברוך-הוא, אשר אין למעלה מזה. והפעל-שם-טוב הקדוש זי"ע מפרש: "אשרי אדם לא יחשב הו"ה לו עון" (תהלים לב, ב), הינו אשרי אדם שהגיע למדרגה כזו, שהוא רק אינו חושב רגע אחד מהו"ה ברוך הוא יתברך שמו, כבר זה לו העון הכי גדול; אשרי מי שזוכה להגיע למדרגה כזו, שאינו מסיח דעת ממנו יתברך כרגע, אשרי לו בזה ואשרי לו בפא!

נא ונא ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל

תסתכל על אף אחד, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ועוד תזכה לראות נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שפה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המאה שקלים לפדיון, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שיתקן ממך כל הדינים, ותזכה להכלל לגמרי בו יתברך.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותנצל את הזמן שלך לטוב, הינו כשאתה נוסע בדרך, היום יש קטנות של כל הש"ס, וראוי לך לקנות קטנות ממסכת ברכות, באפן כשאתה נוסע בדרך, תשמע ללמד דף גמרא או כמה דפים, אשר זה ממש מחיה נפשות, אשרי מי שמנצל את הדרך בלמודי התורה הקדושה, ואינו נופל בדעתו כלל.

נא ונא תעשה כל מיני מאמצים שבעולם להיות רק שמח תמיד, כי השמחה היא היסוד והעקר בחיי האדם, ובלי שמחה האדם אבוד לגמרי.

מה טוב ומה נעים, אם תמשיך להתבודד עצמך בין הקרים בלילה, כי אין עוד דבר נפלא כמו התבודדות בלילה ביבנאל, אשרי מי שזוכה לנצל את זמנו היקר ומתבודד בכל לילה ביבנאל.

המאחל לך פתיכה וחתומה טובה...

ט"ז שפו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, ועקר שמחתי, שאתה זוכה ומזכה את הרבים, הן שאתה מדבר בכל יום מרבנו ו"ל, אשר אין למעלה מזה, והן שאתה זוכה להפיץ את העלונים, אשריך ואשרי חלקך, והן שאתה מפיץ את הקונטרסים.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין למעלה מזכות הרבים, וכל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו (אבות ה, יח); ועל-כן ראה להמשיך להפיץ את אור רבנו ו"ל, ואל תתפעל משום דבר שבעולם, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ותראה את כל הצמיחה שתצמח מהזריעה שאתה זורע, ואף שלעת עתה מקים אצלך (תהלים קכו): "הזורעים בדמעה", אבל הסוף יתקיים: "ברנה יקצורו", כי תראה את האברכים שזוכים לסיים מסכתא אחר מסכתא על-פי דעת רבנו ו"ל.

גא ונא אל תתפעל משום מתנגד ומשום ליצן, אפלו שקורא את עצמו מבין אנשי שלומנו וכו', וכו', אשר באמת אין לו שום שיכות לרבנו ו"ל, כי כל הענין של רבנו ו"ל הוא תמימות עמקה, עמק עמק מי ימצאנו, אשרי מי שזוכה להמשיך על עצמו את התמימות האמתית של רבנו ו"ל.

את העלונים תפיץ במרץ בכל עיר עמנואל, ואל תתפעל מאף אחד אלא בריש גלי.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך, וזו שמחתנו, שזכינו להפרא לשמש את קוננו, ומה היינו עושים, אם, חס ושלום, היינו צריכים לעבד על הכביש, או להיות נגר ולעשות שלחנות, או חיט לתפור

מְכַנְסִים וְכוּ' וְכוּ', וּבִמְקוֹם זֶה זָכְנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשַׁמֵּשׂ אֶת רַבְּנוּ וְז"ל, לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת דְּעַת הָאֱמֶת בְּעוֹלָם, הֵינּוּ לְגִלּוֹת אֶת אֱמֶת מְצִיאוֹתוֹ יְתִבְרַךְ, וּבִזְהָרָא לֵךְ לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרִי מִי שְׂחִזְק בִּזְהָרָא.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ כָּל דְּרָכֶיךָ, וְתִהְיֶה עִמָּנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בִּיבְנָאֵל.

רָאָה לְכָתֵב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שְׁבוּעָה, וְאִזּוֹ אֶכְתֵּב לְךָ גַּם-כֵּן.

הַמֵּאחֵל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵּר נִצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלִיל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לִנְכוּן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא צְעָקוֹת וְשׁוּעוֹת עַל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבִגְשָׁמִיּוֹת.

רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְגִּים שֶׁבְּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי עָקֵר תִּקּוֹן הַבְּרִית הוּא רַק שִׁמְחָה, וְכָל מַה שֶּׁאֵדָם יוֹדֵעַ שֶׁעוֹבֵר עָלָיו יוֹתֵר בְּפִגְם-הַבְּרִית, עָלָיו לְשִׁמּוֹחַ יוֹתֵר, וְאִף שֶׁחֲטָא הִזֵּה מְכַנִּים בְּאֵדָם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, כִּי מִי שֶׁנִּכְשֵׁל בְּפִגְם-הַבְּרִית הוֹצָאת זֹרַע לְבִטְלָה, הִרִי זֶה נִדְבָקָת בּוֹ עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, עִם כָּל זֹאת זֶה עָקֵר תִּקּוֹנוֹ, שִׁיְהִיָּה רַק שִׁמּוֹחַ, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לִהְיוֹת רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתִמְסֹר אֶת עֲצָמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, וּמַה טוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תִּזְכֶּה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בִּסְפָר "מְקוֹר הַשִּׁמְחָה", וְשֵׁם תִּרְגִּישׁ אֶת מַעֲלַת הַשִּׁמְחָה.

נָא וְנָא רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יְתִבְרַךְ, וְתִדַּע שֶׁהָאֵדָם נִבְרָא

אֲשֶׁר ט"ז שפח בְּנַחֵל רעט

בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְשֹׁמֵשׁ אֶת קוֹנוֹ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְשֹׁמֵשׁ
אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלְהוֹצִיא מִהַכֹּחַ אֶל הַפֶּעַל כְּסוּפִיו וְכוּ' וְכוּ',
אֲשֶׁר הוּא כּוֹסֵף. וְהַעֲקֹר לְהוֹצִיא מִפִּיו כָּל הַכְּסוּפִין וְהַרְצוֹנוֹת שֵׁשׁ
לוֹ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ וְ"ל גָּלָה לָנוּ, שֶׁזֶהוּ דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק
אֶת עֲצָמוֹ בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְמִיד בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי זֶה הוֹרֵג
אֶת הַיֵּצֵר הָרָע שֶׁל נַאֲוָף לְגַמְרִי.

אוֹדוֹת מֶה שֶׁקָּרָה לָךְ בְּעֵנֶיךָ הַהֲצָעָה, אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל זֶה כָּלֵל,
כִּי סוּף כָּל סוּף אַחֵר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב, וְעוֹד תִּזְכֶּה לְזוּיג טוֹב מִן
הַשָּׂמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז שפח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר נֶצְבִּים וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְּל שְׂמִיחָתִי לְשִׂמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ
שְׂאֵפָה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לֹא לְהַתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַבְּעַל-דְּבַר אוֹרֵב
עָלֵינוּ מִכָּל הַכּוּוּנִים, וְעָלֵינוּ רַק לְדַבֵּק אֶת עֲצָמֵנוּ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵין
לָנוּ עֶסֶק אַחֵר בְּזֶה הָעוֹלָם — רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְיוֹתֵר מִזֶּה רַק הֶבֶל
וְרַעוּת-רוּחַ, כִּי עוֹד מַעֲט נִצָּא מִכָּאֵן, וּבְאֵילוּ פָּנִים נִבּוֹא אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
אִם נִהְיָה מְעַרְבִים בְּאִיזָה רִיב וּמַחֲלָקֶת. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוּ
מִתְעַרְבִים בְּשׁוּם דְּבַר, רַק בּוֹרֵחַ אֶל הָהָר בְּכָל לַיְלָה, וּמִתְבַּדֵּד עֲצָמוֹ
עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינוּ רוֹאֶה מִשּׁוּם דְּבַר רַק אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁרִי
לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּבֹא !

נָא וְנָא רְאָה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׂבָעוּלָם. וְהִיָּה טוֹב
מְאֹד, שְׁתַּזְכֶּה לְכַתֵּב אֶת כָּל הַסְּפֹרִים שְׂבָגִי-אָדָם מִסְּפָרִים לָךְ מֵה
קוֹרָה בְּעִנְיַן הַפְּצַת הַסְּפָרִים, כִּי סְפֹרִים אֵלּוּ יַחֲיוּ הַרְבֵּה אָנָּשִׁים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתַּפְלִיל בַּעֲדָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לַסֵּדֶר נִצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוּל ה'תשס"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֵל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמָּךְ —
אֵין לְחֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר
בִּיְהוּדוּת, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה. וְצָרִיכִים
לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל מַדַּת הַשְׂמִיחָה, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִדְּבַר קִטָּן, וְרְאָה
לְחִזָּק אֶת אִשְׁתְּךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת עִמָּה בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְתַדְיִן
אוֹתָהּ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וְתַתֵּן לָהּ תָּמִיד כָּל מֵה שֶׁהִיא צָרִיכָה, וְאֵל
תְּדַקְדֵּק כָּלֵל, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ עוֹד, וְעַל
שְׁבַת-קֹדֶשׁ נֶאֱמַר (בִּיצָה טו:): "לֹוּ עָלִי וְאֲנִי פּוֹרֵעַ", וְעַל-כֵּן עַל
הוֹצָאוֹת שְׁבַת נִתֵּן לְלוֹוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי יִשְׁלַם הַכֹּל.

רְאָה לְהִמְשִׁיךְ לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעֲלָה מִזֶּה, וּמֵה טוֹב וּמֵה נָעִים, אִם תַּעֲזוֹר אֶת אָנָּשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
שְׁיִלְכוּ אֶל הַשַּׁעֲוֵר שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר,
שִׁיתוּסְפוּ עוֹד מִקְרָבִים חֲדָשִׁים, וְרְאָה לְעוֹרֵר אֶת כָּל אָנָּשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
בְּאַשְׁדּוֹד, שְׁיִלְכוּ לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל בִּיְתֵר שְׂאֵת וּבִיְתֵר עוֹ,

אשר ט"ז שצ בנחל רפא

ובפרט העלונים, שיגלו ויפרסמו את דעת רבנו ז"ל בכל מיני אפנים שבעולם. אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שגזקה עוד להפיץ גם "חדשות ברסלב", אשר כמה אברכים לקחו על עצמם להדפיס, ובו נגלה ונפרסם את דעת רבנו ז"ל, כי העקר לגלות את דעת רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים.

נא ונא אל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, ועוד תראה דברים יפים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה להיות עמנו בראש השנה ביבנאל, וטוב ונכון הדבר שכתבת, כי בודאי רבנו ז"ל יהיה אתנו בראש השנה, ואם רבנו ז"ל אתנו, בודאי גם האבות הקדושים אתנו וכל הצדיקים, ומי יתן, שיכנסו לגור עוד הרבה מקרבים מהעיר אשדוד אל יבנאל "עיר ברסלב".

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ט"ז שצ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב מך, אין לתאר ואין לשער כלל, מי יתן, שתזכה כבר להתחתן, וממש חיים חדשים תנפח בי, כי אתה מאד חקוק בלבי לטוב כל הימים.

מה אמר לך, ידידי הקר! אין למעלה מזה מלמד בכל יום כמה פרקים משניות, ולומר אחר-כך כמה מזמורי תהלים, ורבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן סימן כ"ג): אשרי מי שיאכל בכל יום כמה פרקים משניות, וישתה אחר-כך כמה מזמורי תהלים, וילביש עצמו במצוות.

בַּנְחַל

ט"ז שצא

אָשֶׁר

רפב

רָאָה שְׁחִינּוֹ עוֹבְרִים, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן, וְהִנֵּה כָּבֵד נִהְיָה שָׁם,
וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רָאָה לְהַתְּבוּדָד עֲמוֹ יִתְּבַרַךְ עַל-כָּל-פָּנִים עֲשָׂרִים דְּקוֹת
בְּכָל יוֹם, וְאֵל יַעֲבֹר לָךְ יוֹם אֶחָד בְּלִי הַתְּבוּדָדוֹת, כִּי הַהַתְּבוּדָדוֹת
הֵיא יְסוּד וְעֵקֶר הַכֹּל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֻזֵּק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, וְאִזּוּ
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ כְּתִיבָהּ וְחַתִּימָהּ טוֹבָה...

ט"ז שצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר נִצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הָעֲשָׂרִים שְׁקָלִים לְפָדְיוֹן, יַעֲזוֹר
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוֹ מִמָּךְ כָּל הַדִּינִים, וְיִתְּבַשֵּׁר לִי בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֵלְקֶךָ, שְׁאַתָּה זוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים
מִשְׁנֵיאוֹת, כִּי אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

נָא וְנָא רָאָה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְּבַרַךְ, כִּי זֶה הִנֵּה הַרְצוֹן
שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שְׁכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְּבוּדָד עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם
אֵלָיו יִתְּבַרַךְ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם שׁוֹם דָּבָר רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְרַק אֵלָיו אָנוּ נוֹשְׂאִים אֶת עִיגֵינוּ, וּבְלִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵין
לָנוּ שׁוֹם עֲצָה אַחֲרֵת, וְעַל-כֵּן רָאָה רַק לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֶל
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוּ תִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא.

אֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד כָּלֵל, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה מִן

אֲשֶׁר ט"ז שצב — ט"ז שצג בנחל רפג

השמים, ומי יתן שתזכה כבר גם-כן להכנס לגור ביבנאל "עיר ברסלב", ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שצב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לשמור שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליך, ובזכות שמירת שבת תתברכי בכל מיני ברכות שפעולם, ובפרט במקציאת הזווג, כי השבת היא זיווגן של ישראל, ובזה ששומרים שבת, בנקל למצא את הזווג.

ראי להשתדל להיות תמיד שמחה ועליזה, וכל מה שאת עושה, שיהיה יקר בעיניך, ותשתדלי שיהיה לך בטחון עצמי, ואז תצליחי בדרךך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בחיך, ותרווי רב נחת מהבת, ותבשרי לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז שצג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה תמיד, כי עקר הרפואה לחלי העצבים הוא רק שמחה, וכל מה שאדם שמח יותר, מתרחב לו מחו ודעתו יותר.

ראה לכבד את אשתך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תראה ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

תשתדל לבדק את התפלין שלך, ותלך בכל יום ערב ובקר להתפלל בבית-הכנסת במגן דיקא, ובזה תמצא ספוק בחיך.

ראה להשתדל להיות בשלום עם כל המשפחה, ותברח מכל מיני מריבות, ואז תצליח דרכך.

המאחל לך בתיבה וחתומה טובה...

ט"ז שצד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תשנ"ן.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ואל תהיי שבורה בשום פנים ואפן, העקר לשכח מה שהיה, כי כל הצרות שיש לאדם הן רק מחמת שהוא זוכר בכל פעם מה שהיה אתו קדם, וזה הורס אותו, כי המצפון של האדם הורס אותו לגמרי, ועל-כן ראי לשכח את הכל, ותוציא מהראש שלך את הרופא, וכל מה שקרה לך עמו וכו', העקר רק תתחילי לחשב מעכשיו.

עליך לזכר את החסדים והרחמים גמורים שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, שנתן לך ילדים חמודים כאלו וכו', ובעל טוב כזה וכו', ובזה ראוי לך לתן תודה והודאה בכל יום להקדוש-ברוך-

אָשֶׁר ט"ז שעה בַּנַּחַל רפה

הוא, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ עַל לְהֵבֵא, שְׂיָחוּס וּיְרַחֵם עָלֶיךָ, שְׁתַּזְכִּי לְהִיּוֹת בְּרִיאָה וְאַמָּא בְּרִיאָה לִילָדִים, וְאִז תֵּרְאִי אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

תִּשְׁתַּדְּלִי לְמַצֵּא חֲבֵרוֹת טוֹבוֹת לְדַבֵּר עִמָּהֶן בְּכָל יוֹם מֵאַמּוֹנָה וּמִשְׁמִיחָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבִּקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתִּהְיֶי בְּרִיאָה וְתַצְלִיחִי בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל בְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נִצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזָּק אֶת עֲצָמֶךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְׁמִיחָה הִיא הַשְׁעָר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס בּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַעֲקָר הוּא לְשִׁיר לְעֲצָמֶךָ נְגוּנִים שֶׁל שְׁמִיחָה, כִּי הַנְּגִינָה הִיא הַמִּפְתָּח הַפּוֹתֵחַ אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְשִׁיר וּלְנִגּוֹן לְעֲצֻמוֹ בְּכָל יוֹם נְגוּנִים שֶׁל שְׁמִיחָה, וְלְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְׁמִיחָה הִיא הַיְסוֹד וְהַעֲקָר בִּיְהוּדוּת.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּלָּךְ לְהַפְיץ אֶת הַקּוּנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, בְּאַפֵּן שְׂיִכְנֶס לָךְ שְׂפַע בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, בְּגִשְׁמִיּוֹת מִתֵּן שְׁכָרוֹ בְּצִדּוֹ, יִהְיֶה לָךְ כִּיסִּים מְלֵאִים שְׁקָלִים, וּבְרוּחָנִיּוֹת תִּזְכֶּה לְזִכּוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וּלְקַרְבָּם בְּתִשׁוּבָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַפְיץ אֶת הַקּוּנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים בְּכָל יוֹם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שצו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הטשעק של מאה וחמשים דולר
בעבור הדפסת ספרי רבנו ז"ל, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו
ממך כל הדינים, ותנפה לרוות רב נחת מפל הילדים, ויהיה לך אף
טוב כל הימים.

נא ונא ראה להיות בשמחה תמיד, כי השמחה היא היסוד
והעקר בדעת האדם, אשרי מי שזוכה להיות תמיד בשמחה.

אין לך משג איך אני שמח, שאפה זוכה ומזכה את אנשי
שלומנו בעיר אשדוד, ואפה לומד עמהם ברבים, ואפה מחדש
חדושי תורה, כי עליך לדעת, אשר התורה ונשמות ישראל הם
בשרש אחד, ואותיות התורה הן הן נשמות ישראל, וקדם מתן תורה
היה הכל בעולמות העליונים, ואחר מתן תורה הם בתוך התורה
ממש, ועל-כן נשמות ישראל הם בתוך התורה, וצריכים לחדש
בתורה, ועל-ידי-זה מעוררים את הנשמות, ומקריבים אל התורה,
ולכן מי שזוכה לחדש חדושין דאורייתא אמתיים, בזה הוא בורא
עולמות חדשים, כמובא בהקדמת הוזהר הקדוש (דף ה.), ועושה
התעוררות גדולה בין נשמות ישראל, כי זה תלוי בזה. ובאמת רבנו
ז"ל מדבר מזה הרבה בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן יד), איך שכל
נשמות ישראל כלולות בתוך התורה הקדושה, ואשרי מי שזוכה
לחדש חדושין דאורייתא, ולקפיץ את התורה ברבים, ועל-ידי-זה
יקרב את נשמות ישראל אליו יתברך.

אָפּער ט״ז שצז בנחל רפז

נא וְנא רָאָה לְשִׁמְחָה מְאֹד, כִּי בְּאַמֶּת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לֹא נִבְרָא
אֶלָּא לְשִׁמְשׁ אֶת קוֹנוֹ, וּבְזֶה רָאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד, שְׂזָכִינוּ לְשִׁמְשׁ
אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי מַאֲמָצִים, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

המאחל לך בתיבה וחתומה טובה...

ט״ז שצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר נִצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא רְפוּאָה
לְכָל.

וּבְיָדָי מָה שֶׁעָשִׂית עַד עַכְשָׁיו לֹא הָיָה טוֹב, וְאִין עַל זֶה תְּרוּץ,
אִךְ גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וַיְכֻלִּים תָּמִיד לְחֹזֶר בְּתִשְׁבּוּבָה, וּבִפְרָט
עַכְשָׁיו בְּחֹדֶשׁ הַרְחֻמִּים, וְלָכֵן רְאִי לְחֹזֶר בְּתִשְׁבּוּבָה אֲמִתִּית, וְתַתְּנֵדִי
בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז תִּרְאִי אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֵל תַּהְיִי עֹקֶשְׁנִית רַק תַּהְיִי וְתַרְנִית, וְאִז תִּרְאִי יְשׁוּעוֹת בְּחַיִּים.

רְאִי לְהִדְלִיק שְׂבָעָה גִּירוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ וּבִיעַת הַדְּלָקָה
הַגִּירוֹת לְבִקְשׁ כָּל מָה שֶׁאַתָּה צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת
בִּיעַת הַדְּלָקָה הַגִּירוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמִרְצָה בְּשָׁמַיִם.

המאחל בתיבה וחתומה טובה...

ט"ז שצח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִּים-וַיֵּלֶךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשֹׁמֵר שְׁבֶת-קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשְּׁבֶת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, וְתִדְקֹדֵק לְלַכֵּת
בְּשֶׁבֶת לְבֵית-הַכִּנְסֶת, וְתִדַּע כִּי בְּזָכוֹת שְׁמִירַת שְׁבֶת-קֹדֶשׁ תִּזְכֶּה
לְמַצֵּא אֶת בֵּת זִוְגְךָ, כִּי הַשְּׁבֶת הִיא בֵּת זִוְגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבִזְזָה
שְׁשׁוּמֵרִים שְׁבֶת, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזַמֵּן לוֹ אֶת בֵּת זִוְגוֹ.

רְאֵה לְבִדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה
אִיזוֹ אוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְתִגִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְאִזּוֹ תִּרְאֶה
נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבִפְרֹט עֲכָשׁוּ בִימֵי
הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָךְ עַל הַכָּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז שצט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִּים-וַיֵּלֶךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַסְּפָרִים שֶׁבִּקְשָׁתָּ, אֶתָּה יָכוֹל לְקַבֵּלָם בְּמִשְׁרָדְנוּ בְּבִגֵּי-
בֶּרֶק, וְתִפְנֶה אֲלֵיהֶם.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׁמִיחָה מְכַנְסֶת
חַיִּים בְּאָדָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזִּזְכָּה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה.

אֲשֶׁר ט"ז ת בנחל רפט

רָאָה לְבָדֵק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְכָל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זֹכֶה לְחַיִּים (מְנַחוֹת מר.).

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפִלֵּל עָרֵב וּבֹקֶר בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ דִּיקָא, וְאִז תִּצְלִיחַ בִּירְכָךְ.

הַמֵּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז ת.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר נֶצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאִי לְשֹׁמֵר שִׁבְת-קֹדֶשׁ, וְאִז הַשִּׁבְת תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ, וּבִזְכוּת שְׁמִירַת שִׁבְת, תִּזְכִּי לְמִצָּא אֶת בֶּן זִוְגְךָ.

עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּבִזְכוּת הַשִּׁמְחָה תִּזְכִּי לִישׁוּעָה גְּדוּלָּה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתִשְׁתַּדֵּל לִשְׂיָהֶיָּה לָךְ בְּטָחוֹן עֲצָמִי, כִּי כָּל הַבְּעֵיָה שֶׁלָּךְ הִיא שְׂאִין לָךְ בְּטָחוֹן עֲצָמִי כָּלֵל, עַל-כֵּן תַּעֲשֵׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם, שְׂיָהֶיָּה לָךְ בְּטָחוֹן עֲצָמִי, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, שְׂאִנִּי מִבִּקֵּשׁ וּמִתְּפִלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחִי בְּחַיֶּיךָ, וְתִבְשְׂרִי לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאַחַל יִשׁוּעָה גְּדוּלָּה מִן הַשָּׁמַיִם,
וְתִזְכִּי לְבִשֹׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת...

ט"ז תא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְגִּים שְׁבַעוּלָם, וְאַל תִּנָּחַ
בְּעֲצָמְךָ הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת כָּלֵל, אֲנִי מִקְנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁעִכְשׁוּ שְׁאֲנַחֲנוּ מִתְאַחֲדִים לְקַהֲלָה מְאַחֲדָת, אֲזִי נִצְלִיחַ בְּכָל
הַעֲנִינִים.

הַעֲקָר רְאֵה לַעֲזוֹר לָנוּ בְּכָל מָה שְׁאַתָּה יָכוֹל.

וּבְעֵנִין הַשְׁחִיטָה, רְאֵה לְקַיֵּם מָה שְׁבִקְשָׁתִי מִמֶּךָ, שְׁלֹא יִהְיֶה
אֶצְלֶךָ בְּשׁוֹר מְאִיטְלִיז אַחֵר, רַק הַבָּשָׂר שְׁאַתָּה שׁוֹחֵט, וְזֶה מִמֶּשׁ
בְּנַפְשִׁי, שְׁתִּהְיֶה לָנוּ שְׁחִיטָה מַעֲצָמָנוּ, וְלֹא נִצְטָרֵךְ לְמִתְנַת בְּשׁוֹר-וְדָם
לְבַקֵּשׁ תַּחֲנוּנִים מֵאַחֲרִים.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּלָּךְ בְּכָל יוֹם לְמִקְנָה קֶדֶם הַשְׁחִיטָה,
וְתִתְבָּרֵךְ עֲצָמְךָ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הוּא יִסּוֹד גְּדוֹל.

רְאֵה שְׁיִהְיֶה תְּמִיד שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ,
וְזוֹ תִּהְיֶה טוֹבָה לְכָלֵנוּ.

הַמֵּאַחֵל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז תב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְגִּים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת

רצא

בנחל

ט"ז תג

אשר

בשמיחה, כי השמחה מצלת את האדם מכל מיני מחלות — הן ברוחניות והן בגשמיות, וכן מקרבת לאדם את זיוגו, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, רק הוא תמיד שש ושמח על כל מה שעובר עליו.

נא ונא ראה לומר בכל יום התפללות מהקונטרס: "מציאת-הזיווג", ובוודאי יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה למצא את זיווגך.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז תג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמיחה, ואל תמשך את עצמך אל הצער והעצבות והדכאון, כי 'כל הנמשך אחר הצער — הצער נמשך אחריו' (ספר-המדות, אות עצבות, סימן לד), ועל-כן עשה מה שתעשה, העקר שתהיה שש ושמח תמיד, כי השמחה מרחבת את הדעת, ומכנסת גדלות המחין באדם, ואשרי מי ששמח תמיד.

ראיתי שיש לך לשון צחה, מדוע לא תכתב איזו פתבה על יבנאל, על יפיה ועל עתידה, באפן שינפיסו את זה בעתון "חדשות יבנאל", ובמקום לבכות ולהתאנח, עליך להתחזק בכתבות ובמאמרים, ולא למשך את עצמך כל-כך אל הצער, אתה יכול לתרם הרבה לאחרים, על-ידי שתכתב איזו פתבה יפה מיבנאל, שתתהפך לעיר ברסלב, ובזה תהיה מזכה את הרבים.

הכפל הדבר, במקום לכתב בכיות ואנחות, יותר טוב לכתב דברים יפים.

רצב אָשׁר ט״ז תד — ט״ז תה בַּנְחַל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְלִל בַּעֲדָךְ, שֶׁתַּצְלִיחַ וְיִרְכֶּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט״ז תד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נֶצְבִּים-וַיֵּלֶךְ, כ' אֱלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רְאֵה לְבִדֶּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסֵרָה עַל
אִיזוֹ דָּלֶת מְזוּזָה.

רְאוּ לְדִקְדֹק מְאֹד בְּכַשְׁרוֹת הַמֵּאֲכָלִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמֹר
אֶתְכֶם מִכָּל רָע.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְלִל בַּעֲדָכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ בְּדִרְכְּכֶם.

מָה טוֹב וּמָה נָּעִים לְבִדֶּק אֶת הַתַּפְלִין אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְכֵן לְבִדֶּק
אֶת הַמְּזוּזוֹת, וּבִנְדָּאֵי תִרְאוּ יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט״ז תה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נֶצְבִּים-וַיֵּלֶךְ, כ' אֱלוּל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ, וּמְאֹד מְאֹד נִהְיֵיתִי לְשֹׁמֵעַ אֵיךְ שְׁאַתָּה
מִשְׁתַּוְּקֶק כָּל-כָּף לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

אָשֶׁר ט"ז תו בְּנַחֵל רִצָּנ

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים שְׁבַעוֹלָם לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפָלִין, כִּי כָּל הַמִּנִּיחַ תְּפָלִין — זֹכֶה לְחַיִּים' (מְנַחוֹת מ.ד.) וְאַרְיֵכוֹת יָמִים, וְהַתְּפָלִין הֵיא סִמָּן לְדַבָּקוֹת (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן לח), וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזֹכֶה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפָלִין, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי מֵאֲמָצִים שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא רְפוּאָה בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וּמִי יִתֵּן שֶׁתִּתְחִיל לַחֲשֹׁב לְכוּוֹן שֶׁל מְצִיאַת-הַזְּוִיג, וְלִבּוֹא לְגוֹר בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב".

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבִּקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ, וְתַעֲשֶׂה מַעֲלָה מַעֲלָה בְּקִדְשָׁהּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז תו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַ נְצִיבִים-וְיִלָּךְ, כ' אֱלוֹל ה'תש"ן.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וּבִאֲמַת כָּבֵד כְּתִבְתִּי לָךְ כִּפְּהַ פְּעָמִים, וְאִינִי יוֹדֵעַ לָמָּה אֵתָּה כּוֹתֵב שְׁלֹא קִבְּלָתָּ מִמֶּנִּי מִכְתְּבִים.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל גִּדְּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשִׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁזִּכִּיתָ לְהַתְחַתֵּן, אֲשֶׁר זֶה מִמֶּשׁ גִּס נִפְּלָא, שֶׁתִּזְכֶּה לְמִצַּא זְוִיגְךָ, וְאִין בַּעַל הַגִּס מִכִּיר בְּגִסוֹ (נִדָּה ל.א.), וְעַל-כֵּן רְאֵה לְשַׂמֵּחַ אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

רְאֵה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד אֶת אִשְׁתְּךָ כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, וְאַל תִּרְיֵב עִמָּה, וְתִדַּע, שֶׁכָּל הַכַּעַס וְהִרְצִיחָה שֶׁלָּךְ בָּאִים מִחֲטָא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, שְׁנִכְנֹסְתָּ בָּזָה זֶה יָמִים וְשָׁנִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְכַנִּיס אֶת הָאָדָם בְּדַפְאוֹן וּבְכַעַס וּבְעֲצָבוֹן, שֶׁמִּתְעַצְבֵּן

כל הזמן, ועל-כן עשה כל מיני מאמצים שבעולם לא להתעצבן אף פעם, ולשמר את עצמו מאד מפעם, ואז תצליח בדרךך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בערך, שתצליח בחיידך.

נא ונא ראה ללמד בכל יום הרבה משניות, ותדע כי למוד משניות מזככת את הנפש מכל מיני חלדה.

ראה להתחזק בכל מיני אופנים שבעולם, ותהיה ותרן לאשתך.

המאחל לך פתיכה וחתימה טובה...

ט"ז תז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים-וילך, כ"ג אלול ה'תש"ן.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל כל אנשי שלומנו היקרים, תושבי יבנאל עיר ברסלב, הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם בימי הרחמים והסליחות האלו, ואל תניחו את עצמכם להתפתות מהסמ"ך-מ"ם המתגרה בנו, כאלו אין לנו עסק אחר רק לעורר מדגים ומריבות וכו', מה סף הכל רצינו? שנוצח להקים את התלמוד תורה לבנינו ואת הבית-ספר לבנות לבנותינו פאן ביבנאל, והלך ודקר ספין בלבנו על לא דבר ומסרה לאחרים, אשר בקושי יש להם שמונים ילדים, ואשר רבם מביאים מבחוץ, והיא רשעות שאין כמוה, ואין על זה שום תרוץ והתחמקות כלל, והעולה על הכל — שזה יותר משנתיים, אשר מתלוננים אלי נשות אנשי שלומנו, אשר נקיות המקנה והסניטריות מאד לקויה, ומוצאים שערות וגם מיני רמשים בתוך הפנים... וזה מעורר שאט נפש לטבל שם, ועל-כן רב רבן טובלות מחוץ לעירה, ואני בקשתי והתחננתי בכר שנתים מהגורם שיעשה בשביל המקנה, וגם קבלתי על עצמי

לתרם חצי מקנה, אם נבנה ביחד מקנה חדשה, מודרנית ומשכללת, ובכל פעם התחמק ממני בכל מיני התחמקויות, אשר אני יודע אישית, שיש את כל הפסך, וגם אני העברתי לו פסך מחו"ל, שנדבו לו תורמים בעבור שכלול המקנה, וזה כבר יותר משנה, ואין קול ואין עונה, ועושה צחוק מאתנו. עכשו אשאל אתכם, האם בשביל דברים כאלו עלינו לשבת בחבוק ידיים, שינצלו אותנו? ! יש בעירה באזור התעשייה מקום למשחטה, אשר עומדת ריקה ומכסה בקורי עכביש, והשוחרט שלנו צריך לעמל ולהתיגע ללכלך את חצר ביתו או מקומות אחרים כדי לשחט, בשעה שיש למועצה הדתית משחטה ריקה, האם אין דבר זה רשעות שאין כמותה? ! על-כן אל יפתה אתכם יצרכם כאלו אין לנו שום פונה רק לעשות מדנים ומריבות וכו', הרי השקר הוא לפני העיניים, והדב מפחד מעורו...

עליכם לדעת, כי בואנו לגור ביבנאל הוא רק להפך את המקום הזה לעירה של תורה ותפלה, חסד וצדקה ויראת שמים ועזר לזולתו, כי המקום הוא מקום שקט ונהדר מאד, ומסגל להתבודד בין החרים והגבעות פרצונו של רבנו ז"ל, וחסבתי שנופה כבר למצא פנת יקרת היכן שנוכל להתעלות בעבודת השם יתברך בתורה ובתפלה, בצדקה וחסד, בלי שום דאגות כלל, ונוכל לחנף את ילדינו על-פי דרך המסורה לנו מדור דור, ולבסוף קרה לנו מקרה רע כזה מהסמ"ך-מ"ם בעצמו, ועכשו אין לנו עצה אחרת, רק להשתמש עם עצת רבנו ז"ל, שגלה לנו עצות על כל פרט ופרט, ובפרוש גלה לנו מוהרנ"ף ז"ל פעם בעת שהיתה עליו מחלקת, אם תלמידיו היו מחזיקים את עצמם ביחד, הנה מוציא לסמ"ך-מ"ם את עיניו ואת שניו, כי רבנו ז"ל כתב במכתבו לכלליות אנשי שלומנו, שהסמ"ך-מ"ם עיניו לטש ושניו חרק. ועל זה אמר מוהרנ"ף ז"ל את השיחה הנ"ל, כי העקר שתלמידיו יחזיקו את עצמם ביחד, כי הבעל-דבר אורב על זה מאד, לעשות פרוידים בין תלמידי הצדיק, כי קנה אחד יכולים לשבור, אבל הרבה קנים אי אפשר לשבור בשום אופן שבעולם כלל.

ולכן באתי קדם לחזק אתכם, שאל תראו ואל תפחדו משום

דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי רִבְנוּ ו"ל אָמַר עַל עֲנִינוּ: "נִצַּחְתִּי וְאֶנְצַח כִּי מִדְּתוֹ נִצַּח"; וּבִנְדָּאֵי רִבְנוּ ו"ל יִנְצַח, וְנָקִים פֶּה עֵינָה עַל שְׁמוֹ "יִבְנֶאֱל עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְאֲנִי מִתְכוּנֵן עֲכָשׁוּ לִפְתַּח צִרְכֻּנָה "עֶזֶר שַׁבָּת", שֶׁתִּמְכַּר לָכֶם אֵת כָּל הַמְצָרִים בְּחֶצִי מַחִיר, וְכֵן נִפְתַּח מוֹסֵד "צִדְקָה וְחֶסֶד" לְעֶזֶר לָכֶם בְּמָה שְׁאַתֶּם צָרִיכִים, כִּי כָּל פְּנוּתִי הִיא, שֶׁתִּשְׁבּוּ רַק עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה, לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה כְּפִי סֵדֶר-דֶּרֶךְ-הַלַּמּוּד שֶׁל רִבְנוּ ו"ל, שְׁעוּרִין כְּסִדְרָן בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, הַלְכוֹת וְאַגָּדוֹת, וְלִצְאָת בְּכָל לֵילָה לְהַתְבוּרֵד עֲצָמוֹ עִמּוֹ יְתִבְרֹךְ בֵּין הַקְּרִיִּים, וְלָקִים אֵת רִצּוֹנוֹ שֶׁל רִבְנוּ ו"ל עַל-פִּי מִשְׁנַת "הַנֶּעוֹר בְּלִילָה וְהַמְהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ יְחִידִי" (עֶן לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב); וְלָכֵן רַק זֶה אַתֶּם צָרִיכִים לְהַכְנִים בְּדַעְתְּכֶם, וְסוּף כָּל סוּף נִזְכָּה לְהָקִים פֶּה תַלְמוּד-תּוֹרָה לְבִנְיָנוּ וּבֵית-סֵפֶר לְבִנוּתֵינוּ עַל אִפְסָם וְעַל חֲמַתָּם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁהִקְמֵנוּ גֵן, שָׁגַם אִזְ עֵינֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם לְטֹשׁ עָלֵינוּ מְאֹד, וְלֹא הוֹעִיל לּוֹ שׁוּם דְּבָר, כִּי תִהְיֶה לָאֵל, כְּבָר שָׁנָה שְׁלִישִׁית שֶׁיֵּשׁ לָנוּ אֵת הַגֵּן, בֶּן עוֹד יִהְיֶה לָנוּ פֶּה תַלְמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית-סֵפֶר לְבִנוּת, וְכֵן אֲנִי מִקְנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּשֶׁנִּגְמַר לְבָנוּת אֵת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַגָּדוֹל, אֲבָנָה מִקְנָה חֲדָשָׁה מְשַׁכְּלֶלֶת בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְאִין אֲנוּ צָרִיכִים לְטוֹבוֹת זוּלָתָנוּ כָּלֵל.

אֲחִי וְרַעֲי הַקְּרִיִּים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי אִין אֲנוּ תַלְוִיִּים בְּשׁוּם גּוֹרָמִים, וְאִין אֲנוּ צָרִיכִים שׁוּם תַּקְצִיבִים, אֲנוּ תַלְוִיִּים וְעוֹמְדִים רַק לְפָנָיו יְתִבְרֹךְ, וְרַק הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, וְתִרְאוּ אֵיךְ עוֹד הַמָּקוֹם יִשְׁגָּשֵׁג וְנִצְלִיחַ בְּכָל הַמּוֹבָנִים, אֲבָל לַעֲת עֲתָה אַתֶּם צָרִיכִים מְאֹד לְהִתְחַזֵּק בִּיגִיכֶם, וְלִהְשָׁמַר מְאֹד מִכָּל מִינֵי לְשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, וּלְבַעַר אֵת הַקְּלָפָה הַזֹּאת מִכֶּם לְגִמְרִי, כִּי לֹא בָּאֲנוּ לְיִבְנֶאֱל בְּשָׁבִיל הַהִבְלִים הָאֵלּוּ, זֶה יֵשׁ בְּעִיר מִסְפִּיק, בָּאֲנוּ לִפְהָ רַק בְּשָׁבִיל עֲבוּדַת הַשֵּׁם יְתִבְרֹךְ, לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְבַעַר מֵאַתְכֶּם כָּל מִינֵי לְצִים וּמִסִּיתִים וּמְדִיחִים, וְאֵל יֹאמְרוּ בְּשִׁמִּי שׁוּם דְּבָר, כִּי מֵה שְׁאֲנִי רוֹצֶה מִכֶּם הוּא דְּבָר אֶחָד — שֶׁתִּלְכוּ בְּכָל לֵילָה לְהַתְבוּרֵד עִמּוֹ יְתִבְרֹךְ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יְתִבְרֹךְ, שֶׁכְּבָר נִזְכָּה לְהוֹרִיד אֵת

השכינה לכל העולם כלו. ולעת עתה עלינו להיות כלים לקבל
השפאת השכינה ששורה ביבנאל, כמאמרם ו"ל (ראש השנה לא):
עשרה מסעות נסעה שכינה וכו', עין שם; וידוע, אשר יבנאל הם
השדות של טבריה, על-כן משם עתידין להגאל, ולא בחנם קם
עכשו הסמ"ך-מ"ם משנתו, כי בשנה זו תנש"א, אנו מקוים ליעוד
של "ארצנו נפלאות" (מכאן, טו), שיעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא
נפלאות, פלאי פלאות, וקץ בא הקץ, ועל-כן בשביל זה נשתלשל
כל הרעש עלינו.

ולכן ראו, אחי ורעי היקרים! להחזיק את עצמכם ביחד, שלא
תסחפו עם ההסתה הפרועה שקמה נגדנו, כאלו אין לנו שום דאגות
אחרות, רק לעשות מדנים ומריבות וכו', כי כן דרך השקרנים
והרמאים, כשתופסים אותם בשקרניהם וברמאותם, שהם שופכים
את הלכלוך חזרה על זה שעורר אותם... ותדעו, שתהלה לאל,
עברנו כבר על הרים וגבעות יותר גבוהים מאלו ההסתות הפרועות
נגדנו, אל נא נסחף בשקרניהם.

נא ונא עכשו אנו זוכים להכנס לשנה חדשה שנה, שעדיין לא
היתה בעולם שנה שאנו יכולים לפעל גאולה לנו ולכלל נשמות
ישראל, ועל-כן שמרו עצמכם מאוד מאוד מכל מיני לשון הרע
ורכילות, ואל תכנסו בשום ופותים עם אף אחד, אין לנו דבורים
אחרים, רק אמונה ועוד פעם אמונה ועוד פעם אמונה, "אין שום
מציאות בלעדיו יתברך כלל, "הוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את
כל העולם כלו", "דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות
אלקותו יתברך", "אין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים",
ורק אליו אנו צריכים לבוא ולהתחנן ולבקש על נפשנו", ורק זה
יש לנו למכר.

ולכן שמרו עצמכם מאוד מאוד לא לדבר שום דבורים שאינם
צריכים, ובפרט בראש השנה הקדוש והנורא, הקבוצ הקדוש של
רבנו ו"ל, צריכים לשמר מאוד מאוד על הדבור, לא לדבר שום דבור
שאינו צריך, כי בראש השנה דנים את האדם על כל השנה, ועל-כן

צריכים אז לשמור מאד מאד את הדבור וכן את המחשבה, לחשב רק מחשבות טובות, שפונדאי ייטיב עמנו הקדוש-ברוך-הוא, ולעשות כל מיני תכניות טובות כמה נזכה ללמד בשנה זו, כמה פעמים נזכה לסיים ששה סדרי משנה, כמה מסכתות נזכה לסיים בשנה זו, וכמה הלכות נזכה ללמד בשלחן ערוך בשנה זו, וכמה דפים זהר ותיקונים נזכה לומר בשנה זו, וכמה פעמים תהלים נזכה לגמור בשנה זו, זו צריכה להיות כל תכניתנו בראש השנה הקדוש והנורא.

והעולה על הכל, בשביל תקון מעשינו הרעים, עלינו לחשב מחשבות ולתכנן תכנונים כמה בני-אדם להחזיר בתשובה השנה הזו, וכמה ספרי רבנו ז"ל נזכה להפיץ בשנה זו, ורק זו צריכה להיות כל מחשבתכם ותיקניתכם בראש השנה הקדוש והנורא, כי מלבד זאת הכל הכל ורעות רוח, כי מה יעשה לנו האדם? ! תהלה לאל, גדול אדוננו ורב להושיע, ובנדאי נזכה להוציא מהכח אל הפעל מה שאנו משתוקקים. "והפלל והעקר, שלא להתפחד כלל".

הכפל הדבר, מאד מאד אבקש את כל אחד מאנשי שלומנו היקרים, הקרובים ללבי מאד, שלא יתערבו בשום מחלקת ומריבות ודבורי לשון-הרע ורכילות וליצנות. ראו לעקר דבר זה מביניכם, כי אין זה שיף אלינו כלל, ואל יאמרו לכם בשמי שום דבר, כי איני רוצה שום דבר, רק שפתמידו בהתבודדות, להתבודד עצמכם עמו יתברך בכל יום ויום, ובפרט בלילה בין הערים, ולהתמיד בימים אלה הרבה בלמוד התורה הקדושה, ולהפיץ את אור ודעת רבנו ז"ל, ולכלי להתעסק עם שום בריה שבעולם, כי הוא ממילא יפל, כמאמרם ז"ל (שבת לב.): שבקיה לרוץ דמנפשיה גפיל (כשאתם רואים שפור, הניחו אותו, ואל תדחפו אותו, כי ממילא יפל לבד מרב שכרותו) וזה מה שיש לי לומר לכם, כי לא קמים עלי כלל, כי, תהלה לאל, אני לא צריך אותם, בעזרתו יתברך, אבנה את בית-המדרש בעצמי, וכן את המקנה טהרה בעצמי, בלי שום סיוע מבחוץ כלל, רק מידו המלאה והרחבה, שפונדאי לא יעזב אותי, ולכן שלא יאמרו לכם שום דבר בשמי, כדי ללהב, חס

אשר ט"ז תח בנחל רצט

ושלום, את המריבות והמחלוקת, כי אין כאן לא דברים ולא יצר... רק דרכנו על יבולת רגיש... שמאד מאד מיוחד מעורר מה יהיה כשיתגלה היכן התקציב הענקי שנתנו כבר יותר משנתיים על תקון ושלול המקנה?! ובשביל זה הוא מעלה ענן, ואבק ועשן המחלוקת וההסתה, כדי שיתחיל לבער בעינים, ולא יוכלו להסתפל על השחיתות שקורית כאן תחת אפנו...

נא ונא עזבו את הכל, רק פתמידו בתורה ותפלה והתבודדות, ואיש את רעהו יאמר חזק, ותעקרו מביניכם כל מיני לצים בעלי לשון-הרע, ותשמרו את עצמכם מאד מאד ממחלוקת ומריבות, ואז תראו איך שנוצה לקבל שנה טובה ומתוקה, שנת חיים אשר ועשר, שנה מלאה טוב אמתי ונצחי, תורה ותפלה, שנה שנוצה למלא אותה עם הרבה טוב, ונקרב את כל העולם כלו לדעת רבנו ו"ל בהתגלות מלך המשיח במהרה בימינו, אמן.

המאחל לכם כתיבה וחתומה טובה...

ט"ז תח.

בעזרת השם יתברך, ערב ראש השנה ה'תשנ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וינדפו אל אחינו אנשי שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" בכלל, ואל אנשי שלומנו היקרים הגרים ביבנאל "עיר ברסלב" בפרט, הוי"ה עליהם ישנה את שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מכל רעה, וימשיך עליהם ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

בפרס השנה החדשה, באתי לברך אתכם ואת כל בני ביתכם בשנה טובה ומתוקה, שנת חיים ובריאות, שנת שלום ושלחה ואהבה אמיתית, שנת גאולה וישועה, על-ידי משיח צדקנו.

אחי ורעי היקרים! ראו להתחזק יחד באהבה, אחוה ורעות, ואיש את רעהו לאמר חזק, כי לא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי המחזיק ברכה לישראל, אלא השלום (עקצין פרק ג'), ובזה שפתחזיקו את עצמכם ביחד, ותעזרו איש את רעהו, תקדשו שם שמים ברכים, ותשרה בכם ברכה והצלחה מרבה, ואין אליהו בא לא לרחק ולא לקרב, אלא לעשות שלום (עדות, פרק ח'), ובזה שעוסקין בשלום, כבר לא צריכין לרחק או לקרב, כי הכל נעשה אחד, שזה פרוש תבת "שלום" — מלשון "שלמות", דבר "שלם" פשוטו כמשמעו, ועל-כן ראו לעקר ולשרש מכם את כל הפעלי מחלקת, ותשמרו מאד, שלא ימצא במחניכם איזה בעל מחלקת, כי פעלי מחלקת הורסים ועוקרים הכל, כי המחלקת היא כמו אש השורפת ומכלה הכל, ותמיד תשתדלו לדון איש את רעהו לכף זכות, כי לא ברא הקדוש-ברוך-הוא את העולם אלא על מנת שיהיה שלום בין הפריות (במדבר רבה, פרשה יב, סימן א'), וגדול שלום, שכל הברכות כלולות בו (ויקרא רבה, פרשה ט', סימן ט'), וגדול השלום, שאין הקדוש-ברוך-הוא מבשר את ישראל שיהיו נגאלים אלא בשלום (דברים רבה, פרשה ה', סימן יב).

ועליכם לדעת, כי יש טבע רע אצל בני-אדם, תמיד לעורר מדנים ומחלקת ומריבות בין בני אדם, ואינם יכולים לישוב בשקט אפלו יום אחד, רק בכל פעם להצית אש מזה לזה, ומזה לזה, וזו כל חיותם, שתהיה כל העירה כמקחת אש, מלאה מחלקת, אשר דבר זה גורם הריסות הדת וחרבן היהדות, ובפרט בעירה קטנה, ועל-כן ראו לברח מבעלי מחלקת כאלו, ותדבקו עצמכם רק בו יתברך, אשר שמו שלום (שבת י:), ותמיד תזכרו כל מה שכתוב בתורה לשום שלום הוא נכתב, ואף-על-פי שכתוב בתורה מלחמות, אף המלחמות לשום שלום נכתבו (מדרש תנחומא, פרשת צו), כי לפעמים צריכים לגלות את הצבועים והחנפים ולגרשם, שזה גם-כן רק בשביל השלום.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי

אֲשֶׁר ט"ז חט בַּנְחָל שֶׁא

שְׁאֲנִי מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְכֶם, שְׁתִּהְיֶה לָכֶם שְׁנַת חַיִּים, אֲשֶׁר וְעֲשׂוֹר,
שְׁנַת נַחַת וּבִרְכָּה, וְתִתְּכֶם בְּכָל הַבִּרְכוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

הַמְּבַרֵּךְ אֶתְכֶם בְּכִתְיָבָה וּחְתִּימָה טוֹבָה...

ט"ז חט.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לַעֲשׂוֹר, ח' תְּשַׁרִי ה'תשנ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה, חְתִּימָה טוֹבָה לְכָל נְשׁוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְּהוּדִים הַיִּשְׂרָאֵלִי שְׁכִינָתוֹ עָלֵינוּ
תָּמִיד, וְתִזְכֶּנָה לְרוֹת רַב נַחַת מִיְּלִדֵינוּ, וְתִגְדֹּלְנָה אוֹתָם בְּנִקְלָה.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתַּחֲוֹקְנָה אֶת עֲצָמְכֶם בִּינְחָד, וְאַחַת
תַּחֲזֹק אֶת הַשְּׁנִיָּה, כִּי בָּזָה תְּלוּיָה כָּל הַצִּלְחָתָנוּ. וְלִהְיוֹת —
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֶה רַק לְהַפְרִיד בֵּינָנוּ הִיָּה לֹא תִהְיֶה. רְאוּ לַעֲשׂוֹת
כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְהִיּוֹת מְאַחְדוֹת, וְאִז תִּצְלַחְנָה בְּכָל
הַכּוּוֹנִים.

לְמוֹתָר עָלֵי לְהַסְבִּיר לָכֶם אֶת חֹמֶר אֶסוּר נִדָּה, שֶׁהִיא חֲמוּרָה
שְׁבַחֲמוּרוֹת, אֶסוּר כְּרֵת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, יוֹתָר חֲמוּר מְאֹכִילָה וּשְׁתִּיָּה
בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׁגָם הִיא בְּכֵרֶת, אֶף יְדוּעַ עַל-פִּי הַלְכָּה, כְּשֶׁאֶחָד
חוֹלָה לֹא עָלִינוּ, מִתָּר לוֹ לֶאֱכֹל, לֹא-כֵן אֶסוּר נִדָּה, אֵין עַל זֶה שׁוֹם
הַתָּר, חֵס וְשְׁלוֹם. לְזֹאת אֲנִי לוֹחֵם עַל מְקוֹה טְהָרָה, שִׁיְהִיָּה לָכֵן
בִּיבְנָאֵל. וְעָלֵינוּ לְדַעַת, כִּי אִם אֵין הַמְּקוֹה כְּמוֹ שְׁצָרִיף, אֲנִי הִילְדִים
שְׁנוֹלָדִים מִמְּקוֹה כְּזֶה, נִקְרָאִים בְּנֵי נִדָּה, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, שְׁנֵי אֶחָד
מִהַפְסוּלִים, וְלָכֵן רְאוּ לַעֲזֹר לִי לְהַאֲבֹק בְּעֵנֵי הַמְּקוֹה, כִּי לֹא נִגִּים
וְלֹא נִשְׁקָט עַד שִׁיתֵּקֵן הַדָּבָר.

הֵן אֲמַת, שְׁאֲנִי מְקוֹה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲזָכָה לְבָנוֹת מְקוֹה
טְהָרָה מְשַׁלֵּלָת בְּתַכְלִית הַשְּׁכָלּוּל וְהִיפִי, בָּעֵת בְּנִית בֵּית-הַמִּדְרָשׁ

הגדול, אבל לעת עתה ראו לעזור לי להאבק בכל מיני אפנים שבעולם – "הן בדורון", שתתנו צדקה אחת לשניה, לעזור אחת לשניה, שזה בכלל צדקה ודורון, "והן בתפלה", לבקש הרבה ממנו יתברך, שיחוס וירחם עלינו, שנזכה להוציא מן הכח אל הפעל את בנין בית-המדרש ואת מקנה טהרה, "והן במלחמה", שנצא ונלחם במקום המתאים ולא להתפחד כלל, ודעת לנבון, שהכל יהיה במסגרת החק, וגם תבקשו שמירה, העקר לא להתפחד כלל, ולא נניח ולא נשקט עד שיתקן הדבר בתכלית השלמות.

נא ונא להסביר ולעשות תעמולה אצל כל מי שצריכים, שכל פונתנו היא אך ורק לחיות את חיינו כאן ביבנאל כמו שהתנהגו אבותינו ואמותינו מדור דור, ואנו רוצים מקנה טהרה, שתהיה מהדרת ומשכללת בתכלית ההדור והשכלול על-פי הלכה, ותהיה הצניעות במלא מובן המלה, כמו-כן אנו רוצים תלמוד תורה לבנינו ובית-ספר לבנותינו, ושיהיו לנו כל המוצרים הפזרים בתכלית הפשיות, ועל עקרונות אלו נלחם ללא ותור, עד שנצליח. ודבר זה צריכים להסביר לכל הגורמים אשר ישאלו אתכם, ושללא יעשו להם שטיפת מוח כאלו באנו לפה לעשות מריבה ומלחמות. אנחנו רוצים לחיות חיינו בצניעות על טהרת הקדש, ועל זה לא נותר, זכותנו לתבע מה שמגיע לכל אזור מדינה. מה פתאם שהרשע יסגר את המקנה, ולא יתן לנשות אנשי שלומנו להכנס וכו', מה זה צריך להיות, כך מתנהג "רב"? לא נניח ולא נשקט, עד שנוריד את החרפה הזו מעם ישראל, ונפרסם את זה בכל העולם כלו העולה שעושה, שמונע טהרה מבנות ישראל וכו', הלא זה מקום נדח שאף אחת אינה משתמשת עם המקנה רק נשות אנשי שלומנו, ובשביל אינטרסים אישיים, שרוצה לקבל תקציבים וכו', הוא סוגר את המקנה. אקנה שכלכם תקחו חלק בזה, שיהיה קדוש שם שמים.

המאחל לכם תמימה טובה...

ט"ז תי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ח' תְּשָׁרִי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תִּלְמִידֵי "הַיִּכְל־הַקֹּדֶשׁ", הַגָּרִים
בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּזְכּוּ
לְחִתִּימָה טוֹבָה, וְתָרוּ רַב נַחַת מִיְלֻדֵיכֶם, וְתַגְדְּלוּ אוֹתָם בְּנִקְלָה.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֹזֶק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבַעוֹלָם לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיָחֵד, כִּי הָעָקָר בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִיּוֹת
מְאֻחָדִים, וּכְשֶׁחֲבָרִים וְאֲנָשִׁים מְאֻחָדִים, אֲזִי הֵם יְכוּלִים לְהַצְלִיחַ
וּלְעֲשׂוֹת דְּבָר בְּלִתי אֶפְשָׁרִי לְאֶפְשָׁרִי, כִּי הָאֻחָדוּת גּוֹרֶמֶת לְהַצְלָחָה
יוֹצֵאת מִן הַכָּלָל. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהִיּוֹת מְאֻחָדִים, וְאֵל תְּנִיחוּ שְׂשִׁיבְרוּ
אֹתְכֶם.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי כָּל פְּנוּתֵנוּ הִיא בִּיבְנָאֵל רַק לְבָנוֹת עִיר עַל
שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, וְאֲנֻחֵנוּ מְקוּיִם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּפְּנִסְנָה שֵׁם
לְגוֹר מְאוֹת מְשֻׁפָּחוֹת חֲרָדִיוֹת, וַיְהִיָּה לְאוֹת וּלְמוֹפֵת לְכָל אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, וּלְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, כִּי הָעִיר תִּהְיֶה עִיר שֶׁל
חֶסֶד וְשֶׁל צְדָקָה, עִיר שֶׁל תּוֹרָה וְשֶׁל תְּפִלָּה, עִיר שֶׁל גְּלוּי אֱלֻקוֹת,
עִיר שֶׁל אֱהָבָה, אֲחוּהָ וְרַעוּת. וְעַל-כֵּן רְאוּ לַעֲזוֹר, שְׁנִזְכָּה לְהַגְשִׁים
אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, יִדְעָתִי גַם יִדְעָתִי, שְׂיָקוּם עָלֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּעֶצְמוֹ
עַל דְּבָר זֶה, אֲבָל לֹא תֵאָרְתִּי לַעֲצָמִי מֵאִיזָה מְקוֹם יִתֵּן לִי מִכָּה וְכו'.
מָה אֶמַר וּמָה אֶדְבֵּר, רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ שְׁבָרוֹן לְבִי וְאֶת
הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַעֲלָבוֹנוֹת שְׂאֲנִי סוֹבֵל עַל לֹא דְבָר, רַק מִפְּנֵי שְׂרָצִיתִי
לְבָנוֹת תִּלְמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וְשִׁיְהִיָּה מְקוֹנָה טְהוֹרָה
לְנָשִׁים בְּתַכְלִית הַפְּשָׁרוֹת, וּבְשִׁבִיל זֶה מִגִּיעַ לִי עֲלָבוֹנוֹת וְחֲרוּפִין
וְגִדּוּפִין כְּאֵלֶּז?! הֲלֹא עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי יִלְדִינוּ הֵם אִישׁוֹן עֵינֵינוּ.
וְכִמוֹ שְׂאָדָם לֹא יִכְנִים מִסְמֵר לְתוֹךְ אִישׁוֹן עֵינּוּ, כְּמוֹ-כֵן הוּא לֹא
יִמְסֵר אֶת יִלְדָיו לְבֵית חֲנוּךְ שְׂמַעְרָכִים שֵׁם בָּנִים וּבָנוֹת, רַחֲמָנָא

לישזבן, אשר אש הנעורים בוערת כבר מקטנותם, רחמנא לישזבן. וכמו-כן מקנה טהרה, עליכם לדעת, כי אסור גדה הוא חמור מאד מאד יותר מאכילה ושתייה ביום הפפורים, כי אף ששניהם בכרת, עם כל זאת פשאדם חולה, לא עליכם, מתר לו על-פי הדין לאכל, לא-כן פשהמקנה אינה בסדר, נשארים גדה, רחמנא לישזבן, ואז גורמים לפסולים שהילדים הנולדים נקראים בני גדה, רחמנא לישזבן, וזהו פתם שלא יכולים להוריד מהם, והם סובלים אחר-כך מזה במאד מאד. ועכשו אשאל אתכם, האם מגיע לי סקילה, שאני מבקש על דבר יסודי שצריכים ביהדות? האם עלי להתפעל מאינה ריק ופוחז, שיכתב עלי "גלוי דעת", הלא את דעתו הפגומה הוא מגלה ושופך עפר לתוף העינים, כדי שלא ירגישו בפשחיתות שקורית שם על בזבוז כספי צבור שנכנס לכיסו הפרטי. לא! לא! לא נניח להתל בנו יותר, אנחנו נלחם על זכויותינו — הן על מקנה טהרה, והעקר על הצניעות התלויה בו, שלא יהיה כל-כך הפקר כמו שהוא עד עכשו, כפי שאתם בעצמכם מספרים לי על גדל ההפקרות ששורה שם, פה אין מים וכו', פה כבר מאחר וכו', ופה המים מלכלכים, ולא החליפו אותם כלל. וכמו-כן אנו רוצים תלמוד-תורה לבנינו ובית-ספר לבנותינו, ולא נותר על זה בשום פנים ואופן, אפלו שנצטרך לילך לבית-המשפט, אנו נלחם על זכויותינו ולא נפגע.

נא ונא ראו להחזיק בשעורי תורה, כי רק על-ידי שעורים בתורה נזכה להצליח בכל מאבקינו, כי התורה היא אור המאיר לנו את החיים, והיא אש השורפת את כל המשחיתים והמקטרגים, ועל-כן ראו לקבצ עמים לתורה במקרא, משנה, גמרא, מדרש, ולבל יחסר לכם יום אחד מבלי למוד התורה הקדושה, כמו-כן ראו להתמיד בתפלה ובהתבודדות, ולהתפלל את השלש תפלות: שחרית, מנחה, מעריב במנגן דיקא. ומה טוב ומה נעים, אם תזכו לומר בכל לילה סדר תקון חצות, ולצאת אז לשדה או להר להתבודד עמו יתברך, ואז נצליח ברכנו.

נא ונא ראו לחדש חדושים ומאמרים בתורה ובאמונה, למען

אֲשֶׁר ט"ז תיא בַּנְחָל שֶׁה

יוכלו להדפיס את זה, כי רבנו ז"ל אמר, שהוא תקון גדול
לפגם-הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קה), אשרי מי שמחדש
בכל פעם איזה חדוש שיכולים להדפיסו, והיא זכות הרבים גדולה
מאד, ואפלו ספור אשר קרה עמכם בעת הפצה, זה גם-כן בכלל
חדושי דאורייתא, כי העקר הוא זכוי הרבים. ולכן כל ספור
שתרשמו אשר שמעתם או ראיתם, זה גם-כן בכלל זכוי הרבים.

המאחל לכם חתימה טובה...

ט"ז תיא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב יום הכפורים ה'תשנ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... נרו יאיר.

אף שאין הזמן גרמא עכשו לכתב מכתבים, כי היום הזה גם
הדגים בים רועדים וזוחלים מאימת הדין, עם כל זאת מאחר שזה
תלוי בעסק הרבים ובבגית עיר על שם רבנו ז"ל, אמרתי לרוץ
שורותים אלה אליך.

קבלתי את ההודעה שקראו אותך לדיון בבית-הדין, והנה אתה
יכול לכתב, שאתה רוצה להתיצב רק בפני בית-דין ... בירושלים
או לפני ... בירושלים, כי זו זכותך, כי הולכים אחר הנתבע, ועל-כן
אתה יכול לדחותם, כי אל זה שקרא אותנו הרשע לדין תורה, הוא
קרוב משפחתו, ואין אנו צריכים ללכת לשם, כי התובע הולך אחר
הנתבע.

אם אתה רוצה לצאת מכל זה, כי כותב אליך כל מיני איומים,
ומפחיד אותך בכל מיני פחדים וכו', אזי תוריד את תבת הדאור
שלך, ואז אין לך שום שיכות לענין. אני לא אפסיק כלל, כי אם
אני מתחיל משהו אני גומר, כמו שאמר רבנו ז"ל: גמרתי ואגמר,
כי כל רצוני וכסופי הוא רק להקים עיר על שם רבנו ז"ל, ואני

מקנה להקדוש-ברוך-הוא שנצליח, על אף גדל הצרות והמניעות והעכובים שהיו לנו כבר עד עכשו.

והנה שום דבר לא יפסיק את הרדיפות שלהם כמו הוצאת עתון, ועל-פן זה מכרח להעשות בכל מחיר. ובאמת אין מה להתפחד כלל, כי ראוי לקחת את כל הנשים לעדות — הן בשביל המקנה, שכל אחת תספור מה יש לה לספור על פשרות המקנה, וכן לקחת את ... תחיה עדות על המעשרות, וכן אני יכול להעיד מה שאמר לי ... אודות פשרות המסעדה שלו וכדומה, הרשימה ארכה מאד.

ואני כותב את זה לפני יום הכפורים, כי הנה אנחנו הולכים להפגס ליום הדין, ואני מבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שהוא ידין את הדין, אם אנחנו מחפשים להסתכסך עמו? או אם הוא קל שבקלים, הרוצה להוריד את אנשי שלומנו לנוקבא דתהומא רבא?! האם הבאתי אברכים מאשדוד ומצפת ליבנאל, שיאכלו לחמניה עם נקניק של טרפות ונבלות?! האם אכשיל את נשות אנשי שלומנו עם מקנה שיש עליה פקפוקים?! האם אנו מחזיבים להכניס את ילדינו בבית-ספר מערב בנים ובנות רק מפני שהוא השליט בעיר?! אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שישבר פצע ולתמיד, וינכח שאין אנו מפחדים ממנו כלל.

היה טוב מאד, אם אפה יכול להתעניין אצל הגאון הרב ... שליט"א, אם שיף דבר כזה, שקהלתנו תוכל להשתייך אל בית הדין שלו, הינו שאנחנו נהיה קהלה נפרדת לגמרי, ואין לנו שום שיכות אל הרבנות המקומית, אשר באמת גם הרבנות הראשית אינם יודעים איזה 'תכשיט' הוא זה, קל שבקלים, מכשיל את הרבים וכו' בטרפות ונבלות וכו', ומונע טהרה מבנות ישראל, רק בשביל להשיג תקציבים וכו', אינו מתיר לתקן את הערוב, כי הוא צריך תקציב על זה שלשים אלף שקל, בשעה שאנחנו יכולים לתקן את זה בעצמנו במאה שקלים חוט ברזל ... ולכן תפנה אל ... ואם לא אצל הבית-דין ה... ראוי ונכון לשאל את הבית-דין ... בירושלים,

שְׁאַנְחֵנוּ קֹהֵלָה חֲרָדִית, וְאֵין לָנוּ שׁוּם עֶסֶק עִם הַרְבֵּנוֹת הַמְקוֹמִית, וְאַנְחֵנוּ רוֹצִים לְהַשְׁתִּיף אֲלֵיהֶם בְּכָל הַתְּחוּמִּים — הֵן בְּחֻפָּה וְקִדּוּשֵׁין, וְהֵן בְּכַשְׁרוֹת וְכו', מִמָּשׁ קֹהֵלָה נִפְרָדֶת, אֵין לָנוּ שׁוּם שְׂיָכוֹת לַרְבָּנוֹת הַמְקוֹמִית, שְׂיֵשׁ כָּאֵן חוּטָא וּפּוֹשֵׁעַ וּמַכְשִׁיל אֶת הַרְבִּים וְהַלֹּאִי שֶׁהֵיִתָּה הַרְבֵּנוֹת הַרְאֵשִׁית בּוֹדְקֶת הֵיטֵב הֵיטֵב מֶה קוֹרָה פֹּה וְכו', וְהֵיוּ שׁוֹמְעִים שְׁנֵי הַצְדָּדִים]. וְלִכֵּן הִיָּה טוֹב, אִם אֶתָּה יְכוּל לְבָרֵר אֶת זֶה, אֵיךְ הֵם הַתְּהַלִּיכִים, וְאִם שְׂיֵךְ דְּבָר כְּזֶה. וּבִאֲפֵן הִזָּה נִפְטָר מִהַסָּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע אַחַת וּלְתַמִּיד, שְׁלֹא יוּכַל לְהַשְׁתַּלֵּט עָלֵינוּ, שְׂשִׁאֵר רַק מִטַּעַם הָעִזִּים...

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְאַל תִּתְּפַעַל מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְרְאֵה לְכַתֵּב כָּל מִיָּנִי פְתֻבוֹת בְּעֵינַיִן יִרְאֵת שָׁמַיִם, תּוֹרָה וְעִבּוּדֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ.

הַקִּדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ וּבְעַד כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁנֻזָּכָה לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַגָּדוֹל בִּיבְנָאֵל, וְנִבְנָה מְקוֹה טְהוֹרָה בְּתַכְלִית הַיָּפִי וְהַשְׁכָּלוֹל, וְתִלְמוּד תּוֹרָה לִילָדִים, וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וּמַעֲרֶכֶת הַכַּשְׁרוֹת עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

ט"ז תיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' (י') י"א תִּשְׁרִי ה'תשנ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוֹ זָאִיר.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהַדְפִּים אֶת סִפְרֵי רִבְנוֹ ז"ל, וְאַל תִּתְּפַעַל מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, פִּי סוֹף הַכְּבוֹד לְבוֹא, וְהֵן אֶמֶת שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ, שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ הַרְבֵּה נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, אֵךְ מֵאַחֵר שְׁאֵנִי כָּבֵר עוֹסֵק בְּזֶה יוֹתֵר מִעֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנִים,

אָני יודע שְׁכֵךְ צָרִיךְ לָלֶכֶת דְּבַר רַבִּנוּ ו"ל, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁחוּגָר מִתְּנִי
לְשֹׁמֵשׁ אֶת רַבִּנוּ ו"ל, וּבִוְדָאִי לֹא מִפְּסִידִים כָּלֵל.

צָרִיכִים לְחַזֵּק אֶת ... בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, שְׁלֹא יִפְחַד
כָּלֵל, כִּי כֵךְ הוֹלֵךְ דְּבַר רַבִּנוּ ו"ל, וְהַנֶּרְאָה שְׁאֲנוּ מִתְחִילִים לַעֲשׂוֹת
דְּבָרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד בִּיבְנֵאֵל, כִּי אַחֲרֵת לֹא הָיָה קִם עָלֵינוּ
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בַּעֲצָמוֹ, וְכִפִּי הַנֶּרְאָה בְּיָמִים אֵלּוּ אֲנַחְנוּ כְּבָר מְקַבְּלִים
אֶת הָאִשׁוּר לִבְנִית בֵּית-הַפִּנְסָת הַגָּדוֹל, וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד מְאֹד
מִפְּחַד מָוֶה, וְעַל-כֵּן עוֹבֵר עָלֵינוּ מֶה שְׁעוֹבֵר, וְצָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק
וּלְחַזֵּק אֶת אַחֲרֵים. וְהַעוֹלָה עַל הַכָּל — אֵין לָךְ יָפָה מִהַצְנִיעוּת, כָּל
דְּבַר שְׁצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּשָׁבִיל רַבִּנוּ ו"ל, "צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת וְלֹא
לְדַבֵּר", כִּי הַדְּבוּר בַּעֲצָמוֹ כְּבָר מְקַרֵּר.

אֶת הַצֵּק שֶׁנִּתְּתִי לָךְ, רֹאֵה לְהַחֲבִיאוֹ, עַד שְׁאֲגִיד לָךְ מֶה
לַעֲשׂוֹת, כִּי אֶת זֶה אָנִי צָרִיךְ לְשָׁלֵם בַּעֲבוּר רִשְׁיוֹן הַתֵּר בְּנִיָּה. הַכָּפֵל
הַדְּבַר, רֹאֵה לְהוֹדִיעֲנִי בְּאֵר הַיֵּטֵב אֶת כָּל הַנֶּ"ל אַחֵר שֶׁתִּתְקַשֵּׁר עִם
...

הַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי
שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדָךְ, שֶׁתַּצְלִיחַ תְּמִיד. וְרֹאֵה שְׁאֲשַׁתֵּךְ תִּכְתֵּב
עוֹד דְּבָרִים נִפְלְאִים, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָהּ חוּשׁ לְכַתִּיבָה.
הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תיג.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֲרַת יוֹם הַפְּפוּרִים, שֵׁם ה' (י') י"א תִּשְׁרִי
ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲנִיָּה.

אַחֵר יֵשׁוּב הַדַּעַת הַתִּישְׁבָּתִי, כִּי טוֹב לָכֶם לְהִשָּׁאֵר בְּדִירָה
שְׁלָכֶם, עַד שֶׁתִּכְנָסוּ בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם לְדִירָה שְׁקִינִיתָם, כִּי בְּרָגַע שֶׁתִּתְפַּנֶּה
הַדִּירָה הַזֹּאת, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם יִכְנִיס שֵׁם מְשֻׁפָּחָה מִצַּד שְׁכִנְיָנוּ, וּבְרָגַע

אֲשֶׁר ט"ז תיד בַּנְחַל שט

שְׁתַּהֲיָה לָהֶם אִיזוֹ דְּרִיסַת רָגֶל, תַּתְּחַלְנָה לָנוּ הַבְּעִיּוֹת, וְעַל-כֵּן כְּדַאי לָכֶם אֲפִלוּ לְשֵׁלֶם קֶצֶת יוֹתֵר לַחֲצִי שָׁנָה הַזֹּאת, בְּאִפֶּן שְׁלֹא תִהְיֶה לָהֶם שׁוּם דְּרִיסַת רָגֶל בְּדִירָה שְׁלָכֶם, וְכָל הָעֲנִיָּן הוּא רַק בְּשָׁנֵי הַחֲדָשִׁים הָאֵלּוּ: חֲשׁוֹן וְכֶסֶל, כִּי אֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַחֲר־כֹּף כָּבֵד תִּהְיֶה לוֹ מַפְלָה גְדוֹלָה, וַיִּפֹּל תַּחֲתָנוּ לְגַמְרִי. וְעַל-כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, אִם אַתֶּם יְכוּלִים עוֹד לְהַשְׁאֵר בְּדִירָה הַזֹּאת, עַד שְׁתַּכַּנְסוּ לְדִירָה שְׁלָכֶם.

הַמֵּאחַל בְּרַכָּה וְהַצֹּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' (י') י"א תִּשְׁרִי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחֲל נֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

הַנְּנִי מִחֲפָה בְּקֶצֶר רוּחַ לְשִׁמְעַע מַה שְּׁנַעֲשֶׂה וְקוֹרָה שֵׁם.

אוֹדוֹת הַדִּין תוֹרָה שְׁקָרָא אוֹתָךְ, לְדַעֲתִי, יֵשׁ לָךְ זְמַן לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הָרִי קָרָא אוֹתָךְ לִי"ב חֲשׁוֹן, וּמִפְּלֵא יֵשׁ לָךְ זְמַן לְהַגִּיב עַד י' חֲשׁוֹן, וְאִז תִּכְתֹּב מִכְּתָב, שְׁאַתָּה הוֹלֵךְ רַק אֶל בֵּית דִּין ... בְּרֵאשׁוֹתוֹ שֶׁל הַגָּאוֹן הַרֵב ... בִּירוֹשָׁלַיִם, אוֹ אֶל בֵּית-הַדִּין שֶׁל הַרֵב ... בְּבִגְי-בְּרֵק, וְאִין לָךְ מַה לְהַתְּפַחַד מִמֶּנּוּ כָּלֵל, רַק לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת הָאֱמֶת, שְׁהָאֲדָם הַזֶּה הוּא נֹכֵחַ וְרַמָּאי, וְכָלוּ שְׁחִיתוֹת, וְאִינוּ עוֹשֶׂה שׁוּם דָּבָר בְּשִׁבְלֵי הַיְּהוּדוֹת, וְהַגִּיעַ הַזְּמַן שְׁנַצֵּא מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, וְנִזְכָּה לְבָנוֹת קְהֵלָה רְצִינִית.

תוֹדִיעַ לִי, אִם תִּלִּית אֶת הַפֶּתֶק "הַבְּדִלּוֹ" בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ, כִּי אִינִי רוֹצֶה בְּכָלֵל שְׁתַּהֲיָה לְסַמ"ךְ-מ"ם שׁוּם דְּרִיסָה אֲצִלְנוּ, וּמִי יִתֵּן, שְׁגִם לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא תִהְיֶה שׁוּם שִׁיכּוֹת עִמּוֹ, שְׁלֹא יוּכַל לְשַׁכְנֹעַ

בדבוריו החלקים... "איני יודע מה רוצים ממני?"... "הרי אני רק עוזר תמיד"... וכדומה דברי חלקלקות.

ועל כולם — ראה לקחת את עצמך בידיך, ותצא בכל לילה להתבודד עמו יתברך, כי סוף כל סוף לא ישאר מאתנו רק אלו הדבורים שנדבר עמו יתברך, וכן ראה לקבץ לעצמך שעורים בסדרן בתורה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר וחקונים, בכל יום קצת, באפן שתהיה ערמת ספרים על שלחנה, ובכל ספר תהיה בו סימניה, שאפה אוהז שם, וכך תזיז את הסימניה מעמוד לעמוד ומדף לדף, עד שתזכה לסיים ולחזור ולהתחיל כל ימי חייך, כי רק זה מה שישאר מאתנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז תטו

בעזרת השם יתברך, יום ראשון מחברת יום הכפורים, שם ה' (י') י"א תשרי ה'תשנ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל נשות אנשי שלומנו הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

נא ונא ראו לשמור מאד מה שאתן אוכלות, כי אי אפשר בשום פנים ואפן לסמוך על ההכשר שלו כלל, ועל-כן בשר ראו לאכל רק משחיטת ר'... ואת הירקות תראו לעשר בעצמכן, ולא לסמוך עליו כלל, וראוי להזהיר את כל נשות אנשי שלומנו על דברים אלו, כי בנקל להכשיל במאכלות אסורים, ולא באתן פה ליבנאל, כדי לפטם את עצמכן במאכלות אסורים, רחמנא לישזבן, אשר מטמטם את המוח והדעת והשכל.

ראו לבקש הרבה ממנו יתברך, שנוזקה להשאר אצל רבנו ז"ל, ושום רוח רעה לא תוכל לבטל אותנו מדעת רבנו ז"ל, אשר

אָשֶׁר ט"ז תטז בַּנְחַל שִׂיא

מִלְמַדְנֵנוּ עֲצוֹת נִוְרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת אֵיךְ לְהַחְזִיק מַעֲמָד, וְאֵיךְ לַחֲזֹק אַחֲרֵים.

שֶׁמֶרֶוּ מְאֹד, שֶׁיִּלְדֵיכֶן לֹא יֵלְכוּ בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה לְהַקְפֹּת שְׂגִיּוֹת לְמִקְוֵמוֹת אַחֲרֵים, וְאַל יִרְעוּ בְּשָׂדוֹת זָרִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶן, שֶׁתִּזְכְּנָה לְרוֹת רַב גַּחַת דְּקִדְשָׁה מִיִּלְדֵיכֶן, וְתִצְלַחְנָה בְּכָל עֲנִיגֵיכֶן.

נָא וְנֹא הַחֲזַקְנָה אֶת עֲצָמְכֶן בְּיַחַד, וְתַעֲשִׂינָה שְׁלוֹם בֵּינֵינוּ, וִיהִי הַשֵּׁם עִמָּכֶן.

הַמֵּאחַל לָכֶן בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' (י') י"א תְּשַׁרְי ה'תשנ"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹי"ה יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לַחֲזֹק אֶת עֲצָמְכֶם יַחַד בְּכָל מִיּוֹנֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִבְקְשׁוּ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּזְכְּנוּ לְהַשְׁאֵר אֶצְל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי הַבַּעַל-דְּבָר אֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֶה לְהַחְזִיק מַעֲמָד אֶצְל רַבְּנוּ ו"ל, לְהַפִּילוֹ בְּעֲצָלוֹת וּבְעֲצָבוֹת וּבְמִרְיוֹת וּבְמִרְהָ שְׁחוּרָה. חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵנֵינוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלָא כְּזֶה, בֶּן הַשְּׂמִיחָה אֲמַתִּי, וְלָכֵן רְאוּ לְשַׂמֵּחַ יַחַד בְּשִׁמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֲבָה בְּכָל לַיְלָה בְּסִפְּהָ אַחֲרַת שֶׁל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְמוֹצָאֵי שַׁבַּת-קִדְשׁ תַּעֲשׂוּ אֶת הַהִלּוּלָא שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּסִפְּהָ שְׂבִיבִית מְדַרְשָׁנוּ "הֵיכַל-הַקִּדְשׁ", וְתַשְׁמְחוּ יַחַד בְּכָל לַיְלָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂבִיבוֹת הַשְּׂמִיחָה הַזֶּה, תִּמְשֹׁךְ עֲלֵיכֶם שְׂמִיחָה כָּל הַשָּׁנָה.

נא ונא ראו לשמר את ילדיכם שלא ילכו בשמחת תורה להקפות שניות למקום שיש שם תערוכות אנשים ונשים, בחורים ובחורות שרוקדים יחד, רחמנא לישזבן, אשר שעירים ירקדו שם (ישעיה יג, כא), אוי לעינים שפך רואות, ואוי לאזנים שפך שומעות, ואיך יכולים לסמוך על ההכשר שלו. ולכן ראו לשמר מאד מאד מה אתם אוכלים. בשר תאכלו רק משחיטת ר' ... ואת הפרות והירקות שאתם קונים, ראו לעשר את זה בעצמכם, ושמרו מאד מאד לא להכשל במאכלות אסורים, חס ושלום.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל, שתצליחו ברוחניות ובגשמיות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז תיז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון מקדש יום הכפורים, שם ה' (י') י"א תשרי ה'תשנ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ... גרו יאיר.

הנה כפי הנראה כל מה שעבר על מוהרנ"ת ו"ל עם המשטרה וכו', חוזר עכשו עלינו, כי גם אצלו שחדו את המשטרה, עד שהלך אל אלו הממנים וכו', כי לא יתכן דבר כזה, שאזרחים שקטים לא יקבלו את המגיע להם, ואני מקווה, שהסמ"ך-מ"ם יתבטל לגמרי פה ביבנאל — בין בגשמיות ובין ברוחניות. גם אנחנו גלף אל אלו הממנים היותר גבוהים וכו', ונראה דבר מי יקום.

פה תקבל רצוף את המכתב של ... והוא מאד נחוץ, כי, לדעתי, טוב שישארו בבייתם, כדי שהסמ"ך-מ"ם לא יכניס את מתנגדינו שם, ואני מקווה עכשו בחדש חשוון, שמוכא בספר הקדוש "בני יששכר", אשר בחדש הזה יבנה בית המקדש. על-כל-פנים

שיג

בנחל

ט"ז תיח

אָשׁר

אָנִי מְקַנֶּה לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ מַעֲט, שֶׁהוּא בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַגָּדוֹל בְּיִבְנָאֵל, יִתְחִילוּ לִבְנוֹת בְּחֹדֶשׁ חֶשְׁוֹן.

אֶת הַמִּכְתָּבִים אֵתָּה יָכוֹל לְשַׁלַּח, כְּדֵי לְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא לְהוֹדִיעַ אִם קִבַּלְתָּ אֶת כָּל הַחֲמִשָּׁה מִכְתָּבִים שֶׁשִּׁלַּחְתִּי לָךְ.

קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ וְאֵת מִכְתָּב ... תֹּאמַר לוֹ, שִׁישְׁמֹר עֲצָמוֹ לֹא לִילֶךְ בְּמִקְוֹמוֹת פְּאֵלוֹ שִׁישְׁנֶן בְּעִיּוֹת, וְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹצִיאֵנוּ מֵהַפֶּחַ שֶׁנִּפַּל לָשָׁם. וְגַם קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתְּבוֹ שֶׁל ... וְאוֹדוֹת שְׁרוּצָה הַתְּחִינּוֹת, נָא נָא שִׁירָאָה לְהַתְמִיד בְּכָל חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְשֵׁם יִמָּצֵא מְרֻגָּע לְנַפְשׁוֹ תָּמִיד.

ט"ז תיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי מִחְרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' (ה') ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... בְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי אֶת כָּל הָעֲמוּדִים שֶׁשִּׁלַּחְתָּ לִי דְרָךְ הַפֶּאֱקֵס, וְתַהֲלָה לְאֵל, זֶה עוֹבֵד מְאֹד יָפָה, וְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ לֹא נִבְרָא, אֲלֹא בְשִׁבְלֵנוּ — לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכִפִּי הַנִּרְאָה זֶה הַבְּרוּר הָאֲחֵרוֹן, וּבְשִׁבְלֵי זֶה הַסֵּם "ף-מ"ם כָּל-כָּף קוֹפֵץ, אֲבָל כָּבֵר לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר, כִּי אֲנִי מְקַנֶּה, שֶׁעָכְשׁוֹ יִקְבֹּל מִכָּה וּמִפְּלָה כְּזוֹ, שֶׁלֹּא תֵּאָר וְלֹא שֶׁעַר לַעֲצָמוֹ, כִּי הָאֲבִרְכִים פֶּאֶן הַכִּינוּ שְׁלֵשָׁה "יִבְנָאֵל שְׁלֵנוּ", שֶׁיִּצְאֻ לְאוֹר אַחַד אַחַר הַשְּׁנֵי בְּכָל שְׁבוּעָה, אֲבָל אֵל תְּדַבֵּר מִזֶּה, כִּי כָּל מֶה שֶׁעוֹשִׂים צָרִיף לַעֲשׂוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן לְדַבֵּר, וְאִם תּוֹכֵל לְשַׁלַּח אֶת זֶה בְּדֹאֵר, הֲרֵי זֶה טוֹב, וְאִם לֹא, אֲנִי ... אָמַר, שֶׁהוּא יַעֲזֹר לְהַפִּיצֵם, נִחְכֶּה עַד אַחֵר סְכוּת, וְאֲזִי יֵצֵא אַחַד אַחֵר הַשְּׁנֵי.

מאד מאד התפלאתי על החצפה שלו, שבין הדברים הוא מבקש מבית-הדין הרבני "לאסר על הנתבעים להתראין בעתון כלשהו בנושאים אלו", האם הוא חושב שאנחנו ברוסיה או ברומניה, מקום שהוא נולד שם, שגם שם יש היום חפש הדבור. לדעתי, צריכים לעשות העתקים הרבה מהמכתב ששלחו נשות אנשי שלומנו לוועד הארצי של המקנאות, ולחלקם בין הצבור, כדי שיראו במה מדבר. כי הרי הוא מסמא את העינים בעפר, שלא יראו את האמת.

ואודות התביעה שלו, שמבקש פצויים מאה וחמשים אלף דולר... הנה טוב ליעץ לו, שיתחיל לתפר עכשו ארנק גדול, ולספור שם את הסכום הנה בדולרים יחידים... לדעתי, אם יבוא לאיזה דיון באיזה בית-דין שיהיה, עליך לתבע ממנו מליון דולר פצויים, על שבזה את רבכם אישית עם המכתב גלוי ששלח הסמ"ד-מ"ם יומים לפני ראש השנה, ואותו כלל לא הזכירו את שמו הטמא, ולא זכירו, אז מה הוא מפטפט פטפוטי הבל בפצויים, שהכפישו את שמו הטוב... שיוריד מהמליון דולר שאנחנו מבקשים ממנו — מאה וחמשים אלף... ושישאיר מזה קצת גם לשמש שלו... כי הוא מסכן, הוא גם-כן צריך על שבת... תאמין לי, שהאברכים פאן מזעזעים מכל הספור, וזה עוד יזכר לשמחה ביבנאל הרבה שנים...

העקר ראה, שתצא מהכח אל הפעל האספה מחר, ובכל אופן שבעולם לא להפנע אליו, אפלו שיבטיח כל מיני הבטחות, הוא צריך לקבל מכה אחת ולתמיד, כי הוא עז פנים כזה.

ובכלל לא כדאי לך לדבר עם אף אחד מענין הדין תורה, באופן שלא יכין תכסיסים חדשים, כי כך שיחשבו שגלף ל... ולמעשה, היות שההלכה, שהתובע הולך אחר הנתבע, על-כן גלף לבית-דין של הרב ... בכני-ברק (שהוא בית דינו של הרב ...), או בבית-דין של ... בירושלים, או בבית-דין בנשיאות הגאון הרב ... אבל כל זה שישאר רק אצלך בסוד, ואין מה להתפחד כלל, כי הוא 'כלב' בלי שנים.

אֲשֶׁר ט"ז תיח בַּנְחֹל שטו

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הֵיכָר! יִדְעָתִי שְׁהֶסֶם"ךָ-מ"ם יָקוּם עָלִי בְּשָׁבִיל יִבְנָאֵל, וְכָבֵר סְבִלְתִּי בְּחַיֵּי מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת הֶרְבֵּה מְאֹד בְּשָׁבִיל עֶסֶק רַבָּנוּ ז"ל, כָּל מִינֵי בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים, מְרִירוֹת וְחֻבוֹת, וּבִפְרָט לְהִקָּים עִיר עַל שֵׁם רַבָּנוּ ז"ל, עַל זֶה יִדְעָתִי שְׁיַעֲבֹר עָלִי מָה שְׁיַעֲבֹר, אָבֵל לֹא תֵּאֲרָתִי שֶׁהוּא הוּא יִהְיֶה הֶסֶם"ךָ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ. וְלִדְעָתִי, יִצְאָה טוֹבָה מְאֹד גְּדוֹלָה, כִּי לְכָל הַפְּחוֹת אֲנִי יוֹדֵעַ מִי הַשּׁוֹנֵא הַגְּדוֹל שְׁלִי, וְעֹכָשׁוֹ מִתְּבַרֵּר מִיְהוּ הַמַּסִּית וּמַדִּיחַ — הֵן אֶת הַדְּתִיִּים וְהֵן הַחִילּוּנִיִּים, וְהַכֹּל הוּא עוֹשֶׂה לְמַעַן שִׁפּוֹךְ עֹפֹר בְּעֵינִים, שְׁלֹא יוּכְלוּ לְהִסְתַּפֵּל עַל הַגְּנוּבוֹת וְהַשְּׁחִיתוֹת שְׁלוֹ, שְׁגוֹנֵב וְגוֹזֵל בְּסִפֵּי צִבּוֹר מִזֶּה חֲמֶשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנִים, וְאֵת זֶה צָרִיף לְהוֹדִיעַ וּלְפָרְסֵם לְכֻלָּם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת חֶזֶק וְאַמִּיץ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֵף שֶׁמַּצֵּד אֶחָד הוּא מִפְּחַד וּמֵאִים, הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת-רוּחַ, אֲנִי אִישִׁית מוֹכֵן לְלָכֶת אִתּוֹ לְבֵית-דִּין, הֵיכָן שִׁמְעוּ דְּבַר כְּזֶה, שֶׁרַב מְקוֹמִי יַחֲזִיק אֶת הַקֹּהֵלָה בְּכִסּוֹ, וְיַעֲשֶׂה עִם כְּסִפֵּי צִבּוֹר מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְלֹא יַעֲשֶׂה שׁוּם דְּבַר בְּשָׁבִיל הַדָּת כָּלֵל.

אֲנִי מְקוּהָ, שֶׁתְּהִיָּה לָכֶם חֲבֵרַת שְׁמִירָה שֶׁתִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם, כִּי הֵם מְסֻגָּלִים לְהִתְנַפֵּל עֲלֵיכֶם וּלְעֲשׂוֹת פְּרוֹבּוֹקְצִיָּה, וְהִיָּה טוֹב מְאֹד לְהִזְהִיר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁלֹא יִתְחִילוּ עִמָּהֶם, רַק לְלָכֶת בְּשִׁקֵּט וּבְעֵדִינּוֹת עִם הַשְּׁלֵטִים בְּגֵאוֹן, שְׁאֲנַחֲנוּ תוֹבְעִים אֶת מָה שֶׁמִּגִּיעַ לָנוּ בְּעֵינֵי הַדָּת, וּבִכְלָל לֹא לְהִזְכִּיר שׁוּם דְּבַר, רַק לְלַחֵץ עַל הַמְּקוּהָ וְעַל הַפְּשָׁרוֹת וְכוּ' שֶׁהַכֹּל מְפַקֵּק, וְאִם בָּא לְדַבֵּר מַעֲנִין ... לְהוֹצִיא אֶת הַנוֹשָׂא לְגַמְרֵי מַהֲעֶסֶק, כְּדִי שְׁלֹא יִבָּשֶׁל אִיזוֹ מִחֻלְקַת חֲדָשָׁה, אֲשֶׁר הוּא מְסֻגָּל לָזֶה בְּכָלִי הַתִּקְשָׁרֶת.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הֵיכָר! מְאֹד כּוֹאֵב לִי כָּל הָעֲנָן, אֵף אֲנִי רוֹאֶה שְׁאִין לָנוּ בְּרָרָה אַחֲרֵת, רַק אַחַת וּלְתִמִּיד לַעֲקֹר אֶת הַשֶּׁרֶשׁ פּוֹרָה רֹאשׁ וּלְעֲנָה הִנֵּה מִקְרָבָנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַצִּלִּית.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְחַזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתֹאמַר לָהֶם בְּשִׁמִּי, שְׁאֲנִי הוֹלֵךְ עִמָּהֶם בְּכָל פְּסִיעָה

וּפְסִיעָה, וְהִלּוּאֵי שְׁהִיִּיתִי עֲכָשׁוּ גַם שָׁם עִמָּכֶם, וְאִזּוֹ הִיִּיתִי גַם אֲנִי הוֹלֵךְ אֶל הַהִתְקַבְּצוֹת הַזֶּה, וְעוֹד הִיִּיתִי מְבִיא אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, תַּלְמִידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" מִכָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְהִרְאוֹת שָׂאִין אֲנִי הַפֶּקֶר, וְלֹא יַעֲשֶׂה עִמָּנוּ כְּרִצּוֹנוֹ, אֵין לָנוּ שׁוּם שְׂכִיכוֹת עִמּוֹ כָּלֵל.

רָאָה לְדוֹחַ לִי כָּל דְּבָר בְּפִרְטִיּוֹת, וְאִם יִהְיוּ אֵילֹו פְּתָבוֹת, רָאָה לְשַׁלַּח אֶת זֶה דְּרָךְ הַפֶּאֶקֶס. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל, שֶׁכֶּכֶר נִזְכָּה לְהַפְטֹר מִהַצָּרָה צְרוּרָה הַזֶּה, וְנִזְכָּה לִבְנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַגָּדוֹל, אֲשֶׁר אֲנִי מְקַנֶּה שִׁיתְחִילוּ לִבְנוֹתוֹ בְּחֹדֶשׁ חֲשׁוֹן, וְכֵן נִבְנֶה מְקַנֶּה טְהוֹרָה, וְלֹא נִצְטָרֵךְ לְטוֹבוֹת מֵאֵף אֶחָד, וְכֵן תִּלְמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת וּסְפָרִיָּה עֲנֻקִית עַל טְהוֹרַת הַקֹּדֶשׁ, וְהַכֵּל כְּדֵי שֶׁלֹא נִצְטָרֵךְ לְזוּלָתָנוּ.

הַכֵּפֶל הַדְּבָר, אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מִשּׁוּם בְּרִיָּה, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְעֲנֵן הַבֵּית-דִּין, אֵל תִּסְפֹּר לְאֵף אֶחָד אֶת הַתְּכֵנִית, כְּדֵי שֶׁלֹא יִסְכַּל אֶת תְּכֵנִיּוֹתֵינוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רָאָה לְחַלֵּק אֶת הַמִּכְתָּבִים לְנָשִׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, אִם אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שְׁכָפוֹל מְזִה לְכָל אַחַת וְאַחַת, וְכֵן לְמַסֵּר אֶת הַמִּכְתָּב לְ... וְלָ... וְלָ...

ט"ז תיט.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי מִחְרַת יוֹם הַכְּפוּרִים, שָׁם ה' (ה') ה'תשנ"א.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל נִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ הַגָּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַזֵּה עֲלִיָּהֶן יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמֹר אוֹתָן מִכָּל רָע, וְתִמְשֹׁךְ עֲלֵיהֶן שָׁנָה טוֹבָה וּמִתּוֹקָה, בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדִיָּהֶן.

שמעו נא אלי וישמע אליכם ה', כל הענין של ההתקבצות, שאני מאד רוצה, שכל אחת מנשות אנשי שלומנו תשתתף בה, מאחר שכבר הוליד אותי שולל, זה שנתים שבאו אלי במשך כל הזמן הזה נשים והתלוננו – זו על הנקיון, וזו על הבדיקה, וזו על הזמנים וכו' וכו', ואני השתדלתי לעשות כל מה שביכולתי בדרכי נעם, בשדול ובשכנוע, וגם הצעתי לשלם חצי ההוצאות על הכל, ואפלו על בנית מקנה חדשה, ואף שאני יודע שיש לו את כל הפסך, והנה ראיתי אחר שנתים שהוא מהתל בי, ועל-כן נספם בדעתי, שצריכים לפרסם את הדבר לרבים, על-כל-פנים שאנו נצא ידי מצות תוכחה, כי אם לא, אנחנו עתידים לתן את הדין על הכל, כי באו אלי כמה נשים מסורתיות, ואמרו לי בפרוש, שאם היה המקנה נקי וצנוע, היו הולכות למקנה.

עכשו אברר לכם בפרטיות כמה מדבר. עליכן לדעת, כי אסור נדה הוא חמור מאד מאד, וכמעט שאין על זה שום תקנה, וילדים שנולדים בעת נדתה, רחמנא לצלן, יש עליהם כתם של "בני נדה", והוא כתם כזה, שאי אפשר לרחץ כלל, כי אם כשבאים אל ציון רבנו ו"ל (פידוע אצלנו סוד הדבר), ואם מקנה אינה כשרה למהדרין, אזי הילדים הנולדים ממקנה כזו ספק בני נדות, רחמנא לישזבן, עכשו אשאל אתכן – האם גשכ בחבוק ידים?! האם ירתיעו אותנו, שאנו עושים חלול השם בזה, שאנחנו יוצאים לפרסם את הדבר?! את מי יטעו?! מי האשם בדבר?! מי עושה את החלול השם?! אנחנו או הרב המקומי, שהיה צריך למסר את נפשו, שתהיה מקנה כשרה למהדרין, ושללא יוריקו את הפנים בשעה תשע או שהבולגנית תזרו לטבל עוד קדם השקיעה, כי היא צריכה ללכת לאיזה מקום, או להביא את בנותיה שמה, שלא תהיה שום צניעות כלל וכדומה, עוד הרבה חריגות שיש במקנה, והיריעה קצרה מהכילם, והכל יתברר וישם על השלחן בבית-דין של מעלה ובית-דין של מטה, ואז נראה מי עושה חלול השם.

עליכן לדעת, כי חוב קדוש לפרסם את הדבר הזה, אפלו להציל בת ישראל אחת, כבר כדאי כל הגיעה והטרח והבזיון, ומכל שכן שכל הדורות שיצאו מאתנו תלויים בדבר זה, מה יעשו הנשים שצריכות לטבל בליל שבת?! האם בשביל צביעות של צבוע נמנע את עצמנו מלפרסם את הדבר?! לא, לא! אנחנו קבלנו מרבנו ז"ל עזות דקדשה, לא להתפעל ולא להתפחד מאף אחד. לזאת, ראו מה לפניכן, במה משחק הדבר, רחמנא לישזבן, בעון כריתות, והעולה על הכל, שהילדים יקראו, חס ושלום, בגי נדה, השם יצילנו.

לזאת אבקש את כל אחת ואחת מכן לפרסם את הדבר, למען יראו וישמעו לדורות, שאין כלל ישראל הפקר, ועדין ישנן בנות ישראל קדושות וטהורות, המבקשות ומתחננות שתהיה להם מקנה טהרה בתכלית ההדור בלי שום פקפוקים, רחמנא לישזבן.

העולה על הכל, ראו להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שגנזה לבנות לעצמנו מקנה טהרה, ולא נצטרף לזולתנו, וגנזה לגדל ולחנך את בניהם ובנותיהם על-פי טהרת הקדש, כפי שקבלנו מאבותינו ורבנותינו מדור דור, ונשמר על ילדינו שלא יתערבו, חס ושלום, עם רוח הזמן.

מה טוב ומה נעים, שתאמנה יחד מזמורי תהלים, ואם אפשר לומר העשרה מזמורי תהלים של "תקוה-הכללי" — אין למעלה מזה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדכן שתצלחנה, ואל תתפעלנה משום בריה שבעולם.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז תב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי אוֹשְׁפִיזָא דִּיּוֹסֶף צְדִיקָא, כ' תְּשֵׁרִי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָאד מָאד רָצִיתִי לְחַזֵּק אֶתְכֶם, אֵף שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ שֶׁקָּשָׁה לָךְ מָאד מָאד, וּבִפְרָט שְׂאֵת גְּרָה קָצַת בְּרַחוּק מְקוֹם, אֲבָל עוֹד תִּרְאִי נִסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר אֵיךְ שָׁפַל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַפֶּלַל מַעְרִיכִים אֶת בְּעֵלְךָ, וְקִבְּלָתִי מִכְתָּב מִנְּשׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהַשְּׁעוּרִים שֶׁל בְּעֵלְךָ בְּהִלְכוֹת שְׂבֵת פְּשׁוּט מִרְתָּקִים אוֹתָם. וְעַל-כֵּן עֲלִיךָ לִהְיוֹת מָאד שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה שְׂבֵאת לִיבְנָאֵל, יְכוּל לִהְיוֹת שְׂבִמְשׁוֹךְ הַזְמָן תּוֹכְלוּ לְהַחֲלִיף דִּירָה, וְלָבוֹא יוֹתֵר קְרוֹב, אֲבָל לַעֲתָה אֲנִי מֵאַמִּין בְּאַמוּנָה שְׁלָמָה שְׁגָם סְבִיבוֹת הַבֵּית שְׁלָכֶם, יִתְמַלְאוּ עוֹד מִשְׂפָּחוֹת שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא תִהְיוּ מִבְּדָדִים.

תָּמִיד בְּמְקוֹם חֵדֶשׁ מָאד קָשָׁה לְהִתְאַקְלֵם, אֲבָל סוּף כָּל סוּף הַכֹּל עוֹבֵר. הַעֲקָר רָאִי לְהִתְחַזֵּק, וְעוֹד תִּרְאִי אֶת הַנִּסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִּי רָאִי לְדַחֵף אֶת בְּעֵלְךָ, שִׁמְשׁוֹךְ עִם הַשְּׁעוּרִים וּבִפְרָט עִם הַנְּשִׁים, שֶׁכָּל זֶה לְמַצָּנָה רַבָּה יִחַשֵׁב, כִּי אֲצִלָּם זֶה כְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֲיִפָּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים, שְׁזוּכוֹת הַרְבִּים תְּלוּיָה בּוֹ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאַנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְכֶם, שִׁיְהִיָּה לָכֶם כָּל טוֹב.

חַג שְׂמִיחַ וּפְתִיקָא טָבָא...

ט"ז תכא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֶת-קֹדֶשׁ לְסֹדֶר בְּרֹאשִׁית, כ"ד תְּשָׁרִי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים,
תּוֹשְׁבֵי יִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מָה אֵמַר לָכֶם! אוֹי לָנוּ שֶׁכָּךְ עָלְתָה בְּיָמֵינוּ, רַב כּוֹזָה שְׁמוּפִיעַ
בְּרִקּוּדִים שֶׁל תַּעֲרוּבוֹת נָשִׁים וּגְבָרִים וְכו', הוּא יְהִיָּה נֶאֱמָן עַל מִקְוֶה,
שֶׁהוּא דִּבֶּר הַתְּלוּי בְּכָרִיתוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וּמָה גַם שְׂאֵט אֵט מִתְגַּלָּה
כְּמָה נָשִׁים לֹא חֲרָדִיּוֹת הוֹלְכוֹת לַמִּקְוֶה לְטַבְּרָיָה וְלֹא כָּאֵן בְּיִבְנָאֵל,
"שְׁמוֹ שְׁמִים עַל דְּבַר זֶה", וְעַל זֶה צְרִיכִים לְהַרְעִישׁ עוֹלָמוֹת, כִּי
בְּנִפְשָׁנוּ הוּא דִּבֶּר זֶה, וּמִי יוֹדֵעַ אֶת גִּדְּל הַקְּלָקוּלִים שִׁיּוּצָא מִזֶּה.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ וְאֶתְחַנֵּן לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּפֶרְטִיּוֹת, רָאוּ
לְהַתְּפַלֵּל עָלַי, כִּי הַסִּמְף-מ"ם רוֹצֶה לְעֲצֹרֵנִי. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְלַכֵּת
וּלְסַפֵּר אֶת הָאֵמֶת, וְאֶנְחֵנוּ מִצְדָּנוּ נִשְׁלִיף עַל ה' יְהִבְנוּ, וְהַקְדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ לְבַעַר אֶת הַקּוֹצִים מִן הַכֶּרֶם, וְנִנְזָכָה לְהַקִּים עִיר
שֶׁל תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמִים.

הַמֶּאֱחָל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשְּׁמִים...

ט"ז תכב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֶת-קֹדֶשׁ לְסֹדֶר בְּרֹאשִׁית, כ"ד תְּשָׁרִי ה'תנש"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְכֵן עֲכָשׁוּ קַבְלָתִי אֶת כָּל הַמִּכְתָּבִים.
מָה אֵמַר לָךְ! אֵין מְלִים בְּכִי לְסַפֵּר לָךְ אֶת גִּדְּל צַעֲרֵי מְכָל הָעִנְיָן,
אֲךָ כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרְשׁ שׁוֹחֵר טוֹב, תַּהֲלִים כ'): כִּךְ אֵמַר

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל — אִם רְאִיתֶם שֶׁהַצְּרוּת מְכַסּוֹת אֶתְכֶם, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אַתֶּם נִגָּאֲלִים, שֶׁנֶּאֱמַר: "יַעֲנֶה ה' בְּיוֹם צָרָה", עֵינַי שָׁם.

וְהִנֵּה טוֹב שֶׁתֵּאָסֵף אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּתְחַזְקֶם, כְּנֶגֶד עֲלִילוֹת הָרָשָׁע שֶׁמַּעֲלִיל עֲלֵיכֶם, וְצָרִיכִים לְסַפֵּר לְבֵית-דִּין אֶת הָאֱמֶת לְאַמְתָּהּ, עִם אֵיזָה 'רֵב' אֲנַחְנוּ מִתְעַסְקִים [חֶסֶר]. וְכַפִּי הַנֶּרְאָה תִּהְיֶה לְסִמָּ"ךְ-מ"ם עֲכָשׁוּ מִפְּלֵה גְדוּלָּה, רַק צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לִפְחֹד כָּלֵל, כִּי הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע, וְנוֹאֵף וְכו', כִּי אֵיךְ יָכוֹל רֵב חֲסִידֵי לְרֹאוֹת וּלְהִסְתַּפֵּל, וְלִשְׁרֹי וּלְזַמֵּר וְכו' עַל הַבְּמָה, כְּשֶׁרוֹקְדִים שָׁם גְּבָרִים וְנָשִׁים, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, בַּר מִינָן, וְהוּא עוֹד הוֹלֵךְ עִם שְׁטַרְיִמָל, וְעַם מָשִׁי עַל הַבַּעֲקִיטָשֶׁע שְׁלוֹ, אוֹי לְדוֹר שְׁזָה מְנַהִיגוּ!

מָה אָמַר לָךְ! בְּשָׁעָה שֶׁלְקַחוּ אֶת הָאֲדָמוֹ"ר הַרִ"צ מְלִיבַאוֹוִיטְשׁ זי"ע לְחַקִּירָה לַמִּשְׁטָרָה הַסּוֹבְיֵטִית, אֲשֶׁר שָׁם הָיְתָה סִפְנֵת מוֹת מָמָשׁ, כִּי אָחֳזוּ אֶת הָאֲקָדָח עַל הַשְּׁלֶחֶן, וְאָמְרוּ לְנַחֲקָר: תְּדַבֵּר, וְאִם לֹא, הַכְּלִי הַקָּטָן הַזֶּה יִפְתַּח פִּיָּה... עֲנֵה לָהֶם הַנ"ל: הַכְּלִי הַקָּטָן הַזֶּה יָכוֹל לְהַפְחִיד רַק מִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּעוֹלָם אֶחָד, אֲבָל מִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, אֵינוֹ מִפְּחֹד כָּלֵל מִהַכְּלִי הַקָּטָן הַזֶּה. וְסַפֵּר, שֶׁקִּדְּם שֶׁהֵלֵךְ לַמִּשְׁטָרָה (שֶׁהָיוּ רָשָׁעִים אֲרוּרִים כִּידוּעַ הַנִּקְוָה. זֹהִי הַבּוֹלָשֶׁת הַסּוֹבְיֵטִית, שֶׁהִרְגוּ מְלִיוֹנֵי אֲנָשִׁים חַפְּסִים מִפֶּשַׁע, וּמִי שֶׁנִּכְנָס לְשָׁם (לֹא יָצָא), עִם כָּל זֹאת קִבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְחֲזֹר לְעֲצָמוֹ תּוֹרַת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאִפְלוּ גָלֵל מִן הַבְּהֻמָּה אֵינוֹ נוֹפֵל לְמָקוֹם מְסִים, כִּי אִם בְּהִשְׁגָּחָה נִפְלְאָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אָדָם מִשְׁגָּח בְּהִשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרִטִית. וְעַם הַנִּנְחָה זֹו נִכְנָס אֲלֵיהֶם, וְדַבֵּר בְּגֹאֲוֹן, עַד שֶׁהִטִּיל אֵימָה עֲלֵיהֶם, כִּי רְאוּ אָדָם מְדַבֵּר בְּתַקִּיפוֹת כְּזֹו, וְהַכֵּל הָיָה אוֹדוֹת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה שְׁלוֹ.

וְעַל-כֵּן גַּם אַתָּה רְאֵה לְקִים זֹאת, וּתְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ אֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדְעַ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ הוֹלֵךְ עִמָּךְ, וְתַעֲנֶה עַל כָּל הַשְּׁאֵלוֹת בְּתַקִּיפוֹת, וּתְסַפֵּר אֶת כָּל הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁנַּעֲשִׂית בַּעֲרֵהּ בְּעֵינֵי דָת, וְאֵיךְ שֶׁהִמּוֹעֶצָה הַדִּתִּית לֹא נִבְחָרָה בְּבַחֲרוֹת כָּלֵל, רַק הַכֵּל

מסדר ומבנים בתאום מראש, ותדבר בתקיפות איך שהם מוציאים לעזו בכל פעם, כאלו אנו מפרים סדר, בשעה שכלם שונאים אותו ולא אותנו וכו' וכו', ואקנה שדברי אמת יתקבלו. העקר לא להתפחד כלל [חסר].

הכפל הדבר, אל תפחד כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע, וכל השבת התפללתי עליך שתנצל, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפילתי שאני מתפלל עליך תמיד, ותצא מהחובות ויתרחב לך.

כפי הנראה הסמ"ך-מ"ם מוציא עכשו את כל החצים עלינו, כי גם עלינו עובר עכשו דבר נורא ואים, רחמנא לצלן, בר מינן, שאספר לך עוד באריכות. השם יתברך יצילנו, וימחקו מאתנו הדינים. אני מקנה לעבר גם על הפרשה הזו, וכפי הנראה אנו עושים איזה דבר טוב מאד בקדשה, כי לא בחנם לקח את עצמו הסמ"ך-מ"ם עלינו כל-כך, אבל כבר אמר דוד המלך (תהלים צב, ט): "ואתה מרום ה'", ונדרשו חכמינו הקדושים (מדרש אגדה): 'לעולם יך על העליונה'.

נא לדונת תכף-ומיד הכל, העקר אל תירא ואל תחת, כי באמת כונת הסמ"ך-מ"ם היא רק עלי, כדי לבישני [חסר].

ראה להראות את המכתב לכל אנשי שלומנו, או לתלות את זה בבית-המדרש, שכלם יהיו עמך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט"ז תכג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו ויחדפו אל ידידי הנקר לי מאד ... נרו יאיר.

אֲשֶׁר ט"ז תכד — ט"ז תכה בַּנְחֵל שֶׁכָּג
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.
[חֶסֶר] רָאָה לְדוֹחַ לִי עֶסֶק הַהֶדְפָּסָה וְהַפָּצָה, וְאִם הָיוּ הַפְסָדִים
עַל הַדְּגָלִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֹחַ, כ"ה תְּשַׁרִי ה'תנש"א.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפְדִּיּוֹן, יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שִׁמְתִּיקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְתִזְכֶּה לְמִצָּא אֶת בֵּית זוּגְךָ מִה שִׁוִּיתָ
מִהָרָה, הָעֵקֶר אֵל תִּהְיֶה בְּרָרָן.
רָאָה לְנִסֵּעַ לִיבְנָאֵל, וְשֵׁם תִּזְכֶּה לְמִצָּא אֶת בֵּית זוּגְךָ, וּמִי יִתֵּן,
שֶׁתִּכְנֹס לְגוּר שֵׁם וְכֵן גַּם אַחֲוֹתֶךָ וְגִיסְךָ, וְשֵׁם יִזְכוּ לְשְׁלוֹם-בֵּית
אִמָּתִי.

הָעֵקֶר רָאָה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הֵיִסוֹד וְהָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם
הוּא שִׂמְחָה, כִּי מִי שֶׁזִּזְכֶּה לְהִיּוֹת שִׂמַּח יוֹתֵר, עַל-יְדֵי-זֶה מַצְלִיחַ
יוֹתֵר, אֲשֶׁר מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, וְהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה.
הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֹחַ, כ"ה תְּשַׁרִי ה'תנש"א.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.
רָאָה לְחַזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שֶׁבַּעוֹלָם לְהִיּוֹת

בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְכָל מֶה שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר שִׂמְחָה — בֶּן נִתְרַחֵב מִחוּ וְדַעְתּוֹ.

נָא וְנֵא תַעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְעֻלּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם דְּבַר כָּלֵל, וְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמָךְ מְאֹד בְּאֶכָּל, שְׁלֹא תִכְשֵׁל, חֹס וְשָׁלוֹם, בְּאֶכִּילַת נִבְלוֹת וּטְרֵפוֹת.

בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, נִתְגַּלּוּ לָנוּ דְּבָרִים מְזַעְזָעִים מְאֹד מֶה שֶׁקִּוְיָה בַּעֲיָנָה, לְכֵן מַעֲתָה אֵין לָנוּ שׁוּם שִׁיכּוֹת — לֹא לְמוֹעֲצָה הַדְּתִית וְלֹא אֶל הָרַב שְׁלֵה, תִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַב דִּקְדֻּשָּׁה, שֶׁהוּא רַבְּנוּ ו"ל, וְצָרִיכִים לְכַרֵּחַ מְרַב דִּקְלָפָה וְכו' (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח').

מֶה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! בָּאתָ לְכָאן לִיבְנָאֵל לַעֲבֹד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְזִכּוֹת לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בַּקְּדֻשָּׁה וּבִטְהָרָה, וּלְהַתְעַלּוֹת בְּהִתְבּוֹדּוּת, לְהִתְבּוֹדֵד בֵּין הַהָרִים, וּלְדַבֵּר דְּבוּרֵי תּוֹרָה וַיֵּרָאֵת שָׁמַיִם. וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה עִמָּךְ נִסִּים נִגְלִים מְמָשׁ, שִׁישׁ לָךְ דִּירָה אֲשֶׁר אַחֲרָיו עֲדִין לֹא זָכוּ לָזֶה, וְעַל-כֵּן אֵל תִּנִּיחַ שִׁיעֲשֶׂה לָךְ שְׁטִיפַת מַח, עֲלֶיךָ לְזַכֵּר אֶת הַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ שֶׁמָּסַר בְּשִׁבְלֶיךָ רַבְּנוּ ו"ל, וְעַכְשָׁיו אֵל תִּנִּיחַ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יִטָּעָה אוֹתָךְ, חֹס וְשָׁלוֹם.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ וּשְׁלָחָן עָרוּךְ, וְאִזּוּ תִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהִיּוֹת סִבְלָן גָּדוֹל, הֵן עִם הַיְלָדִים וְהֵן עִם אֲשֶׁתְּךָ, כִּי לְפַעֲמִים בָּאָה לְאָדָם אִיזוֹ מִחְשָׁבָה שֶׁל פֶּעַם וּרְצִיחָה, וּלְכַסּוֹף הוּא נֶעֱקָר לְגַמְרִי. וְלָכֵן צָרִיכִים לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל מִדַּת הַסִּבְלָנוּת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ לְהַכְלִיל בּוֹ בְּאַמָּת, וַיִּקְּיֵם אֶעְלָנוּ (תְּהִלִּים נא, א): "תַּחֲטָאֲנוּ בְּאִזּוֹב וְאִטְהֵר, תִּכְבָּסְנִי מִשְׁלֵג אֲלִבִּין", אֲלִבִּין אוֹתִיּוֹת יִבְנֶא"ל, כִּי דִיקָא בַּעֲזִירַת יִבְנֶאֱל יְכוּלִים לְזִכּוֹת, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַחֲטֵא וַיִּנְקֶה וַיִּטְהֵר וַיַּכְבֵּס אוֹתוֹ מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו,

אָשֶׁר ט"ז תכו בַּנְחֵל שְׂכָה
אֲשֶׁרִי מִי שְׁנֹכְנֵס לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, אֲשֶׁר בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבָר תְּהִיָּה "עִיר
בְּרֶסֶלֶב" עַל אַפֶּס וַחֲמָתָם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵינוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַעֲלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

ט"ז תכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נח, כ"ה תִּשְׁרִי ה'תשנ"א.

**שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאָד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.**

**לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאָד מָאָד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.**

**רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׁמַּח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי הַשִּׂמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת,
וְעַל-יְדֵי שִׂמְחָה נִזְכָּה לְפָרֵץ אֶת כָּל הַגְּדָרִים וְהַמְּחִיצוֹת שֶׁמְסַבְּבוֹת
אוֹתָנוּ.**

**בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְהַפְּצָה, הִנֵּה טוֹב מָאָד, שֶׁתִּסְפָּר אֶת זֶה לְכָל
הַמְּפִיָּצִים, כִּי הֵיא עֲצָה נִפְלְאָה מָאָד, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְכָּה לְהוֹצִיא
מִהַכֶּחַ אֶל הַפַּעַל, וּלְהַרְבוֹת נַשְׁמוֹת שְׂיִחְזֹרוּ בְּתִשְׁבּוּכָה אֲמִתִּית אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ.**

**מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּזְכָּה לְכַתֵּב כַּמָּה סְפּוּרִים שֶׁל הַפְּצָה.
תְּהִלָּה לְאֵל, בְּנֵךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, מַצְלִיחַ מָאָד — הֵן בְּהַפְּצָה, וְיֵשׁ לוֹ
הַמּוֹן סְפּוּרִים אֲשֶׁר כָּבֹד הַצִּיל נַפְשׁוֹת מִשְׁאוּל תַּחֲתִית, וְיִדְפֹּס בְּעֶזְרַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן הוּא מַצְלִיחַ בְּלִמּוּדִים, שֶׁהוּא לוֹמֵד בְּהִתְמַדָּה רַבָּה,
וְהַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה נֶחֱם מִמֶּנּוּ וּמִכָּל
יוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ.**

העקר ראה שיהיה שלום בין אנשי שלומנו, ותשתדל לדון את כלם לכף זכות, וכן תאמר לאשתך, שתראה לדון את כל אחת ואחת לכף זכות, כי כשם שפרצופיהן שונים בן דעותיהן שונות (במדבר רבה, פרשה כא, סימן ב'), וכן הולכים החיים, שכל אחד חושב אחרת, ועלינו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שיהיה רק טוב כל ימי חייכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני.

ט"ז תכז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח, כ"ה תשרי ה'תנש"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערךם הקשה ממה שעובר עליכם בביתכם.

מאד אני מצטער מכל התנהגות אחיך, כי את יודעת היטב, וכן קראת בספרים שזכיתי להדפיס, שהדבר הראשון הוא כבוד אב ואם, ורבנו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד, והתורה הקדושה שמה את זה כדבר הראשון, עד שאמרו (דברים רבה, פרשה ב', סימן ו'): כבוד אב ואם היא חמורה שבחמורות; ועל-כן איני יודע מאין לקח דרכים כאלו, אני בעזרתו יתברך, אשתדל לכתב לו בכתמה, שלא ידע שאתם כתבתם לי, עם כל זאת היה טוב מאד, אם הייתה לך איזו שיחה אישית עמו, כי יכול להיות, שהוא אינו יודע מה שקורה, וכן צריכים לדון אותו לכף זכות, כי הוא מאד מצטער בעזיבת השדוד שלו וכו', כי הלכו כבר להתחתן, ולבסוף נתק הקשר.

אָשֶׁר ט"ז תכח בְּנַחֵל שְׂכֹז

נָא וְנָא רְאֵי אֶת לְקַיִם מַצּוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, וְאֲנִי מְקַנָּה
לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפַעַל אֲצֵל אַחִיךָ, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְשׂוּרוֹת
מְשֻׁמָּחוֹת.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי לַמּוֹד רַבְּנוּ ז"ל הוּא לַמּוֹד נִפְלָא בִּישׁוּב הַדַּעַת
וּבִנְקִיּוֹן וּבְדִרְךָ-אַרְצָא, לְקַשֵּׁר רוּחַנִיּוֹת לְגִשְׁמִיּוֹת, וְגִשְׁמִיּוֹת לְרוּחַנִיּוֹת,
אֲשֶׁרֵי מִי שְׁלֹקָח אֶת הַלַּמּוֹד כְּפִי שְׁצָרִיךָ!

הַמֵּאֲחֵל בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט"ז תכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי מַחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' (ה') ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד אָנִי מוֹדָה לָךְ עַל שְׁעִזְרָת לָנוּ לְקַבֵּל רִשְׁיוֹן וְכו', עַל מְנַת
שִׁישְׁמֵר הַסֵּדֶר עַל כֵּנוֹ. וּמָאד מָאד אֶבְקֶשׁ אוֹתְךָ, אִם אֶפְשָׁר שְׁגָם
אֶתָּה וְכַמָּה חֲבֵרֶיךָ בְּתוֹר מְשֻׁמֶר הַגְּבוּל וְהַאֲזָרְחִי, תְּשַׁמְרוּ עַל הַסֵּדֶר,
כְּדֵי שֶׁלֹּא יִבּוֹאוּ אַחֲרֵי-כֵן לֹאמֹר שְׁאַנְחֵנוּ עוֹשִׁים פְּרוּבֹקְצִיָּה וְכו', אָנִי
חוֹשֵׁב שֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן אִמַּת וּלְתַמִּיד לְגִלוֹת אֶת הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁנַּעֲשִׂית
בְּעִיָּרָה מְצַד הַמוֹעֵצָה הַדִּתִּית וְה'בוֹס' שְׁלָה, שֶׁרַק צוּכֵר כֶּסֶפִּי צְבוּר
וְתַקְצִיבִים בְּכִיסוֹ הַפְּרָטִי, וְאֵינִי עוֹשֶׂה שׁוּם דְּבָר בְּשִׁבִּיל הַדָּת, הֵיכָן
שְׁמַעוּ דְּבָר כֵּזֶה?! עַד שֶׁיִּכּוֹל אֶפְלוֹ לְהוֹנוֹת אֶת הַמְּשֻׁטָּרָה שֶׁלֹּא יִתְּנוּ
אֲשׁוּר וְכו'... לְזֹאת אָנִי מוֹדָה לָךְ מָאד עַל כָּל מַה שֶׁנַּעֲשִׂית בְּעִבּוּרֵנוּ,
וְאֲנִי מְקַנָּה שְׁנַצְלִיחַ בְּדִרְכֵּנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כָּל טוֹב, וְאַזְכָּה לְשִׁמְחָה
יַחַד עִמָּךְ בְּשִׁמְחוֹת שְׁתַּעֲשֶׂה...

ט"ז תכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנִי, מִחֶרֶת יוֹם הַכְּפוּרִים, שֶׁם ה' (ה') ה'תנש"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מֵאֵד אֲבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ, שֶׁתַּחֲזִקֵי אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אוֹדוֹת הָאִסְפָּה וְכו', אֲשֶׁר אֵין עוֹד קְדוּשַׁת הַשֵּׁם יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה, שְׁפוּעִלִים לְמַעַן טְהַרַת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאוֹי לוֹ לְגוֹרֵם שִׁמְשֻׁחַק' עִם עֲנִינֵי כְרִיתוֹת, וְצוּבֵר אֶת כִּסְפֵי הַצְּבוּר בְּכִיסוֹ, אֲשֶׁר הוּא הַעוֹשֶׂה חֲלוּל הַשֵּׁם הַכִּי גָדוֹל, 'רַע-בְּנִים' כָּאֵלוּ אֲשֶׁר הִרְסוּ אֶת אֶרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה עִם קִלּוֹת הַדַּעַת שְׁלָהֶם, שֶׁלֹּא דִקְדָּקוּ עַל טְהַרַת הַמְּשַׁפָּחָה כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ, וְלֹא הִקְפִּידוּ עַל כְּשָׁרוֹת הַמַּאֲכָלִים כְּרָאוּי, וְכָל עֲנִין הַחֲנוּךְ אֲצִלָּם הוּא כְּדוּר פּוֹלִיטִי, שֶׁמְפַקִּירִים אֶת בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ, הֵם אֲשֶׁר הִרְסוּ מֵאוֹת וְאַלְפִים וְרַבּוֹת רַבּוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִלְכוּ לְאִבּוּד, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן.

לֹא, לֹא! לֹא עֲלֵינוּ יִצְלִיחַ לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁכָּבֵר עָשָׂה חֲמַשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה עַל כָּל תּוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם, אֲנָשִׁים תְּמִימִים, לֹא, וְלֹא! לֹא נַעֲזֹב וְלֹא נִנְיַח בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, אֵין אֲנַחְנוּ "פְּרַמִּיטִיבִים" ו"פְּרֶאזִיטִים" ו"מְרַחֲפִים" כְּמוֹ שֶׁקָּרָא אוֹתֵנוּ, אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּזְכָּה לְהַקִּים קֹהֵלָה עַל טְהַרַת הַקֹּדֶשׁ, שֶׁתַּהֲיָה לְשֵׁם וְלַתְהִלָּה בְּכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הָעוֹלָם כָּלֹ.

נָא וְנָא רְאֵי לְחִזָּק אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִסְפֹּר לָהֶן אֶת הָאֵמֶת מֵהַ קוֹרָה כָּאֵן, שֶׁלֹּא יִטְעוּ אוֹתָן, וְשֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ לָהֶן שְׁטִיפַת מַח, שֶׁזֶּהוּ חֲלוּל הַשֵּׁם וְכו', וּכְאֵלוּ לֹא תִפְעֲלוּ שׁוּם דָּבָר וְכו', אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְצִאת כָּלפִי שְׁמִיָּא בְּמַצּוֹת מִחָאָה, וְכֵן נוֹרִיד מֵאֲתָנוּ הַדִּינִים, כִּי מִי יוֹדֵעַ אִם אֲנַחְנוּ לֹא חֲיָבִים בְּדָבָר, שֶׁלֹּא צָעֲקָנוּ וְלֹא הִתְרַיְנוּ עוֹד לִפְנֵי שְׁנֵתִים עַל הַצָּרָה הַזֹּאת. הֵן אֵמֶת, שֶׁאֲנִי דִבְרַתִּי עִמּוֹ כְּבָר לִפְנֵי שְׁנֵתִים, וְהַשְׁתַּדְּלִיתִי בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְשַׁכְנֵעַ אוֹתוֹ שֶׁיַּעֲזֹר לָנוּ, וְאֲנִי מוֹכֵן לְשָׁלֵם אֶפְלוּ חֲצִי מֵהַהוֹצָאוֹת הַכְּרוּכוֹת בְּדָבָר,

שכט

בנחל

ט"ז תכט

אשר

אף הוא עושה לעג וקלס מאתנו, ומוליך אותנו שולל. ובפרט עכשו
בענין תלמוד תורה, בזה הרס לנו לגמרי. לזאת כבר הגיע הזמן,
שנקח את עצמנו בדינו, מקסימום מה יכול להיות? שתושבי
המקום יהיו בכעס וברגז עלינו, מה בכך?! יותר טוב שהם יהיו
בכעס, מאשר יהיו עלינו קטרוגים בשמים, שלא עשינו שום דבר
בענין התנוף ובענין טהרת המשפחה. אבל באמת אני יודע שהם
יותר עמנו מאשר עמיהם, ובשקט רב אנשי המושבה אוהבים אתנו,
אף הם חוששים לפרסם את זה.

בענין הדירה, ראו להשאר שמה אפלו אם יבקשו קצת יותר,
כמו שפבר כתבתי לכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם, שבת לאל בורא עולם!

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרך
ע"ה. זכנו השם תתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך ע"ו להגדיל
תורה ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

תִּכְן הָעֲנִינִים

חֶלֶק ע"ה

- ג פֶּתַח דְּבַר ט"ז קנ"ג
ה הַקְדָּמָה ט"ז קנ"ד
יא ט"ז קנ"ה
יב יְדַבֵּר בְּנֶגֶד תַּאֲוֹת כְּבוֹד וְהִתְנַשְּׂאוֹת, שְׁעַל-יְדֵי שְׂאֵדָם בָּטַל אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ,
וּמִסְתַּכֵּל עַל תַּכְלִיתוֹ, אֵינוֹ נִמְשָׁךְ לְכָל זֶה, וְיִסְפָּר עַל כְּפָה צַדִּיקִים אִיף
שֶׁהָיוּ בָטָלִים וּמִבְטָלִים לְגִמְרֵי אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ.
יג ט"ז קנ"ו יג
יד יְגַלֶּה מַעֲלַת הַזִּוְכָה לְשִׁתָּק לְמַבְזִים אוֹתוֹ, וְיִסְפָּר מִהַרְפֵּ"ק וְהַרְפֵּ"ע
מִפָּאנו.
יז ט"ז קנ"ז יז
יח יְדַבֵּר לָזֶה שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֶה שְׁעוֹבֵר, שֶׁיִּצְדִּיק עָלָיו אֶת הַדִּין, וְיִתְנַדֵּה עַל
עוֹנוֹתָיו הַרְבִּים, וְאֵז וְשֵׁב וְרָפָא לוֹ.
טו ט"ז קנ"ח טו
טז יְדַבֵּר לְעֲנֵן שְׁלוֹם-בֵּית, שֶׁלֹּא לְרִצּוֹת חֲבֵרוֹ בְּשַׁעַת כְּעָסוֹ.
טז ט"ז קנ"ט טז
יז יוֹרֵה לְהוֹצִיא רְמָזִים מִהִנְהֻגָתוֹ שֶׁל הַבְּעֻטָּלָה הַחֲרָשׁ, שֶׁלֹּא שָׁמַע אֶת
הַחֲסִירוֹנוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וְיַעֲזֹר עַל לְמוֹד מִשְׁנִיּוֹת.
טז ט"ז קנ"י טז
יח יַעֲזֹר עַל לְמוֹד חוֹבַת הַלְּבָבוֹת וּבִפְרֵט שְׁעַר הַבִּשְׁחוֹן, וְיַעֲתִיק רְשִׁימַת
צַדִּיקִים שֶׁהִמְלִיצוּ עַל זֶה מְאֹד, וְיִזְהִיר עַל לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל.
יז ט"ז קנ"י יז
יח יַעֲזֹר מְאֹד עַל לְמוֹד שְׁלִחַן עֲרוֹךְ בְּכָל יוֹם כְּרִצּוֹן רַבְּנֵי ו"ל, וְיִבְאֵר עֲנֵן
מֶה שְׁנֵאָמַר, שֶׁצָּרִיף לְלִמּוֹד פּוֹסְקִים לְפָנֵי הַחֲדוּשׁ וּלְאַחֲרָיו.
יח ט"ז קס יח
יח יַעֲזֹר אֶת שְׁנֵפֶל מְאֹד — לְעֶסֶק הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל וּמוֹהֲרֵנֶת ו"ל.

- ט"ז קסא** יגלה נזראות נפלאות מענין האמונה הקדושה, להמשיך ולבטל עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ויארץ בזה מאד, איך ללחם עם הקלפה המעוררת עיני האדם וכו', והיא תאונת נאוף וכו', ויחזק ויעודד מאד להמשיך עצמו רק אל אמתת מציאותו ותברך.
- ט"ז קסב** יגלה, שעל-ידי תודה והודאה האדם ממשיך על עצמו כל הנסים.
- ט"ז קסג** ידבר מהתכלית הנצחית, איך שראוי לחשב מיום המיתה תמיד, ויחזק על נתינת אכל לרעבים, וקריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, שזו סגולה לאריכות ימים.
- ט"ז קסד** ידבר פנגד דאגות חנם, ויעורר על תפלה, ועל קיום המצוות, ולמוד התורה, ומענין "ש לו מנה רוצה מאתים", ובטחון בו ותברך.
- ט"ז קסה** יחזק להסתפל על כל נקדה טובה, ולהיות בשמחה תמיד.
- ט"ז קסו** יחזק ויעורר לברח תמיד אליו ותברך בתשובה, על-ידי ודוי דברים.
- ט"ז קסז** ידבר נזראות נפלאות ממעלת מדת הסבלנות בכל דבר, ויעורר להכניס את עצמו באמונה פשוטה, ולשמח עם בריאות האברים וכו'.
- ט"ז קסח** ידבר ממעלת שדכן דקדשה, שזו מצנה גדולה בדורנו — למהר זיווגם של בני הגעורים ולא ההפך, חס ושלום.
- ט"ז קסט** יגלה נפלאות ממעלת אמירת תקון חצות בכל לילה, וגדל העת רצון ששורה אז, והפדיון שאפשר לערוך אז, ויספר מעשה מהגאון הצדיק ר' יהודה גרינוואלד הפלא ופלא מנקדתו הקדושה בעת חצות.
- ט"ז קע** ידבר מהמשברים והגלים של זה העולם, ויעורר להדבק עצמו בו ותברך, ולמוד משניות.

- ט"ז קעא** לג
יעורר למסר עניניו אף ורק אליו יתברך, ויזהיר על קימת חצות, לקונן
אז על גשמיית ורוחניות.
- ט"ז קעב** לד
יעורר ויחזק לעשות בכל פעם התחלה חדשה, וזה סימן שהוא זוכה
באמת להיות דבוק בו יתברך.
- ט"ז קעג** לה
יחזק בתי ישראל המתקשה למצא את זיווגה, ויחבר בעבורה תפלה
מיחדת לאמרה בכל יום.
- ט"ז קעד** לו
יסדר סדר הנהגה למוצאי שבת בענין הלמודים וסדר סעדת מלווה
מלכה שמסגלים אז.
- ט"ז קעה** לז
יחזק את שנשבר מענין קנית ומכירת דירה, וידביק נשמתו בו יתברך.
- ט"ז קעו** לז
יחזק מאד אב שבתו נזקקת לאשפוז, וידריכנו ויעודדנו בשעה קשה
כזו.
- ט"ז קעז** לח
יעורר על למוד ח"י פרקים משניות, ושמירת העינים, ולגרס דף אחר
דף, עד שיזכה לצלם אלקים.
- ט"ז קעח** לט
יתן עצה ביצד להנצל מהעון החמור של לשון הרע, ויעורר להכניס בדתו
רק אמתת מציאותו יתברך וכו', ולגרס משניות, גמרא ושלחן ערוך.
- ט"ז קעט** מ
יחזק מאד על למוד האמונה הקדושה, ולחזור על זה הרבה, עד שיזכה
בכחה לעבר על כל המשברים.
- ט"ז קפ** מא
יגלה שהעקר הוא התחזקות, ויבזה נמדת כל גדלת הצדיקים.
- ט"ז קפא** מב
יזהיר לשאת אשה תכף ומיד בלי הסוסים כרצון הקדוש-ברוך-הוא,
ובפרט בגיל מתאחר.

ט"ז קפב מג
 יחזק ויאמץ מאד, ששום דבר שבעולם לא יוכל לשבר את האדם,
 ותמיד לבוא אל אבא שבשמים המרחם עלינו, ולהיות נענה בתפלה.

ט"ז קפג מד
 יחזק על-פי מאמץ ו"ל, ש'כבוד שבת עדיף מאלף תעניות', ויעורר
 לנהג בזה לעבדה ולמעשה, ולהיות שמח כל השבת.

ט"ז קפד מה
 ידבר נוראות נפלאות מקדשת הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך זי"ע
 מליז'ענסק כעדות בנו הקדוש, ויגלה מעלת הצדיק, איך שהוא בטל
 לגמרי בו יתברך וכו', אשרי הצדיקים ואשרי דבקהם!

ט"ז קפה מו
 ידבר נפלאות מקדשת הצדיקים, אשר מוסרים נפשם בעבור נשמות
 ישראל, ויספר ספור נורא מהרב הקדוש מטשערנובל והרב הקדוש
 מקארלין, שהוציאו מבית אסורים, ועל-כן זכו להיות צנור הממשיך
 השפעות.

ט"ז קפו מז
 יעורר שלא להכנס ללחץ, ולהרגיל עצמו ללמד משניות, ויזהיר על
 למוד שעור בעיון.

ט"ז קפז מח
 יזהיר לנצל הזמן היקר בגרסא בכל חלקי התורה הקדושה וכו', וזה
 המקום הכי בטוח לברית אליו.

ט"ז קפח מט
 ידבר משיחה בינו לבין קונו, ואף שאינו רואה שום שנוי, ויבאר מעלת
 יהודי פשוט דיקא.

ט"ז קפט מט
 יעורר לבוא אל ציון רבנו ו"ל, ויבאר שרבנו ו"ל אינו מצמצם במקום
 אחד, והעקר לברית מכל מיני פחדים וחסשות.

ט"ו קצ נא
 יגלה מעלת התפלה ואמירת תהלים, אשר ממשיך נסים וגלים, ויחזק
 על למוד משניות ולא להתנאש כלל.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

5

- ט"ו קצא** נב
יחזק כנגד פחדים, כי אין באמת ממה לפחד.
- ט"ז קצב** נב
ידבר מענין שמירת הבריאות ושמירת הדבור.
- ט"ז קצג** נג
יורה למי שבאים אליו אנשים ומבקשים ברכה, שיש בלבו לברך ולא לדחותם.
- ט"ז קצד** נד
יוכיח אשה על התנהגותה הבלתי הולמת לבעלה.
- ט"ז קצה** נד
יעורר לעשות כל מעשיו בשוב הדעת ולהמנע מפזיזות, ועל-ידי שמחה ומציאת נקודות טובות אפשר לזכות לשוב הדעת.
- ט"ז קצו** נה
ידבר מענין הנסיונות שעוברים על כל אחד, ומענין המפריע ליהדות בביבנאל, והנסיונות שהיו למוהרנ"ט ו"ל, ויעורר על התמדת התורה ולמוד זהר הקדוש.
- ט"ז קצז** נז
ידבר ממעלת טבילת מקנה בכל יום.
- ט"ז קצח** נז
יבאר שעל-ידי זכוף הארבעה יסודות שבאדם, זוכים לבטול אמת אליו יתברך.
- ט"ז קצט** נח
ידבר בענין ראיות אסורות וסגלות ועצות, כדי להנצל מזה.
- ט"ז ר** נט
יגלה מעלת הספר "אשר בנחל" ומכתבים הנדפסים בו, ומעלת הזוכה להדפיסם.
- ט"ז רא** ס
ידבר תוכחה חריפה לבעל שמגביה ידיו על אשתו.
- ט"ז רב** ס
יגלה, שעל-ידי התחזקות ממשיך על עצמו קדשה עליונה, וידבר מענין

תִּכְנֵן הָעֲנִינִים

חֲזָרָה עַל לַמּוֹד, שָׂרָק עַל־יָדֶי־זֶה מַצְלִיחִים בַּתּוֹרָה, וַיִּסְפֹּר מַעֲנִין
הַתְּמַדְתּוֹ הַמְּפָרֶסֶמֶת שֶׁל הַמַּהְר"ם שִׁיק זי"ע, וַיִּסְפֹּר אֹדוֹת חֲזָרָתוֹ אֶת
הַ"לְקוּטֵי־מִוֶּהָר"ן פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר.

ט"ז רג **סב**
יִדְבֹּר בְּעֵנִין רָשָׁע שִׁיּוּדֵעַ שֶׁהוּא רָשָׁע, אֲשֶׁר זֶה עֲדִיף מִצַּדִּיק שֶׁהוּא יוֹדֵעַ
שֶׁהוּא צַדִּיק וְכו'.

ט"ז רד **סג**
יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מַדּוּעַ הִישׁוּעָה מִתַּעֲבָבָת, הֵן מִפְּנֵי שְׂמִמְעֵט בַּתְּפִלָּה וְהֵן
מִפְּנֵי שְׁבוּטָח בְּאָדָם.

ט"ז רה **סד**
יִגְלֶה רַעַת בְּגִי־אָדָם שֶׁמִּנְצָלִים אֶת הָאָדָם, וְאַחֲר־כֵּן הֵם דּוֹרְשֵׁי רַעַתוֹ,
וְהֵם אֲנָשִׁים שֶׁנֶּחֱשָׁבִים כְּצַדִּיקִים, וַיִּבְאֵר בְּאוֹר נִפְלָא עַל ה' מֶלֶךְ.

ט"ז רו **סה**
יִזְהִיר לְהַשְׁמֵר מִבְּגִי־אָדָם נִצְלָנִים וְכו', וַיִּרְאֶה לַעֲשׂוֹת רַק טוֹבוֹת בְּלִי
לַצָּפוֹת לַתְּגִמּוּל.

ט"ז רז **סו**
יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מַעֲנִין, שֶׁצָּרִיף לְהַזְהִיר מִלְּגִלוֹת עֲנִינוֹ לְבְּגִי־אָדָם, וְעֵנִין שְׂאִי
אֶפְשָׁר לְהַבִּין מַה זֶה בַּחֲיָה וַיִּדְיָעָה, וַיִּדְבֹּר מִיִּרְדַּת הַנְּשָׁמָה בְּגוּף, וּמַעֲלַת
הַצַּדִּיקִים שְׁעוֹשִׂים תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה.

ט"ז רח **סז**
יִדְבֹּר מַרְצֻנוֹת לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְלְהַפִּיצָם בְּכָל הָעוֹלָם,
וַיַּעֲזִיר לָקִים כָּל שִׂיחָה וְשִׂיחָה מִרַבֵּנוּ ז"ל, וְלִטִּיל בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, וּמִי שְׁעוֹשָׂה לִיצְנוּת מִכָּל דָּבָר, מִתְּלוּצֵץ עַל עַצְמוֹ.

ט"ז רט **סח**
יִגְלֶה מַעֲלַת הַנְּשׂוֹאִין, שֶׁזֶה שְׁלֵמוֹת תְּקוּן הַבְּרִית, וְעֵנִין הַזּוֹכָה לְשִׁמּוֹר
אוֹתָם, וְכָל זֶה כְּנֶגֶד הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים.

ט"ז רי **סט**
יִשְׁבַּח בְּעַל שְׁהַשְׁלִים עִם אִשְׁתּוֹ, וַיִּגְלֶה לוֹ מַה זֶה גּוֹרָם בְּעוֹלָמוֹת
עֲלִיּוֹנִים, כְּאֲשֶׁר זֶה מְשַׁלְּמִים זֶה עִם זֶה.

ט"ז ריא **ע**
יִדְבֹּר מַעֲנִינוֹ שֶׁל דּוֹד הַמֶּלֶךְ, וְלְהַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ שֶׁהַכָּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,

תָּכֵן הָעֲנִינִים

וּלְבַקֵּשׁ תָּמִיד עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְעֲנִין לְמוֹד הַקְּבֵלָה, שֶׁהַכֹּל צָרִיךְ
לְהִיטֵת בְּדַבָּקוֹת אֲמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן הוּא בְּנִגְלָה דְּתוֹרָה, וַיַּחֲזֵק
עַל-יְדֵי-זֶה מְאֹד.

ט"ז רבי
יוֹכִיחַ וַיַּעֲזֹר לְהוֹצִיא מִלְּבוֹ כָּל מִינֵי קִנְאוֹת וְשִׁנְאוֹת, וַיְבַרֵּר אֵיךְ לִזְכוֹת
לָזֶה.

ט"ז ריג
וַיְדַבֵּר מִעֲנִינֵי שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁעַל יְדֵי אָנוּ יְכוּלִים לַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,
וְכָל עֲנִינֵי הוּא תִּקְוָה הַיְסוֹד שֶׁהוּא הָעֶקֶר, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְחַזְּקֵת הָאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה, וְזוֹכֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְהִתְמַיֵּד בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

ט"ז ריד
יִגְנֶה קְרִיאַת עֲתוּנִים מִכָּל סוּג שֶׁהוּא, וּלְעֲמֹת זֶה יַחֲדִיר חֶשֶׁק לַעֲסֹק
בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל.

ט"ז רטו
יַחֲזִיק שְׁלֹא לִקְחַת אֶל הַלֵּב מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלִזְכֹּר שֶׁכָּל מְאֻרְעוּתוֹ
לְטוֹבָתוֹ, וַיִּבְאֵר שֶׁהַדְּבִיק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ נַעֲשֶׂה כְּמוֹ רִאִי, שֶׁהַזּוֹלָת רוֹאֶה בּוֹ
אֶת רָצוֹנוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה סוֹבֵל בְּזִיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים. וַיְדַבֵּר מִעֲנִין
הַתְּמִנּוֹת וְהִנְהָגָה.

ט"ז רטז
יַחֲזִיק מְאֹד בְּאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה לְסִבְלָנוֹת וְלֵאֲרִיכוֹת
אֲפִים.

ט"ז ריז
יַחֲזִיק אֶחָד שֶׁצָּרִיךְ לַעֲמֹד לִפְנֵי בֵּית-דִין, וַיַּעֲזֹרוּ שְׂיֵאמַר רַק הָאֲמֵת, וְלֹא
יְזוּז מִמֶּנָּה כָּלֵל, כִּי הָאֲמֵת הִיא דְּבָר שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַעֲלִימָהּ, כִּי הִיא צָפָה
לְבִסּוּף מְלֻמְעָה.

ט"ז ריח
יְדַבֵּר מִחוּבַת הַנֶּחֱת תְּפִלִּין דְּרַבְּנוּ תָּם.

ט"ז ריט
יִגְלֶה חוּבַת שְׂמִתְתָּנוּ, שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים מִרַבְּנוּ ו"ל, וְהַסְמָךְ מ"ם עוֹשֶׂה
פְּרוּדִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁתִּהְיֶה מַחֲלָקֶת בֵּינֵיהֶם, וְצָרִיךְ לְהִזְהָר
שֶׁתִּהְיֶה אֲהָבָה וְאַחֲדוּת גְּדוּלָּה בֵּין כָּל הַמְּקַרְבִּים לְרַבְּנוּ ו"ל.

ט"ז רכ פג
יגלה הַדָּרֵךְ לַהֲפָרִיד הַנִּשְׁמָה מִגּוֹף עוֹד בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ, עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדָּה וְיַחֲוִידִים קְדוּשִׁים, וַיִּגְלֶה שְׁזָהוּ יַחֲוִיד הַנִּזְ"ה אֲדוֹנָי וְכוּ'.

ט"ז רכא פד
יְדָרִיךְ בְּפִרְטִיּוֹת מִי שְׁצָרִיךְ יְשׁוּעָה דְּחֻפָּה, וַיִּדְבֵּר מַעֲנִין צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל וְצִיּוֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי בֶל"ג בְּעֶמֶר וַחֲלוּקַת ח"י רִיזְטֵל שָׁם, וַיִּגְלֶה בְּרָמָז עֲנִין יַחֲוִיד עִם נִשְׁמַת הַצַּדִּיק וְכוּ', וַיַּעֲוֹרֵר לַהֲתַמִּיד בְּזֵהֵר הַקָּדוֹשׁ, וּלְעוֹרֵר אֲחֵרִים עַל זֶה.

ט"ז רכב פה
יגלה, שְׁעָקֵר הַיְּהוּדִית תְּלוּיָהּ בְּקִרְבַּת הַצַּדִּיקִים, וַיִּבְאֵר בְּאֶפֶן נִפְלָא לְמָה זֻכִּים עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק, וְצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ עַל זֶה הַרְבֵּה מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

ט"ז רכג פו
יגלה מַעֲלַת הָעוֹשֶׂה צִדְקָה וְחֶסֶד וְהַכְּנָסַת אֲוִרָחִים עִם הַזּוֹלַת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ דָּעָה בַּשָּׁמַיִם, וְיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת מוֹפְתִים וְכוּ', וַיִּסְפֹּר סִפּוּר נוֹרָא אִיךָ יְהוּדִי בָּא בַּחֲלוּם לַחֲבֵרוֹ, וְסִפֵּר עַל שְׁזָכְנוֹ אוֹתוֹ בְּגִלְל הַצֵּלַת נַפְשׁוֹת שְׁעָשָׂה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ עִם כָּל כֶּסֶפוֹ, אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לָזֶה!

ט"ז רכד פט
יבאר, שְׁאִין צִדְקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזְכוּי הַרְבִּים.

ט"ז רכה צ
יַעֲוֹרֵר מֵאֵד לַהֲשִׁלִּים פְּרַשְׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר הַחַל מִיּוֹם רֵאשׁוֹן עִם לַמּוֹד רַש"י וּמִפְּרָשִׁים וְסִפְרֵי חֲסִידוֹת, שְׁאֵז יֵאִיר לוֹ הַשָּׁבוּעַ בְּאֶפֶן אַחֵר לְגַמְרִי.

ט"ז רכו צא
יגלה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לַהֲיִיט נֹכַח בְּכִרִית מִיָּלָה, שְׁאֵז מֵאִיר נִצּוֹץ אֱלֹהִי הַנִּבְיָא, וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה בְּזֶה זֻכָּה לַהֲמַשִּׁיךְ עַל עַצְמוֹ מְאוּרֹ.

ט"ז רכז צב
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת, שְׁבָלִי תַפְלָה שׁוּם דְּבַר לֹא יֵלֶךְ, וַיִּסְפֹּר מַעֲשֶׂה נוֹרָא מִתְּלִמִּיד הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, שְׁרָצָה לְהַבִּיא לוֹ זֵין וְכוּ'.

ט"ז רכח צג
יגלה, שְׁכָל כְּתָה בְּכַתּוֹת שְׁבִין אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ הִיא בְּחִינָה בְּפָנֶי עֲצָמָה, וְלֹא שִׁיךְ לומר זֶה לָזֶה — אִתָּה אֵינְךָ מְקַרֵּב וְכוּ', וַיִּגְלֶה רַעַת וּגְנוּת הַמַּחֲזִיקִים בְּמַחֲלָקַת, וְעֲנִין לַמּוֹד סִפְרֵי-הַמַּדּוּת, וְצָרִיךְ לְכַרֵּת מִמִּסִּיתִים

ומדיחים, ולמוד תנא דבי אליהו במוצאי שבת, ולדבר אליו יתברך,
וילהרגיש אלקות בכל החושים.

ט"ז רכט צה

ידבר מהדפסתו את כל ספרי רבנו ו"ל, ויעורר לעסק בלמוד משניות.

ט"ז רל צו

יחזק בתי ישראל אודות מדת השכחה דקדשה, ועל-ידי-זה להתחיל
מחדש.

ט"ז רלא צו

יגלה, שעל-ידי יראת שמים האדם נצול מכל מיני יראות.

ט"ז רלב צז

יחזק אודות הסתכלות על החסד שעשה ה' עם מי שיש לו בנים בריאים
בגופם ובשכלם, שלא יתלונן על שאר דברים.

ט"ז רלג צח

יעורר על גרסא בגמרא, כדי שתטהר אותו מכל זממת עברו הפגום,
ויזהירו ללמד ספרי רבנו ו"ל.

ט"ז רלד ק

יגלה ויבאר, שהעקר האוחז במדת האמת הוא מי שזוכר את יום המיתה
תמיד.

ט"ז רלה קא

יחזק אודות מדת הבטחון והאמונה ותשובה על חטאות נעורים.

ט"ז רלו קב

יחזק על הפצת דעתו של רבנו ו"ל בכל העולם.

ט"ז רלז קב

יחזק אחד שילדיו מתחצפים כנגדו, ויגלה לו, שזהו מחמת שפגם
במחשבתו, ועל-כן ידין אותם לכף זכות, וישוב בתשובה, ויחזק ויאמץ
מאד על קדשת המחשבה, ולרחם על ילדיו.

ט"ז רלח קד

ידבר משמחת היתדות שלא עשני גוי, ששמחה זו אינה מתבטלת
לעולם, ויעורר למצא נקדות טובות בעצמו ובכל בר ישראל, ולהסתובב
תמיד עם חיוף.

- ט"ז רלט** קה
יחזק בנקדות טובות שבו, ושאנו יודעים מרבי כזה, וצריך לצייתו, ויסוד
מוסד אצלו היה דרך ארץ, וזה יסוד גדול בחנוך, וצריך לבקש ממנו
יתברך על דעת, וחקירת האסור להשפיל את הילדים.
- ט"ז רמ** קו
יחזק לשמח בנקדת יהדותו, ולנצח את עמלק המכניס ספקות ועצבות,
ועל-ידי בטולו נמשכת השמחה.
- ט"ז רמא** קז
יזכיר מאד בעל המטיל אימה יתרה בתוך ביתו, שיחדל מיד ממעשיו
הרעים, שלא ישבר ביתו.
- ט"ז רמב** קח
ינריך בעל תשובה כיצד יוכל להשפיע על אשתו בעניני יהדות מבלי
להכנס לכפיה והפך ההבנה ההדדית, ואז יצליח בתי הנשואין.
- ט"ז רמג** קט
יחזק ויאמץ לראות תמיד את הטוב והיפי שבבריאה.
- ט"ז רמד** קט
יזכיר אחד שמלעיג על סדר-דרך-הלמוד בשעה שהוא בור וריק מכל
וכל בכל מקצועות התורה הקדושה.
- ט"ז רמה** קי
יעורר להזכיר ולהפיר תמיד את הנסים שעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא,
ואז לעולם לא יפסקו ממנו.
- ט"ז רמו** קיא
יגלה מעלת השותק בגבורה בעת שמבזים אותו.
- ט"ז רמז** קיב
יחזק אחד שבוז אותו, ויגלה מעלת הזוכה לברח מכל מיני צבוריות,
שאז לא יתבזה לעולם, והעקר הוא האמונה.
- ט"ז רמח** קיג
יגלה מעלת השתתפות בשמחת ברית, ואסור להחזיק במחלקת בתוך
המשפחה.
- ט"ז רמט** קיד
יעורר על חזקת קפת רבי מאיר בעל הנס, ויגלה ענינה הנשגב.

- ט"ז רנ קיד
 ידבר ממעלת וחובת מדת ההתחזקות, ואשר רק מוהרנ"ת ו"ל זכה לירד
 לסוף דעתו של רבנו ו"ל בענין זה, ושעל קטב זה נתחברו כל
 הקונטרסים הקדושים, ונלקחו מאורו הבהיר של מוהרנ"ת ו"ל, שהבין
 שכל דבר רבנו ו"ל הוא סוד ההתחזקות לכל בריה, יהיה מי שיהיה.
- ט"ז רנא קטז
 יגלה מעלת השמחה בשבת-קדש, ומהצדיק הקדוש רבי מענדל
 מוויטבסק זי"ע בענין זה.
- ט"ז רנב קטז
 יגלה נפלאות מדרגת אברהם אבינו, שהיה בטל לגמרי אליו יתברך,
 ויעורר ויחזק על-פי זה מאד.
- ט"ז רנג קיז
 ידבר מענין למוד 'עין יעקב' והחדושים שיש לו עליהם.
- ט"ז רנד קיח
 ידבר מענין שמחת שלא עשני גוי, שעולה על כל השמחות.
- ט"ז רנה קיח
 יגלה מעלת תפלת הנשים על-פי מעשיה נאה מאת ה'צמח צדק' זי"ע,
 ויחזק בת ישראל לנצל כח תפלתה.
- ט"ז רנו קיט
 יוכיח ויעורר מאד להנשא תכף-ומיד, ובפרט מי שנגזל בצוונות,
 רחמנא לצלן.
- ט"ז רנז קכ
 ידבר מאליהו מלאך הברית, וענין סגדק, ושתיקה ודמימה בעת ופוחים.
- ט"ז רנח קכא
 יגלה מעלת מי שלבו שבור לגמרי, שאז דוקא השכינה שורה אצלו,
 ויכול לפעל גדולות ונצורות.
- ט"ז רנט קכב
 יגלה ענין זה, שאין אנו יודעים לאן פנינו מועדות, והכל ממנו יתברך,
 שלמקום שטועים שם, יש לנו תפקיד, על-פי המעשה של ר' חיים עוזר
 זי"ע, וכן החזיה עצמו מוהרנ"ת ו"ל כשהיה במצרים.

ט"ז רס קכה
 יתנה את הרעות רבות וצרות שסובלת הקהלה ביבנאל, ודוקא מאלו
 אשר היו אמורים להיות ממנים על הדת.

ט"ז רסא קכז
 ידבר מאמונה פשוטה בו יתברך, ולחשב ממנו יתברך תמיד, ולילך
 בתמימות, וזהו ענין ההתבודדות, שרבונו ז"ל הוציא את אנשי שלומנו
 מחיזו דהאי עלמא, וידבר מבטחון וענין 'אתה לך עמכם בגן-עדן'.

ט"ז רסב קכט
 יחזק מאד בשמחה, שהיא האמונה בהשגחתו יתברך בפרטי פרטית,
 ולהחזיק מעמד בכל הנסיונות, ויעורר על שעור באמירת זהר וגמרא.

ט"ז רסג קל
 יספר ספור עיוב שארע לאדם שפגע בהרב הקדוש משינאנוא זי"ע,
 והלקח הנלמד — מהו ענינו של המבנה את הצדיק, רחמנא לצלן.

ט"ז רסד קלא
 יוכיח אחד שדבר כנגד מנהג ההשתטחות על קברי צדיקים, ויגלה
 מקורו הטהור של ענין נשגב זה.

ט"ז רסה קלג
 יחזק להחדיר בעצמו אמונה בו יתברך עד הקטנה שבקטנות, שהכל
 בהשגחתו יתברך, וזוכים לזה על-ידי בטול בו יתברך, ואשרי מי שזוכה
 ליחד יחודים קדושים אז.

ט"ז רסו קלד
 יחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ויעורר לזכור את שש המצוות
 התמידיות, אשר יעתיק אותן בבאורן, ויחזק על כך מאד.

ט"ז רסז קלח
 יעורר לנשים, שלא תתנגדנה על בעליהן בענין הנסיעה הקדושה לרבנו
 ז"ל לראש השנה באומן, ויגלה מעלת האשה הזוכה להיות עזר למעלה
 בענין זה ולא ההפך, חס ושלום.

ט"ז רסח קלט
 יחזק להחזיק מעמד מכל המרידות דהאי עלמא, ויגלה מעלת ומקור
 החדושים הקדושים של הצדיקים האמתיים — לתנף ולהציל כל ברכה.

ט"ז רסט קמג

יְעוֹרֵר לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמוֹ מִהֶדְמִיּוֹן וְלֹא לִפְחוֹד מִבְּנֵי-אָדָם, וְעַל-יְדֵי שְׂמִיחָה
נִתְרַחֶבֶת הַדַּעַת, וּמַעֲלַת הַזִּזְכָּה לְהִתְמִיד בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת.

ט"ז ער קמד

יְדַבֵּר נִזְרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת מִמַּעֲלַת מַדַּת הַבִּטְחוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיָבִיא בְּאוּרוֹ שֶׁל
הַגִּבּוֹר עַל הַפְּסוּק: "וְאֲנִי בְּחִסְדְּךָ בְּטַחֲתִי".

ט"ז רעא קמה

יְדַבֵּר מִעֲנִינֵי מִנְהָגִים בְּיוֹם הַיֶּאֱרָצִיּוּת שֶׁל הַהוֹרִים, בְּדַת מַה לַּעֲשׂוֹת
בְּשִׁבְלֵי תְקוּן נִשְׁמָתָם, וְיַעֲזִיר מְאֹד בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ט"ז ערב קמח

יְדַבֵּר מִעֲנִינֵי חֲנוּךְ, אִיךָ צְרִיכִים הַהוֹרִים לְהוֹיֹת דְּגֻמָּא חַיָּה לְיִלְדִים,
וְלִשְׁפָּרָה דְּמַעֲוֹת בְּתַפְלָה עַל חֲנוּךְ יִלְדֵיהֶם.

ט"ז רעג קמט

יְדַבֵּר מִחֲמַר אִסּוּר לְגַלֵּחַ שְׁעֵרוֹת אָבִיו.

ט"ז רעד קנ

יְבָאֵר הַחַיִּיב הַגָּדוֹל לְנִסְעַ לְרַבְּנּוֹ ו'ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְיַגְלֶה מְקוֹרוֹ
וּמַעֲלָתוֹ שֶׁל מִנְהַג חַיִּיבֵי זֶה לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוֹ הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ רַבְּנּוֹ
ו'ל, וְאֵין רְשׁוֹת לְאַף אֶחָד לִזְמַר אַחֲרָת.

ט"ז ערה קנב

יִחְזַק וְיִצְמֹץ מְאֹד לְבָרֵחַ מִמַּחְלָקַת כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ, וְרַק לְדַבֵּק עֲצָמוֹ
בְּתַכְלִית כָּל הַתַּכְלִיתִיּוֹן.

ט"ז רעו קנג

יְעוֹרֵר מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית, שְׂדֵה הַיָּה רְצוֹן רַבְּנּוֹ ו'ל וְלִהְיוֹת עֲלוֹב בְּתוֹךְ
בֵּיתוֹ.

ט"ז רעז קנד

יַגְלֶה מַעֲלַת הַזִּזְכָּה לְהִיוֹת אֶצֶל רַבְּנּוֹ ו'ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

ט"ז רעח קנה

יְבָאֵר, שְׁעָקֵר הַעֲצָה לִידַע מִי הוּא שְׂקָרָן — הָאֵם הוּא מְחֻזָּק עַל לִמּוּד
הַתּוֹרָה, וְאֵם לֹא, אֵף שִׁילָף לְבוּשׁ לְבָנִים כְּצַדִּיק — אֵין בּוֹ מִמֶּשׁ,
וְיַעֲתִיק קִטֵּעַ וְנִפְלָא מִהַסְפֵּר הַקָּדוֹשׁ: "דְּגַל מַחְנֶה אֶפְרַיִם" בְּעֲנִין זֶה.

ט"ז רעט קנז
יבאר, שעל-ידי שמחה של מצוה מבטלין ומכניעין את כל הסטרא
אחרא וּהַכפירות.

ט"ז רפ קנח
ידבר מענין כבוד אב ואם, וּשְׁאָסור לשמע בקולם כשהם רוצים להפר
את השלום-בית של בנם.

ט"ז רפא קנט
יחזק אודות מדת הסבלנות, שנוצרכת מאד על כל ענין וענין, וזוכים
לזה על-ידי אמונה, וגם כשרוצים לעסק בתורה, צריך סבלנות דף אחר
דף וכו'.

ט"ז רפב קסא
יתן סגלה כנגד פחדים — ללמד ולקיים כל מה שנאמר בענין זה
ב"ספר-המדות", וכן סגלת הרב הקדוש מסאטמאר זי"ע.

ט"ז רפג קסב
יעורר ויחזק מאד על שמירת העינים, ויתן עצות וחזק איך לשמר
עצמו מנגע צרעת זה.

ט"ז רפד קסג
ידבר מענין אמונה פשוטה, ואי הסתכלות על הזולת, ולברח ממדה
רעה שיתקבלו מעשיו בעיני בני-אדם.

ט"ז רפה קסד
ידבר מענין הנהגתו של רבנו ו"ל, שלא ראו עליו שום תנועה של
גוטער יוד, וענינו היה פראקטיק לגמרי, תמימות ופשיטות, ועל איש
כשר לא רואים מבחיץ שום דבר, וידבר ממה שאמר רבנו ו"ל בסוד
'כל השירים קדש ושיר השירים קדש קדשים', מחמת שאין יודעים
הסודות, ויספור ספור נשגב מר' יצחק דרהוביטשער זי"ע, איך פגש
פסיק בלמדו עם בנו הקדוש המגיד מזלאטשוב זי"ע.

ט"ז רפו קסו
יגלה מעלת הנותן צדקה לאנשים רעים.

ט"ז רפז קסז
ידבר מענין לבישת בגדים לבנים בשבת-קדש, ויבאר טעם שתקן זאת
שי"לכו כף ביבנאל "עיר ברסלב".

ט"ז רפח קסח

יבאר ענין המחלקת שבין אנשי שלומנו, שכל מי שמחזיק במחלקת הוא מחמת גאות שרוצה להשתרר, ויבהיר מהי דרך עבודת השם בדבקות והתבודדות בכל היום כלו, ולא להסיח דעת ממנו יתברך, וידבר ממוהרנ"ת ז"ל ומשיחתו בעת שעבר עליו מה שעבר, ויעורר על למוד משניות.

ט"ז רפט קע

יגלה יבאר איך יזכה אדם להרגיש אור וטעם בשבת-קדש, על-ידי הכנתו הראויה.

ט"ז רצ קעא

יגלה למה זוכה אדם שמקדש מחשבתו לגמרי — אף דבקות בעליונים, ורואה מה שרואה וכו'.

ט"ז רצא קעב

יתן עצה לאשה איך לחיות בשלום עם בעל קשה שמתפרץ וכו'.

ט"ז רצב קעג

יבהיר חמר האסור להכנס בדין ודברים עם אפיקורס, שזה מזיק מאד בידוע.

ט"ז רצג קעד

יגלה עצה — איך אדם ישמר את עצמו מגנבים.

ט"ז רצד קעה

ידבר נפלאות מענין שהכל ממנו יתברך, וכל דבר בתחלתו פונים אל הקדוש-ברוך-הוא, ורק אחר-כך עושים השתדלות, וינגיל לדבר עמו יתברך.

ט"ז רצה קעז

יגלה נפלאות ממעלת מצות הכנסת אורחים של מוהרנ"ת ז"ל, וכן מהרב הקדוש ר' לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע, ומאיזו רבנית ששמע הספד אודותיה, וקטב כלם — שכל מי שעוסק בהכנסת אורחים נותן לעצמו.

ט"ז רצו קעח

יגלה מעלת הצדיק האמת, שמלמד זכות ומשמח נשמות ישראל, ומוצא בכל אחד נקדה טובה, ויבאר גדל מעלת רבנו ז"ל.

ט"ז רצז קפ

יחזק ויאמץ מאד כנגד היסורים והצרות שעוברים על האדם, ויעודד שלא להתלונן, אלא לראות רק את הטוב והתקון שבכל דבר, ויתאר כונת ברפת "פוקח עורים", ויחזק על-פי זה מאד.

ט"ז רחצ קפג

יגלה נפלאות ממצלת ספרי רבנו ז"ל, אשר על-ידי ההקדמות המובאות בספריו הקדושים אפשר ללמד בכל הספרים שבעולם ובכל הדבורים והשיחות, ויבאר איך כתבו הצדיקים את ספריהם הקדושים.

ט"ז רצט קפה

ידבר לאשה כיצד תזכה לבעל טוב ומאיר פנים, על-ידי גישה נכונה בקבלתה אותו.

ט"ז ש קפו

יבאר חזיק נפלא על-פי המשנה "שיגיעת שניהם משכחת עון", ויעודד שלא להיות עסוק עם אחרים, רק לעסוק בשקט בפנה שלו בתורה הקדושה.

ט"ז שא קפח

ידבר מענין המעלה לרצות בטובת השני ברוחניות ובגשמיות, ודרך אנשים שנפלו, לבטל ולנאש ולהפיל את הזולת, ויגלה שזה שיף גם בענין הדפסה.

ט"ז שב קצ

ידבר נפלאות ממצלת ברפת-המזון, ויגלה זכות הזוכה לאמרה בכונה.

ט"ז שג קצא

ידריך בעצה טובה וישרה בחור צעיר הרוצה להתקרב לדרך רבנו ז"ל, ומתעוררת עליו התנגדות נוראה, ויגלה שרש ומקום ההתנגדות, ויפן דרך איך להשאר מקרב, מבלי שתהיה עליו מחלקת.

ט"ז דש קצד

יחזק להתנהג בדרך התם והפשוט שגלה לנו רבנו ז"ל, והכל יתהפך טובה.

ט"ז שה קצה

יחזק על למוד מתמיד בספרי "לקוטי-הלכות", כי רק מוהרנ"ת ז"ל ידע דעת רבנו ז"ל.

ט"ז שו קצו
 וְתָרָה בְּאִשָּׁה שֶׁלֹּא תִתְגַּרֵּשׁ מִבְּעֻלָּהּ, וְלֹא תִחַקֶּה אֹתוֹ חַיִּי רִיב, אֲלֵא לִידַע
 אֵיךְ לִנְהַג בְּחַיֵּי שְׁלוֹם.

ט"ז שז קצז
 וְיִדְבֹּר בְּאָדָם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשָּׁעָה, רַק לִבְקֹשׁ
 בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים.

ט"ז שח קצח
 וְיִדְבֹּר מֵעֲנִין מְשֻׁנֵּחַ עַל בְּחוּר, שֶׁצָּרִיךְ לִהְיוֹת מְשֻׁנֵּחַ עַל עֲצָמוֹ, וְיִסְפֹּר
 מַעֲשֵׂה מִבְּעַל הַתֵּנָא ז"ע, וְיִדְרִיךְ עַל לְמוֹד גְּמֵרָא וְחֻזְרָה עַל דֶּף הַיּוֹמִי,
 וְשִׁמְרָה עַל הַבְּרִיאוֹת.

ט"ז שט קצט
 יֵאָחַל הַמִּתְקַת הַדִּינִים בְּזָכוֹת הַפְּדִיּוֹן נֶפֶשׁ, וְיִחַזֵּק שֶׁלֹּא לִפְל בְּדַעְתָּם כָּלֵל,
 כִּי הַהִתְחַזְקוֹת הֵיא וְיִסוֹד הַצִּלְחַת הַחַיִּים, וְאוֹדוֹת חֲנוּךְ הַיְלָדִים, הַעֲקָר
 לְהִרְאוֹתָם הִגְמָא אִישִׁית, וּבְעֲנִין פֶּאֶה נְכָרִית וְכוּ', הַעֲקָר שֶׁמַּחְמִיר בְּזֶה
 הַזֶּהר הַקָּדוֹשׁ הוּא — שֶׁלֹּא תִתְגַּלְיֶנָּה שְׁעֵרוֹת הָאִשָּׁה, וְעַל-כֵּן הַמַּעֲלָה
 בְּיוֹתֵר, שֶׁאִשָּׁה תִּגְלַח שְׁעֵרוֹת רֹאשָׁה.

ט"ז שי רא
 וְיִבִּיעַ צָעֵרוֹ עַל שֶׁלֹּא רָאָה הַנִּמְעָן בְּהִיוֹתוֹ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְיִגְלֶה שְׁבוּרָם
 מִן הַמַּחֲלָקֶת, וְיִדְבֹּר מִהִתְחַזְקוֹת וְח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת.

ט"ז שיא רב
 וְיִזְכִּיחַ וְיִתְרָה וְיִחַזֵּק מְאֹד מִי שֶׁנִּכְנָס עִמָּךְ בַּקִּלְפָּה מְגֵנָה, וְיִזְהִירָנוּ לְבָרַח
 מִתַּאֲוָה זוֹ.

ט"ז שיב רג
 וְיִבִּיעַ שְׁמִחָתוֹ עַל הַבְּשׁוּרוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁל גְּלוּי וּפְרָסוֹם רַבָּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם,
 וְיִדְבֹּר מִהִתְחַדְּשׁוֹת הַבְּרִיאָה וְהִתְחַדְּשׁוֹת חַדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת,
 שֶׁה' מוֹסֵר כָּל הָעוֹלָם תַּחַת הַנִּהְגָּתוֹ.

ט"ז שיג רד
 וְיִדְבֹּר מִשְׁמִיחָתוֹ בְּרַבָּנוּ ו"ל, וְיִבִּיעַ לְנִמְעָן שְׁמִיחָתוֹ עַל שֶׁהָיָה מִהֲרָאוֹשׁוֹנִים
 לְהִתְיָשֵׁב בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", וְיִדְבֹּר מִעֲבוּדַת הַשְּׁחִיטָה שֶׁל הַנִּמְעָן,
 שֶׁצָּרָנוּ שֶׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֵאָכְלוּ מִשְׁחִיטָתוֹ.

- ט"ז שיד** רה
יעורר ויחזק לרדף אחר השגת אלקות ברגה אחר ברגה, וידבר מבחינת פנים ואחור בהשגת אלקות באפן נפלא מאד.
- ט"ז שטו** רו
יעורר בת ישראל על מדת הצניעות, וייעץ לה בענינה, ויעוררה על 'תקון הכללי'.
- ט"ז שטז** רז
מכתב כללי לקראת ימי אלול הקדושים, בו יעורר את אנשי שלומנו אודות עשיית חשבון הנפש, וידבר מענין התבודדות ונצול הזמן, ולדון לכף זכות, ושמירה על פשרות ואכילה בקדשה, וידבר מגדלת רבנו ו"ל וספריי הקדושים.
- ט"ז שיז** רט
יזהיר ממדת העצבנות, וידבר משלום-בית ומענין 'תקון הכללי', שמתקן הפגם הגורם לעצבנות, ולמוד "שיחות-הר"ן".
- ט"ז שיח** ריא
יעורר מאד את הרוצה לשוב בתשובה.
- ט"ז שיט** ריא
יחזק להיות בשמחה, שהיא רפואה לכל.
- ט"ז שכ** ריב
ידבר ממזונה ותפלין, ולדון את הפעל לכף זכות.
- ט"ז שכא** ריג
יעורר על התמדה בספרי רבנו ו"ל, אשר על ידם יכולים לפרש כל התורה כלה, ורבנו ו"ל הוא אשר בכחו להגביה את כל הירודים והנפולים שכבר נתאשו מחייהם, ולהעלותם מעלה מעלה.
- ט"ז שכב** ריד
יגלה מעלת ההפצה, וענין הקונטרסים, שעל ידם מופים עם ישראל לשוב בתשובה, ומחזירים הבן אל אביו.
- ט"ז שכג** רטו
יתן עצה פרטית למשפחה סובלת.
- ט"ז שכד** רטז
יעורר אשה לדון לכף זכות את בעלה, וידבר מענין מזוזות וסגלתן.

ט"ז שכה רטז

יִחְזַק לְשִׁמְחַת בְּרַבְּנוּ ו"ל, וְלִהְפִּיץ אֹרֶךְ יָמָיו וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה פְּרִנָּסָה.

ט"ז שכו ריז

יִדְבַּר נִוְרָאוֹת מִרַחֲמָנוּתָהּ שֶׁל הַשְׂכִּינָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁצָּרִיף לְהַתְעוֹרֵר בְּצַעְרָהּ.

ט"ז שכז ריח

יִוְרֶה דֶּרֶךְ לְאַשֶׁה מַעֲבֶרֶת בִּיצֵד תַּעֲבֹר תִּקְוָהּ זֹו בְּשָׁלוֹם.

ט"ז שכח ריט

יִחְזַק אֲשֶׁה כְּשֶׁרָה בְּצַעְרָהּ עִם בְּעָלָהּ, וְטָבַע הָאָדָם לְחֹשֶׁב שְׂאֲצֵל הַזּוּלָּת טוֹב יוֹתֵר, וַיַּעֲזֹדְדָהּ לְשֹׁמֵר עַל שְׂמִיחַת שְׁלוֹם בֵּיתָם.

ט"ז שכט רכ

יַעֲזֹרר בְּעַל לְהַזְהִיר בְּכִבּוּד אִשְׁתּוֹ, וְיִזְהִיר עַל 'יוֹם תְּהִלִּים', וְלִמּוּד הִלְכוֹת מִה'בֵּן אִישׁ חַי'.

ט"ז של רכ

יִדְבַּר מִיִּסּוּד בְּדִרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל — לְהִיּוֹת בְּאַחֲדוּת, וְעֲנִין אַחֲדוּת יִשְׂרָאֵל גּוֹרֵם שֶׁלֹּא תִהְיֶה שְׁלִיטָה לְסִטְרָא אַחֲרָא בְּעִבּוּדָתוֹ אֵת ה'.

ט"ז שלא רכא

יִחְזַק וַיִּאֲמָץ בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְתְּדִיר בַּזּוּלָּת לְהַפִּיץ אֹרֶךְ יָמָיו ו"ל וְלִהְתְּבוֹדֵד.

ט"ז שלב רכב

יִדְבַּר מַעֲנִין הַגֵּן הַחֲרָדִי הָרָאשׁוֹן שֶׁזָּכוּ לְהִקָּים בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", וַיַּעֲסֹק בְּאַיִזָּה עֲנִין פְּרָטִי הַנוֹגֵעַ לָזֶה, וַיִּזְכֵּיר עֲנִין חֲדָשׁוֹת יִבְנָאֵל, וַיַּחֲזִיר קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְאוֹקְמֵי שְׂכִינְתָּא מַעֲפָרָא, וְעֲנִין אַחֲרָן וּמִשָּׁה שׁוֹשְׁבֵינָא דְמִטְרוֹנִיתָא, וּבִכְרַת כְּהֻנִּים וְקַרְבָּנוֹת וְעֲנִין תְּקוּן חֲצוֹת.

ט"ז שלג רכה

יִדְבַּר מַעֲנִין כּוֹלֵל בְּקָר שֶׁהוּא לִפְנֵי הַתְּפִלָּה בִּיבְנָאֵל, וַיִּחְזַק עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְשִׁיחָהּ הַבֵּית בֵּית וְעַד לְחֻכְמִים.

ט"ז שלד רכה

יִדְבַּר מִשְׁרָשׁ הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁהָשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ חֲפִץ בְּעִבּוּדַת הָאָדָם, וַיַּעֲזֹרר עַל-פִּי זֶה בְּדַבּוּרִים נִפְלְאִים, וַיַּגִּילָה נִפְלְאוֹת מִהַעֲזָרָה הַנִּפְלְאָה בִּיבְנָאֵל וְצִרוּפֵי הָשֵׁם הִזָּה מִפְּסוּקֵי תנ"ך.

ט"ז שלה רכז

יחזק אחת מנשות אנשי שלומנו על ארגון הנשים, לחזקן ולעודדן ולהתאחד באחדות אחת ביבנאל "עיר ברסלב".

ט"ז שלו רכח

יתנה מצב המקנה המקומית בפני הועד הארצי למען טהרת המשפחה בארץ ישראל, ויבקש סיועם.

ט"ז שלז רכט

מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו הדרים ביבנאל "עיר ברסלב", ויחזקם על קהלה מיחדת ומאחדת שעובדים את ה' בדרך עלאית במקום הנפלא דיבנאל, ויעורר לדון זה את זה לכף זכות.

ט"ז שלח רל

ידבר משמחת הצדיקים, שהיא הדבקות בו יתברך, ורוצים למסר נפשו להשם יתברך.

ט"ז שלט רלא

יעורר אודות שלום עם התושבים ביבנאל, ולבסוף כלם יחזרו בתשובה.

ט"ז שמ רלב

יביע שמחתו וברכתו לישוב חדש בדירה חדשה, ולשמר על כבוד אשתו.

ט"ז שמא רלג

יאחל פרנסה בזכות ישיבה ב"עיר ברסלב", ויזהיר מפעס, עצבות ונעצלות.

ט"ז שמב רלג

יגלה, שבכח הצדיק בחינת משה, יכול כל אחד להחזיר את כל העולם בתשובה.

ט"ז שמג רלד

יזהיר על כבוד אשתו ועל קביעות עתים לתורה, ולכל הפחות עשרים דקות התבודדות בכל יום.

ט"ז שדמ רלה

יחזק להיות בשמחה, אף שנמצאים בשאול תחתית, ולהתחמך במהירות האפשרית לשם שמים.

ט"ז שמה רלו

יבאר, ששהיים מלאים נסיונות, וצריך תמיד להחזיק מעמד, ולעשות
התחלה חדשה.

ט"ז שמו רלז

יגלה, שעל-ידי התבודדות בכל זמן שהוא אדם זוכה להיות נפטר מכל
הבלבולים שלו.

ט"ז שמוז רלז

יספר ספור נאה שהיה עם מוהרנ"ת ו"ל ואנשיו בפעם שדבורו היה
מרבנו ו"ל נורא נוראות, ואיך מגיב על זה הסמ"ך-מ"ם, וידבר מענין
יבנאל, אשר תהפך לעיר רבנו ו"ל, ויבאר שכל ענינו של רבנו ו"ל
הוא לקשר את הרוחניות לגשמיות והגשמיות לרוחניות, ויספר
מחלישות דעתו מענין יבנאל, ותכניתו להקמת מוסדות חרדיים שם.

ט"ז שמח רמ

יביע שמחתו הגדולה, שהנמצן החל פעילות בין אנשי שלומנו לעוררם
ולחזקם בדרך רבנו ו"ל, ויגלה מה הם למודי רבנו ו"ל הקדושים.

ט"ז שמוט רמא

יביע שמחתו על הפצת דעת רבנו ו"ל בעולם, ויספר אודות בן הנמצן
שמצליח, ויעורר לחטף זמן להתבודדות.

ט"ז שנ רמא

יבטיח מדרגות גבוהות בזכות ההתבודדות, ויצרך חבילת ספרים
להפצה לעזר בפרינסת הנמצן.

ט"ז שנא רמב

ידבר מאיטליז הפשר שפותח בעיר ברסלב, ויצוה בשמו בשר לכל אחד
מאנשי שלומנו לכבוד הקג, ויביע אחולים ושאיפותיו מיבנאל "עיר
ברסלב".

ט"ז שנב רמג

יחזק ויאמץ מאד להיות בשמחה, ויבאר נפלאות לאיזו דרגה זוכים
על-ידי השמחה התמידית.

ט"ז שנג רמג

יבהיר, אשר סגלת סעדת ראש-חדש לזכות לילדים, ויעורר על זה.

ט"ז שנד רמד
יִדְבֵּר מֶרְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שְׁנֵהֲיָה שְׂמָחִים וְעֲלִיזִים, וַיִּגְלֵל לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ חוּץ לְיִשׁוּב, וּלְפָרֶסֶם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

ט"ז שנה רמה
יִחְזַק אֶחָד שְׁזָכָה מִמָּקוֹם פֶּלֶא כְּזֶה לִהְיוֹת אִישׁ אֲשֶׁר נִמְשָׁךְ אֶל דְּבָקוֹת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּחְזְקוּ בְּשִׂמְחַת הַתְּקַרְבוֹתָיו לְרַבִּי אֲמֵת כְּזֶה, וַיִּדְבֵּר
מִקְהֶלֶתָנוּ הַנִּפְרֶדֶת וְהַיְסוּרִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ עַל זֶה, וַיִּשְׁפַּח הַתְּבוֹדוֹת דִּיקָא
בְּלִילָה, שֶׁהוּא זְמַן טוֹב מְאֹד.

ט"ז שנו רמו
יַעֲזֹרֵר לְהַתְּחַבֵּא בְּסִתְרָא צֶל כְּנָפָיו יִתְבָּרַךְ, וַיֹּאחֲזֵל כְּנִיסָה לַחֲפָה בְּשַׁעָה
טוֹבָה וּמְצֻלַחַת.

ט"ז שנו רמז
יַעֲזֹרֵר הַנִּמְצֵן אוֹדוֹת אֲמִירַת תְּהִלִּים כְּמִנְהַגוֹ הַטּוֹב, וַיִּסְפֹּר אֵיךְ עַל־יָדֵי
תַּפְלָה זָכָה ר' שְׂמוּאֵל הוֹרְכִיץ ז"ל לִרְאוֹת חֲזָרָה אֶת וִרְעוֹ בַּקֶּדֶשׁ.

ט"ז שנה רמח
יִחְזַק עַל שְׂמִיחָה וְהַתְּבוֹדוֹת וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ בְּדַבְּרוּרִים יְקָרִים וְעֲרָבִים.

ט"ז שנט רמט
יִדְבֵּר מִשְׂמִיחָה וּדְבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ בְּשַׁעָה, וּבִפְרָט
בִּיבְנָאֵל, וְהַתְּמִדָּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

ט"ז שס רנ
יִגְלֶה מִהֵּי הַצִּלְחָה עַל־יָדֵי הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַשִּׂיחָה
בְּלִילָה בֵּין הַהָרִים כְּשֶׁהַכּוֹכָבִים שָׁרִים שִׁירָתָם, וַיִּדְבֵּר מִקְדָּשֵׁת יִבְנָאֵל.

ט"ז שסא רנא
יִחְזַק אִשָּׁה עֲקָרָה, וַיִּבְשֹׁר עַל תְּפִלוֹתָיו אוֹדוֹתֶיהָ, וְהַעֲקָר הַשִּׂיחָה בֵּינָה
לְבֵין קוֹנָה בָּלָב נִשְׁבֵּר וְתוֹשָׁע.

ט"ז שסב רנב
יִבְשֹׁר לְהוֹרִים גִּמְת מִכָּנֶם, וַיַּעֲזֹרֵר עַל שְׂמִיחָה.

ט"ז שסג רנג
יַעֲזֹרֵר עַל כְּבוֹד אִשְׁתּוֹ, וְקָבִיעַת עֵתִים לַתּוֹרָה.

ט"ז שסד רנג
יִחְזַק הַנִּמְצֵן אוֹדוֹת אֲרָגוֹן שְׁעוֹר בְּרַבִּים בֵּין אֲנָשֵׁי יִבְנָאֵל, וְהַתְּבוֹדוֹת
בְּלִילָה תַּחַת כַּפַּת הַשָּׁמַיִם, וַיִּחְזַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה.

ט"ז שסה רנה

יחזק אודות השמחה, עד שתעבר על גדותיו, והתבודדות הלילה
החשובה ביותר, ויעורר אודות קיום רצון רבנו ז"ל בענין הנעור
בלילה.

ט"ז שסו רנו

יחזק בתי ישראל תושבת יבנאל, ויזכירה מהנסים שעשה עמה הקדוש-
ברוך-הוא.

ט"ז שסז רנז

ידבר מהמאמרים שבעתון 'חדשות יבנאל'.

ט"ז שסח רנז

יחזק זוג שפתחו צרכניה חרדית ביבנאל, ויעודדם עם שני בנים
שהצליחו אצלו מאד.

ט"ז שסט רנח

מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו תושבות יבנאל, ויארץ להדריך
בעניני הקהלה ובהשתתפותן הפעילה בענין החדשון שיאחד את כלם.

ט"ז שע רסא

ידבר מעניני הקהלה של אנשי שלומנו חסידי ברסלב, המתבדלים מאלו
שהשתלטו על עניני הדת וכו'.

ט"ז שעא רסב

ידבר מענין חדשות ברסלב ותכניתו בענין.

ט"ז שעב רסג

יעורר שלא לעשות חלול ה', על-ידי הנהגה של חובות ומריבות, ויתן
עצה לנמנען איך לצאת מחובותיו, ויזהירו על דף גמרא ליום.

ט"ז שעג רסד

ידבר משני קונטרסים חדשים להדפסה, ויאחל ויחזק ויברך.

ט"ז שעד רסד

יחזק בענין עליות וירידות, שאין להסתפל על כלום רק לרצות את
הקדוש-ברוך-הוא.

ט"ז שעה רסה

ידבר מהקבוץ הקדוש בראש השנה ביבנאל, ויאחל שנה חדשה וכו',
וידבר מהתבודדות ו'עין יעקב' בסדרן עם פרושים מסומים.

- ט"ז שער רסו**
 יאחל "מזל טוב" להלדת הבת למעלה מדרך הטבע, ומהתבודדות
 והתמדה בכל חלקי התורה הקדושה.
- ט"ז שער רסז**
 ידבר מלמוד 'צין יעקב' והצלחת ההתבודדות.
- ט"ז שער רסז**
 יחזק אשה כשרה בענין נסיעתה לציון רבנו ז"ל, וישמחנה על פעילותה
 הטובה בין נשות אנשי שלומנו ביבנאל, ויעוררה להיות בשמחה.
- ט"ז שער רסח**
 יחזק להיות בשמחה בעצמו ולשמח אחרים, ולכבד את אשתו, וידבר
 מענין חדשות יבנאל והתבודדות.
- ט"ז שפ רסט**
 ידבר בענין איזה תיק של בני זוג ומה שקורה ביבנאל, ועל זה הצרכו
 להוציא חידושון וכו', ויספר ספור מה'צמח צדק' זי"ע, ויעורר להכניס
 את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הכלבולים.
- ט"ז שפא ערב**
 יגלה הדרך, שאף שצריך השתדלות, אבל צריך תפלה וכו', ולקבל הכל
 באהבה מחמת תקון מעשיו.
- ט"ז שפב רעג**
 יחזק כנגד הכלבולים מאימתא דצבורא, שזה מחסר בטחון עצמי, ויתן
 עצות על זה.
- ט"ז שפג עדר**
 יגלה מעלת הזוכה לעזר לזולתו, שעל-ידי-זה יעזרו לו מן השמים,
 וידבר מצרכינת "עזר שבת", וימליץ להסתפל על הנסים שעושה
 הקדוש-ברוך-הוא.
- ט"ז שפד ערה**
 ידבר מענין תפלין, שהוא סוד הדבקות בו יתברך, לחשב תמיד ממנו
 יתברך, ויחזק שאחר הרע יבוא הטוב.
- ט"ז שפה רעו**
 ידבר מלמוד בדרך על-ידי שמיעת קלטות בש"ס, ולהיות שמים,
 ולהתבודד בין הרים.

ט"ז שפו רעז

יחזק אחד מאנשי שלומנו מעמנואל שמפיץ, ויגלה לו מהי זכות הרבים, ועוד יראה מה פעל, ויורנו שלא יתפעל מאף מתנגד ומונע, ויזכירנו שהרי הינו יכולים לעבד עבודות גשמיות, והנה אנו משמשים את הצדיק.

ט"ז שפז רעח

יגלה, שעקר תקון הברית הוא על-ידי שמחה, כי חטא זה גורם עצבות, ויעורר לבק עצמו בו יתברך, ולהוציא הפסופים מפיו, וחי' פרקים משניות.

ט"ז שפח רעט

יבאר, שכנגד מארב הפעל-דבר העקר הוא תורה ותפלה, וידבר מהתבודדות בְּהָרִים וְלִרְאוֹת אֱלֹקוֹת, ויעורר לכתב ספורים מהפצה שיחיו אנשים.

ט"ז שפט רפ

יחזק להיות בשמחה, ולחזק האשה ולתת לה צרכיה, וידבר מהוצאות שבת-קדש, ומתפצה, ומענין ראש השנה ביבנאל.

ט"ז שצ רפא

יביע שאיפות לנשואי הנמצן, ויעורר על משניות, תהלים והתבודדות לפחות עשרים דקות.

ט"ז שצא רפב

ידבר מפדיון, וחי' פרקים משניות, ורצון רבנו ו"ל שלא יהיה לנו שום דבר — רק אותו יתברך.

ט"ז שצב רפג

יחזק על שמירת שבת-קדש, אשר בזכותה זוכים למציאת הזיווג, ויעורר על שמחה, אשר מכנסת בטחון עצמי.

טז שצג רפג

יתן עצות כנגד עצבים ודכאון, ובזכות זה יאחל רפואה והצלחה.

ט"ז שצד רפד

יחזק בת ישראל שעברה מקרה מכאיב, ויעוררנה לשלם ולהסית דעת מהעבר, ולהסתפל על הטובות שעשה לה הקדוש-ברוך-הוא בחייה הפורחים.

- ט"ז שצה רפה
יחזק על שמחה ונגונים, ויעורר להפיץ, וגם תהיה מזה פרנסה.
- ט"ז שצו רפו
ישבת חדושי תורה של הנמצן, ויעורר להתמיד בזה מאד.
- ט"ז שצז רפז
יעורר בת ישראל שתחזר בתשובה ותתודה וכו', ותראה נסים נגלים
שיעשה עמה הקדוש-ברוך-הוא.
- ט"ז שצח רפח
ידבר משמירת שבת, ובדיקת הנחת התפלין, וחזרה בתשובה.
- ט"ז שצט רפח
ידבר מקבלת הספרים, ומדת השמחה, ובדיקת תפלין, ותפלה בבית-
המדרש.
- ט"ז ת רפט
יעורר על שמירת שבת, שמחה ובטחון עצמי, ויספר לנמצנת על
תפלותיו אודותיה.
- ט"ז תא רצ
ידבר משאיפותיו מקהלתנו המסדרת והמאחדת, ומענין שחיטה רק
מבשר שלנו, ויורה לשוחט לטבל עובר לשחיטתו, ואחדות בין אנשי
שלומו.
- ט"ז תב רצ
יגלה ויבאר איך השמחה מועילה בגשמיות, ויעורר על תפלות למציאת
הזיווג.
- ט"ז תג רצא
יחזק ויזהיר שלא להמשיך אחר הצער, ויעורר בעל כתיבה טובה לנצלה
לחיוביות.
- ט"ז תד רצב
יעורר על בדיקת מזוזות ותפלין, וכשרות המאכלים.
- ט"ז תה רצב
יעורר על הנחת תפלין, והתחזקות להיות בשמחה.

ט"ז תו רצג

יְבִיעַ שְׁמֻחָתוֹ עַל גַּם מְצִיאַת זְוִיגוֹ שֶׁל הַנֶּמֶץ, וַיִּזְהִירוּ לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ וְכו', וְלֹא לְכַעַס בְּבֵית לְעוֹלָם, וַיַּעֲזֹר עַל לְמוֹד מִשְׁנִיּוֹת.

ט"ז תז רצד

מִכְתָּב פְּלָלִי אֶל פְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תוֹשְׁבֵי יִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב" וְכו', וַיִּפְרֹט בְּפָרְטִיּוֹת עַל מֶה יָצָא הַקָּצֵץ וְכו', וּמֶה מוֹנֵעַ וּמִי מוֹנֵעַ, וַיִּגְלֶה שְׂאִיפָתוֹ הַיְחִידָה וְהָאֲמִתִּית בְּכָל הָעֲנָן שֶׁל יִבְנָאֵל, וַיַּחֲזִקם עַל דְּבָקוֹת הַבּוֹרָא וְעַסֵּק הַתּוֹרָה, וְהַלִּיכָה בְּדַרְכֵי הַצַּדִּיק רַבֵּנוּ ו"ל, וַיַּדְבֵּר מֵהַתְנַהֲגוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, קִדְּשָׁת הַמִּשְׁכָּבָה אַז, וַיַּעֲזֹר מְאֹד מְאֹד.

ט"ז תח רצט

מִכְתָּב פְּלָלִי לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְקִרְאָת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה, בּוֹ יַעֲזֹרָם עַל מִדְּתוֹ שֶׁל הַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא — מִדַּת הַשְּׁלוֹם, שְׂבֻחַה תְּלוּי הַכֹּל, וַיִּזְהִיר מְאֹד מִמַּחֲלָקָת וּמִרִיבוֹת.

ט"ז תט שא

מִכְתָּב פְּלָלִי לְנָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְכו', בְּיִבְנָאֵל, וַיַּדְבֵּר מְאֹד נֶדְחָה הַחֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וַיִּגְלֶה לָהֶן תַּפְקִידֵן אֲוֹדוֹת הַטְּהָרָה בְּיִבְנָאֵל, וּשְׂאִיפָתוֹ וְתַקְנָתוֹ בְּכָל הָעֲנָן שֶׁל יִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב".

ט"ז תי שג

מִכְתָּב פְּלָלִי לְכָלִּיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיִּקְרִים, בּוֹ יִגְלֶה פְּנִימִיּוֹת פְּנִינָתוֹ בְּכָל הָעֲנָן שֶׁל יִבְנָאֵל, וַיַּתְנֶה וַיַּזְעֵק וַיַּעֲקֶה גְדוּלָּה וּמְרָה אֲוֹדוֹת הַהִשְׁתַּלְּלוֹת שֶׁל גּוֹרָמִים עוֹיָנִים, כְּשֶׁכָּל 'חֻטָּאוֹ' — שֶׁבֶסֶס אֶת יְסוּדוֹת הַדַּת הַיְּהוּדִית וְכו', וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁל תּוֹרָה וְתַפְלָה וְחֲדוּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה וְכו'.

ט"ז תיא שה

יַדְבֵּר מֵעֲנָן הָעֵתוֹן הַפְּנִימִי שֶׁהוֹצִיאוֹ בְּיִבְנָאֵל, וְעֲדִיּוֹת רַבּוֹת עַל מַחְדְּלֵי הַפְּשָׁרוֹת וְהַקְדָּשָׁה שָׁם, וְעַל-כֵּן רָצוֹנוֹ לְהַפְרִיד מִהַרְבָּנוֹת מִטַּעַם, וּלְהַקִּים גּוֹף קָהֵלָה חֲרָדִית.

ט"ז תיב שז

יַדְבֵּר מֵהַדְּפֻסֵּת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְעֲנָן מֶה שֶׁקוֹרָה בְּיִבְנָאֵל, וְעוֹד כְּפֶה פְּרָטִים טְכָנִיִּים.

ט"ז תיג שח
 יתן עצה בענין דירה ביבנאל, שלא ישאירו אותה פנויה כלל בזמן
 שהוא.

ט"ז תיד שט
 ידבר מאיזה דין תורה שתבעו לנמצא, ומהפתק שבקש לתלות
 בבית-המדרש, ויעורר לצאת בכל לילה להתבודדות, וללמד שעורים
 בסדרן.

ט"ז תטו שי
 מקתב כללי לנשות אנשי שלומנו דיבנאל, בו יזהירן על פשרות ושמירת
 הילדים.

ט"ז תטז שיא
 מקתב כללי לכלליות אנשי שלומנו דיבנאל, בו יעוררם על צריכת
 שמחת בית השואבה ושמירה מהקפות שניות לא צנועות, ולאכל רק
 משחיטה כשרה.

ט"ז תיז שיב
 יבאר, שמה שארע עם מוהרנ"ת ז"ל והמשטרה חוזר על עצמו ביבנאל,
 וידבר מבנין מקדש מעט בית-המדרש דיבנאל.

ט"ז תיח שיג
 ידבר מהמערכה אודות ההפרעות לעניני הדת וטהרת ישראל ביבנאל,
 וקיום המחאה נגדם, וזכיר פרטי הפגניות למען קיום מוסדות הקהלה
 להעמיד הדת על תלה.

ט"ז תיט שטז
 מקתב כללי לנשות אנשי שלומנו תושבות יבנאל בענין המערכה על
 הטהרה, ויפרט גופי העבודות ותכניות המחאה.

ט"ז תכ שיט
 יחזק אשה כשרה, שקשה לה עם הדיור במקום מבדד, ויעודדה בענין
 פעילותו המצלחת של בעלה המכשר.

ט"ז תכא שכ
 ידבר בכלליות לאנשי שלומנו מצערו על הזנחת עניני הדת בעירה.

ט"ז תכב שכ
 ידבר מרבוי הצרות וכו', ומענין 'רב' שמקיד הקפות בפריצות, ויספר

מִהֶתְחַזְקוֹתָיו שֶׁל הַרִ"צ מְלִיבֵאוֹוִיטְשׁ לִפְנֵי שְׁעֵמֶד בְּפָנֵי מַלְכוּת הָרֶשֶׁעָה,
וַיִּדְרִיכוּ כִּיצַד לְהוֹצִיא טַעֲנָתָנוּ הַצּוֹדֶקֶת בִּישֵׁר.

ט"ז תכג שִׁכְבַּ
יִוְרָה לְדוֹחַ עַל עֲנִיֵּן הַדִּפְסָה וְהַפָּעָה.

ט"ז תכד שִׁכְבַּ
יֵאֱחָל מִצִּיאַת הַזִּוּוּג בְּזִכּוֹת יִבְנָאֵל, וַיִּחְזַק לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה.

ט"ז תכה שִׁכְבַּ
יִבְיַע צִעְרוֹ מִמָּה שֶׁקִּוְרָה בִּיבְנָאֵל, וְעֲנִיֵּן שְׁאִיפּוֹתָיו בְּקִרְשָׁה מִהַעִיר הַזֹּאת,
וְהַעֲקָר סִבְלָנוֹת, וַיִּחַדֵּשׁ בְּעֲנִיֵּן יִבְנָאֵל מִפְּסוּק בְּתַהֲלִים.

ט"ז תכו שִׁכָּה
יִחְזַק לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה וּלְשִׂמְחַת אֲחֵרִים, וַיִּתְיַחֵס לְעֲנִיֵּן הַפָּעָה וְסִפּוּרִים
מִהַפָּעָה, וְלִהְתְּאַמֵּץ שְׂיֵהִיָּה שְׁלוֹם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

ט"ז תכז שִׁכּוּ
יִגְלֶה וַיִּבְאֵר, שֶׁעָקָר לְמוֹד רַבְּנוּ וַ"ל הוּא לְמוֹד שֶׁל נָעַם וַיִּשׁוּב הַדַּעַת,
וַיְבַרְדֵּי הַדְּבָר הָרִאשׁוֹן הוּא כְּבוֹד אָב וְאָם.

ט"ז תכח שִׁכְז
יִתְנֶה שְׂחִיתוֹת שְׁנַעֲשִׂית בְּצִמְרָת, וַיִּקְנֶה לִישׁוּעוֹת.

ט"ז תכט שִׁכְח
יִכְפֶּה נֶעֱת הַסֵּמ"ך מ"ם, שֶׁבְּתוֹר 'רַב' הָיָה צָרִיךְ לְדַאֵג לְעֲנִינֵי הַדָּת
וְהַטְהָרָה, אֲךָ אֵינּוּ עוֹשֶׂה מְאוֹם, וְעוֹד מַצִּיק וּמַפְרִיעַ, וְנוֹטֵל לְכִיסוֹ הַפְּרָטִי
אֶת כָּל הַתְּקַצִּיבִים שֶׁמִּקְבֵּל.